II 9493

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

= 1951 =

ANUL XCIX SIBIU, 1 Ianuarie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 1—2

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cronica bisericească 1950

În anul 1950 s'au împletit comemorările cu dinamismul vieţii bisericeşti actuale, prilejuind o confruntare a tradiţiei cu prezentul şi întărind conştiinţa în permanenţa Bisericii ortodoxe în viaţa poporului român dreptcredincios. Viaţa Bisericii se desvoltă în mod organic, străbătută fiind de acelaş duh de viaţă dătător şi bucuria noastră este de a vedea această putere de viaţă a Bisericii manifestându-se cu vigoare în toate împrejurările legate de desvoltarea societăţii omeneşti. Biserica este mereu actuală, pentrucă Duhul Sfânt, care este sufletul ei, este mereu lucrător într'însa.

Comemorările: 100 de ani dela înfiinţarea Tipografiei arhidiecezane (Sibiu), 30 de ani dela alegerea şi sfinţirea I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, 25 de ani dela proclamarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, 2 ani dela evenimentul epocal al reîntregirii bisericeşti.

Înfiinţată în 27 August (8 Septemvrie) 1850, Tipografia arhidiecezană a desfăşurat în cei 100 de ani de existenţă o activitate multilaterală şi rodnică. De sub teascurile ei au ieşit o mulţime de cărţi bisericeşti, didactice, ştiinţifice şi literare, aici s'au tipărit o mulţime de ziare şi reviste pentru cler şi popor, tipografia fiind mijlocul cel mai eficace de călăuzire a poporului dreptcredincios pe cărările mântuirii şi la lumina cunoştinţei. Cu ocazia prăznuirii acestei bogate activităţi a Tipografiei noastre a avut loc o şedinţă festivă, în cadrul căreia au vorbit: P. S. Teodor din partea Bisericii şi d. Al. Muntean din partea personalului Tipografiei. Pr. I. Beju publică în „Telegraful Român" bibliografia activităţii Tipografiei pe ani. Privind spre trecut, Tipografia îşi continuă cu aceeaş intensitate lucrarea în slujba Bisericii, personalul ei fiind însufleţit de dorinţa de-a continua tradiţia vrednicilor înaintaşi.

În 27 Februarie s'au sărbătorit 30 de ani dela alegerea I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, iar în ziua II-a de Rusalii (29 Mai) 30 ani dela hirotonire. Prima prăznuire a avut loc în cerc restrâns la Centrul Mitropoliei, a doua într'un cadru festiv. Retrospectiva celor 30 ani de arhipăstorire scoate în evidenţă activitatea creatoare a unui mare ierarh, om de cultură şi largi perspective teoretice, dublat de un om de acţiune, organizator şi militant. Astfel a fost posibil ca Biserica ortodoxă să se desvolte, într'un dinamim nestăvilit, pe linia tradiţiilor ei milenare în conformitate cu nouile cerinţe ale vieţii. Aceasta a fost posibil prin permanenta legătură cu poporul dreptcredincios şi aspiraţiile lui religioase morale, prin crearea unei preoţimi culte, crescută în Institutul Teologic dela Sibiu, prin formarea cântăreţilor în Şcoala de cântăreţi, prin tipărirea de cărţi teologice, reviste şi broşuri pentru popor, prin organizarea de societăţi religioase, prin reînvierea monahismului ortodox etc. Astfel înţelegem de ce aceşti 30 ani de rodnică arhipăstorire poate realiza între realizările ei şi împlinirea visului de veacuri a poporului român dreptcredincios din Ardeal: reîntregirea bisericească.

În 4 Februarie 1925 Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărît înfiinţarea Patriarhiei române, iar în 1 Noemvrie 1925 a avut loc învestitura primului Patriarh român. Astfel anul acesta s'a prăznuit 25 ani dela înfiinţarea Patriarhiei române, trecându-se în revistă realizările ei. Primul Patriarh a fost organizatorul; al doilea cărturarul; al treilea, I. P. S. Patriarh Justinian, reorganizatorul în spiritul vremilor ce le trăim, scoţând în evidenţă caracterul social al creştinismului şi activizând astfel imensele resurse ale duhului iubirii creştine. 25 ani de existenţă a Patriarhiei române însemnează 25 ani de activitate rodnică în slujba Bisericii şi poporului dreptcredincios.

La 21 Octomvrie s'a sărbătorit la Alba-Iulia doi ani dela evenimentul epocal al reîntregirii bisericeşti din Ardeal. În aceşti doi ani procesul de înfrăţire sufletească în cler şi popor s'a adâncit, firele vieţii unitare s'au întărit. Avem un sentiment de plenitudine spirituală, când simţim că întreg poporul român dreptcredincios este cuprins sub bolta de lumină a Bisericii strămoşeşti. Suntem iarăşi una, ca înainte de 1700. Şi unitatea aceasta însemnează un spor de putere spirituală şi morală: Iisus Hristos nu mai este împărţit în sânul poporului credincios. Misiunea noastră a tuturor fiilor Bisericii ortodoxe este să înlăturăm orice piedici ar mai sta în calea desăvârşirii acestui proces de unificare şi să ne lăsăm mereu plăsmuiţi de Duhul Adevărului, Duhul Ortodoxiei, care este Duhul păcii, al unităţii, al frăţiei şi al iubirii.

Viaţa Bisericii în multiplele ei aspecte s'a desfăşurat în conformitate cu liniile trasate anul trecut. Statutul de organizare al Bisericii Ortodoxe Române a fost completat cu Regulamentele necesare, astfel că legislaţia bisericească a fixat cadrele de desvoltare a vieţii bisericeşti, în toate ramurile ei. Afară de caracterul larg de-

(Continuare în pag. 2-a)

Anul Nou şi Pacea

Un imn pentru pace pluteşte ca vântul şi anul cel vechi se rostogoleşte greoi pe aripa vremii, dealungul anilor vieţii. A trecut încă un an. Dar nu s'au uscat încă lacrimile de pe obrajii văduvelor şi orfanilor lumii, văzduhul mai răsună de vaetele celor sfârtecaţi de arme ucigaşe, pământul se cutremură de svârcolirile celor îngropaţi de vii şi floarea tinereţelor atâtor neamuri îşi mai poartă încă rănile dureroase prin oraşe şi sate. Toate durerile se unesc, glas cu glas se apropie; murmur cu murmur, şoaptă cu şoaptă toate se strâng la un loc, ca să formeze o sfântă armonie: *Vrem Pace!*

Răsare mândru dintre veacuri anul cel nou. Îi dăm salutul prietenos, căci el vine să deschidă lumii zări largi şi luminoase în viitor, vine să întărească pasul popoarelor pe drumul păcii, pe drumul înfrăţirii, în ciuda duhului negru al pustiirii. Cu venirea noului an, lumea toată se umple de rugă, de muncă şi de cântec, iar oamenii iubitori de pace simt cum cresc în inimile lor bucurii mari, bucurii sfinte.

Dumnezeu ocroteşte deopotrivă neamurile. El este al tuturor oamenilor. Cu El este tăria şi puterea şi dreptatea. El arată norodului calea mântuirii lui. Cei credincioşi află prin El mântuire, cei milostivi află milă, cei ce vor greşi vor găsi iertare, cei bolnavi alinare, iar cei ce vor lucra pentru pace se vor chema fiii Lui. „Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Matei 5, 9). Glasul lui Dumnezeu este glasul noului an, este şi glasul inimilor arătat în dorinţa noastră de pace Dorinţa de a lucra pentru întărirea păcii, noi o tălmăcim deschis în faţa lumii întregi.

Orice muncă şi orice luptă pentru împlinirea planurilor bune, întăresc puterea Ţării şi servesc cauza păcii. Ne facem pe deplin datoria, că d muncim din răsputeri alături de cei aleşi de popor, pentru întărirea păcii şi pentru consolidarea unităţii de credinţă a poporului nostru dreptcredincios. Aceasta înseamnă a iubi rânduiala cea bună, a iubi pacea, isvorîtă din mari jertfe şi suferinţe. Aşa luptăm pentru cauza cea mare a lui Hristos, care în acelaş timp este şi cauza cea mare a omenirii.

Cu venirea noului an, cuvântul păcii va ţâşni mai viu, va răsuua mai puternic decât toate cuvintele omeneşti. „Întărindu-ne întru Domnul şi întru tăria puterii Lui" (Efeseni 6, 10), să pornim pe drumul de muncă al neamului, alături de popor, cu încredere în biruinţa deplină a păcii şi în viitorul strălucit al Patriei noastre.

Darul cel dumnezeesc să sporească în sufletele noastre gânduri ca acestea, pentrucă anul să fie aducător de fericire obştească. Şi pacea o vom cuceri, căci măreţele ei steaguri albe flutură din cele patru stihii ale pământului.

„Fiţi împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători"

69289

Cronica bisericească 1950

[Urmare din pag. 2]

mocratic al acestei legislaţii, care continuă tradiţia legăturii dintre poporul dreptcredincios şi Biserică. Este de remarcat faptul că s'au fixat atribuţiile Patriarhului, imprimându-se astfel vieţii bisericeşti un caracter mai unitar decât înainte. În întreg organismul Bisericii se simte o voinţă unitară, care coordonează activitatea şi o conduce spre ţinte precise şi nicicând unitatea Sf. Sinod n'a fost mai deplină. Parohiile, celule ale Bisericii, sunt încadrate în această activitate unitară. Preoţii au fost chemaţi la Cursurile de îndrumare şi au discutat diferite probleme de actualitate în conferinţele protopopeşti lunare. Astfel lucrarea lor a fost pusă în concordanţă cu nouile împrejurări sociale. Viaţa cultic-liturgică s'a desfăşurat nestingherită, cu participarea masivă a poporului credincios, care este antrenat să cunoască şi să execute cântările bisericeşti. De asemenea activitatea Comitetelor parohiale este apreciabilă în unele parohii, atât pe teren caritativ, cât şi pe teren bisericesc. Problema catehizaţiei a fost rezolvată în şedinţa de toamnă a Sf Sinod, pe baza principiului combinării teoriei cu practica. Problema salarizării clerului a fost deasemenea soluţionată şi urmează ca preoţii să aplice dispoziţiunile date în conformitate cu realităţile parohiilor, ce le păstoresc. Centrele eparhiale au desvoltat o bogată activitate administrativă, culturală şi bisericească.

Institutele Teologice Universitare au continuat lucrarea de creştere a nouilor cadre bisericeşti, de îndrumare a clerului şi activitatea teologică-ştiinţifică. Revistele: Biserica Ortodoxă Română, Studii Teologice, Ortodoxia şi foile eparhiale apar cu colaborarea profesorilor acestor Institute. La fel cărţile care se tipăresc. Conferinţa profesorilor de Teologie, ţinută la Dragoslavele, a pus bazele redactării Manualelor unice de Teologie pentru studenţii Institutelor Teologice.

Relaţiile dintre Biserică şi Stat s'au desvoltat pe aceleaşi direcţii de colaborare. Statul acordă Bisericii sprijin economic şi libertate în viaţa ei internă, Biserica, afară de activitatea ei religios-morală, conlucră la realizarea reformelor sociale. În special este evidentă conlucrarea Bisericii în lupta pentru pace. Preoţii sunt în comitetele păcii; Biserica are ca reprezentant în Comitetul permanent al partizanilor păcii din R. P. R. pe I. P. S. Sebastian al Moldovei. Ea şi-a spus cuvântul la Congresul Comitetelor păcii din Bucureşti şi la al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii dela Varşovia. Sf. Sinod a îndemnat poporul dreptcredincios să semneze Apelul dela Stokholm, privitor la interzicerea armei atomice. S'a încheiat un adevărat act de alianţă între Biserica Ortodoxă Română şi Biserica Ortodoxă Rusă, prin care ambele părţi au luat hotărîrea de a acţiona de acord întru apărarea păcii pe plan internaţional, de a se informa unii pe alţii despre toate măsurile interne cu privire la problema luptei pentru pace, de a chema pe credincioşi la rugăciune fierbinte pentru pace şi în general, de a orgaziza în proporţii şi mai mari acţiunea pentru apărarea păcii între credincioşii ţărilor lor — „ducerea luptei pentru pace (fiind) una dintre cele mai importante misiuni ale Bisericii în timpul de faţă".

Trebue să amintim deasemenea prestigiul sporit al Bisericii Ortodoxe Române între celelalte Biserici ortodoxe surori. În acest sens este de remarcat vizita I. P. C. Arhimandrit Vasile Samaha, ca trimis al I. P. S. Patriarh Alexandru al Antiohiei şi decorarea din partea Patriarhiei de Antiohia a I. P. S. Patriarh Justinian şi I. P. S. Nicolae al Ardealului.

Un moment important este şi hirotonirea primului episcop din America pentru Episcopia Ortodoxă autonomă română din Statele Unite, Canada şi America de Sud. Prin aceasta s'a rezolvat o problemă care aştepta de mult o soluţionare justă

Anul 1950 e un an de comemorări şi de vie activitate bisericească. Duhul veşnic viu al Bisericii face din ea nu o instituţie anahronică, perimată, îmbătrânită ce trăeşte numai din amintiri, ci un organism viu în permanent progres, în permanentă creştere în conformitate cu împrejurările vieţii. Viaţa merge înainte şi Biserica nu poate sta pe loc. În acest progres pe liniile vieţii se vădeşte vitalitatea Bisericii. Căci Iisus Hristos, care este Capul Bisericii, vrea ca lumea viaţă să aibă şi mai mult viaţă să aibă..

T. R.

Congresul Păcii

„Pacea nu se aşteaptă, pacea se cucereşte" este lozinca Congresului Mondial al Partizanilor Păcii dela Varşovia, care stă scrisă pe stindardul milioanelor de luptători pentru o pace trainică în lume Congresul acesta a fost manifestarea voinţei de pace a popoarelor lumii.

În acest sens, în afară de Manifestul ce l-am publicat în Nr. 43—52/1950, Congresul a adoptat Apelul către O.N.U., indicându-i următoarele măsuri de luat pentru restabilirea şi păstrarea păcii între toate ţările, indiferent de sistemele lor sociale; 1. încetarea războiului din Coreea, Vietnam, intervenţiei armate din Formosa, care conţin în ele primejdia unui războiu mondial; 2 încheerea unui tratat de pace cu o Germanie unită şi demilitarizată şi cu Japonia şi retragerea trupelor de ocupaţie din aceste două ţări; 3. înlăturarea discriminărilor rasiale şi dreptul popoarelor coloniale la libertate şi independenţă; 4. definirea agresiunii ca intervenţie armată a unui stat împotriva altui stat, indiferent sub ce pretext; 5. sancţionarea penală a propagandei de războiu; 6. interzicerea necondiţionată a tuturor tipurilor de arme atomice, bacteriologice şi chimice, a gazelor otrăvitoare, a mijloacelor radioactive şi a tuturor celorlalte mijloace de exterminare în massă — declararea drept criminal de războiu a guvernului care le va folosi primul — şi reducerea progresivă, simultană şi proporţională, dela o treime până la jumătate, a tuturor forţelor armate, toate acestea sub privegherea unui organ de control internaţional; 7. restabilirea relaţiilor comerciale şi culturale normale între ţări, etc.

Totdeodată Congresul aduce la cunoştinţa O.N.U. că a instituit un Consiliu Mondial al Păcii, care cuprinde reprezentanţi ai tuturor ţărilor, fie că sunt membre ai O.N.U. fie că nu sunt. „Consiliul Mondial al Păcii va chema Organizaţia Naţiunilor Unite să şi îndeplinească în fapt angajamentele pe care şi le-a asumat în legătură cu întărirea şi desvoltarea colaborării paşnice între toate ţările. El îşi va asuma înalta sarcină de a asigura o pace trainică şi îndelungată care să corespundă intereselor vitale ale tuturor popoarelor".

Consiliul Mondial al Păcii va da omenirii încrederea că în ciuda greutăţilor existente, care nu trebuesc subestimate, el îşi va îndeplini misiunea pe care şi-a asumat o".

Aceasta însemnează că „mai mult decât în O.N.U. popoarele îşi pun nădejdea în propria lor forţă, în propria lor capacitate de a impune direct pacea, peste capul celor interesaţi în aţâţarea şi deslănţuirea războiului".

Inchiderea Cursurilor de îndrumare s. IX-a

Miercuri 30 Noemvrie 1950 a avut loc în Aulă, după Doxologia din Capela Institutului, festivitatea închiderii Cursurilor de îndrumare preoţească seria IX-a, de faţa fiind: P. C. Vicar T. Belaşcu, d. subdirector general Prundeanu, d. inspector Nistor, împuternicitul Ministerului Cultelor pe lângă Arhiepiscopia noastră, P. C. consilieri, corpul profesoral, preoţii cursişti şi studenţii teologi.

P. C. Rector *N. Neaga* arată scopul Cursurilor de îndrumare şi atmosfera lor. Preotul este un apostol al lui Hristos, care lucrează în conformitate cu nevoile poporului dreptcredincios şi cu năzuinţele vremii. Nădăjdueşte că preoţimea cursistă va şti să aplice cu râvnă evanghelică nouile cunoştinţe şi nouile mijloace pastorale ce şi le-a însuşit. Mulţumeşte I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, d. Ministru Stanciu Stoian, P. C. Vicar T. Belaşcu.

Din partea preoţilor vorbeşte P. C. protopop *Iuliu Man*, care spune între altele următoarele:

„Mărturisim cu toţii că am respirat aer de bună mireasmă spirituală, învăţături înălţătoare şi am simţit tainicul glas al lui Hristos-Dumnezeu de a fi şi a rămâne fraţii împreună, formând un tot indivizibil, pentru gloria lui Dumnezeu, slava sfintei Sale Biserici şi binele poporului nostru dreptcredincios.

Timpurile de adânci prefaceri sociale, justifică pe de altă parte prezenţa noastră aici, ca să scoatem din fântâna darului — Sfânta Evanghelie — lumini, forţe şi arme noui duhovniceşti, să devenim buni îndrumători spre binele şi fericirea poporului nostru dreptcredincios din care ne-am născut, pentru care trăim, muncim şi ne jertfim.

Cu o mână în toarta cerului şi cu alta înfiptă adânc în inima poporului, suntem ai poporului muncitor, înfrăţindu-ne cu el, pentru a-l ajuta să se ridice la o viaţă mai bună, fericită şi mai omenească.

În prima Duminecă după sosirea noastră aici, asistând la sf. Liturghie, mi s'a înfipt în gând cuvintele acelei Evanghelii: „Între noi şi între voi prăpastie mare s'a deschis"... Aşa a fost în trecut. Iată, peste această prăpastie s'a pus punte: Crucea lui Hristos, unirea, dragostea şi pacea Sa şi cu toţi am căutat cu hărnicie şi bunăvoinţă, înţelegere şi simţăminte curate, să nivelăm această prăpastie. În ajutor ne-a venit de două ori I. P. S. Mitropolit Nicolae, care prin înţelepciunea, bunătatea şi ştiinţa sa, a pus „piatra din capul unghiului" în mijlocul despărţiturii de ieri, ca să nu mai fie acel „între noi şi între voi", ci „Un Domn, o credinţă, un botez", o Biserică mântuitoare.

„Între noi şi între noi nu mai este nici o prăpastie!"

În zilele petrecute aici am căutat căile cele mai bune pentru pacea creştină cu toţi şi cu toate şi astfel să restabilim între oameni echilibrul unei pacinice convieţuiri, căci: dragoste fără pace, nu se poate; pace fără dragoste nu se poate; drăgoste şi pace, fără dreptate socială, nu se poate".

Aducând omagiul preoţimii pentru I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Consiliul arhiepiscopesc şi corpul profesoral, P. C. I. Man asigură Onor. Minister al Cultelor „că preoţii de pe meleagurile ardelene apreciază la justă valoare, munca de uriaşe transformări sociale pentru binele poporului: şcoală, dispensar, bibliotecă, cămin cultural, lumină electrică ş. a. de care şi preoţimea va beneficia şi nu vom precupeţi munca noastră precum n'am precupeţit o niciodată când a fost vorba de binele poporului, pentrucă ea înseamnă bunăstare pentru toţi, mulţumire, pace şi întărirea scumpei noastre patrii: Republica Populară Română".

P. C. Vicar *T. Belaşcu*, aduce binecuvân-

P. S. Andrei al Americii depinde de Mitropolia Ardealului

— Hotărîrea Sf. Sinod —

În legătură cu actul sfinţirii Episcopului pentru America, despre care am relatat în numărul anterior al Telegrafului Român, publicăm azi următorul Extras din Sumarul şedinţei Sf. Sinod din ziua de 4 Oct. 1950.

Observăm că hirotonia Episcopului Americii, proiectată a se săvârşi în Catedrala „Reîntregirii" din Alba-Iulia, s'a amânat până la 12 Noemvrie a. c. când a sosit candidatul de peste Ocean şi a avut loc în Catedrala din Sibiu.

„Sf. Sinod ratifică hotărîrea Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, prin care s'a recunoscut Episcopia Autonomă a Românilor din America de Nord şi Sud şi s'a aprobat alegerea Părintelui Protopop Andrei Moldovanu în scaunul vacant de episcop.

Decernă rangul ierarhic de arhiereu Părintelui Protopop Andrei Moldovan.

Întrucât marea majoritate a Românilor din America, sunt originari din Transilvania şi în scopul de a păstra legătura cu locurile de unde au plecat, Episcopia Ortodoxă Română din America de Nord şi de Sud va depinde din punct de vedere duhovnicesc şi cultural de Mitropolia Ardealului.

De aceea, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului este rugat a lua toate măsurile ca Părintele Protopop Andrei Moldovan să fie tuns în monahism în Catedrala „Reîntregirii" din Alba-Iulia, iar cercetarea canonică şi hirotonia întru arhiereu să i se săvârşească de ierarhii din Transilvania, tot în aceea catedrală, cu ocazia prăznuirii împlinirii a doi ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Transilvania.

Gramata de instalare i se va da de I. P. S. Patriarh

Cu acest prilej I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan va adresa o pastorală către clerul şi credincioşii din America".

tarea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, care n'a putut participa la această festivitate, dar cu sufletul este prezent în mijlocul nostru.

P. C. Sa arată că preoţii cursişti se întorc acum cu un duh nou, cu un altfel de a privi problemele. Toate svonurile răuvoitoare au fost spulberate. Aţi fost ca în familie, v'aţi cunoscut unii pe alţii. După 30 de zile de vieţuire împreună v'aţi putut convinge că nici unii, nici alţii nu sunt aşa cum au fost ponegriţi, că şi în unii şi în alţii e acelaş suflet, bate aceeaş inimă şi aceeaş credinţă. Am fost „noi" şi „voi", acum suntem una. Anul 1948 este anul celui mai fericit eveniment bisericesc în sânul poporului român credincios din Ardeal: e anul împlinirii reîntregirii bisericeşti.

Ca preoţi aveţi o mare răspundere pentru mântuirea sufletească a păstoriţilor. Lăsaţi ca dragostea lui Hristos, care nu cunoaşte margini, să vă umple sufletul şi prin ea să luminaţi şi sufletele credincioşilor. Noi nu renunţăm la dogmă, la învăţătura lui Hristos, dar înţelegem să contribuim la progresul poporului, ajutând patria noastră în realizarea marilor reforme social-economice de azi. Biserica ortodoxă e legată de sufletul poporului şi de evoluţia vieţii lui. Ea nu e străină în mijlocul acestor transformări, ci pe linia tradiţiei ei populare. Între Biserică şi Stat e deplină armonie. Preoţimea n'are de ce să se teamă: ea rămâne în toate drepturile ca şi până acum.

Mulţumind d. prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, P. C. Rector, reprezentanţilor Ministerului Cultelor, Corpului profesoral P. C. Sa încheie cu cuvintele:

„Dragostea frăţească să se întărească între noi, ca văzând lumea cât ne iubim unii pe alţii, să ne socotească cu adevărat slujitori ai lui Hristos".

N.

LEGI FUNDAMENTALE

Marea Adunare Naţională, întrunită între 15—16 Decemvrie 1950, a votat în unanimitate: Legea pentru apărarea păcii, Legea pentru anularea ratelor de împroprietărire, rămase de plătit Statului de către ţăranii împroprietăriţi pe baza decretului-lege Nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, Legea pentru Planul Cincinal de desvoltare a economiei naţionale a R. P. R. pe anii 1951—1955.

Legea pentru Apărarea păcii declară drept „crimă de ameninţarea păcii popoarelor propaganda de aţâţare la război, răspândirea de ştiri tendenţioase sau inventate, de natură să servească aţâţării la războiu, sau orice alte manifestări în favoarea deslănţuirii unui nou război, făcute prin grai, prin scris, prin presă, radio, cinematograf sau prin orice alte mijloace de propagandă" şi o pedepseşte cu muncă silnică dela 5—25 ani şi confiscarea totală sau parţială a averii.

Lupta pentru pace la noi se manifestă prin munca pentru realizarea şi depăşirea Planului Cincinal. De aceea legea de apărarea păcii e în strânsă legătură cu Legea pentru Planul Cincinal. Acest plan are următoarele sarcini: industrializarea socialistă a ţării; desvoltarea agriculturii socialiste aşa încât sectorul soicalist să devină precumpănitor în agricultură; întărirea comerţului socialist; ridicarea continuă a productivităţii muncii; creşterea permanentă a nivelului de trai material şi cultural al celor ce muncesc; ridicarea regiunilor rămase în urmă din punct de vedere economic; realizarea condiţiilor tehnico-economice pentru întărirea capacităţii de apărare a ţării — cu un cuvânt: construirea bazei economice a socialismului în R. P. R.

Dăm câteva date din prevederile acestui Plan: Se vor realiza lucrări de investiţii în valoare de lei 1.330 miliarde. Valoarea producţiei industriale va atinge un nivel de 244% faţă de anul 1950. Numai pentru energia electrică se vor investi peste 146 miliarde lei, construindu-se noui centrale hidro-electrice la Bistriţa-Stejar (hidro-centrala „V. I. Lenin"), Sadu, Gureni, Moroeni, Drăgan-Remeţi şi noui centrale termo-electrice. 80% din energia electrica se va consuma în industrie. 2000 de sate vor fi electrificate, consumul de energie electrică pe cap de locuitor atingând în 1955 un nivel de 200% faţă de 1950.

In industria gazului metan valoarea producţiei globale va ajunge la un nivel de 204%, faţă de 1950; în industria carboniferă la 238%; în industria siderurgică 243%; în industria construcţiilor de maşini la 216%; în industria chimică la 264%; în industria lemnului la 153%; în industria celulozei şi hârtiei la 188%; în industria textilă la 245%; în industria alimentară la 319% etc. Preţul de cost al producţiei industriale va scădea cu cel puţin 23%.

Se va asigura desvoltarea agriculturii, se va mări numărul de staţiuni de maşini şi tractoare, se vor desvolta gospodăriile agricole de stat, se va acorda ajutor ţărănimii muncitoare în trecerea sa la formele socialiste de organizare a agriculturii, se va realiza mecanizarea pe scară largă a muncilor agricole, se va mări producţia de cereale şi de plante industriale, se va desvolta creşterea vitelor, se vor intensifica lucrările de refacere a pădurilor. etc.

Volumul transporturilor pe căile ferate, pe ape şi cu autovehicule va creşte la un nivel de 170% faţă de 1950.

Nivelul de trai al masselor muncitoare va fi cu 80% mai ridicat decât în 1950. Numărul muncitorilor, tehnicienilor şi funcţionarilor va creşte cu 38%. Salarul mediu în industrie va creşte cu 24%. Se va extinde aplicarea sistemului premial şi munca în acord.

Valoarea mărfurilor repartizate prin Comerţul de stat şi cooperatist va fi la 217% faţă de 1950. In primii ani ai cincinalului aprovizionarea pe bază de cartele se va desfiinţa treptat.

Se va lichida analfabetismul. Numărul elevilor şi studenţilor va creşte. La fel numărul şcolilor, burselor, căminelor, cantinelor, Se vor crea centre puternice de cultură: „Casa Scânteii", Centrul cinematografic Buftea, Casa Radiofoniei, Teatrul Naţional şi Opera din Bucureşti. Cartea şi presa vor fi desvoltate corespunzător. Se vor construi noui Cămine culturale. Se vor desvolta: asistenţa medicală, asigurările sociale, aprovizionarea cu medicamente, staţiunile balneare etc.

Se vor construi 2.800.000 m. p. de locuinţe. In domeniul gospodăriilor comunale se vor investi 38'8 miliarde lei.

Planul Cincinal trasează sarcini precise în toate domeniile: investiţii, industrie, agricultură, salariu, circulaţia mărfurilor, învăţământ şi cultură, sănătate, locuinţe muncitoreşti etc.

Desigur aceste înfăptuiri „vor cere sforţări considerabile din partea întregului popor, dar la capătul acestor sforţări ne aşteaptă o viaţă îmbelşugată şi fericită".

ACTIVITATEA TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

ANUL 1856

(Urmare din Nr. 40 – 42—1950)

Ajutorul dat de Episcopi şi protopopi, cărora Şaguna le aduce „mulţumita cuviincioasă" e numai de natură materială, băneasca. Ei au recomandat Mineele sibiene şi au îndemnat preoţii şi parohiile ca să le cumpere.

Omiterea celorlalţi Episcopi din România, în special a celor dela Râmnic, Buzău şi Bucureşti, unde la fel au pătruns Mineele sibiene, este explicabilă. Şaguna voia să arate oficialităţii solidaritatea episcopatului ortodox din monarhie pe tema cărţilor de cult şi necesitatea de a edita Biserica însaşi, în tipografii proprii, aceste cărţi.

În general, meritul lui Şaguna la tipărirea Mineelor constă în faptul că a publicat prima ediţie a celor 12 Minee în Biserica ortodoxă ardeleană, după cea mai completă ediţie de până aci, într'o limbă curăţată de străinisme şi apropiată de limba bisericească poporală.

Această monumentală colecţie, în format mare, imprimată pe hârtie albă, tare, cu un tipar diferenţiat, cu titluri înflorite, în negru şi roşu, este cea mai frumoasă lucrare tipografică realizată în Biserica noastră până atunci. Claritatea textului, sublinierile prin caractere diferite de tipar a părţilor slujbelor de peste lună, fac din Mineele lui Şaguna, o operă plăcută la privire şi uşoară pentru orientarea stranei.

Realizarea estetică a ediţiei dela Sibiu din acest punct de vedere, este opera personală a lui Şaguna. Din corespondenţa cu tipografia, făcută cu prilejul tipăririi Mineelor pe marginea foilor corectate de el însuşi, reiese grija deosebită, de fiecare zi — la fiecare pagină — pe care a avut-o pentru: literă, cuvânt, sens, culoare, distanţă, etc.

La 50 de ani după ediţia dela Buda, Şaguna dă Bisericii ortodoxe din Ardeal şi prin ea poporului credincios de aici, monumentala carte de cult Mineiul, care şi astăzi, după aproape un secol, domină strana bisericilor de dincoace de Carpaţi

*

În acelaş an cu *Mineiul lunilor Noemvrie şi Decemvrie*, în tipografia eparhială au mai apărut următoarele:

Abecedariu nemţescu pentru Şcoalele Populare de legea greco-răsăriteană. (Acelaş text şi în limba germană). Sibiiu, în Tipografia Episcopească, *ediţia II-a*, 1856, 80 pag.

Ediţia aceasta reproduce textul celei din

Rânduri pentru pace

Slăvită eşti, o Pace, şi astăzi, ca şi ieri,
Solia ta venit-a prin îngerii din cer,
Iubirea ta adâncă, ne dă mereu tărie,
Credinţă 'n ruga noastră şi luptă 'n veşnicie.

Senină eşti şi mândră şi plină de lumină;
Omenirea nouă, spre tine fruntea 'nclină.
Spre tine se îndreaptă şi munca, tot avântul,
Pentru tine luptă oameni în tot pământul.

Dorită eşti ori unde, departe şi 'n ogor,
Din zări şi până'n zări, tu eşti viaţa tuturor.
Lumea toată-i fericită, în a tale sfinte gânduri,
Deci îndrăznit-am să ţi închin aceste rânduri.

Pr. I. GH. IVANCIUC

1854, dar pe un spaţiu mai restrâns, adăugând la pagina 66—74 alfabetul şi text gotic scris. (Bibl. Mitr. Nr. 2015).

2, *Gramatica românească pentru Şcoalele poporale*, de Sava Popovici Barcianu. „Ediţia a doua îndreptată". Sibiu, Tipografia episcopească, 1856, 144 p. (Bibl. Mitr. Nr. 1061).

3. *Geografia monarhiei austriace. Cu o Introducere în Geografia peste totu*, de V. Roman (vezi: D. Jarcu, Repertoriu biblio-chronolgicu... Bucureşti, 1865, p. 76). Preţul 75 cr.

4. *Aritmetica cu Ţifre pentru şcoalele poporale*, de V. Roman. (Vezi: D. Jarcu, op. cit. p. 76). Preţul 30 cr.

5. *Catihis bogat creştinesc, pentru tinerimea şcoalelor de legea greco-răsăriteană.* „Cu cheltuiala Tipografiei episcopeşti. Sibiiu, în Tip. episcopească 1856, 159 p. Diferenţa de pagini faţă de ediţia precedentă nu afectează cu nimic conţinutul. (Bibl. Mitr. 2064).

4. *Acaftistu micu* (Compendiu, p. XIII). „Pentru tinerime, frumos legate" se vindea cu 40 cr. (Tel. Rom. 1856, p. 120).

7. *Carte de rugăciuni pentru tinerimea evlavioasă de legea dreptcredincioasă răsăriteană.* Sibiu, în Tip. diecezană, 1856. (Tel. Rom. 1856, IV, Nr. 77, p. 305—306).

8. *Predigten zur jährlichen Gedächtnissfeier des heiligen Grossmärtyrers Georg, des heiligen Konstantin, der Mariä-Verkündigung, und der Christi Himmelfahrt*, verfasst von *Andreas Fr. von Schaguna*, Bischofe in Siebenbürgen. Hermannstadt, Druck der Diözesan-Druckerei, 1856, în-8°, 48 p. (Bibl. mitr. 3826).

Predicile acestea sunt traduse din *Adaos la Chiriacodromion*, publicate cu un an mai înainte. Broşura e închinată consulului general al Greciei la Viena, George Sina.

9. *Dumnezeeştile Liturghii ale Sfinţilor Ierarhi Ioan Gură-de-Aur, Vasile cel Mare şi Grigore Dialogul.* „Tipărite... cu binecuvântarea Prea Sfinţiei Sale Domnului *Andrei Şaguna*". Sibiiu, în Tip. diecezană în anul 1856, 25×20 244 pag.

10. *Cuvântări ţinute în bisericile parohiale din Braşov, cu ocaziunea cetirei înaltului decret gubernial despre Publicitatea Gimnaziului de Lege greco-răsăriteană din Braşov în 11-lea Martie 1856*, Sibiiu, în Tip. diecezană în anul 1856, în-8°, 51 pagini.

Cu prilejul publicării decretului gubernial prin care se conferă dreptul de publicitate gimnaziului din Braşov, Şaguna dispune în 18 Februarie 1856 ca acest eveniment să fie sărbătorit cum se cuvine, prin predici în bisericile parohiale din Braşov şi prin serbări şcolare. Broşura aceasta cuprinde predicile rostite în cele patru biserici din Braşov de către: Gh. Munteanu, directorul gimnaziului, Vasile Oroianu, profesor, protopopul Ioan Petric, catehet şi protodiaconul Iosif Barac, profesor. (Tel. Rom. 1856, IV, p. 89).

Cuvântarea directorului Gh. Munteanu e reprodusă în Telegraful Român din 1856, pag. 89—90, 93—94, 97—98.

11. *Calendarul pe anul 1857* era deja tipărit în 12 Septemvrie 1856 şi se vindea cu 16 cr. (Tel. Rom. 1856, p, 288).

Pr. I. Beju

(Va urma)

INFORMAŢII

URARE. Anul nou 1951 să aducă tuturor colaboratorilor, cetitorilor şi sprijinitorilor noştri pace şi progres în toate cele bune şi de folos.

MULŢUMIRE. Înalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit NICOLAE mulţumeşte tuturor celor ce iau trimis bune urări cu ocazia Anului Nou şi le împărtăşeşte arhiereşti binecuvântări.

Cu prilejul Anului Nou, academicianul prof. Dr. C. I. Parhon, preşedintele Prezidiului Marei Adunări Naţionale, a adresat în seara zilei de 31 Decemvrie 1950, orele 24, prin posturile noastre de radio, o urare popoporului muncitor din din R. P. R. Noi îl vom publica în Nr. viitor.

Episcopul Henry Sherrill, preşedintele Consiliului Naţional al Bisericilor creştine din U.S.A., care reprezintă 31 milioane de cetăţeni americani, a trimis lui Truman un mesaj cerându-i să sprijine propunerile de pace prezentate de Uniunea Sovietică la O. N. U.

† Preot VASILE MEREŢ

În ziua de 28 August 1950 a trecut la Domnul preotul pensionar *Vasile Mereţ*, în vârstă de 84 de ani, păstorul sufletesc al credincioşilor parohiei „Sf. Adormire" din Cetate.

Originar din comuna Bod, adormitul în Domnul a servit la altarul culturii, ca învăţător, timp de 20 ani, iar la altarul credinţei ca preot 40 de ani, din care 35 de ani la biserica „Sf. Adormire" de lângă poalele Târnpei.

A fost un slujitor al altarului devotat, un liturghisitor rar şi de prestanţă.

Slujba prohodirii rămăşiţelor pământeşti a fost săvârşită de un sobor de 18 preoţi în biserica din centrul oraşului.

Activitatea şi vrednicia celui plecat au fost arătate de preoţii Ioan Comşa (protopop) şi Dr. Vasile Coman, parohul bisericii din Cetate.

Dumnezeu să-l aşeze în rândurile drepţilor!

† **Cornelia Oprean născ. Comloşi,** preoteasă, împărtăşită cu Sf. Taine, după ani de suferinţe, a adormit în Domnul, în ziua de 7 Nov. 1950, în anul al 62-lea al vieţii şi al 44-lea al fericitei sale căsătorii.

Rămăşiţele pământeşti ale scumpei noastre defuncte s'au aşezat spre vecinică odihnă în cimitirul bisericii din Târnăviţa.

Fie-i memoria binecuvântată!

† **Dobra Baca,** soţia preotului Coman Baca din com. Poplaca—Sibiu, s'a stins din viaţă Vineri 1 Dec. 1950. Fică a lui Bucur Giurcoi şi a Stanei n. Ciucean din Răşinari, rămâne văduvă în urma morţii timpurii a soţului său Preotului C. Baca. După ce pierde pe fiul Coman, abs. de liceu printr'o întâmplare nenorocită, iar pe fiul Aurel îl dă tribut în primul război mondial, rămâne să crească pe fiii Ilarie şi Emil. Abia mai bine de un an este de când a trebuit să lase în cimitirul Sibiului pe fiul Emil. Fire simţitoare, suflet greu încercat în decursul zilelor sale, suportând toate cu bărbăţie, purta cu aceaş demnitate frumosul port românesc ca şi starea de mamă şi preoteasă văduvă. Împărtăşită fiind cu sf. taine, slujba înmormântării s'a făcut Duminecă 3 Dec. 1950, în biserica ortodoxă din Poplaca de către un sobor de preoţi. În sunetul clopotelor, rămăşiţele pământeşti ale răposatei au fost aşezate în cripta familiară din curtea bisericii, alături de ale soţului său Pr. C. Baca.

Nr. 7230/1950.

Comunicat

Comunicăm spre ştire celor interesaţi adresa Onor. Ministerul Finanţelor, Direcţia Statelor, Nr. 190.724 din 21 Oct. 1950, trimisă nouă de Onor. Ministerul Cultelor cu adresa Nr. 34 941/1950:

Ca urmare la circulara noastră Nr. 95.721 din 1 August, Vă facem cunoscut următoarele:

Salariaţii chemaţi în alte localităţi decât acelea în care îşi îndeplinesc în mod permanent serviciul, pentru instructaj sau cursuri de scurtă durată, până la maximum o lună de zile, vor primi următoarele drepturi:

a) *Salariul tarifar;*

b) *Transportul dus şi întors după normele generale* stabilite pentru deplasările efectuate în interesul serviciului.

c) *Masa la cantină şi cozarea,* care va fi asigurată de unitatea care i-a chemat.

Cheltuielile de masă vor fi suportate de această unitate din fondul afectat pentru cheltuelile de deplasare.

Dacă unitatea va asigura salariatului numai masa de prânz, atunci pentru restul cheltuelilor de masă, li se va plăti 50% din diurna legală de deplasare.

În cazuri cu totul excepţionale când unitatea se află în imposibilitate de a asigura salariatului masa la cantină şi cazarea i-se va plăti diurna şi cheltuelile de cazare conform normelor generale stabilite pentru deplasări.

Ministru Adjunct: (ss) I. Modoran.

Sibiu, 14 Decemvrie 1950.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 8176/1950.

COMUNICAT

Aducem la cunoştinţa Oficiilor protopopeşti şi parohiale ordinul On. Minister al Cultelor Nr. 1592 din 14 Decemvrie 1950, privitor la scoaterea din bibliotecile protopopeşti şi parohiale a tuturor publicaţiunilor interzise.

„Ministerul Cultelor fiind informat că, contrar ordinelor circulare date în mai multe rânduri, în bibliotecile parohiilor, comunităţilor şi diferitelor organizaţii de cult se mai găsesc cărţi, broşuri, reviste, ziare şi alte publicaţiuni interzise, vă rugăm a da dispoziţii organelor în subordine ca fără nici o întârziere să procedeze la scoaterea din biblioteci a tuturor pnblicaţiunilor interzise, depunându-le la autorităţile locale contra dovadă.

În privinţa scoaterii din biblioteci a publicaţiilor interzise se va lua ca normativ broşura de autori şi titluri editată în 1948 de Ministerul Artelor şi Informaţiilor sub titlul „Publicaţii interzise", cu broşurile suplimentare editate de acelaş Minister.

Menţionăm că în sensul celor de mai sus am intervenit şi la organele locale prin Comisia de Stat pentru aplicarea legii Sfaturilor Populare care vor controla dacă bibliotecile DV. au fost epurate şi vor da lămuriri totodată la cerere în legătură cu această chestiune.

Comunicându-vă cele de mai sus, vă rugăm să dispuneţi de executarea lor întocmai, pentru a nu da prilej la situaţii neplăcute ce s'ar putea creia din neexecutarea acestor dispoziţiuni.

Ministru, (ss) Indescifrabil.

L. S. Director, (ss) Indescifrabil"

Îndemnăm pe P. C. protopopi ca în proxima conferinţă protopopească să lămurească preoţimea privitor la necesitatea executării acestui ordin şi asupra sancţiunilor ce urmează pentru cei neglijenţi.

Sibiu, 29 Decemvrie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL XCIX | SIBIU, 15 Ianuarie 1951 | Preţul unui ex. Lei 8·— | Nr. 3—4

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Chemarea
CONDUCĂTORILOR CULTELOR RELIGIOASE DIN R. P. R.

În ziua de 19 Decemvrie 1950, din iniţiativa I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, s'a ţinut la Patriarhia Română o consfătuire a conducătorilor cultelor religioase din Republica Populară Română, la care au luat parte:

I. Vásárhely, Episcopul Bisericii Reformate, Dr. Friedrich Müller, Episcopul Bisericii Lutherane C. A., Tihon Cacealchin, Mitropolitul Bisericii Creştine de rit vechiu (lipovenească), Dr. Kiss Alexa, Episcopul Bisericii Unitariene, Dr. Moses Rosen, Şef Rabinul cultului mozaic, Carol Nicodemus, locţiitorul Superintendentului Bisericii Evanghelice S. P., Dumitru Florea, preşedintele cultului adventist de ziua a 7-a, C. Adorian, vicepreşedintele cultului baptist, Iacub Mehmet Muftiu, şeful cultului musulman, Arhimandrit Vasken Balgian, şeful Bisericii Armene, Gheorghe Oprea şi David Teodorescu, conducătorii cultului creştinilor după Evanghelie şi Gheorghe Bradin, şeful cultului penticostal.

Consfătuirea a fost prezidată de I. P. S. Patriarh Justinian, care în cuvântul de deschidere, a înfăţişat roadele pe care le-a avut cea dintâi consfătuire a şefilor de culte din Republica Populară Română, ţinută la 23 Iunie 1949, subliniind totodată şi noua atitudine stabilită în relaţiile dintre culte, care — în locul vechilor duşmănii şi lupte interconfesionale — au pus la temelia legăturilor dintre ele, înţelegerea şi respectul fiecăruia, pentru credinţa celuilalt. I. P. S. Patriarh Justinian a arătat apoi datoria ce revine credincioşilor tuturor cultelor de a lupta, alături de toţi oamenii paşnici din lume, pentru apărarea păcii — bunul cel mai de preţ al omenirii.

I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan a făcut o expunere asupra Congresului Mondial al Partizanilor Păcii dela Varşovia, unde I. P. S. Sa a reprezentat atât Biserica Ortodoxă Română, cât şi celelalte culte din Republica noastră Populară.

În urma discuţiilor la care au luat parte toţi participanţii la consfătuire, a fost adresată o chemare tuturor credincioşilor din ţara noastră.

Iubiţi credincioşi,

Pentru întâia oară în istoria scumpei noastre ţări — care a fost sfâşiată în trecut, de atâtea lupte şi duşmănii dintre fiii ei de felurite naţionalităţi şi credinţe religioase — păstorii sufleteşti ai tuturor credincioşilor din Republica Populară Română îşi îndreaptă, laolaltă, cuvântul lor de povăţuire şi îndrumare, către voi cei ce purtaţi în inimile voastre o caldă credinţă religioasă.

Noi ştim că sunt diferite graiurile în care noi mărturisim pe Dumnezeu, după cum diferite sunt chipurile în care ne închinăm Lui şi năzuim spre mântuire. Dar ştim că mai presus de acestea, toţi credem în acelaş Dumnezeu-Creator — ale cărui porunci suntem datori să le împlinim — şi că toţi iubim cu aceeaş dragoste fierbinte patria noastră, Republica Populară Română. Din această râvnă pentru împlinirea voinţei lui Dumnezeu, pe calea arătată fiecăruia de Biserica sa şi din patriotismul cald al tuturora, a izvorît şi o atitudine nouă, de respect reciproc şi de armonioasă conlucrare pe tărâm social, între credincioşii şi slujitorii Bisericilor noastre. Noi socotim această nouă orientare în relaţiile dintre culte, drept pornire pe drumul împlinirii adevăratelor porunci ale lui Dumnezeu, care — ca Tată al tuturor oamenilor — doreşte să fie în lume pace şi bună înţelegere.

Dar noi suntem datori să recunoaştem că această minunată armonie între Bisericile noastre nu ar fi fost cu putinţă, dacă nu s'ar fi statornicit de către cârmuirea cea nouă şi dreaptă a ţării noastre, o deplină libertate religioasă şi o desăvârşită egalitate în faţa legilor, pentru toate cultele. Ne amintim cu inimile îndurerate de ura şi desbinarea pe care le-au semănat între noi, cu ani în urmă, acei ce voiau să tragă foloase din luptele interconfesionale. Ne amintim cât sânge frăţesc a curs, câte suferinţe şi lacrimi au umplut pământul, în urma vrăjmăşiilor aţâţate din umbră de cei ce nu aveau nimic sfânt în sufletele lor. Mulţi s'au lăsat ademeniţi de valul de ură semănată de duşmani, mulţi au părăsit calea cea dreaptă, poruncită de Dumnezeu. Dar Cerescul Părinte, care-şi iubeşte făpturile Sale, ne-a arătat iară drumul pe care-l pierdusem. Acesta este drumul păcii, pe care suntem datori să nu-l mai părăsim niciodată.

Iubiţi credincioşi,

Pacea este într'adevăr cea mai sfântă poruncă a lui Dumnezeu. Voi toţi — fiecare în graiul şi credinţa sa — aţi cerut în rugăciunile voastre de multe ori, ca pacea să domnească în lume. Dar iată că astăzi pacea este primejduită de svârcolirile celor ce încearcă să arunce omenirea într'un nou măcel. Unii cârmuitori de state, înfricoşaţi de ziua în care propriile lor popoare le-ar cere socoteală pentru nedreptăţile pe care le fac, socotesc că pot să întârzie trezirea conştiinţei omeneşti, deslănţuind alte războaie şi înecând pământul în alte valuri de sânge nevinovat. Împotriva lor se ridică, însă, şi voinţa dârză a popoarelor dornice de pace şi mânia lui Dumnezeu. Milioane şi milioane de oameni cinstiţi, din toate neamurile şi de toate credinţele, nu mai voiesc să se lase jertfiţi. Ei nu mai voiesc să-şi verse sângele, ucigându-se unii pe alţii, semănând iarăşi ruine şi moarte pe întinsul pământului. Ei îşi dau seama că, muncind în pace şi libertate, pot trăi în bună înţelegere şi armonie. Ei îşi spun astăzi cuvântul, în chip hotărît; delegaţii a milioane de oameni, întruniţi la Varşovia în zilele de 16—22 Noemvrie 1950, au arătat care este voinţa adevărată a lumii întregi, au înfăţişat ţelurile paşnice ale omenirii şi au mărturisit hotărîrea nesdruncinată a oamenilor cinstiţi de a apăra pacea. Printre cei ce au

Nr. 78/1951

Nicolae,
din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu şi Mitropolit al Românilor ortodocşi din Ardeal, Crişana şi Maramureş

Iubitului cler şi popor: Har şi milă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Iisus Hristos

Pe temeiul articolelor 95, 97 şi 98 din Statutul pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decretul Nr. 233 din 23 Februarie 1949 al Prezidiului Marei Adunări Naţionale al Republicei Populare Române, prin aceasta convocăm şi declarăm convocată Adunarea eparhială provizorie a Arhiepiscopiei Noastre *în sesiune ordinară*, pe ziua de Duminecă *28 Ianuarie 1951*, ora 9 dimineaţa, în biseriea Catedrală din Sibiu, când se va oficia sfânta Liturghie şi Chemarea Duhului Sfânt, după care va avea loc deschiderea Adunării şi ţinerea şedinţelor în locul desemnat spre acest scop.

Dat în Sibiu, la 10 Ianuarie 1951.

Nicolae,
arhiepiscop şi mitropolit

făcut să se audă la Varşovia vrerea popoarelor, s'au aflat sute de reprezentanţi ai tuturor credinţelor religioase din lume, dovedind astfel că „Pacea" este într'adevăr porunca dumnezeiască, spre care năzuiesc toţi credincioşii de pe pământ.

Strădaniile Congresului dela Varşovia se întâlnesc, aşa dar, cu nădejdile voastre, iubiţii noştri fraţi. Hotărîrile sale de a cere tuturor statelor să întocmească legi pentru apărarea păcii şi pentru osândirea celor ce pregătesc noui războaie, sunt scumpe inimilor noastre. Cu bucurie vedem că printre ţările care s'au grăbit să întocmească asemenea legiuiri, menite să fie adevărate scuturi ale păcii, se află şi scumpa noastră patrie, Republica Populară Română.

Legea pentru apărarea păcii — aprobată zilele trecute de Marea Adunare Naţională — prevede pedepse aspre pentru toţi aceia care, cu gândul, cu scrisul, sau cu fapta lor, ar îndemna la noui măceluri. Asemenea legi au fost şi vor fi întocmite şi în alte ţări libere şi iubitoare de pace. Asemenea legi vor fi prezentate spre aprobare, de toate popoarele din lume, guvernelor lor, pentrucă uriaşă este puterea popoarelor, când îşi dau frăţeşte mâna, pentru a-şi apăra viaţa lor.

De aceea, noi suntem încredinţaţi că împlinirea hotărîrilor dela Varşovia, prin lupta fără odihnă a Consiliului Mondial al Păcii şi prin sprijinul neprecupeţit al tuturor oamenilor doritori de pace din lume, va fi încununată de biruinţă. Dar, pentru ca această biruinţă să fie cât mai grabnică, pentru ca pacea să-şi întindă cât mai neîntârziat puterea ei binefăcătoare pretutindeni şi peste toţi cei harnici şi cinstiţi, este necesar ca fiecare dintre noi să devină un hotărît luptător pentru pace. Fiecare dintre noi poate să aducă partea sa de contribuţie, în această uriaşă luptă, ce se poartă azi, pentru cauza sfântă a păcii.

Dar, poate unii dintre voi se vor întreba: „Cum pot eu, un singur om, să apăr pacea şi să stăvilesc, cu slabele mele puteri, deslănţuirea unui nou măcel?"

Răspunsul este limpede: Mai întâi nu eşti „unul singur". Sute de milioane de oameni simpli, cinstiţi şi muncitori ca tine, s'au ridicat ca un zid de nesdruncinat împotriva războiului. Multe sute de milioane de oameni sunt hotărîţi să apere viaţa paşnică a copiilor lor, tihna căminelor lor, munca şi roadele străduniilor lor, de focul nimicitor al războiului. Tu, iubite închinător şi mărturisitor al lui Dumnezeu, în graiul şi credinţa ta, pe care nimeni nu ţi-o îngrădeşte, eşti doar unul dintre aceştia... Dacă şi tu şi fiecare dintre cei ce iubesc pacea, tot atât de fierbinte ca şi tine, va fi dârz în hotărîrea lui de a o apăra, atunci sutele de milioane de oameni paşnici vor alcătui o oştire de neînvins.

Se cuvine a şti apoi, că în toate colţurile pământului, cel ce doreşte pacea are felurite chipuri de a lupta pentru apărarea ei.

Iubiţii noştri fraţi,

În ţara noastră, voi toţi puteţi să vă arătaţi vrednici de Creatorul pe care-L cinstiţi şi-L slăviţi în credinţa voastră, luptând fără odihnă pentru pace.

Ţara noastră este una din acele ţări paşnice, în care şi cârmuitorii Statului şi poporul muncitor, sunt uniţi în aceeaşi hotărîrea de a îndepărta din lume primejdiile războiului. Asemenea ţării noastre mai sunt şi alte multe state paşnice, care — sub îndrumarea şi cu ajutorul Marei Uniuni Sovietice — îşi clădesc o viaţă nouă şi fericită. Toate aceste ţări, împreună cu toţi oamenii paşnici din lume, alcătuiesc marea oştire a păcii. Şi cu cât vor fi mai puternice şi mai bogate aceste ţări, cu atât va fi mai mare teama aţâţătorilor la războaie, de a deslănţui noui măceluri.

Muncind, deci, pentru înflorirea şi întărirea Republicii noastre Populare, **noi luptăm pentru pace.**

Muncind pentru o viaţă fericită a poporului nostru muncitor, **noi luptăm pentru pace.**

Muncind pentru îmbelşugarea caselor noastre, **noi luptăm pentru pace.**

Muncind pentru viitorul copiilor noştri, **noi luptăm pentru pace.**

Dela 1 Ianuarie 1951, poporul nostru păşeşte pe calea celui dintâi Plan Cincinal, dealungul căruia — prin muncă chibzuită şi plină de râvnă — viaţa noastră a tuturora va deveni tot mai frumoasă şi mai bună, iar scumpa noastră patrie va deveni tot mai puternică şi mai înfloritoare. În acelaş timp poporul nostru îşi încordează puterile şi pentru îndeplinirea planului de electrificare a ţării, care face mai uşoară şi mai roditoare munca noastră a fiecăruia.

Închinându-vă toate strădaniile voastre, pentru împlinirea acestor planuri de gospodărire obştească, voi vă veţi arăta — prin fapte, nu prin vorbe — cetăţeni devotaţi ai Republicii Populare Române şi fii vrednici ai Bisericii voastre, căci veţi lupta pentru pace.

Fiecăruia dintre voi, Dumnezeu i-a statornicit aceeaşi poruncă: **pacea.**

Fiecăruia dintre voi, credinţa sa îi dă acelaş îndemn: **pacea.**

Fiecăruia dintre voi, sufletul îi mărturiseşte aceeaşi năzuinţă: **pacea.**

Iar vouă, tuturora, noi — cârmuitorii Bisericilor voastre — vă facem aceeaşi părintească povăţuire:

Fiţi împlinitori poruncilor lui Dumnezeu: luptaţi pentru pace;

Fiţi credincioşi altarelor voastre: rugaţi-vă pentru pace;

Fiţi cetăţeni devotaţi patriei voastre scumpe: munciţi pentru pace.

Pe acest drum, rugăm pe Dumnezeu, Părintele nostru al tuturora, să binecuvinteze străduniile voastre.

† ***JUSTINIAN,***
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

(Urmează mai departe semnăturile celorlalţi şefi de culte).

Dumnezeu şi Preoţia

— Poveţe din Sfinţii Părinţi —

Dumnezeu a aşezat preoţia (3 Moisi 8, 12). Cel Prea Înalt cheamă (Filip. 5, 14), alege (Ioan 15, 16) şi sfinţeşte (Mat. 28, 19) pe slujitorii Săi (2 Cor. 6, 4). Împăratul Măririi îi trimite (Ioan 20, 21) în slujba tainelor Lui (1 Cor. 4, 1) şi la păstorirea turmei Sale (Fapt. 20, 28). Sf. Ioan Gură de Aur cu înălţimea gândului său smerit înţelegând aceasta mărturiseşte atât de limpede: „Preoţii îşi îndeplinesc pe pământ slujba lor, dar săvârşesc lucrare cerească, pentrucă nu om, nici înger, nici arhanghel şi nici un fel de făptură nu a aşezat această vrednicie, aşa orânduindu-o ca aceia care trăesc în trup, să împlinească slujbă îngerească".

Aceasta s'o înţelegi şi tu, în toată limpezimea ei, preot al lui Dumnezeu: înger al Domnului (Maliahi 2, 7) şi sol al lui Iisus Hristos în lume (2 Cor. 5, 20)

Când îţi desmierzi privirea în frumuseţea făpturilor din largul firii şi când cumpăneşti cu mintea orânduirile lor înţelepte, o mireasmă de mulţumire îţi umple sufletul gândindu-te că tu eşti „chemat" în slujba Aceluia care le-a făcut pe toate acestea, despre care scrie atât de mişcător acelaş sf. Părinte: „Ce este Dumnezeu? Am întrebat pământul şi el mi-a răspuns: eu nu sunt. Am întrebat mările şi adâncurile şi toate fiinţele care mişună în ele şi toate mi-au răspuns: noi nu suntem Dumnezeul tău, întreabă de cele mai înalte. Am întrebat apoi zefirul cel dulce şi mi-a răspuns văzduhul tot şi toate fiinţele aerului: Greşeşte Anaximene, noi nu suntem Dumnezeu Am întrebat apoi cerul cu soarele şi luna şi stelele şi toate răspunseră într'un glas: Noi nu suntem Dumnezeul pe care îl cauţi tu Şi grăit-am atunci către toate lucrurile dimprejur: ziceţi că voi nu sunteţi Dumnezeul meu, dacă nu sunteţi spuneţi-mi măcar ceva despre El. Şi ele toate răspunseră în graiu puternic: *El ne-a zidit pe noi!"*

Când zăreşti cum se opinteşte toată suflarea omenească din jurul tău să cunoască lumea prin simţuri şi pe Făcătorul a toate tot aşa, un val de mângâiere ţi se strecoară în suflet, la gândul că tu, ca preot, eşti *„ales"* să fii vestitor al credinţei printre fiii oamenilor, ca prin ochii ei să vadă şi să cunoască pe Acela care-i: Duhul Adevărului (Ioan 3, 33) şi „pe care nimenea dintre oameni nu L-a văzut cu ochii trupeşti şi nici nu poate să-L vadă" (1 Tim. 6, 16), despre ce ne încredinţează Fericitul Augustin în pilduirea: „Trimisu-mi-am odată simţurile în lume să-L caute şi să-L descopere pe Dumnezeu. Ele porniră îndată şi se aşternură lucrului, dar ochii nu-I putură vedea faţa, urechile nu-I putură auzi cuvântul, mâinile nu-L putură pipăi şi picioarele nu-L putură ajunge. Desnădăjduite, se întoarseră ele atunci la mine şi îmi grăiră:

Duh este Dumnezeu, nevăzut şi necuprins; numai inima îl poate simţi aici pe pământ, prin credinţă, iar sufletul îl va vedea odată faţă către faţă, în împărăţia cerului".

Când vezi cum se scurg anii în noianul vremii, ca valurile rîurilor în matca mării, ţi se aprinde o rază de bucurie în suflet, socotind că tu eşti „sfinţit" celui veşnic şi neschimbat, despre care zice Fer. Augustin: „Anii Tăi, o Doamne, sunt o singură zi şi ziua aceea este pururea azi, iar acel azi este veşnicia" şi despre care înseamnă şi sf. Ioan Gură de Aur: „Vasul nu este apă, trupul nu este coloare, aierul nu este lumină şi căldură şi nici sufletul înţelepciune... Ele, însă, se pot schimba.. Vasul se poate goli de apă, trupul poate pierde din coloare, aierul se poate întuneca şi răci, sufletul se poate lipsi de înţelepciune, numai viaţa lui Dumnezeu, care singură este viaţă adevărată, nu este supusă schimbării, ea făcând parte din esenţa substanţei şi fiinţei lui Dumnezeu".

Când simţi cum apasă de greu asu-

pra minţii şi inimii aripa de plumb a îndolelii în luminile şi puterile misiunii tale, ţi se luminează ceriul sufletului de soarele credinţii că tu eşti „trimis“ să fii gornistul Celui Atotştiutor, Atotînţelept şi Atotputernic, Pronietorului lumii văzute şi nevăzute şi să fii purtătorul încrederii în hotărîrile Sale. Cât de nefăţărit chezăşuieşte sf. Policarp de Smirna: „Suntem altarul acelui Dumnezeu care supraveghează totul şi care nu scapă nimic din vedere, nici gândurile şi închipuirile minţii şi nici tainele inimii“. Şi cu câtă tărie asigură sf. Ioan Gură de Aur că „încrederea este lanţul de aur, care spânzură din cer şi pe care se urcă sufletul nostru spre cele de sus“.

Când te trezeşti izbit şi copleşit de valurile negre ale păcatului cu care lupţi, simţi cum înfloreşte primăvara în grădina sufletului tău, la amintirea luminoasă că tu eşti „slujitorul“ Aceluia care este: Dumnezeul dragostei, Tatăl bunătăţii şi Părintele milostivirii. Cât de nimerit lămureşte sf. Vasile cel Mare: „Dumnezeu... nu aşteaptă nimic altceva dela noi, decât să-L iubim şi să-I deschidem altarul sufletului, ca El să se sălăşluiască acolo şi noi în El“. Cât de hotărît întăreşte sf. Chiril în catehizare că „dacă s'ar topi în una singură toate limbile din lume, nici atunci n'ar putea lăuda cu vrednicie bunătatea şi milostivirea lui Dumnezeu“. Cu câtă gingăşie grăieşte sf Efrem Sirul: „Încă înainte de a atinge păcătosul uşa pocăinţii, Tu i-o şi deschizi, Doamne! Încă înainte de a cădea la picioarele Tale, Tu îi şi întinzi braţele! Tu încă înainte de a vărsa întâia lacrimă a căinţii, îl şi copleşeşti cu milostivirea Ta!“ Iar sf. Ioan Gură de Aur biruieşte toată împotrivirea cu icoana grăitoare:

„Uită-te numai la scânteia care cade în mare. Cât de iute se stânge. Ceea ce este scânteea pentru mare, aceea este şi răutatea omenească pentru bunătatea dumnezeească; ba mai mult căci marea este îngrădită între ţărmuri iar bunătatea şi milostivirea dumnezeească este nemărginită“.

Când tu nu ai nesocotit (1 Tim 4,14) ci ai încălzit harul lui Dumnezeu, care este întru tine (2 Tim. 1, 6); când pâinea ta de toate zilele ţi-a fost slava lui Dumnezeu; când înveţi fără sminteală şi fără şovăeală adevărul Evangheliei (Colos. 1, 5); când slujeşti cele sfinte cu sfinţenia cu care şi-a slujit Hristos liturghia Crucii; când ai luptat şi lupţi, până la sângerare pentru surparea păcatului şi pentru zdrobirea robiei sufleteşti şi nu eşti înţeles, aduţi aminte că „drept este Dumnezeu“ (Rom. 3, 3) şi răsplată deplină îţi va dărui ţie (2 Ioan 1, 8) şi pedeapsa judecăţii celor răi (Matei 5, 22). Cât de lămurit învaţă sf. Ciprian despre răsplata şi pedeapsa dumnezeească: „Creat-a Dumnezeu raiul, dar nu şi-a uitat nici de iad; făgăduit-a loc de odihnă, dar lăsat-a şi osândă vecinică“. Iar despre mersul dreptăţii dumnezeeşti, ia seama sf. Ilarie, zicând: „Dreptatea lui Dumnezeu are picioare de lână şi mână de fier, adică încetineala judecăţii o întregeşte asprimea pedepsei“.

De aceea slujba ta şi de acum înainte împlineşte-o cu toată inima (2 Tim. 4, 5), ca să iai cununa biruinţii (Colos. 2, 18).

Prot. A. NANU

„Fiţi împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători“

Plan de muncă

Planul Cincinal prevede sarcini precise în toate domeniile de activitate. Acesta este un îndemn şi pentru instituţiile bisericeşti să-şi planifice activitatea şi să şi fixeze obiective mai mari, pe care să le realizeze în cinci ani. Când toată activitatea poporului şi a statului este planificată, instituţiile Bisericii nu fac excepţie. Afară de colaborarea — prin munca de lămurire şi participare activă — la realizarea planului cincinal, antrenând massele de credincioşi în efortul creator colectiv, aceste instituţii îşi pot fixa obiective proprii, care aparţin domeniului lor specific de activitate.

Amintim în acest sens iniţiativa corpului profesoral dela Institutul Teologic Universitar din Sibiu În cadrul planificării activităţii lor, afară de puncte general valabile în învăţământ — s. ex.: cursurile, viaţa studenţească, manualele, activitatea extraşcolară etc. — profesorii acestui Institut şi-au luat angajamentul ca în cinci ani să termine redactarea unei Biblii comentate. Nu e vorba de un comentar extins cu discuţii filologice de pedanterie ştiinţifică, ci de un comentar care, bazat pe ultimele rezultate ştiinţifice, redă într'o limbă clară şi concis înţelesul Sf Scripturi pentru orice credincios, care vrea să se adape din învăţăturile ei sfinte. Este o operă de acută necesitate pentru dreptcredincioşi întrucât Biblia a pătruns în multe case ale credincioşilor noştri fie în ediţiile Sf. Sinod, fie în alte ediţii. Dar nu tot cel ce citeşte Biblia o şi înţelege. Adesea poate ajunge la înţelesuri greşite sau poate fi indus în eroare de interpreţi falşi ai Bibliei. De aceea e nevoie de o cheie a tălmăcirii, un ghid al înţelesului, care să îndrumeze pe cetitorul dreptcredincios al Sf. Scripturi la adevăratele sensuri ale textului ei şi astfel Biblia să nu fie prilej de poticneală şi de rătăcire, ci prilej de întărire şi luminare a credinţei dreptmăritoare. Mulţi dintre credincioşii noştri cetitori ai Bibliei ar putea răspunde la întrebarea: „înţelegi tu ce citeşti?“, cu cuvintele etiopeanului adresate diaconului Filip: „Cum aş putea înţelege, dacă nu mă va călăuzi cineva?“ (F. Ap. 8, 30—31). Biblia comentată vrea să fie o astfel de călăuză a adevăratului înţeles al cuvintelor şi învăţăturilor ei.

Aceasta este sarcina pe care şi-a luat-o corpul profesoral al Institutului Teologic din Sibiu în cadrul planului cincinal. S'a fixat pentru aceasta o comisie compusă din P. C. Părinţi Profesori: N. Neaga şi N. Ciudin (Vechiul Testament), Sofron Vlad şi Gr. T. Marcu (Noul Testament). Activitatea lor teologică de până acum e o garanţie că misiunea aceasta măreaţă va fi dusă la bun sfârşit şi Biblia comentată va fi nu numai un monument al literaturii teologice, ci şi un îndrumător sigur în propovedania preoţimii şi lectura biblică a poporului dreptcredincios. Astfel comorile harului care zidesc sufletele celor credincioşi, se vor descoperi în toată splendoarrea lor tuturor celor râvnitori întru cetirea Bibliei.

Astfel prin activitatea sa multilaterală şi prin această nouă sarcină de muncă Institutul Teologic din Sibiu se încadrează în marele efort de ridicare a nivelului material şi cultural al poporului muncitor. Căci Biblia este izvorul nebănuitelor progrese duhovniceşti, marele rezervor al energiilor spirituale, ce fructifică viaţa dreptcredincioşilor în toate domeniile.

Cu Dumnezeu înainte! T. R.

ACTIVITATEA TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE
ANUL 1857

a) Cărţi retipărite:

1. *Octoihul cel Mic.* Sibiiu Tip. diecezană, 1857, în-8°, 285 pag. La sfârşit, pe trei pagini nenumerotate, adaugă pascalia şi „învăţătură asupra înţălesului pascaliei“. Textul cirilic, numerotarea paginilor cu arabe. (Biblioteca mitr. Nr. 1029).

2. *Abecedar nemţesc pentru şcoalele poporale* (de Sava Popovici Barcianu). (Vezi: *Compendiu*, p. XV; Popea, p. 326 şi Tulbure, p. 133).

3. *Carte de conversaţiune şi Vocabularin german şi român*, prescurt lucrat pentru Germani şi Români (de Sava Popovici Barcianu), ed. II-a. (Vezi: Catalogul bibliotecii mitr. Şaguna, sub Nr. 1047 şi a doua oră, pe foaia 71 a aceluiaş catalog, sub Nr. 20).

b) Cărţi noui:

4. *Biblia.* În Iunie 1857 era tipărită jumătate din Biblie şi se spera ca până în primăvara anului 1858 să fie terminată. Vezi: O. Ghibu, Corespondenţa lui Şaguna (cu protopopul Timişoarei Meletie Dreghici), *Tel. Rom.* 1905, p. 527.

5. *Teologia Pastorală pentru preoţii de legea ortodoxă răsăriteană.* Tipărită cu binecuvântarea Ecselenţei Sale Preasfinţitului Domn Andreiu baron de Şaguna,... Sibiiu, în Tipografia episcopească 1857, în-8°, 240 p. În loc de prefaţă, pe primele 9 pagini, dă o „Introducere în învăţătura pastorală“. Textul în cicero şi mittel cirilic. Preţul 1.50 cor. (Bibl. mitr. Nr. 4468).

6. *Tâlcuiala Evangheliilor, în Duminecile Învierii şi ale Serbătorilor.* Tipărită cu binecuvântarea Ecselenţei Sale Domnului Andreiu Barone de Şaguna,... Sibiiu, Tipografia episcopească 1857, în-8°, 206 p. Preţul 1 fl. şi 10 cr. M. C.

Asupra unei prime ediţii a Tâlcului Evangheliilor în 1854 am scris în Tel. Rom. 1950, Nr. 29—31. Cred necesar a mai adăuga că o ediţie din 1854 nu se află înregistrată nici în catalogul bibliotecii Mitr. Şaguna. Menţiuni despre această ediţie se fac în manuscrisul Memoriilor, atât în prima cât şi în a doua redactare făcută de însuşi Şaguna, apoi în Compendiu de drept, la Popea şi Tulbure.

În schimb, în catalogul bibliotecii Mitrop. Şaguna sub Nr. 250 este înregistrată „ediţia I din 1857 şi a II din 1860“. Ediţia din 1857, care se află în Biblioteca mitropolitană sub Nr. 2300, nu-i menţionată în Compendiu, Memorii, la Popea şi Tulbure. Putem admite acum a doua ipoteză: anul 1854 indică data când Tâlcul Evangheliilor a fost dat la tipar, iar 1857 de pe foaia de titlu, data când a apărut. Cazuri asemănătoare mai avem cu Octoihul Mare şi Ciaslovul bogat. În însemnările zilnice Şaguna a menţionat data când a dat-o la tipar. Cartea a trebuit însă să-şi amâne apariţia până în 1857 din cauza tipăririi Mineelor, Kiriacodromionului şi a altor peste 30 cărţi de primă necesitate bisericească şi şcolară.

Circulara Nr. 538 din 14 Iunie 1857 aduce la cunoştinţa clerului că „acum de curând a ieşit de sub tiparul tipografiei noastre diecezane Tâlcul Evangheliilor“, a cărei lipsă „au simţit-o fiecare creştin în parte, care au dorit cât de puţin a spori întru învăţătura evanghelică“. Nici o circulară înainte de aceasta nu face menţionarea Tâlcului Evangheliilor.

Textul ediţiei lui Şaguna este reprodus, cu foarte mici modificări de limbă, după ediţia apărută în tipografia Universităţii din Buda la 1835 sub îngrijirea lui Constantin Diaconovici, directorul şcoalelor naţionale — ediţie „din cea slavo-serbească întoarsă“.

Spre deosebire de cea dela Buda, ediţia şaguniană nu reproduce prefaţa şi post-faţa, iar cuprinsul îl dă la sfârşit. Caracterul tiparului

O nouă Facultate ortodoxă

Asigurarea libertăţii de conştiinţă şi libertatea exercitării cultelor religioase este în regimul de democraţie populară o realitate concretă. In cadrul ei, Biserica noastră îşi poate organiza şi întreţine trei Institute teologice, de grad universitar.

Acum ne vine ştirea deosebit de îmbucurătoare că în Republica Populară Cehoslovacă, Biserica ortodoxă şi-a primit prima ei Facultate de Teologie, potrivit deciziei guvernamentale din 26 Iulie 1950.

La 3 Octomvrie 1950 a avut loc la Preşedinţia Consiliului de miniştri, solemnitatea depunerii jurământului din partea corpului profesoral. In fruntea lui se află ca decan, profesorul Dr. Iosif Hradil, care s'a adăpat la luminile ortodoxiei româneşti şi ani dearândul a fost profesor la Academia Teologică din Sibiu. Sediul Facultăţii a fost deocamdată stabilit la Preşov în Slovacia, unde sunt date toate condiţiile unei bune funcţionări.

In cuvântul său, decanul Hradil subliniază larga înţelegere a Guvernului ţării pentru nevoile Bisericii ortodoxe din Cehoslovacia, exprimată şi prin recenta decizie, care promovează educarea cadrelor de clerici într'un Institut propriu. Acest fapt are drept urmare şi legământul solemn, că nădejdile puse în Institut, în corpul profesoral şi în activitatea lui, va duce la roadele aşteptate de popor şi de conducătorii lui. Iar în cuvântarea sa inaugurală, I. P. S. Mitropolit-exarh Elefterie urează spor îmbelşugat la muncă, cu dorinţa ca învăţământul teologic să dea atenţie cuvenită, nu atât unei expuneri şcolastice sistematice rigide, cât în deosebi educaţiei practice şi de trăire, adresându-se inimii şi caracterului, spre a creşte păstori vrednici, legaţi de popor şi de lupta pentru pace. Cursurile academice au început în ziua de 15 Oct. 1950.

Din partea noastră urăm Facultăţii surori de teologie ortodoxă din Cehoslovacia, precum şi decanului ei, distinsul nostru fost coleg, mult spor la muncă.

Întoarcere

În crisalida sufletului meu
Se 'nchid furtuni de gând mereu,
O pâclă 'ntunecată de dureri
Îmi înveleşte trupul cu poveri.

Din nou mi s ochii 'nlăcrimaţi Părinte
Şi-mi plânge astăzi inima fierbinte,
Am rătăcit prin neguri şi genuni
Înlănţuit de-a patimii furtuni.

M'au ispitit dorinţele deşarte,
M'au ferecat păcatele de moarte,
Pe drum de-abis am pribegit în noapte
Şi-am ascultat a ispitirii şoapte.

Sub istovire cruntă m'am trezit,
Ca fiul cel pierdut m'am regăsit,
Şi m'am întors cu sufletul stăpân
La Tine Doamne în veci ca să rămân.

Sub blânda Ta mantie de lumină
Smerit îmi plec făptura spre odihnă
Şi 'n taina rugăciunilor preasfinte
Te simt aproape lângă mini, Părinte.

Mă 'ntorc la Tine Doamne, cu credinţă
Că 'n suflet cresc a florilor căinţă,
Cel mai frumos buchet Ţi-l dăruiesc
Căci pururi eu pe Tine Te iubesc.

Preot ŞTEFAN TASCIANU

Episcopia ortodoxă română Oradea
Secţia Admin. Bisericească

Tabloul

preoţilor din Eparhia ort. română Oradea, programaţi pentru Cursurile de Îndrumare Ciclul I, Seria VII Cluj.
22 Ianuarie—22 Februarie 1951

1. Savu Gheorghe, Preluca-Nouă, prot. Târgu-Lăpuş. 2. Usturoiu Victor, Vâlcăul de jos, prot. Simleul-Silvaniei. 3. Bodea Emil, Mălădia, prot. Şimleul-Silvaniei. 4. Bercea Petru, Fizeşiu, prot. Şimleul-Silvaniei. 5. Cărpineanu Ioan, Iaz, prot. Şimleul-Silvaniei. 6. Pal Mihai, Tiream, prot. Carei. 7. Pop Gheorghe Moftinul-mic, prot. Carei. 8. Bontea Petru, Moftinul-mare, protopopiatul Carei. 9. Popa Gheorghe, Cheru, protopopiatul Oradea. 10. Popovici Traian, Oradea-Velenţa, prot. Oradea. 11. Chiş Alexandru, Oradea-Ologsig, prot. Oradea. 12. Musceleanu Pantelimon, Lăzăreni, prot. Oradea. 13. Gorea Teodor, Sâmbăta, prot. Beiuş. 14. Gherman Gheorghe, Batarci, prot. Negreşti (Oaş). 15. Pop Vasile, Turţ, prot. Negreşti (Oaş). 16. Mercea Dumitru, Curtuiuşul-mare, prot. Baia-Mare. 17. Onisim Gheorghe, Ciolt, prot. Baia-Mare. 18. Hotea Cornel, Potău, prot. Satu-Mare. 19. Munteanu Mihai, Crucişor, protop. Baia-Mare. 20. Cherecheşiu Ştefan, Medieşu-Aurit, prot. Baia-Mare. 21. Foltuţiu, Ioan, Varviz, prot. Marghita. 22. Gavrişiu Gheorghe, Popeşti, prot. Marghita. 23. Dan Ioan, Batăr, prot. Salonta. 24. Burdan Sofronie, Bâlnaca, prot. Aleşd. 25. Arsureanu Nicolae, Bulnaca, prot. Aleşd. 26. Ciuhandu Adrian, Picleu, prot. Aleşd. 27. Păşcuţ Traian, Dumbrăviţa deCodru, prot. Beiuş. 28. Cavaşi Cornel, Boghiş, prot. Satu-Mare. 29. Juda Vasile, Odorcu, prot. Satu-Mare. 30. Micu Leontin, Cehal, prot. Carei. 31. Blaga Andrei, Corund, prot. Carei. 32. Filip Leontin, Săcăşeni, prot. Carei. 33. Munteanu Ioan, Lipău, prot. Satu-Mare. 34. Popoviciu Gavril, Călacea, Salonta. 35. Tau Ioan, Cociuba, prot. Salonta. 36. Huzău Vasile, Baia-Mare IV. 37. Laurean Emil, Bozinta-Mare, prot. Baia-Mare. 38. Simon Vasile, Săsar, prot. Baia-Mare. 39. Dobocan Alexandru, Benesat, prot. Cehul-Silvaniei. 40. Pitic Vasile, Chioag, prot. Marghira. 41. Papp Ioan, Meziad, prot. Beiuş. 42. Sarba Ilie, Totoreni, prot. Beiuş. 43. Florea Aurel, Călugări, prot. Beiuş. 44. Cucu Gheorghe, Lehecenі, Beiuş. 45. Andreescu Marcel, Domnin, Cehul Silvaniei.

Oradea, la 28 Decemvrie 1950.

Consiliul eparhial

Nr. 8488/1950.

Comunicat

Comunicăm mai jos în copie Circulara On. Minister al Finanţelor, Direcţiunea Impozitului pe veniturile populaţiei, Nr. 6160 Cabinet IX, din 28 Nov. 1950, primită dela Onor. Minister al Cultelor, Dir. Contabilităţii Nr. 40.679/950 din 26 Dec. 1950, care spune următoarele:

„Suntem sesizaţi de organele noastre că instituţiile, întreprinderile, organizaţiunile economice, cooperativele şi organizaţiunile cooperative *nu dau curs popririlor fiscale*, fie că aceste popriri privesc diverşi contribuabili ce au sume de încassat, fie că privesc pe angajaţii sau pensionarii acestora.

Prin aceasta, pe lângă că se creiază dificultăţi în executarea bugetului Statului, *dar se nesocoteşte executarea unei dispoziţiuni legale, deoarece proprirea este o măsură de urmărire prevăzută de art. 224—227 din Codul de Procedură Fiscală.*

Faţă de această situaţie, Vă rugăm a da dispoziţiuni tuturor organelor DVs. în subordine întreprinderilor, organizaţiunilor economice, cooperativelor şi organizaţiunilor cooperative pendinte, să execute întocmai popririle înfiinţate de organele fiscale şi să verse de îndată sumele poprite în contul unităţilor financiare care au înfiinţat poprirea, cunoscând că în caz de neconformare vor fi blocate conturile instituţiilor şi întreprinderilor respective pentru sumele poprite, deoarece conform dispoziţiilor legale, terţul poprit devine direct debitorului fiscului.

p. Ministru, (ss) I. Craiu".

P. C. Protopopi din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre vor lua cunoştinţă de circulară şi vor conforma.

Sibiu, 9 Ianuarie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 75/1951.

Comunicat

În conformitate cu articolul 24 din hotărîrea Consiliului de Miniştri Nr. 1154, publicată în Buletinul Oficial Nr. 101 din 6 Decemvrie 1950 şi adresa Ministerului Afacerilor Interne, Direcţiunea Generală a Miliţiei Nr. 597.268/950, Vă facem cunoscut că salariaţii Arhiepiscopiei noastre, funcţionari, profesori, protopopi, preoţi şi cântăreţi, care se deplasează în interes de serviciu, în diferite localităţi din ţară, pentru mai mult de 2 zile, urmează să se prezinte unităţii de Miliţie din localitatea în care se face deplasarea, pentru a primi viza de flotant.

Viza se va aplica pe ordinul de serviciu sau pe delegaţie.

Sibiu, 11 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 8301/1951.

Comunicat

Aducem la cunoştinţa Onor. Oficii protopopeşti şi parohiale din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre. că începând cu data de 1 Ianuarie 1951, în corespondenţa oficioasă vor menţiona *raionul* şi *regiunea* în locul fostelor plăşi şi judeţe.

Sibiu, 10 Ianuarie 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

încă este asemănător: textul Evangheliilor la ambele este cu literă mijlocie, iar cuprinsul, tâlcul şi învăţăturile, în cicero cirilic.

7. *Tâlcul cel mai nou al visurilor.* Sibiiu, Tiparul şi editura tipografiei episcopale, 1857, în-8° mic.

Exemplarul ce l-am văzut e incomplet şi se află în biblioteca Bruckenthal sub Nr. XV G. n. M. t. I/8, având numai 16 pagini, până la lit. M.

Prefaţa, intitulată „Învăţătură", dă o explicaţie ştiinţifică a visurilor care sunt puse pe seama constituţiei biopsihice a persoanei.

„De aceea noi să nu răzimăm prea tare în visuri, căci asta nu o iartă religia de fel, fiindcă este un semn de credinţă deşartă şi de păgânism".

Publicarea acestei cărţi este un avertisment daf credincioşilor care înclinau spre o accepţiune superstiţioasă a visurilor.

Poziţia editorului este din acest punct de vedere conformă cu datele contemporane ale ştiinţei şi cu învăţătura eternă a Bisericii.

*

In acest an s'au mai tipărit *protocoalele şcolare, parohiale şi contracte pt. învăţă ori* (cf. Circulara 628/1957).

Pr. I. Beju

(Va urma)

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" Mat. 5, 9.

„Este de datoria fiecărui om cinstit, care doreşte pacea, să contribue la ajutorarea poporului coreean.

Ajutând poporul coreean, sprijinim lupta popoarelor pentru pace şi democraţie".

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reintregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL XCIX | SIBIU, 1 Februarie 1951 | Preţul unui ex. Lei 8·— | Nr. 5—6

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Ierarhie şi popor dreptcredincios

Glorioasa tradiţie a Bisericii Ortodoxe în general şi deci şi a Bisericii Ortodoxe Române este legătura strânsă între ierarhia bisericească şi poporul dreptcredincios.

În Biserica Ortodoxă ierarhia n'a avut alte scopuri şi interese decât acelea ale poporului dreptcredincios. Ea s'a identificat cu nevoile şi aspiraţiunile lui şi a luptat împreună cu el pentru realizarea lor. Aceasta a fost posibil datorită concepţiei genuin-creştine despre funcţiunea ierarhiei şi datorită caracterului naţional-popular al Bisericii Ortodoxe.

În ce priveşte funcţiunea ierarhiei, ea este încadrată în marele organism al Bisericii. Biserica este „trupul lui Hristos", adică un mare organism pătruns de duhul unitar al lui Hristos, în care fiecare creştin e un mădular cu funcţiuni precise. Nimeni nu e fără folos, ci fiecare are o misiune în cadrul Bisericii şi progresul tuturor, progresul Bisericii, atârnă de felul cum îşi împlineşte fiecare misiunea sa. De suferă un mădular, toate sufăr, de se preamăreşte un mădular, toate se preamăresc. De cade un mădular, toate îl ajută să se ridice, de se înalţă, toate se împărtăşesc de bucuria lui. Există o comunicare de viaţă între toţi credincioşii, care îi face solidari în cădere şi în progres. Fiecare lucrează pentru binele tuturor, dar se ştie totodată sub ocrotirea şi sprijinul frăţesc al tuturor. Fiecare este în slujba tuturor şi toţi ajută pe fiecare În acest sens — de slujire a lui Hristos şi a comunităţii — fiecare este „preot", fiecare are o misiune sfântă.

Ierarhia are o misiune specială: ei i s'a încredinţat de Mântuitorul lucrarea de sfinţire, învăţare şi călăuzire a credincioşilor. Prin ea Hristos îşi continuă acţiunea Sa de arhiereu, învăţător şi conducător. Dar şi ierarhia este cuprinsă în „trupul lui Hristos": ea nu e în afara, sau deasupra Bisericii, ci în Biserică. Şi ea este membru al acestui organism spiritual, având de îndeplinit în cadrul lui şi pentru el o funcţiune specială. Caracterul de membru al „trupului lui Hristos" îi este comun cu ceilalţi credincioşi: o diferenţiază de ei numai funcţiunea deosebită. Dar tocmai această deosebire a funcţiunii leagă ierarhia mai mult de organismul întreg, căci ea înseamnează a sluji Bisericii, a sluji poporului dreptcredincios şi nu-şi are raţiunea de a fi decât în această slujire. O funcţiune e valabilă atâta vreme cât slujeşte întregului şi deci şi celorlalte membre. Şi e cu atât mai desăvârşită cu cât e capabilă să slujească mai deplin. Tocmai de aceea sunt mai multe membre, cu funcţiuni variate, pentruca să se sprijinească unul pe altul şi conlucrarea lor armonioasă să rodească spre binele tuturor.

E un singur trup, dar mai multe mădulare şi mădularele toate nu au aceiaş lucrare. Aşa şi Biserica — una este dar are mai multe mădulare şi fiecăruia i s'a dat un dar, o misiune. De aceia nimeni nu se poate lipsi de celălalt. Nici nu poate fi „desbinare în trup, ci mădularele să se îngrijească la fel unul de altul" (I Cor. 12, 25). De aici rezultă că şi ierarhia se încadrează în unitatea trupului împlinindu-şi lucrarea sa ca pe o funcţie în slujba „trupului lui Hristos", în slujba tuturor. Dar şi poporul dreptcredincios împlinindu-şi misiunea sa, slujeşte Bisericii ca întreg şi ierarhiei, ca mădular al acestui întreg. Există o solidaritate firească între poporul credincios şi ierarhie şi deci un sprijin reciproc. Ierarhia îşi împlineşte funcţia sa, revărsând asupra credincioşilor harul sfinţitor, lumina învăţăturii şi darul călăuzirii, iar poporul credincios progresând în viaţa religios-morală si împlinind diferite misiuni, sprijineşte misiunea ierarhiei şi face ca viaţa Bisericii să pulseze cu putere.

Există deci o interdependenţă între ierarhie şi poporul dreptcredincios. Această armonie este temelia progresului în Biserica Ortodoxă. Biserica este vie atunci când toate membrele ei îşi împlinesc funcţiunea în mod deplin, când şi ierarhia şi credincioşii lucrează fiecare în felul său la plinirea „trupului lui Hristos", la desăvârşirea lui.

Dar legătura indisolubilă între ierarhie şi poporul dreptcredincios isvorăşte şi din caracterul naţional-popular al Bisericii Ortodoxe. Deşi există unitate în duh, în sf. taine, canoane şi organizare, totuşi fiecare popor îşi are Biserica Sa, naţională ca limbă şi autocefală. Conţinut ortodox în forme naţionale: acelaş duh, aceeaş învăţătură se îmbracă în haina diferitelor popoare. Astfel Biserica este a poporului credincios: el aude în graiul său învăţăturile sfinte, trăeşte în duhul ei şi se leagă de ea cu tot sufletul. Ierarhia însăşi nu este numită de undeva de peste hotare, nu e o ierarhie cosmopolită, fără patrie, ci iese din popor şi aparţine poporului: e o ierarhie naţională. De aceea ea este legată de poporul din care a răsărit, cu care are comune nu numai credinţa, ci şi graiul, şi felul de a fi, şi obiceiurile, şi necazurile şi bucuriile, şi împlinirile şi visurile, şi poverile şi idealurile. Ea împărtăşeşte întru totul soarta poporului. Aşa a fost la noi ierarhia, fie episcopi, fie preoţi: una cu poporul credincios. Una cu patria în care s'a născut şi a trăit. Ea a stat s. ex. în Ardeal sub jugul iobăgiei, a suferit cu poporul toate asupririle nedrepte, s'a împărtăşit din revolta şi vrerile lui şi s'a bucurat împreună cu el de ruperea lanţurilor exploatării. De altfel preoţimea ortodoxă trăeşte viaţa credincioşilor ei. Ea are familie ca şi credincioşii şi munceşte ca şi ei, împărtăşindu-se din toate frământările vieţii lor.

A munci cu poporul este o onoare, o glorie, dar o onoare firească, pecetluită de o tradiţie de veacuri. Preotul ortodox împărtăşeşte întru totul viaţa poporului, în mijlocul căruia îşi desfăşoară activitatea. De aceea el şi înţelege sufletul poporului, se identifică cu năzuinţele lui şi între el şi poporul credincios se realizează o aşa-interdependenţă sufletească, o aşa legătură a iubirii, încât ei se simt una. Una au fost dealungul veacurilor de sbucium şi luptă, una sunt şi acum la împlinirea atâtor năzuinţi seculare.

Iar episcopii, ridicaţi din sânul poporului dreptcredincios au fost aceiaşi slujitori credincioşi până la jertfă ai acestui popor, care le-a ascultat cuvântul şi i-a sprijinit întotdeauna.

Aceasta este glorioasa tradiţie a Bisericii Ortodoxe Române: unitate între ierarhie şi poporul dreptcredincios. Ea nu e numai o amintire a trecutului, ci e realitate vie. Această unitate în duh şi năzuinţe, faptă şi ideal este marea bucurie a noastră, pe care trebue s'o mărturisim. Ierarhia ortodoxă nu s'a îndepărtat de popor şi de aspiraţiile lui. Ea merge pe drumul progresului odată cu poporul şi contribue la acest progres. Împlinindu-şi funcţia sa spirituală, religios-morală, ierarhia participă şi la lupta pentru pace şi pentru un trai mai bun al poporului muncitor. De aceia şi poporul dreptcredincios este strâns legat de episcopii şi preoţii lui. Dragostea lui îi învăluie din toate părţile, le dă putere de muncă şi încredere în reuşita muncii lor. Când are astfel de credincioşi, ierarhia poate îndrăsni să păşească cu vigoare pe calea progresului, să ia iniţiative şi să lucreze fără teamă şi fără şovăire, căci poporul credincios o sprijineşte şi o urmează. Şi e firesc, de vreme ce ierarhia la rândul ei este identificată cu sufletul po-

(Continuare în pag. 2-a)

DIN VIAŢA PAROHIILOR NOASTRE

Lucruri plăcute lui Dumnezeu

La jumătatea pitorescului drum ce leagă Abrudul cu Aiudul — nu departe de cheile Râmeţului — se găseşte resfirată pe o suprafaţă apreciabilă şi pe dealuri aproape impracticabile parohia revenită Mogoş-Cojocani.

Biserica este aşezată pe un vârf de deal cu largi orizonturi şi care străjueşte de mai multe veacuri întreaga viaţă la o parte din populaţia Munţilor Apuseni. Privită în exterior, bieste mică dar plăcută, în interior este asemenea unui giuvaer de mare preţ, curată şi împodobită în întregime cu o pictură mult grăitoare, care desfată ochiul şi celui mai pretenţios în ale acestei arte. Pictorul nu a lăsat nici o însemnare despre el, anul însă este 1769. Pictura este executată pe ipsos aplicat pe lemnul de gorun din din care este ridicată biserica. Culorile sunt vii şi proaspete şi azi. Scenele biblice sunt alese cu grijă, clar redate şi s'a păstat dispoziţiunile iconografiei creştine.

Dar mai presus de toate e de remarcat mulţimea creştinilor care fac biserica neîncăpătoare atât în zile de Dumineci cât şi în celelalte sărbători.

Păstor duhovnicesc al paşnicilor şi harnicilor locuitori din Cojocani este C. Preot Savu Victor care aleargă până la extenuare pentru a a se face tuturor toate. Iubit de poporenii săi ş apreciat de cei ce-l cunosc, putem afirma că este unul din vrednicii preoţii reveniţi — din aceste părţi — care în decursul celor doi ani a luptat şi luptă pentru desăvârşirea unităţii sufleteşti a enoriaşilor săi, care-l ascultă întru totul.

Credincioşia enoriaşilor cum şi vrednicia preotului lor, am putut-o constata în zilele de 28 şi 29 August 1950, când însoţind pe P. C Protopop Trifon Iosif al Abrudului în vizitaţia canonică obişnuită, am rămas impresionaţi nu numai de corectitudinea în administraţie, dar mai ales de rugămintea stăruitoare ce ne-a făcut de a mai veni în mijlocul lor şi a le face slujbă cu mai mulţi preoţi, fapt ce ne-a determinat a le promite pe loc satisfacerea dorinţei exprimate.

Astfel că la ultima şedinţă a conferinţelor lunare preoţeşti s'a hotărît ca în Dumineca din 12 Noemvrie 1950, zi în care se prăznueşte şi hramul acelei biserici, să ne achităm de promisiune, îmbinând totodată şi comemorarea a doi ani dela revenire. Ca urmare a hotărîrii luate, Sâmbătă 11 Noemvrie preoţii: Trifon Iosif, protopop Abrud, Oniciu Octavian, Abrud-sat, Păslaru Virgil, Ciuruleasa şi David Ioan, Vârtop, au plecat spre Mogoş-Cojocani, parcurgând distanţa de 40 km., iar în drum s'au mai adăugat preoţii Tomuş Traian, Buciumi-Poeni şi Cârja Lazăr Mogoş-Mămăligani.

A doua zi Duminecă, urcând pedestru dealurile acoperite în parte de prima zăpadă căzută în anul acesta, dar pe o zi destul de frumoasă, ne-am îndreptat spre sfântul locaş alături de binecredincioşii creştini frumos îmbrăcaţi în mocănescul port şi de pe feţele cărora se desprindea bucuria lăuntrică, ce nu o puteau manifesta decât prin lacrimi de adâncă satisfacţie sufletească, văzând şapte preoţi urcând cărarea şerpuită ce ducea spre biserica lor. Iar când toaca şi apoi clopotele au început să bată pătrunşi de un fior de nedescris, ca la comandă ne-am descoperit capetele şi ne-am privit în tăcere, căci cuvinte nu se găsiau de a exprima răscolirea şi piositatea ce cuprinseră întreaga fiinţă.

De după dealuri apăreau abia perceptibile grupuleţe de bărbaţi şi femei care se îndreptau cu grabă spre Casa Domnului.

Dela ora 9 şi până la ora 3 p. m. într'o atmosferă heruvimică şapte slujitori secondaţi de cele două strane neîncăpătoare pentru cantorii locali şi vecini, au ridicat imne de slavă către Părintele ceresc. Credincioşii lăpădaţi de toată grija cea lumească au ascultat Utrenia şi Sf. Liturghie şi apoi Parastasul oficiat pentru ctitori şi alţi binefăcători.

Ora era destul de înaintată, totuşi la cererea credincioşilor, în continuare s'a oficiat şi Sf. Taină a Maslului, care din cauza mulţimii s'a săvârşit în curtea bisericii.

După terminarea slujbei, P. C. Protopop Trifon Iosif cu blândeţea-i de apostol şi plin de emoţie ia cuvântul. Plecând dela tema evanghelică: iubirea de Dumnezeu şi a aproapelui, treptat, vorbitorul îşi capătă stăpânirea de sine, captivează auditorul, stoarce lacrimi din ochi şi strecoară pe nesimţite în suflete poruncile bisericii. În încheere îndeamnă la pace şi frăţietate, la ascultare faţă de stăpânirea cerească şi de cea lumească.

Parohul locului luând cuvântul, mulţumeşte tuturor, arătându-şi totodată bucuria sufletească pentru înţeleapta hotărîre a unirii bisericilor vremelnic despărţite şi îşi ia angajamentul de a lupta cu timp şi fără timp la desăvârşirea unităţii sufleteşti. Cuvintele îi curg năvalnic, afirmaţiile mişcătoare, încât dintr'un impuls spontan protopopul îl strânge în braţe şi-l sărută în văzul tuturor.

Scriitorul acestor rânduri strângându-i mâna aminteşte celor prezenţi, că ieri Biserica a făcut pomenire mucenicilor Victor şi Mina şi cum părintele local poartă numele de Victor, îi face urări de sănătate, ani mulţi şi îndoite puteri de muncă în via Domnului.

În aceeaş atmosferă, la casa preotului-paroh Savu Victor a avut loc o agapă frăţească, iar după o odihnă binemeritată, a plecat fiecare într'ale sale.

Trăirea din 12 Noemvrie 1950, m'a făcut să gândesc adânc la credinţa poporului şi că pe drept cuvânt uneltele plugăriei duhovniceşti: *credinţa, rugăciunea şi postul* sunt bine păstrate şi cu folos întrebuinţate, iar rodul din cel mai bogat!...

Încheiem aceste însemnări rostind: „Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici şi pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm!"

Preot **Păslaru Virgil**

(Urmare din pag. 1-a)

porului şi lucrează şi cheamă spre realizarea năzuinţelor lui.

De aceea să fim siguri că atâta vreme cât ierarhie şi popor dreptcredincios una vor fi, Biserica Ortodoxă nu va fi o instituţie anahronică, ci un factor pe calea progresului. Căci vitalitatea Bisericii îşi are isvorul transcendent în Iisus Hristos şi isvorul imanent în unitatea de duh şi acţiune a clerului şi credincioşilor, Ea fiind viaţă divin-umană în permanentă tendinţă şi mişcare spre desăvârşire.

T. R.

Pomenirea Prot. Candit Popoviciu

În parohia Corbi (Făgăraş) s'a făcut pomenirea protopopului Candit Popoviciu, apărător al Ortodoxiei făgărăşene († 23 Ian. 1849) După săvârşirea parastasului la mormântul lui din cimitirul bisericii, Pr. Nicolae Ţeţu arată mijloacele prin care prefectul Ghidofalvi din Făgăraş, unealtă a iezuitismului şi a grofilor exploatatori, voia să răpească pe românii ortodocşi dela sânul Bisericii lor strămoşeşti: scutiri de taxe şi impozite, ajutoare băneşti, donaţii de pământuri etc

Protopopul Candit Popoviciu din Corbi a fost un luptător neînfricat al Ortodoxiei, demascând toate uneltirile papistaşe. Lupta aceasta i-a atras multe duşmănii. În 1841 protopopiatul Corbilor este desfiinţat.

Cauza pentru care a luptat C. Popoviciu însă n'a murit: ea şi-a găsit realizarea în marele act al reîntregirii bisericeşti din Ardeal.

Din nou sărbătoare

La Văleni: în ziua de 8 Octomvrie 1950 e sărbătoare mare pentrucă se sfinţeşte a doua biserică din parohie. Nu au trecut bine două luni şi prin osârdia părintelui paroh Ilarion Bărbulescu şi a parohienilor săi este reparată a doua biserică şi redată cultului.

Din zori de zi încep să sosească credincioşii din parohiile vecine iar către ora 8 sosesc preoţii care vor lua parte la sfinţire. Se mărturisesc mulţime mare de oameni, se face sfinţirea apei şi consacrarea sf. locaş, ca la ora 10 soborul de preoţi format din P. C. Păr. Prot. Mihail Ciobanu-Râciu, P. C. preoţi Alex. Bogdan-Pogăceaua-sat, Toma Dicu-Şeulia, Ilarion Bărbulescu-Pogăceaua-Văleni, Petre Georgescu-Fânaţe, Gheorghe Stoica-Sângeorgiu şi Paraschiv Ionescu-Şincai-Fânaţe, să purceadă la oficierea sf. Liturghii. Dar deşi biserica e destul de mare nu poate cuprinde tot poporul şi se oficiază în curte în mijlocul unei mulţimi numeroase.

Pericopa Evanghelică a fost desvoltată frumos şi cu căldură de Pr. Petre Georgescu, iar predica în legătură cu sfinţirea sfântului locaş şi unitatea creştinilor din cele două strane e rostită de Pr. Alexandru Bogdan.

La sfârşit Pr. Ilarion Bărbulescu dă citire actului de donaţie şi mulţumeşte epitropilor şi enoriaşilor de dragostea cu care au contribuit la repararea şi zugrăvirea celui de al doilea locaş în aşa de puţin timp.

Păr. Protopop M. Ciobanu încheie printr'o elocventă predică arătând că ducând o asemenea activitate şi păstorind astfel, preotul ortodox se încadrează în lupta constructivă, în lupta de întărire a păcii. Semnalează că deşi la prima biserică preotul-paroh a dat o sumă destul de mare, la cea de a doua a completat suma de 19.000 lei pentru a duce la bun sfârşit cele începute.

Un polichroniu pentru I. P. S. Mitropolit Nicolae, pentru membrii Guvernului şi pentru enoriaşi, sfârşeşte serbarea dela sf. biserică.

Urmează o agapă în casa parohială la care iau parte, în afară de preoţii din sobor, toate autorităţile comunale. S'au ridicat numeroase toasturi şi n'au lipsit cuvântările ocazionale. Către orele 4 d m. musafirii şi gazdele se despart pentru ca în curând să se întâlnească cu toţii în Dumineca viitoare în 15 Oct. 1950, în Pogăceaua-sat unde va fi o nouă sfinţire de biserică.

*

Soare mult, deşi este toamnă, veselie şi voe bună sunt semnele că şi astăzi 15 Oct. 1950, la Pogăceaua-sat sărbătoarea va fi la înălţimea dorită. Deşi părintele Alexandru Bogdan păstoreşte de mai puţin de un an această parohie, a ştiut să liniştească spiritele, să împace neînţelegerile şi mai ales să insufle credincioşilor dragostea pentru sf. locaş.

Din iniţiativa părintelui-paroh şi cu concursul Consiliului parohial, s'a făcuf reparaţie radicală în interior şi sf. locaş arată frumos ca o mireasă cu candele aprinse în aşteptarea nunţii Stăpânului.

Slujba sfinţirii s'a început către orele 10, după ce s'au mărturisit un număr mare de credincioşi, şi a fost oficiată în sobor, format din P. C. Protopop Mihai Ciobanu ca delegat al I. P. S. Mitropolit Nicolae şi P. C. Preoţi Ilarion Bărbulescu-Văleni, Alexandru Bogdan-Pogăceaua, Gheorghe Bender-Şopterlu şi Paraschiv Ionescu-Şincai-Fânaţe. La sf. Liturghie la care au participat peste o mie de credincioşi veniţi şi din satele din jur, Pr. Paraschiv Ionescu a desvoltat pericopa evanghelică a semănătorului, într'o limbă pe înţelesul mulţimii, îndemnându-o la ascultare, la pace şi trăire neprihănită, pentru ca sămânţa cuvântului să cadă în pământ bun şi bine lucrat. Predica zilei despre „Biserica Mi-

(Continuare în pag. 3-a)

27 ani

În 21 Ianuarie a. c. s'a comemorat împlinirea a 27 ani dela moartea lui V I. Lenin, marele doctrinar şi strateg al revoluţiei proletare şi făuritor al Statului Sovietic.

Învăţătura lui, în aceşti 27 de ani, a mers din biruinţă în biruinţă: ea triumfat în R. P. Chineză, în ţările de democraţie populară, mobilizează massele muncitoare din ţările capitaliste şi pune în mişcare popoarele coloniale în lupta lor pentru independenţă, democraţie şi pace. Ideile lui, desvoltate de I. V. Stalin, constituie îndreptarul construirirrii socialismului în toate ţările. Ele stau şi la temelia marelui front al partizanilor păcii, care cuprinde oameni ai muncii de toate convingerile religioase sau politice. Pe linia trasată de Lenin se desvoltă lupta revoluţionară de pretutindeni, îmbinând teoria cu practica, ideea cu organizarea, idealul cu tactica.

De aceea, pentru oamenii muncii comemorarea a 27 ani dela moartea lui V. I. Lenin, a reprezentat un angajament de a lupta pentru deplina biruinţă a ideilor lui. La noi, în R. P. R., aceasta însemnează a munci pentru realizarea Planului Cincinal, pentru ridicarea nivelului cultural şi material al poporului muncitor. Şi oamenii muncii în toate ramurile de producţie, sunt la datorie!

Pentru ajutorarea poporului coreean

În zilele de 20—21 Ianuarie a. c. (oraşe reşedinţe de regiuni) şi 27—28 Ianuarie a. c. (celelalte oraşe şi comune) s'a desfăşurat în întreaga ţară acţiunea de colectare pentru ajutorarea poporului coreean. Cu această ocazie I. P. S Patriarh Justinian a adresat un îndemn către preoţi şi credincioşi ca prin ajutorul dat poporului coreean să contribue „la măreţele sacrificii şi jertfe ale omenirii, pentru înstăpânirea păcii pe pământ".

La această colectă s'au donat obiecte de îmbrăcăminte. De asemenea s'au confecţionat în clăci ciorapi, mănuşi, fulare, etc. S'au organizat festivaluri, al căror venit a fost consacrat ajutorării poporului coreean.

Astfel oamenii muncii din R. P. R. şi au manifestat solidaritatea cu lupta eroică a poporului coreean.

[Urmare din pag. 2]

reasa lui Hristos" rostită de Pr. Gheorghe Bender a constituit un cald îndemn pentru credincioşi la dragostea faţă de credinţa strămoşească. La sfârşit părintele paroh a arătat cum s'au făcut donaţiile şi cum au decurs reparaţiile.

Păr. Prot. Mihail Ciobanu încheie arătând munca depusă de preoţii din protopopiatul Râciu, care s'au încadrat în muncă şi evanghelizarea credincioşilor cu abnegaţie şi dragoste de ogorul Domnului. În vara aceosta în acest protopopiat s'au reparat 7 biserici şi 3 case parohiale din care una (Şincai) din nou.

A mulţumit P. C. Preoţi, Părintelui-paroh, Consiliului parohial şi enoriaşilor pentru râvna lor faţă de casa Domnului.

S'a înălţat apoi polihroniu pentru I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, pentru Guvernul Ţării şi pentru toţi credincioşii prezenţi, pentru ca trecându-se în casa parohială, părintele-paroh Alex.Bogdan să servească o agapă frăţească, la care, în afara preoţilor şi a consilierilor, iau parte şi fruntaşii vieţii publice şi politice din comuna Pogăceaua.

Sărbătoarea dela Pogăceaua, după cele dela Văleni (23 Aug. şi 8 Oct.) a însemnat un pas înainte în cimentarea legăturii dragostei dintre credincioşii altădată desbinaţi din Câmpia Transilvaniei.

O amintire plăcută şi un îndemn şi pentru alţii. Sărbătoarea dela Pogăceaua a arătat că preoţii au ştiut face lucruri care grăesc singure, au făcut să crească în grădina dragostei lor floarea gingaşă a păcii între oameni pentru care s'a întrupat Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Pr. **Paraschiv Ionescu**

O distincţie bine meritată

In ziua de 27 Noemvrie 1950, Prea Sfinţia Sa Episcopul Nicolae Colan, a descins în târgusorul Luduş de pe malul Mureşului, unde preoţimea acestui protopopiat era convocată în a 11-a conferinţa lunară.

Era ora 9.15, când în faţa bisericii din Luduş, aşteptat de mult popor, soseşte P. S. Sa, secondat de diaconul catedralei din Cluj.

În uşa bisericii Păr. Prot. Romul Popa, prezintă evanghelia şi Crucea, iar preoţimea conduce pe înaltul Ierarh în biserică cântând „Pre Stăpânul...".

A urmat apoi sfânta Liturghie, celebrată de un sobor preoţesc, în frunte cu Păr. Prot. Romul Popa-Luduş şi Preoţii Iulian Macavei Bogata, Florenţiu Pop-Papiu Ilarian, Ifrim Bordea-Aţintiş, Dumitru Erhan-Sânger şi diaconul catedralei din Cluj. Răspunsurile au fost date de corul preoţimii tractuale.

La sfârşitul sf. Liturghii a avut loc hirotesirea la gradul de protopop stavrofor a păr. Prot. Romul Popa de către P. S. Episcop Nicolae Colan. Poporul şi preoţimea de faţă a trăit câteva clipe de adevărată emoţie sufletească, când P. S. Sa încheie slujba hirotesirii cu tradiţionalele cuvinte: *„vrednic este"*.

Momentul acesta atât de fericit pentru persoana P. C. Protopop, a produs o aleasă impresie în faţa numerosului auditor, care admira răsplata muncii unui protopop care de peste 20 ani ţine flacăra credinţei aprinsă pentru Biserică în această regiune a Mureşului.

P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, ţine apoi un strălucit cuvânt despre viaţa şi activitatea păr. Protopop R Popa, care este ridicat astăzi la treapta de protopop-stavrofor. A răspuns păr. Prot. R. Popa în cuvinte calde de mulţumire pentru onoarea şi cinstea ce i se face prin această înaintare în grad. asigurând pe P. S. Sa de toată dragostea, ascultarea şi devotamentul ce-l va pune cu aceeaş însufleţire în slujba Bisericii şi a Republicii Populare Române.

A urmat apoi în casele protopopeşti o recepţie unde Consiliul parohial şi autorităţile locale au prezentat Prea Sfinţitului mulţumiri şi recunoştinţă, pentru ridicarea şi înălţarea în grad superior a vrednicului Protopop Romul Popa.

P. S. Sa s'a întreţinut foarte cordial cu toţi dorindu-le numai bine şi colaborare cu reprezentanţii Bisericii

În urmă, P. S. Sa a luat masa înconjurat de cler şi oaspeţii locali, unde prin osteneala şi priceperea dnei protopopese, s'a putut gusta o aleasă şi bine pregătită masă în stil românesc.

Aici a vorbit păr. Prot. stavr. R. Popa, exprimându-şi, în numele clerului de aici, regretul despărţirii de eparhia Cluj şi de P. S. Episcop Nicolae Colan, aducând totodată mulţumiri P. S. Sale pent u toate binefacerile aduse preoţimii şi şi Bisericii din acest protopopiat.

Preotul Ifrim Bordea, luând cuvântul, aduce omagiul de recunoştinţă al poporului din Aţintiş, unde părintele Prot. R. Popa şi-a început activitatea ca preot, realizând opere însemnate pentru binele acestei parohii.

La ora 15 P. S. Sa şi a luat rămas bun dela preoţime, continuându-şi călătoria spre alt centru protopopesc, Câmpia-Turzii, unde preoţimea se afla în conferinţă.

Pr. Ifrim Bordea

Dragostea studenţilor Institutului teologic din Sibiu pentru Ierarhul lor

Cu ocazia hirotonirii întru arhiereu a P. S. Andrei al Americii, P. S. Andrei al Aradului a cinstit Institutul Teologic universitar din Sibiu cu înalta Sa vizită şi s'a întreţinut părinteşte cu studenţii originari din Eparhia Aradului. În consfătuirea aceasta le-a vorbit despre vocaţia preoţească, apoi s'a interesat de fiecare student în parte, promiţând tuturor celor ce vor corespunde misiunii ce o doresc, sprijinul Său părintesc. Aceasta a produs o profundă impresie asupra studenţilor. Publicăm aici mărturisirea lor:

„Noi studenţii dela Institutul Teologic din Sibiu, aparţinând Eparhiei Arad, voim a ne exprima toată dragostea şi tot respectul ce-l păstrăm Ierarhului şi Părintelui nostru pentru bucuria duhovnicească ce ne-a produs-o, făcându-ne vizita la Institut, cu ocazia sfinţirii întru arhiereu a P. S. Andrei al Americii.

Prea Sfinţia Sa cu dragoste părintească ne-a împărtăşit preţioase îndemnuri duhovniceşti pentru misiunea la care ne-a chemat Domnul, accetuând puterea vocaţiei şi îndemnându-ne să ne cercetăm sufletul, pentru a identifica momentul când s'a produs în noi actul sfânt al dorinţei de-a petrece toată viaţa noastră, clipă de clipă, cu Domnul.

Tot atunci P. S. Sa şi-a exprimat dorinţa, pe care am primit-o toţi cu mare bucurie, de a se împărtăşi împreună cu noi din acelaş potir cu Trupul şi Sângele lui Hristos.

Prea Sfinţite Părinte,

Îndemnurile ce ni le-aţi dat precum şi exemplul pe care-l avem permanent în P. S. Voastră, ne vor înviora mereu avântul muncii şi luptei pentru desăvârşire şi bunul Dumnezeu care e sprijinitorul pricinilor drepte şi al năzuinţelor sfinte ne va ajuta să ne pregătim şi inima şi mintea după cuviinţă spre a deveni vase alese ale harului.

Ne vom strădui a face să rodească îndemnurile ce le-aţi sădit în inimile noastre, ca să putem deveni buni slujitori ai lui Hristos şi ai poporului sub călăuzirea părintească a P. S. Voastre.

Întru mulţi ani Stăpâne!"

Lărgirea mişcării pentru pace

Academicianul Mihail Sadoveanu, preşedintele Comitetului permanent pentru apărarea păcii din R. P. R. într'un interview despre popularizarea hotărîrilor celui de al doilea Congres al păcii, publicat în „Pentru pace trainică, pentru democraţie populară", arătând mijloacele folosite în acest sens, a spus între altele următoarele:

„Pe linia indicată de Congres, căutăm în permanenţă să lărgim tot mai mult mişcarea partizanilor păcii din ţara noastră. Am avut un sprijin valoros în Consfătuirea şefilor de culte din Republica Populară Română. Această consfătuire s'a ţinut la 19 Decemvrie 1950 în Capitală, aprobând în unanimitate toate hotărîrile Congresului Mondial, prezentate de mitropolitul de Iaşi Sebastian Rusan, membru al delegaţiei noastre. Sfatul şefilor de culte a adresat un Apel către toţi credincioşii din R. P. R., chemându-i să participe activ la lupta pentru pace. Chemarea a fost citită de anul nou în toate lăcaşurile religioase".

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" Mat. 5, 9.

Doi ani

dela reîntregirea Bisericii din Ardeal

S'au împlinit 2 ani de când s'a săvârşit minunea reîntregirii Bisericii ardelene. Deşi aceşti doi ani reprezintă o perspectivă de timp mult prea mică, pentru a aprecia după cuviinţă un eveniment atât de epocal, totuşi răstimpul acesta ne-a oferit posibilitatea să simţim bucuria şi marele folos al trăirii împreună a fraţilor de aceeaş credinţă.

Dureroasă şi mult păgubitoare a fost debinarea religioasă a poporului român din Ardeal, separaţie care a durat un sfert de mileniu. Ea a provocat şi întreţinut lupte fără de nici un rost, în care multe energii alese ale poporului nostru s'au epuizat fără de nici un sens.

Din motive multiple frumosul ideal al reîntregirii unităţii de credinţă a poporului român din Ardeal nu s'a putut înfăptui decât abia în anul 1948. De altfel era firesc ca actul de reparaţie a rupturii dela 1700 să se poată realiza în cadrul regimului nostru de democraţie populară, care oferă masselor largi ale poporului posibilitatea de a-şi creia noui condiţiuni de viaţă.

Sesizând momentul „plinirii vremii" pentru vindecarea rănii deschise în sufletul poporului nostru, I. P. S. Sa Patriarhul Justinian şi I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului au adresat stăruitoare chemări către poporul şi clerul fostei Biserici unite de-a se întoarce acasă la sânul Bisericii străbune.

Aceste chemări au avut ecoul dorit în sufletul celor solicitaţi să se întoarcă acasă. Şi astfel marele vis al reîntregirii Bisericii din Ardeal, a prins întruchipare a devenit din ideal o realitate. Împlinirea lui a fost consfinţită în Alba-Iulia la 21 Octomvrie 1948, în Catedrala numită de atunci a *„Reîntregirii Bisericii din Ardeal"*.

De atunci s'a curmat desbinarea şi tot de atunci trăim împreună fraţii de acelaş neam şi de aceeaşi credinţă, încât ne putem spune cu drept cuvânt unii altora;

„Eu ţi-s frate, tu-mi eşti frate,
În noi doi un suflet bate".

Dar reîntregirea aceasta ne-a adus nu numai creşterea de putere legată de unificarea forţelor religioase ale poporului românesc din Ardeal, ci a avut ca urmare imediată şi sporirea patrimoniului nostru bisericesc cu zestrea aleasă a fostei Biserici unite.

Se cuvine acum să ne oprim măcar câteva clipe şi să privim înapoi la drumul pe care l am parcurs dela 21 Oct. 1948 şi până astăzi. Şi făcând sincer şi just bilanţul celor realizate în acest răstimp, să ne întrebăm cu toată seriozitatea: Ce am făcut şi ce trebue să mai facem pentru adâncirea şi pentru consolidarea epocalului eveniment al reîntregirii noastre bisericeşti ?

De răspunsul just la această întrebare atârnă nu numai valorificarea deplină a măreţului eveniment dela 21 Oct. 1948, ci şi puterea de acţiune a Bisericii noastre străbune în mijlocul vremilor de azi. Numai o Biserică românească bine consolidată în unitatea ei închegată acum doi ani, poate răspunde cu vrednicie la îndatoririle pe care i le impune construirea socialismului în scumpa noastră patrie Republica Pop. Română.

Preot **Valer Bânda**

Rectificare

Din tabloul cu clasificarea parohiilor din protopopiatul Sighişoara, au rămas afară următoarele parohii:

1. Mălăncrav cl. III. 2. Noul-săsesc cl. III. 3. Seleuşul cl. III. 4. Sighişoara I cl. I. 5. Sighişoara II cl. I. 6. Sighişoara III cl. I. 7. Sighişoara IV cl. I. 8. Şaeş cl. II. 9. Şapartoc cl. III. 10. Valhid cl. III.

VITRINA CĂRŢII

Sbornicul ortodox al Mitropoliei cehoslovace pe anul 1950 oglindeşte, pe 187 de pagini, de excelentă execuţie tehnică şi grafică, desvoltarea Ortodoxiei în Republica Populară Cehoslovacă.

În fruntea volumului se află portretele Patriarhului Alexei al Moscovei şi Mitropolitului Eleuterie al Cehoslovaciei, urmând apoi partea calendaristică, după stilul îndreptat.

Partea teologică a sbornicului cuprinde un şir de articole, între care subliniem mai ales următoarele; Patriarhul Alexei, o cuvântare despre „Mărturia credinţei şi a dragostei"; Mitr. Eleuterie se ocupă cu „Veşnicia"; Arhim. Natanail expune bazele pentru „Una, sfântă, ecumenică şi apostolică Biserică"; prof. M. Şeşan indică „Temeliile Ortodoxiei"; Episcopul Gorazd semnează „Orientarea latinistă", un articol postum, în care sunt arătate, pe bază de documente şi cercetări străduinţele papiştilor de a latiniza tradiţia ortodoxă a Fraţilor Apostoli Constantin şi Metodie, într'o tradiţie catolică „cirilometodiană". (p. 40—55) încât în acest sens se mistifică întreaga încreştinare şi tradiţie creştină a Cehoslovacilor. De aceea noua Constituţie din 9 Mai 1948 restabileşte adevărul şi subliniază că originile creştinismului la Cehi, Moravi şi Slovaci sunt răsăritene şi ortodoxe. Prof. Vlad Buchta răspunde afirmativ la întrebarea „Este liturghia cirilometodiană liturghie bizantină?" şi se ocupă cu „Sfinţii Moraviei Mari"; prof. J. Novak subliniază personalitatea lui „Gorazd Întâiul, ucenicul sf. Metodie", expune „Eresul Arian" şi „Învăţătura ortodoxă despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi Fecioara Maria"; prof. Leo Dosedel arată, în „Sf. Scriptură despre Hristos", care sunt locurile paralele din V. T. şi N. T. privitoare la Messia; prof. J. Leixner discută „Dogma papală despre Imaculata concepţie a Fecioarei Maria"; prof. L. Okanik arată cum „Viching", sufraganul sf. Metodie a stricat în Moravia opera Fraţilor Apostoli, catolicizând-o după indicaţiile episcopilor germani şi ale papii; prof. Poulik J. ilustrează „Legăturile Moraviei Mari cu Bizanţul", folosind noile descoperiri arheologice dela Hradiste din Moravia, care oferă fundamente a două biserici ortodoxe în stil bizantin, datând din epoca activităţii Fraţilor Apostoli Constantin şi Metodie (p. 112 ss); descoperirea este de o deosebită importanţă arhieologică, istorică şi bisericească, fiind prima de acest fel în această regiune. Prof. F. Hrejsa arată în „Husiţii şi Constantinopole", legăturile ce le înfiripează Husiţii cu Ortodoxia bizantină, prin Constantin Anglicul, numit şi Petru Engliş, prezent şi în Muntenia pe la 1450/1. Deosebit de lămuritor este articolul literatului şi publicistului ceh Karel Havlicek Borovsky, scris acum o sută de ani, în 1845, în care aduce cuvinte elogioase la adresa Ortodoxiei răsăritene; prof. S. Troitskij semnează articolul „Marea crimă", în care aduce amănunte sguduitoare în legătură cu masacrul împotriva ortodocşilor din Croaţia fascistă, între 1941—3, iniţiat şi susţinut de clerul şi ierarhia catolică, cu binevoitoarea binecuvântare papală; peste o jumătate de milion de ortodocşi au fost asasinaţi, pentruca vreo 300.000 să fie aduşi cu forţa la catolicism şi alte câteva sute de mii să fie expulsate; sute de biserici ortodoxe au fost profanate şi dărîmate, câţiva episcopi şi sute de clerici omoriţi (p. 131 ss). Aceasta este o dovadă despre dragostea papală pentru ortodocşi! Prot. J. Leixner şi J. Fiala îşi aduc aminte de martiriul preotului Vl. Petrik din Praga, care alături de Episcopul erou Gorazd şi alţii, clerici şi mireni, a fost omorît de Germanii nazişti, în Sept. 1942, pentru atitudinea sa antifascistă şi ortodoxă (p. 139 ss). Volumul se încheie cu o serie de articole mai mărunte, privitoare la viaţa bisericească, sfinţiri de biserici, activitate pastorală şi articole religios-morale. Din 63 de ilustraţii, minunat executate, 39 oferă imaginile iconostaselor din biserici.

În completare, a apărut şi numărul festiv din „Glasul Ortodoxiei" Nr. 9—10/1949. Pe lângă articole de cuprins religios, adresate Sf. Sărbători, se înşirue şi câteva analize privitoare la noua legislaţie bisericească din 4 Octomvrie 1949. Potrivit acesteia, se înfiinţează un Minister al afacerilor religioase, care se îngrijeşte de salarizarea clerului, inclusiv pensionare şi şi asigurări sociale şi cu controlul averilor bisericeşti. Avantajele sunt evidente pentru viaţa bisericească şi pentru cler, căci se garantează educaţia religioasă în şcoală şi în armată. În plus, potrivit Statutului nou al Bisericii ortodoxe din 7 Dec. 1949, Mitropolia cehoslovacă devine un „Exarhat autonom" al Patriarhiei dela Moscova, cuprinzând trei eparhii, cu sedii la Praga, Olomouc şi Preşov.

Dacă se ia în considerare că Seminarul teologic ortodox dela Praga îşi amplifică activitatea didactică şi teologică, că s'a înfiinţat o Facultate de Teologie, apoi că mijloacele pastorale se intensifică şi se publică revista pentru copii, atunci se impune dela sine concluzia, că Mitropolitul Eleuterie este un adevărat păstor al turmei sale credincioase şi că legăturile exarhale cu Patriarhia dela Moscova au adus numai bine Ortodoxiei, care este totodată binevăzută şi de autoritatea de stat din Cehoslovacia, în frunte cu Preşedintele Republicii Clement Gottwald.

Prof. **M. Şesan**

*

Studii şi traduceri din Sfinţii Părinţi. Ne bucurăm să înregistrăm una după alta trei publicaţii din Sf. Părinţi, datorite toate trei străduinţei şi priceperii părintelui Dr. Gh. Tilea.

E vorba de 2 traduceri din sf. Grigorie Teologul: *„Cele cinci cuvântări despre Dumnezeu"* şi *„Despre iubirea de săraci"*. A treia publicaţie e un mănunchiu de 6 studii în legătură cu opera sf. Ioan Gură de Aur: *Probleme sociale în opera moral socială a sfântului Ioan Gură de Aur.*

Cărţile se pot procura fie dela librăria teologică din Bucureşti, fie direct dela traducător, la Biserica sf. Spiridon, Cuza-Vodă 2, Bucureşti.

La traducerea „Cuvântărilor teologice", păr. Tilea a fost ajutat şi de asistentul univ. Dr. Nic. Barbu.

La început se dă o scurtă biografie a sf. Grigorie, apoi o analiză a momentului rostirii şi a cuprinsuiui celor 5 cuvântări, iar la urmă se anexează multe note şi explicaţii la text. Valoarea celor 5 cuvântări teologice, care i-au atras autorului supranumele de „teologul" şi în urma cărora s'a pus capăt definitiv arianismului şi macedonianismului, nu scapă nimănui. Prima cuvântare, o întroducere la celelalte, lămureşte minunat cum, când şi în ce fel trebue vorbit despre Dumnezeu.

Despre sensul adevăratei iubiri de săraci ne vorbeşte sf. Grigorie într'un scurt tratat de 40 cap. neîntrecut prin căldura cuvântului şi prin înălţimea convingerii că prin ajutorare devii colaborator al lui Dumnezeu.

Foarte actuale sunt problemele urmărite de păr. Tilea în opera hrisostomică: libertatea şi universalismul muncii, filosofia faptelor, familia şi preoţia creştină, în fine, Biserica şi Sf. Scriptură.

Cel mai bun omagiu ce se poate aduce traducătorului pentru munca depusă, e folosirea străduiilor sale.

Prof. **Dr. T. Bodogae**

„Este de datoria fiecărui om cinstit, care doreşte pacea, să contribue la ajutorarea poporului coreean.

Ajutând poporul coreean, sprijinim lupta popoarelor pentru pace şi democraţie".

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 15 Februarie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 7—8

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu strada 1 Mai Nr. 35.

CUVÂNTAREA

Î. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului ţinută la deschiderea Adunării Eparhiale din 28 Ianuarie 1951

Prea Cucernici Părinţi,
Domnilor Deputaţi,

De câte ori văd adunaţi în jurul meu pe reprezentanţii clerului şi poporului dreptcredincios ai Arhiepiscopiei noastre simt o mare bucurie în sufletul meu, pentrucă în ei văd exprimată voinţa poporului credincios de a conlucra cu ierarhul lui la binele şi progresul Bisericii strămoşeşti. Cu această bucurie Vă întâmpin şi acum şi mulţumindu-Vă că a-ţi urmat învitării ce V'am făcut, Vă zic cu părintească dragoste: Bine aţi venit!

Onorată Adunare Eparhială,

Spre deosebire de anul trecut, când am convocat două sesiuni, una extraordinară pentru aprobarea bugetului şi alta pentru darea de seamă a Centrului arhiepiscopesc, acum, spre a evita oboseala drumului şi a economisi cheltuielile, V'am convocat în sesiune ordinară, având pe ordinea de zi şi votarea bugetului şi examinarea referatelor Consiliului arhiepiscopesc. E adevărat că în timp de iarnă drumul e mai anevoios decât primăvara. Dar dacă atunci veneaţi la Sibiu cu primăvărateca bucurie şi lumină a Învierii Domnului, acum aduceţi atmosfera de pace şi muncă a sărbătorilor Crăciunului, Anului Nou şi Bobotezii. Această atmosferă este expresia uneia din misiunile veşnice ale Bisericii, care în acelaş timp este şi de o acută actualitate. Misiunea aceasta este lupta pentru pace. La Naşterea Mântuitorului pământul a tresăltat de bucurie când a auzit vestea ce i-o aduce Cerul: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace şi între oameni bună voire" (Luca 2, 14). Se născuse atunci în ieslea păstorilor simpli Acela pe care proorocul l-a numit cu veacuri înainte „Domn al păcii". Şi într'adevăr Iisus Hristos a adus pacea dintre om şi Dumnezeu, şi pacea dintre popor şi popor, dintre om şi om, astupând prăpastia ce despărţea pe om de Dumnezeu, şi pe om de om, pe popor de popor, prin crucea Sa, adecă prin iubirea Sa dusă până la jertfa vieţii. Misiunea aceasta de a continua opera de împăcare săvârşită de Hristos Domnul a lăsat-o El sfinţilor apostoli şi urmaşilor Lui, deci Bisericii Sale. De aceea Biserica a fost în totdeauna propovăduitoarea păcii lui Hristos între popoare. Pe linia acestei misiuni veşnice se află şi azi Biserica ortodoxă, exprimând astfel vrerea lui Dumnezeu şi vrerea credincioşilor ei.

Pacea aceasta pentru care luptăm este chezăşia desvoltării normale a operei constructive bisericeşti. Ea oferă condiţiunile necesare nu numai pentru munca creatoare a poporului întreg, ci şi pentru lucrarea Bisericii în sânul poporului dreptcredincios. Cu adevărat, din rapoartele ce Vi se vor prezenta veţi constata că viaţa Bisericii şi a instituţiunilor ei a decurs normal. Biserica a putut să-şi desfăşoare activitatea în toate domeniile cu tactul şi forţa ce o caracterizează.

Onorată Adunare Eparhială,

Ca evenimente mai însemnate, afară de comemorarea a 30 ani dela alegerea şi sfinţirea mea ca Mitropolit al Ardealului şi a 100 ani dela înfiinţarea Tipografiei Arhidiecezane, amintesc: cursurile de îndrumare misionară a preoţimii, prăznuirea a doi ani dela actul epocal al reîntregirii bisericeşti şi sfinţirea noului Episcop al Americii.

Cursurile de îndrumare misionară au continuat anul trecut cu acelaş scop şi cu aceleaşi rezultate: împrospătarea cunoştinţelor teologice, înfrăţirea sufletească dintre preoţii reveniţi şi cei vechi ortodocşi, lămurirea noilor probleme ce se pun preoţimii în evoluţia societăţii româneşti şi chiar a omenirii întregi. Astfel se creiază o unitate spirituală şi de acţiune a preoţimii întregi, care este înarmată cu noui cunoştinţe şi noui metode în lucrarea ei pastorală.

La 21 Octomvrie am prăznuit cu o deosebită bucurie împlinirea alor doi ani dela reîntregirea Bisericii strămoşeşti. Anii aceştia au fost prilej de a ne cunoaşte unii pe alţii fără prejudecăţi, ci întru adevăr şi dreptate, de a ne apropia sufleteşte, de a lucra împreună pentru aceiaş ţintă şi de a simţi cât de bine e să fim una: una în cugete, una în simţiri, una în credinţă şi acţiune. Anii aceştia au fost ani de consolidare a unificării bisericeşti şi de adâncire a unităţii noastre spirituale. Binecuvântat să fie Dumnezeu pentru darul acestei unităţi şi binecuvântaţi să fie toţi cei ce în duhul dragostei evanghelice au lucrat şi lucrează pentru consolidarea ei!

Sfinţirea la Sibiu a episcopului Andrei al Americii de Nord şi de Sud este un eveniment, care merită a fi amintit. După ce credincioşii noştri din America au rămas multă vreme fără episcop, Sfântul Sinod a hotărît să acorde autonomie în cele administrative Episcopiei ortodoxe române din America, în cele duhovniceşti şi culturale rămânând însă atârnătoare de Mitropolia Sibiului, pentrucă majoritatea credincioşilor ei sunt din Ardeal şi pentrucă această Mitropolie a iniţiat şi condus dintru început, cu o mică întrerupere, lucrarea misionară din America. Astfel am avut bucuria de a hirotoni întru arhiereu pe Prea Sfinţitul Andrei, care a fost trimis de Noi din parohia Hendorf ca misionar în America cu 26 ani în urmă. Aşa cre-

(Continuare în pag. 4-a)

REDUCEREA FORŢELOR ARMATE

Propunerile secretariatului Consiliului Mondial al Păcii

În conformitate cu hotărîrile adoptate la Varşovia de către cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii, secretariatul Consiliului Mondial al Păcii cheamă popoarele să sprijine următoarele propuneri:

1. Interzicerea absolută a tuturor genurilor de arme atomice, bacteriologice, chimice, radioactive, precum şi a altor mijloace de exterminare în massă;

2. Declararea drept criminal de război a guvernului care va folosi primul aceste genuri de arme;

3. Reducerea progresivă şi simultană în cursul anilor 1951 şi 1952 a forţelor armate terestre, aeriene şi navale în proporţie egală, mergând dela o treime până la o jumătate;

4. Crearea unui organ internaţional de control pe lângă Consiliul de Securitate, care să dispună de inspectori calificaţi. El va fi împuternicit să controleze atât reducerea armamentelor clasice, cât şi interzicerea armelor atomice, bacteriologice, chimice şi altor genuri de arme.

Spre a fi eficace, controlul trebue extins nu numai asupra forţelor armate, armamentelor existente şi producţiei de arme ce vor fi prevăzute pentru fiecare ţară, ci el trebue extins la cererea acestui organ internaţional de control şi asupra inspectării forţelor armate, armamentelor şi producţiei de arme faţă de care există bănuiala că ar depăşi prevederile.

Aceste propuneri cu privire la reducerea forţelor armate constitue o primă etapă pe calea dezarmării generale şi totale, care este scopul final al partizanilor păcii.

Pentru consolidarea unificării bisericești

Au trecut mai bine de doi ani dela evenimentul epocal al unificării bisericești din Ardeal. Mare a fost bucuria poporului credincios, când s'a văzut iarăși sub ocrotirea unitară a Bisericii strămoșești și nu mai puțin mare a fost și bucuria preoților care doreau de mult stingerea certurilor confesionale și unitatea în duh și organizare bisericească. Unificarea aceasta a fost împlinirea unui dor de nestăvilit, ce isvora din inima fraților de credință și tradiții, care erau ținuți despărțiți în mod silnic. Și iată toate piedicile au căzut și frații și-au văzut visul cu ochii: ei participă la aceeaș viață duhovnicească sub acoperemântul aceleiași Biserici.

Dar nu-i destul să ne bucurăm că vrerea poporului credincios s'a împlinit. Mai e nevoie să fim copleșiți de măreția acestui fapt și să ne punem toate forțele la contribuție ca el să se consolideze și să devină o realitate masivă. Deși vechile tradiții ortodoxe s'au păstrat și în cadrele fostei Biserici greco-catolice, totuși acești 250 de ani de desbinare au adus unele elemente, care trebuesc înlăturate, pentru ca unificarea noastră bisericească să progreseze necontenit. Trebuie să punem în primul plan ceea ce este comun, ceea ce ne unește, zestrea de veacuri a Ortodoxiei, care aparține întregului popor român dreptcredincios, și să eliminăm tot ceea ce cultivă izolarea, toate deosebirile catolicizante introduse în decursul timpului spre a adânci prăpastia dintre frați.

Astfel în zestrea teologică și cultică a fraților reveniți distingem două elemente: acelea care aparțin tradiției unitar ortodoxe a poporului român credincios și acelea care s'au adăogat acestei tradiții, nu printr'o evoluție organică, ci în mod artificial, având ca scop denaturarea tradiției ortodoxe și chiar împingerea ei în planul al doilea. Se înțelege că tradiția ortodoxă dela 1700 până azi atât într'o strană, cât și în cealaltă, s'a îmbogățit cu noui experiențe și realizări în conformitate cu schimbarea vremilor, dar această îmbogățire s'a făcut într'un paralelism așa de desăvârșit încât unitatea acestei tradiții este temelia unificării bisericești și a consolidării ei. Aici ne simțim — credincioși și cler — întotdeauna frați, fără cea mai mică deosebire și lucrăm într'un ogor comun, sprijinindu-ne unii pe alții cu învățămintele ce ni le pune viața înainte. Așa se face că încă înainte de unificare preoții români, cel ortodox și cel greco-catolic, puteau sluji împreună fără nici o stinghereală ca și când amândoi ar fi fost ortodocși — doar aveau aceeași Liturghie, aceeași Utrenie și Vecernie, același Molitvelnic etc. — și poporul credincios mergea la amândouă bisericile și chema la slujbe amândoi preoții.

Despărțirea parohiilor era pur administrativă și uneori de ranchiune personale (ceea ce nu lipsia nici între parohiile ortodoxe!) De aceea dacă întrebai pe credincioșii ortodocși și greco-catolici, ce deosebire există între ei, mărturiseau cu deplină convingere că singura deosebire este aceasta: unii zic „duh", ceilalți „spirit", unii zic „Doamne miluește-ne", ceilalți „Doamne îndură-te spre noi". Deosebirea aceasta pur formală, de cuvinte, nu de sens, era singura deosebire, de care își dădeau seama credincioșii și desigur pentru atâta deosebire nu avea nici un rost să se mențină desbinarea dela 1700. Doar când zicem „Spirit sfânt" sau „Duh sfânt" numim una și aceeaș persoană a Sfintei Treimi, iar când zicem „miluește" sau „îndură-te" ne gândim la aceeaș imensă bunătate și iubire a lui Dumnezeu, care se pleacă cu negrăită milostivire sau îndurare peste toate mizeriile fizice sau spirituale ale vieții noastre. Nimeni n'ar fi putut susține că poporul credincios trebuie să rămâie împărțit în Biserici distincte numai pentru această deosebire de cuvinte. De altfel și deosebirea aceasta era de dată recentă. Există și azi cântăreți bătrâni, foști greco-catolici, care își aduc aminte că se cânta la strana lor ca și la ortodocși: „duh" și „Doamne miluește-ne", iar cărțile de cult tipărite la Blaj mărturisesc acelaș lucru până spre sfârșitul sec. XIX. De aceea și trecerea credincioșilor dintr'o strană în alta nu era o problemă de conștiință, ci de altă natură: pentru credincios era tot una ori aici, ori acolo, căci se simțea peste tot învăluit în aceeaș tradiție bisericească.

De aceea acum, după ce s'a făcut și unificarea administrativă bisericească, este nepotrivit să menținem această deosebire de cuvinte, introdusă abia de câteva decenii de ierarhia catolicizantă, ca să creeze totuși o deosebire între ortodocși și uniați. Dimpotrivă procesul firesc al unificării bisericești cere înlăturarea acestei distincții formale și unificarea limbajului liturgic, ca astfel să arătăm și prin cuvinte că suntem într'adevăr una. Acest lucru s'a și făcut în multe parohii revenite încă dela început, fie din inițiativa preotului și a cântăreților, fie din inițiativa credincioșilor. În orice caz rolul conducător îl are preotul. Și nicăiri el nu va întâmpina decât aprobarea credincioșilor, cari nu fac caz de această deosebire formală, Dacă fiecare parohie revenită a rezolvat această problemă după socotința preotului sau a cântăreților ei, dela Făgăraș ne vine vestea unei inițiative, care angajează un protopopiat întreg. În cadrul conferinței preoțești din protopopiatul bisericii brâncovenești, raionul Făgăraș, ținută la 25 Ianuarie 1951, *P. C. Prot. Aurel Brumboiu* în cuvântul de deschidere a pus și această problemă formală.

Exprimând marea mulțumire ce o au toți că după 250 ani de desbinare confesională sunt iarăși frații împreună și cliforia lui Brâncoveanu își îndeplinește menirea pentru care a fost făcută, propovăduind credința ortodoxă mântuitoare de suflete, P. C. Sa apelează la dragostea de frați ce trebuie să dăinuiască între preoți, căci numai prin o colaborare sinceră vom putea consolida unificarea Bisericii din Ardeal și vom face din Biserica noastră ortodoxă o Biserică vie. Roagă totodată preoțimea revenită să stea mereu în fruntea luptei pentru deplina întărire a unificării bisericești. În acest sens trasează două sarcini: să fie ortodocși și după înfățișare prin purtarea bărbii și să înlocuiască în serviciile divine „spirit" cu „duh" și „îndură-te" cu „miluiește-ne".

E o inițiativă care trebue generalizată. Ea isvorăște din conștiința acelei preoțimi revenite, care arde de râvna de a adânci din ce în ce mai mult procesul unificării, prin eliminarea tuturor elementelor artificiale și intenționat desbinătoare. Desigur noi ne dăm seama că cuvintele respective ca atare n'au nici o importanță, decât numai întrucât în introducerea și în menținerea lor se manifestă intenția, tendința unui spirit de deschilinire. Și dacă la introducerea lor cu decenii în urmă, intenția aceasta era explicabilă, acum după unificare, când intenția desbinării a fost înlăturată și înlocuită cu năzuința unei cât mai depline unități, menținerea lor în cult n'are nici o justificare. Nu există nici un motiv temeinic, care să poată fi invocat în favorul acestei mențineri. De aceea salutăm cu bucurie inițiativa luată de P. C. Prot. A. Brumboiu împreună cu toți preoții reveniți din raionul Făgăraș și nădăjduim că această inițiativă nu va rămânea fără ecou în toate protopopiatele și parohiile, unde până acum — din anumite motive — nu s'a făcut nimic în această privință. De altfel există destule parohii, care încă demult au făcut acest pas formal pe calea unificării. E în aceasta un semn minim al dorinței sincere de încadrare în marea unitate cultică ortodoxă a poporului român dreptcredincios din Ardeal. Astfel se înlătură singura „deosebire", pe care o cunoștea poporul credincios în marea lui majoritate, pe care el însuși nu pune temeiu și se realizează unificarea nu numai în simțire, ci și în vorbire, între credincioși.

Cât privește alte deosebiri — inovații catolicizante de dată recentă — acestea n'au avut răgazul să pătrundă în popor și țin mai mult de preoțime. Dela mitropolitul Vancea încoace și mai ales după 1918, ierarhia superioară greco-catolică, crescută la Roma, s'a abătut dela linia înaintașilor, care țineau ca „legea" cu toate ale ei „să stea pe loc", și a căutat să catolicizeze conștiința preoțimii și prin ea și a poporului credincios. Acest proces de catolicizare a rămas însă abia în faza începătoare, exercitând mai multă influență asupra clerului și slabă de tot asupra credincioșilor.

Așa sunt s. ex.: cultul inimii lui Iisus și al Maicii Domnului, cultul lui Antonie, al Terezei și altor sfinți occidentali, fără nici o legătură cu sufletul poporului român credincios, un anumit serviciu euharistic, devalorizarea sau chiar eliminarea epiclezei euharistice, susținerea că și miridele se transformă în Trupul Domnului etc. Toate acestea fie că aduceau elemente noui de cult, împrumutate din catolicism, fie că păsirau cultul ortodox, dar îi denaturau sensul prin concepții catolice streine de spiritul Ortodoxiei, tindeau spre transformarea Bisericii greco-catolice dintr'o frântură a Bisericii ortodoxe pusă sub jurisdicție catolică, într'o frântură a Bisericii catolice, care păstrează în parte unele forme de cult ortodoxe, golite și acestea de sensul lor originar Acestei tendințe catolicizante i s'a opus conștiința tradiției ortodoxe românești, care era vie în inima clerului și poporului Bisericii greco-catolice. Astfel s'au format chiar în sânul acestei Biserici cele două direcții: majoritatea clerului care ținea cu tradiția populară ortodoxă, menținută intactă până la sfârșitul sec. XIX-lea și minoritatea ierarhiei superioare, a câtorva preoți și intelectuali, care se lăsau târâți de curentul catolicizării. Acest fapt s'a vădit și cu ocazia unificării: cei dintâi au aderat cu entuziasm la marea inițiativă a unificării bisericești, ceilalți au privit-o cu dușmănie, făcând tot posibilul ca ea să nu se realizeze. Dar în fața masivei unități de duh, de credință și tradiții a poporului român credincios și a clerului legat de poporul acesta, toate uneltirile potriv-

nice s'au spulberat, ca niște diguri de paie în fața valurilor năvalnice, ce-și caută albia lor firească.

De aceea e de sine înțeleasă năzuința preoțimii revenite de a-și purifica sufletul de toate aceste elemente și a se potrivi întru totul tradiției ortodoxe, pentru menținerea căreia au luptat altădată împotriva ierarhiei ultracatolicizante. Și e de neînțeles atitudinea acelui preot, care — din motive secundare — păstrează și practică și acum concepții și forme cultice catolicizante. Cine n'a avut posibilitatea să cunoască din isvoare autentice doctrina ortodoxă, acum are această posibilitate. Și e o dorință firească pentru fiecare preot revenit de-a se lămuri asupra problemelor teologice și cultice în sens ortodox. Aceasta s'a și manifestat la toți preoții reveniți, care s'au înfrățit cu cei vechi ortodocși, aflat în lucrarea pe teren pastoral, cât și la Cursurile de Îndrumare Misionară. În acest sens de folos este și lectura personală, studiul individual și discuția frățească între olaltă. Toate problemele pot fi astfel soluționate în spiritul dragostei frățești și al tradiției ortodoxe.

Pentru unii acest proces de purificare de elementele catolicizante s'a împlinit mai ușor, pentru alții mai greu și probabil că sunt cazuri izolate la care nici azi nu este deplin lămurit. Dragostea și răbdarea din-tr'o parte, sinceritate și râvnă dreaptă din altă parte pot netezi calea definitivei unificări și în această privință, ca astfel toți preoții una să fie în învățătură, în cult, în gând și manifestare. Una precum una este poporul credincios. Una în unitatea cea dintâi: un duh, o credință, un botez. *Aceeaș doctrină, aceleași forme cultice și aceeaș disciplină bisericească.*

Pe măsura în care procesul acesta de încadrare spirituală deplină în duhul Ortodoxiei strămoșești a preoțimii revenite va pătrunde mai adânc și va cuprinde mai multe suflete, pe acea măsură unificarea bisericească se va consolida și mai mult Laudă și cinste se cuvine tuturor acelora ce în sbucium și rugă, în studiu și frățească sfătuire au ajuns să se simtă cu adevărat ortodocși! Iar celor ce sunt pe cale încă, sprijin și îndemn frățesc de a păși pe calea aceasta cu toată sinceritatea până la capătul ei.

Cu câtă bucurie îmi povestea un preot vechi-ortodox cum preotul revenit arată un viu interes față de doctrina și cultul ortodox și râvnește să fie întru toate asemenea fraților lui întru Ortodoxie! În bucuria lui își găsea expresie bucuria Bisericii ortodoxe pentru toți slujitorii ei, care, fie vechi ortodocși, fie reveniți, ard de o singură râvnă: aceea de a sluji cu tot sufletul, cu toate forțele lor, în duhul Ortodoxiei strămoșești pentru mântuirea poporului dreptcredincios Căci nu numai preotul revenit are această misiune de a-și pune conștiința necontenit în acord cu spiritul Bisericii ortodoxe, ci și preotul vechi-ortodox trebuie să fie stăpânit de nepotolita dorință de-a întrupa mereu spiritul Ortodoxiei în toată puritatea lui. Și astfel uniți în flacăra aceluiaș entuziasm pentru mântuirea poporului credincios și adevărul Ortodoxiei, nu vor mai fi preot vechi-ortodox și preot revenit, ci frați întru aceeaș slujire a lui Hristos și a Bisericii Sale în sânul poporului român dreptcredincios. Căci în toți va sălășlui acelaș duh: duhul adevărului, duhul Ortodoxiei. Și vor sluji toți lui Dumnezeu așa cum se cuvine: în duh și adevăr, pe linia tradiției ortodoxe a poporului român dreptcredincios, care ne unește pe toți într'un trup: Biserica Ortodoxă Română.

M. N.

Adunarea Eparhială dela Sibiu

Duminecă 28 Ianuarie a. c. a avut loc la Sibiu, Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei, convocată în sesiune ordinară.

După îndeplinirea formalităților de deschidere a Adunării Eparhiale, I. P. S. rostește cuvântarea ce o publicăm în pag. 1. Se citesc apoi și se aprobă telegramele trimise d. Dr. P. Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, I. P. S. Justinian, Patriarhul României, d. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor. După constituirea Comisiunilor și împărțirea rapoartelor pe Comisii, ședința de dimineață este închisă.

Ședința II-a se deschide la orele 16 p. m. Comisiunea organizatoare, prin raportorul ei, Prot. D. Ciuchendea, scoate în evidență momentele mai însemnate din viața Arhiepiscopiei, relevate în raportul secțiunilor unite a Consiliului arhiepiscopesc: mănăstirea „Brâncoveanu" factor de înduhovnicire și intensificare a elanului moral-religios al dreptcredincioșilor; comemorarea reîntregirii bisericești în 21 Oct. 1950 la Alba-Iulia; hirotonirea noului episcop de America; colaborarea dintre Biserică și Stat etc. și propune primirea raportului cu mulțumită. Adunarea aprobă.

Comisia bisericească, prin raportorul ei, Prot. I. Comșa, își însușește punctele menționate în raportul secției bisericești, exprimând omagii: I. P. S. Alexandru, Patriarhul Antiohiei, pentru înalta distincție ce a acordat I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae; I. P. S. Patriarh Justinian pentru grija deosebită arătată față de clerul Bisericii noastre: Guvernului Țării și Ministerului Cultelor pentru ajutorul ce-l acordă necontenit Bisericii Ortodoxe, aducând mulțumiri și Corpului profesoral dela Institutul Teologic din Sibiu, care în cadrul planului Cincinal și-a luat sarcina de-a redacta o Biblie comentată. În afară de acestea remarcă activitatea excepțională a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, care a vizitat anul trecut 23 de parohii, afară de rezolvarea atâtor probleme de viață bisericească; arondarea cea nouă (regiuni și raioane); noua salarizare a clerului; activitatea Institutului Teologic Universitar și a Școalei de cântăreți din Sibiu etc. Adunarea ia act cu mulțumită.

Comisiunea culturală și socială, prin Prot. I. Florea, prezintă în raportul asupra referatului secției culturale-sociale, problemele: catehizația în Biserică, Cursurile de Indrumare Misionară a preoțimii, Conferințele preoțești, presa și cartea bisericească, Dumineca bolnavilor, Comitetele parohiale provizorii, mișcarea sectară, darul Sfintei Patriarhii în cărți de cult pentru parohiile revenite etc. Adunarea ia act cu mulțumită.

Comisia economică-financiară, prin Prot. A. Brumboiu, prezintă spre aprobare și descărcare contul de gestiune și bilanțul Arhiepiscopiei pe 1950 și planul financiar (Buget) pe 1951. Anul trecut Arhiepiscopia a avut un excedent de 1.536.358 lei. Adunarea, constatând buna chivernisire a posibilităților financiare ale Arhiepiscopiei, le aprobă cu mulțumită.

Încheind lucrările Adunării Eparhiale, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, mulțumește deputaților eparhiali pentru interesul arătat la lucrările acestei sesiuni, remarcă importanța catehizației și situația financiară satisfăcătoare a Arhiepiscopiei și roagă pe toți să ducă în poporul dreptcredincios credința în puterea de viață și mântuire a Bisericii noastre.

P. C. Prot. I. Comșa, răspunzând în numele adunării Eparhiale, asigură pe I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae de întreg devotamentul membrilor Adunării Eparhiale, dorindu-i mulți ani de fericită arhipăstorire pentru binele Bisericii și propășirea poporului credincios.

Lucrările Adunării Eparhiale au prilejuit trecerea în revistă a vieții bisericești din Arhiepiscopie, cu toate realizările ei. Aceasta arată că Biserica ortodoxă este mereu activă în sânul poporului dreptcredincios, care este strâns legat de Biserica strămoșească. Dumnezeu binecuvintează truda Ierarhului, a clerului și mirenilor pentru împlinirea voii lui sfinte, care este iubire, bucurie și pace.

N.

Deschiderea

Cursurilor de îndrumare misionară din Cluj. Seria I-a 1951

În ziua de 22 Ianuarie 1951, după săvârșirea Sf. Liturghii în Catedrală, s'au deschis în Aula Sf. Episcopii, cursurile de îndrumare preoțească prin cuvântarea P. C. Prot. Stavr. Dr. Liviu Munteanu, rectorul Institutului Teologic, în care a schițat rostul acestor cursuri care urmăresc:

1. Adâncirea cunoștințelor teologice; 2. Formarea conștiinței datoriei de ordin divin și uman printr'o intensă propovedanie a adevărurilor religioase în predică și cateheză; 3. Formarea conștiinței de solidaritate a tuturor slujitorilor lui Hristos; 4. Formarea conștiinței de jertfelnicie și responsabilitate față de înalta chemare preoțească de îndrumători de suflete; 5. Îndrumarea preoțimii spre înțelegerea problemelor sociale și spre promovarea păcii între credincioși.

Roadele acestor cursuri s'au vădit până acum, căci ele au contribuit la ștergerea barierelor dintre eparhii, la unificarea cultului și aici în Transilvania la consolidarea mărețului act al Reîntregirii Bisericii, prin cunoașterea reciprocă dintre frați.

În numele preoților cursiști a vorbit Păr. Gh Giurgiu din Călărași (Turda), luând angajamentul că își vor face pe deplin datoria la aceste cursuri, pentru a putea fi folositori Bisericii și poporului.

La sfârșit a cuvântat P. S. Episcop Nicolae, spunând:

„Cultura omului, dacă nu este primenită, nu mai e folositoare nici lui, nici fraților în mijlocul cărora trăiește. Aceasta e pricina pentru care preoțimea e bine să-și împrospăteze comoara sufletului, să-și revizuiască arsenalul de luptă pentru biruința lui Hristos în lume și pentru mântuirea sufletelor.

Cu privire la curentul cel mare, care a cuprins în albia sa o mare parte din omenire, noi încă fiind în această albie, trebue să ne dăm seama unde mergem și cum mergem.

Legea lui Hristos e tot atât de bună și de valabilă și astăzi ca și acum două mii de ani, dar noi scoatem din visteria legii vechi ortodoxe adevăruri mântuitoare noui, pentru noi ca persoane și pentru poporul nostru dreptcredincios.

P. S. Sa încheie, îndemnând pe C. Preoți cursiști să se simtă la aceste cursuri ca niște studenți, pentru ca împrospătându și clipele frumoase din tinerețe, clipe care nu se pot asemăna cu alte clipe ale vieții, să plece dela aceste cursuri reconfortați sufletește. Iar în cadrul acestei atmosfere studențești să păstreze buna rânduială, să se lase antrenați de spiritul de întrecere, ca plecând de aici să purceadă în pastorație cu lumină nouă, dragoste nouă și râvnă nouă, spre folosul Bisericii și al credincioșilor, vestind cu și mai multă putere *Evanghelia păcii*, vestea cea bună de totdeauna a Bisericii, pacea sufletului, a inimei curate, a ochilor limpezi, pentru a ne putea chema fii și slujitori ai lui Dumnezeu, frați și slujitori ai lui Hristos".

Pr. Olimpiu T. Bucin

„Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 13, 7.

Telegrame
trimise de Adunarea Eparhială din Sibiu

I. P. S. Sale Justinian,
Patriarhul României

București

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, întrunită în ședință anuală exprimă față de Înalt Prea Sfinția Voastră simțămintele ei de dragoste, venerațiune și filială alipire și Vă urează rodnică păstorire spre binele sfintei noastre Biserici.

NICOLAE,
Mitropolitul Ardealului

Domnului Dr. Petru Groza,
Președintele Consiliului de Miniștri

București

În numele Adunării Eparhiale anuale și în numele Nostru personal Vă rugăm să primiți expresia simțemintelor de aleasă mulțumire, dorindu-Vă pace, sănătate și rodnică guvernare.

Vă asigurăm, Domnule Președinte de întreg devotamentul și concursul Bisericii noastre în marea operă de refacere a Țării și în menținerea păcii.

NICOLAE,
Mitropolitul Ardealului

Domnului Profesor Stanciu Stoian,
Ministrul Cultelor

București

Din ședința Adunării Eparhiale anuale și în numele Nostru personal rog să primiți expresia simțămintelor Noastre de aleasă prețuire și mulțumiri pentru binele pe care îl faceți sfintei noastre Biserici.

NICOLAE,
Mitropolitul Ardealului

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Nr. 922/1951

CONVOCARE

Cucernice Părinte,

Conform prevederilor noului Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, art. 123, numirea în posturi a preoților, se face cu titlu provizoriu. După 5 ani de activitate fiecare preot este obligat să depună examenul de definitivare și după 10 ani, examenul de promovare, după ce va fi urmat mai întâi cursul de îndrumare de pe lângă un Institut Teologic Universitar conform acestei dispoziții.

Pe data de Vineri 2 Martie 1951 se va deschide în Sibiu seria a zecea a a cursurilor de îndrumare a preoțimii, pe lângă Institutul nostru Teologic, la care vei participa și cucernicia ta.

Programul lecțiunilor este întocmit pe *timp de 30 de zile.*

Cucernicia ta ești învitat și obligat să iai parte la seria 10-a a cursului de îndrumare care se va deschide în Sibiu Vineri 2 Martie 1951.

Cursul de îndrumare este obligatoriu pentru toți preoții, cari vor fi convocați la el în serie; prin urmare nu numai cei cu 5 sau 10 ani de activitate, ci *toți preoții sunt obligați* să urmeze acest curs, chiar și preoții trecuți de 60 de ani, pensionați, dar care se află în funcțiune la parohii. Atragem în mod cu totul deosebit atențiunea preoților convocați, că cei care nu se vor prezenta la deschidere și la curs la data arătată în acest ordin, își *vor perde parohiile.*

Drept urmare *prezentarea la curs este obligatorie,* iar neprezentarea va fi socotită ca o renunțare la parohie.

Preoții convocați la curs în seria 10-a pe data de 2 Martie 1951 vor fi găzduiți în internatul Institutului nostru teologic din Sibiu și vor avea de adus la prezentare următoarele:

1. În numerar *Lei 2000* (două mii).
2. În natură:

a) 15 kgr. făină de grâu cernută.
b) 2 kgr. grăsime de porc sau ulei.
c) 2 kgr. brânză de oaie.
d) 1 kgr. zahăr.
e) 30 ouă.

Menționăm că aceste alimente pot fi procurate, la prețul pieții din Sibiu, pentru cei care nu le-ar avea.

În afară de acestea fiecare preot va aduce:

Una pătură, un cearșaf, una perină și saltea pentru paie.

Cucernicia ta primind această convocare, te vei pregăti din timp pentruca la data începerii cursului 2 Martie ora 9 dimineața să fii în Sibiu, la ședința festivă de deschidere.

Înainte de plecare te vei îngriji să fii suplinit pe tot timpul absenței celor 30 de zile, de preotul sau preoții din parohiile învecinate, pe care îi vei aviza despre aceasta.

La cursuri în Sibiu te vei prezenta în reverendă.

Nu vei uita să-ți aduci Biblia sau cel puțin Noul Testament.

Cursul de îndrumare este un prilej minunat de reîmprospătare a cunoștințelor teologice și de orientare în problemele pastorale și sociale pe care le-au ridicat la ordinea zilei nouile vremuri. Nu ne îndoim că cucernica noastră preotime va răspunde cu însuflețire la această chemare fiind pe deplin conștientă de importanța acestui curs de îndrumare.

Sibiu la 10 Februarie 1951.

Cu arhierești binecuvântări

NICOLAE,
arhiepiscop și mitropolit

NOTĂ: Alimentele trebuiesc predate necondiționat la intrarea în internat sau plătite în bani. Altfel nu este admis nimenea nici în internat nici la masă.

Alimentele care nu corespund calității arătate mai sus, vor fi refuzate.

Înainte de plecare la cursul de îndrumare, fiecare preot este obligat de-a preda cu proces-verbal înlocuitorului său, gestiunea parohiei până la zi precum și soldul în numerar la zi.

Cheltuielile cursului de îndrumare până la suma de Lei 5000 (cinci mii) preotul cursist le poate ridica dela epitropia parohială.

Cursul de îndrumare, seria X-a
2 Martie—2 Aprilie 1951
Tabloul preoților convocați

REGIUNEA MUREȘ

Protopopiatul Luduș

Rusnac Ioan, Căpușul de câmpie. Ciacai Alexandru, Dileul-vechiu. Matei Morușca, Iclandul-mare. Soare Dumitru, Lechința. Porime Vasile, Iclănzel. Andrica Silviu, Oarba de Mureș.

Protopopiatul Reghin

Ciurea Nicolae, Adrian. Șuteu Victor, Cașva. Oprea Viorel, Hodac. Gliga Vasile, Ibănești-sat. Târnăveanu Leon, Hodac II. Cotuțiu Constantin, Ibănești-Pădure. Fărcaș Dumitru, Orșova. Bucur Mihail, Mura-Mare. Ruse Becheanu. Șerbani Cioba Iuliu, Breaza. Onca Vasile, Dedrad. Pașcanu Traian, Fărăgău. Tatar Teofil, Frunzeni Gică Aurel, Cazma. Dorgo Iuliu, Logig. Moraru Iustin, Orosfaia. Grosu Corneliu, Filea.

Protopopiatul Tg.-Mureș

Matei Ioan, Mădăraș. Oltean Petru, Șardul-Nirajului. Antonescu Gheorghe, Ceuașul de câmpie. Stoica Gheorghe, Sângeorgiul de câmpie.

Protopopiatul Târnăveni

Tempean Pompei, Alecuș. Nistor Vasile, Sânbenedict. Deac Nicolae, Șomoștelnic. Toma Mihai, Iclod. Ciuchendea Ioan, Valea-Sasului.

REGIUNEA SIBIU

Protopopiatul Agnita

Martin Dumitru, Rodbav. Siceanu Apolinarie, Movile. Jușcu Vasile, Veseud-Agnita. Suciu Pavel, Vărd.

Protopopiatul Făgăraș

Floca Vasile, Beclean. Socol Ghedeon, Berivoii-mari. Naftanailă Ioan, Breaza. Matei Nicoară, Rucăr. Popovici Teodor, Lovnic. Judele Aurel, Șona

Protopopiatul Mediaș

Spineanu Aurel, Agârbiciu II. Pancu Ioan, Băgaciu. Maier Miron, Bratei. Todoran Ioan, Proștea-mare. Duță Ioan, Valea-Lungă.

Protopopiatul Sebeș

Pâțan Vasile, Cunța. Cozma Nicolae, Ghirbom. Colhon Partenie, Laz. Fara Nicolae sen. Ludoș. Grecu Romul, Răhău.

Protopopiatul Sibiu

Bratu Ilarion, Armeni. Giurca Nicolae, Colun. Iosof Nicolae, Galeș. Moldovan Romul, Veștem. Mandeal Cornel, Porumbacul de jos. Schiopu Ilie, Rușciori. Neagu Mihail, Sibiu. Acilenescu Pompiliu, Tilișca.

Protopopiatui Sighișoara

Dragolea Ioan, Dumbrăveni. Filip Ioan, Țigmandru. Borza Inocențiu, Valhid

REGIUNEA STALIN

Protopopiatul Racoș

Mija Gheorghe, Comana de jos. Ciortan Ștefan, Comana de sus. Dumitrescu Ieronim, Ticușul-Nou.

Protopopiatul Stalin

Măerușan Cornel. Crizbav. Coman Gheorghe, Ghimbav. Constantin Gheorghe, Orașul-Stalin-Stupini. Ludu Ioan, Prejmer. Tomas Mircea, Tohanul-Vechiu.

Protopopiatul Sf. Gheorghe

Romanescu Ștefan, Sândominic.

(Urmare din pag. 1-a)

dincioșii de acolo au primit în persoana Prea Sfinției Sale păstorul de mult așteptat.

Onorată Adunare Eparhială,

În aceste vremuri de largi prefaceri sociale, Biserica — încrezătoare în lucrarea lui Hristos Domnul și Mântuitorul nostru în lume și în călăuzirea Duhului Sfânt — își continuă opera sa religios-morală în sânul poporului nostru credincios. Ea se bucură de dragostea și devotamentul clerului și poporului ei. Prin opera Sa, ea contribuie și la progresul social și moral al poporului. Slujitoare a lui Hristos și a poporului, loială față de Stat ea luptă pentru biruința binelui, a adevărului, a dreptății, a iubirii și a păcii în lume.

Cu aceste gânduri și simțeminte, încrezător în misiunea și forțele Bisericii noastre, declar deschisă sesiunea ordinară a Adunării Eparhiale din anul 1951 și rog pe bunul Dumnezeu să-și coboare binecuvântările Sale asupra lucrărilor ei.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 1 Martie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 9—10

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

CAUZA PĂCII ESTE ÎN MÂINILE POPOARELOR

Publicăm, pentru importanţa lui deosebită şi ecoul ce l-a avut în toată lumea, interwievul acordat de I. V. Stalin corespondentului ziarului „Pravda".

ÎNTREBARE: Cum apreciaţi Dvs. ultima declaraţie a premierului englez Attlee în Camera Comunelor, că după terminarea războiului Uniunea Sovietică nu a dezarmat, adică nu a demobilizat trupele sale, că de atunci Uniunea Sovietică sporeşte tot mai mult forţele sale armate?

RĂSPUNS: Apreciez această declaraţie a premierului Attlee ca o calomnie împotriva Uniunii Sovietice.

Lumea întreagă ştie că Uniunea Sovietică a demobilizat după război trupele sale. După cum se ştie, demobilizarea a fost efectuată în trei etape: prima şi a doua etapă — în cursul anului 1945, iar a treia etapă — din Mai până în Septemvrie 1946. În afară de aceasta, în anii 1946 1947 a fost efectuată demobilizarea contingentelor mai vechi din efectivele Armatei Sovietice, iar la începutul anului 1948 a fost demobilizat restul contingentelor vechi.

Acestea sunt faptele cunoscute tuturor.

Dacă premierul Attlee s'ar pricepe în ştiinţele financiare sau economice, el ar înţelege fără greutate că nici un Stat, inclusiv Statul Sovietic, nu poate să desfăşoare în toată amploarea sa industria civilă, să înceapă mari construcţii de felul staţiunilor hidroelectrice de pe Volga, Nipru, Amu Daria, care necesită cheltueli bugetare de zeci de miliarde, să continue o politică de reducere sistematică a preţurilor la mărfurile de larg consum, care de asemenea necesită cheltueli bugetare de zeci de miliarde, să investească sute de miliarde în opera de refacere a economiei naţionale distruse de ocupanţii germani, şi totodată, concomitent cu aceasta, să-şi sporească forţele sale armate, să desvolte industria de război. Nu este greu de înţeles că o astfel de politică nechibzuită ar duce la falimentul Statului. Premierul Attlee ar trebui să ştie din propria sa experienţă, cât şi din experienţa U.S.A., că sporirea forţelor armate ale unei ţări şi cursa înarmărilor duc la desvoltarea industriei de război, la reducerea industriei civile, la oprirea marilor construcţii civile, la mărirea impozitelor, la urcarea preţurilor mărfurilor de larg consum. Se înţelege că dacă Uniunea Sovietică nu reduce, ci dimpotrivă extinde industria civilă, nu restrânge, ci dimpotrivă desfăşoară construirea de noui şi grandioase staţiuni hidroelectrice şi sisteme de irigare, nu încetează, ci dimpotrivă continuă politica de reducere a preţurilor, ea nu poate concomitent să extindă industria de război şi să sporească forţele sale armate, fără riscul de-a ajunge în stare de faliment.

Şi dacă în ciuda tuturor acestor fapte şi considerente ştiinţifice, premierul Attlee consideră totuşi posibil să calomnieze făţiş Uniunea Sovietică şi politica ei de pace, aceasta se poate explica doar prin faptul că, prin calomnierea Uniunii Sovietice el crede că va putea justifica cursa înarmărilor din Anglia, înfăptuită în prezent de guvernul laburist.

Premierul Attlee are nevoie de minciunile despre Uniunea Sovietică, el are nevoie să înfăţişeze politica de pace a Uniunii Sovietice drept agresivă, iar politica agresivă a guvernului englez drept o politică de pace, pentru a induce în eroare poporul englez, pentru a-i impune această minciună despre U.R.S.S. şi a-l atrage astfel prin înşelăciune într'un nou război mondial, organizat de cercurile guvernante ale Statelor Unite ale Americii.

Premierul Attlee se dă drept un partizan al păcii.

Dar dacă el este într'adevăr pentru pace, dece a respins propunerea Uniunii Sovietice în Organizaţia Naţiunilor Unite cu privire la încheierea imediată a unui Pact al Păcii între Uniunea Sovietică, Anglia, Statele Unite ale Americii, China şi Franţa?

Dacă el este într'adevăr pentru pace, dece a respins propunerile Uniunii Sovietice de a se trece imediat la reducerea înarmărilor, de a se interzice imediat arma atomică?

Dacă el este într'adevăr pentru pace, dece persecută pe partizanii apărării păcii, decé a interzis Congresul Partizanilor Păcii în Anglia? Oare campania pentru apărarea păcii poate ameninţa securitatea Angliei?

Este limpede că premierul Attlee nu este pentru menţinerea păcii, ci pentru deslănţuirea unui nou războiu mondial de agresiune.

ÎNTREBARE: Ce credeţi despre intervenţia în Coreea, cum se poate ea termina?

RĂSPUNS: Dacă Anglia şi Statele Unite ale Americii vor respinge definitiv propunerile de pace ale guvernului popular al Chinei, războiul din Coreea se poate termina numai prin înfrângerea intervenţioniştilor.

ÎNTREBARE: Dece? Oare generalii şi ofiţerii americani şi englezi sunt inferiori celor chinezi şi coreeni?

RĂSPUNS: Nu. Nu sunt inferiori. Generalii şi ofiţerii americani şi englezi nu sunt câtuşi de puţin inferiori generalilor şi ofiţerilor oricărei alte ţări. În ce priveşte pe soldaţii U.S.A. şi Angliei, în războiul împotriva Germaniei hitleriste şi Japoniei militariste, ei s'au prezentat, după cum se ştie, cât se poate de bine. Care este explicaţia? Explicaţia constă în aceea că războiul împotriva Coreei şi Chinei soldaţii îl consideră nejust, în

(Continuare în pag. 2-a)

Tradiţie cultică ortodoxă

Unul din factorii bisericeşti şi populari esenţiali, care au contribuit ca unificarea să se împlinească uşor — odată ce condiţiile sociale favorabile au fost date — şi care contribue la consolidarea acestei unificări este — după cum am amintit în Nr. trecut al „Telegrafului Român" — tradiţia bisericească unitară.

Doar cu această condiţie au acceptat „uniaţia" la 1698, ca toată legea să stea pe loc, nimic să nu se schimbe, nici slujbele, nici calendarul, nici posturile. De aceea pe bună dreptate poporul numia mai târziu uniaţia ca un act „pitulat", pentrucă poporul nici nu a ştiut că şi-a schimbat legea. Căci pentru poporul credincios „legea" este în primul rând cultul, călindarul, posturile şi alte datine bisericeşti. Şi preoţimea ţinea ca şi poporul la „legea" aceasta. Astfel poporul şi clerul greco-catolic au păstrat neschimbată legea ortodoxă, pe care au moştenit-o din strămoşi şi prin care ei făceau parte integrantă din marea comunitate ortodoxă a poporului român dreptcredincios. Apartenenţa de Roma era pur formală, iar apartenenţa de Ortodoxia românească era esenţială. O frântură ortodoxă sub jurisdicţie papală, aceasta era uniaţia. O frântură ortodoxă, care dorea mereu să se întoarcă sub vechea oblăduire a Bisericii Ortodoxe Române. Acesta era rezultatul firesc al unităţii „legii": refacerea unităţii bisericeşti în Ardeal. Şi dacă cu toate acestea uniaţia a dăinuit 250 de ani, faptul acesta are cauze pur politice, nu de altă natură.

Cum puteai menţine desbinarea, când poporul credincios constata că în amândouă stranele se slujeşte aceeaşi Sf. Liturghie, aceeaş Vecernie, aceeaş Utrenie, se citesc aceleaşi Acatiste şi Paraclise, se fac aceleaşi slujbe, din acelaş Molitvelnic, sunt aceleaşi sfinte Taine şi aceleaşi datine creştineşti? „Legea" era una — numai autoritatea administrativ-bisericească deosebită. De aceea credincioşii nici nu simţeau vreo dificultate în frecventarea unei biserici sau a celeilalte, în chemarea unui preot sau a celuilalt şi de aceea acum preoţii ortodocşi au putut sluji în parohii revenite şi slujesc fără ca poporul credincios să constate vreo deosebire şi preoţi reveniţi pot sluji şi slujesc în parohii vechi-ortodoxe, ca şi când ar fi fost mereu ortodocşi. *În fond nu există parohii vechi-ortodoxe şi parohii revenite, preoţi vechi-ortodocşi şi preoţi reveniţi, ci toţi preoţii şi toate parohiile sunt ortodoxe, căci în toate şi toţi a stăpânit şi stăpâneşte aceeaşi tradiţie ortodoxă, care este tradiţia unitară a popo-*

(Continuare în pag. 2-a)

Cauza păcii...

(Urmare din pag. 1-a)

timp ce războiul împotriva Germaniei hitleriste şi Japoniei militariste ei l-au considerat pe deantregul just. Fapt este, că acest război este extrem de nepopular în rândurile soldaţilor americani şi englezi.

Într'adevăr, este greu să convingi pe soldaţi că China, care nu ameninţă nici Anglia nici America şi căreia americanii i-au cotropit insula Taiwan, este agresoare, iar Statele Unite ale Americii, care au cotropit insula Taiwan şi au adus trupele lor chiar la graniţele Chinei, sunt partea care se apără. Este greu să convingi pe soldaţi că Statele Unite ale Americii au dreptul să-şi apere securitatea pe teritoriul Coreei şi la graniţele Chinei, în timp ce China şi Coreea nu au dreptul să-şi apere securitatea pe propriul lor teritoriu sau la graniţele statului lor. De aici nepopularitatea războiului în rândurile soldaţilor anglo-americani.

Se înţelege că cei mai experimentaţi generali şi ofiţeri pot fi înfrânţi dacă soldaţii consideră profund nejust războiul ce le-a fost impus şi dacă din această cauză ei îşi fac datoria pe front, formal, fără credinţă în dreptatea misiunii lor, fără însufleţire.

ÎNTREBARE: Cum apreciaţi Dvs. hotărîrea Organizaţiei Naţiunilor Unite (O.N.U) prin care Republica Populară Chineză este declarată agresoare?

RĂSPUNS: O apreciez ca o hotărîre ruşinoasă. Într'adevăr trebue să pierzi ultimele rămăşiţe de conştiinţă, pentru a afirma că Statele Unite ale Americii care au cotropit insula Taiwan, teritoriu chinez, şi care au invadat Coreea până la graniţele Chinei, sunt partea care se apără, iar Republica Populară Chineză, care îşi apără graniţele şi care se străduieşte să redobândească insula Taiwan cotropită de americani, este agresoare.

Organizaţia Naţiunilor Unite, creată ca reazim al menţinerii păcii, este transformată într'un instrument de război, într'un mijloc de deslănţuire a unui nou război mondial. Nucleul agresor din O.N.U. îl formează cele zece ţări membre ale pactului agresiv al Atlanticului de Nord (U.S.A., Anglia, Franţa, Canada, Belgia, Olanda, Luxemburg, Danemarca, Norvegia, Islanda) şi 20 de ţări din America Latină (Argentina, Brazilia, Bolivia, Chili, Columbia, Costa Rica, Cuba, Republica Dominicană, Ecuador, Salvador, Guatemala, Haiti, Honduras, Mexic, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela). Tocmai reprezentanţii acestor ţări hotărăsc acum la O.N.U. soarta războiului şi a păcii. Tocmai ei au făcut să se adopte la O.N,U. hotărîrea ruşinoasă cu privire la agresivitatea Republicii Populare Chineze.

Este caracteristic pentru actualele rânduieli la O,N.U. faptul că de pildă mica Republică Dominicană din America, care abia numără 2 milioane de locuitori, are acum la O.N.U. aceeaş greutate ca India, şi o greutate mult mai mare decât Republica Populară Chineză lipsită de dreptul de vot la O.N.U.

Astfel, devenind un instrument al unui război de agresiune, O.N.U. încetează totodată de a mai fi o organizaţie mondială a unor naţiuni egale în drepturi. De fapt O.N.U, este acum nu atât o organizaţie mondială, cât o organizaţie pentru americani, care acţionează în interesul agresorilor americani. Nu numai Statele-Unite ale Americii şi Canada caută să deslănţue un nou război, dar pe această cale se află şi 20 de ţări din America Latină, ai căror moşieri şi negustori sunt însetaţi de un nou război undeva în Europa sau Asia, pentru a vinde ţărilor beligerante mărfuri la preţuri excesiv de ridicate şi pentru a câştiga milioane de pe urma acestei afaceri sângeroase. Nu este pentru nimeni un secret faptul că cei 20 reprezentanţi a 20 de ţări din America Latină formează acum armata cea mai închegată şi mai docilă a Statelor Unite ale Americii la O. N. U.

Organizaţia Naţiunilor Unite apucă astfel drumul lipsit de glorie al Ligii Naţiunilor. Prin aceasta, ea îngroapă autoritatea sa morală şi se condamnă la destrămare.

ÎNTREBARE: Consideraţi un nou război mondial, inevitabil?

RĂSPUNS: Nu. Cel puţin în momentul de faţă, el nu poate fi considerat inevitabil.

Desigur, în Statele Unite ale Americii, în Anglia, ca şi în Franţa, există forţe agresive care doresc un nou război. Ele au nevoie de un război pentru a obţine supraprofituri, pentru a jefui alte ţări. Aceştia sunt miliardarii şi milionarii care văd în război o afacere rentabilă, aducătoare de profituri uriaşe,

Ele, aceste forţe agresive, ţin în mâinile lor guvernele reacţionare şi le dirijează. În acelaş timp, ele se tem însă de popoarele lor, care nu doresc un nou război şi sunt pentru menţinerea păcii. De aceea ele se străduesc să folosească guvernele reacţionare pentru a prinde în mreaja minciunii popoarele lor, pentru a le înşela şi pentru a înfăţişa noul război ca defensiv, iar politica de pace a ţărilor iubitoare de pace, drept agresivă. Ei caută să înşele popoarele lor, pentru a le impune planurile lor agresive şi pentru a le atrage într'un nou război.

Tocmai de aceea le este frică de campania pentru apărarea păcii, pentrucă se tem că ea poate demasca intenţiile agresive ale guvernelor reacţionare.

Tocmai deaceea ei au făcut să cadă propunerile Uniunii Sovietice de încheiere a unui Pact al Păcii, de reducere a înarmărilor, de interzicere a armei atomice, temându se că adoptarea acestor propuneri va submina măsurile agresive ale guvernelor reacţionare şi va face inutilă cursa înarmărilor.

Cum se va termina această luptă între forţele agresive şi cele iubitoare de pace?

Pacea va fi menţinută şi consolidată, dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menţinerii păcii şi o vor apăra până la capăt. Războiul poate deveni inevitabil, dacă aţâţătorii la război vor reuşi să prindă în mreaja minciunii massele populare, să le înşele şi să le atragă într'un nou război mondial.

De aceea larga campanie pentru menţinerea păcii, ca mijloc de demascare a maşinaţiunilor criminale ale aţâţătorilor la război, are acum o importanţă primordială.

În ce priveşte Uniunea Sovietică, ea va duce şi de acum înainte, cu fermitate, politica de preîntâmpinare a războiului şi de menţinere a păcii.

Nr. 985/1951.

COMUNICAT

către toate Oficiile protopopeşti, parohiale şi mănăstireşti din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia şi Sibiu

Vă aducem la cunoştinţă instrucţiunile Nr. 1717/1951, ale Ministerului Finanţelor, cu privire la aplicarea hotărîrilor Consiliului de Miniştri Nr. 1122/1950 publicată de noi sub Nr. 7867/1950 în Telegraful Român Nr. 43—52 din 1950.

Diurnele prevăzute în H. C. M. 1122/1950 se reduc la 50% pentru deplasări în cadrul raionului de reşedinţă, la 60% pentru deplasările în cadrul regiunii de reşedinţă şi se vor ridica integrale numai în cazul deplasărilor în afară de regiunea de reşedinţă.

Ordinele de serviciu se vor elibera conform formularului tip dela Sfaturile Populare.

Dispoziţiunile acestea se vor aplica cu data de 10 Februarie 1951.

Sibiu, la 14 Februarie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Tradiţie cultică ortodoxă

[Urmare din pag. 1]

rului român dreptcredincios dealungul veacurilor.

Numirile acestea: vechi-ortodox şi revenit, au caracter pur administrativ. Ele nu privesc fondul însuşi, care nu s'a înstreinat niciodată de matca Ortodoxiei ca să aibă nevoie să revină de unde a plecat. Înstreinarea a fost administrativă şi revenirea este deci tot administrativă. Din punct de vedere al „legii" greco-catolicii au rămas ortodocşi şi acum continuă să trăiască pe linia acestei tradiţii ortodoxe, de astădată nu în izolare, ci împreună cu toţi fraţii lor dreptcredincioşi.

Deci misiunea tuturor preoţilor, cântăreţilor şi credincioşilor este să păstreze comoara acestei tradiţii strămoşeşti, s'o cultive, s'o întărească şi s'o fructifice. Iar dacă într'ânsa s'au strecurat unele elemente streine, nepotrivite, să le înlăture, ca puritatea şi frumuseţea tradiţiei noastre bisericeşti să iasă în lumină. Misiunea aceasta de a veghea la puritatea şi frumuseţea tradiţiei orlodoxe o au toţi preoţii şi toţi credincioşii, şi din parohiile vechi-ortodoxe şi din cele revenite, căci şi aici şi acolo se pot ivi elemente nepotrivite cu această tradiţie.

Pe de altă parte tradiţia ortodoxă cultică trebueşte păstrată mereu vie în conştiinţa credincioşilor, ca să fie un permanent isvor de înviorare duhovnicească a lor. Căci tradiţia nu este tot una cu apele moarte ce stau pe loc, ci este viaţă, apa vie a Duhului Sfânt, care se revarsă necontenit proaspătă, deşi merge pe aceleaşi făgaşuri. Oricât s'ar părea că preotul „slujbelnic" aparţine trecutului, pentru ca să fie înlocuit cu preotul-cărturar şi predicator, tot cultul stă în centrul vieţii spirituale creştineşti Fără nici o îndoială preotul-cărturar şi predicator şi activ în domeniul social este preotul care corespunde nevoilor vremii de azi, totuşi nu trebue să uităm că şi acest preot primeşte aureola preoţiei — ceea ce este esenţial — prin cult. În Biserica Ortodoxă niciodată locul central nu-l va ocupa decât cultul. Predica are valoare încadrată în cult. Cateheza lămureşte doctrina şi pregăteşte sufletul pentru o trăire cultică mai luminată. De unde importanţa centrală a cultului? Pentrucă cultul este învelişul sensibil, prin care Dumnezeu se comunică credincioşilor, Hristos se împărtăşeşte celor ce cred într'ânsul. Cultul este „cerul pe pământ", el coboară pe Dumnezeu la om şi urcă sufletul credincios la cer. În cult avem trăirea cea mai intensă şi mai directă a prezenţii lui Dumnezeu şi a comuniunii cu El. De aceea el stă în centrul trăirii religioase.

Cultul ortodox este realism transcendent în forme sensibile. Prin el Dumnezeu este o realitate vie, nemijlocită pentru fiecare credincios. Prin el lumea spirituală nu mai este o abstracţie vagă, ci o realitate puternică. Prin el harul divin e trăit ca o energie divină, care purifică, înalţă, luminează, întăreşte, mângâie, desăvârşeşte. Prin el sufletul este răpit în lumea veşniciei şi se simte înfrăţit cu sfinţii şi îngerii. Cultul este inima oricărei religiozităţi autentice. Prin el cresc creştinii cu adevărat tierbinţi pentru Hristos.

În această importanţă ce se acordă cultului în Ortodoxie se păstrează o trăsătură primar-creştină. Primii creştini sorbeau entuziasmul credinţei din împărtăşirea cultică cu Hristos: ei făceau „frângerea pâinii" în fiecare zi. Iar în perioada martirică ştim câtă grijă avea Biserica să tri-

mită Sf. Taine dela Liturghie şi celor în suferinţă: acesta era darul cel mai mare după care se dorea inima lor şi care le le aprindea sufletul. Şi până azi cultul a rămas în centru. Că lucrarea de răscolire a sentimentului religios în poporul dreptcredincios şi de desăvârşire a lui trebuie să se bazeze pe cult şi astăzi, o dovedeşte experienţa atâtor şi atâtor preoţi „slujbelnici". Natural nu a acelora pentru care cultul e o formă sau un prilej de a-şi arăta talentele, sau serveşte alte scopuri lăturalnice, ci a acelora pentru care relaţia personală, vie cu Hristos prin cult este o necesitate sufletească, a acelora care simt fericirea de-a sta de vorbă prin cult cu Dumnezeu, a acelora care slujesc cu desăvârşită evlavie, pentrucă îşi proştern toată fiinţa în faţa lui Dumnezeu. Aceşti preoţi, pentru care cultul este isvor de viaţă spirituală, rezervor nesecat de puteri divine, simt nevoia să slujească zilnic şi reuşesc să pună în mişcare şi să aprindă şi sufletul poporului credincios pentru cultul ortodox. În fiecare seară şi în fiecare dimineaţă — la ore potrivite — clopotul bisericii tremură prelung peste sat chemarea cerului. Credincioşii ştiu că preotul este la rugăciune. Se opresc din truda zilei, îşi fac sfânta cruce şi simt în suflet mângâierea ocrotirilor divine. Cei ce vor se grăbesc spre biserică, unde ascultă şi cântă cântările stranei, îşi împreună ruga lor cu rugăciunea preotului şi ascultă cuvântul sfânt de zidire sufletească, pe care-l rosteşte regulat preotul. Cu vremea învaţă şi cântările bisericeşti. Dimineaţa intră în biserică înainte de-a pleca la muncă, îşi umple sufletul de lumina altarului sfânt şi pleacă la muncă cu altă bucurie şi alt curaj în suflet. Seara, când se întoarce dela muncă, adastă la aceeaş fântână de apă vie, ca să-şi astâmpere setea duhului, să mulţumească Domnului pentru toate câte i-a dat lui în ziua aceea, şi în lumina ceea de seara să simtă lumina lină a sfintei măriri a Tatălui ceresc şi să plece spre odihna de noaptea cu inima luminată de aurora veşniciei. Astfel sfintele slujbe devin parte integrantă din viaţa preotului, din viaţa credincioşilor, prin ele se hrănesc sufletele cu pâinea cea cerească, prin ele viaţa întreagă a credincioşilor primeşte alt sens, altă putere, altă lumină, altă bucurie. Aşa sufletele credincioase îşi adâncesc, îşi intensifică religiozitatea, îl simt pe Hristos tot mai viu, simt puterea lui Dumnezeu sălăşluindu-se în ele, şi se alipesc cu o dragoste negrăită de Biserică şi de toate darurile ei spirituale.

Credeţi că acestea sunt construcţii teoretice ireale? Nu. Sunt experienţe pastorale, pe care le fac mulţi preoţi din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, care au reuşit astfel să aibă biserica plină cu credincioşi fervenţi nu numai la Sf. Liturghie, ci şi la Utrenie, la Vecernie, la Miezunoptică, la Acatiste etc. Recent îmi spunea un preot (vechi-ortodox) că, împreună cu celalt preot (revenit), au slujit în fiecare seară o săptămână întreagă Vecernie şi Sfântul Maslu şi biserica de fiecare dată a fost neîncăpătoare. În astfel de biserici şi participarea poporului credincios la cult este activă. Cântă toţi credincioşii şi simţi cum trece prin toţi fiorul aceluiaş duh, care le copleşeşte inima de bucurii cereşti. Aici nu se mai pune problema frecvenţei la biserică: biserica a devenit centrul vieţii lor şi o necesitate primordială. E atâta frumuseţe şi atâta putere în cultul ortodox, încât credinciosul care gustă din această frumuseţe este cucerit pentru totdeauna.

Natural pentru aceasta credincioşii trebuesc lămuriţi în catehizaţie şi predică asupra sensului cultului ortodox E imposibil ca un suflet credincios, căruia i se deschide înţelesul cultului ortodox, să nu rămână încântat de măreţiile lui.

De aceea experienţa preoţilor „slujbelnici", care totuşi împletesc în sf. slujbe şi o scurtă predică, trebueşte generalizată. Cultul să devină centrul vieţii preotului şi credincioşilor ce-i păstoreşte. Căci el este mijlocul principal de răscolire a elanului religios al poporului credincios. N'avem nevoie de-a importa din Apus forme noui de cult: e destul să ne dăm seama de comorile ce le avem şi să le cultivăm, să ne deschidem sufletul pentru ele. În felul acesta contribuim nu numai la adâncirea sentimentului religios, ci şi la consolidarea unificării. Mai ales că în parohiile foste mixte pot sluji împreună preotul vechi-ortodox cu preotul revenit, odată într'o biserică, altădată în cealaltă. Aşa ei se vor înfrăţi mai mult, se vor pătrunde mai mult de duhul tradiţiei ortodoxe şi vor contopi şi sufletele credincioşilor într'o unitate. Preotul care refuză de a sluji cu fratele său — fie vechi-ortodox, fie revenit, — se arată mic şi în faţa lui Dumnezeu şi în faţa credincioşilor. În revărsarea de iubire divină a cultului se unesc sufletele preoţilor şi credincioşilor şi unirea lor primeşte pecete divină.

Tradiţia cultică ortodoxă nu este numai substratul comun, temelia unificării noastre bisericeşti, ea este şi forţa dinamizatoare a ei, forţa prin care unificarea se intensifică şi sufletele se contopesc.

De aceea una din misiunile principale ale preoţimii noastre este aceasta: a trăi în duhul tradiţiei cultice ortodoxe şi a antrena întreg poporul dreptcredincios în această trăire de o frumuseţe şi intensitate deosebită. Ca astfel puterea lui Dumnezeu să se reverse în fiecare zi peste sufletele credincioase şi toţi să se simtă membre ale aceluiaş organism spiritual, Biserica Ortodoxă Română, al cărui duh de viaţă dătător pulsează cu putere în cultul ei.

M. N.

† Preotul GHEORGHE FELEA

Preotul Gheorghe Felea din Ciuruleasa prot. Abrud, s'a stins din viaţă, Luni 8 Ianuarie a. c., în vârstă de 74 ani.

Cu răposatul trece în lumea veşniciei cel de al treilea Felea, care laolaltă au slujit cu vrednicie şi fără întrerupere timp de 150 ani la acelaş altar.

Bunicul său Simeon Felea a slujit 54 ani dela 1793—1847; tatăl său Gheorghe Felea 53 ani dela 1847—1900; iar răposatul 43 ani dela 1900—1943, când din cauză de boală s'a pensionat.

Miercuri 10 Ianuarie s'a săvârşit serviciul funebral la care au oficiat 9 preoţi, iar sicriul fiind înconjurat, pe lângă mulţimea credincioşilor, de cei cinci copii ai săi dintre care unul preot.

Prima cuvântare a fost rostită de Protopopul Trifon Iosif-Abrud, care prin cuvinte sincere şi calde face o frumoasă caracterizare a însuşirilor sufleteşti ale răposatului.

Preotul Pâslaru Virgil, paroh în Ciuruleasa, a adus omagiile C. S. în numele enoriaşilor.

Un veac şi jumătate cei trei Feleşti au muncit cu stăruinţa unei albine, pentru binele public, iar răposatul a iubit munca lipsită de sgomot şi de vanitatea reclamei.

Actul înmormântării a fost un prilej de manifestaţie sinceră şi impozantă a regretelor tuturor ce l-au cunoscut.

Fie-i ţărâna uşoară şi memoria în veci binecuvântată!

Pr. V. P.

Gânduri de pietate

Acei care în clipe de reculegere sufletească îşi pleacă genunchii în rugăciuni cucernice, pe lespedea bisericii catedrale din Oradea, poate că în concentrarea lor adâncă nici nu-şi aduc aminte de cei de sub lespede, de cavoul acelor ctitori, al căror nume îl pomenim întotdeauna cu recunoştinţă şi pietate, Mihai Cristoff, Mihai Păspöki, şi alţi membrii ai familiei Mihai Marzak care îşi dorm acolo somnul de veci.

Acolo a fost aşezat spre vecinică odihnă cu cincisprezece ani în urmă şi vlădica Roman Ciorogariu, ca să fie nedespărţit de noi şi cu sufletul permanent în mijlocul nostru.

Amintirile readuc în faţa ochilor noştri sufleteşti, într'o cât mai strălucitoare aureolă, figura de patriarh, tribun şi mare luptător pentru cauza şi drepturile poporului dreptcredincios, a episcopului Roman Ciorogariu.

El, pe care destinul l-a rânduit să fie primul episcop al reînfiinţatei episcopii de Oradea şi care a urcat scaunul arhieresc, purtând pe umeri povara a 68 ani, dela începutul activităţii sale ca episcop, a înscris pagini de nedescrisă frumuseţe în istoria Bisericii bihorene.

Greutăţi de ordin material, cu care a trebuit să lupte, în perioada de organizare a eparhiei nou înfiinţată, nu l-a descurajat mai ales că ştia, că dacă resursele materiale ale ortodoxiei din Bihor sunt slabe, va putea face cu efect apel la resursele spirituale inepuizabile ale sufletului bihorean.

Lui i-a fost dat să readuca la viaţă, cu concursul factorilor competenţi, o episcopie care timp de 214 ani, datorită vitregiei vremurilor fusese desfiinţată.

El, care cunoscuse sufletul Bihorului, din contactul spiritual pe care l-a avut cu el, prin intermediul atâtor generaţii de preoţi şi învăţători care trecuseră pe sub mâna lui de profesor, vreme de 40 ani, nu s'a îndoit câtuşi de puţin că cu concursul celor pe care i-a crescut, va putea să reînvioreze viaţa spirituală a ortodoxiei bihorene.

Ultimul capitol al vieţii sale a fost închinat în slujba promovării intereselor spirituale şi româneşti ale acestui colţ de ţară cu aceeaşi convingere, cu care în plină vigoare a tinereţii, sub regimul absolutist, cu neînfricată dârzenie prin vorbă şi condeiu, apăra interesele generale ale poporului român dreptcredincios.

Episcopul Roman Ciorogariu, prin puterea personalităţii sale de mare cărturar şi neînduplecat apărător al drepturilor poporului împilat şi exploatat, a ştiut să adune în jurul său pe toţi cei ce voiau binele poporului.

„S'a străduit să arate la bătrâneţe, ceea ce a fost în tinereţe".

Dacă forţele sale fizice nu ar fi mers în raport invers proporţional cu cele spirituale, cu mintea aceea luminată şi plină de înţelepciune, desigur că alături de acel testament moral, ne-ar fi lăsat ca moştenire şi mai multe instituţii, decât cele pe care le-am văzut.

De acolo de sub lespedea bisericii, el reapare între noi cu sufletul şi ne grăieşte răspicat:

„Păziţi patrimoniul spiritual al sufletului vostru — credinţa — iubiţi-vă patria şi-o ajutaţi şi vă aduceţi aminte de cei ce s'au jertfit şi murit pentru ţară, muncind desinteresaţi, pentru fericirea şi prosperarea poporului".

Şi atunci când noi, care odată am fost încredinţaţi pastoraţiei sale, vom fi la înălţimea chemării noastre, atunci şi el se va regăsi, mai liniştit în odihna fericirii cei veşnice.

Cu sufletul plin de pietate şi recunoştinţă să ne apropiem de el şi îngenunchind pe lespedea care îi acopere rămăşiţele pământeşti să rostim pentru el din suflet o rugăciune.

Această rugăciune să fie un omagiu, un gând de pietate şi o lacrimă de recunoştinţă pe mormântul lui.

La parastasul făcut de către P. S. Sa Andrei al Aradului, pentru sufletul episcopului Roman, la 15 ani dela moartea sa, în 21 Ian. 1951, a lăcrimat o lume întreagă de credincioşi.

Prot. **Aurel Muşet**
consil. eparhial, Oradea.

† Protopopul IOAN BÂNDA

În ziua de 14 Februarie 1951 a încetat din viaţă cel ce era *Protopopul Ioan Bânda* din Guşteriţa (Sibiu). Moartea lui a provocat consternare şi regrete unanime. Nici astăzi, deşi am luat parte la aşezarea trupului său în cimitirul din Guşteriţa, nu ne vine totuşi să credem că Ioan Bânda nu mai este printre noi. Căci viaţa clocotea în el ca un şuvoiu, iar impulsul spre activitate îl domina în fiecare clipă. Protopopul Ioan Bânda înfrunta viaţa cu un optimism viu, sănătos şi plin de vigoare, cu o robusteţe morală rar întâlnită. Tocmai de aceea nu ni-l putem închipui răpus de moarte.

Dar cine oare, din preoţimea Arhiepiscopiei noastre, ba şi din alte eparhii, nu l-a cunoscut? Cine nu-şi aduce aminte de energia lui, de humorul lui întrematór şi care nu jignea pe nimeni, de autudinea lui totdeauna constructivă, de verva lui plină de spirit şi vioiciune, de spontaneitatea lui în a lua o hotărire şi a-l ajuta pe fratele său? Şi cine îl va putea uita pentru toate acestea şi pentru altele câte a făcut în cursul vieţii sale pământeşti?

Ioan Bânda era un preot convins şi toate calităţile cu care îl împodobise Dumnezeu le-a pus mai ales în interpretarea practică a învăţăturii creştine. De aceea activitatea sa pastorală l-a legat strâns de credincioşi şi tuturor li s'a înfăţişat ca un adevărat părinte.

Peste treizeci de ani a activat în slujba sf. noastre Biserici, ca preot în Roşia (Sibiu), ca secretar al Asociaţiei Clerului, ca protopop la Baia-Mare, ca vicar al Eparhiei Maramureşului şi ca preot în Guşteriţa. Peste tot a lăsat urme prin munca şi priceperea sa, prin dărnicia sufletului său bun şi larg, prin omenia sa rar întâlnită.

Fapt e, că Protopopul Ioan Bânda a trecut în lumea dreptilor şi a fost însoţit în ultimul său drum pământesc, la 16 Februarie 1951, de multă lume şi de adânc simţite regrete.

L-a prohodit P. S. arhiereu *Teodor Scorobeţ*, înconjurat de un sobor de peste 20 preoţi şi diaconi, iar la prohod au luat parte mulţi din ceice l-au cunoscut, familia sa şi dreptcredincioşii parohiei sale, — toţi depunând splendide coroane întru cinstirea memoriei sale.

Intâiul cuvânt de despărţire l-a rostit P. S. arhiereu Teodor.

P. S. Sa, arătând regretele ce le lasă în urmă P. C. Protopop I. Bânda, după ce 30 de ani a luptat ca un viteaz în tranşeele vieţii ca slujitor al Bisericii, plecând din mijlocul nostru abia la vârsta de 55 ani, enumeră etapele mai importante ale vieţii lui: liceu, Academia teologică, preot în Roşia, Vurpăr, secretar al Asociaţiei clerului, secţia Sibiu, protopop şi vicar în Maramureş, preot în Guşteriţa. Părintele I. Bânda „din fire şi prin temperament avea înclinare spre teologia practică... A avut contact cu preoţi şi credincioşi ai altor culte, cu care a colaborat în spirit creştinesc, fiind apreciat pentru respectul ce-l avea pentru orice om de orice neam, de orice credinţă. A stat în faţa morţii cu sufletul împăcat că a dat vieţii tot ce i-a cerut: muncă fără preget, credinţă, jertfă şi o conştiinţă de înaltă demnitate şi vrednicie.

I. P. S. nostru Arhiepiscop şi Mitropolit *Nicolae* exprimă prin smerenia mea mulţumire plină de recunoştinţă vrednicului slujitor şi-i împărtăşeşte o ultimă binecuvântare arhierească. Exprimă îndureratei familii şi rudeniilor sincere condoleanţe, la care condoleanţe ataşăm şi regretele Consiliului arhiepiscopesc".

Din partea preoţimii a vorbit P. C. *Protopop Mihail Neagu*, iar câte un credincios a cuvântat din partea obştei ortodoxe din Guşteriţa şi Roşia, conturând personalitatea dispărutului.

Părinte Ioane, fie-ţi somnul lin, memoria ne uitată, prospeţimea de duh mereu trează între noi, hărnicia cinstită şi urmată! Veşnică fie-ţi pomenirea şi cu dreptii! Amin!

Planul de Stat
al R. P. Române pe anul 1950

a fost îndeplinit şi depăşit în toate sectoarele lui. Aşa s. ex.: în întreaga industrie Planul a fost împlinit în proporţie de 104%, producând peste prevederile planului o însemnată cantitate de gaz-metan, minereu de fier, oţel, tractoare, motoare electrice, mobilă, hârtie, îngrăşăminte chimică, ţesături de lână şi mătase, paste făinoase, bere, etc.; în agricultură recolta de cereale a atins faţă de 1949 un nivel de 160%, cea de bumbac de 340%, cea de leguminoase boabe de 127%, randamentul fiind aproape dublu la gospodăriile agricole colective faţă de gospodăriile individuale; planul transporturilor de mărfuri a fost îndeplinit în proporţie de 109,6%, iar cel al transporturilor de călători în proporţie de 122,8%; în circulaţia mărfurilor s'a intensificat schimbul dintre oraş şi sat şi s'a realizat o mai bună aprovizionare în special a centrelor muncitoreşti, punându-se la dispoziţia populaţiei mărfuri în valoare de 230 miliarde lei, faţă de 159 miliarde lei în 1949; numărul total de salariaţi din economia naţională a crescut cu 430.000 faţă de anul 1949, s'a extins munca în acord (63%), întrecerile socialiste (60%) şi folosirea metodelor sovietice de lucru, ca şi inovaţiile; nivelul de trai al oamenilor muncii a crescut cu 13% faţă de 1949, făcându-se cheltuieli pentru locuinţe, trimiterea la odihnă, burse pentru elevi şi studenţi, cărţi, înfiinţare de noui cămine culturale, posturi de radioemisiune şi staţiuni de radioficare, pentru asistenţa medicală şi sport; planul de investiţii a fost realizat în proporţie de 105% etc.

Aceste succese s'au obţinut datorită eforturilor oamenilor muncii din ţara noastră şi ajutorului frăţesc şi multilateral al Uniunii Sovietice. Ele au creat condiţiile pentru trecerea la îndeplinirea Planului de Stat pe anul 1951, primul an al Planului Cincinal.

PACE

Sub mantii albe de lumină
În flori de bucurii grădină,
Sădeşti nădejdile de mâine
S'aduci belşug proaspăt de pâine.

Şi 'n raze blânde porţi iubirea
Să crească 'n lume înfrăţirea,
Un rod bogat de fericire
Să 'mparţi pe 'ntreaga omenire.

Balsam în cari găsim plăcere
Sub scutul tău de mângăere,
Destramă urma de durere
Şi ura spulber-o 'n tăcere.

Iar pofta aprigă de sânge
In mâna muncii sfinte- 'nfrânge,
Să suie glas de sărbătoare
În anii vremii viitoare.

Sub fâlfâiri de aripi sfinte
Topeşte lacrima ferbinte,
Şi 'nchide rana sângerândă
În mângăerea ta cea blândă.

Alături noi cu tine pace
Din pieptul nostru zid vom face
Şi-a tale flamuri albe 'n soare
Le-om flutura în depărtare.

Preot ŞTEFAN TASCIANU

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Mat. 5, 9.

Rectificare

În „Almanahul creştin ortodox" pe 1951 (Cluj-Sibiu-Oradea) a apărut o informaţie greşită, fie din greşală, fie din faptul că scriitorul respectiv era în necunoştinţă de cauză.

Informaţia arăta că „au luat fiinţă trei Institute Teologice de grad Universitar: unul la Bucureşti pentru Mitropoliile Moldovei, Ungro-Vlahiei şi Olteniei, altul la Sibiu pentru Arhiepiscopia Sibiului, al treilea la Cluj pentru Mitropolia Banatului şi episcopiile Clujului şi Oradiei" (pag. 66).

În realitate Institutele Teologice de grad Universitar nu-şi au limitată aria de acţiune asupra anumitor Mitropolii, ci îşi recrutează studenţii din toată ţara. Astfel la Sibiu sunt studenţi din Mitropolia Ungro-Vlahiei, Moldovei, Olteniei, Banatului şi Sibiului. La Cluj de asemenea.

In ce priveşte Cursurile de Indrumare misionară a preoţimii, conform regulamentului aprobat de Sf. Sinod, Institutul Teologic dela Bucureşti are preoţimea din Mitropoliile: Ungro-Vlahiei, Moldovei şi Olteniei, Institutul Teologic dela Sibiu are preoţimea din Mitropolia Banatului şi Arhiepiscopia Sibiului, iar Institutul Teologic dela Cluj are preoţimea din Episcopiile Cluj şi Oradea. Prin aceasta s'a realizat o repartizare echitabilă a preoţilor pe cele trei Institute Teologice, fără ca vreunul să fie favorizat în dauna celuilalt.

Aceasta este realitetea, care desminte intru totul informaţia apărută în „Almanah". De aceea am ţinut să facem cuvenita rectificare.

† **Preoteasa Maria Dan** din Şoard (raionul Sighişoara), a adormit în Domnul în ziua de 27 Ian. a. c. Vrednica şi blânda preoteasă pleacă dintre ai săi în numai al 56-lea an al vieţii sale, după o îndelungată şi grea suferinţă. În urma ei rămân cu sufletele cernite de durere nemângâiatul soţ Preotul Ioan Dan cu fiii Cornelia şi Ioan. Rămăşiţele pământeşti au fost prohodite în ziua de 30 Ian. de un sobor de 9 preoţi în frunte cu Prot. Emilian Stoica din Sighişoara, care în cuvinte profund mişcătoare a arătat vrednicia răposatei şi rolul „Preotesei" în viaţa preotului şi a credincioşilor. Hristos-Domnul, Marele Păstor, să roureze sufletele celor rămaşi în viaţă cu tărie, putere şi cu alte bucurii duhovniceşti şi cu deosebire pe preotul Ion Dan, care rămâne să poarte crucea suferinţelor după fiul său Ioan, care încă boleşte, iar pe adormita preoteasă s'o odihnească cu cei aleşi ai Săi. *D. I.*

Nr. 123/1951. Prot.

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III **Bord,** protopopiatul Luduş, Regiunea Mureş, cu termin de 15 zile dela prima apariţie în „Telegraful Român".

Beneficiile dela parohie împreunate cu acest post sunt:

1. Completarea salariului.
2. Casă parohială cu toate dependinţele.
3. Grădină 1 jug.
4. Stola îndatinată în parohie.

Candidaţii îşi vor înainta cererea cu actele regulamentare oficiului nostru protopopesc împreună cu încuviinţarea I. P. S. nostru Arhiepiscop şi Mitropolit şi cu prealabila noastră învoire se vor putea prezenta, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Luduş, 14 Februarie 1951.

În înţelegere cu Consiliul parohial din Bord.

Romul Popa
protopop stavrofor

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 15 Martie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 11—12

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Şase ani de guvernare

6 Martie 1945 – 6 Martie 1951

La 6 Martie a. c. s'au împlinit 6 ani de când guvernul poporului în frunte cu **Dr. Petru Groza**, *a preluat conducerea patriei noastre, După marea întorsătură în istoria României, dela 23 August 1944, ţării noastre îi trebuia o conducere sănătoasă aplecată cu urechea la sufletul poporului. Din August 1944 şi până în Martie 1945, s'au perindat o serie de guverne de compromis, iar la 6 Martie 1945, a fost alcătuit guvernul de sub prezidenţia Dlui Dr. Petru Groza, guvern emanat din voinţa poporului, cu sprijinul larg al maselor muncitoare. Cu mici remanieri, acest guvern a rămas până astăzi, adecă 6 ani la rând la conducerea ţării. Spre deosebire de guvernele partidelor istorice din trecut, bazate pe sprijinul burgheziei şi al moşierilor, guvernul dela 6 Martie 1945, n'a dat semne de oboseală, ba mai mult, pe măsură ce anii treceau, cu roduri mari de guvernare, poziţia guvernului poporului, se tot întărea, iar astăzi după 6 ani, guvenul Republicii Populare Române este în plină desfăşurare de lucru. Toate sectoarele din viaţa noastră publică se resimt de forţa guvernului şi toţi oamenii muncii din uzine, fabrici, instituţii şi plugarii de pe ogoare, îşi dau întrecere pentru îndeplinirea Cincinalului, primul plan de cinci ani al R. P. Române.*

În decurs de 6 ani, prin marile reforme economice şi sociale, guvernul de sub conducerea Dlui Dr. Petru Groza a revoluţionat întreaga viaţă a poporului nostru creindu-i o nouă patrie: Republica Populară Română, patria celor ce muncesc.

Începând cu reforma agrară, cu etatizarea Băncii Naţionale, cu reforma monetară, cu naţionalizarea principalelor mijloace de producţie, guvernul dela 6 Martie a trecut din reforme în reforme ducând poporul nostru cu paşi mari spre socialism, ridicând nivelul de trai al muncitorilor dela oraşe şi sate.

Încă dela sfârşitul anului trecut în cuprinsul ţării noastre numărul gospodăriilor agricole colective ajunsese la una mie. Drumul s'a deschis larg şi spre socializarea agriculturii şi în decursul Cincinalului, acest drum nou, în care exploatarea ţăranilor muncitori este complet desfiinţată, iar chiaburimii exploatatoare i se dă lovitura de moarte, se va netezi tot mai mult.

În noul Stat, s'a dat o fericită rezolvare problemei naţionalităţilor conlocuitoare, asigurându-se deplină egalitate de drepturi şi datorii.

Justiţia a fost transformată; poliţia şi jandarmeria au fost desfiinţate şi s'a organizat Miliţia şi Securitatea ce stau în slujba poporului.

La sfârşitul anului trecut s'au desfăşurat în toată ţara, în deplină libertate şi linişte, alegerile pentru Sfaturile Populare, iar cu începutul anului 1951, s'a desăvârşit reformarea adminis-

(Continuare în pag. 3-a)

Rezoluţiile Consiliului Mondial al Păcii

Prima sesiune a Consiliului Mondial al Păcii ţinută la Berlin între 24—27 Februarie a. c., şi-a încheiat lucrările prin Apelul pentru încheerea unui pact al păcii, pe care îl publicăm în acest număr, şi prin alte nouă rezoluţii de importanţă excepţională: rezoluţia privitoare la O. N. U., rezoluţiile privitoare la rezolvarea pacinică a chestiunilor germană, japoneză, coreeană, cu privire a condamnarea pe nedrept de către O.N.U. a R. P. Chineze drept „agresoare" în Coreea, cu privire la lupta pentru pace în ţările coloniale şi dependente, cu privire la revista PACE şi la premiile internaţionale ale păcii, rezoluţia asupra chestiunilor organizatorice şi lărgirii mişcării pentru pace.

În Rezoluţia privitoare la O.N.U., Consiliul Mondial al Păcii, constatând că O.N.U. a continuat să înşele speranţele, pe care popoarele le-au pus în ea, hotăreşte să trimită la O.N.U. o delegaţie, care va cere O.N.U.: 1. să examineze Apelul Congresului Mondial al Partizanilor Păcii şi diferitele rezoluţii ale Consiliului Mondial al Păcii şi să-şi exprime părerea în legătură cu ele; 2. Să revină la rolul ce i-a fost fixat de Chartă, pentru a deveni un for pentru înţelegerea între guverne şi nu unealtă a vreunui grup dominant.

Rezoluţiile privitoare la soluţionarea paşnică a chestiunii germane şi japoneze, condamnă acţiunea de remilitarizare a Germaniei şi Japoniei, salută pe toţi prietenii păcii din Germania Japonia şi ţările interesate, care susţin organizarea unui referendum popular asupra remilitarizării Germaniei şi Japoniei şi încheierii tratatelor de pace (prin participarea tuturor ţărilor interesate) şi cheamă pe toţi oamenii iubitori de pace să se întâlnească în conferinţe regionale şi să impună — prin lupta lor — guvernelor încheierea acestor tratate de pace, cu scopul de a înlătura pericolul războiului în Europa şi în Extremul Orient.

În Rezoluţia privitoare la soluţionarea paşnică a chestiunii coreene, Consiliul Mondial al Păcii cere convocarea imediată a tuturor ţărilor interesate, convocare care să fie cerută de toţi oamenii păcii guvernelor lor şi menţine cu hotărîre părerea că trupele streine trebuesc retrase din Coreea, pentru a da poporului coreean posibilitatea să-şi rezolve singur afacerile interne.

Rezoluţia privitoare la declararea R. P. Chineze ca „agresoare" în Coreea, califică hotărîrea O.N.U. ca nejustă şi ilegală şi cere O.N.U. anularea ei. Această hotărîrea constitue un obstacol în calea soluţionării paşnice a chestiunii coreene, crează pericolul extinderii războiului în Extremul Orient şi prin aceasta, pericolul unui nou război mondial.

În Rezoluţia cu privire la lupta pentru pace în ţările coloniale şi dependente, Consiliul Mondial al Păcii, arătând că O.N.U. a înşelat speranţele popoarelor coloniale şi dependente puse în ea, „afirmă că lupta solidară a tuturor popoarelor pentru pace este un factor hotărîtor în lupta popoarelor coloniale şi dependente pentru dreptul la autodeterminare.

Rezistenţa crescândă a popoarelor coloniale şi dependente împotriva agresiunii, opresiunii înăbuşirii libertăţilor lor, includerii ţărilor lor în pactele agresive, formării şi folosirii împotriva altor popoare a unităţilor militare indigene, împotriva menţinerii armatelor streine pe teritoriile ţărilor lor, acordării de baze strategice, jefuirii materiilor prime din ţările lor, înjosirii valorilor lor culturale, măsurilor de discriminare rasială — reprezintă un aport firesc la menţinerea păcii.

Consiliul Mondial al Păcii salută solidaritatea tuturor popoarelor, fără nici o excepţie, în lupta împotriva războiului care ameninţă întreaga omenire".

Rezoluţia asupra chestiunilor organizatorice şi asupra lărgirii mişcării pentru pace ,trecând în revistă succesele de până acum, propune noui mijloace organizatorice:

1. desvoltarea legăturilor cu alte mişcări pacifiste (mişcarea mondialiştilor, asociaţia quakerilor, curentul neutralist) şi *aducerea la cunoştinţa bisericilor a rezoluţiilor adoptate la actuala sesiune a Consiliului, solicitându se sprijinirea acestor rezoluţii din partea lor*".

2. convocarea unor conferinţe regionale a

(Continuare în pag. 3)

APELUL

Consiliului Mondial al Păcii pentru încheierea unui pact al păcii

Răspunzând năzuinţelor milioanelor de oameni din întreaga lume, oricare ar fi părerea lor asupra cauzelor care dau naştere primejdiei unui nou război mondial:

În numele întăririi păcii şi asigurării securităţii internaţionale;

Cerem încheierea unui pact a păcii între cele cinci mari puteri: Statele Unite ale Americii, Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, Marea Britanie şi Franţa.

Vom considera refuzul guvernului oricăreia dintre marile puteri de a se întruni în scopul încheierii unui pact al păcii drept o dovadă a intenţiilor agresive ale acestui guvern.

Chemăm toate ţările iubitoare de pace să sprijine cererea cu privire la încheierea acestui pact al păcii, deschis tuturor statelor.

Punem semnăturile noastre pe acest Apel şi chemăm pe toţi oamenii de bună credinţă şi oate organizaţiile care se străduesc să întărească pacea, să-l semneze.

Apelul este semnat de: Preşedintele Consiliului Mondial al Păcii Frederic Juliot-Curie şi reprezentanţii a peste 60 de ţări, între care Mitropolitul Nicolae de Crutiţa şi Colomna, Hawlet Johnson de Canterbury, Abatele Jean Boulier, Pastorul Dars (Statele Unite), etc.

ACTIVITATEA TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

ANUL 1858

(Urmare din Nr. 3—4—1951)

1. *Respingerea unor atacuri în treaba unei traduceri noue a Bibliei*, de Mitr. Andrei Şaguna. Sibiiu, Tipografia diecezană, 1858, 25×18, 44 p. (Bibl. mitr. Nr. 13138). Cu literă civilă.

Titlul îl dăm după Compendiu de Drept din 1868, întru cât broşura aceasta, publicată sub formă de pastorală, nu are foaie de titlu.

Această lipsă din punct de vedere bibliografic a înlesnit fişarea broşurii sub diferite titluri: „Polemica cu Eliade", „Între Eliade şi Şaguna" sau la Bibl. Univ. Cluj sub Nr. 339672 „Aforisirea Biblicelor lui I. Eliade Rădulescu".

Pentru a evita orice confuzie e necesar a se rămânea pe lângă numirea dată de Şaguna în Compendiu.

Broşura cuprinde pe 31 pagini răspunsul lui Şaguna la atacurile lui I. Eliade-Rădulescu, apoi pe 6 pagini despre „Libertatea bisericească", iar pe ultimele 7 pagini reproduce precuvântările la Istoria bisericească, Pidalion, Dreptul Canonic şi la Biblie.

În legătură cu punctul de vedere bisericesc privitor la traducerea Bibliei vezi Circulara mitropolitului Şaguna Nr. cons. 518 din 24 Maiu 1858 şi *Telegraful* din 29 Maiu 1858 p. 85—87, apoi p. 127—128, p. 141 şi 166—7.

2. **Istoria biblică pentru prunci**: *Ilustrată cu icoane spre folosul Şcoalelor poporale de legea greco-răsăriteană.* Sibiiu, în tipografia diecezană, 1858, 18×12, 92 p. Preţul 14 cr. nelegată şi 20 cr. v. a. legată. (Bibl. mitr. 5646).

Cu anul 1858 inventarul cultural al învăţământului poporal ortodox se îmbogăţeşte cu un nou manual de istorie biblică. Până în acest an s'a întrebuinţat *Istoria bibliceasc㠠cu întrebări şi răspunsuri*, tipărită întâia dată în 1851 şi apoi retipărită până în 1858 de mai multe ori. Începând cu acest an în învăţământul nostru poporal se va utiliza, după împrejurări, ediţia din 1851 sau manualul de dimensiuni mai mari şi ilustrat cu 39 clişee din acest an. Pentru şcolile săteşti unde un singur învăţător sau doi trebuiau să predea la două sau la patru clase în aceeaşi zi, se întrebuinţa manualul restrâns. Pentru oraşe sau satele mari cu suficiente forţe didactice, se cerea noul manual de istorie biblică.

Justificarea apariţiei noului manual stă apoi şi în faptul că istoria biblică şi abecedarul se află în centrul programei analitice a primelor clase poporale. Abecedarul înlesnea copilului arta cititului, iar istoria biblică îl punea în legătură cu tezaurul credinţii creştine. Ambele trebuiau predate complet şi aceasta se putea realiza numai în funcţie cu numărul învăţătorilor şi numărul de ore repartizate.

Aici îşi are explicaţie apariţia noului manual şi retipărirea concomitent cu aceasta a celui vechiu, ca pedeoparte chiar şi acolo unde condiţiile de învăţământ sunt grele copiii să poată parcurge întreaga istorie biblică, iar unde ele sunt favorabile, să se facă cât mai temeinic şi pe larg, după noul manual.

Istoria biblică din 1858 numără 92 pagini: 51 p. T. V., în 33 lecţii; 41 p. T. N., în 40 lecţii.

Paginaţia se face cu arabe; numărul lecţiilor cu latine, iar întrebările şi răspunsurile cu cirilice. Textul întrebărilor în garmond, iar răspunsul în cicero.

3. **Aritmetică pentru şcoalele poporale**, de *Visarion Roman.* Sibiiu, Edit. şi tipariul tipografiei episcopale, 1858, „Ediţia a doua înavuţită", 18×12, p. 79 p. (Astra, Nr. 15312).

Între prima ediţie din 1854 şi a doua „înavuţită" din 1858 manualul acesta pentru clasa II-a şi a III-a poporală s'a mai retipărit în 1855 şi 1856 aşa cum arată D. Jarcu şi Compendiu de Drept.

4. **Datorinţele supuşilor**... *pentru folosul şcoalelor de legea dreptcredincioasă răsăriteană.* Sibiiu, în Tip. Episcopească an. 1858, 18×12, 48 p. Preţul: 9 cr. şi 15 c. v. a. după cum era, legat sau nu. (Bibl. mitr. 3905).

În legătură cu acest manual de şcoală poporală s'au acreditat date greşite cu privire la autor şi data apariţiei.

Popea şi Tulbure consideră pe Şaguna ca autor şi fixează ca data de apariţie a cărţii anul 1858.

In ceea ce priveşte autorul e de observat că Mitr. Şaguna nu pomeneşte nicăeri că ar fi scris o astfel de carte sau că ar fi tradus-o şi prelucrat. Mai mult chiar, în Compendiu de Drept şi Memorii nu înşiră acest manual nici între cărţile lucrate de alţii la îndemn propriu şi tipărite în tipografia diecezană.

Datorinţele supuşilor... este un fel de manual unic de educaţie cetăţenească, cu autor necunoscut, publicat în limba germană în jurul anului 1800. A fost tradus pentru şcoalele poporale în limba naţiunilor conlocuitoare din Austro-Ungaria şi a avut o viaţă lungă de aproape şapte decenii în învăţământul poporal. În limba românească cunoaştem până acuma: traducerea lui Grigore Obradovici „directorul şcoalelor naţionale milităreşti din Bănat", publicată în Buda 1805 (B. R. V. II, 455—6); ediţia apărută tot în tipografia Universităţii ungureşti din Buda la 1806 (B. R. V., II, 485) şi una la Sibiu în tipografia lui G. Klosius în 1838 (Bibl. mitr. 895) „pentru folosul şcoalelor româneşti din Ardeal".

Ediţia pentru şcoalele poporale ortodoxe, apărută în 1858, este retipărirea celei din 1838, cu însemnate îndreptări de limbă şi cu un adaus de 12 şire în textul prefeţei, la sfârşit.

Data tipăririi acestui manual pentru prima dată în tipografia noastră trebue la fel corectată în sensul că ediţia din 1858 este *una* din ediţiile apărute aici începând cu 1851. Adresa Consistorului sibian Nr. 680/1851, trimisă Episcopilor Arad, Vârşeţ, Timişoara şi Bucovina, o menţionează printre cărţile tipărite în primul an dela înfiinţarea tipografiei. O mai avem apoi menţionată în socotelile tipografiei pe anii 1852, 1853 şi 1854. Probabil că între 1854 şi 1858 să mai fi apărut vreo ediţie dat fiind faptul că acest manual se preda la cl. I-a despărţământul „cetitori" şi cl. II-a la ambele despărţăminte, clasele cele mai populate din învăţământul primar.

5. **Învăţătorul şi Poporul.** *Despre bunăstarea materială şi propăşirea spirituală*, de *Atanasie Marianu Marienescu.* Sibiiu, cu tipariul diecezan, 1858, 18×12, 123 p. (Bibl. mitr. 1049). Preţul 8 cr. m. c., iar abonaţilor la Telegraful Român li-s'a trimis gratuit din partea tipografiei diecezane (Tel. Rom. 1858, Nr. 8 p. 30).

Sub formă de convorbire cu sătenii, autorul pune pe învăţătorul satului să arate oamenilor ce este bunăstarea, despre meserii, fabrici, comerţ, agricultură şi cultura generală.

O recenzie elogioasă acestei cărţi s'a făcut în Telegraful Român 1858, p. 30.

Despre o ediţie din 1859, aşa cum ne informează Compendiu, Popea şi Tulbure, nu avem date.

6. **Comentariu la Pre înalta Patentă din 21 Iuniu 1854 pentru Ardealu lucratu pentru Poporulu Românu** de *Ioane Puşcariu c. r. Pretore.* Sibiiu, Cu tipariul diecezanu, 1858. Vol. I, partea materială, 180 p.; vol. II, partea formală, 182 p. Formatul 21×14. La sfârşitul vol. II-lea un *„Adaos la Comentariu Înaltei Patente urbariale din 21 Iunie 1854"*. Preţul ambelor volume: 2 fl. m. conv. (Astra Nr. 17942).

Cartea e închinată lui Carol de Schwarzenberg, guvernatorul Transilvaniei şi „are de scop a deslui poporul nostru şi anume foştilor iobagi din Ardeal, Ţara ungurească şi Bănat lucrurile despre ştergerea iobăgiei, a desărcinării şi regulării pământului şi mai cu seamă despre activitatea, adecă lucrarea judecătoriilor urbariale, mai de curând înfiinţate". (Circulara mitr. Şaguna Nr. 381 din 15 Aprilie 1858).

Prezentare şi recenzie asupra acestei cărţi, vezi în Teleg. Român 1858, pag. 55, 63—64, 181.

7. Tot în acest an s'au mai tipărit: *Protocoale tractuale, Protocol de specificaţiunea cumnaţilor şi Contracte dăscăleşti.*

Pr. I. **Boju**

(Va urma)

Conferinţa preoţească din Sibiu

Joi 25 Ianuarie 1951, s'a întrunit la Sibiu, prima conferinţă a preoţimii ortodoxe din noul protopopiat raional Sibiu. Optzeci şi patru de parohii şi-au trimis reprezentanţi în persoana C. preoţi care au alergat „dela margini" ca şi apostolii.

Potrivit liniilor de program din anul trecut, conferinţei îi premerge Sf. Liturghie, slujită în sobor, în catedrala mitropolitană, la sfârşitul căreia se face invocarea Duhului Sfânt şi apoi predica-panegiric a Părintelui I. Boţocan, care pe lângă descrierea cronologică a vieţii Sfântului Grigore de Nazianz, a turnat printre date un duh ziditor de viaţă duhovnicească.

Programul conferinţei se desfăşoară în Aula Institutului Teologic, în prezenţa I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, a Consiliului arhiepiscopesc, a rectorului şi profesorilor Institutului şi a preoţimii tractuale.

Noul protopop, Părintele Nichifor Todor, deschide conferinţa, arătând noua structură a protopopiatului Sibiu, cel mai mare din Arhiepiscopie. P. C. Sa vorbeşte apoi despre sensul adevărat al Bisericii, ca o instituţie de drept divin, dar şi una de utilitate publică. Sub aspectul ei haric şi dogmatic, Biserica rămâne aceeaş ca şi Hristos „ieri şi azi şi în veci". Sub aspectul ei social, Biserica acceptă transformările sociale care sunt inerente evoluţiei omenirii spre o ordine socială mai bună.

Invită apoi pe C. preoţi să se pună fiecare cu sârg în slujba poporului, care este antrenat azi într'un imens şantier de muncă şi luptă pentru apărarea păcii şi să-şi dovedească fiecare biserica parohiei ca o şcoală a blândeţei şi a smereniei, a dragostei şi a optimismului sănătos. Mulţumeşte I. P. S. Mitropolit Nicolae şi P. V. Consiliu arhiepiscopesc pentru încrederea cu care i-au încredinţat această misiune, făgăduind de a-şi face datoria ca pentru Hristos, în toate. Mulţumeşte apoi foştilor protopopi de plăşi şi preoţimii pentru activitatea devotată în slujba Bisericii şi a Patriei, invitându-i la un concurs binevoitor, pentruca protopopiatul nostru de centru să premeargă cu exemplul de corectitudine şi conştienţiozitate, atât în cele duhovniceşti cât şi administrative.

Inaltul Ierarh după ce prezintă pe noul protopop ca pe un preot devotat misiunii sacre, se adresează C. preoţi, cu îndemnul statornic de a lucra în ogorul Bisericii cu credinţa inimii la Dumnezeu şi cu ochii minţii la poporul pe care îl au în păstorire. Viaţa socială a intrat în noui făgaşe — spune I. P. S. Sa — şi preoţimea nu mai poate sta mărginită la vechile mijloace de pastoraţie. Dragostea sinceră pentru Hristos şi iubirea caldă pentru toţi semenii noştri, înlesnesc mult căile de pătrundere în sufletul credincioşilor. Şi cine are râvnă curată, mult poate să folosească Bisericii şi poporului nostru drepteredincios, în lupta lui pentru mai bine. Vorbeşte apoi despre rugăciune şi meditaţie, ca mijloace de formare sufletească a preotului.

Dând tuturor înalta binecuvântare arhierească, doreşte preoţimii spor la lucrul cel bun.

Urmează apoi desfăşurarea programului general, după rânduiala stabilită şi comunicările de ordin administrativ, după care conferinţa se încheie la orele 18.

Participant

Deschiderea

Cursurilor de îndrumare la Sibiu, seria X-a

Vineri, 2 Martie a. c., a avut loc, după Doxologia din Capelă, în Aula Institutului Teologic din Sibiu, solemnitatea deschiderii Cursurilor de îndrumare seria X-a.

Luând cuvântul I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* arată că indiferent de vârstă preotul trebuie să rămână mereu tânăr sufletește și receptiv pentru învățămintele mereu noui ale vieții, învățăturile Evangheliei sunt mereu neschimbate, dar evoluăm în înțelegerea și interpretarea lor și viața în necontenită prefacere ne pune noui și noui probleme, ce trebuesc rezolvate în spiritul creștinismului.

Cursurile de îndrumare sunt mijloc pus la îndemâna preoțimii spre a-și împrospăta cunoștințele teologice, a cunoaște noui aspecte ale învățăturii ortodoxe, a verifica teoria prin experiență și a lumina experiența prin teorie, a stabili o unitate de gândire, simțire, voință și acțiune, a adânci înfrățirea spirituală, prin cunoaștere reciprocă, prin apropiere sufletească și așa preoții „să se iubească ca frații cei buni întreolaltă". Cei ce n'au mai fost la Sibiu văd acum așezămintele noastre, participă la slujbele noastre, se roagă împreună cu noi și astfel unitatea sufletească în rândul clerului se desăvârșește.

Tot odată voi avea bucuria să stau de vorbă cu toți și să cunosc greutățile și bucuriile misiunii preoțești din cuprinsul Arhiepiscopiei. Alt rezultat al Cursurilor de îndrumare este cunoașterea noilor probleme ale vremii. Preotul nu poate rămâne strein în mijlocul schimbărilor de azi. El trebuie să se apropie de ele cu gândul curat de a le înțelege și a găsi sinteza posibilă între ele și spiritul creștin. El trebue să se orienteze cât mai temeinic în mijlocul împrejurărilor de azi.

Biserica se roagă pentru pace și propovăduește pacea. Noi nu dorim războiul, căci cunoaștem urmările lui rele. Noi dorim pace, pace cu Dumnezeu, pace în suflete, pace între oameni, pace între state și popoare. Noi luptăm pentru pace și pentrucă ea e condiția necesară chiar și pentru lucrarea misionară a preoțimii în sânul poporului credincios. Toate aceste rezultate, și altele, ale Cursurilor de îndrumare, îmbogățind sufletul preoțimii, o fac în stare să-și împlinească misiunea cu mai mult succes în mijlocul poporului dreptcredincios.

Mulțumind I P. S. Patriarh Justinian, pentru inițierea Cursurilor, dlui Ministru Stanciu Stoian pentru interesul deosebit ce l-a arătat, I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* declară deschise Cursurile seriei a X-a, implorând asupra lor binecuvântarea cerului.

Corul studenților teologi cântă: „Sfânt, Sfânt". Urmează cuvântarea d. *Gogu Găină*, împuternicitul Ministerului Cultelor.

Cuvântul d. G. Găină, împuternicitul Ministerului Cultelor.

Cu ocazia deschiderii celei de-a X-a serii a Cursurilor de Îndrumare preoțească, țin și eu ca împuternicit și delegat al Ministerului Cultelor să vă adresez astăzi câteva cuvinte. Și mă adresez în special DV. onorați cursiști, pentrucă DV. sunteți aceia care ați fost chemați aici ca să Vă împrospătați cunoștințele vechi și pentru a Vă îmbogăți cu altele noui.

În viața patriei noastre și a poporului nostru s'au petrecut prefaceri adânci; o răsturnare a unei lumi putrede și crearea alteia noui prospere.

În această nouă orânduire socială, culturală, economică și politică a Țării noastre oare preoțimea poate să rămână indiferentă? Biserica ortodoxă în special, care este strâns legată de interesele poporului, oare n'a trebuit să se orienteze și ea după interesele acestui popor? Ba da! Și tocmai pentru ca preoțimea ortodoxă să cunoască precis noua orientare a Bisericii și conducătorilor ei în slujba poporului credincios, a venit Inalt Prea Sfințitul Patriarh în ajutorul acestei preoțimi, a DV., cu înființarea Cursurilor de îndrumare preoțească. Ele nu pot să vă fie decât numai folositoare.

Aici veți învăța cum trebue să activați în lupta pentru pace. Oare pacea nu este unul din perceptele DV. evanghelice? Veți învăța despre strădaniile poporului nostru pentru viață mai bună și mai fericită, pentru buna înțelegere între naționalitățile conlocuitoare. Oare nu aceasta este și menirea DV.? Nu aceasta trebue să fie grija și interesul DV. de slujitori ai Bisericii?

Și câte și mai câte altele.

Ați putut constata dela înaintașii DV., că cele învățate aici le-au dat un real și neprețuit ajutor. Și DV. înșivă vă veți convinge zi de zi de eficacitatea și importanța lor.

Iată de ce D. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a apreciat inițiativa I. P. S. Patriarh și găsindu o înțeleaptă a aprobat o, a căutat să-i dea tot sprijinul și se interesează de bunul mers al fiecărei serii de cursuri. I. P. S. Mitropolit Nicolae prin grija sa Înalt Părintească s'a interesat îndeaproape de bunul mers și reușita cursurilor ținute la Sibiu.

Căutați și DV. Cucernici părinți și apreciați la justa lor valoare aceste cursuri, munciți cât mai temeinic și cât mai profund, căci cu cât veți cunoaște mai bine problemele, cu atât vă veți putea orienta mai just în parohia în care vă veți întoarce.

În numele Ministerului și al Domnului Ministru personal Vă urez spor la muncă și la examene o cât mai bună dovadă a strădaniilor DV.

În numele preoților cursiști vorbește P. C. Prot. *Mihail Neagu* (Sibiu), care, arătând că unii dintre cursiști împlinesc anul acesta 40 ani dela absolvirea Institutului teologia din Sibiu, amintește cuvintele de despărțire ale distinsului lor profesor Dr. Nicolae Bălan: teologic este vastă, citiți, învățați și vă luminați. Aceste cuvinte le-am ascultat. Pentru aceasta le-a ajutat acelaș profesor care în cei 30 ani de arhipăstorire, a dat preoțimii mai multe tipărituri decât orice alt centru bisericesc din țară. De aceea cursurile acestea nu ne apar ca un lucru strein. În ele vom confrunta experiența cu învățămintele teologiei și astfel vom putea munci cu mai mult folos pentru Biserică, pentru popor și pentru scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română.

P. C. Rector *N. Neaga* arată că Biserica este un factor de progres și că preoțimea trebuie să fie mereu preocupată de desăvârșirea proprie, ca să aibă forțe mereu proaspete pentru înviorarea acțiunii ei misionare. Dogmele sunt aceleași, metodele însă se schimbă și se perfecționează. Biserica să devie un vast laborator de îndrumare a poporului dreptcredincios pe căile mântuirii și ale binelui. Să lăpădăm tot ce este rău și să sprijinim orice inițiativă bună. Să adâncim unitatea sufletească a clerului și să fim mereu alături de popor.

Mulțumind I. P. S. Mitropolit *Nicolae*, dlui Ministru Stanciu Stoian, asigurându-i de întreg devotamentul în slujba Bisericii și a poporului, urează preoților cursiști spor la lucru.

I. P. S. se întreține cu fiecare preot în parte. Corul studenților cântă: Cerurile spun.

Așa se încheie solemnitatea deschideri Cursurilor de îndrumare seria X a și se începe o nouă semănătură duhovnicească. **N.**

[Urmare din pag. 1]

strativă a R. P. Române prin ceie 28 Regiuni și 177 Raioane.

Față de aceste înfăptuiri pe plan intern, guvernul nostru a știut să cultive legături de prietenie, culturale, economice și comerciale cu toate țările în care a triumfat regimul de democrație populară. A știut să cultive legături cu totul alese cu marea noastră aliată și prietenă dela Răsărit: Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice..

Orice pom bun se cunoaște după roadele sale bune. Guvernul de sub prezidenția Dlui Dr. Petru Groza, după 6 ani de guvernare este încărcat de roade bune. Constatăm cu plăcere că acest guvern al poporului și-a făcut datoria față de popor. *Prot.* **Gh. S.**

Rezoluțiile...

Consiliului Mondial al Păcii

(Urmare din pag. 1-a)

popoarelor (Europa, Asia, Africa, America, etc.) și de conferințe internaționale pentru colaborare economică și culturală;

3. crearea pe lângă Secretariat: a unui Birou de Informații, care să furnizeze informații obiective și să le demaște pe cele false, ce susțin psihoza de război; a unei comisii internaționale pentru legăturile culturale; a unui centru cinematografic etc.

4. contribuția la Fondul Mondial al Păcii.

Atât Apelul pentru încheerea unui Pact al Păcii, cât și Rezoluțiile sunt hotărâri care exprimă năzuința oamenilor muncii după pace și asfel mobilizează popoarele ca să preia cauza păcii în propriile lor mâini. De importanță deosebită este în special chemarea Consiliului Mondial al Păcii pentru organizarea unei campanii mondiale pentru încheierea unui pact al păcii între marile puteri.

Prin milioanele de semnături ce se vor așterne sub Apel, popoarele din toată lumea pot determina guvernele, care duc o politică războinică, să consimtă la încheierea acestui pact.

Biserica Ortodoxă Română, alături de poporul român, se încadrează în marele front al luptătorilor pentru pace, căci pacea este cea mai scumpă năzuință a popoarelor și darul cel mai de preț al cerului. Pacea va învinge războiul!

† Preoteasa Elena Mânzat

In ziua de 19 Februarie a. c. și-a dat sufletul în mâinile Creatorului încă una din cele mai vrednice fiice ale Bisericii și poporului nostru dreptcredincios, preoteasa Elena, soția merituosului preot Iosif Mânzat din Cristur-Șieu, Raionul Beclean.

Născută în Abrud, din pătura muncitoare a vrednicilor moți, preoteasa Elena a întruchipat toate însușirile alese ale autenticilor urmași ai lui Horea și Iancu, caracterizate prin credință, înțelepciune, dârzenie și iubire de popor.

Rămasă de mică orfană de tată, este crescută și purtată la școală de sora sa Eugenia, care împreună cu soțul ei vrednicul Preot-Prof. I. Pioraș din Gherla, nu s'au sfiit a lua în mijlocul familiei lor pilduitoare pentru noi, de opt copii, încă pe al nouălea, pentru a-l îngriji și ai da educația cuvenită.

Luând diploma de învățătoare, se căsătorește cu tânărul absolvent de teologie Iosif Mânzat, pe care-l urmează ca soție și învățătoare în parohiile: Luarăș, Lupșa și Cristur-Șieu, viețuind în adevărată fericire timp de 22 ani și fiind dăruiți de Dumnezeu cu 3 copii, pe care i-a îngrijit ca o adevărată mamă iubitoare.

Este răpusă de o boală incurabilă și necruțătoare, și-și dă obștescul sfârșit, în vârstă de abia 42 ani.

Slujba prohodului este săvârșită de un sobor de 7 prcoți în frunte cu distinsul protopop al Becleanului Toma Bulea.

Panegiricul este rostit de Pr. Ioan Orășan, din Chintelnic care scoate în relief personalitatea meritele deosebite ale acestei distinse, soții, mame și preotească.

Vorbește apoi Pr. V. Baciu din Chirales care aduce mângâieri familiei, luând îndatinatele iertăciuni.

P. C. Prot. Toma Bulea dă apoi încurajări și sfaturi frățești preotului rămas văduv așa de timpuriu, spre a-și purta cu vrednicie și cinste văduvia și preoția.

Cei ce am cunoscut-o și au prețuit-o, ne vom ruga lui Dumnezeu să-i fie țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Preot **Ioan Orășan**

MEDITAȚIE

Înainte de Sfânta Liturghie

El trebue să crească iar eu să mă smeresc (Ioan 3, 30)

Darul acestui cuvânt să ne pătrundă sufletul de câte ori dorim de săvârșirea sfintei jertfe. El, Hristos, să crească, iar noi slujitorii Lui să ne smerim. De aceea vine El în chip tainic și sălășluește pe masa sfântului altar, ca slujitorul Lui să aibă în față icoana iubirii dumnezeești și aceasta să-l pătrundă până în adâncul ființei.

Pentru aceasta ruga-mă-voi Mântuitorului Hristos ca darul Lui să crească și să lumineze tuturor creștinilor, iar slujitorul Lui să se smerească, să nu caute ale sale, ci numai darul Lui. O, de am avea conștiința aceasta vie și adânc pătrunzătoare, că noi slujitorii suntem numai mijlocitorii văzuți ai tainei, care se săvârșește în chip nevăzut pe masa sfântului altar! N'avem a arăta nimic din ale noastre, ci numai darurile Lui. A Lui este jertfa cea nesângeroasă, a Lui este darul prin care ea se aduce, a Lui este toată iubirea ce se descopere în taina Sfintei Liturghii.

O, de am ajunge la măsura aceea să știm arăta darul iubirii Lui. Ca iubirea Lui să crească și să devină pentru noi preoții o putere biruitoare, cade-se să omorîm patimile, care hrănesc iubirea de sine și să creștem virtuțile ce duc la El. El să crească, iar noi să ne micșorăm.

Drept aceea, darul slujirii noastre să-l cerem cu stăruință și cu multă dorință dela fața bunului nostru Mântuitor. Cum vom îndrăzni a-I vesti cuvântul Evangheliei, de nu vom zăbovi în rugăciune smerită și în pregătire cuvioasă? Cum vom mișca sufletele credincioșilor, dacă ale noastre sunt nesimțitoare?

Doamne Iisuse Hristoase caută din cer și vezi osteneala noastră și o binecuvintează cu darul Tău cel sfânt. Ne dăm seama cât de sărmani suntem în slujire, de câte ori acoperim darul Tău sub obrocul vrerii noastre. Deschide-ți mâna iubirii Tale și revarsă darul să Te mărturisim și să Te împărtășim credincioșilor. Și această lucrare sfântă pe care o săvârșești prin mijlocirea slujirii noastre, plinește-o nu după vrerea noastră, ci după voia Ta cea sfântă.

Numele Tău cel sfânt să se facă cunoscut înaintea credincioșilor și nu al nostru, Lauda Ta să se vestească și nu a noastră. Dragostea Ta să crească în sufletele credincioșilor și prin aceasta să cunoaștem darul iubirii de oameni. Drept aceea, fraților de slujire, să mulțumim Domnului Hristos, că prin darul Lui ne-am învrednicit de sfânta preoție. „În Biserica măririi Lui" fiind să-I cerem să ne conducă viața, să ne învrednicească de darul de a-L cunoaște și a-L face cunoscut fiilor noștri duhovnicești.

De vom izbândi în lucrarea mântuirii noastre și a păstoriților noștri prin cea ce ne-a dat Iisus la masa sf. altar, laudă fie adusă Lui, cel ce își face cale spre sufletele noastre, ne îmbogățește cu dar și ne ridică prin iubire la înălțimi nebănuite. Să nu uităm a-I mulțumi și a-L slăvi, rugându-L să ne facă parte de harul de a-I sluji și a-L mărturisi între credincioși.

Doamne Iisuse, toate sunt ale Tale, iar noi slujitorii Tăi suntem mijlocitorii lucrării Tale. Dă-ne să ne pătrundem de aceasta!

Protos. **Serafim**

„Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 13, 7.

LA IZVOR

La izvor cu apă vie unde-atâtea daruri curg
Stau plecat în rugăciune de cu zori până 'n amurg,
Numai gând curat înfloare dragostea ce m'a legat
Lângă tin' bisericuță să mă mântui de păcat.

Dangăt viu de clopot cântă peste boltă de lumină,
Toaca sună 'n depărtare lungi chemări în spre odihnă
Căci în încăperea-ți simplă sub făcliile-ți aprinse
Regăsesc seninătate, limpezimi de gând cuprinse.

În tăcerea-ți preacurată unde sfinți privesc cucernic
Stau îngenunchiat pe lespezi, pelerin smerit, nevrednic
Și cu mâini de rugă sfântă cer Părinte îndurare
Să cobori un strop de milă din senina-ți ușurare.

Șoate dulci, chemări de îngeri, le cuprind cu bucurie,
În tămâia rugăciunii vreau să-Ți fiu doar mărturie,
Sufletu-mi potir de floare poartă duh de veșnicie
În bisericuța-Ți sfântă la izvor cu apă vie.

Preot ȘTEFAN TASCIANU

Femei în munci de răspundere

În întreaga țară sunt:

27.841 deputate în Sfaturile Populare locale

7469 femei asesori populari.

64 directoare de intreprinderi.

17.128 femei care fac parte din comitetele sindicale.

354 femei profesoare și conferențiare universitare.

2301 femei cu munci de răspundere în gospodăriile agricole colective.

7489 femei în conducerea cooperativelor.

27.000 femei care au îndeplinit funcția de șefe de tarlale și sectoare cu prilejul campaniilor agricole etc.

Nr. 1341/1951.

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Duminica bolnavilor

„Bolnav am fost și m'ați cercetat..."
Matei 25, 35

In Duminica slăbănogului din Capernaum, a doua din Păresimi, a fost instituită în Arhiepiscopia noastră Duminica bolnavilor, încă de acum *25 de ani.* Roadele pe care le-a dat această Duminecă au fost din cele mai binecuvântate. Anul acesta Duminica bolnavilor, cade la data de *Duminecă 25 Martie,* adecă la *Bunavestire.*

Acest fapt să fie pentru preoțimea și credincioșii din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre ca un îndemn mai mult, de-a prăznui Duminica bolnavilor cu cât mai bun folos duhovnicesc.

„Bolnav am fost și m'ați cercetat", așa vor auzi în ziua judecății binecuvântații Tatălui ceresc, care în viața lor pământească, își vor fi adus aminte de cei în suferință. Ca preoți și ca creștini, noi suntem datori în toată vremea să purtăm grije de „frații mai mici ai lui Hristos", de cei bolnavi, de cei obidiți, de cei încercați de necazuri și lipsuri.

Anul bisericesc ne oferă atâtea prilejuri și mai ales măritul praznic al Nașterii Domnului, cum s'a accentuat și în Pastorala de Crăciun.

Am orânduit însă Duminica bolnavilor, la începutul Postului Mare ca zi cu totul deosebită în care *grija preoțimii și a poporului drepticredincios, să fie purtată asupra celor bolnavi.* Cucernica noastră preoțime va pregăti pe credincioși din timp în vederea unei bune reușite a Duminecii bolnavilor.

Îndatorăm pe fiecare preot ca până la Duminica bolnavilor, să viziteze pe toți bolnavii pe care îi are în parohie, să-i mărturisească și să-i împărtășească cu sfintele taine. Pentru cei săraci și lipsiți să pregătească daruri în conlucrare cu credincioșii din parohie, va apela mai ales la femei, care în vederea acestei Duminecă, să curățească locuința bolnavului lipsit, să-i primenească patul, să spele și să primenească pe bolnav.

În parohiile urbane din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, se vor întruni toți preoții în prealabil, vor alcătui un program pentru cercetarea bolnavilor din spitale. Vor lua din timp legătură cu directorii spitalelor, le vor expune programul alcătuit în vederea Duminecii bolnavilor, pentruca orice neînțelegeri să fie evitate.

Duhovnicii spitalelor vor mărturisi din timp pe bolnavi și în Duminica bolnavilor îi vor împărtăși cu sf. taine.

In biserici și la spitale un sobor de preoți va sluji sf. Maslu și toți bolnavii vor fi unși cu untul de lemn sfințit.

Pe lângă dispozițiunile date aici, preoțimea noastră va trece din proprie inițiativă la acțiuni samarinene pentru întărirea și mângâierea celor bolnavi.

Despre felul cum a fost prăznuită Duminica bolnavilor, oficiile parohiale vor prezenta raport scris, oficiului protopopesc, iar oficiile protopopești vor prezenta un raport scris Consiliului nostru arhiepiscopesc, până la 20 Aprilie a. c., despre felul cum a decurs Duminica bolnavilor în protopopiat

Sibiu la 1 Martie 1951.

† **NICOLAE,**
arhiepiscop și mitropolit

In 5 Martie a. c. a avut loc la sediul Comitetului de luptă pentru pace al Capitalei o consfătuire a preoților de toate cultele, membri ai Comitetelor de luptă pentru pace ale raioanelor și circumscripțiilor orășenești.

Au luat cuvântul preotul Alexandru Ionescu, membru în Comitetul Permanent al Partizanilor păcii din R.P.R., preotul Vaicu Dumitru, membru în Comitetul de luptă pentru pace al raionului Stalin, preotul Ulpiu Petrescu, preotul N. Grigoriu și mulți alții.

Intreaga asistență și-a manifestat voința, ca având îndreptar permanent învățămintele din răspunsurile tov. Stalin acordate corespondentului ziarului „Pravda", să nu precupețească nici un efort pentru a traduce în viață rezoluțiile sesiunii Consiliului Mondial al Păcii.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL XCIX SIBIU, 1 Aprilie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 13—14

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Ortodoxia, simbolul unităţii

Dumineca întâi din Postul Mare e închinată — în adevăratul duh al tradiţiei noastre — biruinţii dreptei credinţe, biruinţă câştigată acum unsprezece veacuri împotriva iconoclasmului eretic şi barbar.

O biruinţă istorică menită ca din nou şi plenar să readucă pe planul universalismului creştin adevăratul duh obştesc al adevărului viu ortodox, singurul isvor şi îndrumător al vieţii spirituale creştine.

E întărirea ideii că ortodoxia istorică e singura formă valabilă a adevărului revelat în Iisus Hristos, întrucât numai ea a ascultat şoapta tainică a tradiţiei Duhului Sfânt, n'a adăugat şi n'a nesocotit nimic din ceea ce a moştenit cu jertfe mucenicesti. În cele următoare vreau să răspund la întrebarea: Ce-i ortodoxia ca simbol al unităţii ?

Aceasta-i ortodoxia: adevăr divin şi jertfă izbăvitoare pentru viaţa şi unitatea lumii creştine.

Şi prin biruinţa anului 842 Biserica ortodoxă se descopere faţă de creştinătate, mereu mai strălucitoare, cu bogăţia, cu profunzimea, cu sfinţenia şi cu frumuseţea ei. Şi pe drept cuvânt. Pentrucă prin fiinţa-i hristocentrică şi duhovnicească Biserica ortodoxă s'a dovedit în lungul vremii şi tradiţiei creştine apostolice ca „stâlpul şi întărirea adevărului".

Obârşia străveche creştină şi caracterul Bisericii noastre ortodoxe sunt mai presus de orice îndoială. Confesiunea catolică prin tendinţele ei cesaro-papiste s'a abătut dela vechea şi neîmpărţita creştinătate, adăogând păreri omeneşti, iar Reformaţia prin individualismul ei anarhic, s'a abătut în sens contrar.

Singură ortodoxia se află în centrul lumii creştine prin credinţa, puterea spirituală şi misiunea divină de a mărturisi adevărul divin şi a-l apăra. Adevărul că Iisus Hristos e modelul vieţii în Dumnezeu.

Câţi în Hristos ne-am botezat în Hristos ne-am şi îmbrăcat.

Asta înseamnă voinţa de a ne face una cu El. Iar ortodoxia ne învaţă că prin Hristos ni s'a dat harul dumnezeesc, adecă energia spirituală cu care punându-ne în permanent acord, putem să transformăm viaţa, ridicându-ne pe culmile desăvârşirii.

În lumina ei, Biserica ortodoxă apare ca un filtru uriaş — spune un mare teolog — prin care omul credincios şi natura se curăţă de zgura păcatului şi se luminează pentru a se desăvârşi.

Acest organism spiritual are în cap pe Hristos Pantocratorul. El e actualitatea veşnică a ortodoxiei şi capul ierarhiilor pur spirituale şi al celor pământeşti.

Iar Hristos ca fire dumnezeească e pretutindeni prezent, ca centrul şi focarul vieţii noastre.

Conducerea ei văzută este ecumenicitatea concepută sinodal şi în sensul de comunitate şi nu un locţiitor al lui Hristos.

Această doctrină este cea veche creştină şi ea fost întărită şi prin practica Bisericii nu numai a celor dintâi veacuri, ci permanent reală şi aciivă

În ce priveşte îndatoririle necesare mântuirii şi desăvârşirii sufletului, ortodoxia îmbrăţişează în mod egal pe toţi oamenii.

Egalitatea îi îndreptăţeşte pe toţi la mântuire, iar viaţa e liberă bazându-se pe consimţământul dragostei.

În general vorbind şi în comparaţie cu alte formaţiuni religioase ortodoxia nu-i o confesiune, ci e însaşi Biserica în înţelesul ei cel mai înalt, e viaţa în Hristos direcţionată de puterea Duhului Sfânt (Bulgakoff).

După cum viaţa nu poate fi definită, tot aşa nici ortodoxia nu poate fi îndeajuns definită. Ea reprezintă în general procesul îndumnezeirii omului şi cu el al cosmosului.

Iar îndumnezeirea omului s'a început prin Întrupare şi această Întrupare, care, deşi eveniment istoric, are puterea veşniciei, se numeşte ortodoxie-

Ea se menţine ca Biserică a lui Hristos prin trăirea Duhului Sfânt în omenirea credincioasă. Omul credincios şi natura întreagă se divinizează prin puterea pe care Duhul Sfânt o revarsă prin Sf. Taine şi daruri supranaturale, întrucât pe drept cuvânt prin ortodoxie se ajunge la ideia unui cosmos înălţat, idealizat şi realizat totodată.

De aici rezultă că adevărata Biserică e ortodoxia în care chipul lui Hristos se reflectă mai clar şi fără nici o denaturare.

Aceasta e esenţial: să facem ca Hristos să strălucească în toată puritatea Lui în viaţa Bisericii, ca chipul Lui să apară în toate manifestările acestei ortodoxii. Şi ea poartă în mod real trăsăturile lui Hristos în viaţa ei (N Mladin).

Plecând dela această concepţie că ortodoxia este Biserica universală, condusă de un adevăr de viaţă transcendental şi absolut, creştinismul desident are datoria să arate adâncă înţelegere pentru revenirea la unitate spirituală şi tradiţională.

Ortodoxia: simbol al unităţii creştine!

Mişcările ecumenice şi unioniste care se încearcă astăzi între popoare prin doc-

(Continuare în pag. 2)

Semnătura pentru pace

În cursul lunii Aprilie se va deschide acţiunea de strângere de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, Statele Unite ale Americii, Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, Marea Britanie şi Franţa.

Încheerea Pactului Păcii este garanţia securităţii internaţionale şi factorul esenţial în evitarea războiului şi asigurarea păcii. De aceea nu trebue să rămână nici un om de bună credinţă care să nu semneze Apelul acesta, convins fiind că prin semnătura lui contribue la apărarea vieţii a milioane de oameni şi a bunurilor culturii şi civilizaţiei umane şi la făurirea unei vieţi paşnice, constructive şi mai bune.

Preoţimea trebue să se angajeze cu tot sufletul în această acţiune, împlinind astfel nu numai o datorie cetăţenească de om al păcii, ci şi imperativul evanghelic al păcii între popoare. Căci Iisus Hristos, ai cărui slujitori sunt preoţii, nu poate fi niciodată ocrotitorul şi inspiratorul războaielor care nimicesc nu numai bunuri materiale, ci şi valorile spiritual-morale, sălbătăcind sufletele, ci El este „împăratul păcii", vestitorul acelui veac în care — după viziunea profetului Isaia — armele distrugătoare ale războiului se vor transforma în unelte de muncă, unelte ale păcii şi mielul va trăi la un loc cu leul în deplină armonie.

Idealul păcii universale — pe care l-au întrezărit profeţii şi l-au cântat îngerii peste peştera din Betleem, pentru care au militat cele mai luminate spirite ale omenirii, trebue să devină realitate. Şi va deveni realitate prin voinţa milioanelor de oameni ai muncii, care îşi pun semnătura pe Apelul pentru un Pact al Păcii şi-şi întăresc această semnătură prin muncă şi luptă consecventă pentru pace.

Revine dar preoţimii sarcina să colaboreze la acţiunea de strângere de semnături pe Apelul pentru un Pact al Păcii, lămurind poporul dreptcredincios asupra însemnătăţii deosebite a acestei acţiuni şi asupra felului cum fiecare trebue să devină un luptător al Păcii prin semnătura sa şi prin entuziasmul lui în muncă, cei dela oraşe antrenându-se în marea întrecere socialistă pornită de oamenii muncii în cinstea aniversării a 30 de ani dela înfiinţarea Partidului Comunist Român pentru împlinirea sarcinilor planului cincinal pe acest an în 11 luni şi depăşirea prevederilor lui, cei dela sate prin desfăşurarea campaniei însămânţărilor şi împlinirea şi depăşirea

(Continuare în pag. 2-a)

Invăţămintele Triodului[1]

Sfânta Maică Biserică, în virtutea puterii dată de Mântuitorul Hristos de-a învăţa, a conduce şi a mântui sufletele credincioşilor, în toate timpurile, nu a încetat şi nu încetează a ne da învăţături folositoare pentru mântuire. Împărţirea anului în anumite perioade de rugăciuni, care sunt cu multă învăţătură pentru credincioşi, şi a zilei în anumite ceasuri, a căror slujbe şi cântări sunt de asemenea pline de învăţături folositoare, arată grija Bisericii pentru viaţa credincioşilor. Despre o astfel de perioadă de rugăciuni vreau să vă vorbesc şi mă nizui să desprind din cântările ei învăţăturile folositoare pentru noi creştinii, pe care urmându-le ne vom putea renaşte din oameni vechi şi păcătoşi întru oameni noui întru Iisus Hristos spre viaţa de veci şi fericire eternă. Acest timp, sau perioadă de timp, este Triodul, care se începe cu Duminecа Vameşului şi a Fariseului şi se termină cu Învierea lui Iisus Hristos, care Înviere trebue să fie şi învierea noastră a tuturor, care vom şti folosi învăţăturile ce se desprind din imnurile şi cântările frumoase ale Triodului.

Prima învăţătură ce se desprinde din cântarea Triodului este să începem a trăi timpul acestei perioade în smerenie şi nu în trufie, căci „prin trufie se împrăştie tot binele, iar prin smerenie toată răutatea, prin smerenie se câştigă cele înalte". Prin pilda Fiului risipitor, ni se arată cufundarea noastră în păcat şi întoarcerea prin pocăinţă la Tatăl.

În canonul Sf. Andrei Criteanu, se arată toată căderea noastră în păcat, începând dela Adam până la Hristos, lăsând să se întrezărească nădejdea mântuirii. „Ajutor şi acoperemânt s'a făcut mie spre mântuire, acesta este Dumnezeul meu şi-L voi preamări pe El".

În alte cântări, creştinul îşi plânge păcatele, spunând „plâng şi mă tânguiesc cu sufletul când privesc la stricăciunea mea care am câştigat prin călcarea poruncii Domnului", însă ne dă nădejde că prin luptă, vom câştiga biruinţa, „fără luptă nu este nici biruinţă, nici bucurie". Apoi din cântări se mai arată patimile care strică firea noastră omenească. Aceste patimi sunt următoarele: 1. Lăcomia sau neînfrânarea, despre care se cântă astfel: „Lăpădatu-s'a Adam din desfătarea lui prin neînfrânare". 2. Desfrânarea, care întunecă mintea şi despre care Triodul scrie: „Cu pofte urâte mi-am spurcat sufletul meu". 3. Iubirea de argint care este cântată astfel: „Când slăviţii apostoli la spălarea Cinei s'au luminat, Iuda cu iubirea de argint îmbolnăvindu-se, s'a întunecat". 4. Mânia, care mocneşte în inima noastră, ne tulbură ochii sufletului, răpindu-ne lumina cunoştinţei şi a dreptei judecăţi. 5. Întristarea sau desnădejdea despre care scrie Triodul: „În noianul cel cumplit al întristării căzând, pentru mulţimea faptelor mele celor rele, sunt cuprins de desnădejde". 6. Trândăvia, care este cântată astfel de Triod: „Cu dormitarea nepurtării de grijă, am suferit somnul cel greu al păcatului". Păcatele duc pe om la moarte, iar „trândăvia îl îngroapă în mormânt". 7. Mărirea deşartă, păcatul care caută în faţa oamenilor mărire trecătoare chiar şi pentru faptele rele. 8. Mândria care covârşeşte pe toate poftele rele prin răutatea ei pe care Triodul o numeşte „putreda uşurime a trufiei".

Acestea sunt patimile care ne ţin legaţi în nesimţire şi răutate şi ne depărtează de darul lui Dumnezeu.

Dacă Triodul pe de o parte ne arată uriciunea patimilor omeneşti, ce ne depărtează pe noi dela darul lui Dumnezeu, pe de altă parte ne arată nădejde în izbăvire şi în harul iertării Celui de sus. Glasul lui cheamă la pocăinţă: „Cei ce voiţi să vă nevoiţi, intraţi, încingându-vă cu nevoinţa cea bună a virtuţiilor şi a postului". „Cei ce se luptă după dreptate se şi încununează". Ca arme de luptă ni se recomandă virtuţile creştineşti, care ne ajută să lăpădăm „viermii păcatelor".

Următoarele sunt virtuţiile pe care Triodul le cântă în imnurile de toate zilele: 1. Înfrânarea şi postul: „In loc de sabie să luăm postul care taie toată răutatea din inimă". 2. Curăţenia: „Să ne curăţim simţirile şi să ne hotărîm ca fiul cel rătăcit, să părăsim locul şi ocaziile păcatului". 3. Iubirii de argint îi opune Milostenia. Iată ce scrie: „Veniţi toţi fraţilor să ne îngrijim de milostenie, să hrănim prin săraci pe Cel ce ne-a hrănit pe noi cu trupul Său". 4. Iuţimea sau mânia este potolită prin virtutea blândeţii. „Să ne strălucim cu bunătăţile, arătându-ne feţele blânde şi obiceiurile line, după aşezământul sufletului". 5. Desnădejdii i se opune virtutea speranţei în bunătatea şi mila lui Dumnezeu. „Nădăjduit-a sufletul meu spre Domnul". 6. Trândăviei i se opune trezvia, „Vezi suflete al meu cu somnul să nu te îngreunezi şi afară de împărăţie să te încui, ci te deşteaptă strigând către Domnul". 7. Mărirea deşartă este ameliorată prin virtutea umilinţii. Iată ce spune Apostolul despre Mântuitorul: „Umilitu-s'a pe Sine până la moarte, şi moartea Crucii".

Prin virtuţi putem renaşte în noi pe omul cel nou, când din fiinţa noastră, nu mai iese nici un păcat, ajungând la perfecţiunea sufletească, despre care putem spune „tace tot trupul şi nimic pământesc nu mai cugetă". La această stare putem ajunge numai prin ajutorul lui Dumnezeu, care ajutor îl numim graţie, pe care o primim fie prin rugăciune, sau alte merite, sau chiar în mod gratuit dela Dumnezeu şi care ne ajută să ne ridicăm din starea păcătoasă la trăirea în Iisus Hristos, Domnul nostru. In această stare sufletească vedem cât este de bun Dumnezeu cu noi şi cântăm împreună cu sfântul Andrei „Vezi suflete iubirea de oameni a lui Dumnezeu şi Stăpânului, pentru aceasta mai înainte de sfârşit să cădem înaintea Lui cu lacrimi şi să strigăm: „Vezi Hristoase, întoarcerea mea, vezi lacrimile mele şi nu mă trece pe mine ci mă îmbrăţişează iarăşi pentru milostivirea Ta".

Şi constatăm că milostivul Iisus ne-a ascultat glasul nostru, „strigat-am cu toată inima mea către Induratul Dumnezeu şi m'a auzit din iadul cel mai de jos şi a scos din stricăciune viaţa mea". „Prin patima Lui am ajuns la nepătimire". Prin rana Lui noi toţi ne-am vindecat, iar prin învierea Lui noi toţi ne-am luminat şi strigăm imnul de biruinţă asupra morţii „Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte, viaţă dăruindu-le".

Iată omul nou, care prin virtuţi şi prin graţia lui Dumnezeu ajunge la starea de fericire a omului îndumnezeit.

Dacă învăţăturile Triodului sunt de bun folos pentru creştini, apoi pentru noi preoţii sunt de o dublă însemnătate, adică să ne nizuim ca să folosim învăţăturile lui pentru binele sufletului nostru şi să le propovăduim credincioşilor ca să renaştem spre învierea sufletească, păstor şi turmă deopotrivă.

Pr. **Vasile B. Vasu**
Arpaşul de jos II

[1] Predică ţinută la Conferinţa preoţească din Făgăraş (27 Febr. 1951).

SEMNĂTURA PENTRU PACE

[Urmare din pag. 1]

sarcinilor ce revin agriculturii în cadrul Planului Cincinal.

Preoţimea îşi va împlini astfel funcţia de părinte călăuzitor al turmei dreptcredincioase spre pacea cea mult dorită. Pacea lui Hristos să umple inimile tuturor, ca în duhul păcii să lucrăm în lume şi să ne dobândim mântuirea! Căci pacea este binecuvântare şi viaţă, bucurie şi mântuire, pe când războiul este blestem şi moarte, durere şi pierzanie. Din adâncul convingerii noastre creştineşti să isvorască încrederea neclintită în biruinţa păcii asupra războiului şi avântul în acţiunea de întărire a păcii în lume!

ORTODOXIA, SIMBOLUL UNITĂŢII

(Urmare din pag. 1-a)

trină şi acţiune creştină sunt un preludiu al drumului ce duce la ecumenicitatea în sens ortodox. Aceasta e singura nădejde ce ar putea reîntineri viaţa religioasă a creştinătăţii.

Bisericile ortodoxe deşi devenite Biserici naţionale în forma lor organizatorică şi administrativă, sunt şi rămân de fapt o creaţiune spirituală unică şi popoarele rămân încă fiii ei spirituali credincioşi.

Astăzi, după reluarea legăturilor cu Biserica ortodoxă din U.R.S.S. şi sub auspiciile acesteia frontul ortodox se închiagă tot mai mult.

Acest caracter de unitate în multiplicitate s'a arătat şi cu prilejul consfătuirii panortodoxe din 1948.

Dumnezeu să binecuvinteze silinţele şi pe mai departe a celor ce purced la realizarea unităţii în numele Domnului, pe plan ecumenic.

În perspectiva marilor prefaceri actuale Bisericile ortodoxe înţeleg să se întoarcă într'adevăr şi cu totul la popor, să meargă la poporul credincios pe care să-l alipească ca împreună lucrători pentru existenţa, afirmarea şi progresul Bisericii şi prin ea a celor ce-i aparţin.

Numai astfel şi numai atunci ierarhia şi credincioşii îşi vor putea împlini misiunea şi datoriile în domeniul mare al chemării spirituale şi actuale.

In ce ne priveşte pe noi putem afirma că după Biserica credinciosului popor rus, Bisericii ortodoxe române, ca cea mai numeroasă, Dumnezeu-Mântuitorul i-a hărăzit misiunea deosebită în mişcarea spirituală şi de unitate creştină a timpului nostru.

Poporul ortodox român este unul din cele mai evlavioase popoare ale creştinătăţii. Cler şi popor credincios sunt legaţi intim de Biserică şi atraşi de ea la o conlucrare activă în sânul ei pentru împlinirea misiunii ei înalte.

Acest front al credinţei ortodoxe române s'a întărit şi mai mult astăzi când fraţii foşti gr.-catolici au revenit la Biserica mamă, când suntem iarăşi „una". Reîntoarcerea acasă a clerului şi poporului fost gr.-catolic constitue o contribuţie de epocală însemnătate la refacerea unităţii noastre religioase. Ortodoxia a devenit astfel şi în viaţa poporului nostru o realitate a unităţii ei spirituale şi administrative.

La temelia acestor considerente prilejuite de „Dumineca ortodoxiei" din anul acesta, stă o ideie mare: ideia răspunderii morale pe care fiecare preot ortodox, vechiu şi revenit deopotrivă, o are faţă de Biserica mamă care l-a crescut şi azi îl ocroteşte şi-l povăţuieşte pe drumul marilor biruinţe duhovniceşti şi izbăvitoare.

A sluji cu credinţă Biserica noastră sfântă şi a-i împlini unitatea — prin încadrarea sinceră în duhul ei ortodox şi veşnic — iată chemarea înaltă şi nobila sarcină a tuturor, astăzi şi în viitor.

Aceasta şi pentru ca Biserica ortodoxă în unitatea ei naţională şi cea ecumenică să-şi poată îndeplini menirea ei divină prin smerenie, iubire şi pace. Pacea pe care lumea dornică de progres o apără cu orice preţ.

Ortodoxia, simbol al unităţii în spirit şi acţiune creştină, vrea binele poporului ei dreptcredincios şi trudeşte din răsputeri pentru prosperitatea întregii Biserici şi a lumii, prin seva divină a iubirii şi păcii creatoare.

Prot. **C. SAVA**, Oradea

† Preotul Nicolae Cărpinişan
din Răhău

A murit la vârsta de 84 de ani şi 3 luni. La altar a slujit neîntrerupt 61 de ani, în aceeaş biserică. Născut în Răhău din familie preoţească, după şcoala primară din sat a urmat liceul la Alba-Iulia şi Sibiu, unde şi-a trecut examenul de maturitate. Teologia a făcut-o la Sibiu. Tot timpul şcolarităţii a fost un element excepţional, minte luminată şi spirit viu.

Ca tânăr era purtat de aspiraţiuni înalte, dar greutăţile familiare (8 copii) ale bătrânului său tată preotul Avram Cărpinişan, l-au determinat să intre în câmpul misiunii sacerdotale în Răhău, în toamna anului 1890.

Fericit satul căruia pronia cerească i-a dăruit un asemenea preot. *A găsit Răhăul de paie şi l-a lăsat de piatră.*

Tânărul preot a început să desfăşoare o bogată activitate în toate sectoarele vieţii.

Ca preot, a fost un slujitor cum rar întâlneşti, cu o voce de tenor liric şi cu o râvnă sfântă pentru altarul Domnului. Pentru părţile Sebeşului a fost o revelaţie.

Pregătirea aleasă pe care o avea, l-a făcut un predicator de primul rang, păstrându-şi această calitate până la moarte.

Ca păstor de suflete, a atras la sine nu numai pe credincioşii din Răhău, ci şi pe cei din împrejurimi.

Frământat de probleme mari, a lucrat la ridicarea culturală a satului său. Sub conducerea sa a fost ridicată noua şcoală a bisericii. A premers cu exemplul pentru înlocuirea hibrizilor, cu viţă nobilă altoită.

A avut o viaţă familiară model care a reformat ţinuta morală a satului întreg. A învăţat pe oameni bunacuviinţă, respectul de aproapele, curăţenia în casă, grajd şi curte. S'a ocupat de viaţa credincioşilor săi până în mici amănunte, introducând uzul cuţitului şi a furculiţei la masă şi folosirea cu măsură a paharului de vin.

A aflat la venirea sa nişte oameni dedaţi la beutură şi lene. După 60 de ani lasă un sat de oameni cumpătaţi şi ca hărnicie admiraţi de întreg Raionul.

Ca roade ale activităţii preoţeşti, pomenim râvna lui pentru carte. Era un cetitor neîntrecut al Bibliei în versiunile greceşti, latineşti, germane, maghiare şi române. Cărţile de cult pe care le-a folosit sunt toate adnotate şi în legătură cu neînţelegerile ce i-se iveau, a purtat corespondenţă cu profesorii de specialitate dela Facultăţile de Teologie din Sibiu şi Bucureşti. A fost un preot model şi după sine a atras şi pe alţii. Din parohia pe care a păstorit-o 61 de ani, s'au ridicat 13 preoţi, cu toţii în viaţă şi 6 studenţi în teologie.

La strana din biserică a lăsat 25 de cântăreţi şi un cor de 60 corişti. Satul cu 2000 de suflete n'are nici un sectar nici altă credinţă decât cea ortodoxă. Concubinajul este necunoscut. Cercetarea bisericii foarte bună. Locaşul bisericii renovat.

Iată pe scurt o viaţă de preot grea de fapte bune şi realizări. Părintele Nicolae Cărpinişan a fost o pildă vie în toate privinţele. Cele înşirate mai sus sunt doar o palidă icoană a ceea ce el a fost în viaţă. Cerescul Părinte să-i acă parte cu dreptii.

La înmormântare a luat parte mulţime impresionantă de credincioşi în frunte cu un sobor de 14 preoţi. Intre aceştia protopopul D. Ciuchendea, P. C. Prot. Dr. Nicolae Neaga, rectorul Institutului Teologic Universitar din Sibiu, P. C. Prot. Gheorghe Secaş, consilier arhiepiscopesc, care a adus venerabilului decedat binecuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Un ucenic

Contribuţie la lupta pentru pace

Preoţimea ortodoxă din cuprinsul Raionului Sighet adunată în conferinţa lunară, în ziua de 27 Februarie a. c. la centrul protopopesc, în frunte cu P. C. Protopop Gr. Dăncuş, între alte teme programate, a prelucrat cu deosebit interes „Chemarea" la lupta pentru pace a conducătorilor cultelor religioase din R. P. Română, iar la propunerea P. C. V. Magdău şi a C. I. Ardelean, s'a ajuns la redactarea următoarei „Moţiuni":

„Preoţimea ortodoxă română din cuprinsul Raionului Sighet, întrunită în conferinţă astăzi la 27 Februarie 1951, a prelucrat „Chemarea" la luptă pentru pace a conducătorilor cultelor religioase din R. P. Română şi primeşte cu însufleţire apelul, solidarizându-se întru toate cu această actiune mondială.

Pentru izbânda finală a luptei, preoţimea se angajează unanim şi făgăduieşte solemn, ca în toată vremea şi cu orice prilej — unde glasul preotului se face auzit în popor — să cucerească sufletele tuturor credincioşilor pentru a se încadra cu hotărîre în marele front al partizanilor păcii, condamnând şi înfierând uneltirile imperialiştilor aţâţători la războiu".

Acesta este glasul întregii noastre preoţimi în ceasul de faţă, când problema apărării păcii este de cea mai vie actualitate pentru propăşirea şi progresul omenirii întregi, pe care Biserica ortodoxă de pretutindeni le apără în virtutea poruncii dumnezeeşti, spre binele şi fericirea popoarelor.

I. Iv.

Primăvara păcii

Sub arcada cerului de primăvară
Inima tresare 'n cântec de vioară
Şi 'n întreaga fire ce se desmorţeşte
Astăzi totul vesel parcă 'ntinereşte.

Ghiocei cu cuşme albe de zăpadă,
Mii de viorele 'n iarbă de livadă,
Râd când printre ele şopoteşte
Cântecul vieţii în care ele-or creşte.

Din pământul reavăn abur cald pluteşte,
Ciocârlia 'n slavă zboară, ciripeşte,
Zumzet de albine munca preamăreşte.
Şi furnica hrana şi-o agoniseşte.

Sus pe deal plugarul ară voinicеşte,
Boii blânzi alene plugul lin urneşte,
Muncitorul vesel în fabrici munceşte
Norme noi pe grafic tot mai mult zideşte.

. . . . . .

Primăvară nouă vrajba tu topeşte-o
În lume iubirea cu drag înfloreşte-o,
Porumbelul păcii peste zări să zboare
Fă biruitoare 'n lume munca creatoare.

Primăvara păcii frumuseţe-aprinde
Înfrăţirea 'n lume veşnic tu cuprinde,
Din nectaru-ţi dulce să sorbim lumină,
Poftă de viaţă şi blândă odihnă.

Preot ŞTEFAN TASCIANU

Adunarea Statusului romano-catolic din R. P. Română. In cadrul discuţiilor care au avut loc la Adunarea Statusului romano-catolic, prezidată de Protopopul Fodor Grigore, au luat cuvântul numeroşi clerici şi laici care au exprimat, în numele celor pe care îi reprezentau, adânca mulţumire că de data aceasta Statusul va reglementa situaţia bisericii romano-catolice în concordanţă cu legile ţării, precum şi hotărîrea preoţimii şi credincioşilor romano-catolici de a se încadra în lupta pentru pace. După discuţii cei 224 preoţi şi laici, reprezentând 601 comunităţi bisericeşti, aleşi în conferinţele regionale din Timişoara, Oradea, Târgu-Mureş, Oraşul Stalin şi Bucureşti, constituiţi în Adunarea generală extraordinară a Statusului romano-catolic din R. P. Română, au adoptat o rezoluţie în a cărei încheiere se spune:

„Adunarea Generală a Statusului, făcând uz de dreptul ei multisecular, încredinţează Consiliului Dirigent al Statusului datoria sfântă de a lua măsurile potrivite pentruca organele superioare bisericeşti ale celor două dioceze, în spiritul celor de mai sus, să făurească fără întârziere încadrarea Bisericii în ordinea legală a Statului, răspunzând dorinţei arzătoare a tuturor catolicilor iubitori de pace din ţară".

Regăsire

Inima mi-e plină de remuşcări şi osta mă osteneşte...

Trudit mă retrag şi încerc să-mi alung amintirile trecutului. Dar păcatul îmi stărue mereu în minte... Gândul meu şopteşte rugăciuni de pocăinţă. Însă sgomotul lumii îmi fură auzul... Atunci plec ca să fiu numai eu cu mine însumi... Un glas dinlăuntru mă cheamă... E glasul dumnezeirii...

Cutreier câmpul ca în singurătate să desleg taina vieţii. Cărăruia mă duce pe poala unui munte, într'o poieniţă. Aci găsesc un lac cu apa limpede ca cristalul, în care se reflectează cerul azuriu şi soarele ca un nasture uriaş de aur. Mă aşez pe muschiul mătăsos... În lac sunt îngropate toate culorile curcubeului. O adiere de vânt, ca o tămâiere ce umple templul naturii cu miresme de verdeaţă şi flori, resfrânge apa dela marginea lacului în vălurele mărunte şi o fărâmiţează în mii de bănuţei: raşli, verzi şi arginţii, care aleargă în tremur uşor spre mijlocul lacului.

Plec mai departe. Urc coasta spre codrii, gâfâind, murmurând fragmente de rugăciuni. Dar vai! soarele scapătă peste muche şi amurgul mă cuprinde.

Din urma mea se ridică o umbră neagră şi un glas îmi strigă: „Unde te duci? Eu sunt păcatul! Ţi-am fost tovarăş bun în viaţă"...

Cutremurat îmi seapă psalmul de pe buze şi-mi ridic ochii spre cer... Stelele se aprind. Însă umbra se întunecă mereu şi se ridică spre mine să mă ajungă...

În pragul disperării, ca un înger salvator, apare alături de mine virtutea.

„Nu te clătina" îmi spune ea, „că în viaţa ta, ai călcat pe urmele mele".

Ca o strună care se destinde, conştiinţa mea trezită din buimăceală, prinde glas: „mărturisescu-mă Ţie cu căinţă, Domne, izbăveşte-mă!"

Virtutea apropiindu-se mai tare de mine, îmi zice cu bunătate: „fii fără frică!.. îţi cunosc păsurile tale... Voiu fi mărturie pentru tine... Păcatul, deşi uneori te-a biruit, dar şi pe cel încredinţat ţie, pe căile Domnului l-ai călăuzit. Cu cel flămând adesea, pâinea ţi-ai împărţit şi văduva şi orfanul la tine cu încredere ca la un tată au venit. Iar de păcate, ca de o lepră, de mult te-ai despărţit"... Apoi rumenindu-şi faţa, la strălucirea ei, păcatul îşi destramă şi cele din urmă firicele de umbră, ca un fum care se stinge.

Acum sufletul meu uşurat, se saltă pe aripi nevăzute peste stelele cerului, pe câmpii însorite. În scapăt se desprinde chipul Tatălui ceresc, cu zâmbetul pe buze, întinzând braţele spre mine: „Vino! De mult te aştept!"

Iar sufletul meu îmbătat de bucurie, se sbate şi se desprinde, ca dintr'o găoace de lut şi aleargă cu paşii zoriţi, ca să primească dela Tatăl, arvuna ospăţului nesfârşit, prin sărutul pe frunte al fiului Său regăsit...

Preot Ioan I. Muntiu

"Fiţi împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători"

Planul Cincinal

Tot ce vrem să fie de durată şi cu efect. trebue să fie făcut cu judecată temeinică. Cu atât mai mult pe teren gospodăresc, nu trebue să lucrăm după inspiraţii momentane, fiindcă o maşină îşi are randamentul său prevăzut de acela care a construit-o, iar natura îşi are legile stabile.

Totuşi, o maşină poate fi utilizată cu un folos mai mare, dacă este îngrijită bine şi dacă muncitorul de lângă ea exploatează fiecare moment, evitând timpii morţi şi economisind materialul. Tot aşa în natură putem scoate rezultate mai mari dacă o cunoaştem bine şi dacă întrebuinţăm la maximum puterea ei de producţie, atât pe pământ, cât şi sub pământ, în apă şi în aer.

Toate acestea trebue să fie făcute temeinic şi după un plan bine chibzuit. Acest plan poate fi pentru o perioadă mai scurtă sau mai lungă, după cum societatea care îl pregăteşte este mai puţin sau mai mult pregătită şi înzestrată cu mijloace de exploatare a naturii.

Republica noastră Populară a avut un plan economic de un an, care a dat rezultate bune şi ne-a determinat să păşim la realizarea unui plan de mai lungă durată care cuprinde lucrări mai ample şi de însemnătate economică mai mare.

Acest plan s'a făcut pe cinci ani şi se numeşte „Planul Cincinal" al R. P. Române.

Planul Cincinal cuprinde toate ramurile de producţie şi urmează să fie susţinut de toţi muncitorii, manuali şi intelectuali din R. P. R. fiindcă tinde la ridicarea nivelului de trai al tuturora.

Datoria muncitorului din industrii este ca să întrebuinţeze la maximum timpul de muncă, îngrijind maşinile şi economisind materialele. Datoria muncitorului agricol este ca să lucreze în aşa fel pământul, încât să dea recoltă îmbelşugată şi de calitate superioară. Iar muncitorul intelectual la rândul său, va face economie de timp şi materiale, folosind cunoştinţele pe care le are, pentru lămurirea acelora care nu cunosc îndeajuns însemnătatea Planului de Stat.

Ca urmare pe lângă munca pe care o prestăm fiecare la locul nostru, avem datoria de a folosi orice ocazie, pentru instruirea acelora care nu înţeleg pe deplin rostul Planului nostru economic. La întruniri mai mici sau mai mari, la locul de muncă sau de recreiere, ori unde, până şi în familie, trebue să susţinem necesitatea vitală pentru noi şi pentru Republică, a împlinirii Planului Cincinal.

Să cunoască oricine că suntem convinşi şi însufleţiţi de însemnătatea muncii noastre şi că această muncă o îndeplinim cu avânt şi cu încredere în viitor.

Împlinirea Planului înseamnă bogăţie, mulţumire generală şi bună înţelegere între oameni.

Dar împlinirea Planului este şi o pavăză faţă de duşmanii din afară. Planul de Stat, urmărind întărirea economică, pe baze socialiste, este garanţia solidarităţii tuturor cetăţenilor, în toate acţiunile, care privesc apărarea teritorului şi ca urmare, nimeni nu va îndrăzni să ridice mâna împotriva unei ţări, în care toţi muncesc cu drag şi nimeni nu este nedreptăţit.

Astfel privind lucrurile, trebue să înţeleagă oricine, că prin munca pentru împlinirea Planului de Stat, se construieşte un viitor fericit copiilor noştri şi că această muncă este o luptă eroică, care se dă de către toţi cetăţenii pentru apărarea Patriei, pentru pace.

Prot. **Virgil Moldovan,**
cons. referent, Oradea.

Nr. 1599/1951.

Comunicat Oficial

În conferinţa care a avut loc la Sibiu cu toţi protopopii din cuprinsul Arhiepiscopiei, la 8 Martie a. c. s'au desbătut o serie de probleme duhovniceşti, pastorale şi administrative.

Aceste probleme pline de învăţăminte, urmează a fi puse de către P. C. părinţi protopopi la viitoarele conferinţe preoţeşti, pentru a fi cunoscute de către întreaga noastră preoţime.

1. Preoţimea noastră să şi intensifice îndatorirea de a predica. Predica noastră să nu aibă numai un conţinut moralizator, ci să fie o predică Hristo-centrică, o predică vie şi care să aducă sufletele în contact cu marile realităţi ale vieţii religioase.

2. Preotul să lucreze după un plan. El trebuie să-şi întocmească *un program de activitate.* Pentru a-l determina la aceasta vom introduce în mod obligatoriu purtarea ziarului pastoral.

3. Chemarea învăţătorească a Bisericii, va cuprinde şi copiii şi tineretul. Drept aceea preotul va depune toate silinţele pentru a catehiza cu timp şi fără de timp, copiii şi tineretul.

4. Pentru conferinţele preoţeşti lunare preoţimea noastră se va pregăti cât mai temeinic, purtând fiecare la zi caietul de schiţe pentru predici şi pentru predicile de catehizaţie şi rezumatul studiilor publicate în revistele Sf Sinod.

5. Preoţimea noastră va îmbrăţişa cât mai mult Biblia, va face citire zi de zi din Vechiul şi Noul Testament. Biblia este cartea de abilitare a preotului. Un preot care nu este un cititor fervent şi un meditator al textelor biblice, se îndepărtează de misiunea sa esenţială.

6. Preoţii, slujitori ai sfintelor taine, sunt datori la rândul lor să le practice. Îndemnăm duhovniceşte C. noastră preoţime la o mărturisire mai frecventă, cel puţin de 4 ori pe an în cele 4 posturi.

Nr.1725/151.

Comunicat

Înalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti cu adresa Nr. 5916/1951, ne aduce la cunoştinţă cele ce urmează :

Conform Deciziei Patriarhale Nr. 157/1950, publicată în revista „Biserica Ortodoxă Română", Nr. 7—9/1950, art. 11—15, toţi pictorii bisericeşti cu studii de specialitate şi cu autorizaţiuni vechi, sunt obligaţi, pentru a obţine o nouă autorizaţiune de pictură bisericească, să dea un examen în faţa Comisiunii de pictură bisericească.

Întrucât vechile autorizaţiuni s'au anulat, iar autorizaţiuni provizorii nu se mai dau şi ca urmare în campania anului acesta nu vor mai putea lucra decât pictorii cu autorizaţiuni noui, am hotărît a se mai ţine două sesiuni de examene: la 26 Martie şi 9 Aprilie a. c.

Pentru a înlesni obţinerea acestei autorizaţiuni cu onoare Vă rugăm să binevoiţi a da dispoziţiuni de a se face cunoscut pictorilor din Eparhie, să se prezinte la unul din aceste examene, înscriindu-se din vreme.

Celor ce nu au unde locui în Bucureşti, Sf. Patriarhie le pune la dispoziţie locuinţă, pe timpul duratei examenelor (circa 7 zile).

Sibiu, 17 Martie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

„Cine nu munceşte, nici să nu mănânce"

X

La conferinţele preoţeşti toţi preoţii prezenţi se vor împărtăşi cu sfintele taine.

Sibiu, 13 Martie 1951.

† **NICOLAE,**
arhiepiscop şi mitropolit

Nr. 2/1951.

Concurs

Pentru întregirea parohiei **Racoş** cu parohia ataşată **Mercheaşa** şi filia **Jimbor,** se publică concurs cu termen de 31 zile dela publicarea în „Telegraful Român".

I. Venitele împreunate cu acest post:

1. Diferenţa de salar dela parohie.
2. Salarul dela Stat.
3. Casă parohială în stare bună cu toate dependinţele.
4. Stola uzitată în parohie.
5. Folosirea grădinei din jurul bisericii.

II. Îndatoriri:

1. Preotul este obligat să locuiască *în parohia Mercheaşa* şi să-şi îndeplinească toate datorinţele preoţeşti şi pastorale (slujirea, predica şi catehizaţia).

Cererile de concurs însoţite de acte şi binecuvântarea arhierească de candidare, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc al Raionului Racoş cu sediul în Caţa.

Concurenţii, cu încuviinţarea prealabilă a Oficiului protopopesc, se vor prezenta în parohie într'o zi de Duminecă sau sărbătoare pentru a servi, predica şi face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc în înţelegere cu Consiliul parohial din Mercheaşa.

R. Ciocan,
protopop

Nr. 399/1951.

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela apariţia în „Telegraful Român" pentru completarea următoarelor parohii vacante din cuprinsul Eparhiei Clujului:

1. Bistriţa II — Raion Bistriţa.
2. Baia de Arieş — Raion Câmpeni.
3. Hăşdate — Raion Gherla.
4. Sărata — Raion Gherla.
5. Strâmba — Raion Jibou.
6. Cicău — Raion Aiud.
7. Petreştii de sus — Raion Turda.

Doritorii îndreptăţiţi de a ocupa unul din posturile amintite, îşi vor înainta în termen cererile însoţite de actele legale Veneratului Consiliu Eparhial din Cluj.

Cluj, din şed. dela 7 Martie 1951.

Din încredinţarea P. S. Episcop
S. Truţia, Vicar.

Şeful Serviciului
Indescifrabil

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Lueriu** de clasa II-a, cu filia **Brâncoveneşti,** protopopiatul Reghin, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român".

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar ca întregire dela popor.
2. Casă parohială cu supraedificatele economice în bună stare, cu grădină pentru legume şi pomet, în întindere de circa 600 st.
3. Folosinţa cimitirului vechiu cu fânaţ şi pomet, circa 1 jugăr.
4. Folosinţa ierbii din ograda bisericii şi poamele.
5. Stolele obişnuite din parohie.

Preotul este îndatorat a face catehizarea cu tineretul din parohie, a face slujbele în Duminecă şi sărbători, a predica regulat şi a face vecernie Sâmbăta şi Dumineca.

Candidaţii la acest post vor avea a-şi înainta cererile în termen la Oficiul protopopesc din Reghin şi cu încuviinţarea acestui Oficiu, având binecuvântarea I. P. S. Sale, vor putea să se prezinte în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Lueriu, la 4 Martie 1951.

În înţelegere cu Consiliul parohial
Chichernea Grigorie,
protopop

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 15 Aprilie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 15—16

Biblioteca Centrală Regională

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Adeziunea Bisericii la Apelul pentru un Pact al Păcii

Biserica Ortodoxă Română, credincioasă atitudinii ei limpezi de hotărîtă împotrivire faţă de aţâţătorii la un nou război mondial, îşi dă adeziunea ei întreagă la Apelul Consiliului Mondial al Păcii referitor la încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri: Statele Unite ale Americii, Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, Marea Britanie şi Franţa.

În numele Sf. Sinod, îndemn pe toţi preoţii, monahii şi pe toţi credincioşii să semneze acest Apel, care exprimă năzuinţele a sute de milioane de oameni cinstiţi, care-şi dau seama de ce grozăvie ar putea aduce războiul uneltit de o mână de trădători, pe care i-a orbit pofta lor de câştig.

Semnând acest Apel, clerul şi credincioşii Bisericii Ortodoxe Române contribue şi ei la spulberarea acestor planuri diaboleşti, prin angajamentul ce şi-l iau de-a apăra dâra liniştea, libertatea şi independenţa Patriei noastre scumpe.

† JUSTINIAN,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Pentru un Pact al Păcii

La 10 Aprilie a. c., a început în ţara noastră campania de strângere de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. „În numele întăririi Păcii şi asigurării securităţii internaţionale — spune Apelul — cerem încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri — Statele-Unite ale Americii, Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, Marea Britanie şi Franţa.

Vom considera refuzul guvernului oricăreia dintre marile puteri de a se întruni în scopul încheerii unui Pact al Păcii, drept o dovadă a intenţiilor agresive ale acestui guvern". Campania se desfăşoară în entuziasmul maselor populare pentru cauza păcii, care este cauza vieţii, a culturii şi a progresului. Scopul campaniei nu este numai simpla strângere de semnături, ci ridicarea nivelului de conştiinţă a maselor, atragerea unor mase cât mai largi în lupta pentru pace. De aceea munca de strângere de semnături este însoţită de o temeinică muncă de lămurire. Prin aceasta toţi oamenii muncii ajung să cunoască frontul păcii, forţa lui, mijloacele şi programul lui şi pe duşmanii păcii, aţâţători la război şi să-şi dea seama care este misiunea lor în frontul păcii şi cum pot să o împlinească. Odată cu înţelegerea de fiecare om cinstit a marei însemnătăţi a semnării Apelului pentru un Pact al Păcii, se obţine astfel o mare lărgire a luptătorilor activi pentru pace. Oameni muncii din R.P.R. luptători neînfricaţi pentru cauza păcii, s'au angajat în întreceri socialiste, obţinând succese importante în toate ramurile de producţie. Ei îşi onorează semnătura pe Apel prin noui succese în muncă.

Preoţii, membri în Comitetele de luptă pentru Pace sau nemembri, aduc contribuţia lor în această luptă, fie participând la echipele formate în acest scop, fie ducând muncă de lămurire a credincioşilor lor. Ei împlinesc astfel o datorie de conştiinţă evanghelică şi cetăţenească. Ei trebue să fie factori activi în lupta pentru pace, ca pacea să devină un ideal, care să antreneze în muncă pentru întărirea Patriei noastre pe toţi credincioşii. Ei trebue să sădească pacea în toate inimile credincioase, arătând grozăviile războiului şi binefacerile păcii.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Mat. 5, 9.

CRUCE şi ALTAR

Dintre toate slujbele Sf. Patimi, cea care ne impresionează mai mult, din copilărie şi până târziu la bătrâneţe, ni se pare a fi slujba deniilor din Joia Mare. Ecoul acestei slujbe se simte mereu în fiinţa noastră spirituală. Parcă ne vedem în cârdurile de copii, mergând spre biserică şi îngenunchind la cetirea fiecărei Evanghelii, cu lumânarea aprinsă; zărim în urmă lumânările aprinse pe mormintele din cimitir; vedem aevea pe bătrânii satului făcând mătănii, încât toţi — vii şi adormiţi în Domnul — ne simţim ca nişte pelerini la locurile sfinte, între martorii patimilor, tocmai în clipa în care se petrece marea dramă a mântuirii.

Dar momentul cel mai minunat şi cutremurător din decursul acestei slujbe este acela când preotul, îmbrăcat în odăjdii, scoate sf. cruce din altar în mijlocul bisericii, rostind cuvintele: *„Astăzi, Stăpânul făpturii şi Domnul mărirît pe cruce s'a pironit şi în coastă s'a împuns; fiere şi oţet a gustat Mirele Bisericii. Cu cunună de spini s'a încununat, Cel ce acopere cerul cu nori; cu haină de ocară s'a îmbrăcat şi peste obraz s'a bătut Cel ce a zidit pe om"*... Este momentul supremei arătări a iubirii lui Dumnezeu, care coboară la noi pe verticala crucii, ca să ne îmbrăţişeze pe toţi cu orizontala ei.

In atmosfera pe jumătate luminată a bisericii, simţim cutremurarea inimii în faţa acestei iubiri care se jertfeşte ca să ne mântue.

Aşezarea sfintei cruci în mijlocul bisericii şi apoi ducerea ei iar în altar unde străjueşte tot anul sf. Prestol, are o îndoită însemnătate. Ea ne aduce pe deoparte aminte de patimile şi răstignirea Mântuitorului. Ne leagă cu toată fiinţa noastră de amintirea drumului crucii, pe care Iisus l-a urmat pentru mântuirea noastră.

Dar nu se opreşte numai la atât. Scoaterea ei şi aşezarea înaintea sf. altar arată în chip simbolic legătura dintre jertfa de pe cruce şi jertfa liturgică ,legătura dintre cruce şi altar. Căci, deşi Mântuitorul s'a jertfit odată pentru totdeauna şi în chip desăvârşit, deşi roadele acestei jertfe sunt prisositoare, totuşi ele nu stau departe de noi „în negura vremii", nu s'au comunicat numai celor ce au fost martori cu simţurile lor la această dramă, ci se reproduc şi devin actuale şi aproape de fiecare suflet prin jertfa liturgică.

Mântuitorul a vorbit în repetate rânduri despre patimile şi moartea Sa pe cruce, dar puţini au înţeles îndeajuns atunci însemnătatea lor. În faţa fariseilor a vorbit despre templul (trupul Său) care va fi dărâmat şi pe care în trei zile îl va reface (Ioan 2, 19—20), S'a asemănat cu şarpele de aramă înălţat de Moisi în pustie (Ioan 3, 14), cu Iona înghiţit în pântecele chitului (Matei 12, 40). S'a numit Păstorul cel bun, care sufletul îşi pune pentru oi (Ioan 10). La începutul săptămânii mari Iisus a vorbit mulţimii despre sămânţa de grâu care moare pentru a produce roade. Abia în Joia Mare, la Cina cea de taină, Iisus arată valoarea jertfei de pe cruce, pe care o anticipează în chip tainic şi sacramental prin cuvintele: „Acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi" şi „Acesta este sângele Meu al legii celei noui, care se varsă pentru voi şi pentru mulţi spre iertarea păcatelor", iar prin cuvintele „Aceasta să o faceţi întru pomenirea Mea", a dat Bisericii misiunea să poarte peste vremuri şi spaţii darurile jertfei de pe cruce, prin jertfa euharistică.

Cântarea bisericească îl numeşte pe Hristos cel răstignit „Mirele Bisericii". De fapt, în chip virtual, Biserica ia naştere odată cu răstignirea pe cruce a Mântuitorului. Pe Golgota se aşează o nouă legătură între om şi Dumnezeu prin jertfa Dumnezeu-Omului, prin sângele unei jertfe, luată dintre oameni, însă egală cu Dumnezeu în demnitate; o jertfă unică, abso-

(Continuare în pag. 3)

Epicleza Euharistică

Am arătat în alte articole ale Telegrafului Român (Nr. 7—8, 9—10) importanţa cultului ortodox pentru unificarea bisericească, atât ca factor al realizării unificării, cât şi ca element de consolidare, de adâncire şi desăvârşire a acestei unificări. Pentru aceasta însă e nevoie să înţelegem cultul, ca expresie a duhului de viaţă al Bisericii ortodoxe, nu ca rit care poate fi remorcat oricărei alte concepţii de viaţă creştină sau ca haină, care îmbracă orice suflet şi orice concepţie. Cultul nu este simplă formă, simplu ritual sau îngemânare de cuvinte şi gesturi, ci însăşi viaţa Bisericii, viaţa lui Hristos este concretizată în formele lui şi transmisă credincioşilor. El nu poate fi despărţit de viaţa Bisericii, care l-a plăsmuit, nici de credinţa acestei Biserici.

Este o greşeală fundamentală să socoteşti că poţi accepta toată dogmatica romano-catolică şi totdeodată să păstrezi cultul ortodox, ca şi când acest cult ar fi ceva secundar, o haină în care încap şi dogmele catolice. Această confuzie duce la opoziţia dintre cult şi dogmă, pentrucă cultul este dogma vie, dogma trăită a Ortodoxiei. Cultul nu este rit lipsit de legătură cu credinţa dogmatică a Bisericii, ci în cult viază credinţa întreagă a Bisericii. Deci dacă accepţi dogmatica romano-catolică nu mai poţi păstra cultul ortodox şi eşti nevoit sau să renunţi la el, sau să-l falsifici. Falsificarea cultului ortodox este un proces, care a avut loc în conştiinţa unora din preoţii greco-catolici, căzuţi sub influenţa concepţiilor catolice, nu numai prin acceptarea unor forme cultice catolice, neconforme cu spiritul ortodox, ci şi prin inovaţii neortodoxe în Sf. Liturghie, care este inima cultului şi deci inima Ortodoxiei.

Cea mai importantă dintre aceste inovaţii, care arată influenţa destrămătoare a concepţiilor catolice, este devalorizarea epiclezei, prin acceptarea părerii că pâinea şi vinul se prefac în trupul şi sângele Domnului la cuvintele: „Luaţi mâncaţi...", „Beţi dintru acesta...". Cel ce socoteşte părerea aceasta justă, nu mai are nevoie de epicleză. Practic deci preotul greco-catolic era obligat — dacă era consecvent cu concepţia catolică — să elimine epicleza din liturghia Sf. Ioan Gură de Aur şi a Sf. Vasile cel Mare (chiar dacă era tipărită în Liturghierul dela Blaj), pentrucă ea nu mai avea nici un rost şi era în contradicţie cu cocepţia lui despre prefacerea darurilor. Căci nimeni, care e convins că după cuvintele: „Luaţi mâncaţi.." ş. c. l. are pe altar însuşi trupul şi sângele Domnului, nu mai poate să pronunţe rugăciunea, prin care cere lui Dumnezeu să trimită Duhul Sfânt peste darurile puse înainte, care să transforme „pâinea" în „trupul" lui Hristos şi „vinul" în „sângele" Lui. Aceasta ar fi absurd. Sau dacă păstrează epicleza trebuie să-i dea interpretări forţate, care nu corespund sensului cuvintelor ei. Iată cum o concepţie streină de Ortodoxie falsifică şi mutilează însăşi Sf. Liturghie, care stă în centrul cultului ortodox. *Ea pretinde eliminarea punctului culminant, a momentului epicletic, din Sf. Liturghie sau pervertirea sensului lui.*

Desigur preoţii greco-catolici, odată reveniţi în sânul Bisericii ortodoxe, au părăsit această concepţie dacă au avut-o, revenind la concepţia ortodoxă, care-şi găseşte expresia plenară în cult. Aceasta din punct de vedere practic însemnează a socoti cuvintele „Luaţi mâncaţi..", ş. c. l. drept cuvinte de „aducere aminte" a Cinei celei de taină, iar ca moment al prefacerii euharistice momentul epiclezei şi deci a îngenunchia nu la cuvintele comemorative ci în vremea epiclezei.

Cel ce vrea să se convingă de adevărul ortodox în această privinţă are la îndemână cartea: Epicleza Euharistică (Sibiu, 1933, p. 351) în care într'o erudită documentare se arată: că epicleza există în toate liturghiile orientale şi occidentale (din liturghia romană a fost scoasă ulterior, rămânând în ea unele urme epicletice); că ea are mărturiile sfinţilor părinţi orientali şi occidentali; că ea a fost confirmată, ca rugăciune de transformare a darurilor de sinodul VII ecumenic, deci are obligativitate universal-creştină. Mai mult: Mântuitorul însuşi a prefăcut pâinea şi vinul în trup şi sânge prin „binecuvântare" sau „mulţumire", adică prin rugăciunea de binecuvântare, ce premerge cuvintelor: „Luaţi mâncaţi..." ş. c. l. (Mat. 26, 26—28), Marcu 14, 22—23) Când Domnul zice: „Luaţi mâncaţi..." nu mai era pâine, ci era însuşi trupul Lui, pe care-l dădea apostolilor Săi, la fel când zice: „Beţi dintru acesta toţi..." nu mai era vin, ci însuş sângele Său, pe care-l dădea apostolilor Lui. Deci cuvintele: „Luaţi mâncaţi..." nu sunt cuvintele transformatoare, ci numai anunţătoare: ele afirmă prezenţa trupului şi a sângelui, transformarea pâinii şi a vinului făcându-se înainte de aceasta prin rugăciune.

Dar atunci — va zice cineva — de ce în Liturghia ortodoxă nu s'a păstrat această rugăciune la locul ei, adică înainte de: „Luaţi mâncaţi..."? De ce epicleza este pusă după cuvintele dela Cina cea de taină? E o întrebare ce se şi pune. Şi fără nici o îndoială că faptul acesta îşi are sensul său profund.

În primul rând partea canonului anterioară epiclezei are caracter de istorisire: el istoriseşte (mulţumind şi preamărind) evenimentele din viaţa Mântuitorului, între care şi Cina cea de Taină aşa cum s'a întâmplat: „care (Fiul lui Dumnezeu) venind şi toată rânduiala pentru noi plinind în noaptea întru care s'a vândut şi mai vârtos însuşi pe sine s'a dat pentru viaţa lumii, luând pâinea cu sfintele şi preacuratele şi fără de prihană mâinile Sale, mulţumind şi *binecuvântând*, sfinţind şi frângând *au dat sfinţilor Săi Ucenici şi Apostoli, zicând:* Luaţi mâncaţi, acesta este trupul Meu, care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor — *asemenea şi paharul după cină, zicând:* Beţi dintru acesta toţi, acesta este sângele Meu al legii cei nouă, care pentru voi şi pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor".

Caracterul de amintire istorică a Cinei cei de Taină, fără intenţia de a prefface în acest moment pâinea şi vinul în sângele Domnului, este evident. Aici preotul istoriseşte ceea ce s'a întâmplat, aducând aminte şi de cruce, de groapă, de înviere, de înălţarea la cer, de a doua venire. Numai după pomenirea acestor evenimente din viaţa Mântuitorului, preotul, împlinind porunca Domnului de-a săvârşi întru amintirea Lui până la doua venire, taina prefacerii pâinii şi vinului, se roagă ca Dumnezeu să trimită Duhul Său cel Sfânt şi să prefacă pâinea în trupul lui Hristos şi vinul în sângele Lui. Pe baza istorisirii anterioare, preotul săvârşeşte taina şi jertfa. Astfel locul epiclezei este întru totul justificat.

În al doilea rând locul epiclezei după pomenirea Cinei cei de taină este în armonie cu simbolica Sf. Liturghii. Într'adevăr Sf. Liturghie, în cuvintele şi lucrările ei, ne pune înainte simbolic şi tainic viaţa lui Hristos. „Toate cele ce se săvârşesc în slujba Sf. Liturghii... închipuesc pe Hristos, lucrarea şi patimile Lui pentru noi

Partea întâi a sfintei slujbe ne arată începutul acelei lucrări, cea de a doua pe cele următoare, iar cea din urmă pe cele dela sfârşitul ei. Aşa încât, urmărind cu privirea aceste părţi ale slujbei, putem avea sub ochi pe toate acestea. Căci sfinţirea darurilor — adică jertfa însăşi — vesteşte moartea, învierea şi înălţarea Mântuitorului, deoarece cinstitele daruri se prefac în însuşi dumnezeescul trup, cu care El a fost răstignit, a înviat şi s'a înălţat la cer; *cele dinainte de jertfă închipuesc cele petrecute dinainte de moartea Domnului,* adică întruparea, ieşirea la propovăduire şi arătarea cea deplină în lume; iar cele de după jertfă arată „făgăduinţa Tatălui", cum a numit-o Domnul însuşi, adică pogorîrea Duhului Sfânt peste Sfinţii Apostoli şi aducerea Neamurilor la Dumnezeu, printr'ânşii" (N. Cabasila: Tâlcuirea dumnezeeştei Liturghii, tr. E. Branişte. Bucureşti 1946, p. 26). Într'adevăr momentele Liturghiei închipuesc simbolic momentele vieţii Mântuitorului: cele trei antifoane — cei 30 ani ai Lui trăiţi în Nazaret, vohodul mic— ieşirea la propovăduire, Evanghelia — propovăduirea însăşi, vohodul mare — drumul Mântuitorului la Ierusalim şi astfel ajungem la Cina cea de taină. „Preotul istoriseşte cum a avut loc înfricoşetoarea Cină: cum înainte de patimi Domnul s'a dat pe Sine sfinţilor Săi apostoli, cum a primit paharul şi a luat pâinea, sfinţindu-le prin mulţumirea adusă Tatălui" ş. c. l. Amintirea răstignirii, învierii, înălţării şi venirii a doua se face acum spre a arăta că ceea ce urmează este actualizarea reală a acestor fapte întâmplate odată şi anticiparea eshatologiei.

În orice caz este vorba în primul rând de actualizarea reală a jertfei de pe cruce. Odată ce preotul rosteşte epicleza pâinea şi vinul se prefac în trupul şi Sângele Domnului „şi jertfa s'a săvârşit" (Idem p. 70 71). Aici nu mai este închipuire sau simbol (ca până acum), ci este „o jertfă adevărată, adică însăşi jertfa de pe Cruce" (Idem p. 80—82). Dacă deci prefacerea pâinii şi vinului actualizează real însăşi jertfa de pe cruce, însaşi răstignirea, este firesc ca să fie aşezată după pomenirea Cinei cei de Taină, pentrucă răstignirea s'a întâmplat după Cina aceasta. Cina cea de Taină a fost anticiparea jertfei de pe Golgota, pentrucă a fost săvârşită înainte de aceasta. Sf. Liturghie, fiind săvârşită după răstignire, nu mai este anticiparea ei, ci actualizarea ei, reprezentarea ei reală şi nesângeroasă. Ea „vesteşte" „moartea Domnului" până la sfârşitul veacurilor (I Cor. 11, 26). Deci momentul prefacerii pâinii şi vinului, *care este momentul jertfei de pe cruce,* trebue să coincidă în cadrul Sf. Liturghti (al simbolismului ei), nu cu momentul Cinei cei de Taină, ci cu momentul răstignirii, adică după amintirea Cinei cei de Taină. Prefacerea pâinii şi vinului se săvârşeşte tot prin rugăciune (Epicleză), ca la Cina cea de Taină, dar *nu în momentul anticipativ al răstignirii (Cina), ci în momentul corespunzător răstignirii.* De aceea Cina cea de Taină este

(Continuare în pag. 4-a)

Pentru Ortodoxie

Se împlinesc mai bine de unsprezece secole, de când, la 11 Martie 843, sinodul Constantinopolitan, socotit al şaptelea ecumenic în continuare, a stabilit spre amintire „Dumineca Ortodoxiei", ca toată suflarea creştină să ştie, că Biserica a triumfat asupra tuturor ereziilor şi desbinărilor din sânul ei.

Într'adevăr multă stăruinţă au depus Sf. Părinţi ai Bisericii în combaterea eterodoxiilor. Astfel episcopul Alexandru al Alexandriei se adresează în 321 lui Arie, ca să revină „la pietate şi la Ortodoxie", iar Sf. Atanasie cel Mare îşi dobândeşte titlul de „Părinte al Ortodoxiei". În acea epocă a arianismului, toţi credincioşii cu adevărat se grăbesc să stea în legătură numai cu „episcopii ortodocşi".

În acelaş spirit, susţinut cu ardoare pentru Ortodoxie, de sinoadele II şi III ecumenice, din 381 şi 431, activează şi marii teologi apuseni. Astfel Fericitul Ieronim susţine o discuţie cu Luciferian „pentru ortodoxie", iar Fericitul Augustin, care a delimitat sensul „Catolicităţii", se străduieşte la sinoadele africane, ca „toţi să revină la Ortodoxie", încât „clerul bisericesc să nu confere nici o taină creştinilor neortodocşi". La fel şi împăratul Teodosie II se menţine la „credinţa ortodoxă" şi nu admite nici o ştirbire a ei, iar papa Leon I cel Mare ia măsuri „pentru revenirea tuturor la Ortodoxie", spre a putea să se numească „persoană ortodoxă".

În acelaş sens şi papa Onoriu se adresează, în sec. VII, către patriarhul Sergie din Bizanţ, în numele „credinţei ortodoxe şi a unităţii catolice", iar Isidor din Sevilla precizează definiţia cuvântului de ortodox, zicând că ea înseamnă: „a crede drept şi a vieţui drept".

Deci Ortodoxia nu era în acele vremuri vreo piedică pentru nimeni, ea nu învrăjbise oamenii şi nici nu i îndemnase la acte nepotrivite, ci dimpotrivă era mijlocul cel mai potrivit de înţelegere deplină şi o condiţie esenţială pentru unitatea catolică a Bisericii, mai ales după ce Sf. Ioan Damaschinul precizează şi cuprinsul ei exact.

Dar papa Nicolai I, deşi se socotea a fi urmaşul „pontificilor ortodocşi", totuşi el îl atacă în numele Ortodoxiei pe patriarhul Fotie. Acesta însă nu se lasă acuzat pe nedrept şi se apără, invocând „isvoarele autentice ale Ortodoxiei". Actul final al acestei ciocniri, nenorocite pentru poporul credincios creştin, îl înscrie cardinalul Humbert, în 1054. Atunci „credinţa catolică" a apusenilor se desparte de „credinţa ortodoxă" a răsăritenilor, deşi pentru aceasta din urmă se străduiseră atâţia teologi apuseni.

Motivul acestei discordii confesionale? Pe lângă cele cunoscute îndeobşte se mai adaugă cel de ordin politic şi anume împrejurarea, că papii s'au legat de imperiul apusean franc, care devenise duşmanul Bizanţului şi al Răsăritului. Atât de mult se leagă papii de acest imperiu, încât sunt în stare să uite şi să renege Ortodoxia, dela care s'au alimentat atâţia credincioşi, clerici şi pontifici apuseni. Iar acum, după trecere de unsprezece secole, ne aflăm iarăşi în aceleaşi împrejurări: împotriva Răsăritului, papa iar se aliază cu imperialismul apusean duşmănos.

Noi însă, care înţelegem rostul Ortodoxiei şi străduinţele ei pentru popor, rămânem cu hotărîre pentru ea.

Prof. **M. ŞESAN**

Inchiderea
Cursurilor de Îndrumare seria X-a la Sibiu

Sâmbătă, 31 Martie a. c., a avut loc în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu festivitatea încheerii Cursurilor de Îndrumare preoţească seria X-a, după ce s'a pontificat în Capela Institutului de un sobor de preoţi, Doxologia de mulţumire.

P. C. Părinte Rector *N. Neaga*, arată că în centrul preocupărilor dela Cursul de îndrumare a fost doctrina evanghelică, mereu actuală şi mereu vie. În lumina ei, Biserica este stimulatoarea forţelor spirituale ale poporului credincios, propovăduitoarea ordinei morale, călăuzitoare spre idealul împărăţiei lui Dumnezeu, având o atitudine pozitivă faţă de cultură şi progres, faţă de ştiinţă şi de reformele sociale ce se fac. Ea este Biserica iubirii de Hristos şi de om. Înlăuntrul acestei atitudini a Bisericii, preotul trebuie să-şi împrospăteze mereu forţele şi mijloacele de muncă. El trebue să fie alături de popor: un dăruit Domnului, un luptător pentru Biserică, pentru binele poporului şi fericirea Patriei.

P. C. Prot. *R. Moldovan* din Veştem, vorbind în numele preoţimii, după ce arată întreitul scop al cursurilor (aprofundarea cunoştinţelor teologice, cunoaşterea principiilor societăţii socialiste, înfrăţirea preoţimii), declară: „Înfrăţirea dintre noi s'a realizat foarte uşor şi foarte repede. Încă din primele zile ne-am deschis sufletele unul altuia şi am închegat prietenii care nu se vor uita". Mulţumind I. P. S, nostru Mitropolit Nicolae pentru dragostea şi înţelepciunea cu care a priveghiat la desfăşurarea cursurilor, corpului profesoral, pentru apropierea sufletească şi competenţa cu care a prezentat conferinţele, asigură că întorşi în parohiile lor, preoţii se vor strădui să pună în practică toate învăţămintele dela curs.

P. C. Preot *D. Soare*, citeşte poezia originală pe care o publicăm separat.

P. C. Vicar *T. Belaşcu* accentuiază în special rostul schimbului de experienţă, cunoaşterii dela faţă la faţă, comunicării dela suflet la suflet, care s'a şi realizat prin aceste cursuri. În cele 30 de zile, în dragostea părintească a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, în atitudinea frăţească a profesorilor, ca şi în comunicarea prietenească întreolaltă, cursiştii şi-au îmbogăţit nu numai cunoştinţele, ci şi sufletele şi vor aduce astfel rod mai bogat în ogorul Bisericii.

Preotul nu poate rămâne indiferent faţă de marile reforme sociale de azi: el trebuie să le cunoască, spre a nu greşi, şi să colaboreze la făurirea unei societăţi mai drepte. Trăim acum sub semnul *luptei pentru pace*. Noi preoţii, care avem misiunea de a fi propovăduitori ai păcii, trebuie să fim făclierii ei, ca pacea să covârşească toate conştiinţele. Cauza păcii este cea mai măreaţă cauză, în slujba căreia preotul trebuie să-şi pună toate forţele. De aceea preotul va fi un factor important al biruinţei păcii în suflete, al biruinţei păcii în lume.

P. S. *Teodor* aduce binecuvântarea I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, care fiind plecat din localitate nu poate participa la festivitatea aceasta şi arată că la această serie a Cursurilor de îndrumare s'a împletit în mod armonic experienţa pastorală a preoţilor bătrâni cu entuziasmul şi puterea de muncă a preoţilor tineri. Esenţialul este să asculţi chemarea Domnului, să-I urmezi Lui şi Lui să-I dărueşti toată fiinţa ta. Căci toată viaţa noastră stă sub priveghierea iubirii şi înţelepciunii divine. Cine are această convingere, rămâne credincios chemării sale. El este optimist, încrezător în Dumnezeu şi în forţele proprii şi răspândeşte în jurul său flacăra vieţii şi lumina idealului.

Preotul să fie făclie nestinsă în mijlocul poporului dreptcredincios.

M.

La închidere de Cursuri

Sfielnică privire arunc pe-a vremii zare
Şi'n suflet clocotirea o simt mereu mai vie.
Flor de viaţă nouă din frageda chemare
Pătrunde-adânc în inimi, cu sfântă duioşie.

La masa şcolărească, bătrâni cu suflet tânăr
Şi tineri cu gând matur, uniţi într'o fiinţă,
Ne-am dat frăţeşte mâna şi umăr lângă umăr
Pornim spre nouă zare, cu nouă năzuinţă.

Isvoru 'nvăţăturii, ţâşnind şuvoiu de viaţă,
În clocot sfânt pătruns-a adâncuri însetate,
Suav sclipind, ca roua ce cade 'n dimineaţă
Pe fragede petale, în zori înväpăiate.

Uniţi în duh de viaţă cu marea de lumină,
Ce ne-a scăldat fiinţa în sfântă primenire,
Am strâns în cupa vieţii, ca harnica albină,
Ales polen de daruri, ciment de nemurire.

Iar clipele vegherii, de-acuma înainte
Alene se vor pierde în ceaţa amintirii...
Cu noi vom duce darul de-alese 'nvăţăminte,
Dar vom purta alături şi golul despărţirii.

Aşa s'a pus pecetea pe harnica slujire:
Prinos de viaţă nouă, mai bună, mai senină!
...Şi ne-am sădit în suflet cucernica pornire
Să ducem mai departe „lumină din lumină".

Preot DUMITRU SOARE

CRUCE şi ALTAR

(Urmare din pag. 1-a)

lută şi cu o valoare nemărginită. Prin sângele curs din coasta lui Iisus s'a pus temei jertfei liturgice, care este esenţa şi sufletul Bisericii, modul prin care Iisus Hristos rămâne în lume ca Mijlocitor şi Căpetenie a împărăţiei harului.

Astfel între cruce şi altar se naşte o legătură strânsă ca între Hristos şi Biserică. Crucea este altarul Legământului celui nou, pe care s'a jertfit de bună voie Iisus, iar altarele bisericilor noastre sunt tot atâtea cruci pe care se reproduce jertfa de pe Golgota prin jertfa liturgică.

Crucea este isvorul, altarul este mijlocul prin care se revarsă darurile pornite din isvor. Crucea şi altarul reprezintă aceeaşi faptă mântuitoare a lui Iisus pentru lume, dar manifestată în chip deosebit: pe cruce o jertfire directă şi sângeroasă, pe sf. Masă o jertfire tainică, nesângeroasă, şi prin mijlocirea Bisericii.

Pe cruce şi pe Prestol este acelaş Hristos, care jertfeşte şi se jertfeşte, precum ne arată atât de cuprinzător rugăciunea liturgică: „Tu eşti cel ce aduci şi Te aduci, cel ce împarţi şi cel ce Te împarţi Hristoase Dumnezeule".

Cruce şi Altar, două mărturii ale iubirii lui Dumnezeu faţă de noi, două căi ale întâlnirii credinciosului cu Dumnezeu, două ancore pe marea vieţii, două semne ale mântuirii! În faţa lor se pleacă smerit inimile şi fiinţa noastră, zicând:

„Închinămu-ne Patimilor Tale, Doamne, şi mărim Învierea Ta".

Părintele **VASILE**

25 de ani dela moartea lui Vasile Stroescu

În 15 Aprile 1951 se împlinesc 25 de ani dela moartea marelui filantrop Vasile Stroescu. Aproape în fiecare sat ardelenesc s'a împrăştiat cu dărnicie ajutorul creştinesc al acestui om. Cât despre ajutoarele de vreun milion de coroane date pe seama instituţiilor culturale şi bisericeşti din Transilvania, nu mai vorbim. Între altele, a donat Mitropoliei sibiene 220.000, iar Institutului Teologic — a cărui clădire se datoreşte în mare parte tocmai ajutorului lui — 100.000 coroane. Toate aceste binefaceri le-a împărţit într'un duh cu adevărat creştinesc, strein de orice sgomot al reclamei. A murit sărac, după cum modestă -a fost viaţa întreagă şi plină de iubire de oameni. De aceea Mitropolia şi Institutul nostru Teologic îi cinstesc memoria lui cu evlăvia marilor ctitori.

EPICLEZA EUHARISTICĂ

[Urmare din pag. 2]

istorisită şi epicleza e pusă după această istorisire. Astfel, prin punerea epiclezei după pomenirea Cinei cei de Taină, s'a ales momentul precis şi adecvat al reprezentării reale a jertfei de pe cruce, care se prelungeşte peste veacari până la venirea Domnului.

E aceeaş jertfă de pe cruce, care a fost anticipată real la Cina cea de Taină, iar în Sf. Liturghie este actualizată real. Anticiparea ei este un fapt care nu se mai repetă. De aceea este istorisit ca atare. Pe când jertfa însaşi se prelungeşte peste veacuri. De aceea se actualizează real, prin epicleză, după istorisirea Cinei cei de Taină, adică la locul potrivit, aşa cum s'a şi întâmplat. Toate cele dinainte de epicleză închipuesc cele petrecute înainte de răstignire, deci şi Cina cea de Taină. Sfinţirea însăşi actualizează moartea Domnului şi deci e firesc să urmeze după cele dinainte. Aceasta o cere logica însăşi a lucrurilor.

Ce priveşte întrebarea: dacă Sf. Apostoli au săvârşit Euharistia fără epicleză în timpul dintre Înălţarea Domnului şi Pogorîrea Duhului Sfânt, răspunsul îl avem în Faptele Apostolilor, unde se arată că înainte de Rusalii apostolii erau „aşteptând cu un cuget în rugăciune şi în cerere" (1, 14) şi că numai după Rusalii, ei au pornit să propovăduiască şi să săvârşească Sf. Taine, între care botezul, mirungerea şi Sf. Euharistie. Căci numai după ce au fost îmbrăcaţi cu putere de sus au putut săvârşi toate acestea (F. Ap. 2, 38, 42). „Şi erau stăruind în învăţătura Apostolilor... şi în frângerea pâinii şi în rugăciuni". Frângerea pâinii este amintită expres!

Deci să slujim Sf. Liturghie aşa cum este ea, cutremuraţi de marea taină a prezenţei lui Hristos şi a actualizării jertfei de pe cruce prin epicleză. *Epicleza este punctul culminant, centrul Sf. Liturghii.* Ea nu poate fi ocolită, nici diminuată în însemnătatea ei.

Aşa credem, aşa ne rugăm, aşa îngenunchiem, aşa ne închinăm împreună cu toată Biserica ortodoxă din toate veacurile şi dela toate popoarele.

N. MLADIN

Toate organizaţiile religioase din R. P. Bulgaria s'au alăturat Apelului Consiliului Mondial al Păcii cu privire la încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri.

† Părintele Emanoil Creţu

Adânci păreri de rău, doliu şi jale cuprind sufletele credincioşilor din Vecerd şi Ighişul-vechiu. În noaptea zilei de 16 Martie a. c., Părintele Emanoil Creţu s'a mutat în viaţa de dincolo de moarte! Boala l-a răpit în plină activitate pastorală: avea numai 50 de ani.

Pogribania e săvârşită de un sobor de 19 preoţi condus de P. C. Sa Părintele Vicar Traian Belaşcu, secundat de protopopii: V. Zare-Agnita, Băcilă şi Stoica Emil, în biserica şi curtea bisericii din Vecerd, în Dumineca Ortodoxiei. O imensă mulţime de credincioşi înlăcrimaţi din: Vecerd, Ighiş, Beneşti, Zlagna, Bârghiş, Alţina... conduc pe duhovnicul Emanuil la locul de veci şi încurajează cernitele inimi ale văduvei Letiţia şi orfanilor Lutu şi Nelu.

În panegiricul rostit de P. C. Părinte Vicar pornezând dela sentinţa biblică: „Rânduit e tuturor oamenilor să moară", arată marea pierdere pe care o încearcă Biserica şi răsplata binemeritată care-l aşteaptă pe fratele nostru de misiune Emanuil. Căci a luptat în câmpul pastoraţiei cu toate forţele sufleteşti, cu toată râvna. Misiunea lui s'a încheiat numai în ce priveşte fiinţa fizică, rămânând ca de dincolo de moarte să predice mereu credincioşilor lui. I. P. S. Mitropolit, mişcat de vestea tristă, trimite binecuvântare îndoliatei familii a unui vrednic preot pe care l-a apreciat.

Părintele protopop V. Zare, vorbind despre lumea veşniciei şi despre vrednicia adormitului în Domnul, încheie cu cuvintele: „Părintele Creţu şi-a făcut datoria în parohia de aici, şi-o va face şi în cea spirituală după moarte".

Păr. G. Hampu-Moardăş, în numele preoţimii fostului protopopiat al Ţichindealului arată pe scurt felul în care a înţeles preotul Emanuil să-şi facă datoria.

Părintele Eftimie vorbeşte despre lupta preotului Creţu pentru unificarea bisericească: „pentru Creţu anul unificării nu a fost 1948, ci însuşi anul hirotoniei lui, 1924"...

Duioase au fost cuvintele sătenilor: I. Toda din Vecerd şi L. Ştefănel din Ighiş, ca şi poezia religioasă a lui „moş Toma".

Născut în 10 Noemvrie 1900, din părinţi ţărani, în Vecerd, urmează şcoala primară în sat, iar şcoala normală în Sibiu la „Andrei Şaguna". Dă diferenţă de liceu. Spre sfârşitul primului război mondial e „cadet" în Cluj şi Petroşani. Urmează teologia în Blaj şi doi ani de drept în Cluj. Hirotonit în 1924 — după ce i s'a propus să meargă la Institutul „De Propaganda Fide" în Roma, propunere refuzată — slujeşte cu aceeaş sfinţenie în modesta biserică din Vecerd şi în bisericuţa „din deal" a filialei din Ighiş, până în 1 Noemvrie 1949, când rămâne singur preot în Vecerd. Mitropolitul Niculescu l-a distins cu brâu roşu. Cursurile de îndrumare le-a trecut cu nota cea mai mare.

Veşnică să-i fie pomenirea!

Preotul Eftimie

† Preot Octavian Cupşa

În fruntaşa parohie Măgoaja din protopopiatul Dejului, s'a stins pe neaşteptate încă o candelă. A murit preotul Octavian Cupşa, după 60 ani de viaţă şi 34 de preoţie, puşi cu demnitate în slujba lui Dumnezeu şi a poporului dreptcredincios.

Înhumarea rămăşiţelor lui pământeşti săvârşită la praznicul Buneivestiri din a. c., a fost un prilej de popas duhovnicesc. Preoţi mulţi în frunte cu vrednicul protopop tractual Dumitru Purdea şi mult popor din loc şi jur, dar mai ales din Dej, veniţi să dea ultimul salut decedatului, au constituit o dovadă vie de ceea ce a fost decedatul în viaţă. Prohodul săvârşit de 8 preoţi a fost impresionant, iar cuvântarea păr. Aurel Ciurdărean şi mai ales cea a păr. protopop D. Purdea au scos în evidenţă greaua misiune de preot şi felul strălucit de jertfelnicie, purtate cu cinste şi demnitate de răposatul. Lacrimile au dat expresie durerii mai ales în momentul când prot. descria despărţirea de unicul său fiu Dr. Victor Cupşa, un strălucit medic al spitalului din Dej, de altmul văduvit şi mai ales de poporul pe care l-a păstorit. Poporul în jalea şi durerea lui n'a putut să tacă şi l-a îngroapa păstorului lor sufletesc a alcătuit pe loc un cântec care şi pentru frumuseţea lui literară, dar mai ales ca document al indiscutabilei legături sufleteşti între preot şi popor, ar merita să fie reprodus.

Adormitului dela Domnul, noi cei rămaşi, îi vom cere neîncetat odihnă binemeritată.

Pr. Ţura Samuil

INFORMAŢII

Sesiunea generală ştiinţifică a Academiei R. P. R. a arătat marile progrese realizate de ştiinţa română, datorită îmbinării teoriei cu practica şi însuşirii ştiinţei sovietice. Ştiinţa nu mai este ruptă de viaţă, ci se îndreaptă tot mai mult spre rezolvarea problemelor ridicate de practică. Aceasta a dus la rezultate însemnate pentru desvoltarea forţelor de producţie ale industriei şi agriculturii, pentru înflorirea culturii socialiste în ţara noastră. Astfel Academia R. P. R. încadrându-şi cercetările în planul Cincinal, se încadrează în lupta pentru independenţă, pace şi socialism.

Conferinţa europeană a muncitorilor împotriva remilitarizării Germaniei Occidentale la care au participat peste 900 delegaţi din 19 ţări, s'a încheiat cu o rezoluţie, în care se declară între altele: „Prin acţiunile maselor muncitoare remilitarizarea Germaniei va fi preîntâmpinată şi pacea va fi menţinută. Unitatea muncitorilor împotriva remilitarizării Germaniei este întemeiată pe dorinţa lor comună şi limpede exprimată, pe năzuinţa lor adâncă şi sinceră spre pace". Conferinţa a ales un Comitet european al muncitorilor împotriva remilitarizării Germaniei Apusene, care să transpună în realitate hotărârile ei. Din sânul acestei conferinţe a răsunat convingerea clară: „fără noi, muncitorii din Anglia, Franţa, Italia, Germania şi Belgia, America nu poate duce un război". Unitatea clasei muncitoare este un factor decisiv în lupta pentru pace şi împotriva remilitarizării Germaniei occidentale.

Nr. 1917/1951.

COMUNICAT

Aducem la cunoştinţă tuturor absolvenţilor Institutului Teologic Universitar din Sibiu, fii ai Arhiepiscopiei noastre, cele de mai jos:

Fiecare absolvent al Institutului nostru Teologic Universitar, are datoria de a căuta să-şi afle o parohie şi să ceară hirotonirea întru preot în timpul cel mai scurt dela absolvire.

Absolvenţii Institutului nostru Teologic, care în decurs *de trei ani* dela absolvire, nu îşi vor fi aflat un post în cadrele Arhiepiscopiei şi nu vor fi fost hirotoniţi întru preot sau diacon, îşi vor pierde dreptul de-a ocupa un post bisericesc.

Cei care după trecerea alor 3 ani dela absolvire ar dori totuşi să se preoţească, vor fi obligaţi să repete cursurile Institutului nostru Teologic şi să facă din nou toate examenele.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 28 Martie 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL XCIX SIBIU, 1 Mai 1951 Prețul anul ex. Lei 8·— Nr. 17—19

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și SIBIU și al Episcopiilor CLUJ și ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorități și străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 2014/1951

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Acum Hristos s'a sculat din morți, începătura învierii celor adormiți făcându-se" I Cor. 15, 20

Iubiții mei fii sufletești,

Praznicul Învierii Domnului a sosit iarăși la noi, umplându-ne sufletele de bucurie și de nădejde. El împrăștie lumină cerească peste viața noastră. El ne dă siguranța că dincolo de viața aceasta trecătoare ne așteaptă o viață netrecătoare, nespus mai fericită.

Căci învierea lui Hristos este izvorul și temelia nădejdilor noastre, este dovada că nu moartea are cel din urmă cuvânt, ci viața. Lupta dintre viață și moarte a fost hotărâtă prin învierea Domnului Hristos de partea vieții și dacă moartea mai dăinuește încă la suprafață, puterea ei a fost slăbită în toți cei ce sunt ai lui Hristos, în toți cei în cari viața este Hristos, biruitorul morții.

Invierea Domnului Hristos e înainte de toate dovada Dumnezeirii Lui și drept urmare dovada adevărului învățăturii Lui și noi ne punem încrederea fără șovăială în învățătura Lui, căci ea e învățătura lui Dumnezeu și celce-și călăuzește viața după ea, nu greșește.

Dar învierea Domnului Hristos e și dovada învierii noastre viitoare, căci Hristos n'a înviat numai pentru sine, ci pentru noi toți, fiind înainte mergătorul nostru în viața cea nouă de după moarte. El a croit prin învierea Sa pentru noi toți un drum spre viața cea adevărată din preajma lui Dumnezeu, unde nu mai este moarte. Atârnă numai de noi să pornim pe acel drum, căci la capătul lui ne va scoate Hristos însuși. Moartea Lui fără de păcat, jertfa de bună voie a vieții Lui a deschis drumul spre viața cea adevărată întâi pentru Sine, apoi pentru toți cei ce vreau să-i urmeze Lui. „Drept aceea, fraților, având întru sângele lui Iisus îndrăzneală să intrăm în Sf. Sfintelor, pe calea cea nouă și vie pe care ne-a deschis-o nouă din nou, prin catapeteazmă, adecă prin trupul Său" (Evrei 10, 19—20). De aceea „să ținem mărturia nădejdii nesmintită, pentrucă credincios este cel ce a făgăduit" (Evrei 10, 23). Nici o clipă să nu ne îndoim în învierea noastră, ci să stăm tari în nădejdea ei, pentrucă temelia acestei nădejdi e alcătuită de învierea Domnului și de făgăduiala ce ne-a dat-o El, că și noi vom învia. Vor învia chiar și cei păcătoși, dar nu spre viața fericită, ci spre nefericirea veșnică. „Nu vă mirați de aceasta, că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele întru învierea judecății" (Ioan 5, 28—29).

Având această nădejde, iubiții mei fii sufletești, îndatoririle și ostenelile vieții acesteia nu ni se mai par grele. Noi știm că ele sunt de scurtă dăinuire și că dacă le purtăm cu vrednicie și cu credință în Domnul nostru Iisus Hristos, ele ni se fac drum spre viața fericită și după moarte. Noi le primim atunci pe toate cu bucurie pentru Hristos. Socotim atunci împreună cu Apostolul că „pătimirile vremii de acum nu se pot asemăna cu mărirea care va să se descopere pentru noi" (Rom. 8, 18).

Lucrul de căpetenie este, iubiții mei fii sufletești, să avem în noi duhul lui Hristos, iar pe acesta îl avem prin iubirea față de Hristos, știut fiind că cei ce se iubesc au în ei același duh. Dacă ne vom sili să avem în noi duhul lui Hristos, acest duh va învia și trupurile noastre. „Iar dacă duhul celui ce a înviat pe Iisus Hristos din morți locuește întru voi, el cel ce a înviat pe Iisus din morți vii va face și trupurile voastre cele muritoare, pentru duhul lui care locuește întru voi" (Romani 8, 11).

Dar duhul lui Hristos se arată în noi într'o viață curată, fără de păcat, într'o viață după voia lui Dumnezeu, nu după voia poftelor trupului. Drept aceea numai cei ce viețuiesc după duhul lui Hristos sunt ai lui Hristos și vor învia ca și El spre învierea vieții. Cei ce n'au duhul lui Hristos în ei, ci viețuesc după poftele trupului lor, trăesc în păcate, aceia nu sunt ai lui Hristos (Rom. 8, 1) și

(Continuare în pag. 3)

Luna Mai

Luna Mai este luna florilor, a luminii, a bucuriei, a vieții. Probabil de aceea muncitorimea din toată lumea a ales ziua de 1 Mai ca zi a ei zi a primăvăratecelor ei nădejdi, a setei ei de lumină și de viață mai bună și mai fericită. În această zi clasa muncitoare își trece în revistă forțele, face bilanțul luptelor și biruințelor de până atunci și privește cu încredere și curaj spre viitorul pe care și-l făurește, pe care-l vede luminos și senin, frumos și încântător ca luna Mai. Și într'adevăr de-atunci de când 1 Mai a devenit ziua solidarității internaționale a muncitorimii, clasa muncitoare a mers din biruință în biruință. Prin revoluția din Octomvrie a 6-a parte a globului pământesc s'a smuls din sistemul capitalist, făurind primul stat socialist din lume. Acest fapt a dat mișcării revoluționare din toată lumea un nou avânt, dar tot deodată a indicat calea de luptă și biruință, oferind modelul după care să se orienteze toate mișcările muncitorești din celelalte țări.

Astfel anul acesta în 8 Mai se aniversează 30 de ani dela înființarea Partidului Comunist Român, astăzi Partidul Muncitoresc Român. Factorul hotăritor, sub influența căruia s'a născut P. C. R. a fost victoria Revoluției din Octomvrie 1917. Muncitorii revoluționari români au început să înțeleagă că lupta clasei muncitoare nu poate ajunge la biruință pe calea reformismului social-democrat, care se mărginea la revendicări economice în cadrul sistemului capitalist și ajunsese la atitudini de oportunism și pactare cu burghezia, ci pe calea marxism-leninismului arătată de revoluția socialistă din Rusia, a îmbinării revendicărilor economice cu lupta politică de răsturnare a regimului capitalist și de instaurare a dictaturii proletariatului. O mare influență în acest sens a avut și înființarea Internaționalei Comuniste, Internaționala III, la Moscova (Martie 1919), care a constituit cel mai puternic sprijin pentru crearea partidelor comuniste, pentru consolidarea lor și întrângerea influenței oportuniste. Astfel s'au format și la noi grupuri comuniste în sânul organizațiilor socialiste încă la sfârșitul anului 1917, care s'au întrunit într'o conferință la Iași în Martie 1921, constituind aripa de stânga a social-democraților. Grevele, ce s'au desfășurat din 1918 până în 1920, culminând în greva din Octomvrie 1920, care a cuprins peste 200.000 de salariați, au arătat muncitorimii că spre a nu fi înfrântă e nevoie de un partid revoluționar consecvent, din care să fie înlăturate toate elementele oportuniste. Astfel Congresul Partidului Socialist, care s'a deschis la 8 Mai 1921, a votat cu majoritate de voturi (4|5) transformarea P. S. în P. C. R., afiliat la Internaționala Comunistă

Astfel s'a născut P. C. R. ca avantgardă și stat-major al clasei muncitoare în lupta ei pentru realizarea societății socialiste în România. El a

(Continuare în pag. 6-a)

ÎNVIEREA DOMNULUI

Influenţe venite din Apus au generalizat aproape icoana învierii, în care se vede îngerul lângă piatra ridicată, Mântuitorul ieşind din mormânt ca un biruitor şi străjarii căzuţi pe jos de spaimă. Această icoană a răspândit pretutindeni o imagine falsă despre învierea Domnului. Ea este asemănătoare cu învierea lui Lazăr. Aici îngerul ridică piatra, acolo o ridică oamenii. Aici Mântuitorul învie şi iese din mormânt singur prin puterea Tatălui, acolo Lazăr învie la porunca Domnului. Aici se spăimântează străjarii, acolo s'a spăimântat tot poporul, care era de faţă. De sigur faptul însuşi al întoarcerii la viaţă al unui trup mort este un lucru cutremurător şi minunat. Dar învierea Domnului nu s'a întâmplat aşa cum ne-o sugerează icoana de origine apuseană, ci cu totul altfel. Iconografia ortodoxă o reprezintă fie prin sdrobirea iadului şi eliberarea sufletelor dreptilor din robia lui, fie în mod real, arătând pe Iisus Hristos înviat deasupra mormântului, care este cu piatra pe el şi cu peceţile nestricate şi străjarii adormind. (Vezi capela din stânga dela biserica Sf. Nicolae din Oraşul Stalin). Căci aşa cântăm la strană mereu — fără ca să băgăm de seamă. (Vezi: Tropar gl. 1, Laude gl. 5, Peasna 6-a din Canonul Paştilor).

Din toate acestea rezultă că Mântuitorul a înviat în vreme ce piatra era pe mormânt şi a ieşit din mormânt fără a ridica piatra şi fără a strica peceţile şi fără ca străjarii să ştie ceva. Acest lucru rezultă şi din Sfintele Evanghelii. După Evanghelia dela Matei îngerul s'a pogorît şi a prăvălit piatra de pe mormânt în zorii zilei, când au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie ca să vadă mormântul. De ce a prăvălit piatra? Ca să iasă Mântuitorul din mormânt, aşa cum ni-L înfăţişează icoanele amintite? Nu. În momentul în care îngerul a prăvălit piatra, Iisus nu mai era în mormânt. El a înviat înainte de aceasta. Prăvălirea pietrei a fost necesară pentru ca femeile mironosiţe să vadă că mormântul e gol şi să se convingă astfel că Iisus a înviat, iar străjarii să-şi dea seama că e la mijloc un fenomen supranatural. Îngerul însuşi zice către mironosiţe: „Ştiu că pe Iisus cel răstignit căutaţi. Nu este aici, căci *s'a sculat* precum a zis" (Mt. 28, 1–7). Istorisirea este destul de clară pentru a înţelege că Iisus n'a avut nevoe de înger să ridice piatra, ca să poată ieşi din mormânt, ci a înviat înainte de ridicarea pietrii.

Ce însemnează aceasta? Nimic altceva decât că învierea lui Iisus nu e tot una cu revenirea trupului la viaţă, aşa cum e cazul cu învierea lui Lazăr. Lazăr s'a întors din moarte la viaţa cea dinainte, a mai trăit după aceea mulţi ani, dar tot a murit, căci trupul acesta este muritor, chiar dacă a revenit odată din moarte la viaţă. Pe când Iisus s'a întors din moarte la o altă viaţă, la o viaţă nemuritoare: el a înviat ca să nu mai moară, să fie veşnic viu. Aceasta înseamnează că, prin lucrarea Duhului Sfânt, prin lucrarea Dumnezeirii, trupul lui Iisus s'a transformat, devenind din trup muritor trup nemuritor, din trup material, trup duhovnicesc, din trup supus nevoilor fiziologice trup preamărit, din trup încadrat în categoriile spaţiului trup mai presus de aceste categorii E un trup spiritualizat, care participă la viaţa veşnică şi are cu totul alte calităţi, decât trupul obişnuit. Acest trup spiritualizat poate ieşi din mormânt piatra fiind pe mormânt, poate intra la ucenicí uşile fiind încuiate etc. El în mod obişnuit e invizibil, neperceptibil simţurilor noastre, care nu sunt făcute spre a percepe trupuri spiritualizate — dar Mântuitorul se poate arăta după cum vrea, cât vrea şi cui vrea, ca să-i convingă de realitatea trupului înviat. După înălţarea la cer însă, El nu se mai arată decât lui Saul pe drumul Damascului, dar este viu şi permanent prezent în chip nevăzut în lume. Se va arăta iarăşi la a doua venire în toată mărirea Sa, când şi cei credincioşi vor fi preamăriţi ca El, trupurile lor spiritualizându-se şi strălucind de lumină dumnezeiască. „Căci trebue ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune şi acest trup muritor să se îmbrace în nemurire" (I Cor. 15, 53)

P. C. Prof. Academician Gala Galaction, în entuziastele prelegeri ce le-a ţinut la Institutul Teologic din Sibiu (luna Martie a. c.) despre convertirea lui Saul şi învierea Domnului, ne-a atras atenţia asupra unui amănunt semnificativ, care întăreşte faptul învierii cu trup duhovnicesc. Anume, când au alergat Petru şi Ioan la mormânt, evanghelistul spune că Ioan a intrat în mormânt după Petru, deşi sosise la mormânt înaintea lui: „Deci atunci a intrat şi celălalt ucenic, care venise întâi la mormânt, şi a văzut şi a crezut" (Ioan 20, 8).

Ce a văzut Ioan de a crezut? A văzut giulgiurile şi mahrama capului. Desigur însuşi faptul că giulgiurile au rămas în mormânt — având în vedere neputinţa de a le deslipi de trup — este o dovadă suficientă că aici s'a petrecut ceva neobişnuit. Dar comentatorul adaugă: Ioan a văzut giulgiurile neatinse, ca şi când Iisus ar fi ieşit din ele ca un abur sau ca un duh. Trupul spiritualizat al lui Iisus s'a deslipit de giulgiuri şi a ieşit din ele fără să le mişte, aşa cum a ieşit din mormânt fără să rupă peceţile şi fără să ridice piatra. Aceasta a văzut Ioan şi a crezut. Nici nu putea să nu creadă: faptul era prea evident.

Deci în învierea Domnului se petrece un proces de transformare aşa de totală a trupului, încât am putea spune că e o creaţie din nou a lui: trupul material se spiritualizează, este eliberat de nevoile fiziologice şi instinctive şi de categoriile spaţiale, devenind o expresie clară a spiritului şi mediu de transmitere a luminii divine. Este un trup preamărit, transfigurat de energiile divine. Se'nţelege că posibilitatea acestei transformări noi o putem concepe: ea este starea după care năzueşte sufletul omenesc, care vrea să fie eliberat de toate mizeriile trupului carnal (de boală, necesităţi instinctive, moarte etc.), să ajungă la o viaţă plenară, în care şi trupul să fie preamărit. Dar nu ne putem imagina starea aceasta, pentrucă imaginaţia lucrează cu elemente concrete materiale, nu cu elemente spiritualizate, abstracte.

*

Ce însemnătate are pentru credincioşi faptul acesta al învierii? Întâi că în înviere s'a pus început creerii din nou a lumii, transfigurării ei. Iisus Hristos este începătorul învierii noastre şi a transfigurării cosmosului întreg. Cel ce crede în învierea Domnului crede şi în învierea de obşte, că noi toţi vom învia, că — prin puterea lui Dumnezeu — toate se vor înoi şi creatura aceasta va fi prefăcută într'o nouă creatură, când „Dumnezeu va fi totul în toate", cum zice Sf. Ap. Pavel.

În al doilea rând că Iisus Hristos este viu ca persoană divin-umană (trup şi suflet) şi trupul Lui este instrument de iradiere şi revărsare a harului divin peste toţi cei ce cred într'Însul Umanitatea lui Iisus, ridicată în intimitatea Dumnezeirii, e ca un soare central, din care se răspândesc razele harului şi sfinţeniei peste toţi credincioşii. Pentrucă moartea nu l-a înghiţit, ci El este viu, tot cel ce crede în El este viu, tot cel ce crede în El intră în comuniune spirituală vie cu El, în relaţie vie dela persoană la persoană şi se uneşte cu El într'o iubire fără de margini, o iubire care-l face să fie „un duh" cu Iisus Hristos, cum spune Sf. Ap. Pavel. Prin umanitatea Lui transfigurată noi ne întâlnim cu Dumnezeu, prin „fratele" nostru Hristos noi intrăm în relaţie cu Persoanele divine şi primim în lăuntrul nostru puterile divine, ce emană din Dumnezeire. Iar aceste puteri divine fac din noi „o creatură nouă", ne dau „forma" lui Iisus Hristos, ne „îmbracă" în Hristos şi în ele avem forţa morală necesară unei vieţi înoite, unei vieţi după asemănarea lui Hristos.

Ori ce iubire care leagă două sau mai multe suflete într'o unitate supraper sonală, toarnă forţe de înoire în suflete, le îmbogăţeşte. Cu atât mai mult iubirea care uneşte pe credincios cu Hristos, va turna în cel credincios puteri divine, care îmbogăţesc sufletul şi-l ridică la un nivel spiritual şi moral superior. Iar unirea aceasta poate să devină aşa de profundă, iubirea aşa de nelimitată, încât să mărturiseşti cu Sf. Ap. Pavel: „Nu mai trăesc eu, ci Hristos trăeşte în mine" (Gal. 2, 20).

Unirea aceasta cu Hristos cel înviat se realizează în Biserică, prin Sf. Taine, sf. slujbe, rugăciune şi fapte bune. În sfin, tele slujbe este prezent şi lucrează însuşi-Hristos. El îşi revarsă harul divin, iubirea divină prin Sf. Taine peste toţi cei credincioşi. Aceasta este viaţa tuturor formelor cultice ale Bisericii: prezenţa vie a lui Hristos şi trăirea acestei prezenţe. Credincioşii, care participă cu evlavie şi inimă curată, la aceste slujbe, nu se opresc numai la cuvinte, gesturi şi cântări, ci prin toate acestea ei simt prezenţa vie a lui Hristos şi îşi deschid sufletele, ca să le umple Hristos cu sfinţenia Lui, cu iubirea Lui, cu bunătatea Lui, cu înţelepciunea Lui. Această comuniune personală cu Hristos este esenţială în cultul divin: prin ea credinciosul se înoieşte necontenit, se leagă mai intim de Hristos şi se dăruieşte Lui, tinzând să vieţuiască după pilda ce i-a dat-o El.

Rugăciunea este convorbirea sufletului credincios cu Hristos cel înviat. Şi aşa cum convorbirea cu o personalitate îţi luminează şi îmbogăţeşte sufletul, convorbirea cu Iisus în rugăciune te umple de lumină, de iubire, de pace, de bucurie, de sfinţenie, de tot harul ce se revarsă cu îmbelşugare din Hristos. A te ruga înseamnează a ieşi din tine însuţi, ca să te pierzi în Hristos şi din El să primeşti puterile înoirii.

Iar fapta cea bună este roada acestor puteri divine revărsate din Hristos. Căci pomul cel bun produce roade bune. Se'nţelege însă că numai prin colaborarea neîntreruptă a voinţii noastre cu harul divin. Dar prin fapte bune creşte şi asemănarea noastră cu Hristos şi deci se intensifică şi iubirea noastră faţă de El. Cu cât Îl iubeşti mai mult, cu atât Îi împlineşti mai deplin poruncile şi făcând poruncile ajungi să Îl iubeşti mai mult. Fapta isvorăşte din iubire, dar ea şi face ca iubirea să crească.

Iată ce importanţă centrală are învie-

(Urmare în pag. 6-a)

HRISTOS INVINGE MOARTEA

N'a fost lucru uşor pentru Iisus să-şi convingă învăţăceii că El care a murit odată, era iarăşi viu. Doar ei cu ochii lor îl văzură ţintuit pe cruce cu pieptul deschis şi doar mâinile lor îi desfăcură trupul înţepenit şi rece de pe lemn şi-l aşezară în mormânt. De aceea, nu mai puteau cugeta la El ca la o fiinţă vie.

E adevărat că Iisus înainte de moarte le-a spus că va învia, dar învierea e un fapt atât de îndepărtat de orice închipuire omenească încât se pare că ei mai degrabă au interpretat cuvintele Lui ca pe o pildă care trebuia explicată.

Să ne oprim puţin să analizăm primele impresii din dimineaţa Duminecii aceleia, în care s'a întâmplat faptul minunat al Învierii.

Nu era răsărit soarele, când femeile cucernice, cumpărându-şi miresme, s'au hotărît să meargă la mormânt să ungă trupul Domnului. Maria Magdalena nu mai avea răbdare să aştepte pe tovarăşele ei zăbavnice cu cumpărăturile, ci aleargă singură la mormânt. Ceea ce vede acolo o pune în uimire: piatra răsturnată şi intrarea la mormânt deschisă. Ce s'a întâmplat? Cine putea da vreo informaţie? Fără să mai privească mormântul, aleargă cu inima sdrobită de durere la Petru şi la Ioan cărora le spune: „Au luat pe Domnul din mormânt şi nu ştim unde l-au pus" (Ioan 20, 2).

În vremea aceasta femeile celelalte pleacă şi ele la mormânt, dar pe drum încă fiind, îşi aduc aminte de un lucru la care înainte nu s'au cugetat: cine le va răsturna piatra, căci era mare foarte. Preocupate de gândul acesta ajung la mormânt şi văd că piatra de pe uşa mormântului era dată la o parte. Mai curajoase decât Maria Magdalena, intrară înlăuntru şi văzură un tânăr în haină albă şezând în partea dreaptă (Marcu 16, 5). Luca ne spune că erau doi oameni în haine strălucitoare (Luca 24, 4). Tânărul lui Marcu le spune femeilor: „Nu vă spăimântaţi! Pe Iisus Nazarineanul Cel răstignit îl căutaţi; a înviat, nu mai e aici, iată locul"... etc. (Mc. 16, 6—7); Mt. 28, 5—7). Cuvinte asemănătoare vorbesc şi cei doi ai lui Luca, dar rezultatul e altul. După Marcu, femeile au fugit dela mormânt, pentrucă le cuprinsese frica şi n'au spus nimănui nimic, câtă vreme după Luca, se pare că ele ar fi spus toate cele întâmplate celor unsprezece şi tuturor celorlalţi. Acest lucru e confirmat şi de Matei (cap. 28, 8).

Abia plecate femeile, ajung la mormânt Petru şi Ioan. Nu văzură pe nimenea, dar ei mai îndrăzneţi observară mai bine lucrul: mormântul era gol, legăturile şi giulgiul erau acolo neatinse, iar marama dată la o parte. Dacă ar fi fost adevărată presupunerea Magdalenei, răufăcătorii, grăbiţi l-ar fi dus aşa cum era... Plecară şi ei cu o îndoială în suflet, pe care n'o puteau lămuri.

Plecaţi apostolii, Maria Magdalena se reîntoarce la mormânt, singură. Se opreşte nedumerită la uşa mormântului şi începe să plângă. Dinăuntru, aude un glas: „De ce plângi?" Când priveşte mai bine, vede două figuri de om în haine strălucitoare, pe care nu le recunoaşte că ar fi îngeri şi cu ochii plini de lacrimi le spune: Plâng, pentrucă „au luat pe Domnul" (Ioan 20, 13). În clipa aceea, Cineva trecea pe acolo. Magdalena, fără să-i privească chipul, se îndreaptă spre el ca şi când ar fi fost grădinarul: „Spune-mi Doamne, dacă tu l-ai dus aiurea, unde l-ai pus şi eu îl voi ridica. Străinul o cheamă pe nume: „Maria!" La numele acesta se deşteaptă ca dintr'un somn greu. Îl priveşte, era El, viu: „Învăţătorule!" exclamă ea, aruncându-se la pământ gata să-I îmbrăţişeze picioarele. Era prima oară când Cel mort a fost văzut şi recunoscut viu.

Dar nu numai Maria Magdalena L-a văzut, ci şi Petru, Iacob, Toma, ucenicii care mergeau spre Emaus, ceilalţi apostoli de mai multe ori şi „peste cinci sute de fraţi împreună", scrie Sf. Ap. Pavel celor din Corint şi adaogă: „Cea mai mare parte dintre ei sunt vii şi îi puteţi întreba. Şi chiar eu Pavel, cu ochii mei aceştia L-am văzut" (I Cor. 15, 5—8).

Toate aceste mărturii dovedesc până la evidenţă, că Hristos a învins moartea nu numai cea naturală ci şi cea supranaturală.

Moartea naturală e despărţirea sufletului de trup. Fără îndoială că noi toţi vom muri, dar moartea noastră nu va mai fi plină de groază, căci durerile agoniei vor fi unite cu durerile agoniei lui Hristos şi vor fi curăţitoare de păcate pentru sufletul nostru. Teama şi tristeţea ultimelor zile, vor fi unite cu teama şi tristeţea lui Hristos, care vor aprinde în noi nădejdiile unei vieţi mai senine. După învierea lui Hristos, învierea noastră devine certitudine. Prin învierea lui Hristos noi am devenit fii ai lui Dumnezeu şi fiindcă am fost încorporaţi în El, care a înviat, şi noi vom învia.

Va veni o zi când nu vor mai fi morminte în lume: „Viaţa va sdrobi moartea, Cel nemuritor va înghiţi pe cel muritor. Moarte, unde este biruinţa ta? Moarte, unde este boldul tău" (I Cor. 15, 54—55),

Hristos prin învierea Lui a învins şi moartea supranaturală, care constă în separarea sufletului de harul lui Dumnezeu. Această separare a venit mai întâiu prin păcatul lui Adam, după care toţi ne naştem morţi sufleteşte.

In două chipuri ne-a comunicat Hristos roadele biruinţei Sale asupra morţii: prin Botez şi prin Spovedanie. Atunci când omul se afundă în apă, însemnează că se uneşte cu patima Domnului şi cu El moare păcatului; când iasă din apă, e un om nou, pe care Hristos îl cheamă să-i împărtăşească nu numai viaţa cea nouă câştigată de El, viaţa harică, ci şi rezultatul acestei vieţi, fericirea cerului.

Al doilea mijloc prin care Hristos ne comunică roadele biruinţei Sale este Spovedania: omul care îngenunche, se umileşte şi se pocăieşte înaintea duhovnicului, moare păcatului; după deslegare se scoală ca nouă creatură a lui Hristos.

Fericitul Augustin, comentând capitolul 19, 34 din Evanghelia Sf. Ioan, scrie atât de frumos: „Evanghelistul se serveşte de un cuvânt foarte ales. El nu zice că ostaşul a rănit sau a lovit coasta lui Hristos, ci zice că a deschis-o (aperuit), ca şi când ar fi voit să arate că a fost deschisă poarta vieţii din care au isvorît Tainele, fără de care nu se poate intra în adevărata viaţă".

Sărbătoarea Paştilor să ne îndemne a ne ţinea uniţi cu Hristos biruitorul morţii prin împărtăşirea cu Sf. Taine, dacă vrem să nu murim ci să trăim în veac!

Pr. **Moisiu**

(Urmare din pag. 1-a)

nu vor învia spre viaţă, ci spre moarte, căci nu e în ei duhul lui Hristos care să-i învie. Iar trupul singur nu poate învia. Dimpotrivă el prin sine tinde spre stricăciune şi rămâne în stricăciune. De aceea spune Apostolul: „Căci dacă vieţuiţi după trup, veţi muri, iar de veţi omorî cu duhul faptele trupului, veţi fi vii" (Rom. 8, 13).

Moartea este rodul păcatului. De aceea ea e biruită numai unde e biruit păcatul. Numai acela va învia în Hristos, care se sileşte în decursul vieţii pământeşti să ducă o viaţă curată în El.

Aceasta e vestea de bucurie pe care ne-o aduce praznicul Învierii Domnului cine învinge păcatul în viaţa aceasta, scăpat de moarte. Iar păcatul poate fi învins prin puterea lui Hristos, care se sălăşluieşte în tot cel crede în El. Cu puterea Domnului Hristos ne eliberăm de păcat, cu puterea Lui ne eliberăm de moarte. În Domnul nostru Iisus Hristos avem biruinţa asupra păcatului şi asupra morţii, asupra acestei părechi întunecate, vrăjmaşe vieţii noastre. În Domnul Hristos avem izvorul curăţiei şi al învierii.

Drept aceea, iubiţii mei fii sufleteşti, străduiţi-vă după o viaţă curată întru Domnul Hristos, ca să aveţi parte şi de învierea spre viaţa cea adevărată. Lumina acestui praznic să alunge din sufletele voastre orice gânduri de întunerec, să aşeze în ele numai gânduri luminoase, curate, iubitoare de Dumnezeu şi de semeni.

Gândurile de întunerec sunt gânduri de vrăjmăşie, gânduri de sfadă, gânduri ducătoare la ciocniri şi lupte între oameni şi popoare. Gândurile de lumină, gândurile curate, sunt gânduri de pace şi de bună înţelegere între oameni. Ocrotiţi şi îngrijiţi aceste gânduri de pace în sufletele voastre şi faceţi ca ele să treacă şi în sufletele semenilor voştri. Faceţi-vă astfel propoveduitorii păcii şi făcători de pace, căci „fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema". Împotriviţi-vă prin pacea sufletelor voastre valului de războiu care vrea să se întindă peste lume şi faceţi să se întindă mai degrabă peste lume valul de pace din sufletele voastre, ca să dovediţi că aveţi în voi duhul lui Hristos şi rodurile acestui duh, dintre care unul este pacea (Galateni 5, 22). Arătaţi că e mai tare roada Duhului, adecă pacea, decât roada celui rău, care este cearta aducătoare la războiu.

Să ajutăm cu toţii pe aceia care luptând pentru pace, mobilizează pe toţi bunii patrioţi, pentru a cere marilor puteri ale lumii, ca să se înţeleagă între ele. Pe acelaş drum al păcii, vă mai îndemn, şi de astădată, să munciţi cu drag ogoarele voastre, să vă împliniţi cu sârg planul vostru de muncă, părticică de preţ din planul cel mare, pe mai mulţi ani, al Patriei, care trebue să aducă tuturor un trai mai bun şi respect mai mare din partea altor popoare.

Arătaţi că sunteţi fiii luminei, nu ai întunerecului, căci numai aşa veţi avea parte de lumina veşnică, de lumina vieţii de după înviere, în care a intrat Hristos prin înviere şi în care năzuim să intrăm toţi cei ce credem în El.

Trimiţându-vă aceste sfaturi părinteşti, vă adresez tuturor, cu credinţă tare şi cu nădejde neclintită, creştinescul salut:

„Hristos a înviat"!

şi urându-Vă ca praznicul luminat al Învierii Domnului să-l petreceţi cu bucurie creştinească, Vă împărtăşesc arhiereşti binecuvântări şi asigurarea rugăciunilor ce le facem către Tatăl ceresc, ca toţi să aveţi parte la vremea sa de învierea spre viaţa de veci.

Sibiu, la sărbătorile Învierii Domnului din anul 1951.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

Nicolae,

arhiepiscop şi mitropolit

PACEA CRUCII

Spre deosebire de celelalte mari confesiuni creştine, Ortodoxia a păstrat intact şi a valorificat cu neegalată fidelitate tezaurul de învăţături primite dela Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, neîngăduindu-şi să opereze în substanţa lor niciun adaos sau corectură omenească.

Constatarea aceasta este valabilă nu numai pentru zăcămintele ei dogmatice, ci se revarsă şi asupra tărâmului etic în totalitatea lui, aşadar atât asupra sectorului individual, cât şi a celui obştesc. Ortodoxia n'a îngrădit nicicând libertatea insului şi nu i-a desfigurat personalitatea prin oprelişti şi practici incompatibile cu valoarea şi demnitatea omului, dar nici nu a exagerat această libertate, ci a temperat-o constant, în concordanţă cu porunca dumnezeească a iubirii, prin recomandarea — cu accent de îndatorire — de a ţinea seamă de deaproapele tău, cinstindu-l şi iubindu-l îndată după Dumnezeu, ca pe tine însuţi.

Etica ortodoxă nu crează conflicte cu natura. Pe aceasta tinde s'o readucă la starea originară de curăţie şi demnitate morală, fără a-i falsifica esenţa prin interpretări artificiale şi teoretizări incompatibile cu datele reale ale existenţei.

Etica ortodoxă este directă, sinceră şi simplă. Ea stă realmente în slujba vieţii. N'o înnăbuşe şi nu-i strangulează elanurile firesti. I le ordonează, i le purifică, i le însufleţeşte. In normele ei morale, ea oferă tot atâtea indicatoare de direcţie şi distanţă în spre bucuriile supreme ale vieţii. A celei de aici, din această lume, şi mai ales a celei de dincolo. In viaţa de-aici, te povăţuieşte cum să isbuteşti fără să răneşti pe nimeni, pe toţi semenii tăi ajutorându-i să ţină pas cu *Modelul*-Hristos; pe cealaltă, te învaţă cum s'o cucereşti. Scurtezi distanţa biruinţii tale în această viaţă în măsura în care — ţinându-te de normele morale — te desăvârşeşti în umbletul tău pe căile binelui. Cucereşti cealaltă viaţă — fără de moarte şi cu fericita vedere a feţei lui Dumnezeu împreunată — *dacă* în viaţa pământească ai urcat cât mai sus spiţele scării desăvârşirii creştineşti.

Aceasta însemnează că în făurirea capodoperei „bărbatului desăvârşit" (Efeseni 4, 13), prin care sf. apostol Pavel înţelege constant imitarea *isbutită a Modelului*-Hristos — căruia îi mai zice când „om nou" (Ef. 2, 15; 4, 24; Col. 3, 10), când „făptură nouă" (II Cor. 5, 17; Gal. 6, 15) — în adăugirea ta frontului select al aliaţilor fideli ai Fiului lui Dumnezeu, *reforma sufletului* este *esenţialul*. Fără ea, condiţia de creştin este pură aparenţă, nu calitate de creştin. Este ca o tăbliţă fixată la cele două capete ale unei uliţi de sat sau de oraş, care nu obligă ulita respectivă să fie numaidecât atât de celebră ca numele glorios pe care îl poartă.

Nu intrăm în amănunte. S'a înţeles că a fi creştin însemnează a deveni realmente *altfel*. Altfel de cum eşti. Chiar de eşti bun, milostiv, cinstit, harnic şi paşnic, ca să nu porţi în deşert „tăbliţa" indicatoare a relaţiei tale cu Dumnezeu, fixată nevăzut pe fruntea-ţi de prunc, în botez, trebue zi de zi să te străduieşti a fi *altfel*. Calitativ altfel! Să te treci constant prin toate gradele de comparaţie ale calificativelor morale — şi mai ales să nu uiţi că până la superlativul absolut al participării tale la desăvârşirea lui Hristos mai este atâta drum de străbătut cât o viaţă petrecută în strictă conformitate cu voia lui Dumnezeu, plus pragul care restitue trupul pământului din care a fost luat, iar sufletul îl aşează în fericita lumină lină a apropierii spaţiale de bucuriile gătite în ceruri tuturor celor ce scrişi au fost în Cartea Vieţii.

Ceea ce deosebeşte fundamental era precreştină a istoriei religioase a omenirii de cea actuală, este tocmai *posibilitatea* de a trece pragul amintit cu certitudinea că comuniunea cu Hristos, începută aici pe pământ, se desăvârşeşte în viaţa de pe celălalt tărâm. Nu numai pentru unii, predestinaţi oarecum să guste deliciile ei fără seamăn şi fără sfârşit, ci pentru toţi cei ce se poartă în această viaţă aşa cum s'ar fi comportat Hristos în locul lor. *Numai* pentru aceştia! Discriminări în materie de dobândire a cetăţeniei împărăţiei ceriurilor nu există — dar nici porţi larg deschise pentru lacomi şi desfrânaţi, pentru nelegiuiţii cari amărăsc viaţa semenilor lor şi îl amărăsc pe Dumnezeu.

Posibilitatea aceasta — unică, fără repetiţie acum şi în vecii vecilor — ne-a fost hărăzită prin patima crucii. Dimineaţa Învierii este surla cu ecouri mai puternice decât larma veacurilor de frământare omenească, ce vesteşte isbânda ei deplină. Pe cruce a fost omorîtă vrajba dintre seminţiile pământului şi de pe lemnul ei se preling în vinele omenirii regenerate prin jertfa Mântuitorului fiorii desmărginitei bucurii de a te şti petrecând la poala protectoare a Atotputernicului, pe care te-ai întrebat vreodată dece îl numeşti cu atâta încredere şi cu graiu înmuiat de simţiri cereşti „Tată"?

Îndeletnicirile mele, nepotrivit spuse „profesionale", mă îndatorează să recitesc de repetate ori, printre alte, următorul fragment din epistola sf. apostol Pavel către Efeseni: „Iar acum, întru Hristos Iisus, voi, care oarecând eraţi departe, v'aţi apropiat (de Dumeezeu) prin sângele lui Hristos. Pentrucă el este pacea noastră, cel care a făcut din amândouă una şi a dărâmat peretele cel din mijloc al despărţiturii, vrajba, stricând legea orânduirilor din porunci, pentru ca întru sine să-i zidească pe cei doi într'un om nou, făcând pace, şi să-i împace pe amândoi cu Dumnezeu într'un trup prin cruce, omorînd vrajba prin ea. Şi venind v'a vestit pace vouă, celor de departe şi celor de aproape, că prin el avem şi unii şi alţii apropierea de Tatăl într'un Duh" (Efeseni 2, 13—18).

Îl citeşti şi tu, frate preote, din aceeaşi nebiruită „silă profesională" — am înţeles: silă lăuntrică — şi va trebui să mărturiseşti cu mine că tresari de fiecare dată, ca'n faţa unei revelaţii. Dacă-i altfel, dacă ecourile lui se isbesc de suprafaţa simţurilor corporale, reia lectura lui: de astădată, adăugând un spor de încordare lăuntrică impresiei moarte pe care o prinzi în pupilele vederii trupeşti.

Toată drama omenirii precreştine — căci cei doi, de care e vorba aici, adică iudeii şi „neamurile", alcătuiau întreaga omenire biblică — este recapitulată în aceste dense consideraţii pauline. Dar şi deslegarea ei, neprevăzută decât de Dumnezeu şi de aleşii Săi. Fruntea dogorită de suflarea geniului a neobicinuit de dotatului fariseu Saul din Tars, nu putea „inventa" o astfel de constatare. I-a descoperit-o Dumnezeu prin jertfa Fiului Său, celui ce avea să fie „atletul lui Hristos".

Crucea împlântată în pământul pietros al culmii Căpăţânii, a pus pace între Dumnezeu şi oamenii răsvrătiţi împotriva obârşiei şi a odihnei lor fără de sfârşit: Cerul creştinătăţii. Crucea a reîmprospătat omenirii lecţia uitată a frăţiei paradisiace. Crucea a curmat revolta simţurilor, restabilind în atât de hărţuita noastră fire omenească, tăbărîtă de păcat, *primatul sufletului*.

Crucea lui Hristos este *pacea* noastră.

Iarăşi se tulbură seminţiile pământului, pentrucă în vremea noastră se mai găsesc conducători de popoare care ameninţă să distrugă şi ceea ce bruma a mai rămas după viforul pustiitor al celui de al doilea război mondial. Un singur gând ne însufleţeşte pe toţi: Aşa ceva nu trebue să se mai repete! Îi adăugăm năzuinţa de neînfrânt, laolaltă cu sute de milioane de oameni ridicaţi ca un om pentru apărarea păcii: Aşa ceva nu lăsăm să se mai repete!

Suntem creştini! Suntem oare cu adevărat?

Suntem neîndoios, dacă am înţeles că dimineaţa Învierii se întâmpină cu urechea aţintită la salutul ce ni-l adresează din înnalturi Fiul lui Dumnezeu înviat din morţi: „Pace vouă"!

Pacea sufletului a fost câştigată cu preţ greu: A trebuit să curgă pe cruce sângele lui Dumnezeu!

Darul ei se păstrează cu rugă şi priveghere — şi cu hotărîrea de-a o apăra realmente de uneltirile celui rău.

Ai înţeles, desigur, unde-i *locul tău!*

GRIGORIE T. MARCU

Un obiceiu bun — practicat în Mitropolia Olteniei — este împreunarea la şedinţele Centrelor Parohiale a slujbei în sobor, predicilor şi conferinţelor, cu opera de ajutorare creştinească a elevilor săraci, bolnavilor şi văduvelor. Astfel Centrul Parohial din comuna Slătioarele-Argeş, cu ocazia şedinţei din 15 Octomvrie 1950, a predat cantinei şcoalei elementare din comună: 64 kgr. prune uscate, 45 kgr. fasole, 51 kgr. mălai şi a ajutat cu suma de lei 5000 pe un credincios bolnav T. B. C. Şi ca acesta se mai citează şi alte cazuri (cf. „Mitropolia Olteniei" Nr. 1—2, 1951). O încrestăm ca o sugestie pentru Conferinţele noastre preoţeşti. În lucrarea aceasta a ajutorării pot fi antrenate Comitetele parohiale provizorii.

„Ortodoxia", revista Patriarhiei Române, în Nr. 4 (Octomvrie—Decemvrie) 1950 se ocupă de noua dogmă romano catolică despre înălţarea la cer a Maicii Domnului, publicând o serie de studii substanţiale despre mariologia catolică şi mariologia ortodoxă. Cum mariologia este un capitol al Teologiei ortodoxe nedesbătut până acum pe larg în scrisul nostru teologic, problema merită a ocupa atenţia Teologiei şi preoţimii româneşti un timp mai îndelungat, ca astfel să se evidenţieze toate aspectele ei şi să se fixeze formularea teologică adecvată cultului ce se acordă Maicii Domnului în Biserica noastră, spre deosebire de exagerările neîntemeiate ale catolicismului.

Învierea pentru cei curaţi cu inima

Numai „cei curaţi cu inima vor vedea pe Dumnezeu", zice Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Păcătoşii, viclenii, trufaşii, cei ce pismuesc, înşelătorii şi aceia care simt plăcerea de-a trăi fără osteneală, toţi aceştia şi alţii asemenea lor, „nu vor vedea pe Dumnezeu".

A „vedea pe Dumnezeu", aici pe pământ însemnează o stare în care credinciosul se simte bine, se simte mulţumit şi împăcat cu sine însuşi, cu Dumnezeu şi cu oamenii. Creştinul care poate spune despre sine că se simte fericit, este acela care între oameni, „tuturor toate se face", iubeşte, se osteneşte, lucrează, ajută şi doreşte pacea. Este acela care în raport cu Dumnezeu este împăcat şi se fereşte a aduce vătămare cuiva, pentrucă toate sunt făptura Tatălui ceresc.

Unul care nu are inima curată, este un bolnav. Şi bolnavii sunt o piedecă pentru propăşirea societăţii şi pentru lăţirea împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ. Un om păcătos este un mort atât pentru sine cât şi pentru alţii, după cum un trup necurăţit pune în primejdie atât viaţa proprie cât şi viaţa altora.

Dar după cum curăţia trupului se realizează printr'o îngrijire şi primenire a sa, tot astfel curăţia inimii se săvârşeşte prin recunoaşterea şi mărturisirea păcatelor, prin aceea autoacuzare care te curăţeşte, te face mai bun şi te îmbracă cu plenitudinea aptitudinilor unui creştin sănătos şi cinstit.

Spovedania este deci un filtru minunat al impurităţilor sufleteşti. Ea constitue oarecum plumânii de respiraţie a vieţii spirituale, care înzdrăvenesc toate fibrele şi crează aptitudini spre alergarea la semnul vieţii fericite.

Dacă în ordinea firească a lucrurilor numai o respiraţie normală, ce pulsează în chip regulat pe minut, ne garantează sănătatea deplină, apoi în ordinea sufletească trebue să ne dregem plumânii duhovniceşti cât mai des.

Asupra spovedaniei dese s'a discutat destul de puţin în raport cu importanţa pe care o reprezintă această „instituţie de pedagogie divină prin care se cârmueşte sufletul în toate resorturile sale către o viaţă creştină". Aceia care sunt împotriva spovedaniei dese, împotriva unui control des şi sever al conştiinţei, aceia au un singur motiv: că prin mărturisirea deasă s'ar bagateliza oarecum actul sfânt al spovedaniei, şi afară de aceasta, ar fi şi o încurajare, o stimulare spre păcat, ştiind că Dumnezeu iartă ori de câte ori greşeşti. Aceasta însă ni se pare o tălmăcire cam forţată, ce isvoreşte din tendinţa de a da o soluţie cât mai comodă practicării dese a aşezământului spovedaniei.

O spovedanie deasă însă are la temelia sa motive logice; mai întâi de ordin soteriologic şi apoi motive de ordin psihologic-raţional.

Din unghiu mântuitor, lucrul este lămurit: numai „cei curaţi cu inima vor vedea pe Dumnezeu". Este adevărat că porunca a patra bisericească ne rânduieşte acestea: „să ne mărturisim păcatele de patru ori pe an; iar cei ce sunt înaintaţi în cuvioşie, în cucernicie să se mărturisească în fiecare lună. Ce principiu isvoreşte din această poruncă? De aici se observă că, pe măsură ce este cineva mai înaintat în virtute, are porunca şi obligaţia să se mărturisească cât mai des. Aici trebue să considerăm viaţa primilor creştini care practicau o spovedanie deasă şi împărtăşire zilnică. Sfântul Vasile cel Mare în „Regulele" sale ne spune lămurit că „pocăinţa nu trebue să înceteze în cursul vieţii întregi: căci cine e fără păcat? în toată clipa păcătuim — zice Sf. Vasile cel Mare — dacă nu cu fapta apoi cu cuvântul; dacă nu cu cuvântul, atunci cu gândul". Apoi, continuă acelaş sfânt părinte: „Ori cât de mici sunt păcatele, ele pătează conştiinţa; iar conştiinţa trebue să fie mereu curată. Dacă conştiinţa trebue păstrată curată, dar totuşi ea zilnic se pătează, atunci *în toată ziua trebue să o şi curăţim*". Călugărul cărturar Nicodim Aghioritul, în exomologhitarul său îndeamnă „pre păcătoşii cei ce se mărturisesc să se mărturisească adeseori". Pentru a fi lesne înţeles, el se foloseşte de o asemănare foarte plastică. „Berzele — zice el — au obiceiu, că nu se mai duc acolo unde li se strică cuiburile. Tot aşa şi dracii fug dela acela care se mărturiseşte des, căci cu deasa mărturisire se strică cuiburile şi mrejele lor".

Din punct de vedere psihologic-raţional, mărturisirea deasă te face un creştin întreg. Te face să ţii rânduială cu viaţa ta particulară şi socială, să te controlezi faţă de tine şi faţă de semeni.

Ea este şi un fortificant pentru voinţă, te face să vrei şi tu ceea ce îţi porunceşte Dumnezeu. Te face să te înfrânezi dela atâtea şi atâtea rele şi să te ruşinezi a săvârşi şi a repeta atâtea şi atâtea nelegiuiri.

Raportând acum „curăţia inimii" la marele praznic al Învierii Domnului, sărbătoarea aceasta este o sărbătoare adevărată numai pentru aceia cu conştiinţa împăcată.

De aceea, este lesne de înţeles, de ce pentru unii credincioşi, învierea lui Hristos este o problemă învechită. Şi este învechită numai atâta vreme cât ei nu sunt „curaţi cu inima". Învierea Domnului, este praznicul „Păcii", al împăcării şi acest praznic nu poate fi simţit de cât de creştinul purificat de păcat. Numai omul care s'a arătat biruitor asupra păcatului se poate bucura şi de praznicul Păcii, al Învierii. Toţi credincioşii, care şi-au purificat sufletul în post şi rugăciune, în baia renaşterii a doua, vin în haină de sărbătoare, cu inimă veselă la marele praznic al învierii şi plini de lumina ce a isvorît din mormânt, vestesc marea bucurie ce le-a cuprins fiinţa: Hristos a înviat! Mărturisind şi salutul cu care Cel înviat întâmpină pe ucenicii Lui: Pace vouă!

Prot. **N. BELEA**

Despre Biserica Ortodoxă Română apar deseori pagini informative, în revista „Glasul Ortodoxiei" şi în „Almanahul ortodox", publicate de Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia. În deosebi, în „Glasul Ortodoxiei" nr. 2 şi 3 pe 1951, păr. R. V. Hacar, care ne cunoaşte ţara ca şi teologia, face o plăcută cronică despre principalele evenimente din viaţa Bisericii noastre, în cursul anului trecut. La informaţie i-au folosit şi revistele noastre „Telegraful Român" şi „Lumina Satelor".

PREMIILE INTERNAŢIONALE STALIN „Pentru întărirea păcii între popoare"

La 2, 5 şi 6 Aprilie a. c. au avut loc la Moscova şedinţele Comitetului pentru decernarea premiilor internaţionale Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare". Şedinţele au fost prezidate de academicianul Skobelţîn.

Premiile internaţionale Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare", instituite prin decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U. R. S. S. la 20 Decemyrie 1949 în legătură cu cea de-a 70-a aniversare a zilei de naştere a lui Iosif Visarionovici Stalin, sunt acordate în fiecare an de Comitetul pentru decernarea premiilor internaţionale Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare", unui număr de 5 până la 10 cetăţeni ai oricărei ţări, indiferent de convingerile lor politice, credinţe religioase sau rasă, pentru merite excepţionale în lupta pentru menţinerea şi consolidarea păcii.

Persoanele distinse cu premiul internaţional Stalin primesc diploma de laureat al premiului internaţional Stalin, o medalie de aur cu portretul lui I. V. Stalin şi un premiu de 100.000 ruble.

La şedinţele Comitetului pentru decernarea premiilor internaţionale Stalin au participat preşedintele Comitetului academicianul Skobelţîn, vicepreşedinţii: preşedintele Academiei de Ştiinţe a R. P. Chineze Kuo Mo Jo şi scriitorul Louis Aragon (Franţa) şi membri Comitetului: John Bernal, profesor la universitatea din Londra (Marea Britanie), poetul Pablo Neruda (Chili), Jan Dembowski, profesor la universitatea din Lodz (R. Polonă), scriitorul Bernhardt Kellermann (Germania), academicianul Mihail Sadoveanu (R.P.R.), scriitorii sovietici Alexandru Fadeev şi Ilya Ehrenburg.

În cadrul şedinţelor sale, Comitetul a examinat propunerile prezentate pentru acordarea premiilor internaţionale Stalin pe 1950 şi a adoptat următoarea hotărîre:

Premiile internaţionale Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare" sunt decernate următorilor reprezentanţi ai forţelor democratice din diferite ţări ale lumii pentru merite excepţionale în lupta pentru menţinerea şi consolidarea păcii:

1. *Frederic Joliot-Curie*, profesor la Collège de France, membru al Academiei de Ştiinţe a Franţei. 2. *Sun Cin Lin*, preşedinta Asociaţiei de ajutor popular chinez. 3. *Hewlett Johnson*, decan de Canterbury (Marea Britanie). 4. *Eugenie Cotton*, director de onoare al Şcolii Normale Superioare din Sèvres (Franţa). 5. *Arthur Moulton*, fost episcop protestant (Statele Unite). 6. *Pak Den Ai*, preşedinta Uniunii Democrate din Coreea. 7. *Heriberto Jara*, fost ministru, (Mexic).

Hotărîrea este semnată de preşedintele Comitetului Skobelţîn şi ceilalţi membri ai Comitetului.

Marea Adunare Naţională a votat în zilele de 5—7 Aprilie a. c. Bugetul de Stat al R. P. Române pe anul 1951. Bugetul însumează la venituri 433,9 miliarde lei faţă de 399 miliarde în 1950 — iar la cheltueli 429,9 miliarde faţă de 381,3 miliarde în 1950. Circa 87% din venituri se vor realiza dela intreprinderile şi organizaţiile economice din sectorul socialist. Astfel venitele ntreprinderilor sunt folosite pentru desvoltarea economiei naţionale, pentru construirea de noui fabrici şi uzine, menite a contribui la ridicarea şi îmbunătăţirea traiului poporului nostru muncitori Pentru finanţarea economiei naţionale sunt prevăzute 266,2 miliarde lei; pentru acţiuni social-culturale 104,7 miliarde lei (24,3%); pentru apărarea ţării 15,8% din buget. Este un buget al construcţiei paşnice, care oglindeşte efortul constructiv al poporului muncitor. El mărturiseşte că poporul nostru crede în biruinţa păcii asupra războiului, datorită voinţii de pace a milioanelor de oameni ai muncii!

„Cine nu munceşte, nici să nu mănânce"

URARE

De sfintele sărbători ale Învierii Domnului „Telegraful Român" dorește tuturor colaboratorilor, cetitorilor și sprijinitorilor lui pace și bucurie, mărturisind marea veste a creștinătății: Hristos a înviat!

CHEMARE

Ca și în alți ani, și anul acesta în Vinerea Luminată, Sf. Mânăstire Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus (Raionul Făgăraș) își așteaptă pelerinii.

Cu ocazia hramului va sluji I. P. S. nostru Mitropolit NICOLAE, înconjurat de un mare sobor de preoți.

C. Preoți sunt chemați să vie cu poporul credincios, ca să ia lumină din lumina lui Hristos și dar din darul Maicii Domnului la „Isvorul Tămăduirii".

LUNA MAI

[Urmare din pag. 1]

mers consecvent pe linia marxist-leninistă, cu toate jertfele ce a trebuit să le aducă.

După al doilea război mondial Uniunea Sovietică a biruit forțele hitlerismului și fascismului, arătând superioritatea sistemului socialis față de cel capitalist.

9 Mai e ziua victoriei. Ea e și ziua independenței noastre naționale.

Astfel datorită victoriei asupra fascismului a Uniunii Sovietice, popoarele din țările de democrație populară și-au recâștigat independența, păsind cu vigoare pe drumul construirii socialismului. P. C. R. a devenit Partidul Muncitoresc Român, unicul partid al clasei muncitoare din România, și a condus din biruință în biruință poporul muncitor, transformând România dintr'o țară capitalistă într'o țară de democrație populară în drum spre socialism.

În această operă de revoluționară transformare, Biserica Ortodoxă Română a fost lăsată să-și desvolte activitatea religios-morală între credincioșii ei în toată libertatea și ea a colaborat, în domeniul moral și social la realizarea tuturor reformelor, care au contingențe cu învățătura creștină. Dreptatea socială, desființarea exploatării. ridicarea nivelului de trai și cultural al poporului muncitor, lupta pentru pace — sunt tot atâtea obiective în care Biserica a colaborat cu Statul, dovedindu-se a fi o instituție vie, în permanent contact cu nouile realități sociale.

Luna Mai, luna florilor, a luminii și a vieții. Luna nădejdiilor, a bilanțului, a aniversărilor. Ea ne îndeamnă acum să muncim cu elan pentru realizarea Planului Cincinal și a marelui plan de electrificare a țării, ca prin munca noastră să întărim Patria și să contribuim la biruința păcii în lume!

Anunț

Consiliul arhiepiscopesc caută un preot pensionar pentru parohia *Joseni*, atașată la parohia Gheorgheni din Regiunea Mureș, care să posedă și limba maghiară.

Beneficiile stabilite sunt ;

1. Câte una felderă secară dela circa 100 capi de familie din Joseni și 15 capi de familie din filia Ciumaru.

2. Câte $^1/_4$ stânjin lemne de foc esență fag, dela capii de familie din categ. întâia (cca 50).

3. Stolele obișnuite.

În Joseni avem biserică de piatră din anul 1850, casă parohială de cărămidă cu mai multe camere și clădiri economice.

Doritorii de a merge ca preot la Joseni, își vor înainta cererile la Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu.

Consiliul arhiepiscopesc

INVIEREA

Din noapte înnegurată amarnic de povară
Un fulger de lumină din cer ușor coboară
Cutremurând mormântul sub razele 'nvierii
Hristos din morți se scoală spre cerul preamăririi.

Un mugur nou de viață plesnește spre lumină
Și-un cânt de mântuire în inimă s'anină,
Marama morții cade în zarea învierii
Și sufletul primește scânteia mângâierii

Păcatul se destramă sub raza înnoirii,
Mocirla vrajbei seacă sub floarea înfrățirii,
Iubirea să 'ncununе pe om cu bunătate,
Iar pacea să rodească 'ndeplină libertate.

Hristos înviat astăzi din moarte la viață
Balsam de viață nouă s'aprindă pe'orice față,
Ca învierea sfântă s'o guste omenirea
Sub flamurile păcii ce-aduce fericirea.

Preot ȘTEFAN TASCIANU

Învierea Domnului

(Continuare din pag. 2-a)

rea Domnului pentru viața celui credincios: Hristos cel înviat, isvor de energii dumnezeești, este inima vieții noastre, căci intrând în relație de iubire cu El devenim o nouă creatură, capabilă să vieze în El și să aducă roade de mântuire. Astfel creația din nou a omului începe din această lume, ca la sfârșitul veacurilor să-și sărbătorească biruința deplină.

Iisus Hristos își revarsă viața Sa în toți cei ce cred într'ânsul, ca să-i înoiască. Iar înoirea aceasta se manifestă și în relațiile sociale: ea însemnează împărăția lui Dumnezeu în suflete. Și împărăția lui Dumnezeu este: iubire, bucurie, pace. De aceea cei ce sunt ai lui Hristos devin centre de iradiere a iubirii, a bucuriei și a păcii între oameni. Ei sunt fii ai iubirii, fii ai bucuriei, fii ai păcii. Puterea lor este iubirea — inima lor este bucuria — roada lor este pacea. Ei sunt făcători de pace. Ei cred în biruința păcii asupra războiului, precum cred în puterea și biruința binelui în lume. Ei visează și luptă pentru o societate, în care să domnească iubirea, pacea și dreptatea, în care omul să fie omului frate și exploatarea omului de către om să fie o amintire urâtă a unor vremi apuse.

De aceea fiii păcii sunt și fiii muncii constructive și colaboratori în lupta pentru desființarea exploatării omului de către om și pentru realizarea idealului unei societăți desăvârșite, în care toți cei ce muncesc cu cinste și dragoste să participe la bunurile culturii și civilizației.

Astfel învierea lui Hristos nu este un eveniment pur istoric — adică întâmplat odată — ci ea este putere divină, ce se revarsă necontenit din Hristos în cei credincioși și se manifestă în înoirea vieții. Căci adevărata mărturie a credinței în învierea lui Hristos nu este salutul simplu: „Hristos a înviat", ci viața cea nouă care arată tuturor că Hristos e cu adevărat viu în inimile noastre. Că noi suntem în El și El în noi, că viața noastră este mlădiță din viața lui Hristos (Ioan 15,1—12). Că prin noi, preoți sau credincioși, lucrează Hristos, ca odinioară prin Sf. Apostoli și primii creștini (Marcu 16, 20).

N. MLADIN

„Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Nr. 1507/1951.

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Cuminecare tinerilor nupturienți cu sf. Taine

În cele mai multe din parohiile Arhiepiscopiei noastre, era un obicei ca tinerii nupturienți să fie împărtășiți cu sf. Taine. Preoțimea noastră este îndrumată de-a stărui ca acest obiceiu frumos să fie practicat peste tot.

Mai mult, cu bun tact preoțimea va trece și la o sumară pregătire catehetică a tinerilor nupturienți, viitori soți, pentru ca ei luând astfel îndemn să păsească dela începutul conviețuirii lor într'o frumoasă viață creștină.

Preoții cari au făcut acest lucru și până acum vor prezenta raport scris prin Oficiile protopopești, arătându-ne experiențele lor și rezultatele obținute.

Sibiu, la 19 Aprile 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 2154/1951 Bis.

Comunicat

Absolvenții de Acaoemli și Facultăți teologice, cu licență ori doctorat, hirotoniți ori aspiranți la hirotonie din cuprinsul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, precum și cei ce doresc să se stabilească în Arhiepiscopie, — care n'au prestat examenul de capacitate preoțească, *se vor prezenta la examenul de capacitate în proxima sesiune dela 4—6 Iulie a. c. la sediul Arhiepiscopiei.*

Pentru admiterea la acest examen, candidații vor înainta Consiliului arhiepiscopesc cerere, însoțită de actele personale și de studii secundare și teologice în original, până la 15 Iunie a. c.

Materiile acestui examen sunt cele predate în Academii ori Facultăți — aprofundate și anume: Studiul biblic al Vechiului și Noului Testament, Istoria bisericească universală și națională, Dogmatica și Morala, Teologia practică: Pastorala, Omiletica, Catehetica, Liturgica și Dreptul canonic cu Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, Regulamentul disciplinar, Canoanele bisericești și Dispense arhierești. Cântările bisericești și rânduiala serviciilor religioase.

Examenul e în scris și oral.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 26 Martie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 15 Mai 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 20—21

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

50 de ani

„Glasul Bisericii", Revista oficială a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureştilor şi a Sfintelor Episcopii a Buzăului şi Dunării de jos, Nr. 1—3 a. c. ne aduce vestea împlinirii a 50 de ani de viaţă a I. P. S. Patriarh *Justinian*. La prăznuirea acestei cincizecimi a Întâi Stătătorului şi Cârmuitorului Bisericii Ortodoxe Române se asociază şi Ardealul ortodox, care sub păstorirea I. P. S. Sale şi-a sărbătorit marele deziderat al poporului credincios: unificarea bisericească.

Prea Fericitul Patriarh Justinian s'a născut la 22 Februarie 1901 în Cermegeştii Vâlcii, după tată fiu de ţăran, iar după mamă din spiţă de preoţi luptători pentru drepturile poporului. Absolvind seminarul din R.-Vâlcea în 1923 este numit învăţător, peste un an (1924) preot în Băbeni-Vâlcea. În 1927 ia licenţa în Teologie la Facultatea de Teologie din Bucureşti. Calităţile deosebite ce erau active în tânărul preot, atrag atenţia P. S. Vartolomeu, care în 1932 îl numeşte director al Seminarului şi preot al catedralei din R.-Vâlcea, mai târziu preot la biserica Sf. Gheorghe. În centrul episcopal desfăşoară o activitate multilaterală, care îl impune ca pe un fruntaş al clerului nostru. El împleteşte activitatea bisericească cu activitatea culturală şi economică, activitatea predicatorială cu cea publicistică, manifestând un spirit practic deosebit de dotat.

Cunoscându-i activitatea excepţională, răposatul Mitropolit Irineu al Moldovei, l-a chemat în postul de Arhiereu-Vicar al Mitropoliei Iaşilor, socotindu-l a fi „singurul om... capabil să facă faţă situaţiei în care se găseşte Sf. Mitropolie a Moldovei" (1945). Aşteptările au fost întrecute: Mitropolia este reorganizată şi rănile războiului vindecate, atenţia îndreptându-se îndeosebi asupra asistenţei sociale. Activitatea aceasta rodnică o continuă şi când după încetarea din viaţă a mitropolitului Irineu, P. S. Justinian este ales cu mare entuziasm Mitropolit al Moldovei (1947). Dar nu rămâne mult la Iaşi, că în primăvara anului 1848 este ales şi instalat Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, fiind cu adevărat un om nou pentru vremuri noui.

După aproape 3 ani de Patriarhat vedem roadele bogate ale unui spirit dinamic şi creator, care ştie să călăuzească Biserica în conformitate cu nevoile vremii şi să transforme în realităţi vii atâtea imperative ale vieţii bisericeşti.

Astfel se porneşte opera de reorganizare a Bisericii Ortodoxe-Române, care-şi găseşte întrupare în noul Statut de organizare, explicitat în Regulamentele respective. Institutele Teologice trec sub conducerea Bisericii şi pregătesc clerul de mâine în spiritul tradiţiei ortodoxe, îmbinând trăirea duhovnicească cu cartea şi învăţătura creştină cu nouile realităţi sociale. Pentru încadrarea preoţimii în noul ritm de viaţă bisericească şi socială s'au înfiinţat Cursurile de Îndrumare, revistele teologice şi conferinţele protopopeşti lunare. În mănăstiri se introduce viaţa cenobitică, înfiinţându-se peste tot cooperative de muncă. Trei seminarii teologice pregătesc pe monahii viitorului. Activitatea Bisericii primeşte un caracter mai realist, mai practic. Se pune accentul pe îmbisericirea credincioşilor şi pe aspectul social al creştinismului. Învăţăturile sociale ale Sfinţilor Părinţi devin forţe vii în viaţa de acum a credincioşilor.

Pentru Biserica ortodoxă din Ardeal epocala realizare a păstoririi patriarhiceşti a I. P. S. Justinian este reîntregirea bisericească, prin care fraţii rupţi prin silnicie şi viclenia amăgirii dela sânul Bisericii mame s'au întors — după 250 de ani dela desbinare — acasă. Chemarea pe care a făcut-o I. P. S Sa la instalare (6 Iunie 1948) a avut un larg răsunet în sufletul preoţilor şi credincioşilor greco-catolici, care au rupt zăgazurile artificiale ce-i despărţeau de fraţii lor ortodocşi şi au reînchegat frontul unitar al ortodoxiei româneşti. Dragostea părintească şi neobosita râvnă a Prea Fericitului Patriarh Justinian în realizarea şi consolidarea unificării, vor rămâne pe veci înscrise în cartea istoriei şi în inimile credincioşilor din Ardeal.

Toată această înviorare a vieţii bisericeşti a fost posibilă prin relaţii de armonie şi colaborare cu Statul, care a oferit Bisericii Ortodoxe Române posibilitatea să-şi desfăşoare viaţa religios-morală în deplină libertate. Biserica la rândul ei a fost loială faţă de Stat, contribuind la marile reforme sociale ce s'au înfăptuit. În special relevăm contribuţia Bisericii în lupta pentru pace, această luptă fiind una din misiunile Bisericii pe pământ.

În relaţiile cu celelalte culte s'a desvoltat un spirit frăţesc, de colaborare paşnică. Astfel au fost posibile mai multe consfătuiri, în care cultele din R. P. R. au luat atitudine comună faţă de realităţile vremii, în special în lupta pentru pace.

Vitalitatea aceasta a Bisericii noastre i-a ridicat prestigiul şi peste hotare. Relaţii

(Continuare din pag. 2-a)

Pentru Pace[1]

Îndepărtând războiul viaţa oamenilor este ferită de cea mai cumplită primejdie. La îndepărtarea războiului nu se poate ajunge, decât păstrând cu orice preţ Pacea, acest dar mare lăsat nouă de Mântuitorul Hristos, în ajunul morţii Sale, când şi-a luat rămas bun dela ucenicii Săi. „Pace vă las vouă, pacea Mea dau vouă".

Mai sunt astăzi în lume unii — puţini la număr, spre mângăierea noastră — care voiesc să turbure pacea şi liniştea sutelor de milioane de locuitori ai pământului, să le calce în picioare viaţa şi libertatea, date lor de Dumnezeu.

Dar împotriva lor se ridică hotărîrea celor mulţi, celor nenumărat de mulţi, care iubesc viaţa, care voiesc s'o trăiască liniştit, în pace, spre a se bucura de toate bunurile vieţii îngăduite de Dumnezeu omului să le dobândească, prin muncă şi prin bună înţelegere cu semenii săi. Acestia voiesc să-şi păstreze viaţa şi s'o continue prin copiii lor. Ei sunt recunoscători lui Dumnezeu, care le-a dat-o. Ei vor să prăznuiască Învierea Domnului în pace şi să nu facă decât faptele cele bune ale păcii, lăudând pe Mântuitorul cu cântarea ce se aude în aceste zile sfinte: „Cela ce răstignire ai răbdat şi moartea ai stricat şi ai înviat din morţi, împacă viaţa noastră, Doamne, ca un Atotputernic" (Laudele Paştilor).

Acestora vă îndemn, iubiţli mei, să vă alăturaţi şi voi, iubind şi preţuind viaţa, păstrând şi apărând pacea.

Zilele trecute aţi avut prilej să vă uniţi cu cei ce voiesc să păstreze pacea, semnând Chemarea ce s'a făcut în toată lumea, pentru încheierea unui Pact al Păcii între popoare.

Acum cu cugetele împăcate şi încrezătoare în biruinţa vieţii şi a păcii străduiţi-vă din toate puterile să împliniţi îndatoririle voastre de buni cetăţeni ai Patriei noastre scumpe, pentruca planurile întocmite de conducătorii ei — în vederea unei vieţi mai bune şi mai îmbelşugate, să-şi atingă scopul lor înalt.

Nu fiţi nepăsători faţă de chemările, pe care păstorii voştri sufleteşti — preoţii — vi le fac, pentru a vă dovedi dragostea şi preţuirea voastră faţă de Casa Domnului, ajutând cu obolul vostru toate nevoile ce are. Cercetând-o cu sete sufletească, pentru a vă adăpa la învăţăturile nepieritoare ale credinţei noastre strămoşeşti, osteniţi-vă să le păstraţi în minte, prin cântare şi deasă ascultare.

Făcând aşa, cu adevărat veţi gusta toată frumuseţea praznicului dătător de viaţă şi de lumină al Învierii Domnului, veţi dovedi că în adevăr iubiţi viaţa voastră şi voiţi să o trăiţi în pace şi în linişte, muncind după puterile voastre pentru nevoile vieţii şi căutând să întăriţi în tot chipul legătura păcii şi a dragostei între toţi fiii Patriei noastre, ca şi între toate popoarele pământului, prin rugăciuni „pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea Sfintelor lui Dumnezeu Biserici şi pentru unirea tuturor".

1 Fragment din Pastorala I. P. S. Patriarh Justinian.

Pelerinagiul
dela Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de sus

Mânăstirea Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus îşi cucereşte neîncetat închinătorii şi prin aşezarea ei minunată, la poalele munţilor înalţi, adumbrită de zidul pădurii de fag şi înconjurată din toate părţile de curgerea vioaie a păraielor cristaline, care prin şopotul lor înveselesc inimile.

Făptura dalbă a bisericii mânăstireşti, apare în mijlocul luncii înverzite, întocmai ca făptura gingaşe a unui crin într'un zăvoi înflorit: pe un picior de plai, pe-o gură de rai, cum grăieşte poezia poporului.

Mulţimea ţăranilor în haină de sărbătoare, mai ales tinerele fete în costumele lor ţărăneşti înflorite, par în jurul mânăstirii ca nişte albine zorite în jurul coşniţei.

Ziua de Isvorul Tămăduirii, s'a nimerit în acest an târziu, pe data de 4 Mai, astfel încât toată firea împrejmuitoare strălucea de-o orbitoare înflorire şi frumuseţe. Totul era o biserică măreaţă: dela lunca înverzită ca navă, la munţii cu piscurile mai presus de orice turnuri şi până la albastrul ceriului, care alcătuia cupola de azur a acestei biserici neîntrecute a naturii.

În faţa acestor frumuseţi naturale, inima omenească se simţia copleşită, încât în plină admiraţie rămânea mută şi fără de glas. Doar cuvintele psalmistului se ridicau din conştiinţă şi împreună cu el mărturisea şi ea: „Cât de minunate-s lucrurile Tale, Doamne, toate întru înţelepciune le-ai făcut" (Psalm 66, 3).

Închinători au venit mulţi, mai ales din ţara Făgăraşului, dar au fost de faţă şi pelerini din Regiunea Stalin, de pe Târnave şi din Raioanele Sibiu şi Sebeş. Sf. Liturghie a fost săvârşită de un sobor de 24 de preoţi şi doi diaconi, în frunte cu I, P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* dela Sibiu, care este nelipsit dela praznicile mari şi mici ale mânăstirii dela Sâmbăta de sus.

Slujba religioasă s'a săvârşit la altarul din mijlocul pădurii, la adăpostul fagilor, care se înalţă acolo ca nişte făclii uriaşe. Timp de trei ore, într'o reculegere a cugetului, închinătorii au ascultat Sf. Liturghie şi la sfârşit cuvântul de învăţătură al Î. P. S. Mitropolit *Nicolae* şi al altor 5 preoţi.

Ceata slujitorilor şi a închinătorilor, s'a împărţit apoi în două: O parte au rămas la altar şi au făcut sf. Maslu pentru bolnavii prezenţi cu familiile lor, iar altă parte în frunte cu I. P. S. Sa au trecut, deşi începuse ploaia, la fântâna Isvorului, unde s'a slujit sfinţirea apei.

Chiar I. P. S. Sa a stropit apoi mulţimea credincioşilor cu apă sfinţită.

În încheerea acestei dări de seamă, prezentăm câteva spicuiri din cuvântările rostite:

I. P. S. Mitropolit *Nicolae* a adus înaintea mulţimii pelerinilor solia cea mare a înnoirii vieţii prin Duhul de renaştere duhovnicească pe care l-a adus în lume Domnul Iisus Hristos: „Lăpădaţi pe omul cel vechiu care se strică după poftele înşelătoare şi să vă înoiţi cu duhul minţii voastre şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel zidit după Dumnezeu întru dreptate şi întru sfinţenia adevărului" (Efes. 4, 22—24).

I. P. S. Sa a îndemnat pe ascultători să se lase umpluţi de duhul lui Hristos, care este o forţă în stare de-a preface şi a primeni viaţa noastră. Să ne deşertăm fiinţa noastră de tot ce-i rău, de toată necurăţenia şi să râvnim la lucrurile înalte, la virtuţi, la duhul curăţeniei pe care ni-l împărtăşeşte Hristos Domnul. El care s'a înfrăţit cu cei săraci, cu cei fără apărare, care a ridicat asupra Sa păcatele întregei omeniri, ne învaţă pe noi prin duhul Său, să trăim o viaţă îmbunătăţită aşa cum a trăit El, cel blând, bun şi smerit cu inima.

I. P. S. Sa a dat îndemnul cald către toţi de-a fi cu supunere şi ascultare faţă de autorităţile Republicii Populare Române. A îndemnat pe ţărani să fie harnici şi stăruitori în munca lor de pe ogoare, ajutând astfel la propăşirea Patriei. De încheere a împărtăşit binecuvântarea arhierească tuturor celor de faţă.

Părintele Prot. *A. Brumboiu* dela Făgăraş, a arătat că cel mai mare bun al omenirii este pacea, această solie cu care Hristos, după înviere şi-a salutat ucenicii. A îndemnat pe ascultători să sprijinească lupta pentru pace care se duce cu mari foloase în ţara noastră.

Preotul *V. Glodeanu* din Chichiş a luat îndemn din cele vestite de I. P. S. Sa şi a stăruit mai departe vorbind despre trebuinţa naşterii din nou, despre necesitatea primenirii vieţii noastre.

Părintele *Cornel Dascăl* dela Arpaş a făcut o chemare stăruitoare la Hristos, isvorul vieţii şi fântâna de înnoire a vieţii omeneşti.

Părintele *Gh. Secaş* din Sibiu, a arătat că lumina strălucită peste pământeni în Dumineca Paştilor, rămâne nestinsă până la sfârşitul veacurilor. Această lumină stă în aceea că prin înviere Iisus a făcut dovada că este Fiul lui Dumnezeu. Prin Înviere a pecetluit şi verificat ca drepte şi veşnice toate învăţăturile Sale şi misiunea Sa de mântuire a lumii.

Şirul cuvântărilor l-a încheiat P. C. Protosinghel *Serafim Popescu*, starețul mânăstirii, care a mulţumit tuturor pentru dragostea şi alipirea arătată sfântului locaş. G. B.

50 de ani

[Urmare din pag. 1]

strânse — pecetluite prin vizite reciproce — se stabilesc cu Biserica Ortodoxă Rusă şi celelalte Biserici ortodoxe. Ortodoxia apare ca un front unitar, activ şi pe plan internaţional, nu numai în domeniul bisericesc, ci şi în domeniul luptei pentru pace.

Iată numai câteva din marile realizări ale I. P. S. Patriarh Justinian. Toate acestea poartă pecetea unui temperament dinamic, înzestrat cu o minte ageră, care pătrunde problemele vieţii cu claritate şi profunzime şi găseşte mijloacele necesare pentru rezolvarea lor, şi cu o voinţă perseverentă, prin care fiecare soluţie devine realitate. Viata Bisericii noastre întregi a primit astfel un ritm nou, un aspect nou şi o forţă mereu înnoită. Duhul Ortodoxiei pulsează viu, ca un duh dătător de viaţă, în toate membrele Bisericii.

Cincizeci de ani e vârsta maturităţii în deplina desfăşurare a forţelor ei creatoare. La împlinirea ei, I. P. S. nostru Patriarh Justinian vine cu roadele bogate a 27 ani de activitate în ogorul Bisericii, de muncă şi energie dăruită lui Hristos şi poporului dreptcredincios. Roada aceasta prevesteşte holdele bogate ale viitorului. Căci un astfel de spirit în neogoită activitate, cu bogata experienţă a anilor de apostolat rodnic, este un isvor permanent de viaţă nouă în Biserica noastră.

Cu aceste gânduri — care îmbrăţişează trecutul, prezentul şi viitorul — aducem omagiile Ardealului ortodox I. P. S. nostru Patriarh Justinian, făgăduind că vom merge ca şi până acum pe linia marilor imperative ale Bisericii noastre în slujba lui Hristos şi a poporului şi dorindu-i din toată inima:

Întru mulţi ani Stăpâne!

TELEGRAFUL ROMÂN

„Fiţi împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători"

Din învăţătura sfinţilor Părinţi despre învierea Domnului

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos este cea mai mare minune din tot trecutul omenirii. Sf. Ambrosie zice:

„S'au mai văzut oameni înviaţi şi înainte de Iisus Hristos, dar aceia au fost aduşi la viaţă nouă prin alţii. Astfel Eliseu a înviat pe fiul femeii sunamite cu suflarea gurii sale şi Ilie încă a sculat din morţi pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului. Dar aceştia şi-au dobândit din nou viaţa prin puterea altora şi acei făcători de minuni încă şi-au săvârşit minunile tot asupra altora. Dar cea mai mare şi ne mai auzită minune este aceea prin care unul şi acelaş ins a înviat şi s'a înviat; aceasta, însă, numai odată s'a văzut pe pământ. Ea este minunea pe care Dumnezeu a păstrat-o numai pentru Fiul Său, ca să dovedească lumii că El este şi Dumnezeu şi om adevărat; om, fiindcă a înviat şi Dumnezeu, fiindcă S'a înviat".

Invierea Domnului *chezăşuieşte şi învierea noastră.* Sf. Ioan Gură de Aur mărturiseşte:

„După ce Cuvântul trup S'a făcut şi S'a sălăşluit între noi; de când Noul Adam a ridicat osânda pusă asupra întâiului Adam, omorând moartea noastră cu moartea Sa şi înviind a treia zi din morţi — de-atunci credincioşilor nu le mai e grozavă moartea şi nu se mai tem de apusul vieţii lor, căci iată, le străluceşte în zare răsăritul. Insuşi Domnul Cel nemincinos zice: „Eu sunt învierea".

In Invierea Domnului *nimenea să nu se îndoiască.* Sf. Efrem Sirul învaţă:

„De aceea s'a pecetluit mormântul Tău, ca nimenea să nu se îndoiască în învierea Ta; pus-su-s'a pecete pe piatră şi aşezatu-s'au străjeri în jurul mormântului. O, fiu al Dumnezeului Celui viu, pentru Tine s'a rânduit pecetluirea mormântului şi străjuirea lui cu ostaşi, căci altcum, o nădejde a vieţii noastre, nişte flecari puteau scorni c'ai fost furat de-acolo; prin aceea, însă, că Ţi-au pecetluit mormântul în văzul lumii, Ţi-au adaus nouă şi sporită slavă".

Invierea Domnului *trebue crezută şi mărturisită* cu hotărîre, ca Apostolii nu ca ostaşii, care au străjuit mormântul sfânt. Fericitul Augustin spune:

„Înşişi ostaşii trebuiau să mărturisească, dacă ar fi grăit adevărul. Dar lăcomia care pusese stăpânire şi pe ucenicul şi apropiatul lui Hristos, zăpăcit-a şi mintea ostaşilor care străjuiseră mormântul. Noi vă dăm bani — le grăiră cei vicleni, numai să spuneţi că noaptea pe când durmeam noi, au venit ucenicii Lui şi L-au furat. Aici au smintit-o rău înţelepţii. O, nenorocită de viclenie! Cât eşti tu de orbită! Cum te-ai putut înstrăina aşa de mult de judecata minţii sănătoase? Aduci mărturii care dorm? De bună seamă că şi tu dormeai când ai iscodit isprava asta".

Invăţătura Sfinţilor Părinţi s'o aşezăm cu grijă la inimă şi s'o urmăm cu stăruinţă, ca lumina Învierii să lumineze şi calea vieţii noastre.

Prot. A. Nanu

Episcopia Râmnicului şi Argeşului sfătueşte pe preoţii parohi să se străduească a câştiga larga colaborare a cântăreţilor, a membrilor Consiliului parohial şi Comitetului parohial Provizoriu (cf. art. 134 şi 68 lit. f. din Statutul B.O.R.) şi a celor mai aleşi fii ai parohiei, pentru acţiunea religios-morală între credincioşi. Pe aceştia îi va forma preotul în mod special, spre a avea astfel din rândul laicilor, credincioşi luminaţi şi plini de râvnă, care să constitue nucleul activ şi permanent al lucrării religios-morale în parohie. Dintre ei se vor recruta lectorii psalmilor, vieţilor Sfinţilor, cazaniilor, etc. Apoi un grup de credincioşi mai talentaţi, copii, tineri şi bătrâni, vor constitui corul stranei, cu tendinţa ca acesta să-şi lărgească cercul, până va cuprinde pe toţi credincioşii prezenţi în biserică.

„Cine nu munceşte, nici să nu mănânce"

PACE

Când s'a arătat Mântuitorul după înviere ucenicilor Săi, le-a zis: „Pace vouă! Precum m'a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi eu pe voi" (Ioan 20, 19—21). Care a fost misiunea pentru care Iisus a fost trimis de Tatăl în lume? Pacea. Ca să restabilească pacea dintre om şi Dumnezeu, pacea dintre popoare, pacea dintre om şi om, pacea înlăuntrul fiecărui om. Ca să aducă împărăţia păcii pe pământ. De aceea El este numit de prooroci „Împărat al păcii". Care e deci misiunea pentru care Iisus şi-a ales ucenicii şi-şi alege slujitorii şi i-a trimis şi-i trimite în lume? Este de a face „lucrul Domnului", de-a fi slujitorii păcii, apostoli ai împărăţiei păcii pe pământ. Iisus Hristos însuşi — Cel ce viază întru preamărire — lucrează prin ei, sălăşluind pacea în suflet, pacea între oameni, pacea între popoare. Duhul Sfânt, revărsat peste sfinţii Apostoli şi peste slujitorii Bisericii este Duhul înţelegerii şi al păcii.

Pacea este un dar al Învierii. Apostolii erau tulburaţi şi spălmântaţi. Iisus apare în mijlocul lor şi le zice: „Pace vouă!" şi pacea s'a revărsat în inimile lor sbuciumate. La rândul lor ei au devenit propoveduitorii şi propagatorii păcii în sufletele înviforate ale acelor vremi de grele încercări. Prin ei, Hristos revărsa pretutindeni pacea Sa. Şi aşa o revarsă mereu prin preoţii Săi. Prezenţa lui Hristos cel înviat este pace. Ea este pace pentrucă este iubire. Iubire de Dumnezeu şi de aproapele. În Iisus Hristos ni s'a descoperit necuprinsa iubire a lui Dumnezeu faţă de noi oamenii. Şi în braţele iubirii părinteşti găsim pacea sufletului, tulburat de remuşcările păcatului. În Iisus Hristos am dobândit iertarea şi deci pacea cu Dumnezeu Această pace se sălăşluieşte în suflet oridecâteori ne mărturisim păcatele înaintea Domnului şi primim harul iertării.

Dar cel ce iubeşte pe Dumnezeu şi a dobândit astfel pacea, iubeşte şi pe aproapele său şi e în pace cu el. Dacă stăpâneşte iubirea între oameni şi între popoare, atunci şi pacea va fi stăpână în viaţa lor. Dacă popoarele vor strânge legătura iubirii între ele şi se vor uni spre a înlătura războiul şi a menţine pacea, ele vor birui. Căci nimic nu e mai tare decât iubirea, al cărei rod este pacea. Dar o iubire luptătoare, care nu aşteaptă pacea, ci o cucereşte. O cucereşte prin solidaritatea milioanelor de oameni luptători pentru pace; o cucereşte prin munca mereu vie pe şantierele de construcţie ale păcii; o cucereşte prin izolarea şi demascarea aţâţătorilor la război. Insulele vulcanice ale aţâţătorilor la război vor fi astfel înghiţite în oceanul cel mare al iubirii şi păcii, ce se întinde în inima omenirii întregi. Iubire de viaţă — iubire de adevăr — iubire de dreptate — iubire de muncă — iubire de libertate — iubire de construcţie — iubire de om — pace. Nimeni şi nimic nu va putea stăvili valul uriaş al păcii. El este vrerea lui Dumnezeu; el este vrerea popoarelor. În faţa lui toate uneltirile războinice se prăbuşesc.

De aceea, păşind pe urmele lui Hristos şi a Apostolilor Lui, preoţii sunt propoveduitorii păcii şi luptători în frontul păcii. Ei iscălesc Apelul pentru un Pact al Păcii între cele cinci mari puteri; ei lămuresc pe credincioşi asupra misiunii lor ca fiecare credincios să devină un luptător activ pentru pace. Astfel ei contribue la întărirea valului păcii, care a cuprins milioane de oameni din toată lumea. Pe listele Apelului întâlneşti iscălitura tuturor preoţilor şi credincioşilor tuturor cultelor religioase. Amvoanele tuturor bisericilor au devenit catedre ale păcii. În convorbiri restrânse cu credincioşii, pacea este subiectul favorit. Pacea cucereşte toate sufletele şi le însufleţeşte la muncă şi luptă.

Şi astăzi ca odinioară în mijlocul Apostolilor, Hristos cel înviat este în mijlocul nostru şi ne zice: „Pace vouă!" El sălăşluieşte pacea în sufletele credincioase. El transformă pe credincioşi în misionari ai păcii.

Şi pacea va birui, statornicind pe pământ pentru totdeauna marea şi neînvinsa împărăţie a păcii, după care însetează veacurile şi popoarele de atâta vreme! Pacea înaltă cât cerul şi vastă cât pământul — va stăpâni în toate conştiinţele şi va zidi o viaţă mai bună şi mai fericită pe pământ. Războiul va fi înghiţit de pace, moartea de viaţă. Căci acesta este adevărul Învierii: mai tare decât moartea e viaţa şi decât războiul pacea!

În slujba păcii

Duminecă, 15 Aprilie a. c., a început strângerea de semnături pe Apelul pentru un Pact al Păcii în cartierele oraşelor şi în satele ţării noastre. Echipele sunt întâmpinate peste tot cu entuziasm. Zi de zi creşte numărul semnăturilor pe Apel. În ele poporul muncitor îşi manifestă hotărîrea dârză de-a apăra pacea şi a nimici planurile aţâţătorilor la război. De aceea pe listele Apelului citim nume din toate păturile sociale: mame, care apără viitorul copiilor lor, tineri, care apără visurile şi năzuinţele de viitor, muncitori, care prin munca lor făuresc o viaţă nouă, ţărani muncitori, care seamănă ogoarele rodurilor de mâine, preoţi, care se roagă Domnului pentru pacea a toată lumea, intelectuali, care prin truda minţii lor construesc alături de muncitori sau reflectă în operele lor viaţa cea nouă, toţi cei ce au îndrăgit viaţa şi munca şi privesc cu mândrie la marile şantiere, pe care iau viaţă măreţele construcţii ale Planului Cincinal. Un popor întreg de muncitori, care are alături toate popoarele lumii, însetate de pace, de o viaţă mai bună şi constructivă, care nu mai vor să vadă ruine, ci zidesc case pentru oamenii muncii şi uzine şi instituţii de cultură, care nu vor să vadă milioane de cadavre, de schilozi, de mame înlăcrimate şi copii orfani, ci vor să pulseze viaţa biruitoare peste tot, să cânte imnul viguros al muncii eliberatoare, să înflorească zâmbetul în ochii mamelor şi bucuria în feţele îmbujorate ale copiilor — un astfel de popor îşi pune cu entuziasm semnătura pe Apelul pentru un Pact al Păcii şi o întăreşte prin elanul muncii lui, punându-şi forţele creatoare în slujba păcii.

Popoarele lumii iau în mâinile lor cauza păcii. Semnătura pe Apel este plebiscitul păcii. Ea va da lovitura decisivă pregătirilor războinice şi va duce la biruinţa păcii în lume. Căci vrerea popoarelor e mai tare decât vrerea unui mănunchiu de aţâţători la război. Şi vrerea popoarelor va birui!

Împăcare

Sub bolta de lumină a gândului cucernic
Strâng lacrime curate cu mâini de vistiernic,
Mireasma rugii sfinte o gust cu bucurie
Când în genunchi pe lespezi privesc spre veşnicie.

Un dor ca funigelul se'nalţă sus spre ceruri,
O singură nădejde spre-a vieţii 'nalte ţeluri
Cutremură făptura-mi de lut ce amorţise
Învăluită'n focul de patimi grele-aprinse.

M'au deşteptat fiorii căinţei ce mijise
Să-mi scuture povara ispitei ce mă'nvinse
Sub crucea mântuirii mi-am regăsit azi tihnă
Şi vălul desnădejdii l-am aruncat în tină.

Mai sus mă poartă dorul spre lumea veşniciei
S'aduc prinos în suflet rodul cucerniciei,
Primeşte-l Doamne Sfinte şi dă-mi Tu uşurare
Căci pururi eu în Tine îmi aflu împăcare.

Preot ŞTEFAN TASCIANU

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Implinirea Planului cincinal staiinist

Planul cincinal staiinist a fost împlinit în 4 ani şi 3 luni, depăşindu-se prevederile lui cu 25%. În anul 1950, în ultimul an al Planului Cincinal, producţia industrială a Uniunii Sovietice a fost cu 73 la sută mai mare decât în 1940, nu cu 48%, cât se prevăzuse. A fost depăşită cu mult producţia de oţel, de cărbune, petrol, etc.

În ceea ce priveşte folosirea energiei electrice, Uniunea Sovietică a făcut deasemenea noui şi mari paşi înainte. Faţă de 1940, puterea electrică a crescut în U.R.S.S. cu 87 la sută şi s'au început lucrările pentru construirea măreţelor uzine hidroelectrice şi canalurile de pe Volga, Nipru şi Don, din pustiul Kara-Kum, din Ucraina de Sud şi Crimeea.

O mare desvoltare s'a dat deasemenea construcţiei de maşini pentru industrie şi agricultură, menite a uşura munca omului şi a o face cât mai spornică.

De pildă, în 1950 producţia de tractoare a crescut de aproape patru ori faţă de cea din 1940; cea de combine de 3,6 ori, cea de pluguri pentru tractoare de 3,1 ori etc.

Aceasta înseamnă că ţăranii sovietici au dobândit şi mai multe mijloace mecanizate cu care să-şi lucreze cât mai bine ogoarele, scoţând roade cât mai bogate pentru a-şi făuri o viaţă tot mai fericită.

Succese uriaşe a dobândit Uniunea Sovietică şi în agricultură. Stăpâni pe soarta şi munca lor, ţăranii colhoznici au lucrat cu un neasemuit avânt, ridicând agricultura sovietică la o desvoltare ne mai întâlnită în lume.

Agricultura sovietică are la îndemână cele mai perfecţionate mijloace tehnice. De pildă, în 1950, peste 90 la sută din lucrările pentru aratul ogoarelor au fost făcute cu tractoarele. Deasemenea şi alte numeroase munci care înainte erau făcute cu mâna omului, sunt făcute acum prin mijloace mecanizate.

Toate succesele dobândite de Uniunea Sovietică, duc la întărirea păcii în lume, la o necontenită ridicare a nivelului de trai al oamenilor sovietici. Veniturile muncitorilor, funcţionarilor şi ţăranilor sovietici au crescut cu 62 la sută faţă de 1940.

În afară de aceasta din venitul naţional, Statul Sovietic a ridicat noui dispensare, spitale, case de odihnă, cămine de copii, şcoli etc. S'au dat ajutoare mamelor cu copii mulţi şi mamelor fără sprijin. S'au dat burse pentru învăţătură. In anul 1950, populaţia Uniunii Sovietice a primit din partea Statului înlesniri în valoare de peste 120 miliarde ruble, adică de 3 ori mai mult decât în 1940.

Astfel că în 1950, U.R.S.S. este aproape de două ori mai tare ca în 1940. Aceasta este o forţă uriaşă pusă în slujba păcii. Aceasta dă avânt luptei pentru pace din întreaga lume!

Pe Apelul pentru un Pact al Păcii şi-au pus semnătura preoţii tuturor cultelor din R. P. Română, dând expresie voinţei pentru pace ce le însufleţeşte acţiunile. Astfel alături de numele clericilor ortodocşi, întâlnim numele preoţilor romano-catolici, pastorilor luterani, unitarieni etc. Aşa: Kiss Alexe, episcop unitarian Cluj; Nagy Iuliu, protopop reformat Sibiu; Zsigmond Iosif, protopop unitarian Odorhei; Iakab Anton, profesor la Institutul de Teologie romano-catolic din Alba-Iulia; Ioan Solan, paroh romano-catolic Sibiu; Frederich Stamp, preot al bisericii evanghelice din Făgăraş; Grigore Fodor, protopop, referent al Statusului romano-catolic din R. P. Română ş. a. Lupta pentru pace uneşte pe reprezentanţii tuturor cultelor, cari alături de poporul muncitor, s'au pus în slujba păcii pentru o viaţă mai bună şi mai fericită.

INFORMAŢII

Mulţumire. Înalt Prea Sfinţitul Mitropolit NICOLAE mulţumeşte pe această cale tuturor celor ce i-au făcut urări cu ocazia sfintelor sărbători ale Învierii Domnului, împărtăşindu-le arhiereşti binecuvântări.

Ziua I-a de Paşti la Sibiu a slujit I. P. S. Mitropolit *Nicolae*, înconjurat de un mare sobor de preoţi. La Liturghie s'a citit Pastorala. La Vecernie Evanghelia a fost citită în 12 limbi. Ziua II-a a slujit şi predicat P. S. arhiereu Teodor. În amândouă zilele Catedrala a fost neîncăpătoare pentru mulţimea credincioşilor.

Oameni ai Bisericii luptători pentru pace

Intre laureaţii premiului internaţional Stalin pentru întărirea păcii în lume sunt şi doi oameni ai Bisericii. Unul este Hewlett Johnson, decanul catedralei de Carterbury şi altul Arthur Moulton, fost episcop protestant în Statele Unite.

Despre întâiul scrie M. Sadoveanu:

„Decanul de Canterbury, Hewlett Johnson e o figură foarte cunoscută la întrunirile internaţionale ale partizanilor păcii. Campion al slujitorilor altarului care se împotrivesc ca biserica să devie slugă a capitalismului, luptător pentru îmbunătăţirea vieţii muncitorimii engleze, democrat adevărat, slujitor al adevărului, atacat cu mânie de reacţionari, decanul Johnson a devenit unul dintre militanţii cei mai harnici în mişcarea partizanilor păcii. A fost prezent aproape la toate reuniunile internaţionale pentru pace. a cercetat Uniunea Sovietică, Statele Unite, Canada, zona engleză de ocupaţie din Germania, a trecut în Australia, şi-a spus cuvântul în nenumărate meetinguri ale păcii. E lucrător neobosit pentru consolidarea raporturilor de prietenie între Uniunea Sovietică şi Anglia. Acest bătrân cleric englez, disprefuind persecuţiile oamenilor mici, îşi înalţă sufletul său către idealul bunei-învoiri între popoare".

Nr. 2446/1951.

COMUNICAT

Onor. Minister al Cultelor cu Nr. 8735/1951 ne comunică următoarele:

„În conformitate cu art. 34 din Decretul Nr. 272, publicat în Buletinul Oficial Nr. 124 din 30 Dec. 1950, referitor la actele de stare civilă în vigoare dela 1 Ian. 1951, înhumarea celor decedaţi se face numai în baza adeverinţei constatatoare a înregistrării morţii, eliberată de Sfatul Popular pe baza înregistrării morţii.

Ni se semnalează că în unele localităţi din ţară, preoţii şi personalul cultic aparţinând diferitelor culte religioase, nu ar respecta aceste dispoziţii legale, procedând la înhumări pe baza certificatului medicului sau agentului sanitar de constatare a morţii. Din această cauză se întâmplă ca unele decese să fie înregistrate cu întârziere sau chiar deloc, în registrele respective ale Sfaturilor Populare.

Aceste situaţii fiind contrarii legii şi expunând pe preoţi şi personalul bisericesc la sancţiuni legale, prevăzute de art. 38 din susmenţionatul Decret, Vă rugăm să puneţi în vedere organelor în subordine de a se conforma cu stricteţe prevederilor legale şi a nu face înhumări *decât numai în baza adeverinţei de înregistrare a morţii eliberată de Sfaturile Populare.*

p. Ministru: I. Nistor.

L. S, p. Director: Indescifrabil

Toate oficiile noastre protopopeşti şi parohiale vor observa cu stricteţe respectarea dispoziţiunilor cuprinse în adresa de mai sus.

Consiliul arhiepiscopesc

† Protopopul VICTOR MUREŞAN
DIN BISTRIŢA

A murit în vârstă de 70 de ani. Vestea morţii lui a impresionat adânc preoţimea întregului protopopiat al Bistriţei, pe care l-a păstorit timp de 16 ani.

Hirotonit acum 49 de ani pentru parohia Iad (8 km. de Bistriţa), pe care a păstorit-o cu toate împrejurările vitrege până în 1923, când face parte din pleiada celor 11 misionari alături de preotul Andrei Moldovan (recent hirotonit episcop) delegaţi de sf. Mitropolie din Sibiu, sortit a duce făclia ortodoxiei pe meleagurile cele îndepărtate ale Americii.

In această calitate timp de 4 ani depune o muncă plină de abnegaţie în organizarea unor parohii foarte greu de organizat şi greu de unificat. In dările de seamă pe care le-a primit sf. Mitropolie, numele lui străluceşte ca o piatră scumpă.

In 1927 revine îndărăt şi devine secretarul protopopesc iar mai apoi protopopul Bistriţei, titlu pe care-l deţine cu toată demnitatea până în 1948 când se îmbolnăveşte.

In acest timp între altele continuă opera începută de înaintaşul său, terminarea monumentalei catedrale „Sfinţii Trei Ierarhi", pe care a avut fericirea şi mulţumirea s'o vadă sfinţită.

Ca familist şi tată a celor cinci scumpe vlăstare a avut şi bucurii dar şi greutăţi, care — deşi l-au încercat mult — nu s'a lăsat coplesit şi înfrânt ci ca dreptul Iov a ştiut că toate contribue la asprul examen făcut pentru cer.

Inmormântarea rămăşiţelor sale pământeşti s'a făcut în ziua de 10 Martie a. c., ora 14, într'un cadru deosebit de solemn, fiind prohodit după toată rânduiala de un sobor de 12 preoţi în frunte cu P. C. Sa Prot.-stavrofor şi consilier eparhial I. Rujdea ca delegat al P. S. Episcop Nicolae al Clujului.

P. C. Sa, adresându-se celor 2000 de asistenţi veniţi din toate parohiile la această îndurerată ceremonie, în cuvinte pline de blândeţe şi duioşie a evocat în culori vii icoana vieţii şi faptelor regretatului defunct, cuprinzând într'un mănunchi frumoasele virtuţi, nobilele însuşiri şi alesele vrednicii, cu care i-a fost împodobită patriarhala-i figură.

Preoţimea pe care a condus-o cu blândeţe şi multă prudenţă şi căreia a ştiut să-i imprime vastele sale experienţe prin tact şi înţelepciune, a avut faţă de el o admiraţie de care puţini alţii s'au învrednicit.

In numele tractului Bistriţa a vorbit P, C. Sa Prot. Zagrai, care în scurte dar simţite cuvinte a evidenţiat personalitatea de apostol în în slujba preoţimii pe care a condus-o 15 ani.

In numele parohiei Bistriţa a vorbit P. C. Sa Prot. Guţiu Virgil care într'un desvoltat panegiric în cuvinte deosebit de alese a arătat cât de mare este pierderea pe care o sufere preoţimea acestui protopopiat.

N'a fost „primus inter pares" ci „primus inter fratres", a fost tatăl în familia mare. Impărtăşea cu adânc simţământ atât bucuriile cât şi amărăciunile preoţilor săi.

In numele mirenilor a vorbit dl Alexandru Magiaru, membru în Consiliul bisericesc, care în cuvinte deosebit de pătrunse a arătat greutăţile pe care Consiliul le-a înfruntat în edificarea catedralei dar care datorită curajului şi bărbăţiei defunctului au fost trecute cu uşurinţă.

După ce distinşii vorbitori au zugrăvit astfel omul şi faptele, preoţii în glasul clopotelor care i-au adus ultimul omagiu, au ridicat din catedrală sicriul, ducându-l spre locul de veşnică odihnă săpat în preajma naiei la care atât de mult a contribuit.

Dumnezeu să aşeze nobilul şi neuitatul său suflet în locaşurile măririi Sale!

Pr. I. Donisă Bruju
Tărpiu—Bistriţa

† Preotul ROMUL DOCTOR

din comuna Vânători, Raionul Sighişoara, a adormit în Domnul în ziua Praznicului Bunevestiri din anul acesta. Moartea i-a fost ca de fulger, deşi ştiam că suferinţa îi este mai veche şi cu aspecte variate. La orele 16 din ziua amintită, pe când se'ntorcea dela biserică unde slujise Vecernia şi ţinuse adunare cu Consiliul parohial, în faţa casei parohiale tocmai la intrare, preotul Romul Doctor cade atins de aripa neagră a morţii.

Cu câteva ore mai înainte însă, slujise pentru ultima dată sf. Liturghie, împărtăşindu-se şi mulţumind Domnului pentrucă şi în ziua aceea l-a învrednicit cereştilor şi nemuritoarelor Sale Taine.

Sufletul său era totdeauna bun, maleabil şi gata în orice moment să-l împartă tuturor fraţilor săi şi cu deosebire desmoştenitilor sorţii, căci din casa lui cel lipsit a primit o bucată de pâine, iar cel desnădăjduit a primit întărire şi un sfat cu adevărat părintesc.

Coborîtor dintr'o străveche familie preoţească, sincer, deschis la fire, vesel şi chiar exuberant, fără însă a jigni pe cei din jur, conştiincios cu sine însuşi şi conştient de înalta sa misiune în lume, aceea de-a coborî cerul pe pământ şi a zidi împărăţia lui Dumnezeu între oameni, în felul acesta a înţeles să-şi trăiască părintele Doctor cei 68 de ani ai vieţii, dintre care 40 închinaţi exclusiv slujirii altarului şi poporului dreptcredincios din Vânători. Într'un timp a fost şi administrator al scaunului protopopesc din Sighişoara când acesta a fost vacant. Pentru osteneala sa în ogorul Domnului, Înaltul nostru Părinte l-a distins cu brâul roşu.

În ziua de 27 Martie un impresionant sobor de 16 preoţi în frunte cu Prot. Stoica Emilian a plinit slujba înmormântării. La sfârşit părintele Protopop în cuvinte cu adevărat simţite a vorbit despre sudura spirituală dintre preot şi credincioşii săi, iar din prilejul dat a făcut parohienilor văduviţi o lecţie catehetică cu tema: „Privegheaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi nici ziua nici ceasul". Familiei răposatului, îndureratei preotese Livia, fică a Ţării Oltului, din Beclean, precum şi celor şapte copii ai săi, dintre care unul preot, Doctor Teofil, le-a adus cuvânt de mângâiere şi întărire vorbitorul.

Deasemenea un membru din Consiliul parohial în câteva cuvinte care au înduioşat până la lacrimi întreaga asistenţă, a tălmăcit durerea credincioşilor parohiei Vânători ce o simt prin pierderea păstorului lor sufletesc.

Din biserică, în dangătul de jale al clopotelor, sicriul cu trupul neînsufleţit al preotului R. Doctor, purtat pe umeri de 8 preoţi tineri, a fost dus la locul de veşnică odihnă şi aşezat lângă cel al tatălui său preotul N. Doctor.

Dumnezeul strămoşilor noştri să te aşeze în ceata aleşilor Săi!

D. I.

Anunţ

Băile Bazna se deschid în 6 Mai a. c. Preoţii şi familiile lor din cuprinsul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu beneficiază de 50% reducere în Căminul preoţesc faţă de preţurile stabilite de autorităţi.

Amatorii sunt obligaţi a trimite acont pe 5 zile înainte de data intrării în cămin. Camera va fi rezervată numai cinci zile cât ţine acontul. Acontul nu se mai restitue.

Masă în Cămin nu se serveşte. Cei care doresc să gătească la bucătărie să-şi aducă vesela necesară.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reintregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL XCIX SIBIU, 1 Iunie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 22—23

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru Pactul Păcii

Campania pentru semnarea Apelului Consiliului Mondial al Păcii cu privire la încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri se desfăşoară în toate ţările cu deplin succes.

Astfel în P. P. Chineză Apelul a fost semnat de aproape 220 milioane patrioţi chinezi. În R. P. D. Coreeană de peste 5 milioane. În ţările de democraţie populară de peste 20 milioane. La noi în ţară până în 15 Mai s'au strâns peste 9 milioane de semnături. Campania aceasta continuă pretutindeni. Iar în ţările capitaliste primele rezultate arată avântul masselor muncitoare în lupta pentru pace. Astfel că în total aproape 250 milioane de oameni ai muncii au întărit cu semnăturile, cu convingerea, munca şi lupta lor, apelul Consiliului Mondial al Păcii.

Aceste succese însufleţesc pe partizanii păcii la o desfăşurare şi mai largă a campaniei, la mobilizarea tuturor forţelor pacii. Comitetele păcii, cea mai bună formă de organizare, coordonare şi conducere a activităţii luptătorilor pentru pace, trebuie să se sprijine pe munca milioanelor de activişti ai mişcării partizanilor păcii şi să antreneze în mişcarea pentru pace toate păturile populaţiei, indiferent de apartenenţa lor socială şi convingeri. Preoţii, care sunt membri în comitetele păcii, trebue să fie animatori ai campaniei pentru semnarea Apelului, să însufleţească pe toţi în lupta pentru pace. Cei care nu sunt membri în comitetele păcii, să intre în echipele ce adună semnăturile, să ducă munca de lămurire şi să fie factori activi în lupta pentru pace. Aceasta cu atât mai mult în massele ţărăneşti, unde preotul prin cuvântul şi atitudinea lui, poate avea un rol însemnat în lămurirea şi angajarea poporului credincios pe calea luptei pentru pace. Mai ales că în această campanie nu e vorba numai de a câştiga un număr de de semnături, ci de a înrădăcina în conştiinţa celor ce semnează convingerea că fiecare este un soldat al păcii, că de munca şi lupta lui atârnă biruinţa păcii în lume, deci viitorul fericit al omenirii.

Marea însufleţire şi aprobarea unanimă cu care întâmpină Apelul Consiliului Mondial al Păcii oamenii de diferite convingeri politice şi credinţe religioase, de diferite situaţii sociale, oamenii de toate rasele şi naţiunile, dovedesc că cererea pentru încheerea unui Pact al Păcii reflectă cele mai profunde năzuinţi ale popoarelor, că ele sunt hotărîte să apere pacea până la capăt.

Poporul muncitor din R. P. Română îşi manifestă această hotărîre nu numai prin însufleţirea cu care primeşte echipele şi iscăleşte Apelul, ci prin ridicarea conştiinţei lui luptătoare şi avântul deosebit al lui în munca pentru împlinirea şi depăşirea planului. În această privinţă preoţii trebuie să fie model. Angajându se în această acţiune ei sunt conştienţi că împlinesc nu numai cea mai fierbinte năzuinţă a milioanelor de oameni ai muncii, imperativul primordial al vremii de azi, ci şi misiunea, pentru care i-a trimis Hristos în mijlocul poporului dreptcredincios: de a fi propovăduitori de pace, făcători de pace şi luptători ai păcii.

Astfel se şi explică cum preoţimea noastră, fără excepţie, îşi face datoria cu avânt în marele front al păcii. Ea este în câmpul lucrării sale firesti. Ea nu va desarma până când norii întunecoşi ai războiului nu se vor risipi şi va străluci peste omenire soarele păcii netulburate. Şi ea crede că pacea e mai tare decât războiul pentrucă pacea este vrerea cerului şi a pământ lui. Ea va birui!

Raport de activitate pastorală

Parohia *Adrian-Mureş*, este aşezată în încântătoarea vale a Gurghiului. Aici pădurea se înfrăţeşte cu lunca, stejarul străjueşte holdele aurii, iar râul care poartă acelaş nume ca şi valea este o adevărată binecuvântare pentru cele şapte sate româneşti înşirate pe cursul său, din Reghin până în Lăpuşna. Protejat de perdeaua pădurilor întinse şi de culmile la poalele cărora este aşezat satul Adrian nu cunoaşte vânturile mari sau viscolele, iar vara, numai la un pas de răcoarea pădurii, este o căldură înăbuşitoare.

Fiind cea mai veche aşezare în aceste locuri, întemeiat de coloniştii saşi, este curios cum acest sat în loc să crească, astăzi este cel mai mic cătun din valea Gurghiului. Satul Adrian are astăzi abia *100 familii de români şi 20 familii de romi*. În general privind la starea economică a lor, se poate spune că nici unul nu este mai răsărit decât aitul, abia reuşind să trăiască; de aceea aspectul satului este sărăcăcios, cu căsuţe de lemn şi cu gospodării invizibile.

*

Sosind în viitoarea mea parohie în toamna anului 1949, dela început mi-am dat seama că nu va fi prea uşor. Casa parohială ocupată, vechii consilieri opoziţionişti revenirii, nici nu şi-au arătat faţa. Intr'un sat întreg nu s'a înghesuit nimeni ca să mă găzduiască. Am fost nevoit să stau la doi bătrâni, care deabia îşi duceau viaţa de pe o zi pe alta. Valul acesta m'ar fi doborît dacă n'aş fi fost pregătit sufleteşte mai dinainte. Idealismul meu a fost îngrădit întotdeauna în limitele realităţii şi de aceea nu am dat înapoi.

Eu, preotul satului, dacă treceam pe stradă nu se arăta ţipenie de om. Ba mai mult, din spatele porţilor de multe ori mi-au şuerat pe la ureche în loc de bineţe, sudalme.

Ce se întâmplase?

Fostul preot greco-catolic nerevenind, lucra din umbră. Preot tânăr şi mare catolic, printr'o pastoraţie cu tact, reuşise să şi atragă marea simpatie a enoriaşilor săi.

Acesta, ca şi alţi „vizitatori nocturni", deghizaţi în straie ţărăneşti, prezentau situaţia lor ca pe a creştinilor persecutaţi din „Quo Vadis" iar pe mine mă prezentau ca pe un — preot surogat — „luat de pe drum şi făcut popă în două-trei luni, ca să vă rătăcească pe voi dela credinţa cea adevărată".

Ce era de făcut?

Înţelepciunea şarpelui şi blândeţea porumbelului a fost deviza supremă a misionarului ortodox dela Adrian. Ca un surd ce nu aude şi ca un mut ce nu-şi deschide gura sa, aceasta a fost atitudinea mea faţă de aceia care mă insultau pe faţă sau în ascuns. Mi-am zis: „Nici plugarul nu culege roade de îndată ce a intrat cu plugul în brazdă". M'am hotărît deci să trec peste orice obstacol şi să lupt cu toate forţele.

La slujbă, singurii închinători erau cantorul şi paraclisierul. Am servit întotdeauna conform tipicului ortodox, cu toată demnitatea, fiind mult ajutat de voce. Primii veniţi n'au mai putut sta în rezistenţă, auzind că noul preot are o „gură fainâ". M'am obişnuit a predica regulat, predica mea fiind mai mult o convorbire între sufletul meu şi ale ascultătorilor mei. Am explicat pericopele sf. Evanghelii pe înţelesul poporului şi nu am făcut niciodată vreo aluzie la purtarea lor faţă de mine.

Cum am început pastoraţia?

Înaintaşul meu fusese prea versat în această materie. Rugându-mă adesea în orele acelea de frământare, Dumnezeu m'a luminat. Trebuia să-mi câştig prieteni devotaţi. Mi-am îndreptat privirea mai întâi spre familia fostului prim curator, căruia am început să-i fac vizite anunţate şi neanunţate. Discutam fără nici un fel de tendinţă, luam Sf. Scriptură şi cu toată sinceritatea şi căldura sufletului le-am descoperit multe adevăruri în legătură cu cerinţele lor sufleteşti.

Şi pentrucă fostul preot avusese mai multă influenţă asupra femeilor, am început convertirea celei mai destoinice enoriaşe care avea darul convingerii în discuţiile ei cu celelalte femei şi care din fericire este chiar soţia primului curator nou ales. Această femeie a fost mâna mea dreaptă care a ţinut adevărate predici prin case cu femeile din rezistenţă, convingându-le să vină la biserică. Tot dela această enoriaşă am putut afla ce lipsuri a avut fostul preot, ca eu apoi să desvolt în activitatea mea calităţile opuse acestor lipsuri. Fostul preot nu era nici cântăreţ şi nu avea nici darul oratoriei. Prin slujbe frumoase, cu fast, şi prin predici înflăcărate, bine alcătuite, porţile bisericii au început să se deschidă. Acela era retras şi nu prea vorbea deschis cu oamenii. Eu m'am dus până acum la toţi „în poveşti" cu vorbe înţelepte, cu sfaturi bune şi folositoare. Când am putut din toată sărăcia mea am ajutat pe aceia care mi-au cerut sprijinul.

Astfel din Noemvrie, data sosirii în parohie, şi până în Ianuarie, nu mai eram preot surogat, ci „băiat de preot gr.-catolic", pentru ca peste

(Continuare din pag. 2-a)

Raport de activitate...

[Urmare din pag. 1]

alte trei luni să ies „preot dela Blaj", fără ca eu să fi avut cunoştinţă de evoluţia acestor svonuri.

În urmă am aflat că unul mai umblat dintre enoriaşi, le-a spus că el numai în catedrală la Blaj a văzut slujindu-se aşa frumos, iar ei au tras concluzia de mai sus.

Întrebat eu însumi n'am făcut altceva decât să le arăt că slujba ortodoxă dela Sibiu este una şi aceeaş cu slujba dela Blaj, că noi cu toţii suntem din aceeaş rădăcină ortodoxă.

În Martie 1950, ultimele trei femei, care mai rezistau, au păşit pragul bisericii.

Dar acum nu însemna că totul va merge strună. Până anul acesta, în câteva rânduri, la miezul nopţii, pe la diferite porţi a bătut un oaspete grăbit.

Fostul preot văzând că poporul îşi vede de Biserica strămoşească mai departe, a căutat să-l oprească din drum şi să-l neliniştească cu anumite ameninţări, iar pe câţiva să-i mai îndârjească. Mulţi nu l-au găzduit, câţiva însă, nerezistând insistenţei, l-au găzduit.

O acţiune directă a mea, abia după un an de pastoraţie, în care am demascat şi am mustrat în biserică, aceste acţiuni nocturne, i-a mişcat profund, văzând că eu am cunoscut în amănunte toate abaterile lor. Ţin să subliniez că persoanele vinovate, nu numai că nu s'au supărat, ci frecventează acum biserica mai mult ca ceilalţi. Gestul meu i-a făcut să tragă ei singuri încă o concluzie: „Dacă nu a vrut să stea la noi, ce mai umblă noaptea prin case cu slujbe!"

Acum îl cunosc personal pe fostul preot. Am discutat cu el în repetate rânduri. Dela natură pare a fi înzestrat cu un suflet bun. Educaţia care s'a făcut la Blaj acelor serii de preoţi tineri, a scos din ei elementele sigure pentru a începe grabnic opera de contopire a acestei Biserici cu Biserica romano-catolică.

Trăind printre aceşti oameni, am înţeles, că după 250 de ani, aşa zisa Biserică gr.-catolică era în fond curat ortodoxă, păstrând prin tradiţie unele obiceiuri strămoşeşti, care pe alocurea nici chiar Biserica ortodoxă nu le mai respectă.

De aceea, Vaticanul temându-se pe buna dreptate, ca firma să nu fie compromisă, pornea prin aceşti preoţi tineri o acţiune rapidă de romano-catolicizare a fraţilor noştri uniţi.

De pildă: Acest preot cultiva prin predicile sale în sufletele bieţilor creştini încăpăţânarea sectară şi îndârjirea confesională. Ultima concluzie a predicilor sale era: „Dacă nu eşti catolic, nu te mântueşti".

Pe altă parte, sub cortina unei aparente sfinţenii şi a unor realizări pastorale, el îşi începuse acţiunea de sfâşiere a cărţilor de ritual, înlocuind rugăciunile Bisericii sale cu slujbe şi rugăciuni romano-catolice. Astfel el a înlăturat, începând cu prima pagină a Molitfelnicului: „Rugăciunea de sfinţirea apei la femeia care naşte". Aducerea copilului la 40 de zile în biserică, Acatistul şi altele, pentru a face loc rozarului, orei de adoraţie şi altor noutăţi catolice pe care avea grijă să le prezinte cu tot fastul, pentru a-i înşela pe oameni. Astfel ei sperau ca într'o perioadă de timp, să înlocuiască limba vechilor cazanii cu graiul prăfuit al lui Cicero, iar cântarea cu viu graiu, prin care atât de minunat se exprimă armonia sufletească, nădăjduiau să o acopere cu acordurile orgei. Acestea erau planurile Romei, după cum reiese din activitatea şi din convorbirile avute cu acest preot.

Se poate spune în general că acolo unde foştii preoţi gr.-catolici n'au mai tulburat apa, poporul s'a arătat binevoitor faţă de preotul ortodox.

Ţin să subliniez că în aceste locuri, până în pragul secolului nostru, cultul în Biserica gr.-catolică a fost curat ortodox. Cercetând cărţile vechi de ritual, cu caractere slavone, acestea păstrează încă nealterată haina ortodoxă a cuvintelor: Duh şi miluieşte-ne. Iar însemnările făcute pe coperte de preoţii Ionică Pop şi Zaharie Pop, fiul primului, ambii parohi în Adrian între anii 1860—1920, dovedesc întrebuinţarea cultului curat ortodox până în vremile din urmă. O întărire a celor afirmate mai sus, sunt mărturiile cantorului meu, om la 65 ani, care confirmă întru totul constatările mele în această chestiune.

Numai în ultimele decenii, prin intermediul doctorilor de Roma, înstrăinaţi de poporul nostru, s'a încercat să se introducă şi inovaţii cultice.

Înaintaşul meu atinsese culmea în această operă dizolvantă. El reuşise câteva reforme „binecuvântate". Copilul nu se cumineca după Sf. Taină a Botezului, neavând conştiinţa cumunecării; banalizarea Sf. Taine a cumunecării prin faptul că o adeptă marianistă se putea cumineca oricând în stare neadmisă; cu o singură mărturisire, mai multe cumunecări; binaţia Liturghiei şi altele.

La cazul potrivit şi la momentul oportun, cu Sf. Scriptură în mână şi cu texte din rânduelile Molitfelnicului, i-am convins de greşala pe care o săvârşeau şi am săvârşit cu tot fastul, tainele după ritul nostru curat ortodox.

Prin cetirea tuturor lepădărilor şi prin sfinţirea apei la Taina Botezului, cu toate rugăciunile cetite pe înţeles, i am atras, dând astfel amploare acestei sfinte Taine, care înainte la ei se reducea la câteva rugăciuni şi la săvârşirea Botezului cu aghiazmă dela Bobotează.

Văzând că i s'au spulberat sorţii izbânzii, cu o ultimă sforţare disperată, fostul preot aruncă masca, îşi desvălue gândul ascuns: „Decât cu preoţii aceştia spurcaţi, mai bine treceţi cu toţii la Biserica romano-catolică din Gurghiu". Îndrăzneaţa ieşire a eşuat, lovitura a venit fără efect, fiind dată prea târziu.

*

În încheerea acestor constatări, din puţina mea experienţă de misionar mai pot adăuga încă o constatare: Nu este nevoe să polemizezi o singură clipă pentru a desăvârşi sudura marelui act al revenirii. Munca constructivă cu caracter absolut pozitiv, lucrarea adevărată a mântuirii păstoriţilor; prin aceasta te lipeşti de sufletele încredinţate, iar acestea din urmă cunoscând balsamul ce li l-ai dăruit, ele singure, neforţate doresc să fie ortodoxe. În calea unei astfel de acţiuni, timpul mi-a dovedit că orice rezistenţă se topeşte, când bineînţeles un suflet caută cu adevărat numai mântuirea.

Acţiunea de catehizare am început-o din primăvara anului 1950, reuşind să ţin lecţii de trei ori pe săptămână, cu copii dela 7—12 ani. Copiii au fost foarte bucuroşi, când pe lângă lecţia propriu zisă am cântat imne religioase, iar în partea ultimă a programului i am antrenat să deseneze diferite scene biblice din imaginaţia lor. Rezultatele sunt mulţumitoare, copiii nelipsind dela Sf. Liturghie, când pe rând spun crezul şi Tatăl nostru.

Până am primit nouile instrucţiuni referitoare la catehizaţia credincioşilor, reuşisem să introduc şedinţele misionare. Ele se ţineau în continuarea Vecerniei, programul fiind alcătuit din citirea şi explicarea Sf. Scripturi, din cântări noi religioase cetiri din vieţile Sfinţilor, explicarea Sfintei Liturghii etc.

Ţin să subliniez că au avut efecte minunate asupra ridicării nivelului cunoştinţelor religioase ale enoriaşilor mei, au întărit pietatea, au atras la biserică chiar pe oameni care o viaţă întreagă nu au fost văzuţi măcar odată la Sf. Liturghie.

Chiar unul din cei trei adventişti din parohie, vine acum des la biserică, având faţă de mine o atitudine prietenească, cerându-mi să-i scriu despre anumite probleme teologice. Viitorul poate să hotărască şi să-l întoarcă acolo de unde a plecat.

Începând de anul trecut, am introdus pangarul, însă enoriaşii nu erau obişnuiţi să aprindă lumânări. La început i-am lăsat încet, crezând că se vor obişnui. Văzând însă că nu ajung la rezultat bun, am ţinut un ciclu de predici despre jertfe, milostenie şi fapte bune, şi efectul a fost neaşteptat. Din proxima Duminecă fiecare închinător nu uita să aducă la altar, dar de lumină, jertfă de ispăşire a păcatelor, iar la săvârşirea celorlalte servicii, cei în cauză vin să cumpere lumini tot dela biserică.

Alături de disc, acesta este singurul venit contabil, care sper să mă ajute la crearea unui buget.

Reintrând iarăşi în şirul chestiunilor de pastoraţie, am remarcat că poporul ţine extrem de mult la viaţa morală a preotului, că personalitatea preotului decide în multe împrejurări.

N'am precupeţit nici o oboseală, când m'am aflat în diferite cercuri ale lor, ca să fac uz de toate cunoştinţele, nu numai teologice, ci şi profane, condus fiind de principiul evangheliei: „Lumina nu se pune sub obroc"... Faptul acesta a mulţumit foarte mult pe credincioşi, iar respectul faţă de preotul lor a crescut mult.

Fiind alături de popor şi de toate preocupările frumoase ale masselor populare, m'am încadrat în Căminul cultural şi după o muncă de câteva luni numai, am reuşit să organizez un cor mixt cu tineretul sătesc, cor care a primit Premiul I 1950, în întrecerile culturale pe comune, pe plasă şi chiar pe judeţul Mureş.

Ca membru în Comitetul A.R.L.U.S. am coordonat întotdeauna munca de organizare a festivalurilor şi a şedinţelor.

Ca membru al Comitetului de luptă pentru pace al fostei plase Gurghiu şi ca secretar al Comitetului de luptă pentru pace din comuna Adrian, am îndrumat munca pe teren, am ţinut conferinţe pentru întărirea conştiinţei poporului pe calea păcii şi a înfrăţirii popoarelor.

Astăzi, în sufletele creştinilor dela Adrian s'a aşezat liniştea. Ei sunt convinşi că Dumnezeu a fost bun şi milostiv când le-a trimis din nou un slujitor al lui Hristos. Se simt bine la sânul Bisericii mame şi n'ar mai lăsa niciodată pe „domnii ceia" să le schimbe credinţa strămoşească.

Preot **Nicolae Ciurea**

Nr. 2701/1951.

COMUNICAT

pentru toate instituţiunile bisericeşti din Arhiepiscopia ortodoxă română de Aiba Iulia şi Sibiu

Potrivit adresei Ministerului Cultelor cu Nr. 10.762/1951, Vă comunicăm mai jos în copie, ordinul Comitetului de Stat al Aprovizionării cu Nr. 155.062/1951 pentru luarea la cunoştinţă şi executare.

Prin hotărârea Nr. 334 din 13 Aprilie 1951, Consiliul de Miniştri a hotărît înfiinţarea Comitetului de Stat al Aprovizionării.

În cadrul acestui Comitet funcţionează inspecţia de Stat.

Pentru ca organele acestuia să-şi poată indeplini funcţiunile sale în cele mai bune condiţiuni, vă rugăm a da dispoziţii unităţilor DV. în subordine de a permite accesul inspectorilor noştri în instituţiile sau unităţile ce conduceţi şi a le pune la dispoziţie toate datele necesare referitoare la aprovizionare, indici tehnico-economici de consum, investiţii, stocuri, calitatea produselor, transporturi etc.

Organele noastre se vor legitima cu delegaţia sau ordinul de serviciu al C. S. A.

Preşedinte: (ss) Indescifrabil.

Sibiu, la 15 Mai 1950.

„Cine nu munceşte, nici să nu mănânce"

Iisus Hristos ca oaspete

Împăratul cerurilor pentru iubirea de oameni pe pământ s'a arătat şi cu oamenii a petrecut" (Dogm. gl. 8), şi trăind cu oamenii a împărţit cu ei şi bucuria şi întristarea.

Iisus Hristos era în cele mai apropiate relaţiuni cu toţi cei ce-L înconjurau, nu se înstrăina de ei, fiind adesea şi oaspetele lor.

În evanghelie sunt descrise până la opt cazuri, însă fără îndoială, că au fost mult mai multe.

Viaţa lui Iisus Hristos este un model din care trebue să învăţăm a ne comporta creştineşte şi în relaţiile noastre de ospitalitate, cu atât mai mult, că aceste relaţii, după cum tuturora le este cunoscut, au o însemnătate destul de mare în viaţa socială, cât şi în viaţa particulară.

De aceea vreau să citez urmând evanghelia, trăsăturile caracterului lui Iisus Hristos, atunci când El era oaspete în mijlocul oamenilor, ce-L înconjurau. Să extragem din Evanghelie răspunsuri la următoarele întrebări:

1. La cine şi în ce întâmplări Iisus Hristos a fost ca oaspe?

2. Ce făcea şi cum se comporta în acel timp cu cei ce-L înconjurau?

3. Ce aproba şi ce nu aproba în obiceiurile ospitalităţii?

4. Cum se purta faţă de modul cum era tratat şi ce anume preţuia în ele?

La cine şi în ce ocazii era ca oaspete Iisus Hristos?

Din evanghelie se vede că Iisus Hristos a fost ca oaspe şi la cei bogaţi şi la cei săraci, la fiecare care îl invita.

În Cana Galileii El a fost ca oaspe de onoare la nuntă împreună cu Mama şi ucenicii Săi (Ioan 11, 1—11).

În casa lui Levi sau Matei, Iisus Hristos împreună cu ucenicii a fost la masa mare, sărbătorind o schimbare fericită în viaţa lui Matei şi anume: lepădarea funcţiunii de vameş şi intrarea lui în chemarea apostolică. Masa aceasta, cum o descrie sf. ev. Luca, a fost o sărbătoare şi a fost dată special pentru Iisus Hristos, care a binevoit să împartă acest ospăţ cu mulţi vameşi şi farisei (Luca 5, 29; Mat. 9, 10; Marcu 11, 15).

În Betania Iisus Hristos frecventa casa lui Lazăr şi a surorilor sale Marta şi Maria. Această evlavioasă familie, cum o descrie sf. ev. Ioan, Iisus Hristos o iubea îndeosebi, iar pe Lazăr îl numea chiar amicul Său şi al apostolilor Săi (Ioan 9, 5—11). În această prietenească casă Iisus Hristos venea şi fără invitaţie specială cum se vede din cazul acela, că Marta care dorea să ospăteze pe Învăţătorul ca pe un musafir scump, nu era pregătită pentru primirea Lui, şi era nevoită să pregătească cele necesare pentru ospăţ, când Iisus Hristos era deja în casă (Luca 10, 38—42).

Altă dată îl vedem pe Iisus Hristos în Betania ca oaspe la masa lui Simon leprosul, unde iarăşi sârguitoare Marta serveşte la masa Învăţătorului şi Învietorului fratelui ei Lazăr (Ioan 12, 1—2).

La Ierihon Domnul Iisus Hristos vizitează casa lui Zaheiu, intră la el nu numai fără invitaţie ci însuşi singur se învită, observând că acest vameş doreşte să vadă pe Marele Prooroc şi Făcător de minuni (Luca 19, 2—6).

Iisus Hristos a fost ca oaspe şi în casele vrăjmaşilor Lui, la fariseі şi anume: la fariseul Simon, la unul necunoscut, cât şi la un şef al fariseilor. Toţi aceştia, cum se vede din evanghelie, Îl chemau pe Iisus Hristos numai pentru socotelile lor, însă Iisus Hristos nici pe aceşti oameni vicleni şi făţarnici nu-i ocolea (Luca 7, 36—50; 11, 37—54; 14, 1—35; Mat. 22, 25—36).

Din aceste exemple vedem că Iisus Hristos nu se înstrăina de nimeni: a fost ca oaspe şi la prieteni şi la duşmani, la bogaţi şi la săraci, la oameni sus puşi (mai marii poporului) şi la cei necunoscuţi, însă mai apropiate legături, atât în convorbiri, cât şi la mese, Iisus Hristos le avea cu poporul.

Fariseii şi cărturarii, considerând că aceste relaţii cu poporul nu se potrivesc cu demnitatea de prooroc, l-au poreclit pe Iisus Hristos „mâncăcios şi beţiv", prieten vameşilor şi păcătoşilor, iar pe cei din popor, ca „popor blestemat, necunoscător de lege". Aceşti îngâmfaţi legiuitori şi cărturari nu vroiau să se apropie de popor, să intre în situaţia lui, să-l înveţe pe dânsul cu dragoste prin vorbă şi pildă, cu un cuvânt: fariseii şi cărturarii se purtau cu poporul de rând fără inimă, cu mândrie, strict şi sever.

Să vedem acum, ce făcea Domnul Iisus Hristos apropiindu-se de popor şi cum s'a purtat cu el?

În raportul cu poporul, Iisus Hristos nu s'a mărginit a-l învăţa pe acesta numai în biserici-sinagogi, în locurile de rugăciuni şi învăţătură de obşte, ci şi acolo unde poporul lucra câştigându-şi pâinea de toate zilele, acolo unde se odihnea, mânca; în cercuri familiare şi în cercuri de ospăţuri, printre care se număra şi El.

Ce făcea Hristos acolo? Despre ce a vorbit?

Domnul Iisus Hristos pretutindeni, în ori şi ce împrejurări, un singur scop avea: mântuirea lumii care-I umplea toată viaţa Lui. El avea cuvântarea vie, pătrunzătoare şi felurită dar totul pentru „un lucru care ne trebueşte" (Lc. 10, 41—42), în primul rând aceea ce alcătueşte fericirea omului.

Poate spune cineva, oare noi suntem datori să vorbim numai despre religie şi ceea ce priveşte religia, chiar şi la ospăţuri, unde noi ne adunăm pentru repaus şi distracţie? Nu dela noi nimeni nu cere exclusiv acest lucru; la noi afară de religie sunt multe alte lucruri despre care putem vorbi: „şi Tatăl vostru ştie că vă trebuesc acestea, însă căutaţi mai înainte împărăţia ceriurilor şi acestea toate vi se vor adauge" (Lc. 12 30). Dar religiozitatea se referă nu numai la chestiuni pur religioase: religia este sufletul vieţii creştineşti, ea poate să pătrundă pretutindeni, să atingă şi unele obiecte ca mâncarea şi băutura. „Dacă mâncaţi sau beţi toate să le faceţi pentru mărirea lui Dumnezeu". Dacă pătrunde acest sfat evanghelic în viaţa omului, atunci şi ospăţul nostru ar fi curăţit de tot ce este de prisos, vătămător şi necreştinesc; mai des se vor auzi atunci vorba înţeleaptă, convorbirile cele folositoare, atât de necesare în viaţa socială.

Să îndreptăm iarăşi privirea noastră spre Mântuitorul şi să observăm cum se poartă El în ospăţuri cu oamenii ce-L înconjurau şi ce aprobă şi ce desaprobă în obiceiurile ospitalităţii. În relaţiile lui Iisus Hristos cu oamenii la care El a fost chemat ca oaspete, a arătat ca şi întotdeauna, o măreaţă simplicitate, sinceritate suflet deschis — proprietate a Adevărului Întrupat — şi o dumnezeească bunăvoinţă, care preţueşte pe fiecare om şi găseşte ton corespunzător în raportul cu cei buni şi cu cei răi, cu prietenii şi cu cei care-L urăsc.

Iată Iisus Hristos în Betania, în casa amicului Său Lazăr. Sora lui Lazăr a primit pe Învăţătorul cu obişnuita bucurie; de bucurie ea a hotărît să gătească o masă îmbelşugată. „Marta se silea spre multă slujbă" spune ev. Lc. 10, 40, dar sora ei Maria, şezând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvântul Lui cu aşa atenţie, că uită toată grija cea lumească şi nu observă că s ora ei mult se îngrijeşte. Acest lucru mâhneşt pe Marta; ea se teme că singură nu va dovedi cu lucrul fără ajutorul sorei ei ca să pregătească tot ce trebue şi iată în fierberea sârguinţii ea face lui Iisus dojană amicală: „Doamne, au nu socoţi, că sora mea m'a lăsat să slujesc singură? Zi-i deci să-mi ajute" (Lc. 10, 40). Când citeşti aceste cuvinte din sf. evanghelie, iute-ţi închipuieşti tabloul zugrăvit de ele şi atunci te gândeşti: câtă a fost la Iisus Hristos simplicitatea, blândeţea, bunăvoinţa şi indulgenţa amicală în relaţiile cu oamenii şi cu Marta, care Îl adora pe Domnul Iisus Hristos şi care totuşi a îndrăznit să-I spună aşa cuvinte! Şi asta se simte şi mai mult când dai atenţie acestor simple şi blânde cuvinte cu care Hristos vrea să îndrepte grija greşită a ei: „Marto, Marto, te îngrijeşti şi spre multe te sileşti, ci un lucru trebueşte, Maria partea cea bună şi a ales, care nu se va lua dela ea" (Luca 10, 40—42).

În raportul cu Zahei Iisus Hristos a arătat cu ce atenţie şi dragoste El stă în relaţii şi cu acei oameni pe care toţi îi disprefuiau, cum de departe El vedea bunătatea şi în omul păcătos, cum ştia să găsească aurul şi în noroi şi să-l curăţească.

Aici vedem un tablou cu adevărat impresionant. Iată Iisus Hristos vine la Ierihon. Pe Dânsul îl înconjoară o mulţime mare de popor. În mijlocul mulţimii se află înghesuit un omuleţ mic de statură. Acesta era vameşul Zahei; el era bucuros că s'a apropiat Marele Făcător de minuni şi a vrut măcar odată să-L privească, dar nu-L putea vedea din cauza mulţimii mari de popor; el dă fuga înainte, se urcă într'un dud şi de-acolo priveşte spre Iisus Hristos, căci pe acolo era să treacă, neîndrăznind să gândească că Marele Prooroc o să-i viziteze casa. Iisus Hristos deosebeşte sârguinţa lui Zahei de simplă curiozitate a celorlalţi. Se apropie de dud şi-i zice lui Zaheu: „Zahee, grăbeşte de te pogoară, căci astăzi în casa ta trebue să rămân" (Luca 19, 5—6). Zahei grăbindu-se s'a pogorît şi primeşte în casa sa pe Domnul bucurându-se. Sf. Evanghelie nu spune despre ce a vorbit Iisus Hristos cu Zahei, dar povesteşte numai binecuvântata concluzie a convorbirii sale: ea parcă a reînviat pe Zaheu, el simţind în sine hotărîre definitivă să se îndrepteze şi profund mişcat sufleteşte a spus: „Iată, jumătate din avuţia mea o dau săracilor şi de am nedreptăţit pe cineva, îi întorc împătrit" (Lc. 19, 8).

Sinceritatea îndreptării lui Zahei o mărturiseşte însuşi Domnul Iisus Hristos: „Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia" (Lc. 19, 9).

Să vedem acum modul de comportare în casele fariseilor care l'au chemat pe Domnul Iisus la masă. Aici pentru El nu era masă de bucurie ca în casa amicilor Săi din Betania şi în casa lui Zahei; fariseii îl chemau pe Iisus Hristos cu gând viclean, ca să vadă, oare va spune sau va faee El ceva, pentru care ar putea fi judecat şi prin aceasta şi disprefuit în faţa poporului (Lc. 14, 1). E important de observat cum vorbeşte şi cum activează Domnul Iisus în societatea acestor oameni vicleni.

Iată-L pe Domnul Iisus în casa fariseului Simon. Acest cărturar însuşi a chemat la el pe Iisus, dar l-a primit cu aşa răceală şi indiferenţă că n'a îndeplinit nici cele mai elementare regule de bunăcuviinţă care de obiceiu se îndeplineau în societatea iudeilor la intrarea oaspeţilor invitaţi (Lc. 7, 44—46). Cu aşa primire îngâmfatul cărturar desigur arăta să se ştie că el nu-L consideră pe Domnul Iisus ca om mare, părere ce o crede confirmată în timpul mesei prin ceea ce s'a întâmplat: femeea ştiută de toţi ca păcătoasă, intră în casa fariseului şi stând lângă picioarele lui Iisus înapoi, stropea cu lacrimi picioarele Lui, le ungea cu mir şi le ştergea cu părul capului său. Văzând aceasta fariseul a gândit: „Acesta de-ar fi proroc, ar şti cine

(Continuare în pag. 4-a)

Cuvânt de învățătură
despre vremea Penticostarului

„Acum toate de bucurie s'au umplut, și cerul și pământul și cele de desubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru care s'a întărit" (Din Canonul Învierii)

Precum primăvara cu razele luminoase de soare și cu vânt căldicel are rostul de a redeștepta prin lucrarea ei tainică natura la o nouă viață, sub puterea harului divin, tot așa și îmbucurătorul conținut al cărții de slujbă bisericească „Penticostarul", are menirea de a vesti tuturor credincioșilor nădejdi noui de viață, avânt și însuflețire spirituală, bucurie și lumină datorită unui singur fapt: că Hristos cel ce a răbdat patima și moartea pe cruce a înviat.

Învățătura cărții cu numele „Penticostar" care cuprinde slujbele celor 50 de zile începând cu Duminecа Sfintei Învieri și până la Duminеca tuturor sfinților, poate fi cuprinsă în scurta dar mult bogata frază:

„Hristos cel ce a biruit moartea prin înviere, a dăruit lumii bucurie, lumină, viață și mântuire".

Dacă vremea Triodului, vremea marelui post al Paștilor își concentra învățătura în înfrânare, post, în duhul rugăciunii fierbinți, scăldate în lacrimile căinței de păcate, deoarece vremea postului mare avea ca punct central durerea și patimile lui Hristos cel răstignit, vremea penticostarului binevestește nouă cu totul altceva. Spre deosebire de starea înduioșetoare antecedentă, spre deosebire de momentele cernite și brăzdate de suspin și lacrimi pentru Hristos cel ce merge la patimă de bunăvoie, ca să se dea răscumpărare pentru mulți, vremea Penticostarului binevestește nouă *„bucurie mare"*, din care bucurie țâșnesc izvoare de învățătură.

Bucuria reiese din biruința Domnului, care a rupt pecețile morții și a ieșit din mormântul cel străjuit, ca un mire dintr'o cămară „umplând toate de lumină și cele cerești și cele de desupt".

De acum, zice sf. Ioan Hrisostom, „nimeni să nu se mai tânguiască și întristeze pentru păcate, că iertarea din mormânt a răsărit. Nimeni să nu mai fie cu sufletul încopciat în freamătul durerii și al temerii de moarte, căci prin Înviere pe noi toți ne-a slobozit Mântuitorul". El, blândul păstor, a alungat groaza morții de care s'a îngrozit sute și mii de ani omenirea; a sfărâmat încuietorile cele veșnice ale iadului și în locul întristării a sălășluit bucurie.

Dar minunea Învierii nu ne învață numai cum să ne bucurăm de biruința lui Hristos, ci în acelaș timp ne arată cum printr'ânsa ni s'a dăruit lumină, viață și iubire.

Lumina această a învierii este pentru noi înțelepciune, pentrucă proorocile s'au împlinit; far călăuzitor spre desăvârșire, aur ce poleiește sufletele ținând neșters într'ânsele simțământul iubirii față de Dumnezeu și aproapele. Ea este energie de viață, văpaie dogoritoare ce transformă și purifică sufletul credincios.

Bucurie și lumină, sunt două elemente care se înfrățesc, care se cer una pe alta, două note care fac parte din aceeaș gamă: „desăvârșirea"; două aripi care într'aripează sufletele spre dorirea celor fără de materie, două isvoare din care se poate înnobila din destul orice creștin ce slăvește învierea lui Hristos.

Dar cuprinși de bucuria cea fără de margini a învierii lui Hristos, credincioșii trebue să se arate totodată îndeplinitori ai celei mai mari porunci: iubirea de Dumnezeu și de aproapele.

Pe lângă toate aceste mari pilde de învățătură și înțelepciune care isvorăsc din minunea Învierii (bucurie lumină și iubire) „viața cea nouă" este o altă comoară neprețuită, fiindcă Învierea poate fi socotită punctul de plecare al creerii din nou a omului, întrucât printr'ânsa Mântuitorul ne-a asigurat că vom fi și noi părtași învierii Sale și moștenitori ai împărăției celei veșnice,

Perioada Penticostarului mai poate fi socotită un bogat isvor de învățătură și prin caracterul său de „apologie a Învierii". Temeliile apologetice ale Penticostarului reies din textele ce preamăresc buna necredință a Tomii, care a pipăit rana din coasta Domnului, fără ca mâna cea de lut a apostolului să fie arsă de rana care prin puterea sa a întunecat soarele și a clătit pământul.

La fel și din întristarea mironosițelor femei, care s'a preschimbat în bucurie adâncă, atunci când venind să ungă cu miresme binemirositoare pe cel neprețuit, au auzit glas ca acesta dela înger: „Ce căutați pe cel viu cu cei morți, s'a sculat, nu este aici; deci mergând propoveduiți învierea".

În sfârșit, minunea lui Iisus dela lacul Vitezda, expusă mișcător de tot în Penticostar, prin care Domnul a dat sănătate slăbănogului celui ce zăcea de 38 ani, întâlnirea cu femeea Samarineancă căreia prin puterea de sus i s'a luminat mintea cum că „Domnul e apa cea vie a vieții din care dacă va bea nu va mai înseta niciodată", sunt iarăși izvoare de învățătură, care isvoare adeveresc dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu; la fel și minunea vindecării orbului din naștere, căruia fiindu-i unși ochii cu tină, i s'a dat putința de a vedea pe cel ce a luminat prin învierea sa toate și a mărturisi dumnezeirea binefăcătorului său.

La fel faruri dătătoare de lumină și învățătură sunt și momentele când Dumnezeu-Fiul s'a înălțat cu trupul, promițând că va trimite pe Duhul Sfânt-Mângâetorul care va fi pururea cu noi și care Sfânt Duh s'a și pogorît lucrând prin oameni binele și binevestind tăria lui Dumnezeu în sufletele sfinților pe care Biserica îi cinstește pe toți ca pe niște fii aleși ai lui Dumnezeu la slujba de închelere a vremii Penticostarului,

Și acum după ce am analizat bogata învățătură ce se desprinde din cartea cultică a Penticostarului, carte despre care Sf. Ioan Gură de Aur spune că „e cea mai veselă și mai poftită decât multe cărți", să ne întrebăm cu toții, oare care trebuie să fie atitudinea creștinului ce tinde spre fericire și mântuire, față de acest material ziditor de suflet?

Răspunsul cel mai potrivit îl găsesc pe acesta: Să ne trudim a ne arăta a fi și noi părtași Sfintei Învieri a lui Hristos, răstignindu-ne cu firea păcatului, ca să înviem cu firea noastră cea bună, încununați de bucurie că Hristos a înviat, pătrunși de lumină și de înțelepciune că mărirea Domnului peste noi a strălucit și înflăcărați de iubirea care toate le iartă, toate le rabdă, toate le nădăjduește și le poate.

Numai așa, adecă traducând în faptă realitatea învățăturii Invierii, va putea răsuna ca o realitate vie și nesdruncinabilă credința mărturisită în glasul stranei străbune: „Ieri m'am îngropat cu tine Hristoase, azi înviind Tu, mă scol împreună cu Tine; cu Tine m'am răstignit ieri, însu-Ți preamărește-mă Mântuitorule întru împărăția Ta".

Numai așa ne vom învrednici să auzim în sufletele noastre, bântuite de năvala ispitelor, liniștitorul și întru toate doritul și fericitul cuvânt: „Pace vouă".

Preot **Ioan Naftanailă**
(Breaza-Făgăraș)

SFÂNTUL SINOD, în ședința din 8 Octomvrie 1950, a hotărît editarea unui tipic bisericesc, care să îmbrățișeze cu deosebire nevoile bisericilor parohiale prin care să se uniformizeze în special Sf. Liturghie, cele 7 laude, Sf. Taine și Ierurgiile. Adunarea și prelucrarea materialului tipiconal se face de profesorii de Liturgică dela Institutele Teologice și specialiștii în chestiuni liturgice dela Cursurile de Îndrumare misionară. Deasemenea Eparhiile vor aduna materialul trimis de preoți prin protopopiate (material discutat de conferințele preoțești) și-l vor înainta Serviciului de Studii și Învățământ din Administrația Patriarhală. După adunarea materialului din toată țara și prelucrarea lui, o comisiune de 3 membri ai Sf. Sinod va da forma definitivă acestui Tipic. Astfel vom avea un îndrumător oficial, care va realiza uniformizarea slujirii în tot cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române.

Iisus Hristos ca oaspete

(Urmare din pag. 3-a)

și ce fel de femeie se atinge de El, căci este o păcătoasă" (Lc. 7, 37—39). Cu acest prilej Iisus Hristos, care are putere a ierta păcatele, cu tonul de Blând Învățător și ca oaspe sincer și cu inima deschisă se adresează către Simon cu cuvintele: „Simone, am să-ți spun ceva! Spune Învățătorule, a zis el". Și Domnul Iisus a spus: „Doi datornici aveau un cămătar, unul era dator cinci sute de dinari, iar altul cu cincizeci și neavând ei cu ce să plătească, cămătarul i-a iertat pe amândoi. Spune-mi dar, care din ei îl va iubi mai mult? Iar Simon a zis: Mi se pare că acela căruia i-a iertat mai mult, Iar Iisus a zis: Drept ai judecat. Întorcându-se către femeie a zis lui Simon: Vezi pe această femeie? Am intrat în casa ta, apă pe picioarele mele nu ai dat, iar aceasta cu lacrimi mi-a spălat picioarele și le-a șters cu părul capului său; sărutare nu mi-ai dat, iar aceasta de când am intrat nu a încetat să-mi sărute picioarele. Cu untdelemn capul nu mi l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele. Pentru aceasta îți zic: Iartă-se ei păcatele cele multe. Iar cui se iartă mai puțin, iubește mai puțin. Și a zis Iisus către femeie: Iartă-ți-se păcatele!" (Lc. 7, 40—48).

Cu ce blândețe și cu câtă inimă deschisă vorbește Domnul Iisus Hristos cu mândrul și vicleanul stăpân al casei, deși prea neplăcută a fost pentru Mântuitorul această mândră răceală în ospitalitatea lui Simon, această viclenie a gândurilor lui despre El și acest dispreț cu care fariseul se uita la păcătoasa care a intrat în casa lui.

Icon. stavr. **Ioan Stoica**
(Va urma)

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Laslăul-Mare** din protopopiatul Raionului Târnăveni, Regiunea Mureș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în „Telegraful Român".

I. Venituri.
Completarea salarului dela parohie.
Stola uzitată în parohie.
Salarul dela Stat.
Locuință în casa parohială (cu dependințe).
II. Îndatoriri.
Toate cele legate de statul preoțesc.

Cererile de candidare, însoțite de binecuvântarea arhierească, se vor înainta în termen, oficiului protopopesc ort. rom. din Târnăveni, după care se va fixa fiecărui candidat data prezentării în parohie, pentru a servi Sf. Liturghie, a predica și a sta de vorbă cu credincioșii.

Pr. **Ioan Groza,** protopop
În înțelegere cu Consiliul parohial din Laslăul-Mare.

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariția în organul oficial, pentru parohia SANISLAU, Raionul Carei, Regiunea Bihor, Episcopia Oradiei.

Cererile, însoțite de actele recerute, inclusiv opinia Oficiului protopopesc respectiv, vor fi înaintate prin Oficiul protopopesc Carei.

Oradea, din ședința Consiliului Eparhial, ținută la 10 Mai 1951.

Consiliul Eparhial

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN
Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

ANUL XCIX SIBIU, 15 Iunie 1951 Preţul unui ex. Lei 12·— Nr. 24—27

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

MAICA DOMNULUI

La 1 Noemvrie 1950 papa Pius XII a proclamat o nouă dogmă: „Înălţarea Sfintei Fecioare cu trupul la cer". O dogmă care n'are bază în Sf. Scriptură, ci numai în tradiţia pioasă apărută în sec. V—VII şi generalizată de atunci în Biserică. În Biserica ortodoxă credinţa în mutarea Maicii Domnului la cer a rămas şi rămâne o tradiţie pioasă, pe când papalitatea, în goana ei după dogme noui, care să slujească anumite scopuri, a transformat-o în dogmă. De altfel noua dogmă este consecinţa dogmei anterioare despre „imaculata concepţie a Fecioarei Maria" şi a doctrinei mariologice catolice, desvoltată în chip deosebit în sec. XIX şi XX. De aceea noua dogmă a fost prilej de lămurire a poziţiei celorlalte confesiuni faţă de mariologia catolică. Până acuma au luat atitudine vechii catolici şi protestanţii. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, luând în discuţie referatul I P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, a dat un comunicat, în care ia atitudine faţă de noua dogmă papală (cf. „Ortodoxia" Revista Patriarhiei Române Nr. 4, 1950, p. 497—502). Aceasta ne-a îndemnat ca — de Dumineca Pogorîrii Duhului Sfânt şi de Dumineca tuturor Sfinţilor — să pregătim un număr festiv închinat Maicii Domnului, în care bazaţi pe Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie să arătăm concepţia ortodoxă despre Maica Domnului, relevând totdeodată deviaţiunile dogmatice ale mariologiei catolice.

Cercetând Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie adică: Vechiul şi Noul Testament (Gr. T. Marcu), hotărîrile sinodale (M. Şeşan), scrierile Sf. Părinţi (T. Bodogaie, A. Moisiu) şi imnografia bisericească (D. Belu) am ajuns la concluzia, ce o subliniază Comunicatul Sf Sinod, că „Scriptura şi Tradiţia scot în relief numai acele prerogative ale Fecioarei, care pun în lumină dumnezeirea Mântuitorului născut din ea: theotochia, pururea fecioria şi cinstirea ei mai presus decât cinstirea tuturor sfinţilor şi a îngerilor". Aşadar acestea sunt învăţăturile fundamentale ale Bisericii Ortodoxe despre Fecioara Maria, care au bază sigură în revelaţia divină: 1. că ea este Născătoare de Dumnezeu (Theotochos); 2. că ea este pururea fecioară (fecioară înainte de naştere, în naştere şi după naştere); 3. că ea este „mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii", decât cetele îngereşti şi toţi sfinţii. Acestea sunt adevăruri de credinţă care se sprijinesc pe revelaţia divină şi pe tradiţia unitară, universală şi milenară a Bisericii. Aşa o cinsteşte pe Maica Domnului Biserica Ortodoxă şi poporul dreptcredincios. De aici s'a născut şi evlavia deosebită ce se îndreaptă spre Maica Domnului din toate bisericile şi toate sufletele dreptmăritoare.

Ca Maică a Domnului şi mai cinstită decât îngerii şi sfinţii, ea nu numai că stă în cea mai intimă unire cu Fiul ei şi cu Sfânta Treime, ci cu inima ei de mamă se apleacă şi peste sufletele credincioşilor, fiind „solitoarea" lor către Dumnezeu şi rugătoare necontenită pentru ei. Credincioşii sunt convinşi că mult poate rugăciunea Maicii către Fiul ei. De aceea i se adresează ei cu deplină încredere, ca nişte copii către mama lor, cerându-i ca, prin rugăciunea ei către Dumnezeu, să-i „isbăvească din toate nevoile". Ea este ocrotire şi acoperemânt, liman al tuturor celor înviforaţi, căci rugăciunea ei „înduplecă" inima Fiului spre milostivire.

Cum însă această „mijlocire" a Maicii Domnului şi-a găsit expresie mai mult în imne şi rugăciuni şi mai puţin în concepte teologice propriu zise, e firesc ca în privinţa aceasta să existe încercări variate de a fixa teologic caracterul şi extensiunea mijlocirii ei. Dar aceste încercări nu trebue să se lase antrenate nici de pasiunea originalităţii, nici de evoluţia dogmatică romano catolică, ci trebuie să precizeze în termeni teologici conţinutul însuşi al mijlocirii Maicii Domnului, aşa cum se află el în Sf. Scriptură, Sf. Tradiţie şi credinţa vie a Bisericii Ortodoxe. Nu autoritatea unui scriitor bisericesc sau speculaţiunile dogmatice catolice pot să ne fie îndreptar în această privinţă, ci numai tradiţia unitară şi universală a Bisericii noastre.

Papalitatea a împins desvoltarea mariologiei pe o cale greşită, deviată dela tradiţia universală a Bisericii. Proclamând dogma imaculatei concepţii şi dogma înălţării Sf. Fecioare cu trupul la cer, papalitatea totdeodată încurajează direcţia teologică catolică, a cărei ţintă este proclamarea dogmei despre Maica Domnului „comântuitoare" şi despre Maica Domnului „mijlocitoarea tuturor harurilor". Chiar dacă există teologi romano-catolici, care combat aceste „înoiri" şi acest „progres" dogmatic, glasul lor amuţeşte îndată ce papa foloseşte termenii respectivi în enciclicele sale. Astfel un dogmatist ca B. Bartmann mărturiseşte sincer: „am refuzat până acum să folosesc acest termen" (=comântuitoare), dar „l-am acceptat apoi în ediţia 3-a şi a 4-a a cărţii mele despre Sf. Fecioară, pentrucă a fost folosit de ultimii papi în enciclicele lor". Cu toate acestea — adaogă el — „nu rămân mai puţine dificultăţi pentru dogmatica ştiinţifică" (B. B.: Précis de Théologie Dogmatique, după ed. 8-a germ. Mulhouse 1938, vol. I, 479).

La noi acest lucru nu se întâmplă: singurul normativ al teologului nu sunt enciclicele papilor, ci credinţa universală a Bisericii, pe care trebuie s'o tălmăcească fidel în concepte teologice. Aceasta nu exclude controversa şi incertitudinea formulărilor până când credinţa Bisericii îşi găseşte formularea teologică adecvată. Mai ales că se pot strecura influenţe catolice în scrisul teologic sau de altă natură. Astfel — ca să dăm numai un exemplu — în cartea: „Mama, stăpâna şi solitoarea creştinilor" (Bucureşti, 1941), autorul (Pr. M. C. I.) prezintă ca doctrină ortodoxă părerea că Maica Domnului „pătimind (la picioarele crucii) împreună cu Domnul Hristos, a devenit corăscumpărătoarea neamului omenesc şi de aici prima mijlocitoare a răspândirii harului asupra omenirii" (p. 15). Doctrina este pur catolică şi n'are nici o legătură cu concepţia ortodoxă despre Maica Domnului. De aceea am crezut de cuviinţă să prezentăm — alături de mărturia Sf. Scripturi şi Sf. Tradiţii — şi critica mariologiei catolice (C. Sârbu) şi concepţia ortodoxă despre mijlocirea Maicii Domnului la Fiul ei (I. Petreuţă).

Cele trei adevăruri fundamentale mariologice: Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară şi supravenerarea au fost fixate în primele veacuri creştine. Ele nu au nevoie decât să fie expuse. Ele au şi intrat definitiv în conştiinţa tuturor credincioşilor. „Mijlocirea" însă a rămas în stadiul imnografic — şi imnografii îşi pot îngădui hiperbole şi exagerări poetice — cu unele indicaţii din vremea patristică şi din mărturisirile de credinţă ortodoxe. Se cuvine dar să exprimăm teologic tradiţia ortodoxă şi în această privinţă şi să evităm exagerările catolicizante.

Majoritatea teologilor catolici susţin cu Alfons de Liguori, că Maria este mijlocitoarea tuturor harurilor, că adică „orice har acordat de Dumnezeu oamenilor în lumea aceasta vine printr'o triplă procesiune: dela Tatăl la Hristos, dela Hristos la Fecioara Maria, dela Fecioara Mari la noi" (Terrien J. B.: La mère de Dieu et la mère des hommes II. 1, p. 350. Paris 1933). Nu există nici un har ce se dă oamenilor, care să nu isvorască nemijlocit din Maria. Chiar şi harurile Sf. Taine se comunică din ea. Aceasta este concepţia catolică, cu excepţia unor teologi, care se găsesc pe linia tradiţiei ortodoxe (B. Bartmann s. ex.) Ne întrebăm însă: când Teofan al Niceei († 1381) a-

(Continuare din pag. 2-a)

MAICA DOMNULUI

[Urmare din pag. 1]

firmă (în Sermo in sanctissimam Deiparam. Text grec cu traducere latină editat de M. Jugie. Roma 1935) că „primul receptacol încăpător a toată plinătatea dumnezeească, e omenitatea Mântuitorului... (iar) ca al doilea receptacol e cunoscut cortul cel de viaţă începător al celei ce l-a născut pe el, primind nemijlocit din primul receptacol, din omenitatea Mântuitorului, plinătatea dumnezeirii... Iar din acest al doilea receptacol primesc ca dintr'un bazin şi isvor de viaţă începător primele ordine ale cetelor din jurul lui Dumnezeu, abisul darurilor felurite ale Duhului.., la fel primesc toţi din ea hărăzirea îmbelşugată a bunurilor“ — nu reprezintă şi el aceaş concepţie exagerată, care e formulată de teologii catolici acum, fără să fie în conformitate cu tradiţia ortodoxă? Concepţia este clară: toate energiile necreate divine revărsate întâi în omenitatea lui Hristos (primul receptacol), se revarsă apoi în Maica Domnului (al doilea receptacol) şi din ea se revarsă în îngeri şi ceilalţi oameni. „Maica se va uni nemijlocit cu Dumnezeirea, iar ceilalţi toţi prin ea. Căci ea e la mijloc între Dumnezeu şi zidire“ — zice Teofan al Niceei (p. 50, 52, 54, 166, 168, 172). Rezultă de aici că şi harurile ce ni se comunică prin sf. Taine se revarsă din ea. Nici un har nu ni se comunică decât prin ea.

Concepţia aceasta ne aduce aminte de imaginea cosmosului ierarhizat a lui Dionisie Areopagitul, care susţinea că harul divin se împărtăşeşte întâi Serafimilor, Heruvimilor şi Tronurilor (triadei prime), aceştia îl transmit celor imediat următori, iar ultima treaptă a ierarhiei cereşti (îngerii) îl transmit primei trepte a ierarhiei pământeşti (episcopii), Numai cât după Teofan al Niceei, harul e transmis direct Maicii Domnului şi ea îl revarsă şi peste îngeri şi peste oameni. Concepţia lui Dionisie Areopagitul n'a fost acceptată în Biserica Ortodoxă, care crede că harul divin nu se comunică prin intermediul ierarhiei cereşti, ci îl comunică Hristos însuşi prin sfintele Taine. Îngerii sunt numai slujitori ai lui Dumnezeu şi rugători pentru noi Corespunde mai mult concepţiei ortodoxe doctrina lui Teofan al Niceei? E adevărat: Maica Domnului este mai presus decât îngerii. Cu toate acestea poate fi ea socotită ca rezervorul, care depozitează şi care distribuie toate harurile? Noi credem că o astfel de părere nu corespunde tradiţiei Bisericii ortodoxe. Ea isvorăşte fie dintr'o exagerată evlavie faţă de Maica Domnului, fie dintr'o influenţă neortodoxă, care nu poate fi acceptată în Ortodoxie.

Mijlocirea Maicii Domnului nu se înţelege în sensul că în ea Hristos ar revărsa toate harurile şi din ea acestea s'ar revărsa peste îngeri, sfinţi, credincioşi etc. În cazul acesta ea ar avea o mijlocire esenţial deosebită de a celorlalţi sfinţi. În realitate însă mijlocirea Maicii Domnului este mijlocire morală ca a tuturor sfinţilor. Ea este mijlocitoare în sensul în care sunt toţi ceilalţi sfinţi: se roagă lui Hristos pentru noi şi rugăciunea ei „înduplecă“ pe Hristos, ca să ne împlinească dorinţele. În această mijlocire e vorba în primul rând de nevoile vieţii pământeşti, cu care alergăm la Maica Domnului (ca la o mamă iubitoare) şi ea aleargă la Fiul ei ca să ne isbăvească din toate nevoile (cf. P. Vintilescu: Verbul „a mântui“ ca termen de invocare a Prea Sf. Născătoare de Dumnezeu... Buc. 1941). Ea ne stă în ajutor, ne ocroteşte, prin rugăciunea ei către Hristos. Ea este deci mijlocitoarea darurilor ce se referă la nevoile noastre pământeşti, fie că Hristos le împărtăşeşte direct (datorită rugăciunilor ei), fie că le împărtăşeşte prin ea. Aceste nevoi sunt de natură trupească şi sufletească.

În ce priveşte harul mântuitor acesta se revarsă din Hristos în noi prin sf. Taine. Sf. Taine sunt mijloacele obişnuite de comunicare a harului divin. Doctrina aceasta este un bun aşa de general şi evident al credinţei universale a Bisericii, încât chiar şi teologii catolici, care admit că Maria e comântuitoare şi mijlocitoarea tuturor harurilor sunt siliţi să precizeze: „Domnul nostru este acela care aplică în sf. Taine harurile, ce ni le-a câştigat prin patima sa. Maria colaborează, prin mijlocirea ei, pentrucă prin ea se obţin favorurile necesare pentru a ne dispune la o demnă primire a sf. Taine“. Deci mijlocirea referitoare „la harurile date prin sf. Taine“ trebue înţeleasă „în acest sens, că dispoziţiunile ce trebue să le aducem pentru primirea lor... sunt obţinute prin mijlocirea Mariei“ (Dublanchy E.: Marie, D. T. C. T. IX P. II col. 2397, 2403). Iar B. Bartmann precizează: Maica Domnului „e mijlocitoarea mântuirii noastre în sensul secundar, derivat, în care sunt toţi sfinţii“. Ea nu este „pentru această mântuire cauza *meritorie* ca Hristos sau una obiectiv transmiţătoare (objektiv vermittelnde) ca *sf. Taine*, ci ca rugătoare şi sprijinitoare (protectoare) activă *moral*“ (B, B.: Lehrbuch der Dogmatik v. I. ed. 6. Freiburg i. Br. 1923, p. 458, 459 als moralisch tätige Fürbitterin und Fürsprecherin). De aceea Biserica şi credincioşii *nu se roagă Maicii Domnului ca ea să ne comunice sau Hristos prin ea să ne comunice harul divin în sfintele Taine*, ci numai ca să se roage, *împreună cu îngerii şi sfinţii*, ca să ne împărtăşim cu vrednicie şi nu spre osândă cu sf. Taine şi să-L roage pe Hristos ca El să reverse harul Său mântuitor în lume. „Pentru rugăciunile preacuratei Maicii Tale şi ale sfinţilor Tăi îngeri şi ale tuturor sfinţilor... binevoieşte (Doamne) ca fără de osândă să primesc sfântul şi preacurat trupul şi sângele tău spre tămăduirea sufletului şi a trupului“... exprimă clar această ideie. Acelaş lucru se vede din rugăciunea de mulţumire către Maica Domnului de după împărtăşire, „că m'ai învrednicit pe mine nevrednicul a fi părtaş preacuratului Trup şi scumpului Sânge al Fiului tău“ şi cerând unele daruri morale (umilinţă şi sdrobire inimii, smerenie gândurilor, scăpare din robia gândurilor), adaogă: „şi mă învredniceşte până la sfârşitul vieţii fără de osândă a primi sfinţirea preacuratelor Taine“... (cf. Liturghierul).

Deci nu-i vorba ca Maica Domnului să comunice harul divin în sf. Taine, ci să se roage împreună cu îngerii şi sfinţii de a ne învrednici de primirea lor, şi să influenţeze asupra sufletului nostru ca să avem dispoziţia sufletească necesară pentru primirea lor cu vrednicie. Ea transmite daruri spirituale, dar nu harul mântuitor. Harul mântuitor se transmite după rânduiala stabilită de Mântuitorul însuşi prin sf. Taine direct dela Hristos.

Maica Domnului şi sfinţii se roagă ca Hristos să reverse harul Său peste noi. Căci aşa zicem: „Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase miluieşte-ne pe noi“ sau: „Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru, *pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu*, ale sfântului Ioan Botezătorul... şi ale tuturor sfinţilor, să ne miluiască şi să ne mântuiască pe noi“...

Din cele expuse rezultă că mijlocirea Maicii Domnului este o *mijlocire* secundară şi *morală*, mijlocire prin rugăciune ca a tuturor sfinţilor. Care e atunci deosebirea dintre mijlocirea ei şi mijlocirea sfinţilor? E deosebirea dintre mijlocirea unui prieten a lui Hristos şi a Maicii Lui către El. Fără nici o îndoială că mijlocirea Maicii este mai puternică, mai eficientă, decât mijlocirea prietenului (sfântului). „Că poţi tot ceea ce voieşti“, zice rugăciunea credinciosului. Pe de altă parte ea fiind inimă de mamă, plină de dragoste pentru toţi credincioşii, la ea alergăm ca nişte fii încrezători cu toate nevoile noastre, siguri că ea ne primeşte, că ea se roagă pentru noi şi că rugăciunea ei este ascultată de Fiul ei. Astfel că Maica Domnului este mijlocitoare ca şi sfinţii, însă într'un grad mai înalt: ei i ne adresăm cu toate nevoile noastre şi rugăciunea ei de mamă are putere mai mare la Fiul ei decât oricare altă rugăciune. Ea este vârful cel neajuns al cetei rugătoare a sfinţilor şi îngerilor.

Socotim că în felul acesta am precizat pe linia tradiţiei ortodoxe şi rolul de mijlocitoare a Maicii Domnului, evitând exagerările, care nu au temeiu nici în Sfânta Scriptură, nici în Sf. Tradiţie: *mijlocirea ei este mijlocire morală de maică*. Această precizare e în concordanţă cu practica Bisericii, cu credinţa credincioşilor, cu hotărîrea sinodului VII ecumenic „că noi trebuie să cinstim şi preamărim mai întâi pe sf. Maică a Domnului, care e mai presus de toate puterile cereşti, apoi pe... toţi sfinţii şi... să recurgem la *mijlocirea lor*, care poate să ne facă plăcuţi lui Dumnezeu, dacă vieţuim într'un chip virtuos“, ca şi cu învăţătura Mărturisirii ortodoxe a lui Petru Movilă „că ea este împărtăşită de harul dumnezeesc *cu mult mai mult* decât orişicare altă făptură, fiindcă ea este Maică a lui Dumnezeu. Pentru aceasta Biserica o preamăreşte mai presus de Heruvimi şi de Serafimi şi acum ea covârşeşte toate cetele îngereşti, stând de-a dreapta Fiului ei întru toată cinstea şi mărirea... Această cântare („Născătoare de Dumnezeu bucură-te..,“) creştinii ortodocşi trebuie s'o citească cu evlavie, rugând pe Prea Sfânta Fecioară ca să fie mijlocitoare, că *mult poate face rugăciunea maicei la fiul ei binevoitor*“ (P. I, Intr. 42).

*

Acesta este cuvântul numărului festiv ce-l închinăm Maicii Domnului ca pe un dar al sufletelor noastre. Ea se roagă Domnului şi pentru pacea lumii şi prin rugăciunile ei nădăjduim ca în lupta păcii să fim biruitori peste toate uneltirile aţâţătorilor la războiu. Încredinţaţi de puterea mijlocirii ei de mamă, sub acoperemântul rugăciunilor ei ne punem toată viaţa, cântând cu îngerul: „Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!“

TELEGRAFUL ROMÂN

PACE...

Pace, pentru leagănul pruncilor făr' de număr,
Peste fiecare nouă, albă dimineaţă,
Când surâsul lor se desprinde fraged şi tânăr,
Peste ochii ce se deschid, miraţi, spre viaţă.

Pace, pentru liniştea mamei ce veghiază,
Cu ochi de jar, însorind trupul fiului-floare,
Pentru nopţile când mintea ei e trează
Şi-i întreabă somnul pe prunc ce îl doare.

Pace, pentru osârdia ţăranului, plină
De grija îndestulării mulţimii de pâine,
Pentru îndrăgostiţii de slovă şi lumină,
Pentru cei ce vor mai dreaptă ziua de mâine.

Pace, pentru ceice normele muncii desţelenesc,
Pentru căutătorul febril din laboratoare,
Pentru ceice pe schela vieţii aprig zidesc,
Cu ochii plini de vise, spre anii plini de soare...

NICOLAE MODOIU

Maica Domnului în Sf. Scriptură

Despre Maica Domnului, Sfânta Scriptură vorbeşte rar şi puţin, direct sau pe cale de aluzii.

Faptul acesta este explicabil şi nu se datoreşte unei omisiuni voite a sfinţilor autori ai cărţilor inspirate. Ei au notat esenţialul: rolul Preasfintei Fecioare în economia mântuirii, s'a limitat la Naşterea Mântuitorului.

Vechiul Testament face pomenire — anticipată — de Ea o singură dată.

„Evanghelistul Vechiului Testament" vorbeşte despre fecioara care va naşte un fiu, rămânând fecioară şi după naştere (cf. Isaia 7, 14).

După opt sute de ani dela rostirea ei, această proorocie — felurit înţeleasă, iar uneori deadreptul neînţeleasă, până aci — îşi desvălue integral taina în exegeza autorizată a îngerului (Gavriil) care a stat de vorbă, în vis, cu dreptul Iosif (cf. Mat. 1, 22).

Descendentă din seminţia împărătească a lui David — regele şi proorocul — lucru care rezultă, pe cale de deducţie din faptul că Mântuitorul este recunoscut ca fiu al lui David (cf. Luca 1, 27, 32; Faptele 2, 30; 13, 23; Romani 1, 3; 2 Tim. 2, 8; Apoc. 5, 5; 22, 16) — a fost logodită cu dreptul Iosif, dulgher din Nazaretul Galileii, el însuşi coborîtor din aceeaşi viţă aleasă (cf. Luca 3, 23 urm.).

Pe calea unei anghelofanii, află că a fost aleasă de Dumnezeu să zămislească în pântecele Ei pe Mesia (cf, Luca 1, 26 urm.). Curată, pune întrebarea: „Cum va fi aceasta, de vreme ce nu ştiu de bărbat?" (Luca 1. 34). După ce a tresărit la gândul că va fi Mamă — stare osebit de cinstitoare pentru orice femee iudaică — află că sfânta povară pe care o va purta nu-i din poftă bărbătească, ci dela Duhul Sfânt (Luca 1, 35).

Se supune cu smerenie şi discreţie dispoziţiei dumnezeeşti: „Iată, roaba Domnului sunt. Fie mie după cuvântul tău" (Luca 1, 38).

În cursul unei vizite pe care o face Elisavetei, la glasul Ei, cel ce avea să fie înaintemergătorul şi botezătorul Ioan, tresare în pântecele maicii sale, iar Elisaveta s'a umplut de Duhul Sfânt (cf. Luca 1, 41). Ca urmare a acestei revărsări harice, „Cea plină de dar" şi „binecuvântată între femei" — cum o salutase arhanghelul Gavriil (Luca 1, 28) — este aclamată de Elisaveta ca „Maica Domnului meu" (Luca 1, 43).

Cer şi pământ îi aduc omagiile lor. Întâia — dar nu şi ultima — oară.

Pe Mântuitorul îl naşte în condiţiunile cunoscute (Mt. 1, 24—2, 1 urm.; Luca 2, 1 urm.).

Îngerii, păstorii şi magii dela Răsărit aduc, sub ochii Ei dumnezeescului Prunc, închinarea cetelor cereşti şi a seminţiilor pământului (cf. Luca 2, 7 urm. Mat. 2, 1 urm.).

Păstrând toate aceste omagii şi punându-le în inima sa (cf. Luca 2, 19), când s'au împlinit zilele curăţirii, hotărîte de Legea lui Moise pentru femeile lehuze (cf. Luca 2, 22), află la templul din Ierusalim, din partea dreptului Simeon, că prin sufletul Ei va trece sabie (Luca 2, 35).

Era întâia vestire a pătimirilor pe care rodul pântecelui său avea să le îndure din partea oamenilor.

Pătimirea începe curând. Irod Idumeul, bănuind în El un rival, caută Pruncul ca să-L ucidă (cf. Mat. 2, 7). Temătoare pentru viaţa Lui primejduită, în urma înştiinţării primite din partea îngerului (cf. Mat. 2, 13), împreună cu dreptul Iosif, ia drumul pribegiei, exilându-se vremelnic în Egipt (cf. Mat. 2, 14). După câteva luni, murind Irod (cf. Mat. 2, 20), se înapoiază în patrie (cf. Mat. 2, 21). Ar fi vrut să se sălăşluiască definitiv la Betleem, cetatea de obârşie a seminţiei lui David şi locul naşterii Pruncului; dar auzind că Arhelau domneşte în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s'au temut să meargă acolo (cf. Mat. 2, 22), căci acesta era aşchia care nu sare departe de butuc.

La Nazaret, sub ochii Ei grijulii de mamă, „Iisus sporea cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu harul, înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor" (Luca 2, 52; cf. şi 2, 40).

Sporul înţelepciunii Lui l-a văzut manifestându-se public încă la vârsta de doisprezece ani, în templul din Ierusalim, unde-L dusese cu prilejul unui pelerinaj (cf. Luca 2, 41 urm.). In aceeaşi împrejurare a putut afla că Fiul său e conştient de dumnezeirea sa (cf. Luca 2, 49).

Pe drum, când îl căuta printre pelerini şi nu-L afla, poate că şi-a adus aminte de proorocia dreptului Simeon. Temerea că L-a pierdut, era prematură: avea să-L piardă mai târziu, în condiţiuni dramatice.

În cursul activităţii publice a Mântuitorului, apare arareori — de fiecare dată însoţită de „fraţii" Lui (cf. Mat. 12, 46 urm.), care nu sunt fiii Ei naturali (căci niciunde nu se spune că e mama lor), ci fie fiii verişoarei sale, Maria a lui Cleopa, fie fiii lui Iosif, dintr'o căsătorie anterioară. Locul dela Matei 1, 24 — în dicţiunea sa ebraizatoare — constitue un indiciu clar despre pururea-fecioria Maicii Domnului.

O singură dată a intervenit în viaţa de majorat a Mântuitorului: la nunta din Cana Galileii. Nu pentru Sine, ci în favoarea altora. A făcut oficiul de mijlocitoare a lor, pe lângă El. Şi-a îngăduit să I facă cunoscut neajunsul în care se aflau — „vin nu au" (Ioan 2, 3) — bineştiind că poate să le ajute, şi că le va veni într'ajutor. Ceea ce s'a şi întâmplat.

Cuvintele adresate celor ce slujiau la masa de nuntă — „Faceţi orice vă va zice Iisus"; Ioan 2, 5) — depăşesc, ca semnificaţie, împrejurarea în care au fost rostite.

E unica învăţătură pe care „Apărătoarea Doamnă" a dat-o oamenilor. *Dar ea cuprinde tot ce trebueşte neputinţelor noastre, ca să cucerim viaţa de veci!*

O regăsim sub crucea de pe Golgota. Dela Fiul Său, spânzurat pe lemn, primeşte omagiul delicatei Sale purtări de grije. Nu vrea s'o lase singură. O încredinţează ucenicului pe care Mântuitorul îl iubea foarte. Dacă dreptul Iosif ar mai fi fost în viaţă, sau dacă „fraţii" Domnului ar fi fost fiii Ei naturali scena aceasta se mai petrecea oare? Hotărît, nu! I-ar fi purtat ei de grije.

Cuvintele rostite de Mântuitorul, cu acel prilej, au un înţeles mai adânc:

— „Femeie, iată Fiul tău!"

— „Iată mama ta!" (Ioan 19, 26—27).

„Fiul ei" este întreaga omenire. Tot omul s'o considere, cu încredere şi iubire, „mama" sa!

Am fost încredinţaţi de Fiul lui Dumnezeu, pentru deapururi ocrotirii Ei.

Inima străpunsă de sabia patimilor Mântuitorului, se veseleşte de vestea învierii Lui. În taină, desigur, căci Evangheliile tac in această privinţă.

Reapare, după înregistrările scripturistice ale sfântului „doftor" Luca, în mijlocul apostolilor şi a obştei credincioşilor ierusalimiteni, constituiţi în sobor pentru diregerea vacanţei ivite prin moartea infamantă a lui Iuda vânzătorul (cf. Fapt. Apostolilor 1, 14).

...Pentru ultima dată. Ferestrele Bibliei îşi trag obloanele în faţa pomenirii Ei.

Tradiţia bisericească, mai generoasă, socoteşte că Născătoarea de Dumnezeu a fost de faţă la Pogorîrea Duhului Sfânt. Iconografia creştină a valorificat această informaţie acordându-i atenţiunea care se cuvine certitudinilor.

Dar cu aceasta am depăşit limitele subiectului în chestiune.

Fără Ea, nu se poate concepe Întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Mai mult decât atât: un sector al evlaviei creştine ar fi pustiu.

Am pierdut Paradisul printr'o femee. Maica Domnului ni l-a restituit.

Grigorie T. Marcu

Maica Domnului în hotărîrile sinodale

Ţinând seamă de Sf. Scriptură, Biserica conducătoare, adică sf. Părinţi şi ierarhi, adunaţi în sinoade s'au străduit să cinstească persoana Maicii Domnului la locul ei cel mai potrivit, căci singură Fecioara Maria ştia dela început chemarea şi misiunea Mântuitorului în lume şi păstra toate şi le cumpănea în inima ei (Lc. 2, 19).

Disputele Hristologice au atras în mod firesc în discuţie şi persoana Maicii Domnului, mai ales după ce dela Cels († 186) se transmite prima acuză răutăcioasă la adresa Sf. Fecioare, pe care marele exeget alexandrin Origen († 254) o respinge cu hotărîre, subliniind rolul de Născătoare de Dumnezeu al Fec. Maria (teotokos). În acest sens, în vechile Liturghii ale sf. Iacob, Petru şi Marcu se face pomenire de sfânta şi slăvita Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria, care e chemată spre a ajuta şi milui pe creştini, prin sfintele şi preacuratele ei rugăciuni.

De aceea Sinodul I ecumenic dela Niceea, din 325, precizează, în cadrul disputei ariane, în prima parte a Simbolului de credinţă, că Fiul lui Dumnezeu „s'a întrupat dela Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria şi s'a făcut om". Aceasta şi-o însuşeşte şi Sinodul II ecumenic dela Constantinopole din 381, când completează Simbolul. Pentru toţi era lucru lămurit, că Fecioara Maria îndeplineşte înalta misiune de a fi „Maica Domnului", aşa precum sună cuvintele evanghelice de bunăvestire ale Arhanghelului Gavriil (Luca 1, 26—35, 43), însuşite de Apostoli (Romani 1, 3; 9, 5; Galat. 4, 4). Ecoul acestor precizări se observă şi în deciziile sinoadelor locale dela Capua în 389 şi Salonic în 390.

Dar spiritul critic aspru omenesc nu s'a mulţumit cu lămuririle revelaţiei divine, ci în mod indiscret, anchetator şi ireverenţios s'a dedat la variate cercetări. Astfel procedează Apolinarie din Laodiceia, Teodor din Mopsuestia şi mai ales Nestorie, care face distincţia între Dumnezeu-Fiul şi omul Iisus, cu concluzia că Fecioara Maria nu este Născătoare de Dumnezeu (teotókos) ci numai de om (antropotókos) şi întrucât acesta se numeşte Hristos, ea poate fi numită Născătoare de Hristos (Hristotókos). Prin aceste idei, care apar şi mai târziu sub variate forme, se alterează sensul evanghelic al Buneivestiri şi se aduce ofensă Sf. Fecioare Maria, ca Maica Domnului.

De aceea, din cadrul Bisericii se ridică sf. Ciril al Alexandriei, care combate nestorianismul la Sinodul Alexandrin din 430, iar disputa îşi primeşte răspunsul la Sinodul III ecumenic dela Efes din 431. Învăţătura lui Nestorie e respinsă şi condamnată, iar can. 7 prevede pedeapsa maximă ce o aplică Biserica împotriva acelora care ar crede alt simbol decât cel Niceo-constantinopolitan. Formulând principiul despre „unul născut Fiu al lui Dumnezeu", se lămureşte totodată şi rolul sf. Fecioare Maria, drept Maica Domnului, în sensul deplin al cuvântului de „teotókos". Sinodul precizează: „Mărturisim pe sf. Fecioară Născătoare de Dumnezeu din cauză că Dumnezeu Cuvântul s'a întrupat şi s'a făcut om şi din însuşi momentul conceperii şi-a unit sie-şi templul luat din ea" (Mansi V, 303). Pururea fecioria Maicii (aeipartenia) este un ideal sfânt, atât pentru rolul de Născătoare, cât şi pentru calitatea cinstirii ei.

Spre acelaşi rezultat converg şi deciziile Sinodului IV ecumenic dela Chalcedon din 451, care înfrânge ipotezele monofizitului Eutihie. Sinodul stă pe punctul de vedere al importanţei deţinute de sf. Fecioară Maria, „teotókos" şi de aceea îi supune la grea anatemă pe cei de altă credinţă. El precizează: „Hristos pentru noi şi pentru mântuirea noastră, din Maria Fecioară,

(Continuare la pag. 4-a)

Maica Domnului în hotărârile sinodale

(Urmare din pag. 3-a)

Născătoare de Dumnezeu, şi-a luat omenitatea" (Mansi VII, 116).

În continuare Sinodul V ecumenic dela Constantinopole din 553, care la îndemnul împăratului Justinian I combate toate ereziile existente, aruncă anatema asupra celor ce ar crede altfel decât este dogma despre: sfânta, preacinstita, de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioara Maria, cea plină de har, (agia, éndoxos, teotókos kai aeipártenos Maria), cum e fixat şi în Codicele Justinian I, 1, 6 (Vezi Mihălcescu I,: Thesauros Orthodoxias, Lipsca 1904).

Din cele indicate reiese limpede că în cea mai intimă legătură cu dogma Hristologică şi tâşnind aşa zicând dintr'ânsa ca o consecinţă a unirii ipostatice a firilor într'o singură persoană în Domnul nostru Iisus Hristos şi a comunicării proprietăţii firilor, stă dogma despre Maica şi Născătoarea de Dumnezeu şi Pururea Fecioară Maria. Cuprinsul caracteristic şi esenţial al acestei dogme constă în „teotochia", şi „aeipartenia" ei, fixate la sinoadele din 431 şi 553. Sunt singurele epitete şi figuri tipice pe care le consacrează sf. Sinoade ecumenice, pentrucă se referă deadreptul la închinarea şi salutul Arhanghelului. În acest cadru de cinstire, Biserica mai institue până la finele sec. VI şi alte sărbători speciale. precum sunt: Naşterea Preacuratei, Intrarea în Biserică, Bunavestire şi Adormirea Născătoarei de Dumnezeu.

Sinodul VI ecumenic dela Constantinopole, din 680, reconfirmă învăţătura, că Născătoarea cu adevărat şi în sensul propriu al cuvântului l-a născut pe Dumnezeu (Mansi XI, 186). E vremea în care Părinţii bisericeşti accentuiază îndumnezeirea (théosis) realizată prin opera de mântuire realizată de Iisus Hristos Domnul.

Spre aceeaş ţintă converge şi sinteza prezentată de sf. Ioan Damaschinul († 749), care se face apărătorul vajnic şi tălmăcitorul iscusit al deciziunilor dogmatice dela sinoadele ecumenice din Efes, Chalcedon şi Constantinopole, cu privire la Maica Domnului. El este cel mai de seamă susţinător al tradiţiei despre înălţarea la cer a Preacuratei, dar fără nici un colorit dogmatic în aspectele ei (Loichiţa V.: Doctrina sf. Ioan Damaschinul despre Maica Domnului, 1939).

Luând în considerare învăţătura Bisericii de până atunci despre Maica Domnului şi mai ales expunerile sf. Ioan Damaschinul, Sinodul VII ecumenic dela Niceia, din 787, dispune ca Născătoarei Preacurate să i se adreseze cultul special de preamărire, pentrucă ea este mai presus de puterile cereşti, decât arhanghelii şi sfinţii (panagia). Dar acest cult nu are caracter latreutic sau de adoraţiune, ci numai cel de respectuoasă supravenerare (iperdulia), pentrucă Maica Domnului nu este ipostas divin, ci este şi ea o creatură, dar aleasă şi curăţită, în vederea misiunii de îndeplinit (Mansi XII, 1031 s).

Această precizare, de Maică a Domnului, Născătoare de Dumnezeu, Pururea fecioară, Prea sfântă, plină de har şi demnă de preacinstire, se perpetuiază ca dogmă în învăţătura Bisericii, de-alungul veacurilor. De aceea în Mărturisirea de credinţă a Mitr, Petru Movilă din 1640, fixată la Sinodul dela Iaşi din 1642, se defineşte, după sf. Ioan Damaschinul, că Domnul nostru Iisus Hristos a luat firea omenească zămislindu-se din Preacurata Fecioară, care devine Născătoare de Dumnezeu prin lucrarea Sf. Duh, păzind nevătămată fecioria; pentru aceasta ea s'a învrednicit a fi mijlocitoare şi ca atare i se datoreşte preamărire de Maică şi Născătoare. Iar Mărturisirea de credinţă a Patriarhului Dositei al Ierusalimului, primită la Sinodul din 1672, zice în mod precis: cinstim pe Maica Cuvântului lui Dumnezeu, căci şi ea este o adevărată servă a singu-

Imnele liturgice despre Maica Domnului

Despre o folosire a imnelor dogmatice în rânduiala oficială a cultului divin nu poate fi vorba până către sfârşitul veacului al IV-lea. Aceasta datorită mai ales faptului că asemenea imne circulau şi în taberele ereticilor cari le foloseau ca armă de propagandă şi de luptă împotriva ortodocşilor.

Conştientă de valoarea imnului ca instrument de manifestare şi răspândire a credinţii, Biserica Ortodoxă l-a folosit şi ea, dar nu deadreptul la slujbe, ci mai întâi în adunări, procesiuni şi manifestaţiuni cu caracter demonstrativ antieretic. Teama de a nu se strecura în serviciile divine cântări de cuprins ereticesc a determinat Biserica de a fi cu mare grijă în ce priveşte consacrarea liturghică a imnelor, supunându-le pe acestea unui control atent şi îndelungat (Vintilescu P. Despre poezia imnografică din cărţile de ritual şi cântarea bisericească. Buc. 1937 P. 375).

Controlul îl exercitau episcopii. Şi aceştia nu în mod arbitrar ci în acord cu dreptarul dogmatic stabilit de soboarele ecumenice. Fixând în formule precise învăţătura ortodoxă, soboarele fixau eo ipso şi portativul doctrinar pe care urmau să fie brodate florile imnelor liturgice.

Resfrângând învăţătura Bisericii ecumenice imnele fac parte integrantă din sfânta Tradiţie. In consecinţă, ele pot fi folosite ca isvor dogmatic principal.

În cele următoare ne propunem să arătăm pe scurt, ce învăţături cuprinde acest isvor în legătură cu Preacurata Fecioară. (Mai pe larg, vezi D. I. Belu: Maica Domnului în lumina imnelor liturgice. Caransebeş 1941).

1. Despre naşterea pasivă a Fecioarei Maria imnele ne arată că aceasta s'a întâmplat după rânduiala firii „Cel frumos ca soarele, Ioachim — glăseşte o cântare — împreunându-se cu Ana... a născut lumina fecioriei" (Mineiu Sept. ziua 9-a. Utrenie, Peasna 9-a). Toţi cei ce se nasc în felul acesta sunt moştenitori ai păcatului adamic (Rom. 5, 12). Fecioara Maria fiind şi ea „fiică a lui Adam celui căzut" (Mineiu Ian. 21, Utrenie, Peasna 8), s'a născut purtând şi ea povara păcatului original. Despre o concepţie imaculată imnele nu dau niciun fel de indicaţie.

2. Copilăria Preacuratei ne e înfăţişată cu multe amănunte. La vârsta de trei ani prunca „cea fără prihană" e dusă de părinţi la templu şi primită „în sfânta sfintelor". Aici a trăit până la vârsta de 15 ani, în cea mai strânsă comuniune cu îngerii (Mineiu Nov, 21. Utr. Psn. 4). „Pe măsură ce anii treceau, ea sporea „cu înţelepciunea şi cu darul".

Lămuririle acestea imnologice în legătură cu naşterea şi copilăria Preacuratei sunt împrumutate din protoevanghelia lui Iacov, scriere din categoria apocrifelor întocmite în scopul zidirii sufleteşti (A. Mayer: Protoevanghelium des Jakobus la Hennecke. Ntliche Apokryphen. Tübingen 1924 p. 86 ş. u.).

3. După 12 ani de vieţuire la templu, Preacurata se întoarce în Nazaret. Venise vremea când „taina cea mare, cea neştiută mai înainte de îngeri" (Mineiu Martie 26 Vec.) şi anume taina întrupării dintr'o fecioară a Fiului lui Dumnezeu avea să se împlinească.

Cu vestirea zămislirii active a Preacuratei a fost împuternicit arhanghelul Gavriil. Imnele descriu cu impresionantă pătrundere frământul sufletesc prin care a trecut Sf. Fecioară (Mineiu Martie 25, Bunelevestiri) până ce convinsă deplin că aceasta este voia lui Dumnezeu, ea se închină cu adâncă smerenie şi credinţă zicând: „Fie mie după cuvântul tău". E clipa în care Preacurata zămisleşte pe Dumnezeul cel mai înainte de veci şi în care începe realizarea efectivă a mântuirii lumii din blestemul cel de demult.

Multe imne vorbesc despre o sfinţire a Fecioarei în momentul conceperii. Glăseşte unul: „Sufletul mi-a curăţit, trupul mi-a sfinţit, biserică încăpătoare de Dumnezeu pre mine m'a făcut... venirea prea Sfântului Duh, şi curată Maică a Vieţii" (Mineiu Martie 25, Utr. Psn. 7). Ideea exprimată în acest imn (ca şi în altele asemănătoare: Mineiu Oct. 1, Utr. Psn 4; Octoihul Mare, gl. 5, Dumineca, Utr. Psn. 6: Min. Febr. 13, Utr. Psn. 6. etc.), este clară: în momentul în care puterea Duhului lui Hristos veni în atingere cu fiinţa Fecioarei în acelaş moment ea a fost curăţită şi sfinţită. Actul sfinţirii este inseparabil de actul zămislirii. Şi curăţirea şi zămislirea sunt prinse în unul şi acelaş act de învoire conştientă şi liberă a Mariei cu dumnezeeasca hotărâre.

Dar de care păcat a fost curăţită Fecioara, în momentul zămislirii? De păcate personale n'a putut fi curăţită fiindcă din acestea n'a avut. Imnele ne dau nor de mărturii în această direcţie, numind-o „cu adevărat din pruncie curată" (Mineiu Nov. 21, Utr. Sed. 3); „mieluşea nespurcată şi curată porumbiţă" (Ibid. Psn. 6); „rod preacurat" (Mineu Sept. 8, Vec. mică, Stih. 4); „crin în mijlocul spinilor" (Minelu Oct. 28, Utr. Psn. 3) etc., denumiri care toate ne îndreptăţesc să admitem că înclinarea spre păcat prezentă în omul de după cădere, Fecioara Maria a ţinut-o în permanenţă, în stare de virtualitate. Dacă păcate personale n'a avut şi totuşi imnele ne vorbesc despre o curăţire şi sfinţire a Fecioarei în momentul zămislirii ei active, urmează că ea n'a putut fi curăţită decât de păcatul original. Eliberată astfel de orice prihană, şi de prihana ereditară, comună cu a celorlalţi oameni, Fecioara Maria a putut contribui în chip corespunzător la incorporarea sfinţeniei absolute care este Fiul lui Dumnezeu.

4. Despre Pruncul născut din Preacurata, imnele ne lămuresc că acesta este „om desăvârşit", constând din „trup... însufleţit" (Triod săpt. 4-a a post. Mierc. Utr. Psn. 3), dar în acelaş timp el este şi „Dumnezeu desăvârşit" (Octoih gl. 7 Dogmatica). Fiul Preasfintei Fecioare este „Dumnezeu-Cuvântul întrupat" (Mineiu Ian. 30, Vec. mare) „îndoit în fire, dar nu în feţe" (Minelu Ian. 25, Vec. mare); „un ipostaz în două firi" (Mineiu Ian. 10, Utr. Psn. 7). In uniunea lor ipostatică, cele două firi nu suferă nicio „schimbare sau amestecare sau despărţire" (Octoihul mare gl. 3, Sâmbătă, Vec. mare). In legătură cu momentul realizării uniunii ipostatice, imnele ne destăinuesc că Preacurata a născut „pre Cuvântul întrupat"; „a purtat pe Dumnezeu întrupat în pântece" (Mineiu April 24, Utr. Psn. 4) „a zămislit... fără sămânţă pe Domnul" (Min. Ian. 11, Utr. Psn. 4), expresii care toate ne lasă să înţelegem că uniunea ipostatică s'a realizat înainte de naştere şi anume în momentul conceperii. Dacă însă uniunea ipostatică s'a înfăptuit îna-

rului Dumnezeu; de aceea este şi preamărită, că fără de asemănare întrece pe toţi îngerii şi sfinţii, şi pentru aceea îi şi dăm o închinare de supravenerare, o cinstim şi-i sărutăm icoana Ei (Loichiţa V.: Mărturisirea lui Dositei, 1943, p. 43).

Acesta este cuvântul limpede şi răspicat al Bisericii, rostit în mod oficial la sf, Sinoade. Deci orice alte speculaţii sau concepţii evolutive, în jurul acestei probleme, depăşesc cadrul curat evanghelic şi scripturistic; ele devin păreri subiective paraevanghelice, sunt superflue şi aduc numai smintire şi ireverenţă.

Prof. M. Şesan

Omagiul dreptei credințe

Se împlinesc trei ani de când la cârma Bisericii noastre priveghează mintea clarvăzătoare și voința energică a I. P. S. nostru Patriarh **Justinian.**

Se împlinesc 31 de ani, de când destinele Bisericii ortodoxe din Ardeal sunt călăuzite de ierarhul-cărturar și luptător, I. P. S. nostru Mitropolit **Nicolae.**

Împreunând, ca într'o cunună, dragostea ce o purtăm pentru Ctitorul vieții celei noui din cadrele Bisericii noastre, inițiatorul, îndrumătorul și animatorul curentului de înoire și îmbisericire a preoțimii ortodoxe și dreptmăritorilor creștini, Prea Fericitul Patriarh Justinian — și pentru deschizătorul de noui orizonturi și făuritorul de epocă în viața Bisericii ardelene, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, le aducem acest Număr din „Telegraful Român" ca un modest omagiu din partea Institutului Teologic Universitar din Sibiu și al întregului cler și popor dreptcredincios din Ardeal.

Angajați în acțiunea de dinamizare a vieții bisericești și în lupta pentru pace, urmând îndrumările sigure ale Întâistătătorilor lor, credincioșii Bisericii ortodoxe ardelene urează Înalților Ierarhi mulți ani de activitate rodnică, spre binele Bisericii și întărirea Patriei noastre, Republica Populară Română.

TELEGRAFUL ROMÂN

Imnele liturgice...

(Urmare în pag. 4-a)

înte de naștere, urmează că pruncul născut este și Dumnezeu adevărat, iar Preacurata este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu.

5. Deși prin concepere și naștere, Preacurata a devenit Maică, totuși ea a rămas neatinsă în fecioria ei. „Cheile fecioriei — glăsuește un imn — nu le-a stricat (Emanoil) ca un Dumnezeu, ci așa din pântece a ieșit, precum prin auz a intrat" (Oct mare gl. 2, Dogmatica). Adică așa cum zămislirea s'a făcut „prin auz", prin ascultarea de către Fecioară a cuvântului adus ei de către arhanghel și fără atingerea fecioriei, tot așa s'a realizat și nașterea ei activă: fără stricarea cheilor fecioriei. Subliniem că nașterea cu păstrarea neatinsă a fecioriei e folosită de imnologi ca termen de comparație pentru chipul cum Domnul a ieșit din mormânt: „Doamne, pecetluit fiind mormântul.., ieșita-i din mormânt precum Te-ai născut din Născătoarea de Dumnezeu; n'au cunoscut cum Te-ai întrupat îngerii Tăi cei fără de trup n'au simțit când ai înviat ostașii cei ce Te-au răstignit" (Penticostar, Luni săpt. 4-a, Laude, Stih. I-a). Adică așa cum Domnul s'a născut fără să atingă pecetea fecioriei Maicii Sale, așa a înviat și din mormânt fără să-i strice pecețile. Imnele mărturisesc deasemenea că și după naștere Preacurata a rămas fecioară; ele mărturisesc că „Preacurata Maică a Domnului a fost și rămâne în veci fecioară" (Min. Martie 9, Utr. Psn. 4; 2 Utr. Psn. 6; Ian. 28, Utr. Psn. 6; Febr. 23, Utr. Psn. 3, etc.).

6. Despre Adormirea Maicii Domnului cântările bisericești ne spun că fiind „din coapse muritoare", adică având și ea o fire ca a tuturor oamenilor, „a primit odihnă" (Min. Aug., Utr. Psn. 3, can. I). După ce și-a pus „sufletul său cel fără prihană în mâinile Fiului său" (Ibid. Litie), apostolii i-au dus la îngropare trupul. Dar precum întru naștere Fiul său i-a păzit fecioria așa și în groapă trupul i-a ferit de stricăciune (Ibid. Utr. Psn. 6, can. 2, trop. I). Fiind ferit de stricăciune, trupul Sf. Fecioare n'a rămas în mormânt ci a fost mutat la cer de către „Hristos cel ce s'a născut dintr'însa fără sămânță" (Ibid. Utr. Sed. după Polileu). Scopul prezenței apostolilor a fost ca ei cei care văzuseră înălțarea Mântuitorului să vadă și adormirea Maicii Sale, precum „și pentru mutarea celeia ce l-a născut pe El să mărturisească" (Ibid. Litie, Stihira I). Datele acestea referitoare la adormirea Maicii Domnului pot fi identificate în apocrifa De transitu Virginis Mariae, scriere înflorită din pietatea creștinilor pe la sfârșitul sec. III, sau mai probabil în sec. IV-V (Eus. Popovici: Ist. Bisericii univers., Ed. II, I, Buc. 1925, p. 201)

7. În Biserica răsăriteană cultul sfinților este deosebit de desvoltat. Totuși în cinstea nici unui sfânt nu s'au rânduit atâtea sărbători ca în cinstea Preacuratei. Și în cinstea nici unuia graiurile inspirate ale imnologilor n'au răsunat mai cu deadinsul, mai cucernic și mai cu căldură de cum au răsunat ele întru proslăvirea Maicii Domnului.

Mai mult decât oricare alt sfânt, Preacurata ne e înfățișată ca obiect al rugăciunii. Conștient de păcătoșenia și slăbănogia propriei firi, credinciosul se îndreaptă către Preacurata, cerându-i să-l păzească „sub acoperemântul său" (Min. Martie 9, Vec.); să îmblânzească „valul cel sălbatic al patimilor" (Ibid. 1, Utr. Psn. 3); să-i sature inima „de toată cunoștința și dumnezeeasca umilință" (Ibid. 17, Utr. Psn. 4). Dar ajutorul pe care Maica Domnului îl dă celor ce cu credință aleargă la dânsa, nu-l dă din proprille sale haruri și prin proprille sale puteri, ci prin aceea că ea primește rugăciunile credincioșilor și le duce Fiului său (Min. Mai 18, Utr. Psn. 8), intervenind în acelaș timp, ea însăși pentru credincioși, prin rugăciuni proprii adresate lui Dumnezeu și mai cu osebire Fiului său (Min. Ian. 1, Utr. Slavă după Polileu). Pentru robii săi din lumea aceasta și pentru robii săi cei ce s'au mutat cu credință către Dumnezeu (Octoih. mare gl. 4, Sâmbătă dim. Și acum după sed.), ea este pururi „solitoare de mântuire" (Mineiu Ian. 23, Vec).

Unele imne ne-o înfățișează pe Preacurata ca împreună rugătoare cu apostolii, proorocii, mucenicii (Min. Febr. Utr. Svetilna), cu pătimitorii, cu cuvioșii, arhiereii și cu toate puterile cerești (Min. Iulie 20, Psn. 4, can. III; Oct. 7, Utr. Psn. 8, Trop. I; Ian. 18, Utr. Psn. 9; Octoih mare gl. 1, Joi Utr., psn. 4 etc.). Altele ne-o înfățișează „ca un cap al lor" (Min. Ian. 30, Utr. can. II), ca una care prin „măririle" ei, „ a întrecut cu adevărat oștile îngerilor și cetele sfinților" (Min. Ian. 26, Utr. Svetilna), ajungând astfel a fi „mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii", „Stăpână a tuturor făpturilor văzute și nevăzute" (Mineiu Oct. 12, Utr. psn. 8), „împărătească a tuturor" Min. Iulie 5, Utr. Svetilna) și „cu adevărat... aproape de Dumnezeu" (Octoih mare gl. 6, Dumineca Utr. psn. 3; Min. Febr. 26, Utr. Svet).

Temeiul acestei excepționale situații a Preacuratei în ceata sfinților și în ansamblul cerurilor este calitatea ei de Maică a „Cuvântului celui necuprins" (Min. Ian. 5, Utr. psn. 9. can. II); a vieții care a adus isbăvire oamenilor (Ian. 4, Utr. psn. 9); a „îndurătorului și Mântuitorului" (Ian. 12, Utr. psn. 8 etc.). Când arată că toți alergăm către Preacurata cerșindu-i iertare de greșale, „mântuire de munca cea veșnică și de toată răutatea cumplitului țiitor al lumii", imnografii țin să sublinieze și temeiul în virtutea căruia suntem îndreptățiți și datori să facem lucrul acesta. Temeiul este vrednicia Preacuratei Fe-

(Continuare în pag. 6)

MAICA DOMNULUI CA MIJLOCITOARE

1. „Rugați-vă unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea dreptului în lucrarea ei" (Iacob 5, 16). Îndemnul acesta îl găsim în Sf. Scriptură repetat de mai multe ori, ca dovadă a marei lui însemnătăți. Dar el nu este numai repetat, ci și aplicat. Sf. Apostoli se roagă necontenit lui Dumnezeu pentru prosperarea, binele și mântuirea fraților (Filip. 1, 3—4; 1 Tes. 1, 2—3, etc.), iar creștinii cer unii pentru alții, prin rugăciunea domnească, pâinea cea de toate zilele, iertarea păcatelor, ferirea de ispite și izbăvirea de cel rău (Mat. 6, 11—13). Astfel de cereri nu sunt altceva decât mijociri către Dumnezeu, ale unora pentru alții. Ele sunt semnul comuniunii dintre adepții lui Hristos. Sunt dovada iubirii dintre cei ce le fac și manifestarea dorinței pentru binele și mântuirea semenilor. Prin ele împlinim voia lui Dumnezeu de a ne iubi unii pe alții și ne exprimăm conștiința că pentru mântuire avem nevoie unii de alții. Că nimeni nu se poate mântui izolat, numai prin proprile-i puteri, desprins de omenire, desprins de sfinți, fără comuniune cu Maica Domnului sau cu Dumnezeu, ci ne putem mântui numai în comunitate de iubire cu capul trupului tainic al Domnului și cu membrele acestuia; numai primind Harul lui Dumnezeu și sprijiniți fiind pe calea mântuirii de către frații noștri. Noi creștinii formăm cu toții un organism. Suntem membrele trupului tainic al lui Hristos, fie că ne aflăm în Biserica luptătoare, fie în cea triumfătoare. Și după cum membrele organismului omenesc au nevoie unele de sprijinul altora, pentru bunăstarea sau vindecarea lor, tot așa au nevoie de sprijin reciproc și membrele trupului tainic al lui Hristos. Între ele trebue să existe o comunicare de viață spirituală. Creștinii înșiși constituiesc o familie spirituală.

Mijlocirile noastre, ale unora pentru alții, nu contrazic cuvintele Sf. Scripturi, care spun că Iisus Hristos e singurul mijlocitor între Dumnezeu și oameni (1 Tim. 2, 5), deoarece prin acestea se exprimă numai ideea că Iisus Hristos este singurul care a mijlocit împăcarea omenirii cu Dumnezeu; care a dat oamenilor posibilitatea de a se mântui — deci care a mijlocit mântuirea obiectivă — dar ele nu exclud mijlocirile altora pentru împropierea acelei mântuiri, pentru a face din ea o mântuire subiectivă, o mântuire faptică pentru alții. Mântuirea subiectivă se câștigă prin efort personal, prin mijlocire personală, dar nu exclusiv, ci acest efort, pentru a-și avea efectul dorit, trebue să fie sprijinit și de mijlocirile altora, ale semenilor, ale preoților, sfinților sau ale Bisericii.

2. Sprijinul ce-l primim unii dela alții, în drumul spre mântuire, e cu atât mai important și mai eficace, cu cât cel ce ni-l dă se află pe o treaptă mai superioară a sfințeniei. Drept aceea, rugăciunile ce le fac drepții sau sfinții pentru noi, ne sunt mai folositoare decât acele ce le fac cei lipsiți de sfințenie. Când spunem drepți sau sfinți ne gândim, în general, la toți cei cu viața curată, fie că trăiesc în trup, fie că au ieșit din trup și se află în fericirea cerului. In special însă ne gândim, în primul rând, la aceștia din urmă, întrucât avem conștiința că ei, care în viața pământească ne-au iubit și s'au rugat pentru noi, vor continua cu și mai mult efect, acest lucru dincolo, în lumea drepților, unde au o existență superioară.

Primul loc între sfinți îl ocupă Maica Domnului. Ea întrece în sfințenie toate creaturile și nu poate fi comparată, din acest punct de vedere cu nici o făptură. Numai Dumnezeu e mai presus de ea. Ea e oarecum „căpetenia" sfinților

[Continuare în pag. 6]

Maica Domnului ca mijlocitoare

[Urmare din pag. 5]

și omenește vorbind, ocupă locul cel mai apropiat de Dumnezeu. De aceea e „mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii". Ea e Împărăteasa cerului, care stă la dreapta Fiului „împodobită în haină aurită" (Ps. 45, 10). Deci are prioritate față de toți sfinții și îngerii.

Ceea ce a făcut ca să ajungă Maica Domnului la un astfel de grad de sfințenie, este faptul că ea a conceput și a născut pe Fiul lui Dumnezeu. Aceasta înseamnă că ea își primește toată mărirea dela Fiul pe care l-a născut; că e desăvârșită numai *în* și *prin* Fiul. Prin Fiul ajunge ea la cea mai intimă legătură cu Dumnezeu, cu Sf. Treime. Ajunge la o „înălțime întru care cu anevoie se suie gândurile omenești".

Cu toate acestea ea nu e Dumnezeu și nici nu poate fi pusă alături de Dumnezeu, ci rămâne creatură și solidară cu creaturile. Conceperea și nașterea ei pe cale naturală o țin în solidaritate cu neamul omenesc, iar conceperea și nașterea Logosului din ea, pe cale supranaturală, o pun în comuniune intimă și solidaritate cu Sf. Treime. Această solidaritate a avut-o în timpul vieții pământești și ea a devenit și mai superioară după înălțarea ei la cer, când a fost absorbită în lumina dumnezeiască, fără însă a-și pierde individualitatea. Fiul o acopere acum de slava Sa.

3. Fiind Maica lui Hristos, iar noi fiind frați cu Hristos, ea este și Maica noastră tainică. De aceea, după cum își ajută o mamă copiii, așa ne ajută și ea nouă, în nevoi: ea se roagă și mijlocește la Dumnezeu pentru noi păcătoși, ținând astfel legătură între noi și Dumnezeu. Dacă atunci când a fost pe pământ a făcut mijlociri pentru oameni, la Fiul ei, e imposibil ca din starea de mărire în care se află acum — să nu continue aceste mijlociri. Ea e doar mama noastră iubitoare și rămâne ca atare pentru totdeauna. E „apărătoarea" noastră. E un membru activ al Bisericii, care lucrează pentru binele și fericirea celorlalte membre.

Maica Domnului nu e singura noastră mijlocitoare, ci numai o împreună mijlocitoare cu Apostolii, sfinții, mucenicii și toate puterile cerești. Mijlocirea ei nu diferă esențial, ci numai gradual, de a celorlalți sfinți, fiind mai puternică și mai cu efect, întrucât sfințenia ei e mai presus decât a lor.

4. Fiindu-ne binevoitoare avem datoria de a ne purta respectuos față de ea, de a o venera mai mult ca pe orice sfânt și de a i ne ruga. Rugăciunile și imnele ce i le adresăm sunt multe și variate. I ne adresăm nu numai la sărbătorile instituite în cinstea ei, ci și la toate serviciile divine, precum și în rugăciunile particulare. Stima față de ea, ne face să i ne adresăm aproape tot așa de mult ca Mântuitorului. Considerând-o „izvor viu și îndestulat" și ca o ființă ce are „stăpânire nebiruită", îi cerem să ne mântuiască din toate nevoile și să ne păzească sub acoperemântul ei. Ei i ne adresăm cu iubire ca unei mame ce poate alina viforul patimilor de care suntem bântuiți. Pentru aceea știindu-ne păcătoși avem mai mult curaj să i ne adresăm ei, decât lui Dumnezeu. „Că nu avem îndrăsneală pentru multe păcatele noastre, tu pe Cel ce s'a născut din tine, roagă-L, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, că mult poate rugăciunea Maicii spre îmblânzirea Stăpânului". (Mineiul, Ianuarie 5, Ceas. 6. Și acum.. a Născ.).

Rugăciunile ce i le adresăm sunt duse de ea înaintea lui Dumnezeu, însoțite totodată și de rugăciunile ei. Ea adună așa zicând toate durerile noastre și cere dela Dumnezeu ușurarea sau nimicirea lor.

5. Cei ce i se roagă nu rămân niciodată rușinați. Mijlocirile ei sunt ascultate de Dumnezeu. Lucrul acesta îl deducem din cuvintele Mântuitorului, care spune că El împlinește cererile celor ce i se roagă (Mat. 7, 7). De aceea, nu se poate să nu împlinească El și cererile Maicii Sale, care mijlocește pentru noi. Între El și Maica Sa există o strânsă comuniune de iubire. În virtutea acesteia încă din timpul vieții Sale pământești, El i se supune (Lc. 2, 51), îi ascultă rugămințile (Ioan 2, 1—10) și poartă grijă de ea (Ioan 19, 26—27). Când iubești pe cineva, îi împlinești toate dorințele bune. Ori Maica Domnului neavând decât dorințe bune, dorința de a ni se ierta păcatele făcute din slăbiciunea firii omenești, acestea sunt împlinite de Fiul ei.

Fiul ei este Cel ce ne mântuiește, iar ea este numai mijlocitoarea, nu mântuitoarea noastră. Expresia „Prea sfântă Născătoare de Dumnezeu mântuiește-ne pe noi", nu trebue înțeleasă în sensul că noi cerem ca ea, prin proprile-i puteri să ne mântuiască, ci numai să roage pe Fiul ei pentru mântuirea noastră. Rolul de Mântuitor al nostru îl are numai Fiul lui Dumnezeu și nimeni altul. Maica Domnului nu ne mântuiește și nici nu este mântuitoare împreună cu Iisus Hristos. Ea nu are acest rol paralel cu Domnul. Nu este însă comântuitoarea noastră, întrucât născându-se cu păcatul strămoșesc, ea însăși a avut trebuință de mântuire. Această mântuire a dobândit-o ea în momentul întrupării Cuvântului lui Dumnezeu. Ceea ce înseamnă că ea e sfântă, e desăvârșită, numai în dependență de Hristos. De aceea nici nu putem fi mântuiți prin ea, ci numai prin Iisus Hristos.

Dar de aici nu urmează că Maica Domnului nu are un rol de seamă în mântuirea noastră, pe deoparte, prin aceea că a născut pe Mântuitorul lumii, pe de altă parte, pentrucă mijlocește acum la Iisus Hristos, pentru mântuirea noastră subiectivă.

Pentru a evidenția primul rol, unii sfinți Părinți au făcut o comparație între ea și Eva, spunând că pe cum prin Eva ne-a venit moartea, prin Fecioara Maria ne-a venit viața. După cum prin neascultarea Evei am căzut cu toții în păcat, așa prin ascultarea Fecioarei Maria, de a primi să nască pe Emanuil, am fost cu toții mântuiți. Ea este ființa umană care a născut pe mântuitorul lumii. De aceea putem spune că mântuirea ne-a venit prin ea. Și cum Mântuitorul lumii este Fiul lui Dumnezeu, este isvorul Harului, dând ea naștere acestui isvor, zicem că ea este ușa prin care ne-a venit Harul mântuitor. Că ea este mijlocitoarea Harului; că tot Harul ne-a venit numai prin ea. Această afirmație însă o putem face numai când ne referim la nașterea Domnului din ea; când avem în vedere că prin ea a venit Acela care ne-a adus mântuirea obiectivă, dar nu și atunci când e vorba de mântuirea subiectivă. Harul pentru mântuirea subiectivă ni se împărtășește numai de Dumnezeu, prin Biserică și prin sfintele Taine.

E drept că rolul Maicii Domnului este foarte însemnat și în mântuirea noastră subiectivă. Dar nu în sensul că Harul ni s'ar da prin ea, ci numai că ea se roagă ca Mântuitorul să-și reverse Harul Său peste noi. Prin mijlocirile ei, ea înduplecă pe Fiul să ne creeze împrejurări favorabile unei predispoziții pentru a primi Harul. Să ne cheme la mântuire prin Evanghelie sau prin alte diferite semne sau mijloace. Aceasta ar fi o cale prin care ne ajută ea la primirea Harului și deci la dobândirea sfințirii și mântuirii noastre. Dar spre ajungerea acestei ținte ea ne mai sprijinește și pe o altă cale. Atunci când era Domnul răstignit, El zice sfântului apostol Ioan: „Iată mama ta" (Ioan 19, 27). Prin cuvintele acestea, Domnul ne spune că Fecioara Maria e mama tuturor celor ce o iubesc așa cum o iubea Ioan. Ba mai mult, e mama tuturor celor ce privesc la cruce, așa cum privea ucenicul pe care-l iubea Iisus Hristos. Deci este mama noastră a tuturor. De aceea, ca orice mamă, ea are asupră-ne și în mod direct o influență tainică binefăcătoare. O influență mai puternică chiar decât a oricărei alte mame. Ea ne iubește și se gândește cu drag la noi. Iubirea și gândurile ei bune se reflectă direct, se transmit așa zicând, în toate sufletele dornice de mântuire. Ele sunt un îndemn pentru întoarcerea noastră pe calea binelui. Prin aceasta ele pot crea în suflete condiții favorabile pentru primirea Harului prin sfintele Taine. În felul acesta noi dobândim dela Maica Domnului daruri prețioase, ce ne ajută să ne mântuim.

Zicem daruri și nu Haruri, deoarece credem că între acestea există o deosebire. Harul e mai mult decât darul. Harul îl dă numai Dumnezeu, pe când daruri ne dă Dumnezeu, dar ne pot da și sfinții. Chiar și oamenii își fac unii altora daruri. Harul e o energie necreată ce emană din ființa divină, ca razele din soare și se împărtășește oamenilor în mod gratuit. El transformă ființa umană, curățind-o de păcate, îndreptând-o, sfințind-o și punând-o în comuniune cu Dumnezeu.

Acest lucru se'ntâmplă în mod obișnuit, prin sfintele Taine. Tainele tocmai cu acest scop au fost instituite de Domnul. Darul este însă un lucru ce ni se dă, sau ni se poate da, independent de Taine, de ex. sănătate, putere, blândețe, reușita în urmărirea unui scop, predispoziția spre pace și comuniune cu Dumnezeu și cu semenii, gândul convertirii, etc. Prin daruri ființa umană nu se transformă. Ea rămâne ceea ce a fost mai înainte, numai că dobândește mai bune condiții de viață, ce-i ajută să facă un pas mai departe spre țintă, spre îndreptare și mântuire. În ce privesc darurile am putea spune că unele ni se dau de Maica Domnului, sau ni se împărtășesc prin ea, dar nu putem spune același lucru în ce privește Harul. Despre acesta putem spune doar atât că ni se împărtășește pentru mijlocirile ei.

Harul împărtășindu-se oamenilor în mod gratuit, este un dar. De aceea de câte ori ne gândim și vorbim de energiile divine, ce ni se împărtășesc spre sfințirea noastră, le putem numi Haruri sau daruri. În acest caz cuvintele Har și dar sunt sinonime. Sau mai precis, cuvântul dar e o notă a Harului. El exprimă gratuitatea a ceea ce ni se dă. Exprimă o notă a Harului și nu toată bogăția a ceea ce e Harul. Însă dacă orice Har este un dar, nu orice dar este și Har, deoarece nu tot ceea ce ni se dă gratuit, ceea ce ni se dă în dar este o energie necreată. Dela sau prin Maica Domnului noi primim daruri, în acest înțeles din urmă; iar pentru mijlocirile ei, primim Haruri.

Drept aceea, trăind în Biserică, făcând parte din trupul tainic al Domnului, să căutăm a trăi în comuniune cu toate membrele acestui trup tainic. Și cum în acesta Maica Domnului are un rol de seamă, să trăim în comuniune de iubire cu ea, să o rugăm și venerăm mai mult ca pe toți sfinții și să fim încredințați de eficacitatea mijlocirilor ei pentru noi.

I. Petreuță

IMNELE LITURGICE...

[Urmare din pag. 5]

cioare de-a fi conceput, născut și crescut pe însuși Stăpânul și Ziditorul a toate, precum și strânsa ei legătură atât cu creaturile cât și cu dumnezeescul său Fiu.

Astfel mărturisind cu maximă tărie și în graiuri de neasemuită bogăție și frumusețe, hyperdulia Maicii Preacurate, în substanța lor dogmatică imnele rămân totuși străine de ideea că ea ar fi o comântuitoare, o împreună mijlocitoare cu Hristos între oameni și Dumnezeu.

Imnele liturgice cunosc calitatea Maicii Domnului de împreună mijlocitoare cu sfinții, dar nu pe aceea de singură mijlocitoare între credincioși și Iisus Hristos. Și și mai puțin o cunosc pe aceea de împreună mijlocitoare cu Hristos între neamul omenesc cel căzut și între Dumnezeu.

D. Belu

„CREȘTINI" sau „MARIANI"

— Critica dogmatică a mariologiei catolice —

Catolicismul a ținut cu tot dinadinsul să-și manifesteze specificul său doctrinar dogmatic și în cadrul învățăturii despre Maica Domnului. Așa se face că mariologia catolică poartă — în fizionomia ei caracteristică — stigmatul trăsăturilor particulare ale spiritului dogmatic al Romei papale și — în consecință — suferă de neajunsurile ce rezultă inevitabil din laturile negative ale acestuia. Drept aceea, o considerare critică a ei se impune cu atât mai mult, cu cât — din păcate — anumite defecte ale mariologiei catoice s'au strecurat și în mintea unor teologi ortodocși.

Cea mai caracteristică și mai determinantă trăsătură a spiritului dogmatic catolic, este *antropocentrismul*, care se manifestează în tendința statornică de a priva dogma creștină de plinătatea nimbului ei divin, prin năzuința așezării omului în centrul existenței și al dogmei, prin tentativa de a-l scoate de sub dependența de Dumnezeu și de sub lumina Lui. Această tendință străbate ca un fir roșu întreaga mariologie catolică și constitue greșala primă, din care se nasc toate celelalte defecte ale modului catolic de a vedea pe Maica Preacurată și rolul ei în opera de mântuire a neamului omenesc.

În scurta critică dogmatică pe care o facem aici mariologiei catolice, luăm ca punct de orientare și de sprijin, în primul rând, călăuzirea după principiul celui mai intransingent *teocentrism*, adecă al axiomei dogmatice de prim ordin: Dumnezeu în centrul dogmei sau pe primul plan al ei. De unde rezultă principiul cardinal, că în cadrul tuturor problemelor mariologice, trebue să punem întâi în lumină factorul divin ca temelie primă și nesdruncinată a existenței și a mântuirii noastre, urmând numai după aceea — la rând — latura pur umană a acestor probleme sau factorul uman.

Datorită antropocentrismului spiritului dogmatic ce-i stă la bază, mariologia catolică păcătuește sistematic împotriva acestui principiu.

Tendința antropocentristă se manifestează deosebit de puternic încă în prima poziție proprie a catolicismului din cadrul mariologiei și anume în dogma despre „imaculata conceptio Beatae Virginis", decretată la 8 Dec. 1854. Căci aici apare cu totul vădit tentativa de a pune — încă dela începutul existenței sale — pe Fecioara Maria în paralelă și în egalitate cu Domnul Hristos, prezentând-o într'o ipostază de ființă oarecum independentă față de El.

Afirmația că Fecioara Maria s'a născut liberă de păcatul strămoșesc, înseamnează implicit scoaterea ei din cadrul generației de rând a urmașilor lui Adam sau din ordinea existenței omenești și ridicarea ei la gradul unei ființe oarecum nouă și superioară omului, adecă punerea ei pe un plan ontologic superior celui uman, ca una ce ar fi o nouă făptură a lui Dumnezeu, creată special pentru a fi Născătoare de Dumnezeu (Stăniloae D. Prof. Pr.: Învățătura despre Maica Domnului la ortodocși și la catolici. În revista „Ortodoxia", anul II, Nr. 4, Oct.—Dec. 1950, p. 561—562. Isidor Episcop: Nașterea Maicii lui Dumnezeu. În Revista Patriarhiei de Moscova, anul 1949, nr. 9, p. 34).

Ori, dacă în Adam au păcătuit „toți", adecă toți urmașii săi (cf. Rom. 5, 12), atunci e clar, că și Fecioara Maria e supusă aceluiași păcat. Iar dacă „plata păcatului este moartea" (Rom. 6, 33) și în consecință moartea este urmarea inevitabilă a păcatului, atunci urmează că moartea Preacuratei constitue o dovadă sigură despre prezența păcatului original în ființa ei. Pe de altă parte, tocmai pentrucă omenitatea lui Iisus Hristos trebuia să fie o parte din omenitatea de rând, deoarece numai așa putea s'o mântuiască pe aceasta, natura umană a lui Iisus Hristos nu s'a produs printr'un act speeial al unei creațiuni noui din nimic, ci și-a luat originea din Preacurata Fecioară (Stăniloae D.: Iisus Hristos sau restaurarea omului, Sibiu 1943, p. 152). De unde rezultă că realizarea întrupării și a scopului urmărit de ea, cere neapărat menținerea Maicii Domnului în solidaritate cu întreg neamul omenesc, atât în ceea ce privește păcatul strămoșesc, cât și în ceea ce privește poziția în planul ontologic al existenței.

Dar tentativa de a scoate pe Fecioara Maria de sub dependența de Fiul ei și de sub lumina Lui, nu apare numai ca ridicare a ei peste nivelul ontologic comun al neamului omenesc, ridicare ce are ca urmare reducerea distanței ontologice dintre om și Dumnezeu și, ca atare reprezintă o reală năzuință antropocentristă. Ci apare și ca spargere a unității de destin dintre Fecioara Maria și neamul omenesc, fapt care transformă tendința antropocentristă în tentativa de a pune pe Fecioara Maria în paralelă cu Domnul Hristos, precum și de a o scoate din relația de dependență față de El. Căci scoaterea Fecioarei Maria de sub eficiența legii nașterii cu păcatul strămoșesc, înseamnează implicit eliberarea ei de sub necesitatea de a se mântui prin Domnul nostru Iisus Hristos. Dacă ea s'a mântuit înainte de a veni pe lume Fiul lui Dumnezeu, atunci rezultă că Maica Domnului nu se mântuește prin Harul adus de El, ci se mântuește în afară de acesta și de Hristos, adecă nu la fel și nici împreună cu ceilalți oameni (Stăniloae D.: Învățătura..., p. 561 sq).

Prin însăși firea lucrurilor, această tentativă se răsfrânge negativ asupra persoanei Maicii Domnului și asupra naturii umane în general. În acest sens, este deajuns să ne gândim la următoarele două consecințe ale „immaculatei conceptio": Dacă iconomia divină a mântuirii a voit — cum rezultă din „immaculata conceptio" — ca natura umană a Domnului să-și ia originea dintr'o făptură oarecum nouă și superioară omului și nu dintr'o ființă încadrată total în regiunea ontologică a ordinei de rând a existenței omenești, aceasta înseamnează că natura umană s'a depravat și s'a degradat atât de mult prin păcatul strămoșesc, încât a murit cu totul pentru Dumnezeu. În consecință, ea nu mai poate fi refăcută, ci trebue distrusă, pentrucă nu poate contribui cu nimic la mântuirea ei.

Dar greșala naște altă greșală. Dacă — după cum rezultă din „immaculata conceptio" — pentru Fecioara Maria s'a făcut o excepție dela legea generală, în sensul că a primit neprihănirea ca pe o însușire a naturii sale și nu ca pe un dar haric, care presupune și participarea voinței sale libere prin eroismul moral al efortului său personal, asta înseamnează că neprihănirea se poate obține fără voința noastră, adecă în mod automat sau mecanic. Ori, desființarea libertății voinței umane înseamnează cea mai gravă degradare și desfigurare a omului. Și dacă această excepție s'ar extinde asupra tuturor descendenților lui Adam (de fapt catolicismul păcătuește împotriva libertății voinței umane în raportul său cu harul divin!) și în consecință întreg neamul omenesc ar fi eliberat de păcat pe această cale mecanică, de aici ar rezulta, că întruparea și patimile Domnului n'ar fi necesare în mod necondiționat pentru mântuirea noastră, precum și — implicit — că n'ar fi necesară nici existența Maicii Domnului, prin care s'a produs nașterea Mântuitorului (Isidor: o. c., p. 35.) Iată cum tentativa ridicării Fecioarei Maria la dimensiuni supraumane, duce tocmai la extremul opus: negarea ei totală.

Cele arătate până aici ne oferă perspectiva, în lumina cărela netemeinicia celorlalte poziții proprii ale catolicismului în cadrul mariologiei, apare cu totul evidentă. Defectele celorlalte puncte specifice ale mariologiei catolice, sunt consecința firească a primei greșeli. Ca și greșala mamă din care nasc, ele duc la desfigurarea gravă a însuși miezului creștinismului și asta tocmai din pricina că au la hază spiritul antropocentrist și incapacitatea dogmatică legată inevitabil de el.

Dacă Fecioara Maria se mântuește în afară de Domnul Hristos și deci nici la fel și nici împreună cu ceilalți oameni, atunci era de așteptat să-i atribue un rol exagerat în opera răscumpărării. Deasemenea, dacă moartea Preacuratei nu este — ca moartea celorlalți oameni — consecința păcatului, ușor s'a căzut în părerea, că și dânsa a murit pentru răscumpărarea neamului omenesc și la considerarea ei ca „împreună răscumpărătoare" cu Hristos (Stăniloae D.: Învățătura.... p. 578 și 566, nota subl). Se constată, prin urmare, aceeași punere a Maicii Domnului în paralelă cu Domnul Hristos, precum și atribuirea — pe seama ei — de roluri ce revin numai Lui.

Dar a susține că Fecioara Maria este „împreună răscumpărătoare" cu Hristos, însemnează a pretinde că Maica Domnului a contribuit direct la saltul dela natură la Dumnezeu, ceea ce nu este în stare să facă decât numai Dumnezeu. Dacă l-ar fi putut face și altcineva, atunci întruparea ar fi fost de prisos. Este apoi un non sens să socotești, că umanul — care avea nevoie de mântuire — ar fi putut contribui în așa grad la mântuirea proprie.

Doctrina teologică ce atribue Fecioarei Maria calitatea de „împreună răscumpărătoare a neamului omenesc", uită cu totul adevărul, că în opera Sa Domnul Hristos ne-a dat ceva infinit peste ceea ce ne puteam da noi oamenii: supremul ajutor, la care omul nu poate fi asociat ca factor paralel și egal. Ea contrazice adevărul creștin fundamental, că mântuirea se poate obține numai dela Dumnezeu, se poate găsi numai în persoana Domnului Hristos, că numai El este ușa mântuirii noastre, pentrucă numai El a putut fi „Cel mai deplin Mijlocitor între om și Dumnezeu, întrunind în persoana Lui ontologic și pe unul și pe altul, aflându-se și în tabăra lui Dumnezeu, care trebue împăcat și a oamenilor care cerșesc împăcarea" (Stăniloae D.: Iisus Hristos,.., p. 195), deci Mijlocitorul propriu zis. În acest sens, trimitem la texte scripturistice clasice ca: I Tim. 2, 5; F. Ap. 4, 12; Efes. 2, 8; Efes. 1, 7; Rom. 3,24—26; 2 Cor. 5, 14, 19; 1 Ioan 2, 1. Drept aceea nu se poate admite că Feciora Maria a realizat opera de mântuire obiectivă împreună cu Domnul Hristos, că a „comeritat și a cosatisfăcut" împreună cu El pentru neamul omenesc. Căci aceasta ar însemna să punem o făptură în rând cu Dumnezeu (Idem: Învățătura..., p. 605).

De unde rezultă totodată, că nu poate fi nimeni împreună mijlocitor cu Domnul Hristos în înțelesul propriu al cuvântului. De aceea, Maica Domnului nu poate fi numită — nici chiar în sens elastic! — nicidecum „împreună mijlocitoare cu Hristos" și nici „Maică a tuturor harurilor" în sensul că toate harurile câștigate nouă de Fiul său s'ar revărsa asupra noastră numai prin intermediul ei. Căci aceasta înseamnează a îmbrățișa teza catolică, dedusă firesc din calitatea de „corredemptrix" a Maicii Domnului, că nici un har nu ajunge la noi oamenii, decât numai dacă s'a dat mai întâi Preacuratei; de unde axioma: „Prin Maria la Iisus" (Sârbu C.: Erori ale Papismului, în Telegraful Român" 25 XII, 1948, p. 3). Ceea ce înseamnează a ajunge în contradicție cu dogma răscumpărării. E adevărat că, implicația termenilor atârnă de sensul și de intensitatea pe care le-o dăm; dar, odată folosiți, ei aduc primejdia căderii pe panta greșelii de a atribui Fecioarei Maria un rol exagerat în procesul mântuirii.

Nici dogma despre înălțarea Maicii Domnului cu trupul la cer, nu apare mai puțin su-

bredă. Intrucât revelaţia n'o determină în mod pozitiv, precis şi categoric, înălţarea Maicii Domnului la cer nu poate constitui obiectul unei dogme, ci numai al speculaţiei şi opiniei teologice. Mai probabilă ni se pare opinia anticipării, în sensul următor: După moarte, Maica Domnului a intrat în viaţa veşnică nu numai cu sufletul nemuritor, ci şi cu trupul. Căci trupul ei a fost trecut încă de atunci prin schimbarea, pe care ceilalţi oameni o vor suferi numai la învierea generală. Prin urmare, Dumnezeu i-a acordat privilegiul de a gusta în mod anticipativ din plinătatea rodurilor operei izbăvitoare a Domnului: învierea şi recreearea.

Înălţarea Maicii Domnului nu poate fi pusă în paralelă cu Înălţarea Mântuitorului din următoarele motive: Maica Domnului nu s'a înălţat nici din iniţiativă şi nici din putere proprie, ci din voinţa şi darul lui Dumnezeu. Căci puterea de înălţare a Maicii Domnului spre Dumnezeu, nu se revarsă din fiinţa ei, ci din Iisus Hristos. Înălţarea Domnului nu e numai o consecinţă a uniunii ipostatice, ci şi o răsplată pozitivă câştigată de El pe seama firii Sale omeneşti prin jertfa de pe cruce, care i-a adus mărirea transfigurării prin înviere, cu consecinţa ei firească: înălţarea, pentrucă trupul transfigurat prin înviere a dobândit un mod nou de existenţă, pentru care cosmosul acesta nu mai corespundea. In schimb, înălţarea Maicii Domnului nu este propriu zis o răsplată câştigată dela Dumnezeu, pe seama sa, prin meritele sale, ci acordarea anticipativă a unui dar divin, în care meritul personal este proporţional cu opera sa, care nu poate fi comparată cu opera Domnului. 2. Fecioara Maria nu s'a înălţat în acelaş grad cu Mântuitorul, adecă până în intimitatea ultimă a Sf. Treimi, ci numai deasupra întregei creaţiuni. (Cf. Stăniloae D.: Iisus Hristos..., p. 342), adecă a rămas în zona ontologică a existenţei create. De unde rezultă, că înălţarea Maicii Domnului la cer nu justifică acordarea — pe seama ei — a unui rol quasihristic: acela de „împreună mijlocitoare cu Hristos" pentru neamul omenesc.

In concluzie finală, prin faptul că ridică rolul umanului în detrimentul divinului, acordând celui dintâi o încadrare şi o funcţie cu totul exagerată în cadrul faptelor respective, mariologia catolică desfigurează şi degradează adevăruri centrale şi de bază ale credinţei creştine, ca: întruparea şi răscumpărarea, având repercursiuni grave şi asupra altor articulaţii ale sistemului doctrinal al creştinismului autentic. Ca atare, ea nu se poate încadra nici în spiritul şi nici în edificiul dogmatic al Ortodoxiei. Căci acceptarea ei ar însemna deplasarea unilaterală a creştinismului dela centrul său real: Dumnezeu-Omul Iisus Hristos şi devierea spre un „marianism" păgubitor, care ar pune în discuţie legitimitatea numelui nostru de „creştini".

C. Sârbu

Nr. 2154/1951 Bis.

Comunicat

Absolvenţii de Academii şi Facultăţi teologice, cu licenţă ori doctorat, hirotoniţi ori aspiranţi la hirotonie din cuprinsul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu, precum şi cei ce doresc să se stabilească în Arhiepiscopie — care n'au prestat examenul de capacitate preoţească *se vor prezenta la examenul de capacitate în proxima sesiune dela 4—6 Iulie a. c. la sediul Arhiepiscopiei.*

Pentru admiterea la acest examen, candidaţii vor înainta Consiliului arhiepiscopesc cerere, însoţită de actele personale şi de studii secundare şi teologice în original, până la 15 Iunie a. c.

Nr. 2854/1951.

Circulară

către toate Oficiile parohiale din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia şi Sibiu

Comunicăm mai jos dispoziţiunile On. Minister al Cultelor cuprinse în ordinul Nr. 11766 din 16 Mai 1951:

În baza dispoziţiilor hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 552 din 10 Iunie 1949 şi în acest an se va organiza o vastă acţiune de control a culturilor de cartofi şi a plantelor solanacee (roşii, vinete, ardei) în vederea depistării şi combaterii gândacului de Colorado.

La această acţiune iau parte nu numai organele de specialitate, dar şi toate organizaţiile şi instituţiile, indiferent de felul activităţii ce desfăşoară.

Dat fiind primejdia care ameninţă culturile de cartofi şi ţinând seama de importanţa acţiunei de prevenire şi combaterea acestei primejdii, Vă rugăm să dispuneţi ca personalul clerical şi administrativ în subordine să arate credincioşilor pericolul ce reprezintă gândacul de Colorado pentru agricultura noastră şi să-i îndemne să participe la acţiunea de identificare şi combatere a acestuia.

Publicaţii şi material documentar se găseşte la Sfatul Popular al fiecărei localităţi din tot cuprinsul R. P. R.

Ţinând seama de posibilităţile de pătrundere a gândacului de Colorado la noi în ţară, pentru anul 1951 s'a considerat necesar a se face în regiunile din vestul ţării, precum şi în cele învecinate cu Dunărea, adică în regiunile: Galaţi, Constanţa, Ialomiţa, Bucureşti, Teleorman, Dolj, Gorj, Severin, Timişoara, Arad, Bihor şi Baia-Mare, câte trei controale şi anume: primul control la 20 Mai, al doilea control la 17 Iunie, iar al treilea control la 8 Iulie.

În restul regiunilor se va face un singur control la data de 17 Iunie.

În preajma acestor date este bine ca să fie lămuriţi toţi credincioşii după slujbele religioase în Duminecile sau sărbătorile ce premerg acestor date, îndemnându-i a da tot concursul organelor de resort în acţiunea de combatere şi depistare a acestui gândac primejdios.

Pentru regiunile arătate mai sus, în care pericolul este iminent, se va desemna câte un reprezentant al cultelor, care la nevoie împreună cu delegatul Ministerului Agriculturii să constate şi pe teren modul cum a fost organizată acţiunea şi felul în care se execută şi se desfăşoară această operaţie.

Ministru, (ss) Indescifrabil.

Director, (ss) Indescifrabil

Îndrumăm Onor. preoţime a da tot concursul organelor de resort pentru combaterea şi depistarea gândacului de Colorado şi a îndeplini toate cerinţele stipulate în acest ordin la termenul cuvenit.

Sibiu, 23 Mai 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

X

Materiile acestui examen sunt cele predate în Academii ori Facultăţi — aprofundate şi anume: Studiul biblic al Vechiului şi Noului Testament, Istoria bisericească universală şi naţională, Dogmatica şi Morala, Teologia practică: Pastorala, Omiletica, Catehetica, Liturgica şi Dreptul canonic cu Statutul de organizare şi funcţionare a Bisericii Ortodoxe Române, Regulamentul disciplinar, Canoanele bisericeşti şi Dispense arhiereşti, Cântările bisericeşti şi rânduiala serviciilor religioase.

Examenul e în scris şi oral.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 28 Martie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

În Arhiepiscopia Craiovei, în afară de conferinţele lunare protopopeşti pentru preoţi, se ţin şedinţe pentru credincioşi în cadrul centrelor parohiale. Astfel fiecare parohie în fiecare an are fixată o Duminecă sau sărbătoare, în care preoţii cuprinşi în centrul parohial respectiv slujesc în sobor şi desfăşoară în faţa credincioşilor un program dinainte stabilit. Afară de Utrenie, Sf. Liturghie, Parastas, programul cuprinde: o conferinţă (din subiectele fixate de Arhiepiscopie), cântări bisericeşti (corul sau poporul credincios) şi darea de seamă a preotului paroh despre realizările din parohie în cursul unui an. Totdeodată se distribue ajutoare materiale orfanilor, văduvelor, bolnavilor şi se împart gratuit cărţi, iconiţe, cruciuliţe poporului ce participă la sfintele slujbe. Fondul de colportaj se constitue din contribuţia de 500 lei anual a fiecărei parohii

În şedinţa intimă a preoţilor şi cântăreţilor se fac observaţiuni în legătură cu desfăşurarea programului. Programul durează numai dimineaţa.

Nr. 2697/1951.

Comunicat

Onor. Minister al Cultelor cu adresa Nr. 10876/235/1951 ne comunică următoarele:

„În conformitate cu dispoziţiile art. 24 din Decretul Nr. 177 din 1948, pentru regimul general al Cultelor religioase, acestea pot ţine congrese sau adunări generale cu aprobarea Ministerului Cultelor, iar conferinţele şi consfătuirile locale (adunări eparhiale, protopopeşti, etc.) cu aprobarea autorităţilor locale respective.

Când însă conferinţele şi consfătuirile locale ale cultelor (adunări eparhiale, protopopeşti etc.) au caracter electiv, sau au pe ordinea de zi chestiuni cu caracter electiv, pentrucă aceasta prin rezolvarea lor interesează întotdeauna în fond întregul cult — ele urmează să aibă din vreme aprobarea Ministerului Cultelor.

Dată azi 8 Mai 1951.

Ministrul Cultelor: (ss) *Stanciu Stoian*".

Toate oficiile noastre parohiale şi protopopeşti, vor observa cu stricteţă respectarea dispoziţiunilor cuprinse în adresa de mai sus.

Sibiu, din şedinţa sen. bisericesc, ţinută la 29 Mai 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Vecerd**, de cl. III-a, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Completare de salar dela parohie conform cu hotărîrea Sf. Sinod.
3. Casă parohială cu supraedificate în bună stare şi grădină pentru legume şi pomi.
4. Sesiune parohială 6½ hectare.
5. Venitele stolare obişnuite în parohie.

Preotul este îndatorat a servi regulat, a predica şi a face catehizarea tineretului.

Candidaţii îşi vor trimite cererile de Concurs în termen la Oficiul protopopesc din Agnita, Regiunea Sibiu, iar după aceea se vor putea prezenta în parohie, având binecuvântarea de candidare a I. P. Sf. Mitropolit, pentru a servi, predica şi cânta în biserica din Vecerd şi a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 7 Mai 1951.

Protopop **Zare Vitalie**

N. R. Articolele care n'au putut apărea, din lipsă de spaţiu, în acest număr, se vor tipări în numărul viitor.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 1 Iulie 1951 Preţul unui ex. Lei 12·— Nr. 28—30

Bibliotecă Central Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 3298/1951.

Notificare oficială

La *„Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu“*, în anul şcolar 1951/52 se primesc absolvenţii cu diplomă ai Seminariilor teologice, ai Şcolilor pedagogice de învăţători, liceelor teoretice (bacalaureaţi) precum şi absolvenţii altor şcoli medii cari dau dreptul la înscrierea la Institutele de grad universitar.

Absolvenţii Institutului Teologic pot obţine titlul *de licenţiat* în teologie.

Studenţii merituoşi, disciplinaţi şi buni la studii din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre *vor primi burse* care le asigură întreţinerea gratuită în Institutul nostru Teologic.

Primim studenţi şi din alte Eparhii, dar aceştia urmează să-şi obţină binecuvântarea Chiriarhului lor şi bursa dela Eparhia din care fac parte.

I

Cererile de înscriere în anul I şi de reînscriere pentru anii II, III şi IV, pentru toţi studenţii care au frecventat anul şcolar trecut, se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc ort. rom din Sibiu, până cel mai târziu *1 Septemvrie 1951*, însoţite fiind de actele originale următoare:

1. Actul de naştere.
2. Actul de botez.
3. Actul de studiile terminate.
4. Dovadă de purtare dela oficiul parohial local.
5. Binecuvântarea (aprobarea) Ierarhului căruia aparţine studentul.

Studenţii din toţi anii vor aduce:

6. Certificat dela Sfatul Popular cu arătarea originei sociale, numărul membrilor de familie aflaţi în sarcina părinţilor, precum şi averea ce posedă părinţii studentului.

7. „Declaraţie“ semnată de părinţi sau tutor în faţa preotului local, prin care recunosc, că au luat cunoştinţă de condiţiunile de primire în Institut şi se obligă a se conforma întocmai.

Inscrierile la Institut se vor face în zilele de 1—15 Septemvrie 1951, iar examenele sesiunii de toamnă, anuale, de diferenţă şi licenţă se vor ţine între 16—30 Septemvrie 1951.

Examenul de admitere pentru an. I se va ţine în ziua de 29 Septemvrie 1951 şi va consta din: vizita medicală, probe scrise şi orale cu subiecte privind Noţiuni generale teologice, precum şi muzica vocală.

Deschiderea solemnă a anului academic precum şi începerea cursurilor va avea loc în ziua de *Luni 1 Octomvrie 1951*.

Pentru studenţii nebursieri, taxa de şcolaritate şi internat în suma totală de lei 12.000 anual, se va achita la Cassieria Institutului cum urmează:

Lei 5000 la începutul anului şcolar.
Lei 4000 la reîntoarcere din vacanţa de Crăciun.
Lei 3000 la reîntoarcere din vacanţa de Sf. Paşti.

II

Studenţii sunt obligaţi a locui în Internatul Institutului şi a se conforma dispoziţiunilor din Regulamentul intern al Institutului.

Pentru îmbunătăţirea traiului, studenţii nebursieri mai sunt obligaţi ca pe lângă taxele prevăzute la C. I, 5, să predea:

1. La intrarea în Internatul Institutului $^1/_2$ parte din alimentele arătate mai jos, iar restul se va preda la reîntoarcere din vacanţa de Crăciun şi anume:

15 kgr. făină de grâu, bine cernută.
5 „ grăsime de porc topită.
5 „ slănină afumată.
3 „ carne de porc afumată.
5 „ brânză de oaie în burduf.
60 „ cartofi.
120 bucăţi ouă.
15 kgr. ceapă uscată leg. în funii.
10 „ fasole albă.
3 „ prune uscate.
1 buc. ştergar de vase.

2. *Studenţii din an. I* vor preda, odată şi pentru totdeauna şi următoarele: 1 farfurie pentru supă, 1 farfurie pentru triptură, 1 farfurie mică, 1 cănăceaşcă pentru ceai, toate din porţelan alb, precum şi 1 cuţit, 1 furculiţă şi 1 lingură, toate din material inoxidabil.

Acestea devin proprietatea Internatului.

Alimentele care nu corespund condiţiunilor de mai sus se refuză.

Studenţii vor aduce câte o saltea pentru paie, hainele de pat cu schimburile necesare, care toate sunt proprietatea studentului, urmând să le ridice la sfârşitul anului şcolar.

III

Părinţii protopopi şi preoţii sunt invitaţi a sfătui pe tinerii buni şi dreptcredincioşi, să îmbrăţişeze chemarea preoţească, făcându-şi o datorie de onoare din a dobândi cât mai mulţi ucenici ai Mântuitorului. «Secerişul este mult“, zice Sf. Evanghelie, să căutăm secerători şi ostenitori destoinici pentru împărăţia lui Dumnezeu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti a Consiliului Arhiepiscopesc, ţinută la 29 Mai 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

15 ani de rognică păstorire

Atâta împlineşte Prea Sfinţitul Episcop **Nicolae Colan** *al Vadului, Feleacului şi Clujului, la praznicul de pomenire al sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel din anul acesta.*

Plecat din rândurile oamenilor Bisericii care ostenesc la Sibiu sub oblăduirea I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului, P. S. Episcop Nicolae Colan a dus cu sine, la cârma Eparhiei ortodoxe a Clujului, pe lângă însuşirile alese cu care l-a înzestrat Dumnezeu, belşugul de experienţe câştigate în funcţiunile ce le-a îndeplinit cu pricepere şi devotament exemplar în viaţa noastră bisericească.

În cei 15 ani de păstorire arhierească, a dat un avânt deosebit vieţii bisericeşti şi religioase a Eparhiei Clujului.

Legătura cu credincioşii a menţinut-o constant prin vizitaţii canonice, împreunate cu rugăciuni şi predici, la faţa locului. Nu există parohie pe care să n'o fi cercetat.

Prin pastorale, broşuri şi cărţi de conţinut religios — şi mai ales prin editarea **Noului Testament dela Cluj** *(1942, ed. II în 1945) — a săturat setea de carte şi cultură religioasă a poporului dreptcredincios din regiunile de Nord ale Ardealului.*

Cult şi evlavios, zelos şi destoinic, însuşirea de căpetenie a P. S. Sale este bunătatea. În toate împrejurările s'a dovedit a fi păstor bun şi om al păcii.

Cu cultele conlocuitoare a întreţinut constant relaţii frăţeşti. În cei patru ani de stăpânire vremelnică a regimului hortist asupra Ardealului de Nord — stăpânire impusă abuziv de diktatul fascist dela Viena şi doborîtă de iureşul victorios al Armatei Sovietice eliberatoare — P. S. Sa a ocrotit şi ajutorat poporul asuprit, fără considerare la apartenenţa sa confesională.

Astăzi, P. S. Sa îşi conduce turma duhovnicească la fântânile mântuirii şi la limanul păcii, cu osârdia creştinească a ierarhului luminat, de Dumnezeu cinstitor şi de oameni iubitor.

Întru mulţi, fericiţi ani, Stăpâne!

TELEGRAFUL ROMÂN

Sf. Ap. Pavel, văzut de Sf. Ioan Hrisostom

Ar fi ceva de necrezut ca între multele probleme, de care se ocupă şi le desleagă în opera sa Sf. Ioan Hrisostom, să nu se fi ocupat într'o scriere aparte despre Sf. Ap. Pavel. Ar fi de necrezut zic, deoarece întreaga sa activitate s'a desfăşurat sub imboldul învăţăturii Apostolului. Era şi firesc să lase cuvinte neîntrecute despre Apostolul neamurilor, că poate nimeni nu l-a purtat cu atâta ardoare în suflet cum l-a purtat cel cu gura cu totul de aur. Şi iată cum îl vede el pe acest apostol:

O câmpie peste tot acoperită de virtuţi, o grădină spirituală a fost sufletul fericitului Pavel. El a fost un vas ales, un vas de valoare, în care Duhul Sfânt a vărsat toate darurile sale. Şi din acest isvor al învăţăturilor sale au isvorît nu patru rîuri ca din vechiul Eden, ci nenumărate ape spirituale, care curg încontinuu neudând faţa pământului, ci reîmprospătând sufletul creştinesc cu bogăţia virtuţilor. Ce discurs ar putea fi corespunzător pentru a aduce un elogiu Sf. Ap. Pavel? Toate virtuţile omeneşti adunate la un loc într'un singur suflet, dar nu numai cele omeneşti, ci şi cele îngereşti şi tot nu s'ar găsi cuvânt spre a lăuda pe marele Apostol. Căci toate virtuţile întâlnite la profeţi, patriarhi, drepţi, apostoli, martiri, pe toate acestea Sf. Ap. Pavel le-a întrunit în persoana sa într'un tot atât de perfect încât nici unul nu l'ar putea întrece.

Iată Avel a adus un sacrificiu lui Dumnezeu, dar dacă luăm în considerare multele sacrificii pe care Sf. Apostol Pavel le-a adus Bisericii lui Hristos, ele sunt cu mult superioare acestuia. Căci el nu sacrifică nici oi, nici grâne, ci se sacrifică pe sine însuşi. El după convertire s'a predat ca ofrandă a pământului, a continentelor şi a mărilor, sburând peste ţara Grecilor, peste ţara neamurilor, a alergat peste tot pământul cunoscut sub soare. A sburat ca un vultur şi nu ca un simplu călător, scoţând spinii patimilor, răspândind cuvântul pietăţii, risipind erorile, iubind adevărul, făcând din oameni îngeri. Ce victimă jertfită putea egala cu acest Pavel înjunghiat de sabia Duhului Sfânt şi aşezat pe altarul cel mai presus de ceruri?!

Noe a fost un om drept şi virtuos în mijlocul oamenilor din timpul său şi el era fără egal între ei toţi. Pavel însă a fost fără egal printre creştinii din toate timpurile. Noe s'a salvat singur cu fii săi, Pavel văzând lumea înecată într'un potop mai grozav ca a lui Noe a făcut o corabie, dar nu din lemn, ci din epistole şi nu salvează un singur om, doi sau trei, ci salvează mulţimi nenumărate, care se găseau în valul păcatelor.

Corabia sa nu a ocupat un singur loc ca a lui Noe, ci a ocupat toată lumea cunoscută atunci. Pavel ne-a făcut pe toţi să intrăm în corabia sa, oameni şi animale. Şi pe când din corabia lui Noe lupul a ieşit tot lup şi corbul tot corb, din corabia Sf. Ap. Pavel lupul a ieşit miel, iar corbul porumbel. Corabia lui Noe era purtată de furtuna valurilor, pe când corabia Sf. Ap. Pavel face ca să tacă valurile sub puterea Duhului Sfânt.

Să vedem pe Avraam; toţi îl admirăm, toţi ne uimim de supunerea lui faţă de Dumnezeu, când părăseşte ţara părinţilor, pe prieteni şi pleacă cu încredere în Dumnezeu într'o ţară necunoscută, dar Sf. Pavel părăseşte nu numai ţara sa, pe părinţii săi, ci este gata să se lipsească de toată lumea şi aceasta numai şi numai pentru dragostea lui Hristos.

Admirăm suferinţele şi răbdarea lui Iov, dar ele nici pe departe nu pot atinge pe cele ale lui Pavel, care nu numai o parte din timp a suferit, ci toată viaţa până la sacrificiu. Dreptul Iov era ospitalier, dar ospitalitatea Sf. Ap. Pavel este mult superioară celei a lui Iov, căci Apostolul aduce odihnă sufletului nu corpului, ca Iov. El din multele sale turme împărţia săracilor, pe când Sf. Pavel cu propriile sale mâini ostenea ziua şi noaptea ca să ajute pe toţi şi să nu fie nimănui povară.

Moisi lupta cu Faraon, Apostolul însă zilnic se lupta cu demonii. Apoi luând alte personalităţi biblice David, Ilie, Samuil, Iosua, toţi e drept s'au silit spre mântuirea poporului lui Israel, dar pe toţi aceştia i-a întrecut apostolul neamurilor care exclamă: doresc să fiu depărtat de Hristos pentru fraţii mei cei de un sânge.

Trăind în lume ca şi noi, având aceeaş fire ca şi a noastră, el a întrecut pe toţi creştinii din toate secolele. Ceea ce este de admirat la Apostol nu sunt numai suferinţele ce le suportă pentru a îndeplini virtuţile, ci mai ales că toate acestea le făcea fără nici o recompensă. El era zilnic împrospătat cu o nouă ardoare a dragostei şi deşi era în mijlocul pericolelor se îmbărbăta zicând: Eu uit tot ceea ce este în urma mea îndreptându-mă cu tot avântul spre ţintă. Îmbrăţişa lucrul şi necazurile cu mai multă ardoare decum dorim noi odihna şi plăcerile.

Peste tot se avânta, toate le încerca, un singur lucru însă evita, acela de a jigni pe Dumnezeu. Cunoscând fericirea ce ne aşteaptă dincolo, putem înţelege excesul dragostei sale pentru Iisus. Iubirea pentru Mântuitorul lumii era pentru el mai presus de ori ce. Cu această iubire el se socotea cel mai fericit dintre toate fiinţele. Fără această iubire el n'ar fi voit să locuiască nici pe tron, nici în măriri lumeşti. Dar având-o se mulţumea să fie şi cel mai de jos dintre toţi. Cu ea el suferea loviturile duşmanilor ca îmbrăţişeri frăţeşti şi cu ea locuia în închisoare ca şi în cer. Această mare iubire pentru Hristos şi popor i-a fost chiar din lumea aceasta recompensată, căci cu ochii a văzut fericirea ce-l aşteaptă, când s'a înălţat până la al 3-lea cer.

Ea a dovedit lumii că e posibilă o asemănare cu îngerii, că e posibilă trăirea împreună cu ei. Dar pentru a ajunge la aceasta, accentuiază sf. Ioan Hrisostom, trebue să ne trezim din moleşala ce ne-a cuprins sufletele, să ştergem păcatul, să risipim întunerecul şi să facem din inimă un cer. Nu este destul fraţilor, de a-l admira, de a-l ridica în slavă pe acest gigant al omenirii creştine, ci să căutăm a-l imita, ca să primim şi noi aceeaş recompensă pe care a primit-o el.

Sf. Ap. Pavel a arătat tuturor că omul prin hărnicia lui şi prin puterea harului poate să se ridice la egalitate cu îngerii, cu arhanghelii şi chiar mai presus de aceştia. Dându-şi seama că iubirea este principala virtute dintre toate virtuţiile, s'a silit cu toată puterea să şi-o însuşească. Se poartă cu toată blândeţea şi îngăduinţa şi faţă de păcătoşi scriindu-le Corintenilor: „Doresc ca atunci când voi veni la voi să vă găsesc aşa cum aş voi eu" şi mai jos: „Doresc ca atunci când voi veni la voi Dumnezeu să nu mă umilească să fiu silit să plâng pe mulţi care căzuţi în necurăţenie, în pofte şi neorânduială, nu fac nici o pocăinţă". Iar Galatenilor le spune: „Iubiţii mei copii, pentru care eu rabd din nou durerile naşterii, până când Hristos va fi întărit întru voi". Iubirea lui părintească merge până acolo încât arată cuvinte de blândeţe chiar şi faţă de incestuosul din Corint când le scrie acestora: „Daţi-i dovadă de dragoste, ca să nu fie doborît de prea multă întristare".

Iată alte pagini ale iubirii care mişcă adânc sufletele: „V'am scris vouă fraţilor, cu cea mai fierbinte dorinţă, cu dor în inimă şi cu multă vărsare de lacrimi nu pentru a vă face să vă întristaţi, ci pentru a vă face cunoscută dragostea mare ce v'o port. Tuturor toate m'am făcut, ca să câştig cât mai mulţi". O, şi era să trecem cu vederea desăvârşitul imn al dragostei creştine din I Corinteni 13! Cu aceeaş râvnă se osteneşte pentru mulţimea ce o păstorea şi tot cu aceeaş râvnă nu pregeta să se aplece chiar şi asupra unui singur suflet fie acesta şi sclav ca Onisim. Căci precum fierul aruncat în foc devine întreg foc aşa şi Sf. Ap. Pavel învelit în focul dragostei a devenit tot dragoste. Dragostea pentru el era începutul şi sfârşitul tuturor bucuriilor.

Convertirea lui, după cum însuşi mărturiseşte, nu a făcut-o cineva dinaintea lui, nici el însuşi, ci Hristos a fost acela care l-a chemat direct, care l-a iubit şi l-a ales din pântecele maicii sale.

O acuză care se aducea Sf, Ap. Pavel pe vremea Sf. Ioan Hrisostom, era că apostolul ar fi lucrat cu ceva putere magică, ca şi oarecare indieni. La aceasta ne răspunde că aceştia au pierit odată cu puterea lor, pe când moartea celui dela care apostolul îşi lua puterea a făcut să ţâşnească peste veacuri râuri de apă vie.

Când ne gândim, zice sf. Ioan Hrisostom, la Platon, Pitagoras, Socrate, care au mişcat pe ascultătorii lor, constatăm că nici măcar un suflet de femeie n'au câştigat ca aderent la această filosofie. Au făcut ei multă răscoală şi vervă prin talentul lor oratoric dar n'au avut nici un următor practic.

O altă problemă văzută de Sf. Ap. Pavel este problema morţii. În epistola către Corinteni scrie: „În toate zilele eu mor pentruca să asigur mărirea cea întru Hristos". Iată deci cum înţelegea el moartea. Pentru el moartea era un câştig, pentru el pierise grozăvia morţii, care atât de mult chinuia pe mulţi. El gusta grozăvia morţii când păstoriţii săi se depărtau de Evanghelia lui Hristos.

În problema harului arată că rodnicia harului depinde de Dumnezeu şi în acelaş timp şi de dorinţa arzând lucrătoare a celui ce-l primeşte.

În tactul pastoral Sf. Ap. Pavel arată multă înţelepciune. Deşi avea asupra sa ca o garanţie darul Duhului Sfânt, totuşi el proceda cu multă înţelepciune şi prudenţă, căutând mijloacele cele mai eficace.

Această înţelepciune o putem vedea în atitudinea lui faţă de circumciziune. Îl vedem combătând cu hotărîre pe Sf. Ap. Petru care încuviinţa tăierea împrejur şi tot el acel atât de hotărît pentru aceasta, îl vedem că se supune la ceea ce se opunea tăind împrejur pe Timotei. Aici aseamănă autorul felul de a lucra al Sf. Ap. Pavel cu felul de a lucra al lui Dumnezeu. Căci zice el, şi Dumnezeu apărea ca soldat, înger, moş bătrân vechiu de zile, dar în esenţă era acelaş. Aşa şi apostolul odată accepta un lucru, altă dată îl respingea. Contradicţie în actiune, însă nu şi în gândire, nici în suflet, în care conducea şi stăpâneau toate în cea mai perfectă armonie, căci el nu avea decât un scop pentru care îşi da totul, făcea totul şi acest scop era mântuirea tuturor. A lucrat Sf. Ap. Pavel asemenea medicului, care prescrie odată un fel de hrană, altădată altfel, numai şi numai ca bolnavul să se vindece.

Tot aşa lucrează şi Dumnezeu, aci făcându-ne să ne bucurăm, aci certându-ne ca să ne cuminţim, odată ne salvează din nenorocire, altă dată ne lasă în grele primejdii şi toate acestea ca să ne transformăm sufletul pentru mântuire.

Aşa Sf. Ap. Pavel învaţă că mândria e pierzătoare de suflet şi tot el în pagini întregi lăudându-se, vorbeşte despre vredniciile sale. Patrusprezece ani a ţinut ascunse în smerenie vredniciile sale, dar la un moment dat se vede silit să ajungă la nebunia de a se lăuda, cum zice, şi aceasta numai cu scopul de a întări pe fraţii săi. Învăţându-ne şi pe noi că în anumite împrejurări putem să folosim unele lucruri, care

(Urmare în pag. 6-a)

ÎN LUPTA PĂCII

Comitetul permanent pentru apărarea păcii din R. P. Română a ţinut şedinţă plenară în ziua de 14 Iunie a. c. cu prilejul încheerii acţiunii de strângere a semnăturilor pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. La această şedinţă Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată de I. P. S. Patriarh Justinian şi I. P. S. Lor Sebastian al Moldovei şi Firmilian al Olteniei.

În Comunicatul dat după şedinţă se fac între altele următoarele constatări: Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheerea unui Pact al păcii între cele cinci mari puteri a fost semnat de 11 060.141 cetăţeni ai R. P. Române. Numărul semnăturilor depăşeşte cu mai mult de un milion pe acela al semnăturilor strânse acum un an pe Apelul dela Stokholm pentru interzicerea necondiţionată a armei atomice. „Apelul pentru un Pact al Păcii a fost semnat cu mare însufleţire de muncitori, ţărani, savanţi, oameni ai literelor şi artei, ingineri şi tehnicieni, gospodine, preoţi, funcţionari, învăţători, mici meseriaşi etc. bărbaţi şi femei, tineri şi vârstnici, aparţinând tuturor naţionalităţilor şi tuturor cultelor de pe teritoriul patriei noastre.

La oraşe, ca şi la sate, oamenii muncii au ţinut să întărească semnăturile lor puse pe Apel prin îndeplinirea şi depăşirea sarcinilor în producţie, prin organizarea de schimburi ale păcii, prin realizarea la timp a muncilor agricole, prin realizări pe tărâmul culturii, dovedind astfel, prin faptele lor, că înţeleg să fie luptători activi pentru măreaţa cauză a păcii". Pe de altă parte „acţiunea de strângere a semnăturilor pe Apelul pentru un Pact al Păcii a adus la lărgirea considerabilă a mişcării partizanilor păcii din ţara noastră. Comitetele de luptă pentru pace s'au întărit. Numărul lor a crescut dela 17.000 la peste 20.000".

Astfel poporul nostru şi-a manifestat puternica dorinţă de a apăra pacea şi a fi factor activ în marele front al luptătorilor pentru pace, în frunte cu popoarele Uniunii Sovietice. Rezultatul acţiunii de strângere a semnăturilor pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii e un succes de seamă al luptei pentru pace, ce se adaugă succeselor dobândite în toate ţările în lupta păcii. Mişcarea partizanilor păcii este în creştere în toată lumea: ea este o forţă capabilă să zădărnicească deslănţuirea unui nou război şi să impună pacea.

La acest succes al campaniei pentru strângerea de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii şi-a dat contribuţia activă şi Biserica Ortodoxă Română, pe deoparte prin Chemarea I. P. S. Patriarh Justinian, pe de altă parte prin participarea preoţilor în Comitetele de luptă pentru pace şi în echipele care au strâns semnăturile şi prin munca de lămurire pe care au dus-o în sânul credincioşilor. Preoţii ortodocşi au înţeles că angajându-se în această acţiune, împlinesc nu numai o datorie patriotică, ci şi porunca evanghelică de-a fi vestitori ai păcii în lume.

„Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii cheamă cetăţenii R. P. Române să participe şi pe viitor cu tot mai mult avânt la lupta pentru apărarea păcii, mergând pe drumul arătat de marele stegar al luptei pentru pace a popoarelor din întreaga lume, I. V. Stalin". Căci lupta pentru apărarea păcii nu s'a încheiat odată cu încheierea campaniei de strângere a semnăturilor pe Apel. Ea trebue continuată cu toată vigoarea, ca pacea să fie impusă prin voinţa unită a popoarelor, care o apără până la capăt. De aceea nici acţiunea preoţimii în lupta păcii nu trebue încetată: ea ţine de misiunea permanentă a oricărui preot în sânul parohiei sale. Atâta vreme cât norii războiului plutesc încă ameninţători dela Apus, mobilizarea tuturor forţelor în slujba păcii trebue permanentizată, munca de lămurire intensificată. Lupta pentru pace să fie centrul de organizare şi dinamizare a tuturor celorlalte acţiuni. Aşa succesul campaniei de semnături va fi permanentizat şi prin lupta şi munca unită a tuturor oamenilor muncii Patria noastră se va întări din ce în ce mai mult, fiind o forţă de luptă în marele front de apărare a păcii şi contribuind la biruinţa păcii în lume.

Deschiderea

Cursurilor de Îndrumare la Cluj, seria IX-a

Deschiderea Cursurilor de Îndrumare preoţească pentru seria IX-a, s'a făcut cu un deosebit fast, prin Serviciul divin din Catedrala şi Aula Institutului Teologic, în prezenţa P. S. Episcop Nicolae al Clujului, prin cuvântul păr. Rector Dr. Liviu G. Munteanu, din care reţinem: „Biserica creştină e datoare să dea sufletului răvăşit de război, echilibru şi linişte. Dar pentru a putea face acest lucru, slujitorii ei, preoţii, trebue să se pregătească în aşa fel ca să înlăture lacunele din viaţa pastorală şi anume:

1. Lipsa de unitate de acţiune a preoţimii române, provenită din pregătirea diferită din trecut, menţinerea barierelor dintre eparhii, păstrarea în bisericile provinciale a diferenţelor de cult şi practicile liturgice locale, care stirbesc unitatea.

2. Întreruperea contactului preoţimii cu cartea teologică.

3. Lipsa de interes pentru problemele sociale. Preotul în trecut se ocupa numai cu problemele religioase, deosebind viaţa religioasă de celelalte probleme ale vieţii. Preotul trăeşte între credincioşi şi deci trebue să se ocupe de viaţa lor, de nevoile lor.

4. A lipsit în trecut orientarea în legăturile cu conducerea Statului.

5. Deosebirea dintre ortodocşi şi reveniţi.

Programul cursurilor urmăreşte împlinirea şi înlăturarea acestor lipsuri.

Urmărind aceste cursuri preoţii vor intensifica activitatea misionară a Bisericii Ortodoxe Române.

Preoţii cursişti să se desbrace de orice idei preconcepute.

Noi profesorii vrem ca preoţimea noastră să se achite deplin de datoriile sale, ca să fie la înălţimea chemării sale".

Păr. Ioan Roşca din Culata, făgăduieşte, în numele preoţilor cursişti, că îşi vor face pe deplin datoria spre câştigarea cunoştinţelor şi experienţelor trebuincioase intensificării activităţii misionare din parohii.

Mulţumeşte On. Minister al Cultelor pentru ajutorul dat spre ţinerea cu succes a cursurilor. Mulţumeşte lui Dumnezeu că vedem pe P. S. Episcop din nou în mijlocul nostru, rugând pe Dumnezeu să ni-l ţină întru mulţi şi fericiţi ani.

Cuvântul de încheere al festivităţii îl rosteşte păr. Vicar episcopesc Sabin Truţia, spunând despre aceste cursuri că sunt ca o baie a renaşterii care urmăreşte să dea o preoţime nouă pentru vremuri noui.

La aceste cursuri preoţii trebue să-şi reînoiască armele de luptă misionară, căci şi spiritul nu numai trupul, are nevoe de exerciţii de reîmprospătare.

Participarea la cursuri trebue să fie o datorie săvârşită cu dragoste şi interes. Între problemele de actualitate problema Centrală este problema luptei pentru pace. Pacea s'o avem mai întâi în noi înşine şi s'o răspândim din noi în jur. Căutaţi deci această pace sufletească.

Pr. **Olimpiu T. Bucin**

Popas

Anul acesta la 29 Iunie — ziua Sf. Apostoli Petru şi Pavel — s'a împlinit un deceniu şi jumătate dela înscăunarea în marea Catedrală a Clujului, în fruntea eparhiei Vadului, Feleacului şi Clujului, a Prea Sfinţitului Episcop **Nicolae Colan.**

Acest fapt, ca şi în ceilalţi ani, ştim că P. S. Sa ar fi vrut să rămână îmbrăcat în tăcere, dar noi cei mulţi, care neîncetat îi purtăm în suflete dragoste curată şi nemărginită, nu putem tăcea. Adevărul şi lumina, ce cu dărnicie ni le-a vărsat în suflet de atâtea ori, mângăierea şi întărirea cu care ne-a luminat neîncetat ne silesc să strigăm cu această ocazie:

Întru mulţi şi fericiţi ani P. S. Stăpâne!

Păstorule bun, Arhiereule al lui Hristos, nu uita că rugăciunile şi dragostea noastră sunt întotdeauna cu Tine.

Cei care-Ţi facem această mărturisire şi urare, suntem mulţi. E tot poporul dreptcredincios pe care de atâtea ori ai dovedit cât îl iubeşti. Sunt tineri pe care îi porţi neîncetat în grijă, Sunt „cărturari şi ţărani, preoţi şi credincioşi împreunaţi în sfântă frăţie". Sunt „bătrâni iubitori de înţelepciune şi tineri răpiţi de elanuri sfinte; bărbaţi dornici de eroism creştin şi femeile care ţin cu ardoare la buna podoabă a casei lui Dumnezeu şi la alinarea suferinţelor omeneşti". Sunt toţi, pentru care — după cuvântul ce l-ai rostit atunci la început — tuturor te-ai făcut toate, ca pe toţi să-i câştigi pentru împărăţia păcii şi a dragostei de Hristos.

De aceea, dacă aceste rânduri umile îţi vor cădea sub ochi, aduţi aminte de toţi care i-ai mângâiat, dela ţăranul din Maramureş, ce pe jos cu desaga în spate Ţi-a bătut la poartă, cerşind sfat şi mângâere şi până la copilul cu ochii senini din părţile Albacului, ce cu mânuţe nevinovate Ţi-a întins buchet de flori frumoase. Dela intelectualul de pe valea Mureşului şi până la umilul monah din munţii Lăpuşului — pentrucă toţi într'un gând, la împlinirea acestor 15 ani de arhipăstorire, căzând ne rugăm Dumnezeului nostru să Vă încununeze cu har de cerească lumină şi pace, cu bucurie şi sănătate desăvârşită, ca ani mulţi ani să ne fi PĂRINTE şi stâlp de întărire sufletelor noastre.

Protos. **I. Chira**

„Este de datoria fiecărui om cinstit care doreşte pacea, să contribue la ajutorarea poporului coreean.

Ajutând poporul coreean, sprijinim lupta popoarelor pentru pace şi democraţie".

„Fericiţi sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Sfinții Părinți și Maica Domnului

Îndrăsneala abordării unui subiect ca acesta, îndeosebi pentru limitele unui articol de ziar, iese repede în evidență. Căci chiar dacă Sfinții Părinți nu ne dau informații prea bogate despre viața și moartea ei, totuși ceea ce s'a scris, fie și numai în primele 8 veacuri, este impresionant. Decât că aproape tot ce s'a scris stă în legătură mai mult ca dumnezeescul ei Fiu și abia în al doilea rând cu Ea. Despre nașterea și tinerețea ei vorbesc unele apocrife în mod mai direct, dar scrieri care să se ocupe în primul rând cu amănunte din viața personală a Maicii Domnului sunt puține. Și faptul își are cea mai firească explicație: a fost vrerea lui Dumnezeu și a Maicii Precestii de a nu se vorbi prea mult despre cea care a adus în lume pe Fiul lui Dumnezeu. Atmosfera de taină și de discreție evlavioasă care înconjoară ființa și trecerea prin viața pământească a Maicii Domnului este unul din cele mai semnificative fapte din istoria și iconomia mântuirii. Iată de ce noua dogmă decretată în 1 Noemvrie 1950 de Vatican este o nouă pricină de scandal creștinesc și teologic. Căci chiar dacă e logică și conformă tradiției evlavioase din sec. VI—VIII și de după aceea, noua învățătură a ridicării Maicii Domnului cu trupul la cer nu își găsește altă justificare decât în goana Romei după noui dogmatizări, pe care le socotește mijloace imperioase spre a-și dovedi vitalitatea, uitând că păstrarea curată a tezaurului tradițional e în multe privințe mai grea decât schimbarea lui.

Cele trei dogme pe care le leagă Biserica ortodoxă de numele Maicii Domnului: aeiparthenia (pururea fecioria), theotokia (nașterea lui Dumnezeu) și hiperdulia (cinstirea ei mai presus decât sfinții și îngerii) sunt desbătute totuș de aproape toți sfinții Părinți, în ciuda lăsării în umbră a persoanei ei, consemn pe care r.-catolicii nu-l păstrează, căutând să pună pe Maica Domnului pe aceeaș treaptă cu Hristos în dogma nouă a conceperii fără păcatul strămoșesc, apoi autonomizând-o față de Hristos, singurul Mântuitor, socotind-o deci, împreună-mântuitoare și, în sfârșit, scoțând-o din solidaritatea cu neamul omenesc prin luarea, respectiv înălțarea cu trupul la cer, așa cum au proclamat în 1 Noemvrie 1950,

Sfinții Părinți au scris și vorbit despre Maica Domnului în sensul în care au învățat din Sf. Scriptură, unde chipul ei preasfânt rămâne în umbra crucii Mântuitorului. Paralela Eva-Maria e desbătută încă de sf. Iustin Martirul (Dialog 48, 66, 100), apoi de Tertulian (De carne Christi 17—18), sf. Cyril al Ierusalimului (Cateh. 12, 15), Ieronim (Epist. 22 ad Eustach.), Ioan Hrisostom (Omilia II la Paști), Feric. Augustin (De agone christ. 22, 24), Teodot de Ancira (Omilia IV la Nașterea Domnului) și de atâția alții, dar tocmai din această paralelă nu i-a dat nimănui prin minte să susțină immaculata concepție, ci toți susțin doar că prin Maria a venit începutul mântuirii, după cum prin Eva ne-a venit începutul neascultării.

Mai vorbesc Sfinții Părinți de explicarea nașterii din fecioară în legătură cu proorocia dela Isaia 7, 14 (sf. Iustin Apol. I, 32—3, etc.; sf. Atanasie, I. Hrisostom, sf. Epifanie, etc.), dar iarăș nu se gândesc nici unul decât la proorocie ca criteriu pentru divinitatea nașterii Fiului precum și la alegerea Fecioarei Maria ca vas, care poartă asemănarea și însușirile întregi ale firii noastre omenești, inclusiv slăbiciuni. (Irineu Adv. haer. III, 16, 7; Origen In Luc. hom 17; Vasile cel Mare Epist. 260, 9; Ilarie In Math. 12, 24; I. Hrisostom In Ioan hom. 21, etc.), dar care s'a învrednicit prin curățenia virtuților și strădaniilor sale omenești de mărire și vrednicie care întrece pe a îngerilor, precum deasemenea nici un sfânt părinte până la teologii catolici moderni nu s'au gândit să facă din Maica Domnului împreună răscumpărătoare și împreună-mântuitoare alături de Fiul său, cum vreau catolicii.

Cât despre a III-a inovație dogmatică a ridicării cu trupul la cer — pentru care singurele temeiuri formale sunt cele deduse din dogmele anterioare, mai ales a imaculatei concepții — Biserica Romei n'a ținut cont de glasul autorizat și limpede al sfinților Părinți, care într'un caz ca acesta (unde avem de a face cu un adevăr care se dorește primit și lăsat în starea de evlavie și de discreție divin-umană) recomandă doar tăcerea și respectul. Și cu toatecă cele 13 vol. imposante din colecția catolică „Summa aurea de laudibus Beatissimae Virginis Mariae" — cuprinzând textele patristice, imnografice, arheologice, monastice, filosofice, etc. fac pe editorii lor să recunoască și să afirme că nu trebue crezută ca dogmă de credință (fidei dogma) ridicarea trupească la cer a Maicii Domnului (Summa aurea ed. Migne, 1862 Paris, vol. II 361), iată că acum, după 90 de ani, faptul a fost aflat posibil.

Să ascultăm însă mărturia Sf. Părinți. Iată ce spune sf. Epifanie († 407) în legătură cu adormirea Maicii Domnului (și în general despre viața ei): „Ca să nu cădem în greșală, se cade să urmăm Sf. Scripturi, iar întrucât acolo nu se face nici o pomenire despre chipul morții Sf. Marii — dacă a murit într'adevăr și dacă a fost (și unde) îngropată — eu mă tem să spun ceva ce întrece valoarea Sf. Scripturi" (Haeres. 78, 11). Iar la începutul sec. VII Modest, patriarhul Ierusalimului († 634), deși se miră că nu s'a păstrat nicio urmă despre cum trebue cinstită adormirea Maicii Domnului și descrie cel dintâi în Răsărit (la dorința credinții arzânde a fiecăruia care știe câte ceva din tradiție) modul cunoscut al adormirii Maicii Domnului și al venirii tuturora lângă ea, totuși cetind această predică ai impresia că parcă se sfiește și să spună dacă lucrul trebue spus sau nu. În orice caz, urmașul său în scaunul de Ierusalim, Sofronie, apoi Andrei Cretanul († 740) și sf. Ioan Damaschinul afirmă cu toții în predici luarea de către Hristos a Maicii Domnului la cer, ca una care se cade să fie lângă Fiul său. E deci vorba de o tradiție pioasă și nu de un fapt, care poate fi dogmatizat.

Cât despre încercarea de a vedea în Maica Domnului o mijlocitoare a harurilor între Hristos și lume, aceasta credem că poate avea numai sensul moral, dictat de legăturile de dublă afecțiune maternă, iar nu unul dogmatic care ar restrânge oarecum lucrarea singurului Mântuitor Iisus Hristos, sau ar îndrepta-o spre lume numai prin Maica Domnului. Dacă ni se pare că sf. Ioan Damaschinul sau evlavia bizantină de mai târziu fac din Maica Domnului depozitara tuturor darurilor și harurilor (I. Damasc. Homil. II la Adormire, cap. 14: „Fiul a supus toate creaturile Mamei Sale", căci „ea e isvorul tuturor bunătăților" — ibid. cap. 6) — lucrurile au să se înțeleagă, credem, numai în sens psihologic-moral, dictat de apropierea mamii de fiu, singura situație care explică toată măreția Maicii Precestii. Nenumărate sunt rugăciunile, imnele sau predicile patristice, care afirmă acest lucru. Iată ce spune sf. Efrem Sirul: „Stăpână, Născătoare de Dumnezeu..., ceea ce umpli zidirea de toate binefacerile, nu întoarce fața ta dela mine, robul tău, că voire și putere ai ca una care ai născut pe unul din Treime pe care ai cu ce să-l pleci: cu mâinile, cu sânul din care l-ai hrănit... ca să ne mântuiască". În alt loc... „Cred că poți să primești cererile noastre, milostivindu-te, de aceea solește către Cel ce s'a născut din tine spre a ne scoate din toate relele și spre a mări pe Dumnezeu cel întreit". Așadar, nu co-mântuitoare sau singură împărtășitoare de har și dar (chiar dacă acesta isvorește din jertfa ispășitoare adusă pentru păcatele neamului omenesc, deci și pentru ea), ci solitoare, mângăitoare, isvor al milii și iubirii de oameni — în acest sens, omenesc oarecum, adeseori numită și mijlocitoare (vezi de pildă cuvintele și învățăturile sf. Efrem Sirul, trad. ed. II, Buc. 1926, 260, 261) unită sufletește și cu Fiul său și cu fiii săi, dar cu ipostas distinct în istoria mântuirii și cu rol bine definit. Sfinții Părinți au cântat și adunat în toate chipurile, mai ales dela sinodul III ecumenic încoace pe „cea care rezumă și întruchipează toată taina mântuirii" (I. Damaschin: Sf. Fecioară. Contra nestorienilor. Migne. P. G. 94, 1032 - 3).

Astfel că mergând pe urmele Sfinților Părinți, mărturisim cu întreaga Biserică Ortodoxă că Maria este Pururea Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, mai sfântă și mai cinstită decât toți îngerii și sfinții și sub ocrotirea rugăciunilor ei de mamă către Fiul ei ne punem toată viața noastră, socotind că „mult poate rugăciunea Maicii" pentru noi, dar înlăturăm toate inovațiile, care sunt rodul unor speculații teologice neconforme cu tradiția patristică și bisericească ortodoxă.

T. BODOGAE

Democrația populară și Biserica

După exemplul Uniunii Sovietice, toate statele de democrație populară caută să reglementeze raportul cu Biserica pe bază de lealitate.

Astfel în R. P. Cehoslovacă, clerul creștin răspunde pozitiv garantării libertății religioase, prin încadrarea lui în lupta pentru pace. Clerul catolic progresist, participă activ la viața publică, unii sunt membri în guvern, vreo 150 activează în Sfaturile Populare și peste 200 sunt membri de frunte în gospodăriile agricole. Cu toții continuă opera înaintașilor lor, care alături de popor combăteau puterea feudală și exploatarea moșierească. De aceea guvernul îi asigură o salarizare întreită față de timpurile burgheze, ca să fie independent de mila credincioșilor, spre a-și putea desfășura bine activitatea sa.

Salarul anual se mișca între 12.006.000 coroane (o coroană 3 Lei) și tot la fiecare 3 ani se adaugă o gradație de 3600 cor. pe lângă venitul pe epitrahil, care nu este impozabil. Clerul se bucură de îngrijire socială, prin case de sănătate, de odihnă și bătrânețe, prin asociația Charitas, contribuind cu 2% la fonduri.

În anul 1951 statul va aloca 40 milioane coroane pentru aceste scopuri. Deci conștient de misiunea lui în popor, clerul catolic refuză să fie o unealtă a politicei Vaticanului și se abține dela aplicarea pedepselor dictate de acesta. Faptul a fost pecetluit în ziua istorică de 12 Martie a. c., când reprezentanții clerului de toate gradele și-au exprimat în mod solemn loialitatea deplină față de regim și stat. (După Buletinul Ambasadei cehoslovace nr. 91 din 23 Apr. 1951).

Invăţătura sf. Cyril al Alexandriei despre Maica Domnului

Dintre lucrările cu caracter dogmatic şi polemic pe care sfântul Cyril al Alexandriei le-a compus pentru apărarea credinţei, în afară de cele două mari tratate care privesc Misterul Sfintei Treimi, sfântul Cyril are multe lucrări în legătură cu Misterul Întrupării Domnului. Dintre acestea avem două opuscule asupra maternităţii divine a Sfintei Fecioare; „că Sfânta Fecioară e Născătoare de Dumnezeu şi nu născătoare de Hristos" şi „Împotriva celor care nu voiesc să mărturisească că Sfânta Fecioară ar fi Născătoare de Dumnezeu". Chestiunea aceasta o mai atinge sfântul Părinte şi în alte lucrări ale sale cum e de exemplu cartea I-a din cele 5 cărţi, care poartă titlul: „Împotriva blasfemiilor lui Nestorie", deasemenea în cuvântarea I-a împotriva lui Nestorie, şi în chip strălucit a expus acest lucru înaintea sinodului din Efes, combătând erezia lui Nestorie. Nestorie învăţa că Iisus Hristos a fost un om oarecare, purtător de Dumnezeu, dar n'a fost Dumnezeu, iar Sfânta Fecioară Maria, născând pe Hristos nu poate avea titlul de Născătoare de Dumnezeu, ci numai născătoare de Hristos. Învăţătura lui aprig combătută de sfântul Cyril, a fost condamnată la anul 431 în sinodul din Efes.

Iată câteva argumente pe care le foloseşte sf. Cyril ca să dovedească că Sfânta Fecioară a fost Născătoare de Dumnezeu.

Dacă ar fi adevărat că într'adevăr Cuvântul nu s'ar fi făcut om, ci în omul născut din femee numai ar fi sălăşluit, ar urma ca pe Hristos să-L împărţim în Dumnezeu şi om. Învăţătura aceasta este departe de învăţătura apostolică. Că Cuvântul lui Dumnezeu va fi făcut om la sfârşitul veacurilor, ne-o spune Sf. Scriptură (Evrei 9, 26), nu în sensul că Cuvântul s'ar schimba în natura omenească, ci în sensul că îşi va lua această natură: Cuvântul lui Dumnezeu este neschimbat şi imutabil. Dacă după cum zic ereziarhii, a supravenit omului născut din femee Dumnezeu, ar fi trebuit ca fiecare din cele două părţi ale lui Hristos să fie mărturisite în chip deosebit: despre omul Hristos şi despre Cuvântul, care sălăşlueşte în el, să vorbească în Sf. Scriptură în chip deosebit. Dar nu aşa ne-au predicat învăţătura cea dreaptă Apostolii, ci ei ne-au lăsat că unul Hristos este în aceeaşi vreme om şi Dumnezeu.

Faptul acesta ni-l spune sf. Ioan în Evanghelie când zice: „La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul" (Ioan 1, 1) şi în urmă adaogă: „Şi Cuvântul trup s'a făcut şi s'a sălăşluit între noi" (Ioan 1, 14). Sfântul Pavel în epistola către Evrei scrie: „Deci, de vreme ce copiii s'au făcut părtaşi sângelui şi trupului în acelaş fel şi el aceloraşi s'a împărtăşit, ca să surpe prin moartea sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adecă pe diavolul" (Evrei 2, 14). Prin urmare e limpede că e vorba despre Cuvântul, despre care se zice că s'a făcut carne, în primul text, iar în textul al doilea, se zice că acelaş Cuvânt a participat din aceeaşi carne omenească. Nu este separat omul Iisus de Cuvântul.

In Sf. Scriptură se vede o unitate strânsă între cele două naturi ale lui Hristos: natura omenească şi natura dumnezeească. De fapt Apostolul Pavel spune: „Aşteptând fericita nădejde şi manifestarea măririi marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos" (Tit 2, 13). Nu zice Apostolul: Marelui Dumnezeu în Iisus Hristos, ci pe acelaş Iisus Hristos şi om şi Dumnezeu îl mărturiseşte. Uneori cele ce sunt propri naturii omeneşti, Sf. Scriptură le atribue lui Dumnezeu. Patima Mântuitorului nu se poate înţelege în natura dumnezeească, ci numai în cea omenească şi tocmai fiindcă aceste două naturi sunt unite în chip inseparabil, Apostolul zice: „Dacă ar fi cunoscut-o (Înţelepciunea lui Dumnezeu) n'ar fi răstignit pe Domnul Slavei" (I. Cor. 2, 8). Iată deci cum din cauza unirii naturilor învăţătura apostolică face o singură mărturisire despre Hristos. Nicicând Iisus n'a fost simplu om, care să fi putut exista înainte de unirea Lui cu Dumnezeu, ci Cuvântul, venind în Sf. Fecioară şi-a luat trup din substanţa Fecioarei şi s'a născut din Ea om şi Dumnezeu. Deci se cuvine, cu drept cuvânt, ca Maria să fie numită Născătoare de Dumnezeu.

Sfântul Cyril atribue şi cele spuse în epistola apost. Iuda vers. 5—6 lui Iisus şi se întreabă că dacă într'adevăr Iisus a fost născut din Fecioară numai om, cum a putut săvârşi atâtea minuni? Sau dacă-şi are începutul existenţei prin naştere, cum a putut exista înainte de naşterea Sa, ca să pedepsească pe îngerii care nu şi-au păzit vrednicia, şi cum a putut izbăvi pe Israil din pământul Egiptului? De unde îşi are începutul acest om şi în ce locuri a vieţuit? Dacă deci Iisus nu poate fi socotit ca Dumnezeu fiindcă s'a născut din Fecioară şi nici om nu poate fi de vreme ce a săvârşit atâtea minuni, ce a putut să fie? Răspunde Sf. Cyril: A fost Dumnezeu, Cuvântul lui Dumnezeu cu aceeaş putere, strălucire şi mărire ca Dumnezeu, care a putut zice: „Eu sunt cel ce sunt" (Exod 3, 14), şi: „Eu sunt Dumnezeul lui Avram, al lui Isac şi al lui Iacob" (Exod 3, 6 . El şi-a luat numele de Fiul, când s'a făcut om luând natura omenească, dar n'a sălăşluit în om. Pe El Sf. Scripturi inspirate îl preamăresc cu numele de Iisus Hristos.

Argumentul acesta al unităţii naturilor a fost propovăduit cu multă râvnă de către unii dintre bărbaţii sfinţi: „Acesta este Dumnezeul nostru şi altul nu poate fi socotit asemenea cu El. El ne-a descoperit ori ce cale ce duce la înţelepciune, pe care a dăruit-o robului său Iacob şi lui Israil cel iubit de El. După aceasta El însuşi s'a arătat pe pământ şi împreună cu oamenii a petrecut" (Baruh 3, 36—38). Aceeaş unitate a naturilor fără amestecare, o găsim în psalmul 44, 7—8: „Tronul Tău, Dumnezeule, este veşnic şi schiptrul împărăţiei Tale este schiptrul dreptăţii. Tu iubeşti dreptatea şi urăşti fărădelegea; pentru aceasta Dumnezeu Te-a uns Dumnezeul Tău, cu untul de lemn al bucuriei mai mult decât pe părtaşii Tăi!" Cuvântul e numit Dumnezeu şi rege, dar nu împărţit nici purtând în el altă persoană şi totuşi se zice uns. Cum a putut Cuvântul, care Dumnezeu fiind, să fi fost uns, dacă nu din motivul că acelaş a fost care a luat forma robului şi acelaş căruia i s'a cuvenit să primească şi ungerea. Nici nu e adevărat că persoana Cuvântului ar fi în om prin chipul ungerii; sensul şi puterea textelor sus amintite întrec înţelesul acestui cuvânt. Deci deşi Dumnezeu sălăşlueşte în toţi sfinţii, iar aceştia sunt sfinţiţi şi unşi, totuşi nimenea nu se poate socoti sfinţit şi uns ca El.

Deosebirea între profeţi şi Hristos o lămureşte în chip nedesmintit Sf. Pavel la Evrei 1, 1; 7, 9, unde Iisus este numit „Fiul şi strălucirea Tatălui" şi „icoana Fiinţei Lui", pe când profeţii n'au alt nume decât acela de profeţi. Cât de strein este deci de Hristos cuvântul „sălăşluire" şi dacă cineva ar încerca să zică că sălăşluirea despre care e vorba, nu e asemenea cu aceea a sfinţilor, ci e aceea care s'a făcut prin legătura Cuvântului cu omul născut din Fecioară, răspundem că după naştere nu s'a putut face nici un fel de unire, decât aceea care se face prin har şi prin participare la Dumnezeu şi care nu poate fi alta decât aceea care este între Dumnezeu şi sfinţi. Dacă prin sălăşluire nu se înţelege unirea cea făcută în sânul Fecioarei, ci numai cea făcută după ce Iisus a fost născut, lucrurile trebuesc bine cumpănite. Dacă ungerea predicată o atribue eresiarhii Cuvântului, în sensul că Cuvântul a fost legat şi unit cu omul, [sunt constrânşi să afirme în mod necesar că ungerea s'a săvârşit după unire. Dacă însă a fost uns Iisus după unire şi eresiarhii nu vreau să admită nici un fel de legătură înainte de naşterea din Fecioară, urmează că ei nici Născătoare de Hristos nu o numesc pe Sfânta Fecioară. Dacă e Născătoare de Hristos, fără îndoială că trebue să fie şi Născătoare de Dumnezeu, dacă nu-i Născătoare de Dumnezeu, nici Născătoare de Hristos nu este. Dacă e Născătoare de Hristos, trebue să fie şi Născătoare de Dumnezeu. Deoarece ungerea înainte de unire nu se poate concepe şi Ea fiind Născătoare de Hristos şi unirea aceea săvârşindu-se în Ea, (Ea fiindcă n'a născut numai un om ci pe Hristos unit cu Cuvântul), o putem numi pe dreptul Născătoare de Dumnezeu. De altfel nu se poate numi adevărată unire, cea săvârşită după naştere. Noi însă nu zicem că omul s'a unit cu Dumnezeu, ci Dumnezeu care a luat natura omenească s'a născut din Sfânta Fecioară.

Pentru a lămuri acest adevăr Sf. Cyril se foloseşte de următoarea comparaţie: dacă împăratul pământesc ar voi să apară în haine consulare, nu încetează să fie împărat, nici nu-şi pierde demnitatea de împărat, ci e unul şi acelaşi, căci afară de demnitatea împărătească are şi pe aceea de consul. Dacă cineva îl numeşte împărat, recunoaşte în aceeaş vreme că el e acelaş cu cel împodobit cu haine de consul; şi invers, dacă l'ar numi consul ar şti că este şi împărat. Aşa Domnul Iisus Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu celui veşnic, Dumnezeu adevărat, care şi-a luat şi natura omenească, rămânând însă Dumnezeu. Îl putem deci numi ori Dumnezeu, ori om, ori Iisus.

În continuare Sf. Ciril afirmă că şi Sfânta Scriptură o numeşte pe Sf. Fecioară Născătoare de Dumnezeu (Luca 2, 11). Îngerul care vesteşte păstorilor: „Iată s'a născut vouă Mântuitor, care este Hristos Domnul", nu zice care va fi Domnul, sau în care Domnul va sălăşlui, ci „care este Domnul". Iată prin urmare că îngerul anunţă pe acela, care fusese născut în chip vădit ca Domn. Şi îngerul le dă semn, după care să-l recunoască: „Veţi găsi, zice el, un prunc înfăşat, culcat în iesle" (Luca 2, 12). Tot aşa Petru chemat de Corneliu, după porunca îngerului zice: „Cuvântul pe care El l-a trimis fiilor lui Israil, binevestind pacea prin Hristos Iisus. Acesta este Domn peste toate" (Fapte 10, 36). Iată pruncul numit Domn, atât de Petru, cât şi de înger. Prin urmare Sf. Fecioară este aceea care cu adevărat a născut pe Domnul. Tot aşa mama Sf. Ioan Botezătorul, inspirată de Duhul Sfânt, a exclamat: „Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este fructul pântecelui tău. De unde aceasta ca să vină mama Domnului meu la mine". Cine este deci atât de neînţelegător, zice Sf. Cyril ca să nu voiască a recunoaşte că Sf. Fecioară e Născătoare de Dumnezeu?

Deasemenea mărturia Sf. Ioan Botezătorul: „După mine vine bărbat care înainte de mine a fost, căci înainte de mine era" (Ioan 1, 30). Cum îl numeşte bărbat înainte de el, deoarece după împărţirea timpului sf. Ioan Botezătorul s'a născut mai întâi şi când Sfintei Fecioare i-a vestit îngerul că va naşte, el era deja în a şasea lună purtat în pântece. Cum a putut dară afirma, că un bărbat care vine după el, a fost înainte de el, dacă nu pentru că L-a cunoscut ca pe Cuvântul lui Dumnezeu întrupat? Si în sfârşit un ultim argument: Iisus a întrebat odată pe farisei zicând: „Ce vi se pare vouă despre Hristos? Al cui fiu este? Răspunseră ei: „Al lui David". El întreabă: „Cum atunci David în spirit, îl numeşte pe El Domn, când zice: Zis-a Domnul Domnului meu şezi de-a dreapta mea până ce voi pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale. Deci dacă David îl numeşte pe el Domn, cum este fiul lui?" (Mat. 22, 42—45). Nu se vede deci limpede că Domnul, El însuşi s'a arătat lui David? Cum însă cel ce a fost din sămânţa lui David, a putut să fie Domnul acestuia şi împreună şezător al Tatălui, dacă nu pentrucă a fost Dumnezeu întrupat. Fiul lui David deci şi Domnul, acela pe care L-a născut Fecioara, s'a arătat oamenilor. Şi fariseii auzind această mărturie, niciunul nu

(Continuare în pag, 6)

ÎNVĂȚĂTURA SF. CYRIL DERPRE...

(Continuare din pag. 5-a)

mai cuteza din ziua aceea să-L mai întrebe ceva.

Oare şi nestorienii, zice Sf. Cyril, lăsând nebuniile lor, vor recunoaşte adevărata învăţătură? Noi desigur, o iubiţilor, învăţăturii acesteia ne alăturăm. Aceasta o împărtăşim cu mintea şi o predicăm pe faţă cu încredere. Ea este prezicerea profeţilor, predicarea Apostolilor, dătătoare a împărăţiei cerurilor; aceasta e conducătoarea vieţii veşnice, moştenirea pământească, adevărata noastră bogăţie, de dragul căreia toate să le aruncăm şi să le vindem. Dacă cineva ar voi să ne lipsească de acest tezaur, îl socotim ca pe un potrivnic al lui Hristos şi duşman al mântuirii noastre, bine cunoscând cuvântul Apostolului: „Dacă chiar noi înşine sau un înger din cer, ar vesti altă Evanghelie, decât aceea pe care v'am vestit-o, să fie anatema" (Gal. 1, 8).

Bucură-te Născătoare de Dumnezeu, venerabilă bogăţie a întregului pământ, lumină nestinsă, cunună a fecioriei, schiptrul învăţăturei celei drepte, biserică nedesfăcută, mamă şi fecioară, bucură-te care ai cuprins pe Cel nemărginit în sânul tău feciorelnic, prin care Sf. Treime se preamăreşte şi se adoră, prin care cerul tresaltă, prin care îngerii şi arhanghelii se bucură, prin care creatura cea căzută se înalţă la ceruri, prin care s'au întemeiat Bisericile pe întreg pamântul şi prin care neamurile se aduc la pocăinţă. Bucură-te Fecioară Marie, mamă şi roabă: Fecioară pentru acela care s'a născut din tine; mamă pentru Acela pe care L-ai purtat pe braţele tale şi L-ai hrănit cu laptele tău; roabă pentru Acela care forma robului şi-a luat. Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu, pentru care strigă profeţii, iar păstorii cu îngerii cântă: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună învoire" (Luca 2, 14). Bucură-te Marie, pentru care adoră magii, conduşi de steaua cea minunată. Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu pentru care Ioan încă în pântecele maicii sale fiind, a săltat de bucurie şi s'a închinat, lumina luminii celei veşnice. Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu, prin care ne-a răsărit lumina cea adevărată, Domnul nostru Iisus Hristos, care zice în Evanghelii: „Eu sunt lumina lumii". Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu, prin care „a strălucit lumină celor ce şedeau întru întunerec şi în umbra morţii" (Isaia 9, 2). Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu, căci prin tine a înflorit şi a strălucit podoaba Învierii. Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu, căci prin tine valurile păcatului s'au liniştit şi pământul oarecândva ocupat de vrăjmăşii, prin venirea Sf. Părinţi s'a schimbat în pace, căci scris este: „Cât de frumoase sunt picioarele celor ce propoveduiesc pacea" (Isaia 52, 7).

Pr. Alexandru Moisiu

Nr. 3078/1951.

Comunicat Oficial

către toate oficiile protopopeşti din Arhiepiscopia ort. rom. de Alba-Iulia şi Sibiu

Procurarea hârtiei pentru birourile protopopeşti

Aducem la cunoştinţa oficiilor noastre protopopeşti că Centrul Eparhial nu-şi poate lua sarcina de-a procura hârtia necesară pentru cancelariile protopopeşti şi parohiale.

Fiecare oficiu protopopesc urmează să ia legătură cu librăriile de Stat locale, făcând cerere oficială pentru a li se acorda contra cost, hârtia necesară pentru biroul protopopesc şi pentru cancelariile parohiale.

Sibiu, 9 Iunie 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Contribuţia preotului la realizarea Planului Cincinal

Pentru realizarea Planului Cincinal, nimeni nu poate fi exclus, întrucât trebue să se facă mobilizarea tuturor celor ce muncesc, pe ogoare, în ateliere şi birouri. Preotul fiind şi el un cetăţean al R. P. Române este dator să muncească pentru realizarea planului cincinal în sfera de activitate unde se află. Şi cum poate colabora preotul la realizarea Planului Cincinal?

El poate influenţa asupra credincioşilor prin predici şi pastoraţie individuală. Prin predici să trezească conştiinţa credincioşilor, că planul cincinal e un bine pentru ţară şi popor şi asigură toate interesele credincioşilor şi ne duce la o stare mai bună.

Preotul poate contribui la realizarea planului cincinal prin combaterea superstiţiilor şi a sărbătorilor băbeşti, ceea ce duce la mărirea producţiei. Să îndemne preotul pe credincioşi să apeleze la S. M. T. Să arate că cei săraci întovărăşindu-se, cu S. M. T. vor ajunge la stare mai bună. Prin muncă vor ajunge la o recoltă mai bogată.

Să trezească preotul în massele poporului creşterea de bunuri industriale şi materiale. Să arate care este importanţa cooperativelor, ca să delăture exploatarea omului de către om. Să stea în ajutor pentru lichidarea analfabetismului.

Preotul să se facă ecoul guvernului la clădirea de şcoli, cămine culturale, dispensare şi trimiterea copiilor la şcoli tehnice. Să activeze în programul căminelor culturale, să cerceteze bolnavii la dispensare sau la domiciliul lor.

Cu un cuvânt să îngrijească pe lângă sănătatea sufletului şi de sănătatea trupului. Să fie alături de popor pentru binele poporului, căci de aceea a fost ales din popor şi pus pentru popor: „V'am ales pe voi, şi v'am pus ca să mergeţi şi roadă să aduceţi"...

Părintele V. G. Bazil

SF. APOSTOL PAVEL VĂZUT DE...

(Urmare din pag. 2-a)

altfel nu le foloseam, dar aceasta numai dacă este spre zidirea celor ce ascultă. Cum putea să tacă să nu le arate lor vedeniile sale când duşmanii săi îi contestau chiar apostolia! Tot el ne învaţă să ne purtăm cu rigorism atunci când vedem că păstoriţii noştri se moleşesc. Căci el însuşi le scrie Galatenilor: „O galateni nepricepuţi" şi Cretanilor le spune că sunt mincinoşi, fiare rele, pântece leneşe. Toate cuvintele însă le rostea cu măsură, fie lăudând, fie deplângând, fie glorificând, fie înjosind. O altă caracteristică a Sf. Ap. Pavel este curajul, curajul uimitor ce-l arată în atâtea ocazii. Cu un trup pipernicit rabdă zile întregi în umezeala închisorilor, primeşte peste acelaş trup bolnăvicios, nu de puţine ori 40 fără una de lovituri ca la urma tuturor acestora să exclame: „Cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Hristos!"

Si după ce în şase cuvântări sf. Ioan Hrisostom a arătat toate calităţile fericitului Apostol Pavel, în a 7-a şi ultima, caută să ridice pe credincioşii săi la imitarea Sf. Ap. Pavel. Veniţi şi vă înrolaţi, zice el, în armata Sf. Ap. Pavel, căci el cu nimic nu este mai prejos decât un comandant. Căci dacă mai marii oştilor poartă pe pieptul lor multe decoraţii, apoi şi Sf. Ap. Pavel are nenumărate decoraţii săpate pe însuşi trupul său.

Am putut vedea cum sf. Ioan Gură de Aur prezintă pe Apostolul neamurilor şi s'a putut desprinde din aceasta două lucruri: dorinţa sf. Ioan Hrisostom de a căuta să prezinte pe Sf. Ap. Pavel în toată amploarea sa şi pe de altă parte de a îndemna pe credincioşi să-i urmeze pilda în râvna credinţei, nădejdii şi dragostei.

Pr. Ioan Mihălţan

INFORMAŢII

Printr'un Decret *al Prezidiului Marei Adunări Naţionale, d. Stanciu Stoian, primind alte însărcinări, a fost eliberat din funcţia de Ministru al Cultelor.*

Prin acelaş Decret, d. Vasile Pogăceanu a fost numit Ministru al Cultelor.

Ziua I-a de Rusalii a slujit şi predicat în catedrala mitropolitană din Sibiu, I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, înconjurat de un mare sobor de consilieri, preoţi şi diaconi. După masă I. P. S. Sa a vizitat parohia şi monumentala biserică din Jina, unde a predicat în faţa mulţimii credincioşilor, veniţi la acest praznic.

Preotul Ioan T. Munteanu, consilier-secretar la Consiliul Arhiepiscopesc din Sibiu, a fost hirotesit întru protopop la 17 Iunie 1951 (prima zi de Rusalii).

VITRINA CĂRŢII

Carte de rugăciuni: *Oradea 1950*, p. 226. Episcopia ortodoxă română a Oradiei, prin osârdia PP. CC. Prot. C. Sava şi A. Lupşa, a tipărit o Carte de Rugăciuni portativă, la îndemâna tuturor, care cuprinde toate rugăciunile creştinului ortodox într'o alegere potrivită. Aşa avem aici: Rugăciunile de dimineaţa, de peste zi, de seara, Vecernia, Utrenia, Sf. Liturghie, Taina Sf. Mărturisiri, Taina Sf. Cumineçături, Rugăciuni pentru diferite trebuinţe, rugăciuni pentru cei adormiţi în Domnul, Tropare şi diferite cântări bisericeşti, învăţături morale (cele 10 porunci, cele 9 porunci bisericeşti, cea mai mare poruncă, poruncile milei sufleteşti şi trupeşti, sfaturile evanghelice) şi dogmatice (cele şapte taine). E un material bogat, care se oferă credinciosului, într'o limbă clară şi bisericească şi într'o execuţie tehnică frumoasă şi atrăgătoare.

O recomandăm tuturor credincioşilor spre zidire sufletească. N.

Oficiul parohial ortodox român Solovăstru, Raionul Reghin, Regiunea Mureş

Publicaţiune de licitaţie

În ziua de Duminecă 15 Iulie 1951, ora 16, se va ţine în cancelaria Oficiului parohial ort. rom. *Solovăstru*, Raionul Reghin, Reg. Mureş, licitaţie publică pentru repararea bisericii.

Devizul şi caetul de sarcini se poate vedea zilnic la Oficiul parohial.

Se primesc oferte închise, urmate de supralicitaţie verbală.

Biserica îşi rezervă dreptul ca să acorde lucrarea celui ce va prezenta mai multă garanţie, ţinând cont şi de licitaţie.

Solovăstru, la 14 Iunie 1951.

Oficiul parohial

N. R. „Telegraful Român" rămâne deschis pentru orice contribuţie în legătură cu problema mariologică. Cu o singură rugăminte: să se scrie articole scurte — după spaţiul de care dispunem.

Întrucât, din motive tehnice, vara apărem odată pe lună, numerele viitoare din „Telegraful Român" vor apărea la 1 August şi 1 Septemvrie a. c.

„Cine nu munceşte, nici să nu mănânce"

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 1 August 1951 Preţul unui ex. Lei 12·— Nr. 31—33

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 3298/1951.

Notificare oficială

La *„Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu“*, în anul şcolar 1951/52 se primesc absolvenţii cu diplomă ai Seminariilor teologice, ai Şcolilor pedagogice de învăţători, liceelor teoretice (bacalaureaţi) precum şi absolvenţii altor şcoli medii, cari dau dreptul la înscrierea la Institutele de grad universitar.

Absolvenţii Institutului Teologic pot obţine titlul *de licenţiat* în teologie.

Studenţii merituoşi, disciplinaţi şi buni la studii din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre *vor primi burse* care le asigură întreţinerea gratuită în Institutul nostru Teologic.

Primim studenţi şi din alte Eparhii, dar aceştia urmează să-şi obţină binecuvântarea Chiriarhului lor şi bursa dela Eparhia din care fac parte.

I

Cererile de înscriere în anul I şi de reînscriere pentru anii II, III şi IV, pentru toţi studenţii care au frecventat anul şcolar trecut, se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, până cel mai târziu *1 Septemvrie 1951*, însoţite fiind de actele originale următoare:

1. Actul de naştere.
2. Actul de botez.
3. Actul de studiile terminate.
4. Dovadă de purtare dela oficiul parohial local.
5. Binecuvântarea (aprobarea) Ierarhului căruia aparţine studentul.

Studenţii din toţi anii vor aduce:

6. Certificat dela Sfatul Popular cu arătarea originei sociale, numărul membrilor de familie aflaţi în sarcina părinţilor, precum şi averea ce posedă părinţii studentului.

7. „Declaraţie“ semnată de părinţi sau tutor în faţa preotului local, prin care recunosc, că au luat cunoştinţă de condiţiunile de primire în Institut şi se obligă a se conforma întocmai.

Inscrierile la Institut se vor face în zilele de 1—15 Septemvrie 1951, iar examenele sesiunii de toamnă anuale, de diferenţă şi licenţă se vor ţine între 16—30 Septemvrie 1951.

Examenul de admitere pentru an. I se va ţine în ziua de 29 Septemvrie 1951 şi va consta din: vizita medicală, probe scrise şi orale cu subiecte privind Noţiuni generale teologice, precum şi muzica vocală.

Deschiderea solemnă a anului academic precum şi începerea cursurilor va avea loc în ziua de *Luni 1 Octomvrie 1951*.

Pentru studenţii nebursieri, taxa de şcolaritate şi internat în suma totală de lei 12.000 anual, se va achita la Cassieria Institutului cum urmează:

Lei 5000 la începutul anului şcolar.
Lei 4000 la reîntoarcere din vacanţa de Crăciun.
Lei 3000 la reîntoarcere din vacanţa de Sf. Paşti.

II

Studenţii sunt obligaţi a locui în Internatul Institutului şi a se conforma dispoziţiunilor din Regulamentul intern al Institutului.

Pentru îmbunătăţirea traiului, studenţii nebursieri mai sunt obligaţi ca pe lângă taxele prevăzute la C. I, 5, să predea:

1. La intrarea în Internatul Institutului $^1/_2$ parte din alimentele arătate mai jos, iar restul se va preda la reîntoarcere din vacanţa de Crăciun, şi anume:

15 kgr. făină de grâu, bine cernută.
5 „ grăsime de porc topită.
5 „ slănină afumată.
3 „ carne de porc afumată.
5 „ brânză de oaie în burduf.
60 „ cartofi.
120 bucăţi ouă.
15 kgr. ceapă uscată leg. în funii.
10 „ fasole albă.
3 „ prune uscate.
1 buc. ştergar de vase.

2. *Studenţii din an. I* vor preda, odată şi pentru totdeauna şi următoarele: 1 farfurie pentru supă, 1 farfurie pentru friptură, 1 farfurie mică, 1 cănăceaşcă pentru ceai, toate din porţelan alb, precum şi 1 cuţit, 1 furculiţă şi 1 lingură, toate din material inoxidabil.

Acestea devin proprietatea Internatului.

Alimentele care nu corespund condiţiunilor de mai sus se refuză.

Studenţii vor aduce câte o saltea pentru paie, hainele de pat cu schimburile necesare, care toate sunt proprietatea studentului, urmând să le ridice la sfârşitul anului şcolar.

III

Părinţii protopopi şi preoţii sunt invitaţi a sfătui pe tinerii dreptcredincioşi, să îmbrăţişeze chemarea preoţească, făcându-şi o datorie de onoare din a dobândi cât mai mulţi ucenici ai Mântuitorului.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti a Consiliului Arhiepiscopesc, ţinută la 29 Mai 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Pace tuturor

Dacă răsfoim paginile istoriei, vedem la nesfârşit, măceluri şi războaie, dar tot aşa de sigur este că sufletele mai luminate au condamnat totdeauna războiul. Aşa de pildă Fénelon spune: „Războiul este un flagel care dezonorează omenirea“. „Viaţa — spune el — este prea scurtă şi bolile prea numeroase, pentruca să nu ne dispensăm de acest flagel suplimentar, care este războiul“. De altminteri, instinctiv a existat întotdeauna preţuirea păcii şi a binefacerilor ei, a acestei păci care este o condiţie fundamentală pentru ca omenirea să-şi îndeplinească misiunile sale, până acum numai fragmentar realizate.

Ideea păcii este o idee care a făcut progrese, o idee aşa de intim legată de natura speţei omeneşti, încât oricare ar fi schimbările istorice, ea are toate şansele să se înfăptuiască într'o zi. Împărăţia ei trebue să vie.

În actualele împrejurări, Biserica cu autoritatea şi prestigiul ei de veacuri trebue să fie avangarda luptătorilor pentru apărarea păcii. Biserica este chemată să contribue la realizarea acelor ideale care scânteiază pe firmamentul ţărilor progresiste — idealul păcii între oameni şi între popoare.

Ceea ce se impune însă este ca Biserica să nu fie statică ci realmente militantă. Căci spunea cineva: „cu o Biserică paşnică mai lesne vine războiul, cu o Biserică luptătoare mai degrabă se asigură pacea“; un paradox plin de adevăr. Rolul Bisericii nu este numai să consoleze pe câţiva indivizi singuratici; rolul ei este să fie un factor de progres colectiv, îndrumând pe calea luminoasă a idealului viaţa socială.

Iată dece toate spiritele luminate au rezervat Bisericii un rol important în păstrarea şi apărarea păcii

Pacea a toată lumea... „Pace tuturor!“ împărtăşia Iisus învăţăceilor Săi de câte ori voia să le spună şi să-i înveţe despre împărăţia Sa. „Pace tuturor“ dau azi şi slujitorii lui Iisus din faţa altarului, împărtăşind binecuvântare pe seama turmei credincioase. „Pentru pacea a toată lumea“ se roagă ei zi de zi. Cuvântul ce revine mai des după acela a lui Dumnezeu, să împodobească textul Sf. Scripturi — arma creştinului — e cuvântul *pace*. A face să domnească pacea este una din datoriile cele mai esenţiale ale frăţiei noastre. Căci ce poate fi mai mult dorit de sufletele

(Continuare în pag. 3)

Maica Domnului în Liturghie

În decursul sf. Liturghii se află pe lângă rugăciunile de laudă, mulţumire şi cerere către Dumnezeu şi rugăciuni pe care le adresăm Maicii Domnului. Căci cum ne vom putea ruga Mântuitorului nostru Iisus Hristos fără să ne aducem aminte de Maica Lui? Cum vom cinsti pe Fiul lui Dumnezeu, fără să cinstim pe Preacurata Fecioară, care L-a purtat în braţe? Cum vom putea sluji jertfa cea de taină a Domnului, fără să-i mulţumim că ne-a dat în grija Maicii Sale şi fără să cerem ajutorul Ei pentru mântuirea sufletelor noastre?

Iată de ce în cununa de rugăciuni liturgice noi pomenim atâta de des pe Maica Domnului, chemând o în ajutorul rugăciunilor şi vieţii noastre. Nedespărţită a fost de Fiul în viaţa pământească şi tot mijlocitoare este în lucrarea de mântuire pe care o săvârşeşte Mântuitorul prin sf. Liturghie.

Încă dela începutul sf. Liturghii, când pregătim darurile pentru jertfă, facem pomenire de Preacurata Fecioara Maria. După ce scoatem „agneţul", adecă partea din prescură care închipue pe Domnul nostru Iisus Hristos, scoatem din a doua prescură o părticică şi o aşezăm pe disc lângă agneţ, zicând: „Întru cinstea şi pomenirea preabinecuvântatei, măritei, stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioarei Maria, pentru ale cărei rugăciuni primeşte, Doamne, jertfa aceasta întru altarul Tău cel mai presus de ceruri". Şi punând părticica de-a dreapta sfintei pâini, adăugăm cuvintele psalmistului: „De faţă a stătut împărăteasa deadreapta Ta, în haină aurită îmbrăcată şi preaînfrumseţată" (Ps. 45, 10). De faţă a stătut Maica Domnului la jertfa dureroasă a Fiului ei pe cruce, dar ea stă şi acum de faţă, ca o împărăteasă a cerului, lângă altarul cel mai presus de ceruri şi în chip negrăit ia parte la liturghia pe care îngerii o săvârşesc întru slava lui Dumnezeu şi noi mărturisind aceasta o pomenim ca „pentru rugăciunile ei" să fie primită jertfa pe care noi o aducem din inimi nevrednice şi cu mâini întinate întru slava lui Dumnezeu. Înaintea tuturor pomenim şi cerem ajutorul Maicii Domnului, pentrucă nimeni nu este mai aproape de slava şi lumina dumnezeirii decât „Maica luminii", aşa după cum o numeşte Biserica în altă rostire: „Pe Născătoarea de Dumnezeu şi Maica luminii, întru cântări să o mărim". O, Preasfântă Fecioară, pe Tine Te numim „Maică a luminii", pentrucă Tu ai adus în lume pe Soarele cel plin de taină, Hristos Domnul, care luminează pe tot omul ce vine în lume. Tu eşti „luceafărul dimineţii" şi „aurora", care vesteşti apropiata venire a Soarelui. Răsărind Tu pe cerul istoriei omeneşti, ai adus pe Hristos, „Soarele vieţii". Şi precum la lumina soarelui, lumina luceafărului se ascunde şi se contopeşte în lumina soarelui, fără ca luceafărul să nu mai fie, tot aşa Preacurata aducând în lume pe Hristos, s'a retras întru smerenie în lumina Fiului ei şi Dumnezeului nostru, iar acum petrece în lumina neînserată a dumnezeirii, ocrotindu-ne şi mângâindu-ne cu rugăciunile ei ca şi cu un acoperemânt.

Acum înţelegem de ce fiecare şir de rugăciuni din Liturghie — ectenie mică sau mare — se încheie cu lauda, pomenirea şi chemarea într'ajutor a Maicii Domnului. „Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria cu toţi sfinţii pomenind-o" — la care noi răspundem: „Prea sfântă Născătoare de Dumnezeu, mântueşte-ne pe noi". Să poposim lângă acest isvor al rugăciunii către Maica Domnului şi să ne împărtăşim din stropii lui de învăţătură. Ne spune o tradiţie veche că sf. apostoli se întorceau adeseori din drumurile lor de propoveduire în Nazaret, unde se afla Maica Domnului. De câte ori o întâlneau o salutau cu cuvintele: „Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, mântueşte-ne pe noi" (N. Krutiţki). De atunci toate inimile creştine care s'au rugat ei, au numit-o „preasfântă". Căci ea este mai sfântă decât toţi sfinţii. „Ea a avut supremul grad de sfinţenie, la care nu s'a ridicat şi nu se va ridica niciodată vreun om. Ea a fost culmea cea mai înaltă la care s'a ridicat omenirea întru întâmpinarea lui Dumnezeu" (D. Stăniloae, o. c. în rev. „Ortodoxia" Nr. 4, Dec. p. 567).

Dacă ne-am închipui omenirea ca un munte uriaş, în care fiecare om ar fi ca o fărâmă, atunci Maica Domnului reprezintă vârful cel mai înalt al acestui munte, vârf pururea însorit de lumina dumnezeirii, pururea luminos şi strălucitor în cea mai strânsă legătură cu Dumnezeu, dar şi cu neamul omenesc, din firea căruia face parte. Cântările noastre o numesc: „scară cerească", pe care Dumnezeu s'a coborît la noi, „munte înalt şi netăiat", „tron al lui Dumnezeu", pentrucă „toată viaţa Maicii Domnului e un şir de trepte întru necontenită înălţare dela pământ la cer" (Bulgakov).

Dar Maica Domnului este „preasfântă" pentrucă în ea s'au revărsat toate darurile cereşti. Îngerul la Bunavestire a salutat-o zicând: „Bucură-te ceea ce eşti plină de dar", iar noi imitând chipul îngeresc îi cântăm în Duminecile din Păresimi: „De tine se bucură, ceea ce eşti plină de dar, toată făptura, soborul îngeresc şi neamul omenesc... Ceea ce eşti biserică sfinţită şi raiu cuvântător, lauda fecioriei, din care Dumnezeu s'a întrupat şi prunc s'a făcut"... Iată atâtea motive pentru care o numim „preasfântă". În sufletul şi viaţa Maicii Domnului harul a împletit cea mai frumoasă cunună de virtuţi.

Dar ne adresăm ei numind-o „curată" şi „preacurată". Sufletul şi trupul ei hrănite din darurile lui Dumnezeu, au rămas străine de întinăciune. Ea este „crinul cel alb", care a odrăslit în grădina de spini a neamului omenesc. În ea, precum zice cântarea bisericească, „s'a oprit curgerea păcatului". Iar în ziua Buneivestiri, când Duhul Sfânt s'a pogorît asupra ei, a risipit şi umbra păcatului strămoşesc, făcând-o preacurată şi „biserică sfinţită" a lui Dumnezeu.

„Binecuvântată eşti tu între femei". Aşa a salutat-o îngerul Gavriil în ziua Buneivestiri. Tot aşa a întâmpinat-o rudenia sa Elisabeta. De atunci şiruri nesfârşite de creştini s'au rugat Maicii Domnului, zicându-i: „Prea binecuvântată eşti Născătoare de Dumnezeu". Pentru călcarea poruncilor lui Dumnezeu, cea dintâi femeie, Eva, a fost blestemată, iar acum pentru păzirea poruncilor Maria a fost „binecuvântată". Dacă după cea dintâi femeie apăsa asupra ramurei femenine din copacul neamului omenesc blestemul, de acum prin prea binecuvântata Fecioară Maria s'a ridicat blăstămul.

În antologia rugăciunilor şi cântărilor cu care creştinii preamăresc pe Maica Domnului, auzim în fiecare Duminecă frumosul imn: „Cuvine-se cu adevărat să te fericim Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi eşti mai mărită fără de asemănare, decât Serafimii. Carea fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul l-ai născut. Pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărim".

O, cât de frumoasă este această cântare! După lauda pe care o aducem Sf. Treimi, nu este nimeni şi nimic mai vrednic de a-i aduce laudă decât Maica Domnului, căci numele ei este şi va fi pururea fericit întru toate neamurile, care cunosc pe Hristos, după cum starea ei este fericită deadreapta Fiului ei şi Dumnezeului nostru. Noi cei ce ne aflăm încă în călătorie spre această stare de fericire a împărăţiei lui Dumnezeu, Te avem pe Tine pururea pildă şi ajutătoare o Preacurată Fecioară şi Maică.

Mărirea Ta întrece mărirea îngerilor, căci ei sunt numai slujitori şi vestitori ai lui Dumnezeu, iar Tu tron al dumnezeirii Te-ai făcut. Îngerii stau departe şi nu pot privi faţa lui Dumnezeu, iar Tu prea bună Maică, ai ţinut în braţe pe Fiul lui Dumnezeu şi acum petreci în lumina cea neînserată a Dumnezeirii, mijlocind pururea pentru cei ce Te laudă pe Tine.

*

Noi nu numai preamărim pe Maica Domnului, ci ne şi rugăm ei. Din clipa în care Iisus a zis de pe cruce, către ucenicul Ioan: „Fiule, iată mama ta", creştinătatea a socotit-o ca pe Maica ei şi s'a rugat ei ca unei maice mult milostive. „Nimeni din cei ce aleargă la Tine, nu pleacă ruşinat, Preacurată Născătoare de Dumnezeu". Ca uneia care este „începutul milostivirii", ne rugăm ei să ne miluiască, să ne apere şi să mijlocească pe lângă Mântuitorul să primească jertfa şi rugăciunile noastre şi să ne mântuiască. Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru ne mântueşte şi acum nu atât pentru vrednicile noastre, ci mai ales „pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale". „Toată nădejdea o punem spre Tine Maica lui Dumnezeu, păzeşte-ne pe noi sub sfânt acoperemântul Tău". Pentru cei îndureraţi Maica Domnului este bucurie, pentru cei greşiţi chezăşie şi apărătoare, pentru cei ce se află întru nevoi şi scârbe. De aceea ne rugăm şi zicem: „Apărătoarei, Doamne,... sloboze şte-ne dintru toate nevoile, ca să strigăm Ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară".

Încheind Sf. Liturghie, cel din urmă gând de rugăciune îl îndreptăm iarăşi către Maica Domnului cerându-i ocrotirea vieţii astfel: „Ceea ce eşti păzitoare creştinilor, neruşinată şi neîncetat mijlocitoare către Făcătorul, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale noastre ale păcătoşilor, ci sârgueşte ca o bună spre ajutorul nostru, cari cu credinţă strigăm către Tine: grăbeşte spre rugăciune şi Te sileşte spre îmblânzire, apărând pururea Născătoare de Dumnezeu, pe cei ce te cinstesc pe Tine".

Preot **Vasile Coman**

Agapa absolvenţilor

Absolvenţii Institutului Teologic Universitar Sibiu au sărbătorit în 26 Iunie a. c. printr'o agapă încheierea studiilor lor, în cadrul căreia au vorbit: I. Floca, în numele studenţilor absolvenţi, C. Voicu, în numele celorlalţi studenţi, P. C. S. Şiclovan (prof. de curs), P. C. Rector N. Neaga şi I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*. Redăm aici un mic fragment din poezia Păr. S. Şiclovan, rostită cu acest prilej:

Iar, când înzestraţi cu darul
Veţi păşi în parohie,
Să-l aveţi mereu în minte
Pe proorocul Ieremie.

Care spune că preotul
E trâmbiţă ce răsună,
În tot locul unde simte
A păcatului furtună.

Să cinstiţi în slujba voastră
Şi amvonul şi altarul,
Căci atunci desigur cerul
O să vă sporească darul

Apoi, să iubiţi poporul
Cu sfântă jertfelnicie
Şi să-i pregătiţi cărarea
Spre cerească împărăţie.

Vă dorim ca'n păstorire
Să vă iubească poporul.
Căci iubirea lui e nota
Ce-ţi girează viitorul.

Inchiderea anului academic
la Institutul Teologic Universitar Sibiu

Vineri, 29 Iunie a. c. la Sf. Apostoli Petru şi Pavel, după sf. Liturghie, slujită în sobor de toţi profesorii Institutului, la care a predicat Păr. Prof. Dr. Gr. T. Marcu, prezentând pe cei doi apostoli ca modele ale tinerilor teologi, viitori preoţi, a avut loc în Aula Institutului, în prezenţa I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*, a consilierilor arhiepiscopali şi a unui numeros public, solemnitatea încheerii cursurilor.

Programul a cuprins mai multe coruri, Cântec pentru pace şi o poezie închinată păcii. În cuvântul său, P. C. Păr. Rector *Dr. N. Neaga* a prezentat un raport de activitate, din care spicuim următoarele date: anul acesta am avut 92 studenţi, din care 21 au absolvat; s'au adăugat noui forţe didactice: Prof. N. Cotos (l. greacă), A. Moisiu (l. latină), Chiril Pistrui (l. rusă), Radu Simion (asistent) şi M. Aleman (doctor); se aduc mulţumiri d. Dr. N. Ittu, care vreme de 47 ani a slujit Institutului, ca profesor şi medic, cu râvnă şi pricepere. Ca activitate extraşcolară se amintesc: activitatea desfăşurată de studenţi în cadrul societăţii ARLUS, Căminului cultural „Vasile Luca", Corului bisericii din str. 11 Iunie, festivalurilor, conferinţelor etc.; activitatea desfăşurată de profesori prin conferinţe, predici, studii, la Cursurile de îndrumare misionară, pentru prelegerile Manualelor unice şi în special pentru comentarea Bibliei — la care sunt angajaţi 8 profesori (avem manuscris. dela Geneză, Eşire, Leviţic, Numeri, Iosua, Rut, I Samuil, Ezra, Neemia, Iudit, Tovit, Tit, etc.). Taxa de întreţinere a studenţilor a fost acoperită în mare parte de bursele Ministerului Cultelor şi a eparhiilor cărora aparţin studenţii. Astfel Patriarhia a acordat o subvenţie de 500.000 mii lei, iar Arhiepiscopia Sibiului de 750.000 lei. Biblioteca cuprinde peste 40.000 volume.

În atmosfera iubirii evanghelice, în studiu şi rugăciune, s'a format sufletul studenţilor, viitori preoţi, slujitori ai lui Hristos şi ai poporului.

Dorind absolvenţilor să fie ispravnici ai binelui în lume, P. C. Păr. Rector mulţumeşte tuturor sprijinitorilor Institutului nostru, Ministerului Cultelor şi I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae*.

I. Floca, licenţiat, aduce în numele studenţilor mulţumiri pentru grija deosebită cu care părinţii lor duhovniceşti i-au format pentru misiunea ce o vor împlini şi în numele absolvenţilor îşi ia angajamentul că vor pune în practică învămintele şi îndrumările ce le-au primit.

I. P. S. nostru Mitropolit *Nicolae* îşi manifestă bucuria că Institutul nostru este într'un vădit progres. Totdeodată arată că poporul credincios cere preoţi bine pregătiţi. Din toate părţile vin cereri după păstori buni. Aceasta trebuie să adâncească râvna pregătirii pentru misiunea preoţească a studenţilor teologi şi să fie o chemare pentru absolvenţi de a veni cât mai curând la hirotonie. Aceştia însă, odată ajunşi în parohie, să nu uite că sunt obligaţi să cultive zestrea ce li s'a dat. Cel ce este credincios ştie să interpreteze în lumina credinţei şi vremile de azi şi aşa să-şi desfăşoare munca în sânul poporului.

Închee mulţumind P. C. Păr. Rector şi Profesori pentru munca depusă şi rezultatele culese.

Se împarte apoi ca premiu cartea I. P. S. Sale: „Biserica şi Viaţa", studenţilor I. Floca (IV) Părăianu (III), Plămădeală (II), Hornea (I).

N.

„Ascultaţi de mai marii voştri şi supuneţi-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 13, 17.

Sfinţirea bisericii din Toderiţa

În Dumineca de 3 Iunie a. c., în plină primăvară, credincioşii parohiei Toderiţa, Raionul Făgăraş, au petrecut cea mai frumoasă zi duhovnicească din viaţa lor.

Biserica înfrumseţată şi împodobită mireasă a lui Hristos, prin strădania credincioşilor şi a preotului lor, aştepta cu porţile larg deschise pe iubitul lor Ierarh Dr. Nicolae Bălan, să vină să o sfinţească. Întreaga parohie era în plină sărbătoare; porţi de triumf se ridicau, toate casele erau pavoazate cu covoare, verdeaţă şi flori. În sunetul clopotelor bisericii, întreaga suflare a satului ieşise întru întâmpinare.

Un sobor mare de preoţi în frunte cu protopopul Aurel Brumboiu, aşteptau la poarta bisericii.

De departe l-au întâmpinat pe Înaltul Părinte călăraşii, femeile gătite în portul lor frumos cu pomeselnice, care l-au condus până la biserică.

I. P. S. Mitropolit Nicolae soseşte cu părinţii consilieri I. Grovu, Giangalău, Alex. Popa, I. Munteanu şi cu starețul Mănăstirii Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus P. C. Păr, Serafim.

Cuvântul de bun venit l-a rostit în versuri parohul Toderiţei Ştefan Tascianu, iar epitropul Petru Nechifor l-a întâmpinat cu tradiţionala pâine şi sare.

Biserica din Toderiţa, edificată la anul 1870, nu a fost sfinţită de arhiereu până în această zi. In decursul sfintei slujbe, I. P. S. hirotoseşte pe părintele Valeriu Crişan dela parohia Şercaia întru protopresbiter. La sfârşitul slujbei, I. P. S. Sa predică despre credinţă, dragoste, supunere faţă de stăpânire şi aduce mulţumire credincioşilor, care s'au ostenit împreună cu preotul lor, pentru înfrumseţarea şi împodobirea bisericii. Aceste cuvinte pătrund adânc în inimile credincioşilor. După înălţătoarea predică înmânează părintelui Ştefan Tascianu brâul roşu ca o răsplată pentru munca depusă în ogorul Domnului. Preotul cu lacrimile bucuriei în suflet, mulţumeşte Înaltului Păstor şi prezintă biserica şi pe credincioşii ei, cu un trecut glorios pe linia credinţei străbune. De pe dealul unde au clădit străbunii biserica, a străjuit neclintită credinţa noastră sfântă şi nu s'a temut nici de armata generalului catolic Şiş-covici, care a îndrăznit s'o pecetluiască, cu ordin ca în ea credincioşii să nu mai intre până când nu vor trece la uniaţie. Dar aceşti oameni dârzi nu s'au temut, au rupt peceţile şi s'au închinat mai departe în legea strămoşească. Noi cei de azi când avem în mijlocul nostru pe cel mai de seamă Arhiepiscop, încununat de biruinţa înfrăţirii întregului popor sub mantia de lumină a credinţei străbune, ne rugăm lui Dumnezeu pentru sănătatea şi fericirea iubitului Mitropolit Dr. Nicolae Bălan.

Au mai vorbit şi alţi dreptcredincioşi din comună.

După terminarea serviciului divin, la casa parohială s'a servit o agapă.

Praznicul sfinţirii bisericii din Toderiţa a fost pentru toţi credincioşii satului împlinirea dorinţei lor puternice de-a avea în mijlocul lor pe iubitul şi mult doritul Ierarh al Bisericii ardelene.

Sub făclia luminândă
a credinţei noastre sfinte
Ne'ndreptăm a noastre gânduri
spre Inaltul nost' Părinte,
Din şireag de doruri multe
inima mulţimii toată
Noi Ţi o dăruim Stăpâne
în viaţa-Ţi luminată.

Chip încununat de roade
peste vremi ce vor să vie,
Ctitorul atâtor fapte
scrise 'n cărţi de veşnicie,
Noi păstratu-l-am aevea
în a inimii grădină
Şi le-am încălzit în suflet
cu a dragostei lumină,

Din izvorul bucuriei
Doamne, dă-I viaţă lungă
Şi florii amărăciunii
Tu veghează de-i alungă
Ca Inaltut nost' Părinte
ani senini să vieţuiască
Legea noastră strămoşească
pururi El să o 'nflorească.

Forţa sutelor de milioane de semnături

Primele rezultate incomplete ale strângerii de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii cu privire la încheerea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, reprezintă un strălucit bilanţ de luptă al partizanilor păcii. 336.841 398 de oameni din 43 de ţări ale lumii s'au pronunţat pentru pace, pentru colaborare internaţională împotriva aţâţătorilor la un nou război!

Poporul nostru, care a semnat plin de entuziasm Apelul pentru un Pact al Păcii, urmăreşte cu un puternic simţământ de simpatie şi solidaritate desvoltarea mişcării internaţionale pentru un Pact al Păcii. Partizanii Păcii din ţara noastră au datoria de cinste să-şi întărească prin fapte, mai departe şi în tot mai mare măsură semnătura pe Apel, contribuind astfel la victoria forţelor păcii asupra forţelor negre ale războiului.

Un concludent gest creştinesc

În vastul cimitir al comunei pur ortodoxe Poiana-Sibiului, deasupra unei movile uitate se înalţă un monument de marmură cu următoarea inscripţie în slove aurite:

În amintirea lui
Vasile Gecse, preot reformat
decedat în Suplac la 8 Iunie 1891
a soţiei sale *Maria*, fostă magistră poştală 40 de ani, decedată la 5 Febr. 1944, şi a fiicei lor *Ileana*, decedată la 12 Iulie 1947.

Ridicat acest monument de
Ilie Dobrotă-Mogoşel

Inscripţia aurită săpată în tabla marmurei albe, deşi nu prezintă în aparenţă importanţă deosebită, este fără îndoială demnă de atenţiune ca mărturia elocventă a unui lăudabil gest creştinesc.

Cu toate că preotul Vasile Gecse nu mărturisea credinţa ortodoxă a poenarilor, care poate nici nu au avut ocazie să-l cunoască activând el ca preot al unei parohii reformate maghiare din fostul judeţ Târnava-mică, crucea ortodoxă se ridică totuşi *în aminttrea lui*, desigur pentrucă văduva-i soţie Maria a funcţionat timp de 40 de ani ca dirigintă poştală în serviciul poporului din Poiana. Va fi fost probabil ultima ei dorinţă, să fie săpat în marmura dela mormânt şi numele decedatului ei soţ, pe care a înţeles a-l jeli ca o văduvă credincioasă timp de peste o jumătate de veac.

Pilduitorul gest creştinesc din cimitirul Poenarilor este cu totul în duhul vremilor moderne care, abandonând pornirea de necontenită luptă polemică şi de vrăşmăşie nepotolită a pontifului maxim de pe malul Tibrului, stărue pentru apropierea şi înţelegerea frăţească a tuturor credincioşilor şi propoveduitorilor sinceri ai Evangheliei Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Pr. D. Comşa

PACE TUTUROR

(Urmare din pag. 1-a)

noastre decât pacea. Pacea sufletească a individului, pacea în familie, între rude şi neamuri, în comună, în ţara întreagă, în lume.

Această pace cu bucurie o vedem vestită de toate popoarele, ca stindard de luptă şi biruinţă.

Lupta păcii va creşte, se va multiplica însutit şi înmiit, va trezi tot mai mult din somnolenţă conştiinţele milioanelor de oameni, va schimba ritmul pulsaţiilor lumii întregi, pentru pregătirea împărăţiei păcii pe care o doreşte orice creştin adevărat.

Pr. AUG. DEJEU

Iisus Hristos ca oaspete

[Urmare din Nr. 22—23]

În casa unui şef al fariseilor Iisus Hristos a arătat societăţii îngâmfate şi făţarnice a fariseilor care sunt regulile ospitalităţii, că aceste reguli trebuesc observate faţă de oricine. Ele sunt expresia iubirii şi respectului, ce trebue să-l ai faţă de orice semen al tău, care îţi este oaspete.

Privind cum oaspeţii şefului fariseului aşezându-se la masă, s'au grăbit fiecare să ocupe locul cel mai de cinste, Iisus a spus pilda aceasta: „Când te va chema cineva la nuntă, nu şedea în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat altul mai de cinste decât tine şi venind cel ce te-a chemat şi pe tine şi pe acela, să-ţi zică: dă locul acestuia, şi atunci vei începe cu ruşine a ţine locul cel mai de pe urmă. Ci când vei fi chemat, mergi de şezi la locul cel mai de jos, ca venind cel ce te-a chemat să-ţi zică: Prietene, poftеşte mai sus! Atunci îţi va fi cinste înaintea celor ce vor şedea cu tine". Trebue să accentuăm că Mântuitorul, precum spune evanghelia, a spus o pildă, prin care a exprimat ideea principală a cuvântării Sale şi anume: duhul smereniei, lămurită în cuvintele: „Căci tot cel ce se înalţă, smerise-va, şi cel ce se smereşte, înălţase-va" (Luca 14, 7—11). Dar adevărată aşezare a celor drepţi şi a celor îngâmfaţi şi făţarnici va fi făcută de Dumnezeu numai la judecata cea de apoi. Predând învăţătura morală mândrilor oaspeţi ai şefului fariseilor, Domnul Iisus a făcut observaţie şi stăpânului casei. Văzând la masa lui numai rudenii şi vecini bogaţi, Iisus Hristos a spus: „Când faci ospăţ, cină sau prânz, nu chema numai rudele şi prietenii bogaţi, ca să te cheme şi ei şi să-ţi răsplătească. Ci cheamă săraci, neputincioşi, schiopi şi fericit vei fi, pentrucă nu au cu ce îţi întoarce. Căci ţi se va răsplati la învierea drepţilor" (Luca 14, 13—14). Cu aceste cuvinte Domnul Iisus Hristos previne pe toţi, să nu facă ospăţ cu scop să câştige ceva material, trecător aici pe pământ, ci să avem în vedere cele sufleteşti, vecinice; de altă parte dă o morală făţarnicilor şi mândriior farisei care aveau prietenie numai cu clasa lor, cu cei bogaţi, cărturari, mai marii poporului, pe câtă vreme cei săraci şi poporul erau consideraţi „popor blestemat, mizerabil".

Vom intra încă într'o casă a fariseilor, unde a fost Iisus Hristos ca oaspe. Aici s'a întâmplat ceva neobişnuit pentru rânduelile la ospeţe. În viaţa obişnuită, cum se ştie, e o regulă ca oaspeţii să se poarte pe placul gazdei, iar gazda să se poarte la fel cu oaspeţii; şi aceasta regulă de a se purta pe plac reciproc unul faţă de altul, are în viaţă aşa putere că mulţi cu nici un preţ nu s'ar hotărî să spună gazdei sau unui oaspe adevărul, considerând că procedând astfel, ar fi o călcare a regulilor vieţii sociale. Însă Iisus Hristos prin pilde a arătat că nu trebue să menţii regula aceasta. Când e necesar, să spui adevărul: aflându-se în casa fariseului ca oaspe, Iisus dojeni aspru pe stăpânul casei şi pe toţi oaspeţii lui. Aici Iisus Hristos a spus fariseilor acea fulgerătoare cuvântare, în care a arătat lumii toată viclenia lor; a zugrăvit atât de vii trăsăturile caracteristice ale fariseilor, încât numele de fariseu cu numele de făţarnic de atunci au rămas identic şi este stigmatizat pentru totdeauna (Mat. 23; Lc. 11).

Mustrările aspre ale lui Iisus Hristos au fost arătarea judecăţii drepte a lui Dumnezeu) dar în aşa arătare, care e proprie Celui care a venit să judece şi să mântuiască lumea, au fost fulger ceresc, care nu nimiceşte, ci ameninţă şi cheamă pe cei fărădelege la pocăinţă; au fost glasul „Leului lui Iuda"... (Cuv. cânt. bisericeştii, care păzeşte turma lui Dumnezeu de lupii răpitori, precum au fost fariseii şi cărturarii (Matei 23, 13; Luca 11, 52). Însă „Leul din Iuda" înfricoşetor în mustrări pentru cei înglodaţi în fărădelege, se arăta ca Miel blând, când de bună voie merge pentru a fi înjunghiat şi pentru păcatele acestora. Din adâncul acestei iubiri decurge toată fapta şi cuvântul lui Hristos. Iubirea Lui ştia asupra cui să ridice „biciul de streanguri" (Ioan 2, 15) şi cui să spună „Iartăţi-se păcatele" (Luca 7, 48).

A ştiut când se cuvine a mustra răul cu cuvânt aspru în public, în templu (Matei 23, 1—38); şi când să mustre numai cu un simplu cuvânt, cu o dojană prietenească, sau cu o singură privire. La întrebarea ucenicilor săi despre vânzătorul, Iisus Hristos a zis: „Cel ce a întins cu mine mâna în blid, acela mă vinde" (Mat. 26, 23); iar la sărutarea făţarnică a lui Iuda, răspunde cu prietenească dojană: „Iudo, cu o sărutare vinzi pe fiul omului" (Luca 22, 48; Matei 26, 50).

La lepădarea lui Petru, Iisus răspunde cu o astfel de privire, încât acest ucenic iubit, care se lepădase de Iisus „ieşind Petru afară a plâns cu amar" (Luca 22, 62; Mat. 26, 75).

Aşa e iubirea lui Hristos în mustrarea nedreptăţii, neadevărului! Ea nu s'a acomodat cu obiceiurile lumii, ci cu legile Dumnezeeşti vecinice, şi a ştiut unde trebue să fie ca Mielul blând şi unde ca Leul îngrozitor. Şi orice creştin va găsi în Hristos puterea să spună adevărul şi acolo unde alţii lipsiţi de curaj tac, linguşesc, râd, nefiind în stare să spună adevărul; el va găsi tonul potrivit cu care să spună adevărul necesar pentru mântuirea sufletelor.

Acum rămâne să arătăm însemnătatea pe care Iisus Hristos o dădea ospăţurilor şi cum a preţuit ospitalitatea, bucatele şi tot exteriorul ce aparţine ospăţului. Iisus Hristos le preţuia şi aproba atât cât ele exprimau iubirea sinceră, frăţie şi legătură creştinească între oameni; pentru un pahar de apă rece care s'a dat din inimă cu dragoste, El făgăduieşte răsplată în ceruri. Iar acolo unde posibilităţile îngădue o îmbelşugare a servi trebuinţelor şi ţintei morale, acolo Iisus Hristos aprobă şi calitatea superioară şi belşugul în toate, ce împodobeşte şi partea exterioară a ospăţului. Acest lucru El l-a mărturisit când vorbea lui Simon fariseul: „Tu cu unt de lemn capul nu mi l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele" (Luca 7, 46); şi această observaţie a lui Iisus Hristos cu privire la aspectul exterior al ospăţului, care aprobă în el în cazurile cunoscute şi belşug, nicidecum nu contrazice învăţăturile Lui despre post, cumpătare şi măsură în toate. Sărac, neavând unde să plece capul, a postit în pustie negustând nimic timp de patruzeci de zile, nu găseşte necesar, că toată viaţa omului să o prefacă în post aspru, ci a arătat pentru post timpul lui, care se stabileşte de trebuinţele morale ale omului. Trupul omului destinat împreună cu sufletul pentru viaţa vecinică, este dator şi în această viaţă să se unească cu el, să împărţească cu el bucuria şi suferinţa. Pentru aceasta când au întrebat pe Iisus de ce ucenicii Lui nu postesc, El a răspuns: „Au doară pot jeli fiii nunţii până când este mirele cu ei? Ci vor veni zile, când se va lua dela ei mirele şi atunci vor ajuna", adică până Eu sunt cu ucenicii, până când ei mă văd, ei nu pot să postească, iar când Eu nu voi fi cu ei, atunci ei vor posti" (Mat. 9, 14—15; Marcu 2, 18—19; Luca 5, 33—34).

La nunta din Cana Galileii, Iisus a binevoit a preface apa în vin de cel mai bun. Făcând această minune, Iisus Hristos a avut ca scop ca să creadă întru El ucenicii Lui, dar acest scop înalt al minunii nu exclude şi alt scop, să dea pentru petrecerea nunţii vin superior, de care era lipsă, care lipsă a întristat, a posomorit sărbarea nunţii şi a îngrijorat pe Maica Domnului, care spune lui Iisus: „Nu mai au vin", spunea desigur pentrucă a dorit ca la această sărbare familiară nimic să nu lipsească. Si iată că prin minunata putere a Fiului ei apa se preface în aşa vin bun, încât nunul cu bucurie şi sinceră glumă a spus stăpânului: „Tot omul pune întâi vinul cel bun şi dacă se îmbată, atunci cel mai slab, dar tu ai ţinut vinul cel bun până acum" (Ioan 2, 8—10). La această bucurie trupească se ataşează şi bucuria înaltă a sufletului: „Şi au crezut în El ucenicii Lui" (Ioan 2, 11).

Încă mai este un loc în evanghelie, din care recunoaştem că Iisus Hristos în părţile exterioare ale ospăţului considera binevenite belşugul şi chiar luxul şi găsea atunci că nu sunt la locul său socotelile mărunte economice; şi asta anume in acele cazuri, când astfel de socoteli împiedică înaltul şi puternicul sentiment de primire. Dacă cumva se adaugă socoteală rece, atunci această socoteală întinează sfinţenia lucrului bun, răpeşte dela el importanţa morală. Odată Iuda a procedat în acest sens rău, când o femeie bună, cu numele Maria, şi-a exprimat iubirea şi adoraţia ei faţă de Iisus Hristos. Iată acest caz. Domnul Iisus era la cină în Betania, în casa lui Simon leprosul. Iisus era aproape de patimile Sale. În timpul cinei intră în casă o femeie Maria, cu un vas plin cu mir de nard curat de mult preţ şi spărgând vasul, l-a vărsat pe capul lui Iisus, a uns picioarele Lui şi le-a şters cu părul capului său şi s'a umplut casa de mirosul mirului" (Mat. 26, 10; Marcu 14, 6; Ioan 12, 7—8); iar în inima lui Iisus Hristos a pătruns ca un balsam al iubirii. Iuda însă, lacom şi iubitor de argint, a socotit că pierderea s'a făcut în paguba casei de bani, pe care el o purta şi o administra, şi a strigat către femeia care a vărsat mir: „De ce atâta cheltuială? Mirul putea fi vândut pe mai mult decât trei sute de dinari şi distribuiţi săracilor" (Ioan 12, 4—5; Matei 26, 8—9) şi a zis aceasta, spune Evanghelia nu pentrucă avea grija de săraci, ci pentru că era un hoţ, purta punga şi lua din ce se punea în ea. Şi ca hoţ, ca lacom, iubitor de argint, el desigur, a spus aceasta cu aşa sentiment şi cu aşa claritate şi tărie, cu care în aşa cazuri ştiu a-şi exprima socoteala bănească aprigii iubitori de argint.

Domnul însă apără fapta femeii arătând că socotelile acestea, ca şi spiritul ce-l manifestă, nu sunt la locul lor aici şi chiar grija de săraci nu e potrivită în timpul acesta, când El se bucură cu prietenii Săi în ultimele zile dinaintea morţii Sale. Iisus a zis: „Lăsaţi-o, de ce-i faceţi supărare? Căci bun lucru a făcut cu mine. Doar pe săraci pururea îi aveţi cu voi şi când veţi vrea le puteţi face bine, dar pe mine nu mă aveţi pururea. Aceasta ce a putut a făcut: mai înainte a apucat a unge trupul meu spre îngropare" (Ioan 12, 7—8). „Adevăr zic vouă, ori unde se va predica evanghelia aceasta în toată lumea, spunese-va şi ce a făcut aceasta întru pomenirea ei" (Mat. 26, 13; Marcu XI, 9).

Iată şi noi, care trăim de aproape două mii de ani după săvârşirea acestui fapt frumos al Mariei, ştim de el şi ne îndrumăm-povăţuim, întărindu-ne ideia că sunt momente însemnate în viaţă, când socotelile materiale nu trebue să lege pe om în exprimarea sârguinţei şi iubirii faţă de aproapele chiar dacă pentru aceasta se vor cere cheltuieli mai mari. In aşa momente lasă să se toarne scumpe mirodenii, vin; lasă să se cheltuiască argint şi aur, tot ceea ce ai mai scump, numai să se cheltuiască în timpul corespunzător, în locul lor, ca o înţeleaptă şi sinceră exprimare a iubirii. Că tot acest praf strălucitor pentru aceasta este şi creat, ca să servească aşa sau altfel spiritul iubirii, mai presus decât care

[Conntinuare în pag. 6]

Notificare oficială

despre primirea în Şcoala de cântăreţi bisericeşti „Dimitrie Cunţan" din Sibiu în anul şcolar 1951/1952

Şcoala ortodoxă română de cântăreţi bisericeşti „DIMITRIE CUNŢAN" din Sibiu, întemeiată în anul 1827, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Biserici, cântăreţi pricepuţi, conducători de coruri săteşti şi credincioşi luminaţi.

In afară de cântarea bisericească, elevii acestei şcoli primesc o educaţie religioasă-morală cât mai îngrijită şi au prilej să se iniţieze şi în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viaţa lor. Programa şcoalei prevede cursuri de albinărit, floricultură, tâmplărie, etc.

Cu începerea noului an şcolar, Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleşi fii ai dreptcredinciosului nostru popor şi cu deosebire acelora dintre ei, care urmăresc să-şi creeze o viaţă pusă în slujba preamăririi lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, care doresc să fie primiţi în această şcoală pentru anul şcolar 1951/52, îşi vor înainta cererile până la 30 Septemvrie 1951 pe adresa: *„Direcţiunea Şcoalei de cântăreţi bisericeşti „D. Cunţan" în Sibiu*, str. A. Vâşinski Nr. 34, însoţindu-le de următoarele acte:

1. Extras de naştere. 2. Extras de botez. 3. Certificat de studii. 4. Recomandare oficială din partea Oficiului parohial ort. rom. din satul sau comuna unde locueşte petiţionarul.

In această şcoală se primesc numai fii ai Bisericii noastre care sunt absolvenţi ai învăţământului elementar de 7 clase, al Gimnaziului unic sau ai altor şcoli similare şi care reuşesc la examenul de admitere.

Anul şcolar 1951/52 începe Luni la 1 Oct. a. c. cu următoarea ordine de lucru:

1. Luni 1 Octomvrie examen de corigenţă.
2. Marţi 2 Oct. examen de admitere, care constă din:
   a) Examen medical.
   b) Cercetarea aptitudinilor muzicale.
   c) Proba scrisă şi orală de l. română.
   d) Probă orală pentru cunoştinţe generale din religie.
3. Miercuri 3 Oct., înscrierea elevilor promovaţi la sfârşitul anului şcolar 1950/51 şi a celor reuşiţi la examenele de corigenţă şi de admitere.

La înscriere toţi elevii plătesc suma de 1000 lei, în care se cuprind taxele pentru imprimate, bibliotecă, bae, spălat şi stricăciuni.

4. Joi 4 Oct., invocarea Duhului Sfânt şi începerea cursurilor.

Uniforma şcoalei este costumul nostru ţărănesc.

Toţi elevii sunt interni şi bursieri.

Vor aduce însă următoarele alimente în natură: 30 kgr. făină de grâu, 20 kgr. făină de porumb, 80 kgr. cartofi, 3 kgr. untură de porc topită, 3 kgr. slănină, 3 kgr. carne de porc afumată, 10 kgr. fasole, 10 kgr. ceapă şi 60 buc. ouă.

Alimentele se predau Economatului în două rate egale, anume: I-a la intrarea în Cămin şi a II-a la începutul semestrului a II-lea al anului şcolar în curs.

Elevii primiţi vor aduce cu sine: două schimburi, haine de pat (saltea, pătură sau plapomă, perină, două rânduri de cearciafuri), două ştergare, etc., cuţit, furculiţă, lingură şi o ceaşcă pentru ceai. Tacâmurile trec în proprietatea şcoalei. Fiecare elev va aduce cu sine şi o pereche de pantofi de casă, spre a-şi cruţa încălţămintea.

Cursurile durează doi ani.

După absolvirea şcoalei se eliberează Diploma de cântăreţ bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreţii bisericeşti vor fi retribuiţi din bugetul Statului cu salar lunar fix. Această măsură s'a pus în aplicare încă din 1 Aprilie 1937 şi astăzi sunt retribuiţi lunar aproape toţi absolvenţii şcoalei. Pe lângă aceasta cântăreţii vor avea uzufructul sesiunii cantorale, obţinută din reforma agrară.

Onorata Preoţime e poftită a ceti această Notificare credincioşilor noştri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive şi a îndemna părinţii să-şi trimită fiii la Şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Totodată mai dispunem Oficiilor parohiale spre ştire şi strictă conformare următoarele:

a) Parohiile care angajează absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi din Sibiu, până la introducerea acestora în statele de salarizare, să le asigure din casieria parohială un salar lunar potrivit, conform hotărîrii Adunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.

b) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoalade cântăreţi din Sibiu să fie angajaţi pe lângă cei bătrâni *calificaţi* din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligaţia să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantorale.

c) Cântăreţii cu diplomă dela Şcoalade cântăreţi angajaţi în parohii cu cântăreţi necalificaţi, să se bucure de dreptul de a ocupa strana dreaptă, având Consiliul parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiunea cantorală şi din toate venitele cantorale.

Posturile de cântăreţi bisericeşti devenite vacante nu se vor mai putea întregi decât cu absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi.

Parohiile noastre, care dispun de mijloace materiale, întrucât vor avea tineri săraci dar dornici de a ajunge cântăreţi bisericeşti, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreţinere la şcoală.

Cunoscând că Biserica are lipsă de fii treji şi luminaţi, care pot fi atât de minunat pregătiţi pentru misionarismul dumnezeeştilor sale învăţături şi în şcoala noastră de cântăreţi bisericeşti dela Sibiu, apelăm la iubita noastră preoţime şi la bunii noştri credincioşi, să nu nesocotească chemarea de faţă, ci — dimpotrivă — să facă din ea datoria sufletului cu urechea plecată la inima poporului.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 9 Iulie 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

---

† Preotul DUMITRU MARDAN

În 10 Aprilie a. c. s'a stins din viaţă preotul *Dumitru Mardan* din Grânari, prot. Sighişoara, în etate de 71 ani.

Absolvent al teologiei din Blaj în anul 1907 a fost hirotonit ca preot pentru parohia gr.-cat. Grânari pe care a păstorit-o 32 ani.

În anul 1919 s'a mutat cu familia în com. Cloaşterf unde a deschis primul post de învăţător, funcţionând în acest post 4 ani.

Din 1919, pe o distanţă de 15 km., între Cloaşterf, unde locuia familia şi parohia Grânari, îşi depăna firul vieţii, purtând cu plăcere Crucea Domnului pe umerii săi, mergând pe jos în fiecare Sâmbătă, având singurul ajutor toiagul bătrâneţelor.

Meritul deosebit al preotului Dumitru Mardan a constat în faptul că „Apelul pentru unirea Bisericilor" îl găseşte în sânul Bisericii ortodoxe dimpreună cu toţi enoriaşii, făcând unirea încă cu 6 luni înainte.

Serviciul funebral s'a săvârşit de P. C. Prot. Eugen Bologa din Mihai Viteazu şi preotul Aurel Fleşariu din Criţ.

Cuvântarea a fost rostită de protopopul Eugen Bologa, care în cuvinte calde arată însuşirile sufleteşti ce l-au caracterizat pe adormitul.

Răposatul lasă în urma sa soţia nemângâiată dimpreună cu doi fii notari şi o fiică căsătorită cu înv.-dir. din Cloaşterf, unde s'a făcut şi înmormântarea.

Fie-i ţărâna uşoară!

Preot **A. Fleşariu**

Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia şi Sibiu

Nr. 3747/1951

CONVOCARE

Cucernice Părinte,

Conform prevederilor noului Statut pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii Ortodoxe Române, art. 123, numirea în posturi a preoţilor, se face cu titlu provizoriu. După 5 ani de activitate fiecare preot este obligat să depună examenul de definitivare şi după 10 ani, examenul de promovare, după ce va fi urmat mai întâi cursul de îndrumare de pe lângă un Institut Teologic Universitar conform acestei dispoziţiuni.

Pe data de Marţi 2 Octomvrie 1951 se va deschide în Sibiu seria a XI-a a cursurilor de îndrumare a preoţimii, pe lângă Institutul nostru Teologic, la care vei participa şi cucernicia ta.

Programul lecţiunilor este întocmit pe *timp de 30 de zile.*

Cucernicia ta eşti învitat şi obligat să iai parte la seria 11-a a cursului de îndrumare care se va deschide în Sibiu Marţi 2 Oct. 1951.

Cursul de îndrumare este obligatoriu pentru toţi preoţii, cari vor fi convocaţi la el în serie; prin urmare nu numai cei cu 5 sau 10 ani de activitate, ci *toţi preoţii sunt obligaţi* să urmeze acest curs, chiar şi preoţii *trecuţi de 60 de ani* pensionaţi, dar care se află în funcţiune la parohii. Atragem în mod cu totul deosebit atenţiunea preoţilor convocaţi, că cei care nu se vor prezenta la deschidere şi la curs la data arătată în acest ordin, îşi *vor perde parohiile.*

Drept urmare *prezentarea la curs este obligatorie*, iar neprezentarea va fi socotită ca o renunţare la parohie.

Preoţii convocaţi la curs în seria 11-a pe data de 2 Oct. 1951 vor fi găzduiţi în internatul Institutului nostru teologic din Sibiu şi vor avea de adus la prezentare următoarele:

1. În numerar *Lei 2000* (două mii).
2. În natură:
   a) 15 kgr. făină de grâu cernută.
   b) 2 kgr. grăsime de porc sau ulei.
   c) 2 kgr. brânză de oaie.
   d) 1 kg. slănină.
   e) 1 kgr. zahăr.
   f) 30 ouă.

Menţionăm că aceste alimente pot fi procurate, la preţul pieţii din Sibiu pentru cei care nu le-ar avea.

În afară de acestea fiecare preot va aduce:

Una pătură, un cearşaf, una perină şi saltea pentru paie.

Cucernicia ta primind această convocare, te vei pregăti din timp pentruca la data începerii cursului 2 Oct. ora 9 dimineaţa să fii în Sibiu, la şedinţa festivă de deschidere.

Înainte de plecare te vei îngriji să fii suplinit pe tot timpul absenţei celor 30 de zile, de preotul sau preoţii din parohiile învecinate, pe care îi vei aviza despre aceasta.

La cursuri în Sibiu te vei prezenta în reverendă.

Nu vei uita să-ţi aduci Biblia sau cel puţin Noul Testament.

Cursul de îndrumare este un prilej minunat de reîmprospătare a cunoştinţelor

teologice şi de orientare în problemele pastorale şi sociale pe care le-au ridicat la ordinea zilei nouile vremuri. Nu ne îndoim că cucernica noastră preoţime va răspunde cu însufleţire la această chemare fiind pe deplin conştientă de importanţa acestui curs de îndrumare.

Sibiu la 10 Iulie 1951.

Cu arhiereşti binecuvântări

NICOLAE,
arhiepiscop şi mitropolit

NOTĂ: Alimentele trebuiesc predate necondiţionat la intrarea în internat. Altfel nu este admis nimenea nic n internat nici la masă.

Alimentele care nu corespund calităţii arătate mai sus, vor fi refuzate.

Înainte de plecare la cursul de îndrumare, fiecare preot este obligat de-a preda cu proces-verbal înlocuitorului său, gestiunea parohiei până la zi precum şi soldul în numerar la zi.

Cheltuielile cursului de îndrumare până la suma de Lei 5000 (cinci mii) preotul cursist le va ridica dela epitropia parohială.

Preoţii care din forţă majoră nu se pot prezenta la seria XI-a a cursului, vor cere aprobarea prin cerere scrisă la Consiliul Arhiepiscopesc, până la 31 August a. c. După această dată cererile de amânare nu vor mai fi luate în considerare.

Cursul de îndrumare misionară, seria XI-a
2 Octomvrie—2 Noemvrie 1951

Tabloul preoţilor convocaţi

Protopopiatul Agnita: Berghia Ioan, Bruiu.

Protopopiatul Făgăraş: Mihnevici Leonida, Bucium. Şolca Nicolae, Felmer. Nodea Gheorghe, Sinca-veche. Ulinici Petru, Vaida-Recea.

Protopopiatul Gheorgheni: Stânea Gheorghe, Sărmaş, Pădurean Ioan, Agriştеu. Negrea Traian, Odrihei. Todoran Traian, Sângeorgiul-de-Pădure.

Protopopiatul Luduş: Iacobescu Ilie, Bărboşi. Macavei Iulian, Bogata. Şerban Atanasiu, Cheţani. Opinca Ioan, Ciuciu. Lascu Vasile, Fărău. Boeru Gheorghe, Giuluş. Mârza Pavel, Feldioara. Ştef Vasile, Lăscud. Rusu Liviu, Miceştii-de-Câmpie. Cheţău Vasile, Petrilaca. Demetrescu Nestor, Sâniacob. Nicola Ioan, Coop.

Protopopiatul Mediaş: Spineanu Aurel, Agârbiciu. Apafi Alexe, Cergăul-Mare. Todoran Ioan, Proştea-Mare.

Protopopiatul Racoş: Mircea Ioan, Augustin. Garcea Ioan, Băţanii-Mari. Ciortan Ştefan, Comana-d-sus. Velicu Gheorghe, Jibert. Brote Septimiu, Mateiaş.

Protopopiatul Reghin: Ciurea Nicolae, Adrian. Stoicescu Nicolae, Băiţa. Gică Aurel, Cozma. Anca Vasile, Dedrad. Covrig Gheorghe, Idicel-Pădure. Bucur Teodor, Lunca-Bradului. Fărcaş Dumitru, Orşova. Bender Gheorghe, Şopteriu. Pământ Ghiţă, Voivodeni. Olteanu Alexandru, Poarta.

Protopopiatul Sebeş: Muntiu Ioan, Cărpeniş. Cozma Nicolae, Ghirbom.

Protopopiatul Sf. Gheorghe: Plotogea Ilarie, Dobolii-de-jos. Mitaru Ioan, Mercurea-Ciuc. Ticuşan Eremia, Covasna. Botei Ioan, Ghelinţa.

Protopopiatul Sibiu: Iosof Nicolae, Galeş. Vlad Ioan, Glâmboaca. Barna Mihail, Hamba. Mandeal Cornel, Porumbacul-de-jos. Luca Simion, Ruşi. Acelinescu Pompiliu, Tilişca II Luca Dănilă, Topârcea. Dragomir Ioan, Porceşti.

Protopopiatul Sighişoara: Şerban Gheorghe, Laslea. Ţipşer Mihail, Săcel. Sârbu Iustin, Seleuşul. Stoica Emilian, Sighişoara

Protopopiatul Oraşul Stalin: Dr. Stinghe Nicolae, Or. Stalin. Nistor Aurel, Or. Stalin. Sălcescu Ştefan, Vlădeni. Popescu Nicolae, Barcani II. Budu Ioan, Bran. Ercuş Gheorghe, Fundata. Stoicanea Vasile, Zârneşti. Coman Nicolae, Întorsura-Buzăului II. Frangu Leonte, Predeal.

Protopopiatul Târnăveni: Nabili Ieronim, Bălcaciu. Medeşan Petru, Corneşti. Boer Pompiliu, Deaj. Creţu Emil, Mica. Rădulеţ Iuliu, Şilea.

Iisus Hristos ca oaspe

(Continuare din pag. 4-a)

nu există nimic pe lume şi acolo unde acest scump praf strălucitor cu înţelepciune serveşte spiritul iubirii, acolo şi cele mai scumpe lucruri au un înalt caracter moral. Insă sunt cazuri în care semnele materiale a sârguinţei de prisos arătate, chiar cu toată sârguinţa făcută, devin un fapt neînţelept. Aşa consideră Iisus ospăţul Martei, care cu mare sârguinţă pregătea un prânz mare, pe când ea trebuia să se mulţumească cu o primire obişnuită şi să facă asemenea ce făcea sora ei Maria, care şi-a ales partea cea bună, cuvântul, învăţătura lui Dumnezeu.

Prin aceasta Iisus arată că şi în ospăţ uniunea sufletească bazată pe învăţătura dumnezeească, trebue să fie în primul loc, ca „unul ce ne trebueşte", adică ca prima şi cea mai înaltă cerinţă a sufletului, dacă la aceasta mai trebueşte şi mâncare, oare mult îi trebue omului ca să se sature? Acesta-i sensul cuvintelor lui Iisus Hristos: „Marto, Marto, te îngrijeşti şi spre multe te sileşti, ci un lucru trebueşte" (Luca 10, 41-42).

Acest cuvânt ce s'a spus Martei, trebue ţinut în minte de toate silitoarele gospodine şi gazde, care când sunt vizitate de oaspeţi şi prietini, de multe ori se silesc ca să-i ospăteze, pe când oaspeţii au poate mai mare nevoe de o convorbire plăcută, fără să fie întreruptă de grija cea multă şi de prisos a gazdelor, pentru cele ale mâncării.

Iată îndrumările pe care ni le dă viaţa Domnului Iisus Hristos referitor la relaţiile Lui cu oamenii în diferite împrejurări. „Pildă v'am dat, a spus Hristos, ca precum am făcut eu, să faceţi şi voi" (Ioan 13, 15).

Icon. stavr. **Ioan Stoica**

Nr. 3693/1951 Bis.

Deciziune

În temeiul articolelor 246 şi 243 din Regulamentul de Procedură al Instanţelor Disciplinare şi de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, am decis înfiinţarea pe Mitropolia Ardealului a unui Consistor Monahal Eparhial, ca instanţă de judecată pentru monahi.

În Consistorul Monahal Eparhial al Mitropoliei ardelene am numit pe următorii trei membri:

1. Arhimandritul Varahil Jitaru, starеţul Mănăstirii Nicula din eparhia Clujului

2. Protosinghelul Serafim Popescu, starеţul Mănăstirii Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus din Arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu, şi

3. Ieromonahul Simion Drahnea, starеţul Mănăstirii Izbuc din eparhia Oradiei.

Cei trei membri numiţi de Noi urmează să se întrunească pentru constituire, până la 31 August a. c. când îşi vor alege un preşedinte.

Prezenta Deciziune o aducem la cunoştinţa celor interesaţi şi o promulgăm prin publicarea în „Telegraful Român".

Dată în Sibiu la 10 Iulie 1951.

† **NICOLAE,**
arhiepiscop şi mitropolit

Publicaţiune de licitaţie

Biserica ortodoxă din **Râşnov,** Raionul Oraşul Stalin, dă prin licitaţie, în ziua de 12 August 1951, ora 10 dim., lucrări de reparaţii la biserică, în valoare de 102 774 Lei.

Devizul estimativ este la Oficiul parohial, unde la data indicată se depune oferta amatorilor de-a executa lucrarea.

Râşnov, 3 Iulie 1951.

Oficiul parohial: Pr. **I. Scurtu**

Epitrop: **I. Cristolorem**

Protopopiatul Tg. Mureş: Antonescu Gheorghe, Băla. Dincă Nicolae, Crăeşti. Gheorghe N. Petru, Fânaţe. Bercu D. Ioan, Grebenişul de Câmpie, Runcanu Victor, Moişa. Nicolescu Aurel, Murgeşti. Şonfălean Gheorghe, Sânpaul Anca Ioan, Sântana-de-Mureş. Ciuruş Teodor, Tg. Mureş.

Şcoala eparhială
de cântăreţi bisericeşti din Oradea

anunţă ca dată a înscrierii şi reînscrierii elevilor (de 16—25 ani) 15 Iulie—20 August a. c. Condiţiunile de înscriere sunt aceleaşi ca la Şcoala de cântăreţi din Sibiu, cu următoarele precizări: la acte se adaogă Certificatul de stare materială dela Sfatul Popular; taxa de înscriere este de lei 200; în internat elevii sunt întreţinuţi gratuit, afară de elevii cu posibilităţi materiale mai bune, care trebue să contribue cu minimale cantităţi de alimente în natură; examenul de admitere constă din: vizita medicală, o probă la scris şi citit, examinarea aptitudinilor muzicale.

Despre data începerii cursurilor elevii înscrişi vor fi anunţaţi la domiciliu. Durata cursurilor este de 2 ani.

Nr. 3611/1951.

Concurs

La Şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu sunt vacante pentru anul şcolar 1951/52 următoarele catedre şi ore bugetare:

1. Catedra Nr. 1 de muzică bisericească psaltică, cu 18 ore săptămânal.

2. Catedra Nr. 2 muzică bisericească vocală, cu 18 ore săptămânal.

3. Catedra Nr. 4 de studii religioase şi administrative bisericeşti cu 18 ore săptămânal.

4. Catedra Nr. 5 de Îndrumări practice şi gospodăreşti cu 18 ore săptămânal.

5. Îndrumări de Higienă, 2 ore săptămânal.

Pentru întregirea acestor catedre, în conformitate cu art 15 din Regulamentul pentru funcţionarea şcolilor de cântăreţi din Biserica Ortodoxă Română, se cere licenţa în teologie şi examenul de capacitate pentru profesorii în Învăţământul mediu.

Salariile împreunate cu aceste catedre sunt: Pentru profesorii titulari definitivi categoria de salarizare 9/3 Lei 9800 lunar; pentru profesorii titulari provizorii categ. 8/3 Lei 8210 şi pentru profesorii suplinitori categ 7/3 Lei 6968, iar pentru orele de Higienă câte Lei 100 de fiecare oră prestată efectiv.

Cererile pentru ocuparea catedrelor şi orelor arătate în Concurs, se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 9 Iulie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Dăişoara,** protopopiatul Raionului Racoş, Reg. Stalin, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat (dacă candidatul este salarizat).

2. Completarea salarului dela parohie.

3. Până la achiziţionarea caselor parohiale, locuinţă în casă închiriată de parohie.

4. Sesiunea parohială 5 jug. arabil şi fânaţ.

5. Venitele stolare uzitate în protopopiat.

Preotul este obligat a servi regulat, a predica şi a face catehizarea tineretului.

Candidaţii îşi vor înainta cererile de concurs în termen Oficiului protopopesc din Caţa, Regiunea Stalin, iar după aceea se vor putea prezenta în parohie, având binecuvântarea I. P. Sf. Mitropolit, pentru a servi, predica şi cânta în biserica din Dăişoara şi a face cunoştinţă cu poporul.

Caţa, la 23 Iunie 1951.

Protopop **Romul Ciocan**

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 1 Septemvrie 1951 Preţul unui ex. Lei 12·— Nr. 34—36

Biblioteca Central Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Apelul către creştinii din întreaga lume

adoptat de către capii Bisericilor Ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia şi Bulgaria

La 23 Iulie a. c. capii Bisericilor ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia şi Bulgaria, întruniţi la Moscova au adoptat un Apel către creştinii din întreaga lume.

În Apel se spune, între altele: „În anul 1951 după Hristos, noi, capii Bisericilor ortodoxe locale din Antiohia, Rusia, Georgia, România şi Bulgaria, ne-am întrunit în inima ortodoxismului rus pentru celebrarea memoriei Sfântului Serghie din Radonej pentru a ne împărtăşi din isvorul sfinţeniei sale. Reţinând aici grava nelinişte a epocii noastre, am găsit necesar să ne adresăm creştinilor din întreaga lume cu o nouă chemare fierbinte: de a înzeci străduinţile lor pentru cauza apărării păcii în întreaga lume şi îndeplinindu-şi zi de zi datoria credinţei şi conştiinţei, a dragostei şi înţelepciunii să împiedece repetarea în viaţa noastră a infernului unui nou război mondial.

Toţi ştiu cât s'a agravat situaţia internaţională ameninţând lumea cu urmări dezastruoase. Cumplitul pârjol al luptei crâncene din Coreea a nimicit peste un milion de vieţi omeneşti şi a distrus complet bunăstarea paşnicului popor coreean. Aceeaşi furtună nimicitoare planează şi asupra celorlalte popoare. Ea se înteţeşte pe măsură ce statele agresive — în frunte cu U. S. A. — se înarmează osândind în prezent popoarele la năpasta mizeriei şi la exterminarea completă în viitor. O povară de nenorociri nemaiauzite este gata să se abată asupra omenirii. Dar ameninţaţi de nenorociri, oamenii caută în numele adevărului, dreptăţii şi libertăţii, să sfarme cătuşele asupririi, ale samavolniciei şi ale inegalităţii rasiale. Ei se străduesc să scape de apăsătoarele cătuşe ale înarmărilor care apropie războiul şi cer încheierea unui Pact al Păcii între marile puteri.

Biserica lui Hristos nu se îndepărtează de nevoile actuale ale omenirii ci le slujeşte cu experienţa vieţii sale şi cu harul său. Deaceea în rândurile apărătorilor păcii se află şi Bisericile noastre ortodoxe locale. Ele au semnat, la timpul său, Apelul dela Stockholm cu privire la interzicerea armei atomice, ajutând cu aceasta omenirii să reţină mâna criminală a agresorului dela folosirea bombei atomice în Coreea, iar acum noi binecuvântăm cererea popoarelor cu privire la încheierea unui Pact al Păcii între marile puteri, considerând acest Pact drept soluţia cea mai înţeleaptă şi demnă a crizei mondiale. Acum însă, când în Pactul Păcii se pun cele mai mari speranţe, realizarea acestei păci este pusă din voinţa lui Dumnezeu în seama directă a bunei credinţe a oamenilor. Îndrumată de bunul simţ şi grupată într'o forţă unică, ea poate să oblige guvernele marilor puteri să semneze Pactul Păcii pe baza coexistenţei paşnice a celor două sisteme. Când aceasta se va săvârşi, toate popoarele vor răsufla liber, se va împrăştia întunerecul neîncrederii şi al fricii şi se vor înapoia zilele păcii şi fericirii. Atunci orice contradicţie între ţări se va soluţiona nu prin violenţă, ci pe calea dreptăţii, „rodul adevărului în lume se seamănă pentru acei care păzesc pacea" (Iacov 3, 18).

Deaceea, adresându-ne capilor Bisericilor ortodoxe din Constantinopole, Alexandria, Ierusalim, Ellada, Cipru, Serbia, Albania şi Polonia, care lipsesc din mijlocul nostru, ne exprimăm adânca convingere că ei vor da binecuvântarea unei asemenea acţiuni sfinte ca obligaţia reciprocă a marilor puteri de a soluţiona toate chestiunile vieţii internaţionale pe cale paşnică. Aceasta se va înfăptui întocmai dacă creştinii de toate riturile se vor pătrunde alături de noi de conştiinţa marii răspunderi pentru soarta lumii şi vor lua singura hotărâre justă, aceea de a păşi în întâmpinarea „năzuinţelor milioanelor de oameni din întreaga lume, oricare ar fi părerea lor asupra cauzelor care dau naştere primejdiei unui război mondial" şi de a sprijini cererea cu privire la încheierea unui Pact al Păcii deschis tuturor statelor.

Apelul este semnat de: Alexandru, patriarhul Antiohiei şi al întregului Răsărit. Alexei, patriarhul Moscovei şi al întregei Rusii. Calistrat, patriarhul întregii Gruzii. Justinian, patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Chiril, mitropolit de Plovdiv, preşedintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

„Fericiţi sunt făcătorii de pace că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema"

Matei 5, 9

23 AUGUST

Sărbătorirea zilei de 23 August constitue în fiecare an pentru poporul muncitor din ţara noastră prilejul unui bilanţ al cuceririlor şi realizărilor sale. Fiecare an marchează un nou progres pe calea socialismului, a întăririi patriei şi ridicării nivelului de trai, sanitar şi cultural al oamenilor muncii.

Anul acesta prăznuim 23 August sub semnul muncii pentru realizarea şi depăşirea sarcinilor din primul an al Planului Cincinal şi Planului de electrificare şi sub semnul luptei pentru pace. Pe întreaga industrie planul producţiei global a fost realizat, în primele şase luni din 1951, în proporţie de 107.8%. Am avut de asemenea o recoltă excepţional de bogată, producţia medie pe ţară la grâul de toamnă atingând 1350 kg. la ha., adică 165% faţă de producţia medie de anul trecut La gospodăriile agricole colective producţia medie a fost de peste 3000 kg. la ha.

Asistenţa medicală gratuită, concediul de odihnă plătit, trimiterea a 267.000 oameni ai muncii în staţiuni balneare şi climaterice, creşele, căminele, casele de naşteri etc. contribue la ridicarea nivelului sanitar al poporului.

Cultura devine tot mai mult un bun general prin şcoli, cămine culturale, biblioteci, tipărituri etc. Anul acesta alţi 450.000 analfabeţi au fost scoşi la lumina cărţii.

Prin sistemul salarizării după cantitatea şi calitatea muncii, ca şi prin salarul social, nivelul de trai al oamenilor muncii se îmbunătăţeşte necontenit, astfel că la sfârşitul planului cincinal va fi de două ori mai înalt.

Toate aceste progrese explică avântul poporului muncitor în munca ce o prestează pe marile şantiere ale ţării sub lozinca: împlinirea planului din anul 1951 în 11 luni. Echipele minerilor fruntaşi Kopetin Geza, Ciupea ion ş. a., scot cărbune în contul anului viitor. Ţărănimea muncitoare îşi dă tot mai mult seama că gospodăriile colective sunt calea spre belşug şi bunăstare.

Toate realizările obţinute în cei 7 ani dela eliberarea ţării noastre au fost posibile numai datorită marelui ajutor politic şi economic, pe care ni l-a acordat marea Uniune Sovietică şi prieteniei frăţeşti cu ţările de democraţie populară. Încadraţi în marele front al luptătorilor păcii, oamenii muncii din ţara noastră sunt convinşi că mijlocul nostru cel mai puternic de luptă pentru pace este construirea socialismului şi întărirea patriei.

Biserica ortodoxă fiind alături de po-

(Continuare în pag. 6-a)

Sinodul apostolesc din Ierusalim

S'au împlinit 1900 ani dela Sinodul apostolesc din Ierusalim. Aniversarea aceasta merită să fie încrestată nu numai pentru cotitura epocală, pe care o reprezintă acest sinod în viaţa Bisericii noastre, ci şi pentru luminile ce se răsfrâng din el în actualitatea bisericească.

După cum reese din articolele publicate în acest număr, care prezintă diferitele aspecte ale sinodului, sinodul apostolesc a deslegat o problemă centrală pentru răspândirea creştinismului între neamuri: dacă creştinii neiudei trebue să se taie împrejur şi să păzească legea lui Moisi sau nu (cf. F. Ap. 15, 1 - 32). Hotărîrea sinodului că aceştia nu sunt obligaţi să observe legea mozaică, întrucât mântuirea vine prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, a deschis larg porţile misionarismului creştin între popoare şi a pus practic piatra de temelie a universalismului creştin. Astfel că apostolul neamurilor va putea zice mai târziu cu cutezanţă: „Nu mai este Iudeu sau Elin... ci toţi sunteţi una în Hristos Iisus... pentrucă toţi sunteţi fii ai lui Dumnezeu prin credinţa în Hristos Iisus“ (Galateni 3, 28, 26). Cadrul îngust al religiilor naţionale este depăşit: creştinismul îmbrăţişează deopotrivă toate popoarele şi toate rasele, fără nici o discriminare rasială sau inegalitate naţională. Toate popoarele şi toate rasele sunt egale înaintea lui Dumnezeu şi sunt chemate în condiţiuni egale la mântuire. Concepţia aceasta, propovăduită de Mântuitorul, răspândită cu entuziasm de apostolul Pavel, pecetluită de autoritatea sinodului din Ierusalim, a dat un avânt extraordinar misionarismului creştin; prin ea creştinismul a devenit religia atâtor popoare, care înainte erau izolate şi prin bariere religioase, nu numai politice. Aşa s'a născut Biserica universală, care cuprinde în sânul ei matern popoare variate cu drepturi egale.

Dar sinodul dela Ierusalim e important şi pentrucă ne arată modul de rezolvare a problemelor mari ale Bisericii: nu o rezolvare „ex cathedra“, în stilul autocratismului papal, ci o rezolvare sinodală, într'un sinod în care e reprezentată toată Biserica şi în care Petru (socotit de papişti „papă“ al apostolilor şi transmiţător al acestei puteri prezumtivilor lui urmaşi dela Roma!) apare nu ca preşedinte, ci ca membru al sinodului, alături de alţi membri.

Din aceste considerente rezultă că Biserica Ortodoxă este continuatoarea genuină a Bisericii apostolice. Ea cuprinde în sânul ei credincioşi de diferite naţionalităţi: ruşi, români, bulgari, cehi, greci, sirieni, evrei, francezi, chinezi, japonezi etc. Toţi sunt egali în drepturi şi datorii. Spre a evidenţia această egalitate Biserica Ortodoxă este organizată în Biserici naţionale autocefale: Biserica Ortodoxă Rusă, Biserica Ortodoxă Română, Biserica Ortodoxă Greacă, Biserica Ortodoxă Bulgară etc.

Fiecare naţiune, întrucât există destui credincioşi din sânul ei, îşi are Biserica sa, care se chiverniseşte independent şi este egală cu celelalte Biserici surori ortodoxe. Unitatea Ortodoxă nu este aceia a unui centralism papal, care nimiceşte diversitatea naţională, ci a spiritului unitar ortodox, care pulsează în toate Bisericile ortodoxe, care îşi găseşte expresie în unitatea dogmei, cultului şi organizării şi se manifestă în soboarele ecumenice. Aşa cum a stabilit sinodul dela Ierusalim, Hristos este unitatea ortodoxiei, El face ca diferite Biserici naţionale să constitue un singur trup: Biserica Ortodoxă. Papismul este dominaţia spiritului roman peste celelalte popoare (de aici reacţia protestantă germanică). Ortodoxia este prezenţa vie a lui Hristos în toţi ceice cred într'ânsul. De aceea Ortodoxia nu este papocentrism, ci hristocentrism, care în unitatea duhului menţine egalitatea, independenţa şi libertatea variatelor Biserici naţionale ce o compun.

E firesc dar ca, nu numai rezolvarea universalismului şi a problemei neamurilor, ci şi rezolvarea marilor probleme, ce se pun întregii creştinătăţi, în Ortodoxie să nu fie lăsată în seama papalităţii, ci conform sinodului apostolesc din Ierusalim, să se facă în sinoade ecumenice, care reprezintă Biserica întreagă, iar rezolvarea problemelor ortodoxe locale să aparţină sinoadelor locale. La aceste sinoade nu există alte ranguri decât cele onorifice, toate Bisericile fiind egale. Hotărîrile se iau în spiritul frăţietăţii, egalităţii şi libertăţii, sub adumbrirea Duhului Sfânt, care este Duhul adevărului şi al slobozeniei. „Părutu-s'a Duhului Sfânt şi nouă“ (F. Ap. 15, 28), este formula sinodului dela Ierusalim, care exprimă această realitate şi care a rămas formula tuturor sinoadelor ecumenice ortodoxe. Nu Petru, nici papa, ci toţi membri soborului hotărăsc în deplină egalitate şi libertate. Acesta este spiritul Bisericii apostolice şi spiritul Bisericii ortodoxe. Hristos însuşi, prin Duhul Sfânt, conduce destinele Bisericii Sale, în care toţi credincioşii sunt egali, indiferent cărei naţionalităţi aparţin. Consfătuirile pan-ortodoxe ţinute în ultimii ani la Moscova, sunt expresia acestui spirit milenar ortodox: Ortodoxia ia atitudine unitară în problemele vremii prin glasul autorizat al reprezentanţilor tuturor Bisericilor, într'o frăţească preţuire mutuală şi armonie.

Se'nţelege astfel de ce Ortodoxia a fost mereu alături de forţele progresiste ale omenirii. Ea a combătut şovinismul naţional generator de războaie, ca şi ideea că ar exista popoare şi rase superioare, destinate să stăpânească (Herrenvolk) şi popoare şi rase inferioare, destinate robiei (Sklawenvolk). Ea a susţinut şi susţine ideia unităţii neamului omenesc, a egalităţii depline în drepturi a raselor şi popoarelor mari şi mici, ca şi necesitatea unei colaborări frăţeşti între popoare pentru progresul omenirii şi stabilirea păcii pe pământ. Aceste principii concordă cu însăşi structura internă a Ortodoxiei, care în unitatea duhului realizează colaborarea în frăţească egalitate a tuturor Bisericilor ortodoxe naţionale. Aşa şi omenirea, în aceeaşi năzuinţă spre progres, trebuie să realizeze colaborarea paşnică în spiritul egalităţii şi independenţei naţionale a tuturor popoarelor. Aceasta explică participarea Bisericii ortodoxe la lupta pentru pace, împotriva subjugării unor naţiuni de către altele, pentru independenţă, egalitate şi libertate, pentru colaborare prietenească între popoare, împotriva urii rasiale, pentru progresul omenirii. Alături de multe alte contribuţii, Apelul adresat tuturor creştinilor de reprezentanţii Bisericilor ortodoxe antiohiană, rusă, georgiană, română, bulgară pentru intensificarea luptei păcii este o nouă mărturie în acest sens.

Iată dar cât de bogat în semnificaţii şi rodnic în rezultate a fost sinodul apostolesc dela Ierusalim. Aniversarea lui nu este aniversarea unui eveniment istoric depăşit, ci reîmprospătarea spiritului veşnic viu al Ortodoxiei, care creşte peste veacuri în Hristos, pe temelia pusă dintru început, fără să se abată întru nimic dela această temelie. Această dreaptă credinţă, această desvoltare pe linia adevărului creştin, aşa cum l-a propovăduit Mântuitorul şi l-au întrupat apostolii în cele dintâi comunităţi creştine şi în soborul dela Ierusalim, constitue puterea, viaţa şi slava Ortodoxiei. De aceea se cade ca Ei să-i slujim şi poruncile Ei să le împlinim cu toată puterea sufletelor noastre, ca nişte adevăraţi ucenici ai lui Hristos şi fii ai Bisericii Sale.

TELEGRAFUL ROMÂN

Sf. Apostol Pavel şi Sinodul apostolesc din Ierusalim

Hotărîrea sinodului apostolesc dela Ierusalim, că păgânii care îmbrăţişează credinţa creştină nu sunt obligaţi să ţină legea mozaică şi să fie tăiaţi împrejur, deschizându-se astfel larg drumul creştinismului în sânul tuturor popoarelor, poartă în mare parte pecetea contribuţiei Sf. Ap. Pavel. El este apostolul neamurilor şi interpretul fidel al Evangheliei lui Hristos între neamuri. Sinodul apostolesc pune numai girul său decisiv pe concepţia şi activitatea marelui apostol.

Să urmărim dar desfăşurarea evenimentelor din sânul comunităţii creştine în această privinţă.

Mântuitorul a dat ucenicilor Săi, după înviere, o poruncă care trebuia să fie pentru ei un testament pe care să-l execute. Această poruncă sună astfel: „Datu-mi-s'a toată puterea în cer şi pe pământ, drept aceea mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învăţându-le să păzească toate câte am poruncit vouă. Şi iată eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului“ (Mat. 28, 15—20). Această poruncă pe cât de precisă, tot pe atât de categorică, impunea o sarcină extraordinar de mare asupra umerilor apostolilor. Punerea în practică a acestei porunci nu mergea fără oarecare dificultăţi, din cauza atitudinei Mântuitorului faţă de V. T., atitudinii Lui faţă de instituţiile mozaice şi chiar faţă de învăţătura cărturarilor şi a fariseilor, ca şi datorită faptului că Domnul nu a predicat printre păgâni, încât nu a lăsat un exemplu practic care să fie normă pentru apostoli, cum au să procedeze în astfel de cazuri. El nu a precizat care trebue să fie atitudinea păgânilor faţă de lege, acest lucru l-a lăsat să-l facă apostolii călăuziţi de Duhul Sfânt.

Mântuitorul considera V. T. ca o carte sfântă, pentrucă ea cuprindea revelaţia dumnezeiască. El spune chiar că n'a venit să strice legea şi proorocii, ci ca să le împlinească şi că o iotă sau o cârtă nu va trece din lege până nu se vor împlini toate (Mat. 5, 17—18).

Evangheliile ne arată însă, că El n'a înţeles să menţină şi să împlinească legea în totalitatea şi în forma care exista. El a venit să o spiritualizeze şi să o desăvârşească şi în această formă desăvârşită să o împlinească. El se plasează în faţa Legii vechi ca o autoritate superioară (cf. Predica de pe munte). Sintetizarea legii şi a profeţilor în porunca iubirii de Dumnezeu şi a iubirii deaproapelui (Mat. 22, 37-39) ne arată cum a înţeles Mântuitorul să desăvârşească legea şi în ce sens a spus El că a venit să o împlinească (Mat. 5, 17). Mântuitorul a considerat V. T. ca o temelie pentru legea cea nouă, dar n'a înţeles să menţină legea veche în totalitatea ei şi astfel să o împlinească, ci a în-

[Continuare în pag 3]

Sfântul apostol Pavel și sinodul apostolesc din Ierusalim

[Urmare din pag. 2]

țeles să mențină duhul religios și moral din ea desăvârșindu-l și lăsând să cadă învelișul ei extern și trecător, căci spunea El „nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi" (Mat. 9, 16). El n'a înțeles să mențină legea în forma ei veche și pe aceasta să o petecească cu bucăți noui, căci un astfel de lucru s'ar fi dovedit nefolositor (Mat. 9, 15). El a atribuit legii un caracter transitoriu, un rol pregătitor și acest fapt reiasă din toată atitudinea Lui (cf. Mat. 15, 11; 12, 6, 8; Ioan 4, 22—23) și din cuvintele „că toți proorocii și legea până la Ioan au proorocit" (Mat. 11, 13), iar de atunci se vestește legea cea nouă care devine normativă.

Nimeni n'a înțeles mai corect atitudinea Mântuitorului față de lege ca tocmai apostolul Pavel care spunea: „Și m'am făcut pentru Iudei ca un Iudeu, ca să dobândesc pe Iudei; pentru cei de sub lege ca un supus legii, deși nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege" (I Cor. 9, 20), precum nimeni n'a înțeles mai bine caracterul transitoriu al legii ca tocmai el, cum se constată mai ales din Epistolele către Galateni și Romani.

Mântuitorul spunea „că a venit Fiul omului să mântuiască pe cel pierdut" (Mat. 18, 11) indiferent de naționalitatea sau rasa căreia îi aparținea, accentuând astfel caracterul universalist al misiunii Sale Caracterul spiritual al învățăturii Domnului e o dovadă că ea era destinată tuturor oamenilor fără deosebire de rasă sau neam. Caracterul universal al învățăturii Domnului se desprinde de pe toate paginile Evangheliei și reese atât de clar din parabolele Sale. (Sămănătorul ș. a. Mat. 13. Samarineanul Luca 10, Fiul pierdut Luca 15).

Pentru a intra în Împărăția Sa, El cere condiții care pot fi îndeplinite de toți, ca pocăință și credință. El nu lasă să fluture peste Împărăția cerurilor propovăduită de El, nici un steag cu caracter național. Condițiile speciale pentru intrarea în această Împărăție pe care le aflăm în Predica de pe munte, nu conțin nimic care ar fi putut constitui pentru cineva vreo piedică din punct de vedere național. El învață pe apostolii Săi să se roage ca Împărăția lui Dumnezeu să se realizeze precum în cer așa și pe pământ, fără nici o restricție la anumite granițe naționale (Mat. 6, 10). El dă apostolilor puterea de legare și deslegare pe pământ fără a face vreo restricție (Mat. 18, 18). Învățătura Evangheliei era deci destinată tuturor oamenilor și Împărăția Sa trebuia să-i cuprindă pe toți indiferent de neam sau rasă și deci porunca dată ucenicilor Săi de a merge să propovăduiască la toate popoarele (Mat. 28, 19) e cum nu se poate mai firească, căci ea concordă cu întreagă învățătura Domnului. (1)

Toate lucrurile amintite până acuma erau clare pentru cei doisprezece apostoli, totuși nu știm despre nici unul dintre ei că s'ar fi dus înainte de sinodul apostolesc ca să propovăduiască printre păgâni. Activitatea celor doisprezece se mărginește numai în cadrele Palestinei. Lucrul acesta nu e greu de explicat, dacă ținem seamă de următoarele considerații. Toți apostolii erau Iudei crescuți în respectul legii milenare și a instituțiilor religioase și a tradiției seculare a poporului lor. Respectul Mântuitorului pentru lege și pentru instituțiile religioase ale poporului Iudeu, nu a rămas fără influențe asupra lor. Pentru aceea ei împreună cu membrii comunității din Ierusalim frecventau Templul și luau parte la cult și păzeau obiceiurile iudaice (F. Ap. 31, 51, 2). Ei își aduceau aminte că Mântuitorul însuși s'a simțit trimis în primul rând către fiii lui Israil. El a spus chiar că Evanghelia e destinată mai întâi acestora și că trebue să se satureze mai întâi „fiii„ prin care înțelegea pe Iudei și numai după aceea urmează păgânii (Mat. 15, 26). Aceeași idee se desprinde și din parabola nunții fiului de împărat (Matei 22 și urm.) ca și aceea a celor invitați la cină (Luca 14, 16 urm.). Ei își mai aduceau aminte că atunci când i-a trimis Domnul pentru întâia oară la propoveduire le-a spus ca să meargă mai vârtos către oile casei lui Israil (Mat. 10, 6). Chiar porunca Domnului de a propovedui „la toate popoarele" cuprindea printre aceste popoare și pe Israil. Toate cele amintite mai sus, ca și faptul că Mântuitorul însuși și-a mărginit activitatea numai în sânul poporului Său, i-a putut face să considere ca o datorie principală a lor câștigarea mai întâi a lui Israil pentru Evanghelie (F. Ap. 5, 21).

Apostolii nu și-au uitat de porunca Domnului de-a propovedui la toate popoarele și de aceasta le aducea aminte chiar vorbirea lor în diferite limbi dupăce s'a pogorît Duhul Sfânt asupra lor (F. Ap. 2 urm.). Apostolul Petru exprimă acest lucru în cuvântarea ținută celor care erau de față cu aceea ocazie, că făgăduința de a le împărtăși pe Duhul Sfânt este atât pentru ei cei de față și copiii lor, ca și pentru toți cei de departe ori pe câți va chema Dumnezeu la creștinism și deci și pentru păgâni (F. Ap. 2, 39). (2)

Cu toate acestea din Faptele Apostolilor știm că Ap. Petru numai în urma unei viziuni a ajuns să meargă în casa sutașului Corneliu (F. Ap. 10) și că întors de acolo la Ierusalim credincioșii din tăierea împrejur să priceau cu el fiindcă a intrat și a stat la masă cu păgânii (F. Ap. 11, 2—2). Fiindcă Mântuitorul nu a precizat care trebue să fie atitudinea păgânilor față de lege, nici cum trebuiau să procedeze apostolii în activitatea lor printre păgâni, ei încă nu erau lămuriți complet asupra acestui lucru. Viziunea din Iope ca și faptul că peste Corneliu ca și peste cei din casa lui s'a pogorît Duhul Sfânt, cu toate că nu au fost tăiați împrejur era o clarificare pentru apostoli.

Mântuitorul a chemat însă un om căruia i-a încredințat în mod special misiunea de a propovedui printre păgâni și acesta a fost Ap. Pavel (F. Ap. 9, 15). După trei ani dela convertire, timp pe care l-a petrecut în parte în Damasc, iar o parte în Arabia și după un scurt popas de 15 zile la Ierusalim (Galat. 1, 17—18), apostolul s'a dus în Tars (F. Ap. 9, 30).

În timpul celor 3 sau 5 ani cât a petrecut în Cilicia nu a stat inactiv. El și-a continuat activitatea sa timp de un an alături de Varnava în Antiohia (F. Ap. 11, 25-26) mai apoi a plecat în prima sa călătorie misionară printre păgâni.

Apostolui ne spune în Epist. către Galateni (1, 11—12) că Evanghelia pe care el o propovăduește păgânilor n'a primit-o dela oameni, nici prin mijlocirea vreunui om, ci prin descoperire direct dela Mântuitorul. El era în posesiunea acestei Evanghelii când și-a început activitatea printre păgâni. Evanghelia de care vorbește în Epist. către Galateni, nu se referă la cunoștințele istorice privitoare la viața și învățătura Domnului, pe care le-a primit prin mijlocirea lui Anania, a apostolilor, a lui Varnava și a altora, ci Evanghelia sa pe care a primit-o pe cale de descoperire cuprindea adevărurile privitoare la egalitatea oamenilor în planul de mântuire, admiterea păgânilor în Biserică pe picior de egalitate cu Iudeii, înlăturarea legii mozaice, libertatea care rezultă pentru toți, mai ales pentru creștinii ieșiți din păgânism, îndreptarea oamenilor prin credință fără faptele legii, încorporarea creștinilor la Hristos prin botez și unirea tuturor în El". (3)

Chiar dacă apostolul a ajuns să-și precizeze unele din aceste adevăruri în activitatea sa de mai târziu și mai ales în luptă cu iudaizanții, el a fost în posesia acestor principii dela început și le-a predicat în activitatea sa misionară începând încă în Cilicia. El predica deci că legea mozaică nu mai este obligatorie nici pentru Iudeii trecuți la creștinism, cu atât mai puțin pentru păgânii încreștinați. Fără îndoială că Iudeii din Diaspora trecuți la creștinism crescuți sub lege continuau să se arate râvnitori pentru lege și obiceiurile lor religioase (F. Ap. 20, 21) ca și cei din Palestina, dar ceea ce trebue noi să reținem este faptul că apostolul le predica tuturor că legea mozaică nu mai este obligatorie pentru creștini, fie ei veniți din iudaism sau păgânism.

Faptele Apostolilor ne istorisesc că după întoarcerea lui Pavel și Varnava din prima călătorie misionară la Antiohia (F. Ap. 14, 26) s'au coborît unii creștini din Iudeea care învățau pe creștini că dacă nu se vor tăia împrejur nu se vor mântui (F. Ap. 15, 1). Apostolul Pavel și Varnava însă s'au împotrivit și au avut multă pricire cu ei (F. Ap. 15, 2). Era vorba de principii fundamentale.

Faptele Apostolilor ne spun că mulți dintre preoți (F. Ap. 6, 7) și unii din secta fariseilor au trecut la creștinism (F. A. 15, 6) și făceau parte din comunitatea creștină din Ierusalim. Aceștia formau o partidă extremistă în comunitate și susțineau obligativitatea tăierii împrejur și ținerea legii mozaice și de către păgânii încreștinați, ea fiind o condiție pentru mântuire. Acești iudaizanți sunt aceiași cu cei cu care va avea să lupte apostolul mai târziu în Galatia, (4) și astfel noi îi cunoaștem mai bine după ceea ce spune apostolul în epistola către Galateni.

Ei argumentau cam în modul următor: Mântuitorul ca Mesia este moștenitorul promisiunilor făcute de Dumnezeu părintelui Avraam și care nu erau rezervate numai fiilor trupești ai acestuia. Pentru a face părtași și pe păgâni de făgăduințele făcute lui Avraam, Mesia trebuia să-i unească cu Israil prin tăierea împrejur, care a fost instituită de Dumnezeu pentru aleșii Săi. Avraam a mai fost și tipul omului drept. Pentru a face dreptatea așa cum a făcut-o Avraam, Dumnezeu a dat prin Moise o lege precisă și rolul lui Mesia a fost ca să facă ca această lege să fie pusă în practică atât de Israil, cât și de păgâni. Nimeni nu putea nădăjdui să fie mântuit prin Hristos, dacă calcă și nesocotește legea mozaică, dată de Dumnezeu însuși. Dar pe măsură ce creștinii ar fi dat importanță legii, prin care venea îndreptarea, în aceeași măsură le-ar fi scăzut credința lor în Hristos. Dacă creștinii nu erau făcuți părtași de mântuire prin Hristos, ci mântuirea era împărtășită prin tăierea împrejur, atunci rolul Mântuitorului era minimalizat și botezul era fără rost, căci ei nu mai oferea nimic creștinilor. (5) Iudaizanții prin pretențiunile lor ar fi ajuns să distrugă însăși baza creștinismului, care era credința în Hristos. Apostolul Pavel a înțeles acest lucru și pentru aceea li s'a opus cu îndârjire.

În urma discuțiilor vehemente ale apostolului Pavel și Varnava cu iudaizanții din Antiohia și a opoziției categorice a celor dintâi față de pretențiile acestora din urmă, comunitatea din Antiohia a trimis pe Pavel și Varnava însoțiți și de alți delegați la Ierusalim unde avea să se desbată în adunarea apostolilor marea problemă. Aici au fost primiți de întreaga comunitate, istorisind lucrurile minunate făcute de Dumnezeu prin ei. Iudaizanții și-au expus și ei punctul lor de vedere (F. Ap. 15, 4, 5). Au urmat apoi discuții aprinse în care credem că apostolul Pavel prin puterea lui de argumentare va fi spulberat toate argumentele iudaizanților, arătând ce consecințe grave ar avea impunerea legii pentru păgâni. Ca unul care a trăit între păgâni și-i cunoștea mai bine decât ceilalți apostoli și le știa aversiunea pentru tăierea împrejur, încât și prozeliții care se atașau sinagogei se fereau să

(Urmare în pag. 4-a)

Sfântul apostol Pavel şi sinodul din Ierusalim

(Continuare din pag. 3-a)

se taie împrejur; aducând cu sine şi experienţa bogată făcută pe teren între păgâni şi expunându-şi Evanghelia pe care el spunea Galatenilor că a primit-o prin revelaţie dela Mântuitorul, Apostolul Pavel va fi produs o impresie profundă asupra întregei adunări (F. Ap. 15, 7). Apostolul Petru prin cuvântarea sa prin care istorisea cazul cu Cornelie sutaşul, n'a făcut decât să confirme teza pe care a susţinut-o apostolul neamurilor (v. 7—11).

Varnava şi Pavel, luând apoi cuvântul, au arătat cum Dumnezeu, prin minunile făcute printre păgâni a aprobat felul lor de evanghelizare printre păgâni (v. 12). Sf. Iacob, care era cu toată probabilitatea prezidentul Sinodului, rezumând discuţiile face propunerea, prin care sunt respinse pretenţiunile iudaizanţilor de a impune păgânilor legea şi tăierea împrejur, ceea ce Sinodul aprobă, dând astfel câştig de cauză Ap. Pavel şi lui Varnava. Aplicarea practică a hotărîrii principale a sinodului apostolesc s'a făcut pe loc, căci nici Tit care însoţea pe sfântul Pavel şi pe Varnava şi care era Elin, n'a fost silit să se taie împrejur (Galat. 2, 3). Apostolul putea spune că după ce şi-a expus evanghelia sa, cei mai de seamă dintre apostoli au aprobat-o şi nu i au impus nimic (Galat. 2, 2, 6). Dovadă este tocmai hotărîrea sinodului. Porunca dată păgânilor de a se feri de carnea jertfită idolilor, de sânge, de carnea animalelor sugrumate şi de desfrâu nu adăuga de fapt nimic esenţial evangheliei propoveduite de sf. Pavel. Prin hotărîrea sinodului s'a înlăturat deci primejdia care ameninţa de a face din creştinism o anexă a religiei mozaice şi apostolul Pavel a adus o contribuţie importantă pentru triumful libertăţii Evangheliei.

Dar acelaş apostol prin atitudinea hotărîtă pe care a avut-o în Antiohia, după sinodul apostolesc, faţă de ap. Petru, a ferit Biserica de primejdia ce-i ameninţa unitatea, prin formarea în sânul ei a două tipuri de creştinism, unul de nuanţă iudaică, iar altul deosebit de acesta şi fără această coloratură; primul considerat mai superior, iar al doilea mai inferior. (6) Apostolul Petru după venirea sa în Antiohia sta la început la masă cu toţi creştinii, deci şi cu cei dintre păgâni, dar sub influinţa unor iudeocreştini veniţi din Ierusalim, el s'a separat de păgânocreştini şi nu mai lua masa cu ei. Exemplul său a fost urmat şi de ceilalţi iudeocreştini şi chiar de Varnava, comunitatea din Antiochia fiind ameninţată să se desbine în două. Atitudinea Ap. Petru lăsa impresia că iudeocreştinii se necurăţesc prin contactul lor cu păgânocreştinii. Înrădăcinarea unei astfel de concepţii în comunitatea din Antiohia ar fi putut avea urmări grave şi pentru celelalte comunităţi creştine formate din iudei şi păgâni încreştinaţi, ca şi pentru unitatea Bisericii în general. Atitudinea hotărîtă a apostolului neamurilor, care ceartă pe Petru pentru purtarea lui, a contribuit la restabilirea unităţii în comunitatea din Antiohia ferind astfel Biserica de încă o primejdie care o ameninţa. Aşa se respectă şi se aplică hotărîrea sinodului apostolesc şi Evanghelia Domnului cucereşte popoarele, unindu-le într'o mare comunitate: Biserica lui Hristos.

Note bibliografice.

1) M. Meinertz: Jesus und die Heidenmission. Münster i. W. 1925, ed. II-a, pag. 51—71 şi 79—126.

2) E. Jacquier: Les Actes des Apotres. Paris 1926. coment, la loc.

3) F. Prat: La Theologie de St. Paul, premièrepartie, ed. 12-a, Paris 1924, pag. 37.

4. M. J. Lagrange: St. Paul, Epitre aux Galates, ed. 2-a, Paris 1926, pag. 35.

5) Idem: op. cit., pag. 31—32, 40.

6) K. Pieper: Paulus seine missionarische Persönlichkeit und wirksamkeit, Münster, i. w. 1929, ed. 3-a. pag. 120.

S. Vlad

PRINCIPIUL SINODALITAŢII

în viaţa bisericească a veacului apostolesc

„... părutu-s'a Duhului Sfânt şi NOUĂ..."
F. Ap. 15, 38

Întâiul istoriograf autorizat al originii creştinismului şi părintele real al Istoriei bisericeşti, medicul antiohian sfântul Luca, aşteaptă încă să fie consultat de adepţii împătimiţi ai sistemului de conducere bisericească bazat pe principiul monarhic.

Examenul senin, obiectiv, neafectat de preconcepţii fabricate ulterior, al celei de a doua dintre scripturile dedicate de sf. Luca patricianului roman Teofil — sfânta carte a Faptelor Apostolilor — permite să se măsoare în toată profunzimea lor, prăpăstioasele povârnişuri ce s'au căscat între practica vieţii bisericeşti a creştinătăţii primare şi deprinderile primaţiale ale autocraţilor eclesiastici încoronaţi cu tiara papală. Confruntarea aceasta, stabilind curajos devierile dela linia de conduită a Bisericii-mame, reabilitează adevărul istoric îmburuienat de ambiţii omeneşti care nu se hrănesc din solul darnic al dragostei, al frăţiei şi al smereniei creştine. Ea echivalează, totodată, cu un act de apărare a sfântului apostol Petru, proclamat abuziv, fără ştirea şi fără voia lui, cap de coloană al episcopilor Romei.

Trei evenimente consumate curând după înălţarea la cer a Mântuitorului, cercetate în desfăşurarea lor minuţios înregistrată de sf. Luca, vădesc cu prisosinţă fermitatea manifestată de creştinătatea primară, de-a rezolvi problemele de conducere bisericească exclusiv în conformitate cu îndoita declaraţie a unicului şi dumnezeescului Cap al Bisericii: „Unde sunt doi sau trei adunaţi întru numele meu, acolo sunt şi eu în mijlocul lor" (Mateiu 18, 20); şi: „Eu mă duc la Tatăl meu, şi voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da, ca să rămână cu voi în veac, Duhul adevărului... Nu vă voi lăsa orfani..." (Ioan 14, 12, 16—18).

Laolaltă, în sinod, şi cu participarea Duhuhului Sfânt, a cărui smerită „convocare" la soboarele lor primii creştini o săvârşeau prin rugăciuni speciale de invocare — aceasta era metoda de conducere bisericească practicată de cei ce au fost văzătorii şi auzitorii Logosului întrupat. Mărturia textelor inspirate este, în această privinţă, lipsită de echivoc. Cum vom vedea!...

1. Moartea lui Iuda vânzătorul infamantă ca şi fapta pentru care e urgisit cât va fi lumea (cf. F. Ap. 1, 16—18), punea problema completării vacanţei ivite în sânul soborului apostolesc.

Preparativele preliminare în vederea efectuării acestei operaţii, s'au desfăşurat în prezenţa şi cu participarea întregei comunităţi creştine ierusalimitene (cf. F. Ap. 1, 12—15). Sfinţii apostoli, prin rostul lui Petru, arată obiectul adunării, prezintă expunerea de motive (cf. F. Ap. 1, 16—20) şi recomandă calea ce trebue urmată pentru soluţionarea problemei (cf. F. Ap. 1, 21-22).

Procedura aplicată în cazul de faţă, e strict sinodală. Obştea a ales DOI bărbaţi, deopotrivă de vrednici să devină apostoli. Cum nu era nevoie decât de UN apostol, alegerea definitivă a fost rezervată Domnului, care singur cunoaşte străfundurile inimilor. Intervenţia Lui a fost solicitată printr'o rugăciune specială (textul ei, în F, Ap. 1, 24—25), care încreştinează procedeul rudimentar, atunci în circulaţie generală, al tragerii la sorţi. Obştea, cu sfinţii apostoli în frunte, propune, iar Domnul dispune.

De reţinut amănuntul că sf. Petru nu şi-a asumat nici măcar întâietatea desemnării celor doi bărbaţi deopotrivă de vrednici, prezentaţi Domnului drept candidaţi pentru locul vacant de apostol. Ei, toţi „AU pus înainte pe doi..." (F. Ap. 1, 23).

2. În vederea alegerii celor 7 diaconi, „cei Doisprezece au chemat mulţimea ucenicilor" (F. Ap. 6, 2), asociind întreaga obşte a creştinilor ierusalimiteni la desăvârşirea acestui act instituţional („şi AU ales..."; F. Ap. 6, 5). După alegere s'a săvârşit hirotonirea diaconilor, de către sfinţii apostoli (F. Ap. 6, 6).

De astădată, nu se aminteşte nominal, niciun apostol; ceea ce însemnează că rolul sf. Petru la complectarea soborului apostolesc n'avea nimic „primaţial".

3. Sinodul apostolesc dela Ierusalim este şi mai concludent în această privinţă. El sta în faţa problemei obligativităţii legii mozaice pentru creştinii recrutaţi dintre păgâni. Problema, ivită în plin câmp misionar, s'a împărtăşit de soluţionări ad hoc, care atârnau de dispoziţia pro sau anti legalistă a misionarilor angajaţi în uriaşa lucrare de expansiune a creştinismului în spaţiul greco-roman.

Adoptarea unei proceduri UNITARE în această direcţie, se impunea imperios. O impuneau considerente superioare, pe care alţi părtaşi la alcătuirea acestui număr special al „Telegrafului Român" au sarcina de-a le releva şi valorifica.

Sinodul apostolesc se sesizează şi hotărăşte: Păgânii au acces la Hristos DIRECT, fără să se iudaizeze în prealabil.

Hotărăşte după ce ASCULTĂ şi CÂNTĂREŞTE ambele opinii în chestiune, dând acces la cuvânt tuturor celor ce aveau de exprimat o vorbă cu temeiu în materie. Hotărăşte ÎN SOBOR, cu asistenţa Duhului Sfânt: „PĂRUTU-S'A **DUHULUI SFÂNT ŞI NOUĂ...**" *(F. Ap. 15, 28).*

Preşedinţia desbaterilor a deţinut-o sf. Iacob, „fratele" Domnului — care nu făcea parte dintre „cei Doisprezece" — în calitatea sa de „episcop" stabil al Bisericii-mame din Ierusalim.

Enciclica emisă de sobor, este iscălită astfel: „APOSTOLII şi BĂTRÂNII şi FRAŢII" (scil.: din Ierusalim; F. Ap. 15, 23).

Sf. Petru a participat la desbateri ca oricare alt membru al sinodului.

Sunt evidenţe care nu sufăr contrazicere. Concluziile care se desprind din aceste date, le-am anticipat la începutul articolului acestuia.

Ortodoxia răsăriteană rămâne, peste ani şi peste vremi, fidelă sistemului SINODAL de conducere bisericească. El are girul vrerii Mântuitorului Hristos şi puterea exemplului Bisericii primare.

GRIGORIE T. MARCU

Ziarul cehoslovac „Democraţia populară", organ al partidului popular se ocupă în articolul din 21 Iulie 1951: „Publicaţiile religioase din Romînia", cu tipăriturile ce apar în R. P. Română. Astfel arată că Constituţia garantează libertatea conştiinţei religioase şi indică principalele publicaţii bisericeşti ortodoxe, precizând specificul fiecăreia în parte; între ele înşiruie „Telegraful Român" şi „Lumina Satelor" într'un frumos clişeu. Urmează expunerea asupra presei catolice, cu precizări asupra conferinţei clerului catolic dela Cluj şi citează din cuvintele can. Fodor Grigorie pasagiul, că credincioşii catolici şi clerul din R. P. Română nu pot să rămână în urma catolicilor din R. P. Cehoslovacia, Ungaria şi Polonia, care au găsit drumul cel corect în colaborare armonică cu Statul şi cu celelalte confesiuni, spre sprijinirea luptei pentru pace. Articolul se încheie cu constatarea că presa religioasă contribue la lămurirea principiilor creştine şi totodată la colaborarea cu Statul, spre întărirea activităţii în folosul patriei şi al poporului muncitor şi spre biruinţa păcii în lume.

Primatul lui Petru

în lumina desbaterilor sinodului apostolesc dela Ierusalim

Pe la jumătatea veacului I d. Hristos proaspeţii creştini, recrutaţi dintre iudei şi păgâni, se găseau într'o accentuată fierbere pe chestiunea dacă mai este sau nu obligatorie legea lui Moise. Iudeo-creştinii pretindeau obligativitatea ei în întregime, pentru toţi creştinii. Unii din ei aşa zişii „iudaizanţi" erau foarte intransingenţi în această chestiune. Pe de altă parte însă, păgâno-creştinii nu se învoiau s'o accepte, socotind-o inutilă. Şi unii şi alţii pretindeau că-şi sprijinesc punctul lor de vedere respectiv pe autoritatea câte unui apostol: Iudeo-creştinii, pe autoritatea apostolică a lui Petru, păgâno-creştinii pe cea a lui Pavel.

Apostolul Petru primise dela Domnul de-a propovădui Evanghelia printre iudei, iar Pavel printre păgâni (Gal. 2, 8; F. Ap. 9, 15; 22, 21; 26, 17—18). Din motive lesne de'nţeles, ambii apostoli, în propovăduirea lor, au trebuit să facă anumite concesiuni. Anume, Petru îngădui Iudeilor încreştinaţi de a-şi ţine şi legea lor, în litera şi spiritul ei; iar Pavel îngădui păgânilor încreştinaţi deplină libertate faţă de legea Iudeilor. Deci unul îngăduia supunere totală, iar celălalt nesupunere totală faţă de legea lui Moise.

În comunitatea din Corint, creştinii erau împărţiţi în partide: unii îşi ziceau cu mândrie „ai lui Petru" alţii „ai lui Pavel"... (I Cor. 1, 12). Deci şi unii şi alţii se apărau cu autoritatea câte unui apostol. Păgâno-creştinii nu-l bârfeau pe Petru, dar socoteau că nici Pavel nu este mai mic ca el. Iudaizanţii însă îl bârfeau pe Pavel, dar nu ca pe un apostol mai mic ca Petru, ori ca ceilalţi, ci ca pe un fals apostol, ceea ce însemnează, că dacă l-ar fi socotit Apostol adevărat, ar fi trebuit să-i recunoască egalitatea cu toţi ceilalţi apostoli ai Domnului. Incolo însă nu fac nici măcar o vagă aluzie la vreo întâietate a lui Petru între apostolii cei adevăraţi, întâietate pe care să caute s'o impuie cu atât mai vârtos celor falşi cum ar fi Pavel.

Chestiunea obligativităţii legii lui Moise a fost agitată grav mai cu seamă între Iudeo-creştinii şi păgâno-creştinii din Antiochia Siriei. Ea trebuia limpezită urgent şi categoric. Dar cine avea căderea să i pună capăt, când ambele tabere se sprijineau pe autoritatea câte unui apostol? Se punea oare problema unei ierarhii între autoritatea şi competinţa celor doi apostoli, pentru ca chestiunea controversată să se rezolve automat şi rapid? Nu! Ambele partide au căzut de acord s'o ducă în faţa sinodului apostolesc, singurul competent a o rezolva just şi a pune capăt controversei. Câţiva delegaţi ai lor „Pavel şi Varnava şi alţi câţiva dintre ei" au plecat la Ierusalim, spre a sesiza o decizie a tuturor apostolilor întruniţi în sinod. E pentru prima dată când apostolii Domnului se întrunesc în sinod, ca să decidă asupra unei chestiuni de credinţă, care privea tânăra Biserică. Mersul desbaterilor este relatat relativ pe larg, în F. Ap. 15, 1—35. Să zăbovim puţin asupra câtorva versete din textul biblic, pentru a constata din ele, care a fost poziţia apostolului Petru în acest sinod.

Cele spuse mai sus au rostul de a lămuri cu deosebire primele cinci versete ale textului biblic şi de a arunca o oarecare lumină asupra versetelor ce urmează.

6. „Atunci apostolii şi bătrânii s'au adunat ca să cerceteze acest lucru. 7. După multă cercetare, s'a sculat Petru şi le-a vorbit: Bărbaţilor şi fraţilor, voi ştiţi că din zile vechi Dumnezeu, între voi toţi, a ales ca prin gura mea păgânii să audă cuvântul evangheliei şi să creadă. 8. Şi Dumnezeu, cel ce cunoaşte inimile, le-a dovedit aceasta dându-le Duhul Sfânt ca şi nouă. 9. Şi prin credinţă curăţind inimile lor, între noi şi ei n'a făcut nicio deosebire. 10. Acum deci, pentru ce ispitiţi pe Dumnezeu şi vreţi să puneţi pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri nici noi n'am putut să-l purtăm? 11. De vreme ce noi credem că suntem mântuiţi în acelaş fel ca şi ei prin darul Domnului Iisus".

Să ne oprim puţin aici, pentru a face câteva constatări. În general, întâietatea vreunui apostol este prin definiţie exclusă, deoarece:

a) Creştinii nu s'au adresat lui Petru şi nici altui apostol, ci sinodului apostolesc, de unde rezultă că n'aveau nicio cunoştinţă de vreun primat şi de vreo infailibilitate a lui Petru. Dacă Petru le-ar fi avut, era cu neputinţă ca creştinii să nu le fi recunoscut şi să nu fi făcut apel la ele. Pe de altă parte, sinodul în ansamblul lui a acceptat să desbată chestiunea controversată, fără să-şi fi declinat competinţa în faţa lui Petru, de unde rezultă deasemenea, că Petru era socotit întru totul egal cu oricare din ceilalţi apostoli.

b) În sinod au fost acceptaţi ca membri şi „bătrânii", adică „presbiterii" sau „episcopii". (Pe atunci, presbiterii sau „bătrânii" se numeau şi „episcopi", iar episcopii, deasemenea se numeau şi „presbiteri" sau „bătrâni"). Nu putem şti — deoarece nu ni se spune aici — care erau drepturile acestora în sinod. Din versetele următoare constatăm că au avut sigur drept de vot consultativ, deoarece unii din ei au făcut propuneri, — şi că chiar „fraţii", sau credincioşii de rând au avut un oarecare rol. Din această lărgire a sinodului rezultă, că chestiunea în discuţie nu mai putea fi soluţionată prin competinţa numai a unuia din membri sinodului.

c) Pentru soluţionarea problemei în desbatere, a fost nevoie de „multă cercetare" (vers 7), adică de şedinţe preliminarii lungi şi probabil repetate, ceea ce presupune discuţii aprinse, în contradictoriu. Ori, aceasta exclude categoric posibilitatea de a fi avut Petru vreo întâietate, sau vreo prerogativă în plus faţă de ceilalţi apostoli şi de a nu se fi discutat acolo dela egal la egal.

d) Luând cuvântul, „după multă cercetare", apostolul Petru nu-şi impune, ci îşi expune punctul său de vedere. El se adresează sinodului cu argumente şi face apel la înţelegerea membrilor, la logica şi la sentimentele lor (v. 10—11). Nu rosteşte cu autoritate o sentinţă, o dogmă indiscutabilă, cum ar face azi pretinsul său urmaş, după care „Roma locuta, causa finita". El doar propune un principiu, iar propunerea lui urma să fie discutată în sinod, aşa cum de altfel aveau să fie discutate şi alte propuneri Cuvântarea sa abia continuă discuţiile, iar nu le sfârşeşte, cum ar fi cazul, dacă el ar fi fost mai mare între apostoli. Încheerea o face sinodul în ansamblul lui.

e) Petru anunţând faptul, pe care îl foloseşte ca argument, că lui singur între toţi apostolii i s'a încredinţat „din zile vechi" misiunea de-a coverti păgânii (v. 7), face aluzie la un singur caz concret, al convertirii prin el a primului păgân la creştinism, în urma unei vedenii, descrisă în F. Ap. 10, 1 ş. a., nu la o trimitere asemănătoare Ap. Pavel „apostolul neamurilor". Trimiterea ce a avut-o de-a boteza pe sutaşul Corneliu, era specială, limitată, aşa cum au fost şi alte trimiteri, ale altor apostoli. Petru a avut să-şi împlinească o misiune, iar nu să supravegheze şi să conducă misionarismul creştin în general.

Se vede din toate acestea că Petru n'a vorbit ca un şef infailibil al soborului, ci ca un membru egal cu ceilalţi membri.

12. „Atunci toată mulţimea a tăcut şi a dat ascultare lui Varnava şi lui Pavel care au povestit câte semne şi minuni a făcut Dumnezeu prin ei între păgâni". Aşadar şedinţa continuă. Ori dacă Petru era între apostoli în situaţia papei de azi între episcopii catolici, şedinţa înceta aici.

13. „Când au isprăvit ei, Iacob a ridicat glasul şi a zis: Bărbaţilor şi fraţilor, ascultaţi-mă! 14 Simon Petru a spus cum a avut grijă Dumnezeu... 14. Drept aceea eu găsesc cu cale să nu turburaţi pe cei ce din păgâni se întorc la Dumnezeu, 20. ci să le trimiteţi scrisoare ca să se ferească de pângăririle idolilor, de desfrânare, de carnea dobitoacelor ce au fost sugrumate şi de sânge...". Iată o propunere concretă, asupra căreia sinodalii aveau să se pronunţe. Nu o face Petru, ci Iacob şi nu e adresată lui Petru, ci sinodului. Mai poate fi oare vorba de vreo poziţie specială a lui Petru în sinod? Evident, nu! Iacob nici nu era apostol, deoarece azi nu mai este nici un dubiu, că acest Iacob nu poate fi confundat cu nici unul din apostolii cu acest nume. El era unul din aşa zişii „Fraţi ai Domnului" (Mat. 13, 55 etc.) şi era episcop (numit şi „presbiter") în Ierusalim. În această calitate participă la sinod (vers 6). Propunerea lui a fost primită întocmai. Sinodul şi-o însuşeşte, căci textul biblic spune în continuare:

22. „Atunci apostolii şi bătrânii, cu toată Biserica, au hotărît să aleagă bărbaţi dintre ei şi să-i trimită la Antiohia... 23. Şi le-au dat la mână scrisoarea aceasta: Apostolii şi bătrânii, fraţii. Fraţilor dintre păgâni, care sunt în Antiohia şi Siria... 24. Deoarece am auzit că unii dintre noi, fără să fi avut porunca noastră, venind v'au turburat... 25. Noi am găsit cu cale, într'un gând fiind, să alegem bărbaţi şi să-i trimitem la voi... 28. Căci Sfântul Duh şi noi am găsit cu cale să nu vă mai împovărăm cu nimic mai mult, decât cu acestea de neapărată trebuinţă: 29. Să vă feriţi de... etc.

Remarcăm aici următoarele lucruri de toată importanţa în chestiunea ce ne interesează:

a) Decizia o iau toţi membri sinodului („Apostolii şi bătrânii, cu toată Biserica", vers. 22—23) şi în unanimitate „într'un gând fiind" vers 25, ceea ce exclude cu totul existenţa, sau măcar cunoştinţa membrilor despre vreo poziţie specială a lui Petru între apostoli.

b) Numai sinodul întreg are garanţia infailibilităţii în hotărîrile sale, având în acest scop asistenţa Sf. Duh. „Sfântul Duh şi noi am găsit cu cale..." (vers 28) Aceasta exclude şi infailibilitate aparte, a unui singur apostol, care ar fi făcut inutile discuţiile şi decizia sinodului întreg „noi"... (v. 24, 25, 28 etc.). Nimeni nu s'a gândit la pronunţarea învăţăturii numai de către Petru „ex cathedra".

c) Verificarea unei învăţături de credinţă, aprobarea ei ca adevărată şi răspândirea ei ca oficială cade în competinţa tuturor apostolilor şi nu a unuia singur „porunca noastră" (v. 24). In speţă, nimeni nu s'a gândit numai la Petru, dovadă că n'avea nici o poziţie specială între apostoli.

d) În repetate versete se accentuiază din nou o lărgire a sinodului („apostolii şi bătrânii, cu toată Biserica au hotărît"... „noi"....) de unde rezultă deasemenea, că nu poate fi vorba de concentrarea întregei puteri asupra unui apostol şi că ceilalţi apostoli ar fi avut numai atât din ea, cât le-ar fi încredinţat acela din dărnicia sa, cum e cazul cu episcopii catolici în faţa papei

În continuare, textul biblic spune:

30. „Deci cei trimişi au coborît în Antiohia, au adunat mulţimea şi au dat scrisoarea. 31. Şi citind-o (credincioşii) s'au bucurat de mângăierea aceasta". Decizia a fost aşadar acceptată în Antiohia de ambele partide şi astfel controversa a luat aici sfârşit, cel puţin deocamdată. Mai târziu ea a fost reluată tot în Antiohia Siriei şi acelaş apostol Petru a avut acolo o atitudine de nehotărîtă duplicitate, deşi în sinod se rostise categoric, în acord cu toţi apostolii, în felul arătat mai sus. Acum Pavel îl dojeneşte aspru şi în public, ca pe unul ce era „vrednic de înfruntare", care „nu calcă drept, potrivit cu adevărul evangheliei" (Gal. 2, 11—14). Ori un şef nu poate fi „vrednic de înfruntare"... şi dojenit de „subalterni". Şefii nu primesc, ci dau dojeni. Se vede şi de

(Continuare în pag. 6)

Primatul lui Petru...

[Urmare din pag. 5]

aici că Petru nu era socotit ca şef infailibil, „vicar al lui Hristos" în comunităţile creştine.

Datorită în bună măsură oscilaţiilor lui Petru, făcute cu prestigiul de apostol şi pe placul iudaizanţilor, controversa în chestiune a continuat pe a'ocuri câtăva vreme. Dar fiindcă pe măsură ce trecea vremea, numărul ludeo-creştinilor era tot mai mic, iar al păgâno-creştinilor tot mai mare, aceştia şi-au putut impune tot mai mult punctul lor de vedere, având ca temei hotărîrea clară şr categorică a soborului apostolesc din Ierusalim, dela jumătatea primului veac creştin. Astfel chestiunea s'a închis, devenind perimată şi disuetă. Abia în veacul trecut au reluat-o „Sâmbătarii", cu aceeaşi înverşunare a iudaizanţilor de pe vremuri, dar fără nici o considerare la cele cuprinse în desbaterile şi în rezoluţia soborului apostolesc. Când vor accepta şi ei, ca cei din Antiohia Siriei de demult, să apeleze la decizia apostolilor Domnului, renunţând la „înţelepciunea" iluminaţilor de peste Oceean. chestiunea va lua sfârşit şi pentru ei.

Iată deci poziţia lui Petru în soborul apostolesc din Ierusalim: *egal cu oricare din ceilalţi Apostoli, cu nimic mai mic, dar nici cu nimic mai mare.* Iar astfel de dovezi mai sunt destule în Scripturi.

Dacă primatul papal de astăzi e autentic creştin şi riguros biblic şi dacă el e o continuare în episcopul Romei a vreunui „primat" al lui Petru, cum se pretinde în catolicism, atunci ar fi posibil să inversăm lucrurile şi să reconstituim prin prizma primatului papal „primatul" petrin şi sinodul apostolesc din Ierusalim. Concluzia? O adunare docilă de apostoli, prezidată de Petru, care îşi exercită suveran primatul şi infailibilitatea şi care pronunţă, fără vreo „cercetare" şi fără vreo împotrivire, „ex cathedra", hotărîrea sa, curmând orice discuţie print'un categoric „dixi", aşa cum curmă papa prin „Roma locuta, causa finita"... Cartea F. Ap. în cap. 15 îndrăzneşte să spună altfel? E falsificată şi trebue trecută la Index!... Într'adevăr, ar accepta oare azi papa să existe un sinod, şi încă unul în care el să fie un simplu membru, egal cu ceilalţi episcopi membri cum a fost apostolul Petru, egal cu ceilalţi apostoli în sinodul apostolesc dela Ierusalim? Răspunsul e categoric: nu!

Încercaţi — dar fără nicio patimă — să daţi un răspuns întrebării: Cum s'ar lămuri azi, în catolicismul papei, chestiunea lămurită la sinodul apostolesc? Comparaţi apoi răspunsul cu cele relatate în Sf. Scriptură şi veţi vedea la ce distanţă astronomică stă papa de Petru şi poziţia lui între episcopii catolici de poziţia lui Petru între apostoli.

Ce distanţă enormă între vechea sinodalitate şi cezaro-papismul catolic de azi! In Apus, acolo unde s'a îngropat vechiul imperiu şi gloria cezarilor, s'a născut din mormântul acelora, ca o floare de cimitir, un nou imperiu şi un nou cezar, care râvnesc aceeaşi glorie. A rămas sistemul, doar firma s'a schimbat. Ceea ce a murit în Palatin, a reînviat în Vatican, pentru acelaş ţinut geografic. Vechiul cezar „pontifex maximus" a reînviat în cezarul „pontifice suprem", despre care Biblia n'are nici cea mai neînsemnată cunoştinţă. Deosebirea e doar că cel vechiu din împărat s'a făcut şi preot, pe când cel nou, din preot s'a făcut şi împărat; sau că unul înlocuia pe Jupiter, altul înlocuieşte pe Hristos, în aceeaşi apoteoză. Este efectul unei triste contribuţii a vechiului imperiu, la gloria veacurilor creştine, care în papalitate, cu cât sclipeşte mai tare. cu atât e întunecată mai mult.

În aceeaşi Romă şi în acelaşi Apus s'au născut Cezarul pontifice şi Pontificele cezar, iar Roma i-a purtat pe braţe: întâi pe unul, iar apoi pe celalalt, ca pe un urmaş legitim.

Prof. **P. Deheleanu**
Instit. Teol. Universitar ortodox, Cluj

Sinodul apostolesc şi Legea Vechiului Testament

Activitatea Bisericii se întemeiază pe realitatea revelaţională a religiei V. T.

În fazele sale fundamentale Noul Testament este o prelungire firească a celui Vechiu. Din Vechiul Testament se inspiră *Mântuitorul* ori de câte ori voia să-şi convingă discipolii că în revelaţia Veche există adevăruri veşnice dumnezeeşti.

Faţă de socotinţa unora, care erau totdeauna gata a interpreta în sens opus bunele intenţii, Mântuitorul trebuia să precizeze că: „N'a venit să strice Legea ci s'o plinească"... (Mat. 5, 17—19). Sub Lege se înţeleg cele 5 cărţi ale lui Moise. Faţă de-o eventuală socotinţă greşită, că Hristos ar tinde la abrogarea Legii V. T., acel cunoscător de suflete precizează că Legea V. T. rămâne, dar trebue completată şi mai ales interiorizată. Precum în alfabet fiecare literă sau semn îşi are importanţa sa, astfel toate câte sunt scrise în V. T. rămân valabile, căci sunt expresia voiei lui Dumnezeu.

Istoria reţine pe seama omului o seamă de surprize, între altele „un cer nou şi un pământ nou" (Mat. 5), dar Hristos ne asigură cu autoritatea persoanei Sale că până încă pământul actual îşi va exercita funcţiunea, toate cele scrise în V. T. se vor împlini, iar despre o invalidare a Legii V. T. nu poate fi vorba. Orice îndoială în privinţa aceasta o risipeşte declaraţia făcută de Iisus tânărului bogat: „Dacă vrei să te mântuieşti, ţine poruncile" (adecă Decalogul).

Pavel, acel rabin iluminat, încreştinează V. T. pur şi simplu.

Scrisorile sale abundă în referiri la V. T., prin care justifică, literal şi alegoric sau tipic, mersul istoric al creştinismului. Când predică demonstrează prin exemple diverse că ţinta la care duce Legea mozaică este Hristos (Rom. 10, 14). Înainte de a se descoperi, credinţa creştină era ascunsă în V. T. „Vechiul Testament pedagog ni s'a făcut" (Gal. 3, 4), cu alte cuvinte V. T. ne-a îndrumat spre Hristos precum pedagogul conduce elevii spre viaţă Cunoscător al întregului complex, în apreciere Pavel avea conştiinţa clară a gravităţii problemei, de aceea se pronunţă cu iscusinţa omului creator de concepţii: „Legea este sfântă, porunca este sfântă, dreaptă şi bună" (Rom. 7, 12). Pavel pare că a prevăzut chiar certurile ce aveau să se ivească din pricina Legii, de aceea precizează la Rom. 3, 31 că Legea are să rămână mai departe.

Crescuţi în sensibilitatea caldă a V. T. nu e de mirat că apostolilor nu le-a fost uşor să deosebească între ceea ce este esenţial şi neesenţial în legea V. Testament.

Pentru a se face lumină în privinţa aceasta se întruneşte sinodul dela Ierusalim. După cum rezultă din F. Ap. 15, legile V. T. Sinodul le împarte în esenţiale şi neesenţiale. Cele dintâi rămân valabile şi în creştinism, cele din urmă îşi pierd valabilitatea. Din categoria primă fac parte legile morale exemplificate de sinod negativ prin desfrâu, cele din categoria a doua sunt legile ceremoniale, exemplificate de sinod prin tăierea împrejur.

Datoriile morale ale omului le rezumă legea mozaică mai ales în Decalog (Exod 20 şi Deut. 5). Valoarea legilor morale se explică prin faptul că ele consună cu poruncile legii naturale a cărei expresiune sunt, de aceea Decalogul cu adevărat este un „strigăt al eternei rânduieli morale a lui Dumnezeu".

Adevărat că până la Hristos nu s'a propovăduit morala cu atâta amploare, dar legile moralei creştine nu sunt întru totul noutate. Mântuitorul descopere şi în V. T. voia Sa, (Evr. 1, 1). Ar fi surprinzător ca ceea ce e bun pentru Hristos să nu fie bun şi pentru creştini. Istorta prunciei lui Iisus, istoria lui Ioan Botezătorul, scena curăţirii templului, cea cu femeia samariteancă, intrarea în Ierusalim, logosul dela dela Ioan, jumătate din orânduirile pauline ar rămânea neînţelese fără a întoarce pagina înapoi la legea mozaică.

Sunt în V. T. şi legi pe care n'avem zor să le apreciem în sensul cum se face b. o. cu acele frumseţi neasemănate care au pregătit cugetările creştinismului. Legile privind viaţa cultică, adică formele şi riturile sensibile — afară de circumciziune — spălările, purificările religioase, ansamblul jertfelor, sabatul şi sărbătorile V. T. sunt desfiinţate în creştinism până la mici amănunte. Ele au numai valoare simbolică. Credinciosul care le recunoaşte valabilitatea practică contrazice legii lui Hristos.

Instituţiile abrogate ale V. T. sunt cunoscute sub numele de legi civile şi legi ceremoniale. Legea civilă, sau cea a statului israilit a avut valabilitate până la anul 70 d. Hristos, când statul israilit e distrus, iar rânduielile de până atunci înlocuite cu legile imperiului roman. Legea cultică, sau ceremonială, se referă la ceremoniile cultului evreesc. Ea a avut un rol de pregătitor al Evreilor pentru primirea creştinismului şi au simbolizat, în parte, pe Hristos şi opera Sa. Aceste legi au încetat de drept, deodată cu venirea Mântuitorului, iar de fapt odată cu distrugerea templului din Ierusalim.

În precizarea adevărului privind valabilitatea Legii mozaice în creştinism a adus o contribuţie categorică Sinodul dela Ierusalim. Sinodalii erau pătrunşi de convingerea paulină că „adevărata tăiere împrejur nu este cea dinafară, în trup, ci tăierea împrejur este cea a inimii, în duh nu în literă".

Prin decizia dată ei au deschis larg porţile intrării în creştinism a popoarelor pentru care impunerea de sarcini care nu trebue (F. Ap. 15, 28), ar fi fost o pricină de încetinire.

Urmând linia trasată de sinodul dela Ierusalim sfinţii Părinţi sunt de acord că: „Poruncile Legii vechi privitoare la ceremonii şi jertfe şi care preînchipuiau lucrările lui Hristos, au încetat. Şi după cum umbra trece când vine soarele, totaşa şi acelea au trecut. Creştinii nu datoresc să le împlinească fără numai legile care privesc păzirea dragostei către Dumnezeu şi aproapele. Şi creştinii nu numai datoresc a le păzi pe acestea, ci încă şi cu mai multă amănunţime şi desăvârşire decât le păziau israeliţii Legii vechi: fiindcă noi ne-am făcut părtaşi de mai multe binefaceri dela Dumnezeu decât dânşii şi fără asemănare am primit harul Sfântului Duh prin Domnul nostru Iisus Hristos". Această concretizare a mărturisirii de credinţă este întocmită pe baza tradiţiei, care din generaţie în generaţie transmite adevărul fixat de sinodalii dela Ierusalim..

Iar ceea ce s'a părut nimerit apostolilor pentru noi nu poate fi decât norma.

Prof. **Nicolae Neaga**

23 AUGUST

(Urmare din pag. 1-a)

porul muncitor, îşi dă contribuţia sa în această luptă, punându-se în slujba păcii şi a progresului.

La a 7-a aniversare a eliberării României, trecând în revistă realizările de până acum, oamenii muncii din R. P. Română, conduşi de partidul lor, îşi mobilizează toate forţele în munca paşnică şi constructivă, convinşi că în felul acesta întăresc frontul păcii, că pacea va fi biruitoare prin vrerea milioanelor de luptători.

Sfântul Apostol Iacob „Fratele Domnului" la Sinodul apostolesc din Ierusalim

După datele fragmentare ale „F. Ap." dintre participanții la sinodul apostolesc mai activi au fost: sf. Ap. Pavel, sf. Ap. Petru și Iacob „Fratele Domnului".

Cuvântul apostolului neamurilor a fost plin de putere și convingător arătând minunile ce le-a făcut Dumnezeu între păgânii încreștinați, încât problema a trezit interesul tuturor, discutându-se amănunțit ceea ce rezultă din înserarea lui Luca: „După multă cercetare s'a sculat Petru și le-a vorbit..." (F. Ap. 15, 7).

Petru intervine în discuții, întărind argumentația sf. Ap. Pavel.

În fine Iacob, „fratele Domnului" încheie discuțiile, venind cu propuneri concrete pentru soluționarea problemei într'o formă mulțumitoare și dreaptă pentru toți.

Întrucât dintre cei 3 corifei ai desbaterilor sinodale, cel care a adus o mai largă contribuție și s'a bucurat de mai multă autoritate, a fost sf. Ap. Iacob „Fratele Domnului", în cele ce urmează vom stărui mai amănunțit asupra lui.

Cine a fost acest Iacob al cărui cuvânt a fost mai hotărîtor și a cărui autoritate a fost mai puternică decât a sf. Ap. Pavel și Petru la sinodul apostolesc? E supranumit: „Fratele Domnului". Urmează la conducerea Bisericii din Ierusalim după moartea lui Iacob cel bătrân, fratele lui Ioan apostolul și fiul lui Zevedei întâmplată la anul 44 (F. Ap. 12, 2). E recunoscut ca atare de Petru, când acesta în acelaș an scăpat printr'o minune din temniță noaptea, ducându-se la casa Mariei, mama lui Ioan, o roagă să-l anunțe pe Iacob, că el părăsește Ierusalimul (F. Ap. 12, 17). Ap. Pavel face cunoștință cu el, când pentru prima dată după convertire vine la Ierusalim, informându-ne: „Iar pe altul din apostoli n'am văzut, fără numai pe Iacob, „fratele Domnului" (Gal. 1, 19). Din prilejul sinodului apostolesc e privit alături de Chefa și Ioan între stâlpii Bisericii din Ierusalim (Gal. 2, 9). Când la anul 58 Pavel se întoarce cu colecta pentru Ierusalim din a treia călătorie misionară, Iacob dându-și seama de pericolul care-l pândește din partea iudeilor în timpul împlinirii votului de Nazireat, îl sfătuește să meargă în tovărășia altor 4 frați care să facă acelaș lucru (Faptele Ap. 21, 23—24).

Aceasta este ultima informație pe care ne-o dă Sf. Scriptură despre el.

În Sf. Tradiție, Eusebius „H. E", 2, 23; 4, 22 și 7, 19 (Migne 20, 196, 380, 681), redându-ne datele lui Hegezippus și Flavius Iozephus (Aul 20, 9) ne informează că Iacob a fost numit „cel drept", pentru viața lui ascetică și pentru rigorismul cu care respecta prescriptele Legii Mozaice. A fost în deosebi respectat de iudei și mulțumită autorității și sfințeniei lui, mulți au primit creștinismul. Tocmai pentru aceea la Paștile anului 62, folosindu-se de vacanța scaunului procuratorului roman, arhiereul Ananas, un mare dușman al creștinismului, l-a condamnat la moarte, aruncându-l de pe aripa templului în prăpastie.

Ca episcop de Ierusalim, „frate al Domnului" și personalitate deosebit de puternică, marea contribuție și autoritate a sf. Iacob la sinodul apostolesc este incontestabilă.

În ce constă aceasta? În încheierea unor discuții foarte agitate între cele două tabere adverse; în formularea și impunerea unor propuneri în măsură să soluționeze o problemă vitală pentru desvoltarea Bisericii creștine; în redactarea scrisă a hotărîrilor luate, un document menit să liniștească spiritele creștinilor din păgâni și să stăvilească acțiunea destructivă a iudaizanților.

a) Iacob este ultimul care ia cuvântul. O face ca unul care se bucură de un deosebit prestigiu atât în fața apostolilor cât și a bătrânilor prezenți în adunare. Ne face impresia unui președinte care rezumând momentele mai importante ale desbaterilor, trage concluziile. E ascultat de ambele tabere, dela el așteptându-se cuvântul hotărîtor. Îl ascultă sf. Ap, Pavel și delegația antioheană alături având pe Petru și ceilalți apostoli, având siguranța în dreapta lui judecată — îl ascultă și tabăra iudaizantă, contând pe sprijinul lui de zelos practician al prescriptelor Legii. Și unii și alții așteaptă dela el câștig de cauză.

Vorbește scurt, dar concludent, pornind dela cuvintele lui Petru. Da, a binevoit Dumnezeu în iconomia mântuirii oamenilor, să aleagă poporul iudeu care să-I poarte numele, dar prin acest neam Dumnezeu trebuia să fie preamărit de toate neamurile pământului. Un adevăr pe care-l accentuiază de atâtea ori proorocii. Un bun iudeu, deci nu poate fi o piedică, ci un mijloc pentru apropierea păgânilor de Dumnezeu. Iudeului îi rămânea cinstea deosebită de a fi fost întâiul ales de Dumnezeu și trebuie să aibă meritul ca prin el lumea să cunoască și să se închine lui Dumnezeu. Nu impunând păgânilor sarcini de prisos se poate achita de această datorie, dimpotrivă ușurându-i putința mântuirii.

O spune aceasta, el iudeul care cu toate că ocupă un loc de frunte în Biserica creștină, toată viața a respectat în amănunte prescriptele Legii. Lui nimeni nu-i poate imputa, că urește Legea, că în creștinism a căutat ușurarea de jugul Legii. El prin atitudinea sa s'a impus conducătorilor iudaismului, care îl stimează. Convingerea cu care vorbește, autoritatea de care se bucură, au darul de a liniști spiritele. Toți cei prezenți văd că prin gura lui Iacob vorbește însuși Duhul Sfânt. Nimeni nu încearcă să-l combată. Nici chiar cei mai înverșunați iudaizanți, cu toate că-și dau seama că lupta lor este pierdută.

Din acest fapt pentru noi cei de azi se desprinde o concluzie: Sf. Ap. Petru la sinodul apostolesc, nici n'a prezidat desbaterile, nici nu s'a bucurat de suprema autoritate în Biserică, nici n'a exercitat o jurisdicție recunoscută de ceilalți frați, nici n'a avut personal cunoștința dreptului de jurisdicție dat cândva de Mântuitorul. Sinodul este condus de Duhul Sfânt, care vorbește prin glasul celor care apără Biserica lui Hristos și în special prin cuvântul autoritar al lui Iacob „Fratele Domnului".

Un puternic argument împotriva tezei catolice a primatului lui Petru.

b) Iacob își încheie cuvântul cu 4 condiții care să fie impuse păgânilor, care primesc creștinismul și anume: 1. să se ferească de pângărirele idolilor; 2. să se ferească de desfrânare; 3. să nu mănânce din carnea animalelor sugrumate; 4. să nu bea sânge.

Dacă în partea primă indirect mustră tabăra iudaizantă, poruncindu-i prin cuvântul proorocilor să nu ridice obstacole în cucerirea lumii păgâne la creștinism: în partea doua, vrea să înlăture tot ceea ce din partea păgânilor ce primesc creștinismul, ar putea provoca scandelă între iudei, impunându-le respectarea amintitelor condiții.

In fond aceste condiții reprezintă esența Legii mozaice. Prin respectarea lor păgânul se ridică la puritatea credinței și moralei la care țintea legea veche.

1. „Ferirea de pângăririle idolilor" înseamnă nu numai abandonarea credințelor greșite în idoli și primirea credinței într'un singur Dumnezeu, Dumnezeu care s'a descoperit prin Patriarhi, Moise și Prooroci, ci și abandonarea cultului idololatru și ocolirea tuturor ispitelor care i-ar putea ademeni să recadă în păgânism, deci ruperea oricăror legături cu păgânismul. In această condiție se încadrează sfaturile date de sf. Ap. Pavel Corintenilor și Romanilor în legătură cu participarea și mâncarea din jertfele aduse idolilor. Păgâno-creștinul trebuia să fie un om nou, renăscut prin credința în Hristos și darurile lui mântuitoare.

2. „Ferirea de desfrâu", însemnează mai mult decât ocolirea păcatului desfrâului propriu zis, păcat frecvent în lumea păgână — însemnează o viață morală după poruncile lui Dumnezeu, formulate în Legea veche și desăvârșite de Mântuitorul.

3—4. In ultimele două condiții sunt cuprinse toate prescriptele Legii privitoare la curățenie.

Pe ce s'a întemeiat Iacob „Fratele Domnului", formulând aceste 4 porunci pentru lumea păgâno-creștină? Temeiul primelor două este dat în două scăderi ale creștinilor din păgâni, precum rezultă de atâtea ori din epistolele sf. Ap. Pavel, care în special trebue să ducă o luptă aprigă cu creștinii din păgâni slabi în credință, care mai cred în existența idolilor și cu cei care nu se pot lecui de practica păgână a desfrâului; al celorlalte în susceptibilitatea iudaică pentru respectarea poruncilor privitoare la mâncările curate și necurate.

Numai prin înlăturarea acestor obstacole, sudura unității creștine este posibilă între elementele ei constitutive: iudei și păgâni.

La aparență aceste patru clauzule ale lui Iacob, însemnează un câștig în cauză pentru iudaizanți. Totuși nu. Pentru iudaizanți numai categorica opreliște de a pretinde din partea păgâno-creștinilor. respectarea formelor Legii, începând cu tăierea împrejur și interzicerea activității lor destructive. Cel mult o satisfacție pentru iudeo-creștinii care desigur nu puteau vedea cu ochi buni practicile păgâne ale fraților lor din păgâni. Sunt însă un mijloc de înălțare și purificare a vieții creștinilor din păgâni.

c) Propunerile formulate de Iacob au fost acceptate de adunare, fără nici o rezervă. Pentru ca ele însă să se bucure în viitor de puterea pe care le-o dă suprema autoritate a Bisericii „Sinodul apostolesc", tot la cererea lui sunt scrise (probabil personal le-a redactat), pentruca astfel să fie aduse la cunoștința întregei creștinătăți. Prin aceasta iau forma unor legi cu putere diriguitoare în Biserică. Importanța acestei scrisori se vede imediat după închiderea sinodului, când delegația antiohiană se reîntoarce. E citită în mijlocul comunității și are darul de a restabili armonia. Prin ea, nici Pavel, nici Varnava nu mai pot fi învinuiți de iudaizanți, că falsifică evanghelia din oportunism misionar în mijlocul lumii păgâne. Sfântul Pavel se și folosește de ea ca de-o armă puternică împotriva iudaizanților în toate comunitățile mixte. Ea are efectul prezenței tuturor apostolilor în mijlocul acestor comunități, ea sigilează universalismul creștinismului. Mai are o importanță covârșitoare pentru autenticitatea evangheliei sf. Ap. Pavel. Întărește ceea ce mărturisește el Galatenilor: „Ei după ce au cunoscut darul care mi-a fost hărăzit mie — Iacob, Chefa și Ioan, care sunt socotiți stâlpi ai Bisericii — mi-au dat mie și lui Barnaba mâna dreaptă de întovărășire, pentru ca noi să binevestim între neamuri, iar ei între cei tăiați împrejur" (Gal. 2, 9).

El Pavel, nu s'a străduit înzadar, n'a fost pe un drum greșit, activitatea lui evanghelică este consacrată, ca activitate apostolică, pe linia lăsământului Mântuitorului. Scrierile lui sunt făcute în duhul evangheliei creștine. Din partea întregei Biserici i se recunoaște apostolia neamurilor, primită prin mandat special dela Domnul nostru Iisus Hristos cel Inviat.

Este deci această scrisoare și azi un docu-

Pace şi înfrăţire

Cea de-a patra conferinţă de lucru a preoţilor ortodocşi din raionul Stalin a fost potrivit prilej de a cunoaşte noui aspecte ale tezaurului ortodoxiei şi de a apropia tot mai mult ştiinţa teologică de viaţă, folosind-o practic pentru ridicarea morală a poporului.

Potrivit îndrumărilor program, conferinţei îi premerge săvârşirea sf. liturghii, cu cuvântul de învăţătură al pr. N. Popescu-Barcani, în duh ziditor de viaţă creştină.

Programul se desfăşoară după normele stabilite, prezentându se referate asupra problemelor de actualitate, de ordin duhovnicesc, pastoral şi de aprofundare a cunoştinţelor teologice, de pr. Şoşu, Stroe şi alţii, toate ancorate în vreme, cu convingerea că, cine este legat de popor şi depinde de el, nu poate fi decât prietenul poporului şi nu poate munci decât pentru fericirea lui.

Sub acest aspect lucrările îşi „verifică teoria prin experienţă şi-şi luminează experienţa prin teorie" dând acţiune puternică problemelor mari, ca problema păcii, ce frământă omenirea azi şi în care Biserica şi-a spus răspicat cuvântul prin Întâistătătorii ei, iar acum desăvârşeşte practic această învăţătură.

Din aceste năzuinţi a plecat şi iniţiativa C. preot Ioan Comşa, protopopul regiunii Stalin, de a realiza o frăţească colaborare între Biserica Ortodoxă Română şi toate cultele aflătoare în Ţara Bârsei.

Invitaţia adresată de C. Sa, reprezentanţilor acestor culte, a adus în ziua de 2 Maiu, a c. în Biserica Cartierului Vechi al Oraşului Stalin, pe lângă preoţimea ortodoxă din raion aflată în plină conferinţă de muncă şi pe reprezentanţii cultelor: romano-catolic, evanghelic, lutheran C. A., reformat, unitarian, baptist, adventist, penticostal, creştin după evanghelie, precum şi pe prof. Anton Vidraşcu, preş. comitetului de luptă pentru pace din oraş şi regiune, răspunzând astfel cu dragoste dorinţei de a colabora cinstit, în marea problemă a păcii drepte şi trainice, în întreaga lume.

După salutul frăţesc, plin de mireasma iubirii creştine, adresat celor de faţă, de Protoereul Ioan Comşa, se ceteşte un referat în legătură cu apărarea păcii şi hotărîrea Consiliului Mondial al Păcii, de către pr. Nic. Bârsan.

Mărturisirile şi precizările ce au urmat acestui referat, aduse de cei prezenţi în problema păcii, a realizat acea armonie şi bună înţelegere care uneşte pe toţi în frontul păcii, acolo unde ne este locul prin însăşi misiunea noastră, „căci Dumnezeu iubeşte pe cei ce zidesc pacea", iar puterea credinţei de pace a celor peste opt sute de milioane de oameni ai păcii, ne face să recunoaştem mâna lui Dumnezeu pentru ocrotirea şi înflorirea vieţii.

Cuvântul reprezentanţilor cultelor a adus hotărîrea tuturor de a nu precupeţi nici timp, nici jertfă, pentru a arăta că omul nou munceşte ca întreg poporul muncitor să participe la ospăţul păcii.

Pr. Carol Nicodemus, locţiitorul superintendentului Bisericei evanghelice, şi-a manifestat bucuria cu care se alătură celorlalţi luptători pentru apărarea păcii. Pr. Dr. Mökel şi W. Keintzel din partea Bisericii lutherane s'au asociat întru totul hotărîrei de a lupta fără preget pentru apărarea păcii. Pr. E. Martin şi H. Lienert din partea Bisericii evang. C. A. au făcut declaraţii în acelaş sens. Deosebit de impresionantă a fost mărturisirea pr. Bertalan Balasz din partea Bisericii catolice care şi-a arătat convingerea că „alături de sora Biserică ortodoxă şi toate cultele, vom lupta pentru pace şi dacă va fi lipsă ne dăm şi viaţa pentru ea".

A mai vorbit tot astfel şi T. Moldovan din partea penticostalilor, C. Mara dela baptişti, D. Bădescu dela adventişti şi Gh. Leancă dela creştinii după evanghelie.

Au mai luat cuvântul pr. Dr. I. Işa, pr. Nic. Froteş, pr. D. Purcărolu, Lascu, Ercuş şi alţii.

Lumina păcii aprinse azi pe glob s'o ridicăm tot mai sus, ca să-şi trimită razele ei binefăcătoare în toate colţurile pământului, este crezul slujitorilor altarului, prelins ca o perlă din această consfătuire a înfrăţirii şi a păcii.

Şi cu forţele unite întru apărarea păcii, reprezentanţii cultelor şi slujitorii lor din Oraşul şi Raionul Stalin, după ce au adresat telegrame Întâistătătorului Bisericii ortodoxe române Prea Fer. Patriarh Justinian, Ministerului Cultelor, I. P. S. Mitropolit Nicolae şi C. C. al P. M. R., pornesc la locul de muncă al fiecăruia, hotărîţi să încoloneze pe toţi credincioşii bisericilor, la opera de înfrăţire a tuturor popoarelor, pentru mântuirea sufletelor şi „pentru pacea a toată lumea".

Pr. **Nic. Bârsan**

Vizita Patriarhului Antiohiei la Bucureşti

Miercuri 22 August a. c. au sosit în Capitală ca invitaţi ai Patriarhiei Române, I.P.S.S. Alexandru, Patriarhul Antiohiei şi întregului Orient, însoţit de I.P.S.S. Alexandru, mitropolit al Emesului şi de I.P.C.Sa Vasile Samaha, arhimandrit reprezentant al Patriarhiei Antiohiei pe lângă Patriarhia Moscovei.

Oaspeţii au fost întâmpinaţi de I. P. S. Sa Justinian, Patriarh al României, V. Pogăceanu, Ministrul Cultelor, P. S. Teoctist, vicarul Patriarhiei, consilieri patriarhali şi preoţi din Capitală

Peste 430 milioane

de semnături pe Apelul pentru un Pact al Păcii

Numărul total al semnăturilor strânse în 48 de ţări, care la 13 Iulie a. c. atingea 338.841.898, în 14 August a. c. depăşea 430.000.000 semnături.

Popoarele din întreaga lume care semnează cu entuziasm Apelul pentru încheierea unui Pact al Păcii îşi exprimă astfel voinţa lor de a înlătura neîntârziat primejdia unui război şi de a instaura o pace trainică.

Şcoala eparhială

de cântăreţi bisericeşti din Oradea

anunţă ca dată a înscrierii şi reînscrierii elevilor (de 16—25 ani) 15 Iulie—20 August a. c. Condiţiunile de înscriere sunt aceleaşi ca la Şcoala de cântăreţi din Sibiu, cu următoarele precizări: la acte se adaogă Certificatul de stare materială dela Sfatul Popular; taxa de înscriere este de lei 200; în internat elevii sunt întreţinuţi gratuit, afară de elevii cu posibilităţi materiale mai bune, care trebue să contribue cu minimale cantităţi de alimente în natură; examenul de admitere constă din: vizita medicală, o probă la scris şi citit, examinarea aptitudinilor muzicale.

Despre data începerii cursurilor elevii înscrişi vor fi anunţaţi la domiciliu. Durata cursurilor este de 2 ani.

Oficiul parohial din *Pogăceaua-Văleni*, mulţumeşte pe această cale credincioşilor care au donat bisericii următoarele obiecte: trei candele de argint în valoare de 6000 lei; două perechi cununi de argint în valoare de 4000 lei; una candelă (cumpărată de Elena D. Feier cu 2000 lei); Una candelă (cumpărată de Valer Velcherean cu 2000 lei); una candelă (cumpărată de Maria Iuşan cu 2000 lei); două perechi cununi cumpărate de către flăcăii şi fetele din parohie.

Studenţii Institutului Teologic

În Octomvrie Institutele Teologice îşi vor deschide porţile ca să primească pe tinerii studenţi dornici de a se adăpa din învăţătura teologiei ortodoxe şi viaţa Bisericii noastre. Cei ce au fost un an, doi sau trei ani studenţi teologi se vor întoarce ca la casa lor părintească, în care îşi formează mintea şi inima ca să devină slujitori devotaţi ai lui Hristos şi poporului dreptcredincios. Cei ce păşesc pentru prima dată pragul Institutului Teologic, vor veni cu sfiala ucenicului, care răzbate într'un loc nou şi necunoscut, cu curiozitatea ne iniţiatului, care vrea să ştie totul şi să se încadreze dintr'odată în noua atmosferă. Şi unii şi alţii găsesc aici un Ierarh cu inimă de Părinte, un Corp profesoral cu dragoste frăţească, mijloace de cultivare a sufletului şi a minţii întru totul adecvate şi satisfăcătoare.

Preoţii sunt îndrumaţi să sfătuiască pe tinerii absolvenţi de licee sau şcoli medii de orice fel, care dovedesc a avea aptitudini religioase şi chemare spre preoţie, să se înscrie la Institutele Teologice Universitare, unde — afară de condiţii materiale optime, li se asigură şi o formare spirituală desăvârşită pentru misiunea preoţiei. Aici ei sunt lămuriţi asupra drepteicredinţe a Bisericii noastre şi pătrunşi de duhul lui Hristos, duhul păcii, al iubirii, al dreptăţii şi libertăţii. Aici ei sunt lămuriţi asupra schimbărilor revoluţionare din ţara noastră, devenind cetăţeni conştienţi ai R. P. Române şi luptători activi pentru pace. Astfel din tinerii studenţi va răsări preoţimea de mâine, care în spiritul tradiţiei ortodoxe va sluji progresului spiritual, economic şi social al poporului dreptcredincios şi întăririi patriei. Biserică a poporului, Biserica Ortodoxă creşte slujitori ai poporului, în lupta lui pentru o viaţă mai bună şi mai fericită.

Fiţi dar bineveniţi tineri studenţi teologi sub arcada Institutelor Teologice Universitare! Hristos vă binecuvintează; Biserica vă primeşte cu drag; Profesorii vă înconjoară cu toată dragostea lor. Voi sunteţi semănătura de toamnă care va creşte, va rodi şi va da o nouă primăvară pentru viaţa Bisericii şi viaţa poporului dreptcredincios!

N. M.

Sfântul apostol Iacob la sinodul apostolesc din Ierusalim

(Urmare din pag. 7)

ment împotriva acelora care ne vorbesc despre un creştinism Paulin în opoziţie cu cel Petrin — şi de o şcoală Paulină din care au ieşit scrierile pe care Biserica le atribuie sf. Ap. Pavel.

Acesta-i urlaşul aport, adus de Iacob „Fratele Domnului" la sinodul de acum 1900 ani. El explică îndeajuns autoritatea şi prestigiul de care s'a bucurat în Biserica primară. Nu-i de mirare că înţelepciunea şi tactul lui, l-au făcut temut şi stimat şi de duşmani. Pe drept cuvânt a meritat numele de Stâlp al Bisericii.

L. Munteanu, Cluj

„Ascultaţi de mai marii voştri şi supuneţi-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele".

Evrei 13, 17.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

ANUL XCIX SIBIU, 1 Octomvrie 1951 Preţul unui ex. Lei 8·— Nr. 37—38

Biblioteca Centrală Regională SIBIU

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Ahonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Sinodul al IV-lea ecumenic

Se împlinesc în Octomvrie a. c. 1500 de ani dela Sinodul al IV-lea ecumenic, care s'a ţinut la Calcedon între 8 Octomvrie—1 Noemvrie 451. Aniversarea aceasta, care ne transpune în vremea aprinselor dispute christologice şi glăsueşte nu numai despre vechimea credinţei ortodoxe, ci şi despre vitalitatea şi adevărul ei în cadrele creştinătăţii, ne pune în faţă imaginea epocii patristice a Bisericii şi fidelitatea Ortodoxiei în desvoltarea ei pe liniile acestei imagini, spre deosebire de devierile papiste şi protestante dela spiritul primelor veacuri creştine. De aceea am socotit să închinăm acest număr din „Telegraful Român" aniversării sinodului calcedonean, o parte din material publicându-l — din lipsă de spaţiu — în Nrii următori. Astfel vom prezenta sinodul din punct de vedere istoric, dogmatic şi canonic şi în perspectiva actualităţii bisericeşti. Într'adevăr sinodul al IV-lea ecumenic are o poziţie centrală între celelalte sinoade, e ca un nod în care se revarsă sinoadele anterioare şi din care se desprind sinoadele următoare şi însemnătatea lui este multilaterală.

În primul rând el întăreşte principiul organizării sinodale a Bisericii Ortodoxe, în opoziţie cu anarhismul protestant şi cu autocratismul papal. Nici anarhie, nici monarhie absolută, ci sinodalitate: acesta este principiul pe care l-a aşezat Mântuitorul la baza Bisericii Sale, l-au aplicat sf. apostoli în sinodul dela Ierusalim şi l-a păstrat cu consecvenţă Biserica Ortodoxă. În protestantism fiecare credincios singur poate să cunoască adevărul revelat şi să înţeleagă Cuvântul lui Dumnezeu; în catolicism papa singur este infailibil şi poate exprima adevărul indubitabil de credinţă; în Ortodoxie nici individul singular, nici un şef oarecare, ci Biserica, întru care este harul şi adevărul, este purtătoarea, păstrătoarea, tălmăcitoarea şi propovăduitoarea adevărului divin. Nu în individul singuratec, fie el simplu credincios sau papă, preot, episcop sau patriarh, sălăşlueşte plenitudinea adevărului divin, ci în Biserică, în comunitatea bisericească, însufleţită de Duhul Sfânt, străluminată de prezenţa vie a lui Hristos, de viaţa lui Hristos, ce circulă ca o sevă în toate membrele ei.

Conştiinţa unitară a Bisericii îşi găseşte expresie în învăţătura bisericească, în cultul divin, în viaţa morală creştină şi în sinoadele ecumenice. Pretutindeni pulsează aceeaş viaţă, care învăluie şi hrăneşte pe toţi credincioşii. Nimenea nu este singur, ci fiecare este o mlădiţă din butucul viei, un membru în marele organism al Bisericii şi aşa îşi lucrează mântuirea, fiind sigur de adevărul la care participă cu toată fiinţa lui.

În ce priveşte învăţătura de credinţă, Biserica din primele veacuri, a apelat la hotărîri sinodale, numai atunci când învăţătura ei a fost pusă în cumpănă şi s'au născut tulburări şi împerecheri de păreri în sânul credincioşilor. Spre a stabili definitiv adevărul şi a aduce pacea între credincioşi, s'au convocat sinoadele, care reprezentau conştiinţa întregei Biserici. De obiceiu însă Biserica n'a avut nevoie de astfel de hotărîri solemne, ea fiind deţinătoarea netulburată a adevărului de credinţă. Aşa au procedat sf. apostoli în problema esenţială şi mult discutată a obligativităţii legii mozaice pentru creştinii dintre neamuri. Ei n'au lăsat pe fiecare credincios se decidă cum îl va lumina Duhul Sfânt (protestantism), nici n'au zis: să vedem ce spune Petru şi cuvântul lui este decisiv, că el e „locţiitorul" lui Hristos în Biserică (papism), ci s'au adunat în sobor cu episcopii şi au discutat în deplină libertate şi egalitate şi aşa au luat hotărîrea cea justă (sobornicitate ortodoxă). Hristos a fost de faţă şi Duhul Sfânt i-a luminat, ca să ia hotărîrea aceasta, care stă la temelia Bisericii universale creştine. De ce soborul şi nu unul singur dintre apostoli sau credincioşi? Pentrucă scris este: „Unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi eu". Deci în unitatea sobornicească lucrează Hristos. Pe de altă parte în sobor este reprezentată întreaga Biserică. Episcopul este pe deoparte chiput lui Hristos, având cele trei funcţiuni ierarhice (arhiereu, învăţător şi conducător) în mod deplin, pe de altă parte este glasul Bisericii, pe care o păstoreşte, reprezentantul ei autorizat. El reprezintă şi exprimă adevărul dat de Iisus Hristos şi păstrat, însuşit, mărturisit de comunitatea creştină. Astfel că sinodul episcopilor este sinodul întregei Biserici, prin reprezentanţii ei, este gura Bisericii universale. El este organul prin care Duhul Sfânt formulează adevărul de credinţă şi Biserica universală îl mărturiseşte. Căci acest adevăr este un bun al întregei Biserici, întru care sălăşlueşte Duhul lui Hristos. Adevărul de credinţă n'are un caracter individualist, ci caracter comunitar-bisericesc: e adevărul comunităţii bisericeşti, e viaţa trupului lui Hristos, care e Biserica.

De aceea, conform tradiţiei apostolice şi pildei sinodului din Ierusalim, Biserica, oridecâteori un adevăr de credinţă a fost discutat şi a născut mari frământări în sânul ei, a adunat soboare ecumenice, care au formulat învăţătura ei în mod clar şi precis, pe baza Sf. Scripturi şi a Sf. Tradiţii. Niciodată ea n'a apelat la sinoade ecumenice fără necesitate evidentă. E şi firesc: O învăţătură acceptată de toţi credincioşii n'are nevoie de astfel de formulări; ea este propoveduită de ierarhia bisericească în mod unanim şi mărturisită de întreaga comunitate. Pe când protestantul poate avea fiecare credinţa sa şi poate să şi-o schimbe mereu, iar catolicismul — spre a justifica forţa de creaţie a papalităţii — are nevoie în fiecare secol de cel puţin o nouă dogmă, ortodoxia trăeşte liniştită în posesiunea harului şi adevărului şi dă expresie solemnă conştiinţei sale universale prin sinoade ecumenice nu sub impulsul subiectivismului individual în permanentă schimbare sau al orgoliului papal, ci numai atunci când viaţa internă a ei o pretinde cu necesitate. Astfel ea se menţine pe linia Bisericii primare, care a simţit nevoia formulărilor dogmatice sinodale numai în probleme fundamentale, care stârneau discuţii furtunoase şi tulburări mari în sânul Bisericii. Este astfel explicabil de ce Biserica Ortodoxă, dela cele 7 Sinoade ecumenice, n'a mai ţinut nici un sobor cu acest caracter. Aceasta nu însemnează că nu se vor mai convoca sinoade ecumenice, dar numai atunci când convocarea lor va fi o necesitate evidentă a vieţii bisericeşti ortodoxe.

Sinodul dela Calcedon depune mărturie pentru aceasta. Într'adevăr ţinerea lui a fost necesară pentrucă era în discuţie însăşi temelia credinţei creştine: persoana lui Iisus Hristos şi pentrucă erezia eutihiană ameninţa să tulbure profund viaţa Bisericii. Biserica nu putea lăsa pe fiecare credincios să se orienteze singur în această discuţie şi nici nu s'a mulţumit cu epistola dogmatică a papei Leon către patriarhul Constantinopolului, Flavian. Cu toate că papa şi-a spus părerea, cu toate că părerea papei era în conformitate cu învăţătura Bisericii şi cu sinoadele ecumenice anterioare, cu toate acestea Biserica şi-a fixat adevărul de credinţă în privinţa persoanei lui Iisus Hristos într'un sinod ecumenic, sinodul dela Calcedon. De ce? Pentrucă glasul autorizat al Bisericii nu este papa, ci sinodul ecumenic, nu prin papa, dă Biserica expresie credinţei sale universale. Hotărîrea sinodului, nu hotărîrea papei, este valabilă pentru întreaga Biserică, pentrucă ea exprimă conştiinţa universală a Bisericii. Papa, ca orice patriarh, poate să greşească — precum a şi greşit deatâteaori — sinodul

(Continuare în pag. 2)

SINODUL AL IV-lea ECUMENIC

(Urmare din pag. 1-a)

ecumenic are toate garanţiile adevărului: prezenţa lui Hristos şi unitatea Bisericii. Sinodul dela Calcedon deci întăreşte principiul sinodalităţii şi înlătură principiul monarhic al papismului.

Tot sinodul dela Calcedon vădeşte egalitatea tuturor episcopilor şi caracterul onorific al rangurilor diferitelor patriarhate. Egalitatea episcopilor se arată în larga libertate democratică a discuţiilor în timpul sesiunilor sinodului. Fiecare episcop este liber să-şi spună părerea să-şi expună nedumeririle şi prin discuţii libere, dela egal la egal, fără nici o presiune dinlăuntru sau dinafară, fără nici un dictat papal sau de altă natură, se ajunge la formularea unanimă a hotărîrii sinodului. Aşa cum la sinodul apostolesc din Ierusalim au participat la discuţii Sf. Ap. Pavel şi Petru, Barnaba, Iacob ş. a. şi hotărîrea a fost luată de întreg sinodul, aşa şi la Calcedon există libertatea deplină a discuţiilor şi soborul în unanimitate stabileşte învăţătura de credinţă, încât membri sinodului pot spune pe drept cuvânt: „Părutu-s'a Duhului Sfânt şi *nouă*...". Nici unul nu-şi impune punctul de vedere, ci toţi sunt însufleţiţi de dorinţa de-a formula just credinţa Părinţilor, credinţa Bisericii întregi şi votul fiecăruia are valoare egală. Acesta este spiritul sinodalităţii ortodoxe.

Că rangurile patriarhatelor sunt onorifice şi au origine omenească, nu divină, o exprimă clar sinodul dela Calcedon, când spune că organizarea bisericească urmează pe cea civilă şi că Roma are privilegiile sale pentrucă este capitala imperiului roman, iar Constantinopolul, ca a doua Romă (a doua capitală), din aceeaş pricină trebuie să aibă aceleaşi privilegii şi să fie a doua după Roma. Se înţelege că după acest principiu, odată cu schimbarea organizaţiei civile, cu dispariţia imperiului roman şi formarea de noui state, se schimbă şi rangurile onorifice ale Patriarhatelor respective, înfiinţându-se chiar noui patriarhate, în conformitate cu nouile împrejurări. Nu Roma este „capitala" Bisericii creştine, ci Hristos, care viază în întreaga Biserică şi care este deopotrivă pretutindeni unde este dreaptă credinţă. Rangurile acestea onorifice stabilesc numai locul, pe care-l ocupă fiecare în sinod: locul întâi îl ocupă Roma, al doilea Constantinopolul, al treilea Alexandria ş. a. m. d. Dar, din punct de vedere al dreptului divin, toţi episcopii sunt egali şi au acelaş cuvânt şi însemnătate în discuţiile şi hotărîrile sinodului. Toţi sunt membri ai Sinodului şi se supun deopotrivă hotărîrilor lui. Papalitatea a transformat un rang onorific, datorit faptului că Roma era capitala imperiului Roman, într'un drept de ordin divin, dând ordinei civile romane trecătoare girul veşniciei şi a falsificat astfel constituţia şi evoluţia Bisericii însăşi. Ea stă pe un principiu fals, care e în contrazicere cu Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie şi cu toată viaţa Bisericii primare.

Sinodul dela Calcedon este un model de sobornicitate, atât prin mulţimea episcopilor prezenţi şi conştiinţa gravităţii hotărîrilor ce le vor lua, cât şi prin felul cum au decurs desbaterile lui, în deplină libertate şi frăţietate. El este o pildă vrednică de urmat de ce însemnează sinod ecumenic. Tocmai de aceea hotărîrile lui şi-au menţinut în Biserică valabilitatea universală până astăzi.

Dacă din punct de vedere formal sinodul dela Calcedon este întruparea deplină a principiului sinodalităţii, esential în Biserica Ortodoxă, din punct de vedere al conţinutului el marchează o etapă decisivă în viaţa Bisericii. Sinodul I ecumenic condamnând arianismul, a clarificat relaţia dintre Tatăl şi Fiul, stabilind că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, nu făptură a Tatălui şi mai mic ca Tatăl, ci deofiinţă cu Tatăl; sinodul al II-lea ecumenic a combătut pneumatomahismul, a precizat dumnezeirea Sf. Duh; sinodul al III-lea ecumenic, combătând nestorianismul care despărţea pe Hristos în două persoane, stabileşte unitatea persoanei lui Hristos; în sinodul IV ecumenic, combătând eutihianismul, care înţelegea prin unitatea persoanei unitatea firii, precizează că deosebirea firilor (firea divină şi firea omenească) nu e despărţită, că cele două firi s'au unit în Hristos ipostatic. Deci Hristos este o singură persoană în două firi. Această definiţie completată la sinodul VI ecumenic, cu recunoaşterea a două activităţi naturale şi două voinţi naturale în Iisus Hristos, corespunzătoare celor două firi, stă la temelia credinţii noastre ortodoxe: ea lămureşte definitiv — întrucât poate fi lămurit — misterul persoanei divin-umane a lui Hristos, care este Dumnezeu-om, Fiul lui Dumnezeu întrupat.

De atunci asupra acestei probleme n'au mai existat frământări în sânul Bisericii noastre: ea a fost definitiv rezolvată pentru credinţa ortodoxă. Hotărîrea sinodului este o piatră de temelie a acestei credinţe. Ea încheie epoca problematizării, ca să ofere lumina finală. Într'adevăr întâi s'a pus problema Dumnezeirii lui Hristos: Biserica a mărturisit cu St. Apostoli că Hristos este Fiul lui Dumnezeu întrupat. Deci este Dumnezeu şi om. Apoi s'a pus problema relaţiei în persoana lui Hristos dintre firea dumnezeiască şi firea omenească. S'au formulat şi în această privinţă diferite păreri. Unii despărţeau pe Hristos în două persoane, alţii îl reduceau la o singură natură. Biserica a arătat că după Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie — Hristos este Dumnezeu deplin şi om deplin, o persoană în două firi. Aceasta era singura soluţie firească, potrivită cu Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie, cu credinţa Bisericii şi logica raţiunii credincioase. Prin ea au fost doborîte toate formulările eretice anterioare şi de ea s'au lovit toate încercările protestante şi catolice de a aduce inovaţii hristologice, care repetă în alte forme ereziile depăşite prin sinodul calcedonean. Dar acest aspect dogmatic al sinodului dela Calcedon, ca şi aspectul lui canonic, sunt concentrate în articole separate. De aceea ne mulţumim cu aceste consideraţii generale,

•

Aniversarea a 1500 de ani dela sinodul al IV-lea ecumenic ne întăreşte convingerea în dreaptacredinţă şi vitalitatea Bisericii Ortodoxe, ai cărei credincioşi suntem. Ea stă pe temelia apostolilor şi părinţilor: ea este Biserica adevărului divin. Ea a păstrat nealterată credinţa în Iisus Hristos, aşa cum au formulat-o sinoadele ecumenice, pe baza Sf. Scripturi şi a Sf. Tradiţii şi a menţinat neschimbat principiul sinodalităţii, caracteristic Bisericii primare. În centrul ei este Hristos; capul ei nu este papa, ci Hristos, pe care Ortodoxia nu l-a înlocuit cu nici un cap încoronat cu tiară. Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, este mereu viu în Biserica Sa; El o conduce, El îi luminează cărările, El o hrăneşte şi o călăuzeşte. Noi, toţi ceilalţi, suntem membre ale Bisericii Lui, participăm la viaţa Lui, şi în conştiinţa acestei unităţi cu El şi în El cu toţi cei credincioşi, ne plăsmuim viaţa pământească în aşa fel încât să ajungem la El. Conştiinţa aceasta a prezenţii lui Hristos în noi este comoara şi puterea Ortodoxiei. Nu papalitatea, ci Hristos este unitatea şi forţa Bisericii. El viază în noi şi prin noi în lume. El este viaţă divină revărsată în inimile noastre, e sfinţenie, iubire, pace şi progres duhovnicesc fără margini. Pe El îl iubim, Lui îi slujim. Prin El ducem lupta cea bună pe pământ, lupta iubirii, lupta păcii, lupta bunei învoiri între neamuri, pentruca Hristos să se preamărească şi lumea să-şi ctitorească o viaţă mai bună şi mai fericită. A Lui să fie slava în veci!

TELEGRAFUL ROMÂN

Vizita Patriarhului Alexandru III al Antiohiei în ţara noastră

În ultimele zile — între 22 August şi 3 Septemvrie 1951 — I. P. S. Alexandru III, Patriarhul Antiohiei şi al întregului Orient, a vizitat ţara noastră, fiind oaspetele I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. I. P. S. Patriarh Alexandru III a sosit în Bucureşti, venind dela Moscova, unde a luat parte la consfătuirea patriarhilor ortodocşi, care au adresat un apel către creştinii din lumea întreagă, pentru intensificarea acţiunii de apărarea păcii. I. P. S. Sa a fost însoţit de I. P. S Mitropolit Alexandru al Emesei şi de I. P. C. Arhimandrit Vasile Samaha. Înalţii oaspeţi au vizitat împreună cu I. P. S. Patriarh Justinian, numeroase biserici şi mânăstiri din ţară.

În ziua de 28 August — în cadrul unei festivităţi — i s'a decernat I. P. S. Patriarh Alexandru III, diploma de „doctor honoris causa" în teologia ortodoxă

În ziua de 3 Septemvrie, I. P. S. Patriarh Alexandru III şi însoţitorii săi au părăsit ţara noastră, fiind conduşi la aeroport de I. P. S. Patriarh Justinian, Vasile Pogăceanu, ministrul Cultelor, P. S. Episcop Teoctist, Vicarul Patriarhiei Române şi de consilierii Patriarhiei. Înainte de plecare, I. P. S. Patriarh Alexandru III a rostit o cuvântare în care a subliniat satisfacţia cu care a înregistrat — pretutindeni în ţara noastră — deplina libertate religioasă şi voinţa fermă a poporului nostru de a apăra pacea, pentru a-şi construi în tihnă o viaţă mai bună şi un viitor fericit.

Vaticanul agentură de spionaj a imperialiştilor anglo-americani

În faţa Tribunalului Militar din Bucureşti s'a judecat recent procesul unui grup de spioni şi complotişti aflaţi în slujba Vaticanului şi a centrului de spionaj italian, filiale ale serviciului de spionaj american.

Din mărturisirile acuzaţilor (episcopii catolici Augustin Pacha de Timişoara, Iosif Schubert, Adalbert Iosif etc.) s'a putut vedea că pentru Vatican spionajul nu este o îndeletnicire secundară, ci una din principalele sale activităţi, pe care o desfăşoară în înţelegere cu imperialiştii americani şi acum mai cu osebire împotriva democraţiilor populare.

Vigilenţa poporului nostru însă a ştiut să taie odată mai mult firele complotului ce lega Vaticanul de agenţii săi din ţara noastră.

Sărbătorirea celei de a VII-a aniversări a eliberării Bulgariei s'a desfăşurat sub semnul prieteniei de nesdruncinat dintre poporul român şi poporul bulgar. Festivitatea a prilejuit o caldă manifestaţie de dragoste şi recunoştinţă faţă de Marea Uniune Sovietică. Deasemeni festivitatea a arătat hotărîrea dârză a celor două popoare vecine şi prietene de-a munci şi lupta pentru apărarea păcii.

Scurtă istorisire a soborului dela Calcedon

Măreaţă adunare a fost sinodul ţinut acum 1500 de ani în biserica sf. Eufimia din Calcedon! Nici până atunci şi nici după aceea, Biserica creştină ecumenică n'a mai văzut adunându-se atâţia vlădici (vreo 600, chiar mai mulţi la unele şedinţe). Dar şi prin hotărîrile care s'au luat atunci, ca şi prin urmările care le-a avut în privinţa învăţăturii creştine şi a vieţii bisericeşti, soborul dela Calcedon. formează una din întâmplările cele mai de căpetenie ale vechii Biserici creştine. Cade-se, drept aceea, să zăbovim, fie şi numai pe scurt, asupra împrejurărilor în care s'a ţinut acest sobor, asupra felului cum a decurs şi a hotărîrilor pe care le-a luat.

Debunăseamă că pricini deosebit de mari au silit pe atâţia ierarhi să-şi părăsească scaunele şi să vină în acest orăşel dela marginea de sud a Constantinopolei în ziua de 8 Octomvrie anul 451 (propriu zis ei fuseseră chemaţi şi cei mai mulţi erau şi sosiţi încă dela 1 Septemvrie acelaş an în vestita cetate a Niceei, la vreo 20 km. mai departe, dar pentrucă tulburarea care trebuia liniştită cuprinsese aproape toată lumea, trebuia să se aştepte să vină de faţă şi împăratul Marchian care nu prea putea pleca din capitală din pricina unor lupte contra Hunilor).

De câţiva ani creştinătatea era împărţită în două tabere. Unii, în frunte cu dascălii şi vlădicii din Alexandria Egiptului, învăţau că în persoana Domnului Iisus Hristos firea omenească s'a sfinţit atât de tare prin unirea cu firea dumnezeească încât aceasta a înghiţit-o, a absorbit-o, până la urmă rămânând o singură fire (grecește monofisism). Trupul pe care l-a luat asupră-şi Hristos nu este acelaş cu trupul nostru omenesc, spuneau ei, uitând că în cazul acesta se schimonosea învăţătura adevărată despre întruparea Cuvântului şi despre urmările ei. Cealaltă tabără în frunte cu dascălii şcolii din Antiohia Siriei (Nestorie, Teodor de Mopsuestia, Teodoret de Cir, Iba din Edesa şi alţii) puneau apăsul mai mult pe firea omenească a Mântuitorului, dar cădeau în greşala contrară de a spune că cele două firi, dumnezeească şi omenească, nu s'au unit deplin şi ipostatic, ci numai moral aşa cum se uneşte în sufletul său omul cu biserica în care se roagă. Învăţătura patriarhului Nestorie şi a prietenilor săi a fost osândită înainte cu 20 de ani, la Rusaliile anului 431 cu prilejul soborului III ecumenic dela Efes, unde s'a arătat că Iisus Hristos e o singură persoană, nu două, cum susţineau nestorienii. Dar se vede că nu toţi au înţeles şi au căzut în greşala tot atât de mare a monofisismului care, dupăcum am văzut, învaţă tocmai contrarul. Aşadar, monofiziţii amestecau, pe când nestorienii despărţeau firile. Adevărul stă însă tocmai la mijloc. Domnul Hristos a fost şi Dumnezeu adevărat şi om adevărat, aşa cum vom vedea mai încolo că au hotărît Părinţii acestui măreţ sobor dela Calcedon. Era vorba nici mai mult nici mai puţin decât de statornicirea învăţăturii de bază a credinţii creştine: este Mântuitorul Dumnezeu şi om adevărat în una şi aceeaş persoană?

Începutul tulburărilor monofisite îl face un călugăr, arhimandrit într'una din mănăstirile Constantinopolei, cu numele Eutihie, care petrecuse peste 60 de ani în aspră shimnicie. Lui i se părea că hulim dacă spunem că Domnul Hristos a avut şi fire deplin omenească. La diferite prilejuri s'a pricit mult cu el episcopul Eusebie de Dorileu (un orăşel la Nord de Constantinopol), iar în August anul 448 l-a pârât unui sobor de sub conducerea patriarhului Flavian de Constantinopol — sub a cărui ascultare era şi Eutihie şi de aceea l-au învitat toţi să vină în sobor să-şi lămurească învăţătura pe care o semăna nu numai celor 300 călugări peste care era pus, dar şi multor prieteni din mănăstirile şi episcopiile Siriei şi Egiptului, ba chiar o răspândea cu ajutorul silnic al atotputernicului ministru Hrisafie, mai marele curţii împărăteşti. De mult nu ieşise schimnicul din mânăstire, era şi bătrân, dar mai era şi încăpăţinat. Abia după ce l-au chemat a treia oară a venit, spunându-şi părerile pe care le-am văzut. La întrebarea lui Eusebie: dar atunci de unde şi-a luat Hristos trupul, dacă nu-i la fel cu al nostru? — el n'a putut răspunde, dar nici n'a vrut să-şi vadă greşala. Părinţii l-au osândit şi l-au închis într'o mânăstioară îndepărtată de lume.

Cu legăturile şi cu ambiţiile lui, Eutihie nu s'a supus, ci împreună cu Dioscur, patriarhul din Alexandria şi cu sprijinul tiranicesc al ministrului Hrisafie, au împrăştiat în toate părţile scrisori şi plângeri despre nedreptăţile şi silniciile ce ziceau că se fac „credinţei adevărate". Înşelând şi pe împărat, au făcut un sobor în cetatea Efesului între 1—22 Noemvrie anul 449, unde prin ameninţări şi silnicii au declarat pe Eutihie nevinovat, iar pe Eusebie şi Flavian, ba şi pe Teodoret al Cirului şi pe Iba din Edesa (pe care i-au oprit de a veni să-şi spună cuvântul), i-au declarat eretici pentrucă au vrut să adaoge învăţături „noi" la crezul creştin statornicit la Niceea şi i-au scos din scaunele lor. Se pare că soldaţii năimiţi ai lui Hrisafie împreună cu unii călugări încăpăţinaţi, în frunte cu Barsuma din Orient, să fi bătut chiar pe Flavian, care făcuse apel contra acestei nedreptăţi dar care în scurt timp după aceea a murit. Erau de faţă 135 episcopi. Bine înţeles că ar fi venit mai mulţi şi lucrurile nu s'ar fi petrecut aşa, dar Dioscur şi Hrisafie n'au lăsat să vie la sobor decât oameni de o părere cu ei. Erau între ei şi 2 trimişi ai patriarhului Romei Leon, care le dăduse şi o frumoasă scrisoare, în care lămurea care este dreapta credinţă despre unirea celor două firi, dar Dioscur şi cu oamenii lui (câştigase şi pe patriarhul din Ierusalim Iuvenal şi pe arhiepiscopul Cesareii Talasie şi alţii) au ştiut dosi lucrurile, încât a rămas biruitoare minciuna în locul adevărului. Împăratul Teodosie a întărit hotărîrile acestui sobor, pe care lumea l-a numit pe bună dreptate „sobor tâlhăresc".

Dar Dumnezeu n'a lăsat să birue multă vreme minciuna. În locul patriarhului Flavian a fost ales un preot vrednic, Anatolie. Si împăratul Teodosie a murit (căzând de pe cal), iar în locul lui a venit sora sa Pulheria care s'a căsătorit cu vrednicul general Marchian. Aceştia fiind dreptcredincioşi şi dorind să aducă pace în Biserică şi în imperiu, s'au înduplecat năzuinţei de a convoca un sobor al tuturor episcopilor, care să limpezească lucrurile şi să dea o hotărîre definitivă în această chestiune. Aşa s'a ajuns la soborul dela Calcedon din toamna anului 451, înaintea căruia ne plecăm acum inimile şi mintile cu cucernică aducere aminte.

Soborul s'a deschis în ziua de Luni 8 Octomvrie şi a ţinut până în 1 Noemvrie, adică în total 24 zile. Desigur că nu s'a lucrat în fiecare zi, unele din ele fiind Dumineci şi sărbători, vlădicii au mers şi au slujit sf. liturhie prin bisericile din Constantinopol şi jur. S'au ţinut 21 şedinţe, în 14 zile (se vede că uneori s'au ţinut şi 2 sau chiar 3 şedinţe într'o zi). Dar în afară de şedinţele publice, care toate s'au ţinut în măreaţa biserică a sf. Eufimia (alături de care se aflau şi moaştele sfintei, făcătoare de minuni, aşa cum ne-a lăsat scris martorii Asterie din Amasia şi Evagrie în istoria sa), vlădicii au ţinut şi câteva consfătuiri la locuinţa apropiată a patriarhului Anatolie, în care s'a explicat mai deaproape această tainică învăţătură despre unirea celor două firi într'o singură persoană a Domnului Hristos.

Pentru conducerea lucrărilor şi şedinţelor, împăraţii au trimis pe cei mai înalţi judecători şi sfetnici, dar aceştia numai au veghiat la bunul mers al lucrurilor, asigurând libertatea şi ordinea, neamestecându-se în trebile credinţii, unde singuri vlădicii au votat. Şedinţele s'au ţinut în biserică, unde s'au adus scaune pentru fiecare şi s'au aşezat în formă de potcoavă. La mijloc spre altar stăteau sfetnicii împărăteşti; la stânga lor veneau în ordinea întâietăţii de cinste, delegaţii Romei (2 episcopi şi 2 preoţi), patriarhul Constantinopolei, al Antiohiei (Maxim), apoi arhiepiscopii Cesareii, Efesului şi alţii — toţi aceştia erau ortodocşi — iar la dreapta, în faţa lor şedeau ereticii, monofiziţii, care trebuiau judecaţi, în frunte cu Dioscur, patriarhul Alexandriei, Juvenal al Ierusalimului, Quintilian al Tesalonicului, Petru al Corintului cu toţi episcopii din Egipt, Palestina, Grecia, Macedonia, Albania. Aproape jumătate erau eretici şi se aştepta acum să se vadă cum o să se desfăşoare lucrurile. La mijloc de tot, între cele două tabere era un loc gol în care se afla o masă cu sfânta Evanghelie. arătând că aşa cum Apostolii au văzut în Hristos pe Capul Bisericii şi au lucrat între ei în sobor şi în frăţească egalitate, aşa şi deatunci înainte, tot Hristos rămâne Cap al Bisericii prin soborul episcopilor egali între olaltă, fără a fi înlocuit nici de Petru, nici de unii zişi urmaşi ai lui dela Roma.

Soborul trebuia să judece, drept aceea s'a şi lucrat ca la o dreaptă judecată. Lui Dioscur, care fusese dela început învinuit de nedreptăţile dela Efes, i s'a cerut să iasă din rând şi să treacă în mijloc, căci era doar acuzat. Numai decât a venit şi acuzatorul: Eusebie de Dorileu, care a citit acuzaţia: „Câştigând putere prin bani, Dioscur a făcut tot ce a putut ca să nimicească adevărata religiune, stabilind nenorocita învăţătură a lui Eutihie, care fusese odată osândită; a lucrat cu silnicie şi fărădelege şi m'a scos din scaun pe mine şi pe patriarhul Flavian, al cărui apărător sunt eu. Cer să se judece felul cum a condus el şedinţele soborului dela Efes şi să fie pedepsit, iar noi să fim puşi iar în posturile noastre".

Sfetnicii au cerut să se deschidă protocoalele şi să se citească documentele. Fiindcă şi Teodoret era unul din vlădicii năpăstuiţi, i s'a îngăduit să intre la şedinţă. Atunci Dioscur şi cu partida lui au strigat: „Afară cu dascălul lui Nestorie! Altfel cădem în rătăcire". Sfetnicii au spus: El vine ca acuzator, aşa încât are drept să rămână. Citindu-se protocolul şedinţelor dela Efes, în care oamenii lui Dioscur scriau în chip mincinos că toate hotărîrile luate acolo s'au luat liber şi s'au semnat de toţi, episcopii au răspuns: „Nu-i adevărat. Am fost ameninţaţi cu surghiun şi cu depunere dacă nu primim părerea lui Eutihie şi dacă nu o semnăm. Soldaţii şi cete de bătăuşi gălăgioşi ne ameninţau cu arme şi cu toiege dacă nu semnăm o hârtie albă pe care ne-au întins-o şi pe care ei au scris apoi ce au vrut. De groază am iscălit cu toţii. Da, am fost slabi şi am greşit. Rugăm să fim iertaţi". Ruşinea şi părerea de rău i-a cuprins pe cei mai mulţi mai ales când s'a citit mărturisirea de credinţă a fostului patriarh Flavian care s'a dovedit că era cu totul dreaptă şi că prin urmare el a murit ca un mucenic apărându-şi crezul. Atunci patriarhul Iuvenal cu toţi episcopii Palestinei şi după el aproape toţi ceilalţi care greşiseră, şi-au luat inima în dinţi, s'au sculat şi au trecut pe lângă Dioscur în partea cealaltă, în tabăra credincioşilor, spre bucuria acestora.

Aşa s'a discutat în libertate până seara — se citea la lampă — când s'a închis şedinţa primă. În şedinţa II-a, din 10 Oct. n'au fost de faţă Dioscur şi câteva căpetenii care au condus sinodul din Efes. S'a luat acum în discuţie învăţătura adevărată aşa cum ne-au lăsat-o celelalte 3 soboare a toată lumea şi ceilalţi sfinţi Părinţi, îndeosebi sf. Ciril, înaintaşul lui Dioscur şi Leon

(Urmare în pag. 4-a)

Scurtă istorisire a soborului dela Calcedon

(Continuare din pag. 3-a)

papa Romei, a cărui epistolă a fost dosită de Dioscur, dar care se citeşte acum. Când s'a terminat au strigat toţi episcopii: „Aceasta-i credinţa Apostolilor şi Părinţilor Bisericii. Blestem şi anatemă celor ce cred altfel. Aşa credem toţi, ca şi Ciril, ca şi Flavian, Anatolie şi Leon". Ca să se vadă şi mai bine cât de slobode au fost consfătuirile acestea şi că fiecare a putut să-şi facă o părere liberă, s'a dat îngăduire de 5 zile pentru cei care ar mai avea îndoeli, în care timp aceia să treacă pe la Anatolie prin Constantinopol şi să mai discute până ce li se par limpezi aceste învăţături. După câteva zile căpeteniile fostului sobor dela Efes au venit şi şi-au cerut iertare, au mărturisit credinţa adevărată şi au fost primiţi frăţeşte în sânul Bisericii. Numai Dioscur s'a încăpăţânat şi n'a vrut nici după 3 invitări, făcute şi în scris, să vină să-şi recunoască vina şi să ceară iertare. Deaceea soborul întreg a hotărît să-l scoată din scaun şi din orice drepturi bisericeşti, surghiunindu-l într'un oraş îndepărtat, unde a şi murit după 3 ani.

Acum se adunară Părinţii în şedinţa V-a în 22 Oct. ca să statornicească adevărata mărturisire de credinţă. Ea e adunată din mai mulţi sfinţi Părinţi începând dela soborul din Niceea şi Constantinopol şi până la Crezul lui Ciril, al lui Flavian, Anatolie şi Leon. Iată partea mai însemnată din el: „Urmând predaniilor sfinţilor Părinţi daclarăm cu toţii într'un glas că trebue să mărturisim că există un singur Domn Iisus Hristos, om deplin şi Dumnezeu deplin, Dumnezeu adevărat şi om adevărat, cu trup şi cu suflet înţelegător, din aceeaş fiinţă cu Tatăl în ce priveşte dumnezeirea şi din aceeaş fiinţă cu noi în ce priveşte omenirea, întru toate asemenea nouă afară de păcat, născut din Tatăl înainte de veci în ce priveşte dumnezeirea, iar ca om născut în vremile mai de pe urmă din Fecioara Maria Născătoarea de Dumnezeu pentru noi şi pentru a noastră mântuire, unul şi acelaş Hristos, Fiu şi Domn, Unul născut, în două firi unite în chip neamestecat şi neschimbat şi iarăşi neîmpărţit şi nedespărţit, fiecare din cele două firi păstrându-şi însuşirile lor într'o singură persoană şi într'un singur ipostas, aşa fel că Hristos nu-i împărţit în două persoane, ci e unul şi acelaş Fiu şi Unul-Născut... pe care L-au vestit proorocii şi L-au învăţat Părinţii în predaniile lor". „Iar oricine va învăţa ori va crede altfel, de va fi episcop ori preot să fie scos din preoţie, iar de va fi mirean să se afurisească".

Când s'a terminat de citit întreagă această mărturisire, toţi Părinţii au săltat de bucurie că în sfârşit unirea credinţei şi pacea Bisericii s'au împlinit. Pentruca toţi să-şi pună iscăliturile lor sub această minunată mărturisire de credinţă, Părinţii au mai aşteptat până la şedinţa a VI-a, din 25 Octomvrie când însuş împăratul Marchian şi împărăteasa Pulcheria au venit cu mult alai declarând că „urmând pilda marelui Constantin, s'a adunat acest sobor unde au fost lăsaţi fiecare liber şi toţi într'o unire, ca sub înrâurirea Duhului Sfânt „să spulbere orice rătăcire şi nimeni să nu înveţe altă învăţătură despre întruparea Domnului decât ce au învăţat Apostolii şi soborul celor 318 Părinţi dela Niceea. Bucuria de a fi regăsit unitatea credinţii ne dă la toţi cea mai mare mângâtere, a zis Marchian, de aceea pentrucă toţi aţi lucrat liber vom porunci cu asprime să fie pedepsiţi aceia care vor mai tulbura credinţa". Episcopii au mulţumit apoi împăratului, care a înscris aceste hotărîri în cartea legilor împărăţiei ca toţi creştinii să ştie care este credinţa cea adevărată.

Şedinţele celelalte, pe care le-au ţinut sfetnicii cu episcopii — până în 1 Nov. — au mai adus câteva rânduieli de mare însemnătate. Întâi au primit şi aşezat iarăşi la loc de cinste pe scaunele lor vlădiceşti pe vrednicii episcopi Eusebie de Dorileu, Teodoret de Cir şi Iba din Edesa, aceştia din urmă numai după ce au făcut declaraţie limpede că nu păstrează nici o învăţătură ereticească. Alte hotărîri luate au fost împăcările dintre câţiva vlădici care aveau neînţelegeri întreolaltă pentru întinderea episcopiei lor. Aşa a fost învoiala dintre patriarhia de Antiohia şi cea de Ierusalim, învoială care deatunci trăeşte aproape la fel până azi. Şi încă o hotărîre pe care au mai luat-o Părinţii dela Calcedon este aceea care spune că scaunul Patriarhiei de Constantinopol, care se numeşte şi al Romei noi, pentrucă atunci acolo s'a mutat capitala împărăţiei, să se bucure de cinstea de care se bucură cea din Roma veche, care se ştie că a fost primul oraş şi prima capitală a împărăţiei romane. Din păcate, duhul de mândrie al papei dela Roma n'a vrut să iscălească această hotărîre, care a rămas totuşi în picioare până azi. În sfârşit, pentrucă multe din neorândueli isvorau deacolo că preoţii şi călugării umblau de ici-colo ori intrau în slujbe lumeşti sau arândau averi, ori zideau mânăstiri de capul lor — şi astfel mulţi din ei au ajuns să nu mai asculte de patriarhi şi de episcopi (cum a fost arhimandritul Eutihie, care a murit curând după aceea, dar mai ales arhimandritul Barsuma, un schimnic încăpăţânat care se crede că a făcut cele mai multe neorândueli înainte de sobor şi poate chiar să fi tiranisit pe patriarhul Flavian) — soborul rânduieşte că orice preot sau călugăr are a asculta de episcopul sub care se găseşte şi că numai acesta îi poate îngădui mutare în alt loc, zidire de mânăstiri, întrare într'o slujbă şi altele, rânduieli care au rămas până azi în Biserica noastră.

Iată aşa s'a ţinut acum 1500 de ani măreţul sobor a toată lumea. Cei 600 de vlădici mergând acasă au mărturisit că lucru sfânt este acesta, iar noi ştim că aşa este pentrucă ei n'au lucrat de capul lor, ci numai cum „s'a părut Duhuiui Sfânt şi ior".

Prof. T. Bodogae

Însemnare.

Protocoalele acestui sobor s'au scris în greceşte şi latineşte. Ele au fost tipărite în ultima vreme între 1933—1938 în Germania, la Berlin şi Lipsca, de învăţatul Ed. Schwartz. După acele cărţi şi după alte multe, pe care nu le mai pomenesc aici, am scris şi eu cele de mai sus.

Deschiderea
Cursurilor de Indrumare la Cluj, seria X-a

În ziua de 1 August 1951, s'a făcut deschiderea festivă a Cursurilor de îndrumare pentru o nouă serie de preoţi, prin cuvântarea Păr. Rector Dr. Liviu G. Munteanu.

După unele consideraţii asupra rolului deosebit ce l-a avut Biserica ortodoxă în trecutul poporului nostru, arată că Biserica ortodoxă are şi astăzi de îndeplinit o mare chemare.

Pentru a putea face acest lucru, preoţimea trebuia îndrumată printr'o concentrare în serii, la aceste cursuri, la care să-şi împrospăteze cunoştinţele teologice şi să-şi însuşească noui cunoştinţe din domeniul vieţii sociale.

După o experienţă de doi ani se şi văd rezultatele bune ale acestor cursuri. Biserica şi preoţii sunt din ce în ce mai bine apreciaţi.

Păr. Marin Păunescu-Oradea înfăţişează, în numele preoţilor cursişti, dorinţa vie a preoţimii ortodoxe de a nu rămâuea izolată de preocupările generale ale ţării noastre, ci prin îndemnurile scoase din Sf. Evanghelii să fie alături de popor şi să aducă contribuţia sa la zidirea lumii celei noui.

Deschiderea cursurilor făcându-se în vremea luptei aprige pentru pace, preoţimea ortodoxă este convinsă de necesitatea şi rostul acestei lupte şi se încadrează cu toată puterea în această luptă, având ferma convingere că drumul Bisericii, este drumul păcii şi al dreptăţii.

P. C. Păr. Vicar Sabin Truţia, în cuvinte înaripate, arată că preoţii sunt lumina Bisericii şi ea a strălucit, când slujitorii ei au fost mai luminaţi şi mai plini de râvnă.

Niciodată Biserica n'a avut nevoe de conducători destoinici mai mult ca astăzi în aceste vremuri de adânci prefaceri.

Dogmele nu se schimbă, dar adevărul veşnic trebue îmbrăcat în graiul veacului,

Deosebit de impresionante şi de mângâitoare au fost cuvintele de încheere ale P. S. Episcop Nicolae al Clujului, ce au intrat ca un balsam în inimile preoţilor, cu atât mai mult, cu cât din pricina îndelungatei şi grelei boale prin care a trecut iubitul nostru Părinte şi Stăpân, ele ne-au lipsit aşa de mult

„Vă îmbrăţişez cu toată dragostea mea părintească, pe cei ce aţi venit, lăsând grijile de acasă, ca să participaţi la Cursurile de îndrumare preoţească. Suntem către sfârşitul primului ciclu al acestor cursuri Este mare folosul pe care-l trage preotul şi poporul credincios din urmarea acestor cursuri, prin înnoirea cunoştinţelor vechi şi îmbelşugarea lor prin altele noui.

Mi se pare că şi mai mare bine va odrăsli din aceste cursuri, când ne gândim că aci vă întâlniţi preoţi din două eparhii, necunoscuţi până acum.

Aci aveţi programul foarte încărcat, sunteţi foarte ocupaţi, dar vă rămân şi clipe libere de destindere. Vă rog să vă povestiţi în acele clipe experienţele pastorale, toate păţaniile şi bune şi rele avute în mijlocul poporului. Acestea vă vor fi merindea cea mai preţioasă. Căci nimic nu este mai preţios decât experienţa vieţii. Toate ştiinţele vieţii te luminează, dar să trăeşti în mijlocul poporului tot viaţa te învaţă. Să vă întăriţi frăţeşte.

Luaţi parte cu toată cucernicia la slujbele şi meditaţiile de aci, căci ele sunt comoara unui adevărat suflet preoţesc. Cu sufletul îmbelşugat de ştiinţă, viaţă creştinească şi iubire, întorcându-vă în mijlocul poporului să vă rugaţi pentru vremi cu pace.

Dumnezeu să vă ajute să vă faceţi toată datoria neostenindu-vă şi să vă întoarceţi acasă sănătoşi, plini de voe bună şi cu entuziasm, pentru a lucra ca şi Biserica lui Hristos să înflorească, şi Patria să propăşească tot mai mult spre bucuria noastră şi a tuturor fraţilor noştri din R. P. R.

Dumnezeu să vă binecuvinteze!"

Pr. **Olimpiu T. Bucin**

Nr. 4219/1951.

COMUNICAT

Se aduce la cunoştinţa C. preoţi că I. P. S. Patriarh Justinian, a orânduit ca datele conferinţelor protopopeşti pe lunile Septemvrie—Decemvrie 1951 fixate prin Decizia Patriarhală Nr. 206 din 1950 să fie schimbate precum urmează:

1. În Septemvrie pe ziua de Vineri 28.
2. În Octomvrie pe ziua de Luni 29.
3. În Noemvrie pe ziua de Joi 29.
4. În Decemvrie pe ziua de Vineri 28.

C. preoţi se vor prezenta obligatoriu la conferinţele protopopeşti lunare în lunile Septemvrie—Decemvrie 1951 la datele indicate mai sus.

Sibiu, 22 August 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 4186/1950.

Comunicat

Preoţii din Arhiepiscopia noastră, absolvenţi ai Academiilor teologice sau licenţiaţi în teologie, care n'au prestat examenul de capacitate preoţească, sunt obligaţi a se prezenta la examenul de capacitate în sesiunea dela 1—3 Noemvrie 1951 la sediul Arhiepiscopiei.

Cererea de înscriere la examen se va înainta până la 15 Octomvrie 1951, însoţită de diploma de absolvire sau diploma de licenţă în original.

Materiile acestui examen sunt cele predate în Academii ori Facultăţi, aprofundate şi anume:

Studiul biblic al Vechiului şi Noului Testament, Istoria bisericească universală şi Naţională, Dogmatica şi Morala, Teologia practică: Pastorala, Omiletica, Catehetica, Liturgica şi Dreptul canonic cu Statutul de organizare şi funcţionare a Bisericii Ortodoxe Române, canoanele bisericeşti şi rânduiala serviciilor religioase.

Examenul e în scris şi oral.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti, a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 9 Iulie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu

Biblioteca Centrală Regională
SIBIU

ANUL XCIX SIBIU, 1 Noemvrie 1951 ...ul unui ex. Lei 8·— Nr. 41—42

Onor. Regionala de Propagandă
Str. A. Kornhauser Nr. 4 Sibiu

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi SIBIU şi al Episcopiilor CLUJ şi ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorităţi şi străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele şi corespondenţa
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Preţul inserţiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Viaţa religioasă în Uniunea Sovietică

Expunerea Prea Sfinţitului Episcop ANDREI al Aradului, locţiitorul Oradiei, făcută la data de 27 August 1951, în localul Episcopiei ortodoxe române din Oradea, în faţa reprezentanţilor confesiunilor din Regiunea Bihor

La această expunere, aşteptată cu mult interes de către toate cultele, au fost prezenţi: Ardai Aladar, episcop reformat, Coman Andrei, Vicarul episcopiei ort. rom., Dr. Schriffert Adalbert, Vicarul episcopiei rom.-cat., precum şi conducătorii cultelor neoprotestante, a comunităţii evreeşti şi a bisericii unitariene, în total cca 100 pers.

P. S. Sa Episcopul Andrei comunică asistenţei, că de o lună s'a întors din Uniunea Sovietică, unde împreună cu I. P. S. Sa Patriarhul Justinian şi alţi delegaţi, au fost într'o vizită de două săptămâni şi doreşte, la cererea unanimă, să facă o dare de seamă despre viaţa religioasă de-acolo.

Expunerea, care dovedeşte o vastă cultură şi un larg cerc de vedere, şi un ochiu critic imparţial, a fost urmărită cu viu interes de către asistenţă, mai ales în părţile comparative între constatările din Apus şi cele văzute acum în Uniunea Sovietică. Redăm mai jos în mod sumar această expunere, care în introducere se ocupă şi de unele realizări economice şi culturale din Uniunea Sovietică, ne mai văzute în altă parte a lumii.

Călătoria a avut un scop dublu: de o parte să asiste la sărbătorirea hramului mănăstirii istorice *Zagorsk*, iar de altă parte să se elaboreze, în numele Bisericii ortodoxe universale, un al doilea apel de pace, către creştinii din întreaga lume. Plecarea a avut loc din Bucureşti, în ziua de 15 Iulie 1951, cu un avion sovietic. Călătoria până la Moscova a durat 9 ore cu două opriri, la Odesa şi Kiew şi a decurs în cele mai bune condiţiuni.

Ajungând deasupra Moscovei, între mulţimea de palate cu 10—20 etaje, bat la ochi trei edificii colosale noui, între care se remarcă în special universitatea nouă, cu 35 etaje şi edificiile accesorii, care împreună formează un mic orăşel. Dealtfel Moscova, întemeiată înainte cu 800 ani, având azi între 7 şi 8 milioane locuitori, este acum un mare şantier şi de azi pe mâine se ridică noui clădiri importante,

Inima Moscovei este Kremlinul, înconjurat de ziduri înalte, între care sunt o mulţime de edificii mari, toate capod'opere de arhitectură. Între aceste se găsesc patru biserici, dintre care una a servit în trecut ca biserică de încoronare pentru ţari, iar alta ca loc de înmormântare pentru patriarhi şi mitropoliţi.

Palatul ţarilor serveşte de muzeu militar şi bisericesc, păstrând, sub îngrijirea statului, toate obiectele care îi dădeau caracter religios, ca icoane, cruci, statui, ornate etc., toate de o extraordinară valoare artistică, mult deasupra acelora, ce se găsesc în muzeele din statele apusene.

Sunt de remarcat încă: parlamentul, sobru şi măreţ, expoziţia darurilor lui Stalin, Piaţa Roşie, cu mausoleul lui Lenin, Parcul Eroilor, trenul subteran, ce funcţionează în condiţiuni mult superioare acelora din alte metropole, canalul Moscova—Volga etc.

În Moscova sunt 54 biserici, în care se ţin servicii divine şi care sunt mereu suprapopulate, ceea ce dovedeşte completa libertate a cultului.

Biserica ortodoxă din Uniunea Sovietică are 72 episcopii, titularii acestora fiind plătiţi de stat cu câte 6000 ruble lunar, ceea ce echivalează cu salarul unui profesor universitar. Preoţimea este plătită din donaţia credincioşilor, şi după declaraţia lor, existenţa le este mult mai bine asigurată, decât pe vremea ţarismului. Mulţi dintre ei îşi vizitează credincioşii pe automobilul propriu.

Pentru pregătirea clerului sunt seminarii teologice, echivalente cu cursurile secundare şi academii teologice de grad superior, unde se poate lua şi doctoratul în teologie. Preoţimea este bine pregătită, având nivelul cultural foarte ridicat.

După vizitarea mănăstirilor istorice *„Donskoi"* şi *„Zagorsk"*, delegaţii au cercetat Ierusalimul Bisericii ortodoxe ruse, oraşul Kiev, unde le-a făcut o deosebită impresie biserica Sf. Sofia, clădită în anul 1037. Acolo este centrul vieţii monahale din Uniunea Sovietică.

Este de remarcat că în acest oraş, clădit din nou aproape în întregime după război, nu mai există aşa zisa periferie, sub aspectul caselor mici şi a murdăriei, ci şi la periferia oraşului sunt străzi largi, curate, cu case moderne şi locuinţe confortabile, întocmai ca în centru. Este şi aceasta o isbândă a socialismului.

Pretutindeni aceleaşi constatări: bisericile pline, libertatea conştiinţei şi a religiei şi preoţime, care neconturbată vesteşte cuvântul Evangheliei. Delegaţia a avut nenumărate ocazii, să se convingă că preoţimea se bucură de completă libertate şi stimă, călătorind peste tot în haina preoţească, iar Patriarhul Alexei, un eminent teolog, absolvent de academie teologică, se bucură de toată solicitudinea regimului, deşi este fiul unui fost general ţarist.

P. S. Episcop Andrei, din vizita făcută în Uniunea Sovietică şi din descinderile

(Urmare în pag. 2-a)

7 Noemvrie

A 34-a aniversare a Marei Revoluţii Socialiste din Octomvrie găseşte lagărul democraţiei, păcii şi socialismului în plin progres. Din 1917 până astazi nu numai că Uniunea Sovietică a devenit întruparea orânduirii socialiste, în drum spre construirea comunismului, modelul spre care se îndreaptă privirile tuturor oamenilor muncii, dovedind prin uriaşa desvoltare a forţelor ei creatoare în toate domeniile superioritatea indiscutabilă a regimului sovietic asupra orânduirii capitaliste, dar s'au rupt de sub influenţa capitalismului ţările de democraţie populară, care, datorită sprijinului frăţesc al U. R. S. S., păşesc cu hotărâre la construirea socialismului. Toate aceste ţări, în frunte cu Uniunea Sovietică, sunt într'un permanent progres, angajându-şi toate forţele în opera de construcţie paşnică.

Aici principiul de temelie este munca, pusă în slujba poporului muncitor, munca pentru o viaţă mai bună şi fericită. Iar unul din imperativele esenţiale ale muncii constructive este pacea. Cine munceşte pentru o viaţă fericită şi îmbelşugată nu poate decât să fie un luptător pentru pace. Conştient de forţa sa de neînvins lagărul democraţiei, păcii şi socialismului, pune această forţă în slujba păcii. Declaraţiile Generalissimului I. V. Stalin cu privire la arma atomică arată pedeoparte că Uniunea Sovietică este pregătită şi în domeniul atomic împotriva unui eventual atac al blocului agresiv anglo-american, pe de altă parte că Uniunea Sovietică este pentru interzicerea armei atomice, pentru încetarea producţiei armei atomice, pentru folosirea în scopuri civile a bombelor atomice deja fabricate şi a energiei atomice şi pentru instituirea unui control internaţional în acest sens. Uniunea Sovietică, care poate să răspundă cu arme egale agresorului şi constitue o forţă de nebiruit, rămâne consecventă politicii de apărare a păcii. Această politică cucereşte masse de oameni ai muncii şi în ţările cupitaliste. Astfel lagărul păcii se întăreşte mereu şi cucereşte noui succese.

Ziua de 7 Noemvrie este nu numai ziua Marei Revoluţii Socialiste din Octomvrie, ci şi stindardul luptătorilor pentru democraţie, pace şi socialism din toată lumea. Sub îndrumarea ei oamenii muncii de pretutindeni muncesc şi luptă pentru o viaţă fericită, în care exploatarea şi răsboiul să fie definitiv înlăturate şi pacea şi bunăstarea să se permanentizeze.

Trei ani dela înfăptuirea reîntregirii bisericești

Duminecă, 21 Octomvrie a. c., a avut loc în Catedrala Reîntregirii din Alba-Iulia prăznuirea a trei ani dela epocalul eveniment al reîntregirii bisericești din Ardeal. Sf. Liturghie și Doxologia au fost săvârșite de P. S. S.: Andrei al Aradului, Teofil al Romanului și Policarp, înconjurați de soborul P. C. Vicari ai eparhiilor din Ardeal, Crișana și Banat. Corul catedralei a dat răspunsurile. În impunătoarea Catedrală erau de față: I. P. S. Nicolae al Ardealului, Vasile al Banatului, P. S. S. Nicolae al Clujului și Veniamin, d. dr. Manu, delegatul Ministerului Cultelor și alți reprezentanți ai Ministerului Cultelor, P. C. Protopopi din Ardeal, Crișana și Banat, cler și popor. Era o atmosferă solemnă, de zile mari.

P. S. *Andrei* al Aradului, luând cuvântul, dă expresie bucuriei ce o simțim cu ocazia acestei comemorări și arată că reîntregirea bisericească din 21 Octomvrie 1948 este temelie pentru un veac nou în Biserica noastră, e piatră de hotar în istoria Bisericii noastre, de unde zărim și umbrele trecutului, dar și nădejdile noui, ce se revarsă ca niște raze de lumină. Desbinarea sufletească a adus cearta între frați. Din cauza ei era cu neputință ridicarea vieții religioase spre culmi mai înalte. La instigarea unei autorități streine am sfâșiat cămașa lui Hristos pe trupul poporului nostru. Rezultatul? E simbolizat în cele două biserici de lemn, sărace, ce existau în multe sate românești, cu doi preoți de același rit, dar de altă supușenie, învrăjbiți spre paguba poporului. Vreme de 250 de ani nu poate fi vorba de un front comun în cele religioase. Preoții gr.-cat. erau opriți de-a sluji împreună cu frații lor și valoarea catolicismului era supralicitată. De fapt în ce am excelat unii față de alții? Cel ce se laudă, însă să se laude în Domnul.

Planul Vaticanului de a catoliciza pe greco-catolici n'a reușit. Datorită regimului de libertate religioasă din R. P. R., reîntregirea mult dorită s'a realizat. Trecutul întunecat se șterge, ca să se deschidă un viitor luminos. Frații noștri reintră în comunitatea de viață religioasă cu întreg poporul român dreptcredincios. Privirea și inima lor se întoarce toată acasă. În loc de ordine din afară ei ascultă acum de glasul gliei strămoșești. Pretinsa sărăcire cu duhul este o ficțiune, pentrucă tezaurul Ortodoxiei nu este inferior catolicismului, pentrucă ideile creștine circulă peste despărțituri confesionale și progresul în sfințenie nu atârnă de loc. Biserica Ortodoxă Română se bucură că răbdarea și mucenicia ei a fost bine plăcută lui Dumnezeu. În calendarul ei pot lua loc cu cinste: Ilie Iorest, Sava Brancovici și alți mucenici ai Ortodoxiei ardelene.

Pe de altă parte acum poporul poate fi povățuit pe calea păcii, că păstorii lui au aflat calea păcii. Unirea aceasta ne face în stare să ne rugăm cu adevărat pentru pacea a toată lumea.

Problema reîntregirii este o problemă a iubirii evanghelice între frați. Să ne iubim unii pe alții și să lăsăm iubirea să rezolve toate nedumeririle. Vom simți așa cât de bine e să fie frații împreună. Frații reveniți trebue să cunoască nebănuitele comori ale Ortodoxiei și să ne ajute să le sporim. Noi credem că actul epocal al reîntregirii este dela Dumnezeu și ceea ce Dumnezeu a împreunat omul nu poate despărți. Să ne rugăm ca Duhul Sfânt să prefacă și inimile noastre. Sus să avem inimile!

Se citește apoi telegrama trimisă de I. P. S. Patriarh *Justinian*.

P. C. Prot. Vicar *Tr. Belașcu* (Sibiu), arătând condițiunile care au făcut posibilă reîntregirea bisericească, accentuiază că aceasta nu este un act efemer, ci un act istoric, care va dăinui peste veacuri și dă expresie ataşamentului preoțimii revenite și poporului față de Biserica ortodoxă și ierarhii ei. Mulțumește dlui Ministru al Cultelor V. Pogăceanu, asigurându-l de întregul devotament al preoțimii. Deasemenea dlui dr. Manu, reprezentantul Ministerului.

P. C. Prot. Vicar *S. Truția* (Cluj), vorbind în numele celor 36 protopopi care au deschis drumul reîntregirii în 1 Oct. 1948 la Cluj, arată împrejurările în care s'a realizat acest măreț eveniment și amintește cuvintele d. Prim-ministru Dr. Petru Groza că reîntregirea e o contribuție nu numai la consolidarea Bisericii Ortodoxe Române, ci și la opera de consolidare a R. P. R. După 3 ani putem avea bucuria deplină. Rarele nemulțumiri ce mai există, provocate de veleități omenești, nu pot opri cursul evenimentelor. Nimeni nu se împiedecă într'un codru verde de câteva crengi uscate. Noi suntem pe veci și indestructibil înfrățiți în dragostea Domnului nostru Iisus Hristos și ne adăpăm din isvorul cu apă dulce și lină din care s'a adăpat întreg poporul român credincios: credința ortodoxă.

Mulțumește d. Ministru al Cultelor, V. Pogăceanu, d. dr. Manu, Ierarhilor prezenți și tuturor sprijinitorilor. Uniți în credință — încheie P. C. Sa — și încrezători păşim cu hotărîre pe căile propovăduitorilor păcii spre fericirea lumii întregi, spre binele poporului nostru muncitor și înflorirea scumpei noastre Patrii, R. P. R.

D. *Dr. P. Manu*, delegatul Ministerului Cultelor, arată că desbinarea a fost un act politic: Habsburgii cu Vaticanul au divizat poporul, ca să-l poată exploata mai ușor. Cei ce au semnat actul „unirii" au făcut aceasta datorită condițiunilor grele de viață și promisiunilor ce li s'au dat. Promisiunile au rămas numai pe hârtie. Astfel că desbinarea a rămas un contract politic fără urmări religioase. Poporul a păstrat legea ortodoxă și a încercat de multe ori să-și refacă unitatea religioasă. Dar clasale exploatatoare aveau interes să păstreze desbinarea și după 1918, aliindu-se pentru aceasta cu Vaticanul. Abia după ce clasa muncitoare a înlăturat regimul capitalist și a instaurat regimul de democrație populară, dreptcredincioșii au fost liberi să și realizeze dorința.

Azi clasa muncitoare știe că forța ei stă în unitatea ei și e gata să înfrângă orice uneltire împotriva acestei unități.

Reîntregirea bisericească e nu numai de o mare însemnătate pentru Biserica Ortodoxă Română, ci și un pas înainte spre consolidarea unității de muncă și luptă a poporului muncitor. Majoritatea preoților sunt animați de patriotism și sprijină eforturile clasei muncitoare pentru îndeplinirea și depășirea planului de stat și mai ales în lupta pentru pace. Colaborarea aceasta este fructul dragostei de patrie a preoțimii.

21 Octomvrie 1948 cimentează unitatea Bisericii Ortodoxe Române, e început al unei mai largi colaborări între Biserică și Stat și îndrumare a tuturor forțelor spre întărirea R. P. R. și astfel spre întărirea frontului păcii, în frunte cu marea noastră prietenă, Uniunea Sovietică.

După sărbătorirea din Catedrală a urmat o agapă frățească.

Astfel an de an se incheagă din ce în ce mai mult unitatea bisericească spre bucuria tuturor fiilor buni ai Bisericii și ai Patriei noastre, Republica Populară Română.

N.

„Nimeni să nu-și facă iluzii: fapta aceasta, isvorită din voința limpede statornicită a poporului, nu va dura numai un an sau mai mulți, ci cu cât vor trece anii, va străluci cu mai multă putere și va fi un isvor nesecat de puteri morale pentru poporul românesc".

(I. P. S. Mitropolit Nicolae, 1949)

„Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"

Viața religioasă în Uniunea Sovietică

(Urmare din pag. 2-a)

inopinate, făcute la biserici și în unele părți ale orașelor cercetate, trage două concluzii principale, pe care le expune în cele ce urmează:

1. Hristos trăește și umblă liber în Uniunea Sovietică. Biserica ortodoxă rusă s'a eliberat de sub jugul aurului țarist, care a făcut din ea o unealtă oarbă și supusă. Azi Biserica din U.R.S.S. trăește dela credincioși și pentru credincioși.

2. M'am convins, că este adevărat ceea ce spune Stalin, că Uniunea Sovietică vrea pace. Peste tot am văzut șantiere, uzine, fabrici, care servesc industria pașnică, orașe reclădite și nici o urmă de pregătire de războiu, spre deosebire de cele văzute în Germania și Cehoslovacia, după venirea lui Hitler la putere, când populația se aduna și ovaționa în fața vitrinelor, în care erau expuse diferite modele de armament modern, cu care Germanii lui Hitler, sperau să robească lumea întreagă. Pe aleele Moscovei am văzut ofițeri superiori îmbrăcați în civil, cu decorații pe piept, plimbându-se cu soția și copilașii de mână, cea mai intuitivă icoană a spiritului de pace, ce domnește în Moscova.

Tot ce am văzut și am auzit, m'au convins că pacea este o dorință reală în U.R.S.S.

Expunerea făcută într'un stil ușor și atrăgător, urmărită cu mare atenție de cei prezenți, a fost încheiată de către P. S. Episcop cu cuvintele: „Am vorbit sincer și cu răspundere în fața lui Dumnezeu".

*

După terminarea expunerii, s'a citit în limba română și maghiară, Apelul Păcii, lansat de către Biserica Ortodoxă, la 23 Iulie 1951, din conferința dela Moscova, publicat în ziarele „Scânteia" din 26 Iulie și „Faklya" din 28 Iulie 1951, primit cu multă însuflețire de către cei prezenți.

Comunicările făcute de către P. S. Episcop Andrei, au avut darul de-a spulbera svonurile tendențioase, care circulau între reprezentanții cultelor, referitor la condițiile de viață ale Bisericii în Uniunea Sovietică. Delegații prezenți, în numele lor și al întregului cler, de toate confesiunile, cu mult entuziasm și-au înnoit angajamentul de-a lupta pentru pace, pentru împlinirea planului de stat, pentru apărarea și propășirea scumpei noastre patrii, R. P. Română.

V. MOLDOVAN,
consilier referent, Oradea

Preoțimea catolică în lupta păcii

De curând a avut loc la Praga Congresul de pace al preoțimii catolice cehoslovace, sub lozinca: „Din Orient lumina, din Orient pacea". În scrisoarea adresată de Congres Președintelui Republicii Cehoslovace se spune: „Congresul nostru aduce la îndeplinire dorința unei absolute majorități a preoțimii catolice, pune în valoare munca preoțimii catolice depusă până acum, munca pentru pace, și are să exprime voința noastră de neînvins de a lupta pentru pace. Vrem să aducem, prin toate mijloacele, contribuția noastră pentru întărirea și menținerea păcii în lumea întreagă în vremea în care aţâțătorii la un nou războiu amenință pacea popoarelor printr'o înarmare febrilă. Congresul vrea deasemenea să arate datoriile unui preot catolic față de construirea socialismului în Patria noastră".

Salutând Congresul în numele Guvernului, Zd. Fierlinger, ministrul Cultelor, a arătat datoria

[Urmare din pag. 3]

Biserica ort. română şi sinodul dela Calcedon

Pe vremea sinodului IV ecumenic se forma poporul român pe ambele maluri ale Dunării şi până adânc în Balcani, până unde trăiau urmaşii romanizaţi ai Iliro-Tracilor, care din secolul VII încoace sunt Români. Biserica lor era formată de pe atunci. Ea merită numele de mama bună a poporului român, fiind mai veche decât el. Înainte de a exista Românii ca popor cu acest nume, părinţii lor preromâni erau creştini. Grosul lor era până la începutul secolului VII în sudul Dunării, numai pe urmă în nordul ei, unde în secolele IV—VI fuseseră în număr mult mai mic decât în sudul ei. Aceasta explică vechimea mai mare a Bisericii române decât a poporului român, pentrucă sudul Dunării aparţinând imperiului roman, creştin dela Constantin cel Mare († 337), a fost deplin creştinat încă cu o generaţie înainte de Calcedon. Activitatea lui Nichita al Remesianei (366—414) era mai mult catehetică decât misionară. Patriarhul Constatinopolei, Ioan Gură de Aur (398—404) trimise misiune pentru răspândirea creştinismului şi organizarea Bisericii în nordul Dunării (Teodorit: „Ist. bis."), încât Biblia din 1688 îl numea creştinătorul Românilor. În acelaş timp dau împăraţii romani şi bizantini ultimele legi contra păgânilor, cu formula: „dacă mai există", prin sate ascunse, de unde primiseră pe atunci numele pagani-săteni.

Biserica preromână din imperiu avea încă în secolul IV multe episcopii şi mitropolii înfloritoare, supuse prin legea din 14 Iulie 421 a împăratului Teodosie II patriarhiei constantinopolitane. Din 424 toată peninsula balcanică, până la Viena, aparţinea imperiului bizantin şi era supusă bisericeşte patriarhiei constantinopolitane.

Graţie acestei supuneri şi raţionalismului latin al strămoşilor noştri, erezia raţionalistă a patriarhului Constantinopolei Nestorie, avu mare răsunet şi multă simpatie între ei. Mitropolitul Marcianopolei, capitala Moesiei inferioare (Bulgaria de azi), Dorotei nestorian ireductibil, a trebuit să fie scos cu armata din scaun, fiindcă şi poporul ţinea cu el. Sufraganii săi, Eudokie al Appiariei (lângă Rusciuc) şi Balcanie al Nicopolei (Nikiup) demisionară din solidarizare cu el. La Nicopole avansă Policarp al Sexantapristei (Rusciuc), Policarp era antinestorian. Fu exilat şi Iulian al Sardicii (Sofia), poate şi Iacob al Durostorului (Silistra), pentru părtinirea lui Nestorie. Marcian al Abritului (Abtatcalesi), care-l apărase la Efes (unde Biserica Iliricului era coordonată cu a Romei, Africii şi Asiei), se supuse şi rămase în scaun până după 458. Aceeaşi atitudine o avură şi Timotei de Tomis (Constanţa) Eustatie de Niş şi Petronie de Novae (Brînişta-Şiştov).

Terminând cu aceste execuţii, în anul 435 patriarhul Constantinopolei Proclu cel Mare, ţinu sinod antinestorian, în care votă şi drepturile patriarhiei sale. În 438 Teodosie cuprinse în codul său de legi pe cea din 421 pentru jurisdicţia patriarhiei constantinopolitane în Peninsula Balcanică, ceea ce provocă fabricarea la Roma a unei corespondenţe false, pretinse din 422, contra ei. În anul 445, Proclu în sinod nou, votă dispoziţiile pe care şi le însuşi sinodul IV ecumenic în canoanele sale 9 şi 28 pentru jurisdicţia patriarhiei Constantinopolei, cum arată ep. 86 a lui Teodorit. Canonul 9 privea Biserica preromână din Sudul Dunării, 28 şi pe cea din nordul ei.

Canonul 9 dispunea că episcopii pot să-şi ducă daraverile ori la exarhul lor, ori direct la patriarhul Constantinopolei, pentru decidere supremă.

Canonul 28 dispunea ca patriarhiei Constantinopolei, care are acelaş rang cu a Romei, să-i fie supuse toate mitropoliile din diecezele Tracia, Pont şi Asia, şi episcopii din ţinuturile barbarice ale acestor dieceze (καὶ τοὺς ἐν βαρβαρικοῖς (ἐπισσκόπους) τῶν προειρημένων διοικήσεών). Acest canon supunea direct patriarhiei Constantinopolei şi episcopii din teritorul României de azi, de peste graniţa de nord, din Moesia Inferioară şi Scythia Minor (Bulgaria şi Dobrogea), a imperiului (după Valsamon şi Rusia), ca dependenţă „barbarică" a diecezei Traciei.

El consfinţea numai uzul vechiu, inaugurat prin hirotonirea de patriarhul Constantinopolei Eusebie în 341 a lui Ulfila ca episcop în Gotia. Dela întemeierea în 330 a Constantinopolei, Scythia Minor ca provincie a diecezei Tracia era supusă jurisdicţiei supreme a şefilor civili şi bisericeşti din capitala diecezei, care era Constantinopol, iar în privinţa creştinilor de peste graniţa nordică a diecezei Tracia era concludent cazul Ulfila. Era şi firesc, ca cei ce vin din străinătate, în capitală să-şi rezolve afacerile. De aceea sinodul II ecumenic în 381, când organizaţia mitropolitană era deplină în întreaga Biserică imperială, despre creştinii din afara imperiului legiuia în canonul 2, că „Bisericile lui Dumnezeu cele ce sunt între popoarele barbare trebue să se administreze după obiceiul părinţilor, care s'a ţinut". Uzul era ca patriarhul Constantinopolei să exercite jurisdicţie peste graniţele imperiului de răsărit. Hirotonirea de Ioan Gură de Aur a episcopilor Gotiei, Unilă şi urmaşul, din regatul lui Teodorit dela Novae, şi trimiterea de el a misionarilor peste Dunăre verifică această interpretare, ca şi canonul 28 calcedonean.

Deciziile calcedonene despre noi s'au luat fără noi. La sinodul calcedonean, deşi cel mai numeros din anticitatea creştină (630 episcopi), n'a participat nici un episcop dunărean. Alexandru de Tomi a sosit mult după deschiderea sinodului şi i-a iscălit deciziile în 13 Octomvie 451. Absenţa a fost cauzată de invaziile hune, care încă din 441 rupseseră din imperiu ţinuturi din sudul Dunării azi române, cu Sardica, Niş, Singidun, Sirmiu, făcând necesară dispoziţia expresă despre supunerea episcopilor de aici Constantinopolei în 445 şi'n 451.

Din cauza Hunilor au participat puţini episcopi din provinciile dunărene ale imperiului şi la sinoadele care au premers celui calcedonean: În 22 Nov. 448 în Constantinopol mitropolitul Marcianopolei Saturnin, cel instalat cu armata în 434. În 449 în Constantinopol el şi sufraganul său din Novae, Secundian, şi mitropolitul Dobrogei, Alexandru, la tâlhărescul sinod din Efes Diogen al Remesianei.

Alexandru de Tomi îi urmase în 449 lui Ioan, care păstorise cu multă strălucire vreun deceniu şi lăsă în urma sa scrieri teologice importante: O excelentă combatere latină, scurtă şi clară, a ereziilor lui Nestorie şi Eutihe şi câteva prelucrări în latineşte din operele polemice cristologice ale scriitorilor greci din Asia Mică: Teodor de Mopsuestia, Teodorit din Cir şi Euterie din Tiana. Activitatea aceasta a vlădichii Ioan arată că romanizarea Dobrogei, foarte precară în vremea lui Ovidiu, progresase atât de mult până în secolul V, încât şi 'n oraşele cu mulţi Greci de pe malul mării, ca Tomi, se simţea nevoia de a se traduce în limba poporului, acum latină, operele greceşti. Ea mai arată că şi în veşmântul limbii latine, creştinismul strămoşilor noştri continua a rămâne grec-oriental, întru cât Ioan opere greceşti din Asia Mică prelucra.

Graţie legăturilor lui şi a celorlalţi episcopi de Tomi cu ierarhii Asiei Mici de o parte cu creştinii din nordul Dunării de alta, va fi dus în preajma sinodului calcedonean episcopul Moepsuestiei, Auxenţiu, moaştele martirului ars în 372 în ţinutul Argeşului, Nichita. Le-a depus în catedrala sa, probabil din cauza că acest martir got ortodox avusese şi sânge cilician în vine, dela ascendenţii deportaţi în sec. III şi căsătoriţi în Gotia noastră cu Goţi.

În vremea sinodului IV ecumenic se creştinară Gepizii, supuşi de Huni la trai comun cu băştinaşii romanizaţi şi creştini, peste care domniră după distrugerea Hunilor la moartea lui Attila, 453, în nordul Dunării. Oraşele fiind distruse de Huni, cum arată ruinele din Celei, creştinii din România de azi, Gepizii şi Romanicii, îşi clădeau de pe atunci biserici de lemn, ţuguiate, cu turn de veghe imitat dela zidiri romane.

Dintre Romanicii din dreapta Dunării de jos, numită totuşi Partes Orientis, plecă în 453 nobilul Severin să evanghelizeze până 'n 482 prin mănăstirile sale Noricul, Austria de jos de azi, cum făcuse şi Panonianul Martin din secolul precedent în Franţa, continuat de dobrogeanul Ioan Casian.

În Oct. 457 împăratul bizantin Leon organiză plebiscit bisericesc despre sinodul calcedonean, cerând prin enciclică trimisă tuturor mitropoliţilor din imperiu părerea lor şi a episcopilor lor, să fie menţinute în vigoare deciziile lui, sau nu? Între mitropoliţii cărora le-a trimis circulara, erau şi Teotim de Tomi, Valerian de Marcianopol, Zosim de Sardica, Ursicin de Scupi, Eugen de Nicopol în Epir, Valentin de Filipopol, Grigorie de Adrianopol, Vasile de Traianopol, Ioan de Eracleea şi alţii din teritorul de formare a poporului român. În catalogul imperial al scaunelor cărora s'a trimis ea, întâiul e Roma, iar ultimul Tomi. Schwartz crede că din cauza stăpânirii Dobrogei de Goţi a fost pus la coadă Tomi, dar poate fi şi numai ordinea geografică motivul.

Mitropolitul Dobrogei, Teotim II, fără sufragani, a fost singurul contra menţinerii în vigoare a sinodului calcedonean: „Ne-aţi cerut să dăm în scris, ce socotim de sfântul sinod calcedonean. Cunoască Seninătatea Voastră că nu primim, nici nu credem nimic în plus, nici în minus, decât ce s'a hotărît deplin şi desăvârşit în sinodul efesan[1] (III ecumenic, 431) de sfinţii părinţi, nici nu vrem să ţinem ceva peste cele ce ne-a învăţat sfântul Duh prin terminul atâtor părinţi". Succesul ce-l avuse nestorianismul la Dunărea de jos îl determina pe Teotim să vadă încă tot în el duşmanul întâiu al ortodoxiei şi să creadă că dogmele dela Calcedon slăbesc frontul antinestorian prin accentuarea neamestecării firilor în Hristos.

Colegul său din Marcianopol, Valerian, mu-

1) Aşa ed. Schwartz, Berlin 1936 T. II., vol. V, p. 31. — La Mansi VII, 545 în loc de Ephesino e Chalcedonensi

[Conntinuare în pag. 4]

Preoţimea catolică în lupta păcii

[Urmare din pag. 2]

preoţimii de a se încadra în rândurile luptătorilor pentru pace. El a demascat politica reacţionară a Vaticanului, care în trecut a sprijinit fascismul şi acum colaborează în mod deschis cu imperialiştii americani. Preoţimea catolică cehoslovacă trebue să fie alături de popor, angajându-se în mod făţiş în lupta pentru pace.

Dr. Josef Pojhar, preşedintele Congresului, a vorbit despre misiunea unui preot catolic în timpul de azi, încheind cu cuvintele: „În ciuda tuturor aţâţătorilor la un nou război şi duşmanilor reacţionari, noi vom înainta în frontul unic cu poporul muncitor, în frontul mondial al partizanilor păcii şi constructorilor unei lumi noui, socialiste".

În rezoluţia Congresului se spune: „Condamnăm activitatea aţâţătorilor la un nou răsboiu şi în mod deosebit propaganda războinică criminală. Condamnăm deasemenea abuzul folosirii sentimentelor religioase ale unui popor credincios pentru scopurile aţâţătorilor la răsboi". (După Buletinul „Informaţiuni despre Cehoslovacia", 8 Octomvrie 1951).

Biserica ort. rom. şi sinod. dela Calcedon

(Urmare din pag. 3)

rise la sosirea circularei împăratului. Sufraganii săi se adunară — poate şi spre a-i alege urmaş — şi dădură ei în colectiv răspunsul cerut. Şi ei luptau contra nestorianismului, dar găseau că acceptarea de sinodul calcedonean a explicaţiei date de papa Romei, Leon cel sfânt, prin formula comunicării reciproce a însuşirilor celor două firi în unica persoană a lui Hristos, e garanţă suficientă împotriva răstălmăcirii în favorul nestorianismului a dogmelor calcedonene. De aceea se pronunţară, ca tot restul episcopatului de pretutindeni, pentru menţinerea ca ecumenic a sinodului calcedonean, fără a se convoca sinod de revizuire a lui şi pentru menţinerea în vigoare şi valabilitate universală a deciziilor lui. Exagerau însă rolul papii în sinod şi în Biserica de atunci, scriind că sinodul calcedonean a fost convocat de papa Romei, adevărata căpetenie a episcopilor (qui vere caput est episcoporum) şi de Anatolie al Constantinopolei, patriarh venerabil. Expresia lor despre căpetenia în Roma a episcopilor era conformă canonului 17 calcedonean pentru timpul de atunci, când exista ca roman imperiul care cuprindea în sine toată Biserica. Şi ei, ca şi Teotim, răspund latineşte, nu numai pentrucă era latină limba oficială, a imperiului, ci şi fiindcă în părţiie dunărene romanizarea progresase atât de mult, încât limba aceasta era aici limba poporului şi a Bisericii lui, care evoluase spre română. Din cei 6 episcopi iscăliţi, 4 au nume latin: Marcian de Abrit, Marţial de Appiaria, Marcel de Nicopol, şi Petru de Novae: unul grecesc: Minofil de Durostor şi unul trac: Dizza de Odissa (Varna).

Circulara trimisă lui Zosim al Sardicii, pentru Dacia Mediterană, s'a pierdut din cauza Hunilor. Dacia ripensis, Moesia superior (Sârbia de azi) şi Panoniile n'au putut fi consultate, fiind invadate de Huni şi de Ostrogoţi încă dela ivirea monofisismului. Avem însă răspunsul episcopilor dardani: Ursiliu de Scupi (mitropolit), Dalmaţiu de Neutina şi Maxim de Diocleţiana, latineşte şi pentru menţinerea sinodului calcedonean în aceeaş autoritate cu acel niceean. În acelaş sens au votat şi episcopii celor două Epiruri, cu mulţi Români, resp. Aromâni şi azi.

Criza nouă a autorităţii sinodului calcedonean provoacă edictul din 482 al împăratului bizantin Zeno. Prin acel edict împăratul inaugură lupte unioniste bisericeşti: pentru aducerea la unire cu Biserica ortodoxă a monofiziţilor, cu preţul sacrificării întru câtva a sinodului care-i condamnase.

Ca toate silniciile unioniste bisericeşti puse la cale de împăraţi, ca şi cele habsburgice şi enoticismul zenonian a produs numai vrajbă şi turburări în Biserică.

Asupra strămoşilor noştri avu efectul de a-i face să mai uite primejdia nestoriană, să simpatizeze iar cu marii prieteni ai lui Nestorie, ca savantul Teodorit al Cirului, să urască monofisismul ca periculos şi să caute alianţa cu Roma în lupta contra unionismului impus de Constantinopol.

Luptele unioniste durară peste două secole, până după sinodul VI ec. din 680, aşa că nu le putem urmări aci.

Nu putem da nici ştirile arheologice şi filologice despre starea bisericii preromâne în vremea lor şi a sinodului calcedonean, neavând legătură cu acesta. Doar o inscripţie din basilica Sucidavei, Celeiul de azi în Romanaţ, prezintă un ecou vag al acestor lupte în Biserica preromână. Inscripţia de pe amfora pentru vin bisericesc a preotului acestei basilici accentua, că Maria e născătoare de Hristos, cum spuneau şi nestorienii, pe când monofiziţii îi accentuau epitetul (just şi el în baza doctrinei calcedonene despre comunicarea însuşirilor firilor în Hristos) de născătoare de Dumnezeu.

Basilica s'a reclădit la începutul domniei lui Iustinian, între 527 şi 535, când s'a restaurat cetatea constantiniană a Sucidavei, distrusă de Huni în 441. Că existase basilică creştină aci şi înainte de acea distrugere, arată resturile a doi pereţi sub colţul sudvestic al basilicii iustinianee, cu monete din sec. IV şi V între ele. Va fi fost în cimitir, pe locul cel mai ridicat al cetăţii, cum e şi în Beiuş şi 'n alte oraşe româneşti de azi aşezată biserica. Cimitirul, creştin (morţii îi sunt cu picioarele spre răsărit şi fără banul lui Charon), a rămas pe loc şi după distrugerea de Huni a cetăţii şi a basilicii, căci un schelet al unei femei cu cercei de bronz, s'a găsit în mormânt (de cărămidă) aşezat pe temelia unuia din pereţii vechi amintiţi, altele sub pardoseala navei basilicii iustiniane (unul cu capul pe cărămidă decorată cu cruce 'n cerc, trasă cu două degete în pasta încă nearsă a cărămizii), altul înaintea porţii ei. Pe amfora citată, găsită împreună cu un opaiţ cu mânerul în cruce şi decorat cu cruce şi cu alte obiecte bisericeşti creştine în ruinele basilicii iustinianee, e o inscripţie mai veche, roşie: ϑ εόϋ, şi alta mai nouă, cafenie: χ (ριστὸν) Μ(αρία) Γ(εννᾶ). Λουκονόχου τοῦ Λυκατίου † π(ρεσβυτέ) ρ(ου). ς. Λ. (—Al lui Dumnezeu (vas de cult). Maria naşte pe Hristos. Al preotului Luconoh al lui Licatie. De 30 sextare—16,41 l.)

Pe lângă ecoul luptelor cristologice postcalcedonene, în România de azi, inscripţia dovedeşte că la începutul domniei lui Iustinian creştinii din Celeiul de azi aveau paroh grec, trimis de bună seamă din sudul Dunării, de episcopul din Oescus, azi Gicen, oraş aşezat chiar în faţa Sucidavei, pe malul drept al Dunării. Parohul va fi fost căsătorit şi bogat, cum putem deduce şi din analogia epitafului dintre Securisca şi Nicopolea Moesiei al preotului mai vechiu, de pe la 400, Turranius Leontius, pregătit de el sieşi şi şi soţiei sale, moartă în vârstă de 50 de ani, Aurelia Marcellina, fiica fostului prefect de legiune Marcellin din Oescus, care servise înainte la Danava, între Damasc şi Palmira.

Multele basilici şi monumente creştine antice din Dobrogea, Bulgaria, Jugoslavia şi Ungaria, ca şi câteva din nordul azi românesc al Dunării, arată viaţa creştină intensă şi înfloritoare la strămoşii noştri în epoca sinodului calcedonean, viaţă care se alimenta sufleteşte din răsăritul ortodox grecesc. Inscripţia lui Luconoh şi isvoarele literare citate arată că ei au participat şi la luptele cristologice, care agitau răsăritul creştin în acea epocă.

Bibliografie:

Actele sinoadelor, ed. Schwartz, II, V, ed. Mansi VII: Zeiller: *Origines chr... danubiennes*, P. 1918. V. Pârvan. *Contrib.* B. 1911. E. Condurachi: *Menumenti cr.* R. 1940. Iorga: *Ist. R.* II, B 1937. Fliche M.: *Hist. de l'Égl.*, P. 1933 ss. Milaş: *Canoanele*, A. 1931. Friedrich: *Die Sammlung*, M. 1891. Caspar: *G. d. Papsttums*, I, T. 1930. Netzhammer: *Die chr. Alt. d. Dobr.*, B. 1918. Petranu în *Închinare lui Iorga*. Cl. 1931. D. Tudor: *Prima basilică*, I. 1948.

Şt. Lupşa

Nr. 4045/1951 Bis.

Concurs

Se publică concurs, cu termen de 15 zile dela apariţia prezentei, pentru următoarele parohii:

1. *Apateu*, Raionul Oradea, Reg. Bihor cu filia *Sauaeu*. Total 1114 suflete, biserică şi casă parohială.

2. *Sanislau*, Raionul Carei, Reg. Baia-Mare Total 1624 suflete, biserică şi casă parohială.

Cererile de numire sau de transferare se vor înainta prin Oficiile protopopeşti respective.

Oradea, din şedinţa Consiliului Eparhial, ţinută la 25 Septemvrie 1951.

Consiliul Eparhial

Nr. 5003/1951.

Pomenirea morţilor

Oficiul protopopesc din Mediaş cu raportul său Nr 487/1951, ne-a arătat că în anii trecuţi, unii preoţi din acel protopopiat şi mai cu seamă din oraşul Mediaş, au ieşit în cimitir la 1 Noemvrie şi au făcut acolo pomenirea morţilor.

La această dată Biserica romano-catolică face pomenirea tuturor sfinţilor şi preoţii acelei Biserici ies în cimitir, făcând slujbe pentru morţi.

Biserica ortodoxă pomeneşte la 1 Noemvrie pe sfinţii Cozma şi Damian, doftorii fără de arginţi şi nu are nimic cu pomenirea celor răposaţi.

Dar Biserica noastră are alte zile de pomenire a scumpilor noştri decedaţi şi anume: Sâmbătă dinaintea lăsatului de carne, apoi Sâmbăta 2-a, a 3-a şi a 4-a din postul Păresimilor (A. Popovici: Tipic, pag. 77).

La acestea adaugă Sâmbăta a 6-a din post, a lui Lazăr, când este datina de-a se ieşi în cimitir, a ne îngriji mormintele, iar credincioşii care doresc, cheamă pe preot să facă pomenirea morţilor familiei, chiar pe mormintele lor.

Îndrumăm preoţimea noastră să respecte şi pe mai departe rânduiala pomenirii morţilor după datina Bisericii ortodoxe, aşa după cum am mai dat dispoziţiuni în acest sens şi în anul 1942.

Ieşirea în cimitir va avea loc în Sâmbăta Floriilor, iar la 1 Noemvrie preoţii ortodocşi nu vor ieşi în cimitir pentru pomenirea morţilor.

Acest ordin va fi citit în Conferinţa lunară dela 29 Octomvrie a. c., iar P. C. părinţi protopopi ne vor raporta de executare.

Sibiu, din şedinţa secţiei bisericeşti dela 11 Octomvrie 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 4938/1951.

Anunţ

În Arhiepiscopia noastră sunt 40 parohii vacante.

Cei ce doresc să fie hirotoniţi, numiţi sau transferaţi la una din aceste parohii, vor trimite cererile pe adresa: Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu.

Sibiu, din şedinţa bisericească ţinută la 11 Octomvrie 1951.

Consiliul Arhiepiscopesc.

Nr. 4418/1951.

Concurs

Se publică concurs, cu termen de 20 zile dela apariţia prezentei, pentru următoarele parohii din eparhia Oradiei:

1. *Ciheiu*, Raionul Oradea, Reg. Bihor, 25 familii, biserică şi casă parohială, ctg. II.

2. *Ghiarac*, Raionul Salonta, Reg. Bihor, 144 familii, ctg. III.

3. *Ceheiu*, Raionul Şimleul Silvaniei, Reg. Bihor, 326 familii, biserică şi casă parohială, ctg. I.

4. *Mal*, Raionul Şimleul-Silvaniei, Reg. Bihor, cu filia *Sârbi*, total 424 familii, biserică şi casă parohială, ctg. III.

5. *Boiul-Mare*, cu filiile *Frânceni*, *Domăneşti* şi *Prislop*, Raionul şi Reg. Baia-Mare, total 480 de familii, biserică şi casă parohială, ctg. II.

6. *Lazuri*, cu filia *Micula*, Raionul Satu-Mare Reg. Baia-Mare, total 349 familii, biserică şi casă parohială, ctg. III.

7. *Cuţa*, Raionul Satu-Mare, Regiunea Baia-Mare, 167 familii, biserică şi casă parohială, ctg. III.

8. *Moiseni*, cu filia *Huta*, Raionul Oaş (Negreşti), Reg. Baia-Mare, total 286 familii, biserică şi casă parohială, ctg. III.

9. *Tarsolt*, cu filia *Aliceni*, Raionul Oaş (Negreşti), Reg Baia-Mare, total 450 familii, biserică şi casă parohială, ctg. II.

10. *Trip*, Raionul Oaş (Negreşti). Regiunea Baia-Mare, 304 familii, biserică şi casă parohială, ctg. II.

Cererile de numire sau transferare, împreună cu actele recerute, se vor înainta prin Oficiile protopopeşti respective.

Oradea, din şedinţa Consiliului eparhial, ţinută la 10 Octomvrie 1951.

Consiliul eparhial

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

Editura şi Tiparul Tipografiei „Reîntregirea", Sibiu